M. S. 4.º perg.º con 498 hojas foliadas y dos mas de indices al principio, regular-mente tratado, completo.

R = Reg. juris Civilis

Est. 1 dem.
tab. ~~A~~ e

Index Repetitionum quae in hoc volumine continet.

Regil

Ad

AD NOBILISSIMAM

leoem. iuris gentiu[m] 7. in [illegible] ff de pact. commentariu[m].

N. 1

Quod olim in [illegible] [illegible] [illegible] mili[tu]s [illegible] nominis [illegible] lege [illegible] ff. 1. de [illegible] ideo [illegible] ratissimo [illegible] [illegible] ante [illegible] donatu[m] [illegible] impri[illegible] [illegible] alia quae Deo volente et favente in [illegible] verbis audito[rum] [illegible] [illegible] ordin[e] merito [illegible] nobilissima [illegible] nullo [illegible] [illegible] quare ut in [illegible] [illegible] breviter procedamus. sciendu[m] conventione[m] [illegible] generaliter [illegible] dividi in publica[m] et privata[m] [illegible] conventionem [illegible] publica conventio [illegible], quae de publica re fit [illegible] [illegible] belli de pace [illegible] conventione[m] [illegible] § 1. [illegible] 26. [illegible] var. 2. [illegible] 2 [illegible] 15. part. [illegible] 1. [illegible] 8. [illegible] in bello [illegible] 20. [illegible] bello. 25. [illegible] [illegible] var. [illegible] 6. [illegible] 7. [illegible] lib. 2. disput. [illegible] 9. [illegible] Valencia [illegible] 4. c. 6. [illegible] et seq. [illegible] ordinario [illegible] conventionum [illegible] quae [illegible] dividitur in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] iure [illegible] [illegible] tamen [illegible] [illegible] [illegible] plenius.

O[illegible] [illegible] quominus procedamus [illegible] villa, quae inscripsimus conventiones partitione statim apparere. [illegible] est [illegible] [illegible] conventiones species, hanc trimembrem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tantum spe[illegible] [illegible] publica S. et privata d[illegible] conventionis S. 2. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] legitima [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], nec moramur opinat. Conanus lib. 5. com. c. 1. nu. 12. [illegible] [illegible] conventionis S. [illegible] com. [illegible] de pact. c. 1. nu. 3. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nu. 4. [illegible] lib. 4. var. c. 1. qui ut plurimas divisione[illegible] [illegible] tanquam [illegible] [illegible] tanquam mendosas corrigunt [illegible] emendant quare observandum [illegible] nec absurdum esse, nec in[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] varie dividere, modo in [illegible] modo in [illegible] species [illegible] species generis subalterni, [illegible] [illegible], quae i. et generalissimo generi simpliciter insunt in[illegible] sub eo ponuntur tanquam eius species [illegible] S. et general[illegible] divisione facta inter [illegible] vero suo proprio et secundo generi [illegible] [illegible] sub divisione ut colligere licet ex l. 1. S. privatum [illegible] l. [illegible] ff. de iust. et iur. et ex l. 3. et 5. ff. de [illegible] [illegible] l. 4. ff. de iust. et iur. [illegible] ut [illegible] [illegible] non [illegible] exemplo confirmari potest nam trimembris illa [illegible] divisio S. ut alia sint quae [illegible] [illegible] naturae [illegible] [illegible] homo, alia quae ex [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

al[illegible]

[illegible] denique [illegible] nec [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] nomine com[illegible] velut [illegible] [illegible] [illegible] ver[illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] quae [illegible] spiritu natura[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] probat [illegible] l. 2. 15. obser. c. [illegible] et
lib. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Daniel. [illegible] 26 com. [illegible] et
[illegible] quibus [illegible] [illegible] [illegible] antiquae [illegible]
[illegible] 23. [illegible] [illegible] [illegible] verbi [illegible] [illegible] Gregor. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Godofre. in [illegible] vers. 30. [illegible]

Con[illegible] [illegible] imprimis [illegible] [illegible] Biel[illegible]
[illegible] in [illegible] 23. [illegible] Itaque [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] videt, nimirum quod [illegible]
[illegible] [illegible] constant [illegible] [illegible] et [illegible] quae [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] uno tantum spi-
ritu [illegible] ut [illegible] [illegible] 10. vers. 30. [illegible] [illegible] sed omnino
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 21. [illegible] [illegible] [illegible] 38.
[illegible] et [illegible] 15. obser. c. 33. [illegible] [illegible] [illegible] aut
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] sive [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] videre,
in ea quae naturali spiritu [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible],
[illegible] uno [illegible] spiritu [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] c. 29. [illegible] 20. Deinde [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] convenientia [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible] 1.

[illegible] in [illegible] [illegible] sl

[illegible] sub [illegible] [illegible]

[illegible] et exemplis [illegible] in l. c. 33. [illegible]

5. [illegible] lib. 1. com. c. 6. [illegible]

[illegible] Mendoza lib. 2. disput. [illegible] c. 3. [illegible] 5. [illegible]

[illegible] animad. c. 2. [illegible] in § [illegible] q. 2 v. nec [illegible]

[illegible] nec [illegible] ideo [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

non [illegible] tamen [illegible]

[illegible] tempore [illegible]

[illegible] 1. § 1. [illegible] lib. 5. var. c. 12.

[illegible] primis [illegible]

[illegible] in [illegible] [illegible]

in [illegible] [illegible]

[illegible] in quo [illegible]

[illegible] videt[illegible] [illegible]

[illegible] non [illegible] quia si [illegible]

[illegible] causa efficien[illegible] [illegible]

in [illegible] [illegible] si [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] tamen quia

[illegible] non [illegible]

[illegible] lib. [illegible]

17. § de [illegible] l. 1. f. [illegible] § [illegible]

[illegible] De [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] [illegible] aut [illegible] l. [illegible] §. [illegible] de re [illegible] et
[illegible] 3. [illegible] de [illegible] cui parum maxime [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] §. 3. [illegible]
[illegible] ex confirmat. et effectu [illegible] quia [illegible]
[illegible] ex aliis pactis [illegible] que [illegible] innomi-
nati [illegible] majori. [illegible] ex ea [illegible]
[illegible] §. in [illegible]
[illegible] l. [illegible] indebiti [illegible] l. [illegible]
[illegible] l. et quod [illegible] 6 §. ff. de [illegible] indeb. [illegible]
[illegible] civili [illegible] admodum ex legitima [illegible] firmantur
actiones pariant [illegible] l. legitima 6. [illegible] contrahen-
tis contra illa que [illegible] pariunt [illegible] ex-
[illegible] in [illegible] natura l. 5.
[illegible] verb. [illegible] quia sine confir-
matione iuris civilis [illegible] obligatio nasci [illegible] omnis [illegible]
[illegible] §. [illegible] ex [illegible] legibus 6. ff. de
ordine iur. [illegible] inst. de alt. [illegible]

Quibus argumentis motus Frinonius qui primus [illegible] cap. 6. [illegible] in majori [illegible] liber in 10. ex Societate 5. nu. 17. ff. de
[illegible] actiones [illegible] que actiones pariunt
[illegible] et appellari debere ex [illegible]
conventiones [illegible] ex [illegible] l.
10. 4. var. c. 1. Menchaca [illegible] de pact. [illegible] nu. 13. et
seqq. alii aliter [illegible] quorum meminit [illegible] 3. a
[illegible] c. 27. [illegible] inst. de act. sed [illegible] impedimentum [illegible]

impri

invenimus statuere quod per conventiones aliquis iurisgentium [illegible] aliquid

[illegible] ut aperte distinguunt [illegible]

conventione §. [illegible] in praesenti [illegible] iure §. [illegible]

Distinguunt [illegible] conventiones [illegible] potestate [illegible]

[illegible] conventiones iuris gentium [illegible] pariter [illegible]

naturalem obligationem [illegible] propter [illegible]

servanda [illegible] l. [illegible] de [illegible]

[illegible] §. naturalis [illegible] quaelibet tamen ex [illegible]

[illegible]

distinguendo [illegible] nominatus [illegible]

[illegible] §. Imperator [illegible]

[illegible] alia [illegible]

[illegible] nominata [illegible]

[illegible] propter [illegible] causa ex

[illegible] conventiones [illegible]

[illegible] et frequentia [illegible] commercium [illegible]

commodata [illegible] accidit [illegible] et similibus [illegible]

[illegible] obligationis [illegible]

non servet [illegible]

[illegible] conventionem [illegible]

[illegible] quod [illegible]

[illegible] aliud [illegible] ut aliud reddat obligamenta [illegible]

[illegible] possumus [illegible] bona fides [illegible]

[illegible] quidlibet restituenda [illegible]

[illegible] ex mente [illegible]

[illegible] quae in [illegible]

c.

[illegible] ae [illegible]

[illegible] Gutierr. [illegible] [illegible] in magn. [illegible] ini [illegible] [illegible] [illegible] cum eadem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tom. 10. [illegible] c. nu. 12. et lib. 2. [illegible] 3. [illegible] quae per [illegible] referunt [illegible] [illegible] [illegible] par. [illegible] 3. nu. 20. [illegible] [illegible] c. 3. nu. 3. [illegible]

Quaeritur [illegible] conventiones quae [illegible] videtur [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] manet [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] alii non improbatis [illegible] quando [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] conventiones [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nullam necessariam [illegible] [illegible] civile [illegible] [illegible] et ideo ex illis obligationes [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] naturalis [illegible] et sic [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tamen [illegible] conventiones [illegible] quasi civili [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vocari debent [illegible] [illegible] ante [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] moribus suis [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] aliter [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] naturalis obligationis [illegible]

[illegible]

ut parat secundum inquisitionem [illegible] obligationem [illegible]
[illegible] nomine [illegible] et secundum [illegible] ad quam
[illegible] quaecumque in [illegible] cum sola comprobat [illegible]
[illegible] obligat [illegible] pariant [illegible] in nostris
in nostris [illegible] vel instit. [illegible] S. [illegible] consentit Faber in
[illegible] l. 10. secundum [illegible]

7. [illegible] [illegible] exempli, quod supra [illegible] supra nu. 4. [illegible]
[illegible] valde repugnantia explicamus. Id est quod Paulus ait in l. cum amplius 84. §. 1. is natura debet [illegible] eum [illegible] natura debere [illegible] iure gentium
dare oportet cuius fidem secuti sumus, ac proinde signat semper naturale obligat [illegible] gentium [illegible] [illegible], eiusdem [illegible]
[illegible] vel [illegible] ut solvat, sive ex [illegible] [illegible],
[illegible] ex nominatis [illegible] [illegible] [illegible] et exponit Fortunius in [illegible] nu. 3. Mendoza lib. 3. disput. c. 2. nu. 5. [illegible]
mere [illegible] interpretationibus et aliis qui regula illa intrediunt [illegible]
quam explicare [illegible] Deum et antiquiores [illegible] Donel. lib. 12. com. m.
c. 2. [illegible] illorum [illegible] [illegible] lib. 5. com. c. 1. [illegible]. observandum
[illegible] non [illegible] a Paulo [illegible] is natura generalis aut [illegible] naturalis debiti definire, sed descriptionem potius accommodatam [illegible]
[illegible] indebiti ut [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] et [illegible]
[illegible] Faber [illegible] 10. cum [illegible] 84. pertinet autem [illegible] descriptio
illa ad speciem secundum Iulianus 60. ff. [illegible] indebiti. [illegible] simul
[illegible] l. cum amplius 84. desumpta est ex lib. 3. quaest. Pauli [illegible]
[illegible] Faber [illegible] cum amplius 84. [illegible] lib. 3. quaest.
Pauli [illegible] itaque cum Paulus docuisset [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] gentium [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

antecedens debitum solvat [illegible] [illegible] [illegible]. ut repetere [illegible]
[illegible] contineo quia natura debitum permanet [illegible] l. 64. ff.
[illegible] de [illegible] indeb. l. 10. procurator [illegible] [illegible] procurator [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] aut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
debitum permanere [illegible], qui iure gentium [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] tempore ex [illegible] cuius [illegible] [illegible] iure gentium [illegible]
debitoris ut [illegible] [illegible] [illegible] absolutum [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] aro. ex [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] videtur [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] iure gentium [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ex [illegible] [illegible] solvere [illegible] [illegible] [illegible]
natura debitum permanere dicit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] qui [illegible]
gentium [illegible] debet [illegible] civiliter [illegible] non debeat [illegible] [illegible]
solutum [illegible] tamen generaliter [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] perinde [illegible] [illegible] gentium [illegible] [illegible] debitorem
[illegible].

[illegible] Superioribus obstat exem[illegible] [illegible]
et augustiae [illegible] non tantum [illegible] et [illegible] sed [illegible] ac
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] liberandi [illegible] civiliter
[illegible] [illegible] pen. [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] de alt. [illegible] 26.
[illegible] [illegible] 7. in [illegible] [illegible] tamen [illegible] [illegible] l. 1. [illegible]
[illegible] [illegible] l. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et augustae [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] 3. [illegible] de [illegible] in [illegible] [illegible] verb. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] c. 1. q. 1. [illegible] 21. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Ad [illegible] iuris gentium . 1.

[illegible] ven. [illegible] [illegible] quotiens [illegible] [illegible]

[illegible] ff. [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] 126. [illegible] [illegible] verb. [illegible]

ff. de verb. [illegible] [illegible] in [illegible]

ff. [illegible] et [illegible] in [illegible] ff. de verb. [illegible] [illegible]

c. 36. et lib. 14. c. 41. Rebuff. [illegible] var. c. 5. et lib. 4. c. 1. [illegible]

lib. 5. declarat. c. 6. [illegible] in rub. nu. 15. inst. de verb. obligat.

et alii plures [illegible] [illegible] recep. [illegible]

neque ad rem pertinet [illegible] [illegible] an [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] affirmari [illegible]

[illegible] iuris gentium sit [illegible] non [illegible]

[illegible] sed [illegible] [illegible] [illegible] verb. [illegible]

gentium [illegible] in rub. nu. 63. ff. de verb. obligat.

sive quod idem est [illegible] gentium [illegible] quae [illegible]

[illegible] et [illegible] introducta [illegible] recepta est. [illegible]

[illegible] [illegible] 2. nu. 4. [illegible]

[illegible] leo. 1. [illegible] ff. de [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] in [illegible]

[illegible] [illegible] et intellectu [illegible] [illegible]

[illegible] inventa [illegible] [illegible]

introducta [illegible] 80 [illegible] nu. 35. [illegible]

[illegible] inst. [illegible] mod. [illegible] an [illegible]

[illegible] 77. ff. de [illegible] iur. [illegible] quae [illegible]

ff. de acquir. rer. dom. [illegible] tamen [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] modo [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

contrahens accommodet [illegible] [illegible] [illegible] aucens 3. [illegible]

[illegible] modo [illegible] [illegible] [illegible] de transact. [illegible] ex [illegible]

[illegible] [illegible] et in lo. ex hoc iure 5. [illegible] [illegible] [illegible] 1. et [illegible]. secund

arguit. cit. quia quoius acceptilatio [illegible] et omnes solemnes [illegible]

[illegible] iuris civilis Romani [illegible] non nisi latino sermone perag[i]

possent [illegible] [illegible] in Leon. [illegible] 25. [illegible] ita graece [illegible]

[illegible] commissa. 11. [illegible] 3. [illegible] decreta [illegible] [illegible]. [illegible] a

[illegible] at [illegible] lib. 20. c. 3. [illegible] [illegible] acceptilatio tamen quae

[illegible] [illegible] et solemnis forma iuris [illegible]. lo. 2. C. de

acceptilat. [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible]. [illegible] graeca [illegible] alia quali bet [illegible]

[illegible] contra [illegible] [illegible] quoniam iuris [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] 3. [illegible]. § 1. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] eadem ratione [illegible] [illegible] 1. § [illegible]. ff. de verb. obl. [illegible] ore

[illegible] ff. de fideiussor. [illegible] [illegible]. 12. C. de fideius. § [illegible] inst.

[illegible] lo. 1. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quar. et [illegible] in lo. 1. § [illegible]

[illegible] de solut. lib. 2. [illegible] de accep[tilat]. [illegible] [illegible] lib. [illegible] semes. c.

[illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] 11. inst. de verb. oblig. qua

[illegible] [illegible] ratione [illegible] [illegible] lib. 1. [illegible] c. 13. nu. 10. [illegible]

[illegible] ascribens [illegible] lo. 1. § [illegible] ff. de verb. oblig. [illegible]

Immo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] difficile [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] servus ex promissione [illegible] accepto libera

[illegible] et tamen si acceptilatio est [illegible] iuris civilis [illegible]

[illegible] servus [illegible] [illegible] naturaliter [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] 32. § servus. ff. de recep. [illegible] arb. lo. 3. § si servus. ff.

[illegible] [illegible] [illegible] de fideius[sor]. [illegible] [illegible] acceptilatione

liberari

Ad l. [illegible] iuris gentium [illegible]

liberari [illegible] [illegible] ex [illegible] quod [illegible] 32 [illegible] lenco iur. si naut. [illegible]

[illegible] illo liberari [illegible] obtinari ex [illegible] quia po=

[illegible] est ind [illegible] ex repugnantia sive [illegible] peculi[illegible]

[illegible] persona [illegible] servus [illegible]

[illegible] 3. 8. [illegible] in[illegible]

[illegible] liberari [illegible] iuris [illegible] est [illegible]

[illegible] esse [illegible] ad [illegible] [illegible]

[illegible] servus liberaret [illegible] obligare [illegible].

Ocaro [illegible] [illegible] [illegible]

negotis [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

Stoicis [illegible] [illegible] conventione obli[illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] servi [illegible] quia [illegible]

[illegible] [illegible] similes [illegible]

comprehenditur, quod [illegible] non [illegible] si servus [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] peculium [illegible] volunt [illegible]

[illegible] in eis honoraria [illegible] . [illegible]

[illegible] alie. potest. [illegible] inst. [illegible] de [illegible]

[illegible] ex [illegible] iuris obligatio [illegible]

[illegible] accepilatione liberari [illegible] iuris gentium [illegible]

[illegible] [illegible] forma [illegible] iuris civilis [illegible]

[illegible] tamen [illegible] capax [illegible] dominii

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] si [illegible] l. si [illegible] ff. de [illegible] [illegible] de [illegible] lat. 10 [illegible] de verb. oblig. [illegible] [illegible] et verissime doctissimus [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] quas [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ve-
ra [illegible] [illegible] dicet [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] conventiones
tres distinctiones ut quaedam ex illis [illegible] [illegible] actiones pa-
riant, quaedam dumtaxat excipiant, et haec prima conven-
tionum iuris gentium quasi divisio et distinctio est. quam ut in-
telligamus et quasi certo signo et regula proposita eas
cognoscere possimus subiungit idem Ulp. eas demum iuris gen-
tium conventiones actiones parere, quae in suo i. generali et na-
tivo conventionum nomine non consistunt, sed transeunt in
proprium speciale nomen. contractus ut emptio et venditio
et caeteri similes contractus; alias vero conventiones, quae
speciale nomen sortitae non sunt, non aliter actionem produ-
cere, quam si causa subsit ut scriptum est in §. 1. Sic ipse textus
exprimit atque ita duplicia. alia conventionum iuris gentium
differentia seu distinctio, nempe ut quaedam ex illis nominatae
sint; quaedam innominatae, quia quamvis omnes generali conven-
tionis appellatione comprehendantur l. 1. § adeo. supra dic-
ta. quaedam tamen ex illis proprium vocabulum et speciale no-
men habent et quasi certum signum quo demonstrantur, aliae ex
[illegible] [illegible] [illegible] alia vero sub incerto et generali con-
ventionis nomine remanserunt. Unde certi et incerti

stralius diceret hoc est nominati et innominati in le uno. 15. de accept. le certi, de reb. cred. Ubi sic post Bellum. et certo. in fine explicat Faber in rinal. Cesar. in § actio- num q. 2. nu. 11. inst. de act. Brisso. de verb. sig. in v. verbo. incertus stralius ... in praesen. qui tamen ... perperam in eam rem expendunt ... in le 1. § de stipul. ... pecu. ubi certi et incerti appellationes referenda ... ad res certas vel incertas in obligationem deductas.

N. 11.

Sed si supra traditas differentias ... cognoscant ... et signant ... Bald. nu. 1 et 2, fortis. nu. 8 et 9. in praesen. illarum tamen ratio in promptu non est. imprimis enim quaerit cur ... nominata conventionis actiones ... innominatae vero non ... sed ... eadem animadverterit aequitas et ... inquit ... ex le 1. supra hoc ... le 1. de ... le ... amplius 84. § is ... dereo. ... tamen omissa interim sent. ... in praesen. nu. 1. alia dicere ... quae ... antecessoribus nostris placuerit rem tamen explicat, petenda potius ratio videtur ex iis quae diximus supra nu. 5 et 6. nempe in ... iure gentium conventiones quasdam ... efficaces propter earum ... opportunitatem et frequentiam ad promiscuum communem ... usum accommodatam. le si operas 21. ... rescrip. verb. le bona fides 31. depositi ... caeteris conventionibus nominatae iuris gentium ut emptio et venditio, locatio et con- ductio ... similibus. et ideo ex illis ... societati ... maxime necessariis, obligationes ... actiones

statim nascunt. §. originst. de oblig. [illegible] naturalis §. Corrupus

de praescriptis verb. Sententi[a] quas vis non satis ex[is]tent. Alex.

[illegible] Et alii laudati [illegible] Feliciano. [illegible] lib. 1. c. 2. nu. 2.

[illegible] ibi dat. ubi ratione nu. 13. nec ad rem pertinere, semel

permut[ationis] et contractus innominatos do, ut des, cum similibus

quoque tacere contractus isti ab[s]tinent et [illegible] cos. Mendoza lib. 3. c.

13. d. Respondebimus postea opportunius.

Nec obscura minus est 2[a] [illegible] frequentio nemine

cur ipsius quaedam conventiones nominatae sint, et specialia

certi contractus natura acceperint, alia vero innominatae et

solo generali conventionis nomine constent, id autem quia vis

ex [illegible] illa conventiones nominatae. frequentia et ad com-

mercium opportunitas cuius meminimus, perdere existimere

[illegible] laudatos [illegible] in rub. C. de rer. permutat. Ven

[illegible] de success. creat. §. 12. nu. 46. Cona. lib. 1. com. c. 6

nu. 12. et lib. 2. c. 3. nu. 3. Covarrubias lib. Misce. c. 23. nu. 8.

[illegible] ineptae ac ridiculae quaestionis est affirmat [illegible] Gomez

arte contractum lib. 2. tit. 1[illegible]. res tamen adhaerere [illegible] sanandis

[illegible] ut Ulp. in l. 4. de praescript. verb. Idcirco

non [illegible] conventiones nominatas esse sed aliquas duntaxat

quas specialem nomen acceperunt quia ita natura separata est.

Ut libera sint nostra [illegible] vocabula, [illegible] contractus quae

nomina: res enim infinitae sunt, voces finitae [illegible] natura sum

natura [illegible] semper [illegible] artes exacta est. voces [illegible]

ter Cujac. ad tit. de praescript. verb. in pri. et lib. 8. quaest.

[illegible] Pap. in l. 1. de praescript. verb. in[illegible] non possent conven-

tiones

tiones de nomilis nomini suo significari illis legis ad speciale nomen inductum est. quae certis sui nature, formis et legis ordinibus ita quod possent suo nomine demonstrari ut emptio et venditio caeteri contractus quos nominatos appellamus; alia vero conventiones, quae nec certos aut determinatos fines s. ad substantia generis forma stant ad minoribus ... nostra quae ad ... certi contractus pertinere videri in genere dic conventionis nomine ... remanserunt innominatas dicte et. ut considerat faber in tonali in praesenti Lilloer. ad Donel. lib. 12. com. c. 10. lit. A.

¶ 13. Caeterum an ista nominatarum et innominatarum conventionum distinctio a iure civili iure introducta sit, vel potius a iure gentium caperit, quaestio est inter interpretes non expedita. ... a civilis iuris ... et nominatae et conventiona distincta probari videtur in lo. 3. §. quomodo contractus existunt quorum appellatio nulla iure civili pro... ... ff. de ... ver. et affirmat ... in lo. 1. ff. de ... ... de pactis. c. 1. nu. 1. Mendoza lib. 3. distr. c. 3. nu. 4. Molina in ... tract. 3. ... nu. 20. ... in §. actiones q. 27. nu. 15. inst. de actio. et ... iure gentium nominatas conventiones ab innominatis distinguere capisse insinuat ... in ... ostendit ... veteres ... antiquitatis. ... lib. 1. c. 2. nu. 4. ut ... nobis rem ... et explicari posse videtur ut prima quidem distinctio quae docet ex nominatis conventionibus actiones ... ex innominatis autem exceptionem ... nisi

nisi causa sola dedit, actio ferenda sit sibi iuri et ubi ad eo

decernat et exceptio introducta est. §. sed iure inst. de actio.

pri. inst. de exceptio. iuri ... creditis ad ... ... in eo

... 5. §. de iust. et iure: cum omni ... ...

... ... agnoscent ... ut amplius ... §. ...

dereo. ... ... quae co... ... ... ad ... certi convent...

nominati, et maximum ... ...

... impossibilis ... certis solemnitatis formulis pe-

tendi ... quod deberet vulgares, ... et ...

introducta, sine ... scilicet certis ... verbis et no-

minibus nuncupatas et accommodatas ad ... ... conventio ...

nominata, ... exemplo. et venditio ad ... ...

emptionis et venditionis. l. 2. §. ... ... de

... tar. lo. 1. et 2. de praescrip. verb. ... innominatis vero

... ... formula ... ... causa ... ...

... ... exceptiones ... ... sub-

sit incerta et generalis actio praescriptis verbis ... ...

... ... verbis ... ... conceptis ... nomen

... ... innominato ... ... l. 1. et 2.

lo. ... ... 11. de praescrip. verb. ... ...

... ... Mendoza et alii ubi supra. unde

... ipsis nomen deesse, quod ... videtur

... illis scilicet quibus specialis ... nomina ... ac ...

... illi vero non dedisse, quo ... sed incerto et generali

... exceptionis ... actio ... praescriptis verb. auxilio

relinquit ... in quo ... ... in lo. 3. de praescrip. ver.

Ad l. [illegible] iuris gentium 7.

[illegible] vero differentiae quae nominatae conventionis [illegible] innominatis distinguit [illegible]. [illegible] contrahi [illegible] naturalis ratio quae docente quae admodum a [illegible] propria natura [illegible] impossuit [illegible] c. 2. Illustrat [illegible] Strasian [illegible] Catholici c. 1. [illegible] potestas aliarum rerum significandarum gratia voces et nomina reperta [illegible] unumquemque [illegible] monstrent [illegible] quae nomina [illegible] Diomedes lib. 1. [illegible] l. [illegible] in nomine inst. de leg. l. [illegible] recognoscendos [illegible] de ingenuis manu. [illegible] ff. de leg. 1. l. [illegible] quaestio [illegible] §. si quis nomen de [illegible] in l. [illegible] certum [illegible] de reb. cred. Horatius lib. 1. Sat. 3. dum verba [illegible] voces sensus notarent nomina inveniret. Festus lib. 1. de verbis Martiane c. 15. nullus enim [illegible] differentiam non nisi [illegible] appellationem [illegible]. [illegible] in Cratilo [illegible] lib. 5. de natura rerum. Lactantius lib. 1. de falsa religione c. 6. A. Gellius lib. 10. noctium Atticarum c. 4. [illegible] Marcus lib. 3 variar. lectio. c. 1. [illegible] Osvaldus lib. 8. comm. c. 4. lib. [illegible]. [illegible] naturalis ratio [illegible] Romanis [illegible] pleras[illegible] conventiones [illegible] propria [illegible] natura [illegible] monstrauit quae certam [illegible] natura [illegible] leges [illegible] veluti emptionis et venditionis [illegible] aliarum iuris gentium nominatarum conventionum [illegible] Romanus proprium et speciale apud [illegible] nationes nomen habere credit [illegible] probat [illegible] c. 2. nu. 5. alias vero conventiones quae nec certam formam habebant [illegible] nomine [illegible]

noviss[illegible]

in pri[illegible] spac. 11.

no vissima nobilita [illegible] [illegible] [illegible] sequitur de verbo sig

lib. 12 verb. nomen. sed generali conventionis appellatione

communis continetur utriusque relinquit. [illegible]

(observ. superiori bus nobilis in [illegible] D. [illegible] 15.

quaestio an permutatio innominatus contractus sit in qua suaslit

permutatio innominatus venditionis in [illegible] [illegible] nobis [illegible]. [illegible]

utriusque inmagon. Cedar. [illegible] 1. nu. 41. Vaconi lib. 1. [illegible]

21. nu. 6. Giminel. in rub. C. de [illegible]. Cujac. in parat. [illegible] tit.

ff. de rerum permutat. Gomez [illegible] c. 2. nu. 3. Faber lib. 6. conject. c. 9.

Mendoza. lib. 3. disput. c. 3. nu. 4. Hotto. in epitome ad Pan-

dectas lib. 19. tit. 4. de rer. permutat. Donel. lib. 12 com. c. 10.

[illegible] [illegible] [illegible] probat autem appertissime [illegible] in l. 1.

§ 1. de empt. [illegible] quo indis [illegible] [illegible] est quam

nomen habent ff. de rer. permutat. § aliter [illegible] praescriptis

verbis quae de aestimat. proponitur de ea quae ex permutatione com-

petit inst. de actio. [illegible] l. 1. [illegible] 2. ff. de [illegible] ver. l. 1.

ff. de aestimat. nec adversatur [illegible] [illegible] [illegible] in § item [illegible]

verss. [illegible] Procul inst. de emp. et vendit. quo et aliis argu-

mentis permutationem nominatum contractum esse [illegible] [illegible].

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quae [illegible] [illegible] est. [illegible]

[illegible] affirmari a [illegible]. permutationem proprie speciem con-

tractus a venditione [illegible], [illegible] [illegible] res procedat l. 1. ff. de

contrahen. emp. l. 1. de rer. permut. l. naturalis § 1. de

praescrip. verb. [illegible] ait [illegible] nominatum contractum

[illegible] permutationem [illegible] Mendoza disput. nu. 6.

[illegible]

Ad l. 3 iuris gentium 7.

Sequitur de mercatura ... ut supra n. 42.

Sed ex propositis et supra positis supra nu. 11. et 12. valde valde ... ... intra ... arguitur. ... quia si faciemus permutationem ... ex certis contractibus ... non in ... ut in emptione et venditione. ... nominatis contrahentes ... certam ... et maiorem ... ... ut ... demonstravimus ... supra nu. 12. ... quia si ... permutationem ... et commercio ... ceteris ... alijs nominatis conventionibus frequentius semper ... l. 1. ff. de contrah. emp. ... ex alijs ... ... lib. 1. c. 2. nu. 5. ... c. 2. nu. 3. Loannes Garcia ... c. 1. nu. 3. ... non minus efficax permutationem ... ceteras conventiones et actiones ... procedere, ... effectus ... frequentia ... conventionum et ... ad commercia ut ... supra nu. 11. ... ut ... ... satis ... est ut Bart. nu. 1. ... nu. 4. et alijs ... ... contractus ... nomina ... et ... conventionem ipsam respicere. et ... ... emptionem, locationem, mandatum ... ex sola conventione et consensu nascitur ... ... obligatio ... nascitur.

...

133

Quoniam vero nomina ad rem ipsam et ad eam exequendam [illegible]
[illegible] reperiuntur ut in mutuo, deposito et permutat.
l. 2. § appellatio de verb. sig. l. 1. deposit. l. 1. § item
emptio de rerum permutat. nec ante rei interventum nomen
[illegible] habere incipiunt: non enim conventio mutuandi
mutuum est. sicut nec [illegible] permutandi permutatio. ergo
placito l. 3. de rerum permut. Ita tamen ut dicendum sit eminen-
ter [illegible] inter permutationes et nominatas conventiones
esse constituendum, nempe ut in istis reipsa initium obligatio-
ni [illegible] et [illegible] perficiat. Unde et [illegible] non spe-
cialis actio singulis [illegible] contractibus [illegible]
nascitur, et ad eam legem, quae traditur petenda, ut in depo-
sito, commodato, pignore [illegible]
individuo recommendatur obliga. vel ad aliam rem eiusdem generis
et qualitatis ut in mutuo. princ. inst. eod. [illegible] in
permutatione diversa est. in qua obligatio re non [illegible] sit
[illegible] per-
mutationis rei interventu [illegible], ut inter [illegible]
[illegible] sive cum in causa [illegible] implementum
[illegible] in § 1. [illegible], et ideo quamvis alter
dederit et agi adversus alium possit ut [illegible], non ta-
men permutationis [illegible] reperiebatur [illegible] nomen
habere dici [illegible]. quandoquidem alter dedit permutatio
est. [illegible] alterius [illegible] dederit et impleverit, [illegible]
admodum nulla obligatio superest, ita nudus qui nomi-

nari

nari specialiter possit aut speciali actione induceret.

Ex quibus facile intelligitur, cum pro [illegible] quaevis et [illegible] permutatio [illegible] et [illegible] veni[illegible] nis speciales suam forma et materia consistens, nunquam tamen [illegible] inter nominatos contractus [illegible], aut uno [illegible] et nominatus [illegible] [illegible] fuerit, quoniam s. ante implementum conventio nuda est sine nomine et causa. Ut saltem postquam permutationis [illegible] permutatio, postquam unus alteri tradidit, quamvis iam causa subsit obligandi alterius ut impleat, neutiquam tamen vera illa permutatio est, quae vel nominati, vel sui nominis actione possit induci, et ideo de lege [illegible] per praescriptis verbis eorem [illegible] petenda, de qua conventi ut permuta[illegible] tare [illegible] lo. naturalis. [illegible] § et si quidem de praescrip. ver. [illegible] [illegible] seq. [illegible] permutat. Denique postquam utrique impleverit quamvis iam permutatio perfecta sit, ipsa tamen nominatus contractus [illegible] incipit ex eo tempore, in quo [illegible] quod [illegible] [illegible] traditio et [illegible] non nova traditio, nec aliud ulla superest quae possit exerceri, proinde permutationis [illegible] designat potius causam sive initium traditionis et acquisitionis quam vim contractus specialem et [illegible] certa, [illegible] [illegible] nisi [illegible] ratio est cur quamvis permutatio [illegible] et specialis nomen habeat nominatus contractus non sit. [illegible] praescriptione post [illegible]. [illegible]. verb. [illegible] ver. [illegible] Bald. et Salic. in lo 10. C. [illegible] Castren. In praescripti nu. 6. [illegible] 7. Donel. 12. com. c. 10. [illegible] lib. 6. [illegible] nu. 11.

[illegible]

Ut tamen videtur receptum ab antiquioribus dum res vocem suam oec impositam contractus formatam [illegible] quia nomen eius non proprie certi contractus sed generale est ei [illegible] impositum aliquando scriptum dat. arg. ex l. ita. 26. Andreas de [illegible] Anferendi [illegible] Mendoza. lib. 12 dist. c. 3. nu. 13. Pedrar. ind. §. actione q. 27. nu. 44. Molina de iure 2 tom. dist. 253. nu. 9. et 10. Villalobos. in erario [illegible] verb. [illegible].

Quaeritur etiam [illegible] Lanarola est 2 quaestio [illegible] in praesenti [illegible] contractus nominatus in qua quaest. plerique existimarunt donationem tam veteri quam novo iure contractus esse nominatum [illegible] Bart. [illegible] a Mantica de tacitis et ambiguis. lib. 2. tit. 8. nu. 3. et 4. Mendoza. lib. 3. dist. c. 3. nu. 16. Pedrar. d. q. 27. nu. 51. verius tamen [illegible] donationem nec veteri nec novo iure contractus esse [illegible] nominatum [illegible] nomen donationis [illegible] dandi seu donandi [illegible] quia ad conventionem seu contractum [illegible] dicto donatio dicitur quasi doni datio. l. donationes 35. §. donatio. [illegible] causa mor. [illegible] stipulatio [illegible] causa donationis interposita [illegible] efficax [illegible] ad [illegible] ex stipulatu actione et [illegible] donandi [illegible] iure novo [illegible] §. [illegible] donat. donationes tamen nominari non [illegible] ante quam donationem [illegible] res tradatur ex causa donationis [illegible] res tradita est si stipulatio [illegible] vel stipu

Ad l. iurisconsultus 7.

Insinuationis contractus s. pacti legitima dicit deb[et] contract[us]
sine donatio, sin autem et traditione donatio ca[illegible]
obligatione praecedente absurde proinde contractus nomi[natus]
donatio perque nulla obligatio contrahitur aut distrahitur q[uod]
desiderat[ur] ut in contractibus nominatis contractus dici possi[t]
neque nec contractus sit innominatus sane nullum aliud fundament[um]
quam non transferendi. Bald. in l. Duaren. Caesarius
innominati [illegible] lib. 13. cap. 3. Sidon. in rubr.
ins. de donat. in fine. [illegible] quaest. 27. nu. 51. Molina de
Primogeniis lib. 4 c. 2. nu. [illegible] Molina de iustitia 2
tom. disp. 252. nu. 7. et disp. 273. nu. 4. [illegible]
[illegible] noster [illegible] in laudem Dei om. [illegible]

[illegible]

[illegible]

Salamanca. [illegible] anno 1[illegible]3[illegible].

Fol. 23

Ad celebre Pomponii responsum in l. si is herede. Alias si a 1° herede di liberis et posthumis emendatio Fabriana taxatur, veraq. et dilucida interpretatio proponit.

Caput 5.

No. 1.

Pomponius lib. 1. ad Sabinum in dicta l. si is ita scriptum reliquit. Si 1° herede instituto, filius exheredato vero, a 2° autem substituto non exheredato vero et dum pendet an prior additurus sit, filius decesserit secundus sententiam quia crimen non erit 2us heres quasi ab initio inutiliter institutus, cum ab eo filius exheredatus non sit. quodsi in posthumo filio idem acciderit ut nanus vivo patre a quo exheredatus sit, moriatur, eadem dicenda erunt de substituto quoniam natus est filius loco eius est qui superstes est.

Ut huius textus qui subtilis valde et perdifficilis mihi continet perfectam cognitionem here liceat ante quam Cuiacii Fabriq. emendationes, rationes, ac loca quibus moventur in medium proferam alias res istas repetere et de filiis iam natis, et de posthumis deque eorum institutione aut exheredatione et quid, sive heredes instituantur, neque nominatim exheredentur, multa, ne vulgaria quidem neque orbibus passim obvia pertractare ... prout praetulimus et duxi. Pendet enim ex his verbis textus Cinquo de filiis ignati

ignati et de posthumi differentia praecipue agit) veri ssima interpretatio. Quod ut commodius praestare valeam et ea sub obscura dilucidius aperire liceat, conclusionibus quibusdam veluti laconismo quodam, totam disputationem compre hendo.

1a. cl. de filio iam nato quod attinet ad ius civile

No. 2.

Filius ignatus tempore quo pater familias condit testamentum si neque haeres instituatur neque nominatim exhaeredetur ipso iure inutile reddit paternum elogium. Notissima et tipis et tonsoribus nota haec nostra cl. eamque communis textus ibi quasi ab initio inutiliter institutus mirifice probant iura in l. si filius 1a. et in l. gallus. § in diversis l. inter cetera. vers. nam si filio l. dum apud hostes. ff. hoc tit. eodem textus in prio. institutionum de exhaeredat. liberorum. l. 1a. vers. aut nullius esse momenti. de inofficioso testo. Comprobat Ulpianus infra qui haeredes institui possint. § ex suis haeredibus. ff. Caius. lib. 2. institu. tit. 3. in prio. et de iure sepe partita textus optimus in l. 10. tit. 1. et in l. 1. tit. 8. part. 6. tenent passim ubique iustis utriusque DD. et interpretes, et praecipue in allegatis iuribus.

No. 3.

Eiusdem cl.is extenssio.

Sedet generalis ista cl. etiam ad eum casum extendit quo filius praeteritus vivo testatore decesserit, nam testamentum quod initio ipso iure nullum est amplius convalescere nequit

nequit: idque probat textus in dicto primo institutionum de exheredat. liberorum. ibi Alioquin si vivo patre filius mortuus sit nemo heres ex eo testamento esse potest, quia s. ab initio non constiterit testamentum. et in dicta l. si filius 7. ibi. et vivo patre decedat. Sed et ad illum casum supra relatum extendere licet, quo duo sint et institutorum et substitutorum gradus, nam sive a primo gradu filius praetereat et a 2° exheredetur sive e converso (ut in fabrica nostri textus speciei) a primo gradu filius exheredatus sit: a 2° praeteritus, semper gradus praeteritionis, sive 1 sit sive 2, inutilis erit, non gradus alter in quo rite et recte filii exheredatio proponatur, idque est quod expresse decidit in l. 3. § si ita testamentum hoc eodem titulo, ubi ex Sabini, Cassii et Iuliani sententia Ulpianus probat ab eo gradu exordium capere testamentum, in quo filius exheredatus est (in ea. § specie cum filius a 1° gradu praeteritus invenitur a 2° exheredatus) et in ntra hoc si 1° in primo, ubi ea 2° cum a 1° institutorum gradu filium exheredaret, a 2° substitutorum non item, (sic enim illa nostri textus verba, si 1° herede, et illa a 2° autem substituto, libentur accipio cum Antonio Fabro lib. 8. coniecturarum cap. 20. reiecta Cuiacii interpretatione qui docuit 1° et 2° in nostra l. 8. institui et substitui nomina esse, quod quidem elegantur refellit Faber, alia non indiget confutatione) 2us ille gradus inutilis fuit, etsi diu penderet an prior adiret nec ne esset filius praeteritus decessisset.

Sed urget

N. 4

Ad leg. si i. herede 8.

Sed urget ut vehementer adversus hoc textus difficilis in lo. nam et si sub conditione. § post defectum. vers. sed si a i.º ff de iniusto rupto. ubi is posthumus filius a i.º gradu praeterreat, a 2.º ex heredet dum postea natus et heredem 2.um gradum rumpit, et per consequens evertit testamentum.

N. 5

Argumentum hoc ut declinem et plenius quae dicenda sunt percipere valeatis sit 2.a vel i.º de filio

Postumo. Si filius posthumus heres institutus non sit a patre, nec nominatim exheredatus testamentum statim valet, rumpitur tamen postea agnatione posthumi suis heredis. Probat expresse textus in § posthumi quoque instit. de exheredat. filiorum et ibi pro dicto lo. inter cetera in i.a et ii.e hoc 4.º Cuiacius Iasonis ibidem nu. i et 2. Castrensis in lo. Gallus § et quid si tantum 3.a de p. ex ram. 37. Ricardus in dicto princ. institutionum eodem ex nu. 31. usque nu. 38. et in lo 3. in prin. de iniusto rupto. in lo posthumo na. cod. de inoffic. testis, et in lo. uxoris abortu. cod. de posthumis heredibus instituendis. de iure nostro regio textus in lo. 20. tit. i. part. 6. ubi ellegantur Gregorius glosa. 3. huius iuris ratio petitur ex lo qui in utero 7. lo. qui in utero 26. de statu hominum. lo. l. vivo eo de suis ad legitimis. lo intelligendus 135. quod dicimus 231. de verbor. si lo nat. quamvis enim posthumus

humi

dum est in utero suus heres non sit, quia non est homo
sed spes tantum hominis l. avantis. l. in falcidia ad
leg. falcidiam l. cum inter veteres in illis ver=
bis et homo fieri speraret cod. de fideicommis=
sariis libertatibus l. 2. ibi spem avantis ut gravida
perimisse videtur ff. de mortuo inferendo, neque in
patris est potestate l. ultima de collatione bonorum nam
l. ultima cum aliis de assignandis libertis, et per
consequens dum est in utero nullus sit posthumus suus, nam
suitas qualitas est. §. sui iuncta rubrica ibi institutiones
de heredum qualitate, quae sine subiecto consistere non potest,
hoc enim est quod dicitur vulgo non entis nullas esse qualitates
l. si ser. vus 4a §. 1. de actionibus empti cum aliis con
gestis a Romecio. in tom. Variarum cap. 1 nu. Cum
tamen ex proximae relatis iuribus appareat
secundum iuris fictionem qui in utero relictus est postquam
nascitur in his, quae eius posthumi perinde haberi ac si
mortis patris tempore in rebus humanis fuisset et per
hoc nativitatis tempus ad mortis paternae conceptionis retrotrahatur nil mirum si eo tempore posthumus paternum rumpat elogium ut suus semper com
modius sit ... post humo secundum Iasonem
quem videas in nostra l. quia si a. 1. nu. 18. et quia anti
qui in tempus nascendi omnia iura posthumo reservarent
... maximo opere prospicientes l. antiqui
si pars hereditatis petatur quadere ne diutius immo=
remur

Ad legem si unquam C. de rev. do.

remur addendus est idem Iason ubi proxime. Tiraquellus in lo. si unquam verbo suscepit liberos. nu. 146. C. de revocandis donationibus. Gomecius in tom. variarum capite 1. nu. 6. et cap. 11. nu. 4. Finelus in rubrica cod. de bonis maternis 2ª parte nu. 37. Gregorius ubi supra et post alios Antonius Faber de erroribus pragmaticorum decade 28. errore 6. et decade 30. errore 2. Osualdus meus Donelus 1º cap. 2. litt. e.

Ampliatur eadem conclusio.

N. 6

Sed et ista conclusio amplianda quidem et extendenda est, ut procedat non solum iure veteri Pandectarum sed et iure novissimo Iustiniani in § sed si quidem vetus tit. institutionum eodem, et in lo. maxime vitium 4ª cod. de liberis praeteritis, quamvis enim Vulteius in § 1 institutionum quibus modis testamenta infirmentur existimaverit iam hodie post novam Iustiniani constitutionem agnatione postumi testamentum non rumpi sed postumum praeteritum nullum dicere at per consequens ruptione opus non esse ex regula textus in lo. 5. § post defectum de iniusto rupto, verum est etiam nunc hodie inter filium natum et postumum praeteritum longum (prout est olim) adesse discrimen nec credendum esse textus sic distinguentes in lo 1. et in lo. 3. § 3. de iniusto rupto immutatos esse id quod expresse facit ex Iustiniano in dicto §

Liber. et posth.

§. posthumi quoque. ubi posthumo praeterito vale re, inquit, testamentum de praesenti ibi. va- let quidem testamentum sed postea agnatione posthumi sive posthumae rumpitur. Non de praeterito dicit valebat ut ex eo colligamus Iustinianum ius quod suo tempore in usu erat demonstrare, non ius antiquum iam iam abrogatum refert praeteri ti temporis verbis uti consuevit. §. erat olim. institu tionum de donationibus. textus in principio institutionum de testamentis. §. sed olim et § posthumo quoque a- lieno institutionum de legatis. §. placebat et aliis pas sim inveniendis in institutionum de legi timae ag- natorum successione, ac per consequens quia dum posthumus est in vero homo non est sed spes tantum agentis ut supra resolvimus, nec certo sciri possit testa menti tempore nasciturus sit necne an abortum femina fecerit: aequius sane et veritati consonum in dubio ultimarum voluntatum favore testamentum sus tineri, adeo quippe aliquo casu spes abortu facto valiturum testamentum. Fatetur id aperte Duaren ad titulum de iniusto rupto capitulo tenus. at hominus indicto §. 1 institutionum eodem ibi de Biblium et indic to § sed haec quidem vetustas, quem omnino videas. Alexan der Pizanardus in rubrica institutionum hoc titulo. Refert et sequitur Osualdus ad Donelum. lib. 6. cap. 16. litt. o.

Rursus

Ad leg. si i° Serede 8.

N. 1°

Rursus et illud est animadversione et notatu dignum, nam postumus iste in 1° gradu præteritus, in 2° § ulterior exheredatus non solum, ut de fide diximus, a gradu illo, in quo præteritus, sed et sequentibus, a quibus § institutus, si nominatim exheredatus inveniatur. dicta l. § post defectum vers. sed si at. de iniusto rupto irrito, ac evertit testamentum, ut post alios recte docuerunt Duarenus ad dictum 47 de iniusto rupto cap. 3. Antonius Faber dicto lib. 8. coniect. cap. 20. Osualdus supra dicto cap. 16. lit. o.

N. 2.

Neque tunc obstat difficultas de qua supra num. 4. cui multis omissis, de quibus per legem in dicto lo. 3. §. finali. Ubi etiam Bartolus et Iason quam elate tractat Sarmiento selectarum interpretationum lib. 4. ad dictum §. finalem versu sine sic respondendum censeo cum Duareno supra dicto cap. 3. quia filio inquit in potestate præterito statim inutile est ipso iure testamentum, postumo tamen præterito valet statim ab initio rumpitur dumtaxat si nascatur postumus non alias. Ponamus ergo præteritum filium a 1° gradu a 2° exheredatum dicemus perempto 1° gradu a 2° exordium sumere testamentum dicto § finali, quia filio præterito gradus ille nullus est ideo heredi etiam ab initio versatur in 2°, non in 1°, ut potè ipso iure nullo at quia 2° gradu filius est

ex. cu

heredandi et satis legis satis factum. non possit annullari seu rumpi ordinatione domini 2 non in primo tantum praeteritum propter natum, in quo nunquam hereditas ulla. At vero posthumus in the matre pro posito nascendo ibi ordinem rumpit ut per se satis novum heredis quod in eo ordinatio versatur et quantum ibi advenit ut potest in testamento valido sibi acquirit sibi locum facit non substituto ex allegata fabri ratione ubi proxime nam ibi ordinatio rumpitur a posthumo intercedit factum posthumi rumpentis hoc ipso quod nasciturus absurdum autem fuisset suo facto alii quam sibi locum facere posthumum quaero erat in filio iam nato, cuius nullum factum, et ille iniustum non tam ob filii factum quam ob legis vim et potestatem quae ordinationem illam odio praeteritionis valere non sinit docuit ante Fabrum Alexander Trentacinquius de substitutionibus 1a parte cap. 10. nu. 4. quibus in effectu convenit Cuiacius tractatu 4 ad Africanum in lo. si posthumus 14. infra hoc eod. tit. ubi posthumus inquit rumpendo sibi ab intestato locum facit hic repellit institutionem ac nat. substitutum occupatione, quia eius in hereditate pervenit. a filio iam nato praeterito non rescinditur institutio, sed ab initio nulla, atque ideo testamentum a substitutione capit initium. ita ille quantum retulit et laudavit Scaldus ad Donellum dicto lib. 6. cap. 16. litt. O quae omnia tenenda ss. reiectis aliis, quae satis prolixe praeceptores nostri pertractare solent in commentariis ad dictam

log

quella praecedentis institutionis vt indicat lo. 35.
De adquirenda heredit. et accrescio potius quam sub
stitutio dicenda sit. Cuiacius. Carrera [illegible] Picar
dus proxime relati. idem Cuiacius in commen. ad d.
l. 2. l. si posthumus. Ant. Faber. 15. coniec. cap.
20, atque ita quamvis a 2.o gradu posthumus exheres
datus non sit, testamentum tamen non rumpitur quoniam
si per ius accrescendi seclusa substitutionis causam
deferret altera portio, nullus rupturae locus relinquer
etur in 1.o gradu a quo penes quem versat hereditas posthumus
sit exheredatus. Quare hoc idem dicemus
et substitutione reciproce facta, quae fiscum exclu
dendi iurisque accrescendi, conservandi causa inducta
parataque fuerit. et hoc in effectu voluit Sarmientus
lib. 4. select. indicata l. si posthumus. nu. 2. vers. id
quare (licet non ita rem apperuerit) dum dicit po
tentius esse ius accrescendi iure substitutionis (d. regula
l. 2. § si duo de secundis tabulis) cum unus et
idem coniunctionis et substitutionis ius sit. l. qui
patri. § 9. de acquirenda heredit. quia nunc cum
in eadem persona utrumque concurrat, hereditas ad 2.um
gradum non transit, nec a illum, sed a 1.o gradum
versat. Unde nihil mirum si iure accrescendi locus
sit, nec rupturae testamentum subiciat indicto vers.
sed si. Quae verior videtur interpretatio ad illum
textum, et amplectenda potius, quam altera eiusdem

Sarm

Sarmient. Ubi proxime, tametsi eam magis sibi placure dicat Praeceptor noster indicto prio dicta lib. 1. cod. de caducis tollendis, et nobis ipsis aliquando placuerit, nunc tamen re maturius considerata animum hoc non explet, quippe cum, si hanc nostram interpretationem non admittas et praesuppones non ideo minus verum erit dicere post hanc a substituti persona, quatenus substitutus est exheredatus non fuisse, et ita non ab omni persona exheredationes factas, nec testamentum rite celebratum fuisse iuxta textum, et quae ibi docet Sarmientus in lo 3. § filius hoc eod. tit., pro- rsus erit afirmandum.

N 12

His omnibus, quae de filiorum natorum, et non natorum posthumorum instrutione, exheredatione, et praeteritione, quod attinet ad ius civile discernimus, consequens est, ut de eorundem praeteritione, quod ad Praetorem spectat, subiiciamus statim. Articulus iste summe difficilis est propter omnino disentientes, et imbicem sine inde pugnantes Doctorum sententias, nec mirum, cum et iuris consulti ipsi inter se se ut mox apparebit pugnare videantur adeo ut quid in re lubrica tenendum sit, vix dignosci possit, hanc imprimis Averius in lo posthumo nato verbo petita. C de contra tabullas, et in § sunt autem. verbo contra tabullas. inst. de bonorum possesionibus, et in lo si ita scriptus 13. § final. verbo exheredatus. hoc tit., et passim

multis

multis in locis quos congerit Iason in dicta l. posthumo nato. vbi nu. 25. docuit testamentum in quo filius in potestate praeteritus ē licet iure civili inutile sit vt superius ostendimus) iure tn̄ Praetorio valere, cui sententiae defendunt Cumanus in l. si filius 7. in lectura et repetitione ad illum textum de liberis et posthumis. ibi de Socinus nu. 8. Decius in dicta l. posthumo nato nu. 11. vbi etiam Ludovicus Romanus. et Christophorus Castilioneus (quem subtilitatum principem appellat Iason vbi proxime) in l. filio praeterito de iniusto rupto. et Violius. qui ex Theophilo comprobat in § non tn̄. inst. quibus modis testamenta infirmantur nu. 2. Cuiacius. lib. 41. ad edictum Pauli in l. is qui in potestate 15. de legatis praestandis Osualdus ad Donellus 6o. cap. 13. litt. C prope finem. huius partis fundamenta inferius recensebimus.

N 13 Verum alii coīter, ita pluris D. rius tenuere verius existimantes testamentum in quo filius in potestate praeteritus tam iure civili, quam praetorio iure prorsus inutile eē prout tenet coīs Dd veterum resolutio, quam defendit Iason in dicta l. posthumo nato. nu. 28. vbi Bartolus Paulus Alexander et multi ex antiquioribus. Alciatus lib. 3o paradox. cap. 8. Iulius clarus, et alii ab eo relati. lib. 3. sententiarum. §. testamentum. q. 43. nu. 1. Donellus. 6o. comm. cap. 13. alm. Alber. ...

conciliat

coniect. cap. 14, et passim Salmanticenses praeceptores.

Pro qua sententia adducitur primo textus in lo. 1. §. finali ff. si tabullae testamenti nullae stabunt et in lo. finali in fra isto titulo. in quibus iuribus filio praeterito emancipato exheredato, datur bonorum possessio unde liberi abintestato perinde ac si nullas tabullas pater reliquisset, hanc autem procul dubio Prętor non deferret, si iure suo testamentum illud consistere posset. ex regula textus in lo. quamdiu 3, de acquirenda hereditate. 2o facit textus in dicto §. postumus filius 1. hoc titulo. ubi si testamentum secundum saltem iure Pretorio valeret rumperet primum ex regula textus in § posteriori instit. quibus modis testamenta infirmentur, quod vero. het ex si secundum testamentum saltem iure Pretorio validum sit, ut docet communis sententia quam resolvit Alexander in dicta lo. 7. nu. 4. Socinus. nu. 3. Iason similiter nu. 4. Paulus de Castro in repetitione eiusdem legis nu. 44. et 45. Rursus et 3o loco illud pro sua sententia expendi solet, quod pretor equitatem imitatur. lo. 2. principio de secundis tabullis. lo. quod si Ephesi in fine de eo quod certo loco; sed nulla equitas dictat ut 2a filius praeteritus sustineat testamentum ex iure Pretorio cum iure civili nullum est. o testamentum tale non magis iure Pretorio quam iure civili valere potest. 4o ex ultimo, ita ut argumentatur Faber. lib. 9o coniect.

cap. 14

cap. 14. equitas Pretoria nihil differt a iure Pretorio, quod et ipsum nihil aliud est, quam equitas temperans, et corrigens asperitatem iuris civilis. l. eo ius autem 7. §. 1. de iustitia et iure. Sed neque ex equitate ista testamentum substinetur in specie satis apud nempe indifficili Papiniani responso in l. filio praeterito. 17. (de quo mox plura) de iniusto rupto. quod idem fit quod nunquam testamentum istud apud Pretorem valet. idque viva, et inevitabili ratione, statim non maturè considerans, firmat Ant. Faber. namque indicto responso abstinuisse filium a bonis patris (aliter non competiturum libertates neque legata debita) abstinere se bonis, inquit, ab hereditate, et successione quod idem est in l. finali de collat. dotis et in l. ex contractu de re iudicata. Ita non a successione testamentaria subiungit, cum non fuerit institutus, sed imo potius praeteritus, ergo a successione intestati, at non potest quis abstinere se a successione intestati, nisi ei prius delata fuerit, igitur necessario fatendum est delata semel ab intestato successione nunquam ad eam testati eam iure Pretorio fieri posse regressum, absurdum quippe esset et implicaret contradictionem, ut dum filius familias praeteritus abstinet se paterna hereditate testamentum aliquo iure, etiam pretorio convalescere.

N 14

Quibus et aliis rationibus communiter in hanc sententiam ingressus est a multis (prout ego olim in Salmanticensi scholastica servavi) Cuius nostrae aetatis eruditissimis viris qui variè dignitatem astruere sententiam variis modis, iurisbus et rationibus quae in contrarium militant, satis facere conantur

nant, sed ne in aliorum referendis interpretationibus tempus consumere videar sit in hac materia, et quaestione firmissima et amplectenda conclusio.

3.a conclusio de utroque filio, i. de filio iam nato, et de posthumo ex iure Praetorio.

N. 15.

Testamentum, in quo filius in sacris constitutus praeteritus est (simpliciter loquendo) iure Praetorio valet et pro valido apud Praetorem habetur. Probant hanc conclusionem et tenent authores de quibus supra nu. 12. et viva et efficaci ratione comprobatur, quia Praetor ad valorem testamenti duo tantum tempora requirit. l. 1. § exigit Praetor de secundum tabullas. exigit Praetor inquit Ulpianus, ut is cuius bonorum possessio datur utroque tempore ius testamenti faciendi habuerit, et cum facit testamentum et cum moritur. et in fine eius dem §i. ibi. sed si quis utroque tempore testamenti factionem habuerit, medio tempore non habuerit, bonorum possessio secundum tabullas peti poterit. in illis autem illud duntaxat consideratur, nempe quod septem signis testium testamentum signatum sit (signa quippe testium ex iure Praetorio proveniunt prout docuit Iustinianus in fine principii insti. de testamentis.

Explicat Cuia.

Ad leg. si ij herede &

explicat Cuiacius in comm. ad dictam leg. 13. de bonorum possessionibus secundum tabulas, et testator uno eodem tempore, eum morit, eum condidit testamentum civis Romanus et paterfamilias fuerit nihil amplius furiosius inquirens ut satis aperte exprimit idemque planius indicite lo. 1. §. exigit praetor, et in lo. 2. ff unde liberi, et infra eo. in. ff quibus modis testamenta rumpuntur. §. si sepius. Unde liceri civili ruptum sit testamentum, aut ab initio non recte factum, seu in eo filius familias praeteritus sit, nonideo minus bonorum possessionem secundum tabulas heredibus scriptis polliceri. Dicto. §. si sepius. §. non tamen eodem. §. hoc casu proxime praecedenti inst. quibus modis testamenta infirmentur. ubi omnino videndus optimus interpres Theophilus, et Viglius, qui ex graeco planius deduxit ibidem. Utroque namque (ut inquit Theophilus.) non iure civili facti testamenti (id est iniusti, seu in quo filius in potestate praeteritus est.) similiter sit dicere in testamento quod ad ius Praetorium pertinet locum here. Sed neque utrumque rupit id dissolvit neque est irriti. haec pro nobis expresse sonant verba Theophili. Cuius doctrinae, quae et Iustiniani rei. et nostrae causae satis super conformis ultra textum in dicto §. non tamen in casu irriti facti testamenti comprobat optimus textus in lo. qui ex liberis. 11. §. testamentum de secundum tabulas. ibi. Scriptus heres si possessionem petat, iunctis illis quae postea exprimuntur, non est enim de iure testamenti maxime quaerit se de

ribus exceptionis. de quorum verborum vera explicatio
ne plura fortassis statim audietis, interim videndus Dicdar
dus in dicto §. non in ex numero 12. inst. quibus modis
testamenta infirment. et ad loc. si ad rogatori ex nu. 29.
usque ad 35. inst. de adoptionibus, et in lo. conficiuntur
§. si post factum de iure codic. secundus affirmativa lectio
nis quae est, Neque et testamentum valet. quae verba nempe
ad ius Praetorium referenda, ut ante alios vidit Accursius ibidem
verbo neque testamentum, et Bartolus ultimo. oppositio. Gual
dus ad Donellum 1. cap. 19. litt. D. de quo in textu et suo
loco, et in casu rupti induit textus per agnat. a Drio
in lo. posthumo nato. C. de Sa tabullas. et conter textus in
lo. posthumus. 12. ff. de iniusto rupto, et tandem
in testamento iniusto est textus satis perspicuus in lo
si deo 16. vers. proinde. de legatis praestandis iuncta glos.
ibi. verbo non accepit, et Cuiacio. lib. 41. Pau
li ad edictum in lo. is qui. 15. illo eodem tit. sive testamen
tum sit iniustum, nullum, ruptum, et irritum iure civili atque
ideo non possit adiri hereditas ex testamento quod nullum e
bonorum in possessio secundum tabullas petit poss. simodo
obsignatae fuerint non minus quam septem testium sionis.
Praetor namque non servato iure civili semper cuilibet he
redi istam bonorum possessionem secundum tabullas pollicet
fro ut eisdem fere verbis advertit Cuiacius in commen
tarijs ad dictum lo. B in fine prii. ff de Sa tabullas: et
alibi passim.

Rursus

Ad lib. si i̊ Herede &.

N. 16. Diversus et 2.° loco de quo invenimur sent. comprobat, nam apud Pratorem inter suos et emancipatos filios nullum e discrimen in largienda bonorum possessione contra tabellas, si prateriti inveniantur. Unde de quibus illis et istis succurrit in lo. i. primo iuncta glosa. ibi. verbo natis de bonorum possess. contra tabellas. et in lo. maximum vitium 4. §. sancimus itaque. C. de liberis prateritis. in §. emancipatos inst. de exheredat. liberorum. reg. in §. emancipati. et §. eadem inst. de hereditatibus quæ ab intestato deferuntur; sed filio emancipato praterito nullus inficias ibit testamentum iure Pratorio valere quippe quod ex iure civili validum fuit, et filio suo herede praterito, similiter valebit.

N. 17. 3.° quia filio in potestate praterito valent legata competunt libertates in eadem Papiniani spe, de qua supra n. 13. nempe in lo. filio praterito de iniusto rupto. non ex iure civilis regulis. o. ius ex iure Pratorio. o. eodem illo iure subsistit et ipsum testamentum, cum aliqui legata nisi testamento non valeant. §. praterea cum valeant. inst. de fidei commissariis hereditatibus, et legatum e donatio testamento relicta in lo. legatum 36. de legatis 2.° sed quid idem e. donatio quædam a defuncto relicta ab herede prestanda in §. legatum inst. de legatis.

N. 18. Nec satis facis si cum Fabro in 9.° coniect. cap. 14. vers. indicta lo. filio praterito testamentum minime iure Pratorio consistere posse legataque et libertates

ibi ex bono et aequo ab intestato praestari perinde ac si testamentum ipsum valeret; quod non verum neque absurdum est, et quidem duplici iure praetorio scilicet et civili indubitanter affirmat in iure praetorio ut in interioro et. ff si quis omissa causa testamenti in civili ut in specie legis in testamento. 38. de fidei commissariis libertatibus. Dumque iuris non tam rationem stricti quam aequitatem illam esse quod absurdum sit occasione fratris praeteriti qui iure suo non utitur lucro institutos afficere ut in specie non dissimili in lege non nemo 14. de legatis praestandis. et quia similiter penes institutos fratres in dicta lege 17. perinde remansit hereditas, ac si testamentum ipsum valuisset. quemadmodum ibi in illa specie dicta legis non nemo invenimus, filium emancipatum patris institutum (sic enim, alibi refer ac faber, specie proposita consultus) bonorum possessionem secundum tabulas habere iure secundum tabulas bonorum possessionis. ita et in dicta lege 17. ex pluribus suis heredibus praeterito uno aliis institutis, si praeteritus se abstineat, dicimus proinde institutos habere successionem intestati quemadmodum iure successionis testati. ita pluribus Ant. Faber dicto cap. 14.

N. 19.

Nec in quo satis facies si vim argumenti cum Fabro ita vitare velis, nam eius sententia haec in re usque adeo displicet et iuri dissona meo iudicio est, ut nihil ineptius (pace sit nobilissimi viri dixerim) possit afferri. Quo modo enim (rogo Fabrum) legata sine testamento? nonne legatum, ut modo diximus, est donatio testamento relicta? si nullum est testamentum, nullum similiter legatum relictum in testamento dici poterit, aut sane haec et alia legati definitiones (quod nec Faber

Ad l. eam si q. Sesede 8.

ipse latebit) prorsus reiicienda. Adde si placet Bane cum
q. Fabri sent. variis rationibus impugnant. doctissimus d. suo
q. ad Donellus 6°. cap. 13. litt. C circa finem.

N. 20. Neque obstat pro Fabro exemplum ex tit. ff si quis omissa causa testa-
mentum [illegible], nam ibi adest testamentum, et testamentum quod ab initio vero
iure validum est, in quo et legata relicta fuere, ac valide relicta [illegible]
fraudem autem legatariorum successionem ex testamento heres institutus
mittens, perinde tenetur legatariis et fideicommissariis, ac si ex
testamento successionem accepisset. l. 1. et §. non quaerimus
illo eodem tit. si quis omissa causa ac merito tenetur cum non alia
de, quam ex facto suo, ac ex facto fraudulento vitium testamento
obvenisset. Conveniens igitur Praetoris aequitati est, ut ex ma-
litia sua nullum commodum reportet, quemadmodum ut nec in dicto
l. nonnunquam de legatis praestandis. Ubi similiter cum omni iure
testamentum valeret ac legata omnibus praestanda fuerant,
emancipatus heres institutus in legatariorum pernitionem oc-
casionem emancipari praeteriti, qui iure suo non utebatur
reducere volebat, quod et ipsum iniquissimum est.

N. 21. Neque rursus obstat dicta lex 38. de fidei commis-
sariis libertatibus, nam casus specialis et singularis illius tex.
ad eas tradi non debet, ut post Accursium ibi verbo de
remedium. ibi speciale in persona sic dilecta etc. Ant.
Faber dicto cap. 14. notat et explicat [illegible] videndus [illegible]
Bardus in §. imprimis. nu. 22. inst. de fidei com-
missariis hereditatibus. — At in dicta l. filio praeterito
cum ex sent.a Fabri sit ipso iure nullum testamentum et [illegible]
in iure nullum dici non posset fraudem [illegible] dolum committi [illegible]

cum

eum, quidem iure suo sit et ab intestato succedit, licet aeque praes tare requirat. Variatio vero et ab instructo nostro prorsus dissimiles utrorumque casuum species, quin immo et argumentum fabri seu similitudinem ductum ex dicta l. 14. inevitabiliter adeo convincit Osualdus noster ubi supra, ut inane sit ac inutile amplius in his immorari.

Sed nostra tertia principalis opinio et casus de quo supra quarto mirifice adstruitur ex textu in l. 2. in prin. et vers. spectandi de bonorum possessionibus secundum tabulas. ubi in testamento, in quo filii praeteriti sunt, peti potest secundum tabulas si filii morte, tempore, aut etiam repudiatione fuerint exclusi. ex quo licet inferre testamentum ab initio iure Praetorio valuisse ex regula textus in dicta l. 1. § ex his praetor, et cum textus ille generaliter de liberis loquatur generaliter etiam debet intelligi, i. de iis etiam filiis, qui sunt in potestate ex regula textus in l. de pretio. ff. de Publiciana in rem actione non de filiis emancipatis, ut perperam existimabat Alexander in dicta l. 7 ...

Neque dici potest quod et alias doctissimus Salmanticensis praeceptor in commentariis ad dictam l. 7 ... olim docuerat, nempe filio in potestate praeterito in dicto vers. spectandi excluso tempore vel repudiatione secundum tabulas bonorum possessionem ex nova quidem aequitate praetoria convalescere testamentum, licet ab initio fuerit inutile ut in sp. l. ... post ... 12. de iniusto rupto. ——— tum quia si testamentum semel iure Praetorio fuisset inutile, in dicta l. 2. et in dicta

dicta lo. 12. semper fuisset inutile ex manifestissima iuris
regula in lo. quod initio 29. iuncta lo. quae ab initio
200 de reoulis iuris. tum etiam quia tot argumentis
faber dicto cap. 14. praeterea non minus quam civilis
latur absurdum putat ut ex filio praeterito arbitrio et repu
diatione ius tabularum pendeat iuxta regulam
textus in lo. illa instituto 32. de heredibus instituendis. et
textus ille indicta lo. 2. vers. spectandi maximo
re pro nobis urget.

N 24.

5° facit textus in eadem lo. 2. § si sub conditione
de secundum tabulas ubi filius instituitur sub conditione
quae non est in eius potestate dicit bonorum possessionem secun
dum tabulas esse quaerendam et conditio defecerit, praeterito in eo
iure, ac veri debet, ut exprimit ibidem Ulpianus quod
et ipsum manifestissimum est argumentis iure praetorio te
stamentum consistere iure alioqui iure civili filius sub
conditione casuali vel mixta heres institutus, nisi in illius de
fectum exheredetur pro praeterito habetur. lo. in dubitari § 6.
de heredibus instituendis. lo. 4. cod. de insti. et subst.
Dicit et explicat Donellus lib. 6. cap. 12. vers. iam
vero in genere.

N 25.

6° et ultimo quia filio praeterito datur bonorum pos
sessio contra tabulas in lo. filius 20. § finali de contra tabulas in
lo. is qui 15. et in lo. si duo 16. de legatis prae
standis et alibi passim. ergo valet testamentum iure prae
torio quia si testamentum saltim illo iure nullum exstitis
set

set, 3.a tabullas bonorum possesio non daret, quia tabulle nulla non est tabulla. lo. 2. § 1. ff. quemad modum testamenta apperiant, et quia Deinde bonorum possesionis 3.a tabullas remedium resessorium e. lo. illud ff. de 3.a tabullas. lo. ut liberis 17. C. de collat. bonorum iuncta regula textus in lo. 5. §. post defectum de iniusto rupto.

N. 26.

Nec satisfaciunt doctissimi viri 3.a sent.e acerrimi defensores, dum tenent filio in potestate praeterito bonorum possesionem 3.a tabullas competere non ad rumpendum valorem et subst. testamenti, quod nullum e, sed ad rumpendam figuram superficiem et appearentiam ipsius, nam licet testamentum sit invisibile, sed tamen testamenti figura, et vitium praeteritionis invisibile et instrum. e. lo. 1. C. de edicto Divi Adriani tollendo. lo. si quis le... Coatum bo. ff. ad lo. Cornelia de falsis. etiam ut praetor suo remedio locum faciat illud tantum inspicit ut et in largienda secundum tabullas bonorum possesione an testamentum septem testibus signatum sit. dicta lo. 1. § exigit praetor. dicta lo. cum tabullae 17 de secundum tabullas.

Unde oblato eo testamento praetori septem testibus signato, quod tamen nec ruptum, nec cancelatum nec aliqua ex parte suspensum e. bonorum possesionem 3.a tabullas praesentibus liberis concedit praetor per quam forma illius testamenti, et figura extrinsecus appearentem rescindit, ut manifeste colligit ex tex. formo in lo. quod valeo 17 ibi 3.a liberum Ei 3.a tabullas testamenti ff. de 3.a tab.

Ad leg. si i heredes

s. tabullas cuius haec est verisimam dicunt interpretationem respuentes et alteram illius legis litteram eorum quidem heres ... et quemadmodum filio in potestate praeterito secundum tabullas scriptis heredibus polliceatur sine re in effectu non quia suus aut legitimus heres ab intestato heredit... sed (quoties evinere) pot ut declarat Vlpianus in fragmentis tit. 29. §. finali ibi. Sine re, quia alias iure civili evincere hereditatem possit veluti si suus heres intestati sit bonorum possessio sine re est quia suus heres evincere hereditatem iure legitimo possit. i. (ut declarat Faber) quoties nihil prohibet quominus iure suo utatur si velit, tametsi postea neque utatur neque uti velit: ita similiter liberis secundum tabullas si eam velint dari poterit neque ex hoc in liberis inferre testamentum illud utile aut validum esse. ita plurimis Ant. Pichardus in dicto prin. instit. de exhered. liberorum. nu. 36. cum aliis, sequentibus, et ante eum doctissimus Ioannes de Leon cois Salmanticensis Praeceptor in commentariis ad dictam legem 13 nu. 1. et coiter alii Ant. Faber. dicto. li. 9. cap. 14.

N 12

Sed ista praeceptorum meorum interpretatio (pace eorum venia eorumque dixerim) nunquam meum explevit animum, et ultra superius adducta convincit i ex Iustiniano in dicto § non tamen, si adimo ea expositione Theophili de qua supra, neque si ex testamento omnino inutili bonorum possessio secundum tabullas concederet, falsum utique doceret Iustinianus ibidem non per omnia inutilia esse testamenta, et passe scriptis heredes secundum tabullas testamentum

menti bonorum possessionem agnoscere si modo defunctus et civis Romanus et sua potestatis mortis tempore fuerit. Quod cum generaliter ab Justiniano, quam a Graeco Paraphraste traditum sit perperam Donellus 50 comm. cap. 16. pro posthumo ad unum - l. alterum casum restringendum putat. = 2º. Quia si fratantum extra testamenti rescinderetur semper utique ex quacunque causa testamentum nullum ruptum l. irritum esset, l. secundum tabulas sine re l. contra tabulas locum haberet, quod tamen negat Iustinianus in dicto § non tamen vers. nam si id fo. = 3. quia nec similiter legata deberent vel omnibus l. exceptis qui de personis in dicta lo. is qui 15 erinlo. si duo 16. delegatis prestandis, nec similiter indicta lo. post humus 12. nec indicta lo. filio praeterito 17 de in iusto rupto iunctis his de quibus supra nu. 17. et aliis sequentibus. = 4º. Quia neque bonorum possessionem contra tabullas, quae sine effectu foret, (vel secundum tabullas) denegaret consultus indicta lo. quod valde in finalibus verbis ibi. peti contra tabullas inane est, quae sine effectu foret. ff. de contra tabullas. = 5º quia frustra similiter delata possessionis scientia desiderare ab Ulpiano. in lo. 1. §. scientiam de secundum tabullas, et alia de quibus in § non autem, et in § sufficit. et in dicto § exigit Praetor illa eadem lo. iunctis iis, quae tradit Cuiacius in commen. variis ibi de. in quibus tamen etiam de bonorum possessione secundum tabullas sine re sermo fit si ad ap. ferendum tantum legitimum et fratrem extra testamenti illa bonorum possessio daretur constat. namque contra tabullas peti non posse

possessione

possessionem, nisi ex testamento, ex quo vel adiri hereditas, secundum eas bonorum possessio peti potuit. prout declarat Sempronius in dicta l. quod vulgo 19 de dicta tabulas.
6° et ultimo, nam etiam non opposita exceptione bonorum possessio secundum tabulas est sine re et sine effectu, prout hoc vult Faber supra dicto cap. 14. quod tamen falsissimum est ut colligitur ex allegata l. qui ex liberis. §. testamento. ibi scriptus heres si possessionem petat, exceptione doli mali submovebitur, si non opponatur exceptio, non submovebitur heres ut patet qui ex testamento quod apud Pratorem ipso iure valet possessionem obtinere fat, ut indicant illa supra relata verba Glossa hic est verissimus sensus. Non enim de iure testamenti maxime quaerit sed viribus exceptionis. valet quippe testamentum alioqui nec nuda voluntate confirmari posset solemnis testamenti voluntas ut agnoscunt etiam 3a ria sent. interpretes. Donellus 6° cap. 16. vers. restituit post medium. Ioannes de [illegible] in dicta l. 7. nu. 18. eruditè Ricardus in dicta l. si arrogator nu. 35. et omnino videndus Violius in dicto § non tamen nu. 2 qui docet secundum ius praetorium non statim irritum fieri testamentum, i. non ipso iure praetorio testamentum infirmari, sed tantum per exceptionem, quae eadem et in nova voluntate, etiam nuda exceptionem istam rursus tolli ut in dicto § testamento. quod et ad ruptum et iniustum testamentum transferri licere recte putat melius praeteris hac in re Iustiniani in dicto § non tamen et Papi-

nian

de liber. et posth.

niani in dicta l. Filio praeterito mentem assequutus cui meritis de causis viro sane doctissimo (qui ut cum alijs loquar totum ius enucleasset) oratus fore cui si gratulor ipsi de hac nostra opinione quae certe sic exornata et explicata a nemine habui apud tales viros liceat succincte et sub involucro verborum in generim.

Ex his complura reijcienda veniunt, et imprimis Antoni Fabri error dicto cap. 14. cum relatum Ulpiani textum dicto n° 29 alias 28 § fina[li] ... in explicanda bonorum possessione secundum tabulas sine re, nam quamvis verissimum agnoscant bonorum possessionem aut cum re aut sine re dari, cum re si is qui accipit cum effectu bona retineat sine re cum alius iure civili heres sit, qui evincere hereditatem possit. Ulpianus ubi proxime, id tamen non ita liceat exaudire, scilicet ita ut etiam si ab illo, qui iure heres est non opponatur exceptio sit sine re prout existimabat Faber dicto cap. 14. Sed ita demum sine re dicenda erit si legitimus hereditatem evincat, atque ita etiam ni fallor docuerunt praeceptores mei in locis supra relatis, et satis superque comprobatur ex his quae proxime numero praecedenti fuit tradita sunt. nisi enim ut cum Cujacio loquar) objicerit exceptio tabulas praeter eas quaerentur ut in dicta l. qui ex liberis § testamento. dicta l. Filio praeterito et alibi multis in locis.

Neque in contrarium urgent Ulpiani verba proxime relata. ibi: Cum alius iure civili heres est, qui evincere hereditatem possit quae nostram hanc, quam in hac ponimus sententiam totius adstruere videntur, dum tamen illa referas

Ad leg. si i° herede 8.

ad tempus illud quo Praetor bonorum possessionem concedit tunc enim dicitur sine re, si sit legitimus qui evincere possit dum tamen simul evincat postea. (neque aliter possessio illa incipiet esse iure et effectu, imo potius iure et effectu dicetur sibi potentia hereditatis evincenda, quae alias frustra et inutilis est ad alium non redeunt) ad differentiam s. illius possessionis quam iam ab initio iure et effectu datam esse constat, si nullus usque sit qui iure heres sit, s. quia rite et recte, et iure civili condito est testamento, neque ullus deinde usque accessit, vel quia heredes ipsi proxime ab intestato venientes instituti fuerunt, aut quia denique ab legitimis exceptio non opposita, ut in dicto § testamento, nam in his omnibus casibus iure effectu bona retinent in illo altero non item i. cum legitimus iure suo utitur, et tum et successionis commodum aufert, ut pote qui potiori iure nitatur. s. iure civili: unde merito praeferendum esse constat ex Ulpiano dicto § finali, et in dicto § si septem, quem hoc idem proculdubio voluisse indubitanter tenendum.

2° deduxit non bene hic Bardum et alios doctissimos praeceptores supra docuisse bonorum possessionem secundum tabulas filio in potestate praeterito ad idtantum dari ut fra illa extrinsecus apparens rescindatur non testamenti validitas ut pote quod, cum nullum est: quod usque ex his quae supra retulimus prorsus reiiciendum est pactum potius asserendum ideo bonorum possessionem secundum tabulas Praetorem largiri, quia apud eum tales valide tabulas reputantur, ut non de nihilo remedio illo rescissorio,

qualis

qualis est bonorum possessio contra tabulas liberos preteritos admittat frustra quod autores supra relati eos omnino bonorum possessionem effectu excludunt, quos tamen et Iustinianum imperatorem, et iure consultos ipsos variis in locis admisisse habemus.

N 31.

Declaratur et explicatur eadem conclusio.

Quod deducitur ex conclusione nostra de qua supra, quatenus in ea dicimus testamentum in quo filius S. posthumus preteritus est iure pretorio valere. non ita ex hoc auferre opportere ut semper tamen effectu iure illo testamentum valeat. Idem ut cum re et effectu sit semper bonorum possessio: neque deinde ita ut semper (sive valere, sive non valere testamentum dicas) bonorum possessio sit sine re ut viri doctissimi quos supra retulimus existimarunt. sed ita intelligendum fore ut interdum cum re, interdum sine re sit, nam bonorum possessio non semper est cum re (i. non omnis bonorum possessor rem obtinet. l. filius. C. de inofficioso testamento ut semel atque iterum docuit Cuiacius in omni. ad dictam l. 13 de secundis tabulis, et in dicta l. 15. de legatis prestandis erit igitur cum re bonorum possessio in casibus supra num. 29. enumeratis, aut tandem ad hunc casum illis, si doli exceptio oponatur ab eo qui scriptus potior non sit, ut puta si is qui exceptus sit patruus, heres autem scriptus sit frater defuncti ut absit me expedio sine re bonorum possessio, si is qui excitatus potior iure heres sit ut e contra si scriptus heres sit patruus is qui exceptionem opponit frater sit testatoris

ex persona

ex persona ima excipientis non ex persona bonorum possessio
nis petentis exceptionem istam doli, de qua passim mentio fit
estimari oportere constat ex dicta l. 2 qui ex liberis §. 1. A
menta ex illis verbis sed de viribus exceptionis, quæ in
iuditio quacumque actori opponatur ex persona m. eius qui oppo
nit estimatur. in quorum explicatione desudarunt interpretes, sed
id in effectu voluit Papinianus ut si a legitimo, et potiori here
de vindicante hereditatem opponatur vires doli exceptio ut fiat
ut bonorum possessio sit sine re, sed si ab extraneo opposita sit
s. ab eo qui potior non sit in ea successione ab intestato ex
ceptio effectum pro ut ex iuribus multis quæ sine manifes
tum accipient numeris sequentibus apparebit.

N 32.

Extenditur eadem conclusio.

2

4° et ultimo ex omnibus his deduco eandem procedere, sive filio
s. posthumo præteritis instituti sint proxime ab intestato ve
nientes, puta alii fratres qui similiter in potestate sint
ut in specie dicte l. 2 filio præterito sive etiam prorsus
extranei heredes instituti proponantur id quod ex
iis, quæ superius lata sermone congessimus manifestissime
efficitur constat namque generalem et novellam textus in dicta
l. 1. § exigit Prætor de sequendis tabulis et generalem
traditionem textus in dicto § non tamen inst. quibus
modis testamenta infirmentur dicte l. 2 conficiuntur. §.

si pater

si post factum de iure codicillorum. dicta l.is qui ex libertis
§. testamento de secundis tabullas. dicta l.is 2a ff. inde
liberi. dicta l.is si duo 16. de legatis praestandis quibus
addo textum expressum nulla terroi versatione vitandum in l.
is qui 151 vers. unde si duo ibi eodem n.o. ibi si duo filii
sint testatori ambo praeteriti emancipati et is qui in potestate
est Cum testamentum in quo filius in potestate praeteritus est
existit contra tabullas petam exterior. § quali sententiae Treica
ta aliorum existimatione provenit ibidem ante alios
et Accursius verbo existimant. Doctissimus Cuiacius ad gen.
ius eodem ad illum versiculum sub dicto lib. 4 Pauli ad edictum
cogit filius emancipatus honorata praestare personis exceptis.
Cum effectum ... liber testamenti ... unde iure validissi
mi quod in per contra tabullas rescindat neque de inde in eo textu vel
... aliorum filiorum mentio neque fieri potuit propter illa eius
de versiculi verba ibi. ... fert partem dimidiam et propter
illa suus solus res ... cut. Quae stare minime possent
si alii filii superessent. ... in necessarium ... fatendum est prorsus
extraneas aut ... non proximiores ab intestato ve
nientes heredes scriptos fuisse qui tamen secundum tabullas bo
norum possessionem agnoscere possent nisi a duobus praeteritis
filiis bonorum possessione contra tabullas petita via praecluderet
juxta recollectum textum in dicta l.a. de secundis tabullas, ex indicta
la post humo nato. C. de contra tabullas. Constat namque
contra tabullas peti non posse nisi ex testamento, ex quo vel
aditi

Ad leg. si heredes 8.

adiri hereditas ... secundum tabulas peti potuit dicta lo. qu...
rebus. neque tamen dici potest quod et Bartolus alias ...
... existimaverat in dicta lo. 2. C. de ... tabullas nu. 6. ...
nempe de causa dari ... tabullas filii familias praeteriti
quia hoc ipso quod petit ex bonorum possessione ... ...
abstinuisse, succedere posset testamentum ac probare vide...
hoc namque prorsus ridiculum ... ...
... lo. si filius 1. nu. 21. ... et Baldus ...
... Iasone dixit in hoc somniasse Bartolum, ...
... Alexander. Cumanus et Christophorus ...
... alii complures, quos refert et sequitur eorum ...
... Bayon. in dicta lo. post ... nu. 31. ...
... et novissime Ant. Faber dicto lib. 9 coniect. cap. 14.
... de quibus ibidem illius sent. quae supra satis con...
... stare non possint melius ... cordatus ... ...
... extensiones admisisset in dicto cap. 14. ... idem met ...
admisisse constat lib. 1. coniect. cap. 19. ... et plura per ...
... nobis prorsus convenire ... et retulit ... ad ...
... dicto lib. 6. cap. 13. ... C in princ. ... ex his ...
dicta lo. 15. vers. unde si duo ... ... falli...
... sent. ... adeo confirmat ut in eius exornat ...
immorari necesse non sit. ...

N 33. ... petitis ... ... illius ... decla-
rat ... tamen adiura multa, quae sine his ...
obscura, et pene in accessibilia in ... patet adinus ...
impr...

imprimis infero interpretationem ad notitiam Papiniani responsum
Cinquo varios et prolixos interpretes fuisse recte notavit Cu-
iacius ibidem dicta lo. filio praeterito 17. ff de iniusto
rupto. scilicet ex bono et aequo, idest ex equitate Pretoris, quae
nihil distat a iure Pretorio quod et ipsum bonum et aequum est
et ut inquit, habet dicto cap. 14. ius Pretorium nihil aliud est
quam equitas temperans et corrigens asperitatem iuris civilis
lo. ius autem 7. § 1. de iustitia et iure. valet testamentum ac
proinde legata debentur quae alias ab intestato deberi non possent
et hoc docuit Castrensis ibidem nu. 2. defendit voluntas te-
statoris tam circa institutiones, quam circa legata dum scripti fratres heredes
bonorum possessionem secundum tabulas agnoscunt, dat quidem re
et effectu bonorum possessio (tamen si ex tenore eorum alias invalidi iu-
re civili.) quia filius praeteritus suo iure non utatur, sed lo.
expresse abstineat se ab ea successione aut taceat neque fra-
tribus suis hereditatem eximat secundum Ulpianum in fragmentis
dicto titulo 24. § si septem, et dicto titulo 29. § finali, neque enim
admittendus est Cuiacius lib. 5. responsorum Papiniani in dicta
lo. filio praeterito quatenus discrimen agnoscit inter absten-
tionem expressam filii praeteriti quo casu inquit et bono et ae-
quo iure civili voluntas patris sustinebitur argumento
l. is non nunquam § de collatione bonorum testamentum non aequum
tamen et si liber postea accipi non expresso sequens sit

dicto

Ad leg. si i[n]s hærede &c.

dicto cap. 14. variis rationibus confutavi supra nu. 19.) et eodem fili maternitatis (quo casu firmat et sancit ... et relicta iure Prætorio testamentum valere) nam et si hoc verius verissimum sit contra sent. Baldus consumit discrimen tamen inter duos hos casus proxime relatos iure minime probatum invenies, si vero interpretationem dicta l. filio præterito prosequamur obtinente filio qui præteritus erat heredes instituti fratres abintestato iure civili succedere maluerint legata tamen præstaricandos in pœnam etsi quis omissa causa testamenti existimat Doctissimus Salmanticensis Præceptor in commentariis ad dictam l. 17. hoc tit. retulit & ibidem ita docentem Castrensem nu. 8. Quod et si confirmari posse appareat ex ratione text. in dicta l. nonnunquam 14. de legatis præstandis neque enim æquum esse videtur, ut occasio præteriti fratris qui iure suo non usus lucro institutos afficiat, ut ibidem docemur, et considerat Ant. Faber supra relatus dicto cap. 14. tamen ut superius ostendimus tantum distat species illa a Papiniani quæst. in d. l. filio præterito et a ratione prorsus est istorum utrorumque doctrina ratione text. in dicta l. is qui 15. ibi quia et non petita bonorum possessione intestati bonorum possessione obtineret et in dicta l. 16. ibi is quidem qui in potestate manserit ... abintestato desit ... præstabit liberis et parentibus legata

ff de leg. a*n*is prestandis iunctis iis quae in proposito
docet Cuiacius lib. + 1. Pauli ad edictum in dicto lo.
15. Ant. Faber conject. cap. 13. in prin. — Rursum
superiorem refellit sententiam textus in lo. si quis testamento 81.
ff de leg. a*n*is 2° ubi cum filii ex illo testamento etiam irrito bono
rum possessionem secundum tabulas acci per ponuissent. Cuia
cius supra relatus in comm. ad dictam lo. 13 de secundum
tabulas et alibi passim, atque ita ex testamento iure
Praetorio succedere, eatenus neglecta possessione ab intestato
suo iure venimus admittuntur, neque eo magis fidei
commissorum prestatione onerantur, imo sic textus ille aliis
difficilis intelligendus est et ad concordiam redigendus cum
lo. postumus 17 C de quo mox vers. idem et circa de
in iusto rupto et cum ibi ta lo. filio praeterito ut post
Castrensem sibi circa in dicta lo. 81. et alios anti
quorum tenent Cuiacius ibidem lib. 9 questionum Pau
li. Filiberius in lo. vallis 3 idem succedendum nec 20.
de liberis et postumis Iulius Paulus centuria 5. q. 88.
neque mirum id cuilibet videri debet cum Praetori sem
per propositum sit sine iniuria personarum bonorum pos
sessionem S. circa tabulas S. secundum tabulas dari ut aliquando
in lo. si emancipato 17 de leg. a*n*is prestandis nec nisi
fretomibus autem filium suum impartit, ideo cum in dicta
lo. postumus vers. idem et circa e in nova lo. filio
praeterito

praeterito bonorum possessionem secundum tabulas agnovissent filii aut alii ab intestato proxime venientes, nihil mirum si et legata praestare cogantur iure Praetorio ab heredis in dicta l. si quis testamento et in casu proposito ad dictam l. filio praeterito in quibus cum noluissent filii secundum tabulas petere sed suo iure venerunt ab intestato iure civili ut potest cum nullum sit illo iure testamentum succedere voluissent certum est ut nulla legatorum aut fideicommissorum praestatione gravarentur ut colligit ex iis quae tradunt Cuiacius et Pacius supra.

N 34.

Neque in contrarium urget textus in l. si filius 23. ff. si quis omissa causa testamenti, nam ibi filius et filia in potestate heredes scripti fuere praeterito filio emancipato patris ut constat ibi Praeterito fratre emancipato. Valuit ergo iure civili testamentum unde nihil mirum, si filius et filia tenerentur ex edicto illorum ut bene ratiocinatur Faber dicto lib. 5. cap. 13. prope finem alia ratio est eius qui in fraudem testamenti, alia vero eius qui in fraudem duntaxat edicti de bonorum possessione contra tabulas ab intestato succedit, nam eum qui in fraudem testamenti succedit ab intestato aequissimum est inquit obligari ad ea omnia, quae ex testamento debuisset et fraudis suae poenam luere, eum vero qui aliter quam per bonorum possessionem contra tabulas aut ab intestato per

pone

possessionem unde liberi succedere non poterat (emancipatus
nempe praeteritus) si in fraudem edicti contra tabulas possessionem omit
tat et intestati possessionem amplectatur (qualiter autem hoc fie
ri possit explicat Alvericus in l. quia autem 6. §. hoc edictum
nu. 2. ff si quis omissa causa testamenti. Cuiacius lib.
3. obser. cap. 20. et sub dicto lib. 41. Pauli ad edictum
in dicta l. 15.) aequum non est plus debere quam si contra tabu
las adnovisset. Atque ita similiter ex ponenda et conci
lianda sunt iura de alioquin obscura in dicta l. si filius 23. cum
dicta l. quia autem 6. § hoc edictum si quis omissa
causa testamenti. Praestat iste emancipatus tantum
dum possessionem unde liberi amplectitur quantum praesti
tisset si per contra tabulas possessionem successisset. ita
docet Cuiacius dicto cap. 20. et in dicta l. 15. vers.
unde si duo. ubi illud insuper addit quod si filius suus
heres institutus filio emancipato praeterito (ubi dicitur, et in
dicta 23.) immiscuerit se bonis iure civili ab intestato, nihilominus
praestabit legata si commisso edicto per fratrem ambo contra ta=
bulas peterent (nam suus si emancipatus iure suo non
utatur argumento dicta l. non numquam 14 de legatis
praestandis,) ex aequis tantum personis legata praestare
debebit unde ex his similiter interpretor et in concordiam
redduco textum in dicto vers. unde si duo ibi ubi videri potest est
et volum.

Ad leg. si . Herede 3

et voluntatis patris sed debet teneri legatariis etiam si omi
serit bonorum possessionem cum dicta l. si filius 13. si qui
omissa causa testamenti, nam in dicta l. 23. emancipatus pre
teritus non petiit bonorum possessionem contra tabullas, tamen si pe
re potuisset ut ibi ostendit in illis verbis qui contra tabullas ac
pere possessionem potuit in dicto vers. Ubi vero scriptus e
non aque sed ambo contra tabullas acceperunt ut et ex te
ne colligit et vidit Cuiacius ibi, et ante eum Accursi
verbo etiam si omisserit ex quo iterum, ni fallor, ultra supra rel
interpretor textum in dicta l. 6. §. hoc edictum ut procedat etiam si
filius in potestate heres scriptus fuerit emancipato praeterito
edictum committente et contra tabullas acci petente qui ipse tene
si repudiata seu omissa contra tabullas unde liberi possessionem
nanciscatur scriptus exceptis personis dumtaxat legata p
solvet perinde ac si bonorum possessionem contra tabullas ex perso
na fratris accepisset ut docuerat Tisorelanus ab Accur
sio in dicto §. hoc edictum verbo hoc edictum prope finem et co
ligit etiam ex traditis a Fabro dicto lib. 5. cap. 13. et verum
interpretationem quam docuit ad illum textum post alios Bartho
lus ibi. congruit quam contra eum littera textus, tamen si heres
scriptus legatariis omnibus non teneat ut et alias teneri
constat in dicta l. 23. illo eodem 4o, nam in illa emancipa
tus bonorum possessionem contra tabullas acci pere potuit, non

tm

In accepit unde cont. i. in minore loquta solvat sive ex
persona sua propter ronem illius edicti, sive ex persona
fratris tanquam si edictum commissum non fuisset propter id
quod a iuris Consulto docemur indicata l. non nunquam 14.
neque enim, ut Ulpianus ibi exprimit, occasio emancipati
praeteriti debet institutum lucro afficere cum praeteritus iu=
re suo non utatur. quae verior videtur interpretatio ad praedicta
iura neque convincitur (ut et alias supra tradita aliorum solutio) ex
textu in l. 1. § ita autem si tabulae testamenti nulla extabunt
iuncta l. 2. ff. unde liberi. quibus non plene satis facit Cu=
iacius neque alii supra relati, dum contra interpretationem tuentur
alternam si secundum Cuiacium iam prius repudiata sit. he=
reditas ab scripto herede, nulla fraudem committere dicetur filius
emancipatus qui destituto ab herede scripto testamento unde
de liberi possessionem petit, et contra tabulas omittit, imo potius
suo iure utitur ut nihil mirum si immunis sit ab illius edicti
poena. Sin autem hereditas nondum repudiata sit, sed de liberis
ad hereditatem scriptus, quomodo si valeat testamentum et ex=
tent tabulae testamentariae unde liberi possessio locum habet
contra regulam textus indicata l. 2. ff. unde liberi. Prius o. e. ut
fiat contra tabulas rescindat testamentum ut in l. filius 20. §.
finali de contra tabulas cum addas doctissimum Costam in l. Gal
lus § et quid si tantum 3a parte nu. 128. hoc eodem 4o quo
ut ad possessionem intestati deveniamus. Quod secus est
cum

cum idque ipse filius in potestate heres institutus inveniatur
ut in dicto §. hoc edictum præsupponimus, quippe nam si
contra tabulas possessionem repudiet quasi deserto iam testamento
de liberi possessionem petere poterit, præstabit tamen legata
personis exceptis iuxta supra tradita ad dictum §. hoc edicto
cui mirifice convenit textus in lo. filius 5. ff. de collatione do.
et quæ in illa docet Cuiacius dicto lib. 5. responsorum Papi
niani. i

N 35.

Sed quid ut ad dictam legem filio præterito reddeamus
si heredes scripti fuerint prorsus extranei, an similiter
valeat iure prætorio testamentum controvertunt interpretes et
plerique negant, ego vero nostram retineo sententiam supra et cum libro
libro i coniect. cap. 19. constanter affirmo testamentum iure
prætorio sustineri et scriptis heredibus secundum tabulas
possessionem prætorem polliceri sine re si filius in potestate præ
ritus iure suo uti velit cum re et effectu si se bonis pa
tris abstineat, nam ut inquit idem Faber dicto cap. 19. et refert
Osualdus ad Donellum dicto lib. 6. cap. 13. litt. C. princi
pio. id duntaxat Papinianus innuit ut si iniuria remo
tat iis cui ea facta est, supremam defuncti hominis voluntatem
quo amplius reformari non potest conservemus, cum in hac
parte (id quod et alias generaliter prætorem movit) non tam
heredis scripti, quam ipsius testamenti favor inspiciendus sit
ideo autem fratrum meminit Papinianus quia de iis ex

falso

facto acciderat; e cum ea lex ex lib. 5. responsorum Papi niani ut ex Gloraf. ostat, et hac ad istum textum inter pre tatio deduxit plane et infert ex his quae supra nu. 32. re lata fuere, quod iterum hic inculcare non licet.

N 36.

Ex qua vera resolutione, hoc non silentio praetereundum est: reiiciendum esse Cuiacium dicto lib. 5. responsorum Papiniani in ista lo. filio praeterito non solum in eo quod constituit, nempe textum istum in extraneis heredibus exaudiendum non esse, sed in eo quod subiungit praeterito abstinente si prorsus extranei instituti fuerint, inferioris gradus cognato beneficium successorii edicti conce dendum, et si heredes scripti secundum tabulas bonorum possessionem agnoscant: Verum ego iam olim contrarium exis timavi, et ex eo ducor, nam si testator, qui cognatos tantum habet (non item agnatos praeter filium in potestate) extraneos heredes scripserit, filium silentio praeterierit, isque taceat, et bonis se paternis abstineat, non video cur cognati bonorum possessionem scriptis heredibus datam sine re possint constituere, praesertim tamen Papiniani saeculo, ac Doctorum iure, nam quandiu testamentariae successioni locus est, tandiu cessat ab in testato successio utroque iure. lo. quandiu 39. de acquirenda hereditate. dicta lo. 1. §. ita autem. si tabulae testamenti nullae habebunt. dicta lo. 2. ff. unde liberi, et quemadmodum in testa mento, quod valet iure civili fit, ut scripti heredes ho-

minis

timis et ab intestato illo iure venientibus preferant, ita in
testamento, quod iure pretorio valet, hoc idem affirmandum
ut scripti heredes preferant iis qui tantum eo iure successionem
pretendunt, quales sunt cognati, nam ubi eadem est ratio, eadem iuris
dispositio observanda est, neque enim ab intestato bonorum possessio
que cognatis competit, peti potest, si extent tabule testamenti
tamenti septem testibus signate, ut in primo textus de qui in
mi hi expresse probat in dicta l. 1. ff. unde liberi, ma
ninus ergo nati isti bonorum possessionem secundum tabulas da
sine re constituere poterunt. deinde ex illo ulpiani te
moveor in tractamentis. dicto tit. 2 ibi cum aliis iure civili
evincere hereditatem potest. consonat idem ulpianus dicto tit. 28
§ si septem, sed cognatus iure civili successionem non habet. ergo
is efficere potest ut bonorum possessio sit sine re, ergo ...
e, nec si legitimus adesset remotior a filio preterito, qui
similiter a pretore tantum successionem haberet. §. placebat
inst. de bonorum posse. cogna. succ. ex eadem ratione dubito quidem bonorum
possessionem secundum tabulas constituere potuisset.
Pro quibus facit textus in dicta l. is qui vers. unde si duo de legatis
prestandis. ubi extranei heredes instituti fuere, ut supra vidimus
et filius emancipatus, cui pretoris auxilio semper necessaria est. l. 2.
§. 1 cum aliis de secundum tabulas. bonorum possessionem a tabulas
habet tanquam ex testamento valido, et exceptis personis legatarii
videtur, neque post filium suum preteritum sine re constituit possessio
scriptis heredibus datam; si enim hoc posset emancipatus ...
talis

tali Prætoris auxilio, quod utique favorabilius esse videret pro cul dubio, et quod absurdissimum esset, nullum inter suum et emancipatum discrimen inveniret indicata lo. 15. nam et iste dicta cet, quam utis de tabulas peteret legata non præstaret qui iure similiter suo here successionem poterit et. omnino minus cognati, maxime cum liberi non sint testatoris, qui et a Pretore tantum successionem hent id efficere poterunt. Generaliter igitur consilium in omnibus iis, qui ex Prætoris tantum beneficio successionem prætendunt, nullum sine spe proposita ius contra testamentum tentare posse filios emancipatos excipio, quibus et contra tabulas remedium pollicetur Prætor, dum in personis exceptis legata solvant, id quod etiam in quo liberi testamento continentur quod iure civili rite et recte celebratur. comodo autem verbum [illegible] (ut et id in hac 2a. textus parte silentio non involvam) accipiendum sit explicat latius in præsenti. Peragere igitur opus est.

+1.

2o. principaliter infero interpretationem adeo huius §. filio præterito in 1a. sui parte ubi bonorum possessio (quam Prætor concedit tanquam ex testamento quod ipse validum reputat esse sine re, quia præteritus partem hereditatis, dum iure suo vult fratribus avocavit (quod qualiter fieri possit explicant recte Prater alios Castrensis in præsenti nu 6. et Cuiacius ubi proxime) ideo quod neque libertates competunt neque legata debentur quæ sane deberentur si cum re et effectu procederet bonorum possessio ut diceremus postea

N 37.

ad interpret-

Ad leg. si i. herede 8.

ad interpretatio nem textus in lo. post dictum 12. de inten...
to rupto. et clare probatur ex illis verbis. Remissi ob...
tinebit ut et divus hadrianus. et imperator noster rescri...
serunt. idcirco legatarii et fidei commissarii debent...
que sibi relicta sint securi.

N. 38.

Cessant ex his omnibus alia aliorum interpretationes ad dictum lo.
filio preterito, quarum aliquas retulit Onufrius ad Donellum dicto cap.
et imprimis communis ad istum textum interpretatio merito reiicienda est, qu...
docuit huiusmodi testamentum iure civili nullum, iure pretorio va...
lere, si proximi ab intestato venientes heredes instituti proponuntur
ut post Bartolum in dicta lo. filio preterito. nu. 3. et rursus n...
29. Castrensem in dicta lo. in 2. nu. 4. in fine illo eodem tit. de inju...
sto rupto. et alios. tenent Ant. Gomez 1. tom. vari. cap...
nu. 6. Gutierrez in lo nemo potest. nu. 139. de leg...
tit 1. Espino. in speculo testamentorum in rubrica gl. 13. nu...
33. Sic Sardus in primo institutionum. de exheredatione libe...
rorum nu. 52. et communiter alii Salmanticenses antecessores.

N. 39

Cessant similiter et alia que supra nu. 13. propo...
ria aliarum opinione 3. et 4. loco in medium attulimus, nam ...
hic pretor ut ex his longe petitis manifestissimus sit ...
iniuriam infert filio preterito abstinente se bonis, cum vo...
lenti et consentienti iniuria non fiat lo. dolus, ut et alias
pro regula iuris stabilitum est. in lo. nemo videtur de regulis
iur.

iuris, quod usq. adeo viget et tenet ut etiam si filius in potestate praeteritus bonorum possessionem secundum tabulas admittat nihilo magis legatis exceptis personis praestandis obligabitur, ut diserte traditur in l. filius 20. §. finali de secundum tabulas, et in l. is qui pro et ibi l. si duo 16. de legatis praestandis. Praetori namque semper propositum est sine iniuria personarum, auxilium suum impartiri. dicta l. si emancipato 11. illo eodem 4°. Unde bonorum possessionem secundum tabulas scriptis heredibus pollicetur aliquas cure, aliquas sinere, ut supra latius ostendimus. Neque dissimiliter illud Fabri fundamentum 4° loco perpensum negotium facere debet, quod etsi subtile, et acutum fortasis alicui videri possit, nullum tamen vim infert meo videri, si ira perpendas sententiam, fateor namque filium abstinuisse se bonis indicta lo filio praeterito, ut pote cum nullum et inutile sit testamentum, hereditatemque ab intestato delatam, ac proinde nunquam ad causam testamenti fieri posse regressum, sed haec omnia iure civili tantum locum sibi vindicant, fateor et e converso testamentum validum et iustum iudicari et bonorum possessionem ex illo secundum tabullas scriptos here, sed hoc iure Praetorio fit, quo sane iuris subtilitas nimiaque scrupulositas insuper habetur aequitas tantum quae temperet ac corrigat iuris civilis asperitatem dominatur, ut bene notat Cuiacius dicto lib. 5. resp. Papiniani in praesenti, neque tamen iure isto abstinente se filio

verum est

verum ē dicere ab intestato delatam successionem, cum extent tabu-
lae testamenti septem testibus signatae iuxta regulam textus
in dicta l. 2. ff unde liberi, et in dicta l. 1. §. ita autem
si tabulae testamenti nullae extabant, primus ordo ē eorum succe-
dentium Praetorum ut bonorum possessioni s. s.ª tabulas s. secun-
dum tabulas locus sit quam ut ad ceteras intestati possessiones
deveniat, quae si faber alias subtilissimus consideraret non
ita fundamento levi in contrarium adduceret sententiam dicto lib. 2
cap. 14.

N. 40.

3º Infero interpretationem ad textum difficilem in l. post-
humus 12. in princ. de iniusto rupto ait omissis aliis in-
terpretationibus Bartoli, Castrensis, Iasonis, et aliorum in
dg, quibus subscribam Sarmientus in l. si filius 1ª nu. 1
et in l. Gallus in princ. nu. 54. Hoc 4º. Hil. Bonius
in §. idem credendum eius de lib. ex nu. 11. et omissa interpreta-
tione Cuiacii et Duareni, quos refert et sequitur Piccardus
in §. post humi quoque ex nu. 16. inst. de exhered. libe-
rorum. et relicto Cuiacio in l. si filius 1ª Hoc 4º. testamentum
nativitate posthumi non rumpi quam reprehendit faber
dicto lib. 2 coniect. cap. 15. et relecta similiter altera fabri
conciliatione dicto lib. 1. cap. 17. ex supra traditis sit sen-
sus, namque extraneis heredibus institutis bonorum possessio quam
Praetor concedit tamen si testamentum nimia iuris subtili-
tate

tale ruptum fuisset posthumi nativitate) futura erat sine re opposita nimirum exceptione a legitimo herede qui suo iure utitur, non aliter vt iam prediximus, et tamen Adrianus et Antoninus sua constitutione et rescripto suo effecerunt non vt testamentum convalescat, ita vt ex eo iure civili adiri possit hereditas (prout docuerat doctissimus alias Gabriel Enriquez primarius Salmanticensis Praeceptor in comm. ad dictam leg. si filius 13. hoc 4º nu. 20) Neque enim vt inquit Faber dicto lib. 9. cap. 15. de Adriano verba faciens tam aperte iurisprudentiae fundamenta labefactare potuit peritus et debuit Princeps iuris vel doctissimus) neque similiter rescripto illo effectum vt ex eo testamento peti possit bonorum possesio secundum tabulas (hoc namque alias generaliter a Praetore concessum fuisse docti fuimus) sed vt ea bonorum possesio a Pretore data sit omnimodo cum re et effectu vt prae se ferunt illa verba. Remque obtinebit vt et divus Adrianus et imperator noster rescripserunt vt optimum optime interpretatur Faber dicto lib. 9. cap. 15. et dicti cisum olim a Praeceptore doctissimo Ioanne de Leon in lectura dictae leg. 4. ex nu. 11. cum sequentibus hoc tit.º Vnde (potior melior) heredis scripti causa erit, sive extraneus sit sive remotior agnatus quam legitimi (licet hic Antonii Fabri verbis vtar) scripta vera iuris civilis ratione nitatur, ille vero sola iuris

Praetorii

Ad leg. si i Sarede [illegible]

Praetorii non tam rone quam occasione. Non enim ad id
imperatorij indictas et posthumus non ea solum rone
quod ab initio valuerit ex iure civili testamentum, sed
quia valeat inuisito pene delinquendo testatore eo
quod non instituerit eum qui non dum erat aial, nondum
Bono dici poterat, huiusque obid addita est post
mi praeteritio, quam ignati filii, quippe quae per obli
bionem potius quam malamente facta videri debeat. et
deinde nulla culpa testatoris testamentum ruptum est com
quare equissimum visum est imperatorib, ut mortuo ante
patrem posthumo scripto heredi succurrat et testato
ris voluntas defendat sublata ia de medio persona pro
qua et cuius favore testamentum ruptum fuerat aliter
atque si post testatoris mortem posthumus mori contingat
quippe tunc ea praedicta equitas ex Imperatorum
rescriptum contra iuris regulas prolatum ampliari non debet, de
quo mox iterum audieris, iam ad verum nostrae [illegible] interpretationem
deveniamus. cum in hac lege mi ex legs parte bonorum posses
sio secundum tabulas a Praetore data ea re et effectu procedat
ex Imperatorum rescripto constat, ut et legatarii et fidei commis
sarii eo effectu similiter consequantur legata et fidei com
missa ut satis aperte colligere licet ex illis verbis idcircoque
legatarii et fidei commissarii habent ea quae sibi rel
[illegible]

licita sint securi, quemadmodum enim qui possessionem secundum tabulas accipit, sine re tamen nulla legata praestat ne onus hereditatis sentiant qui commodum ex ea non habent ut ex relatis Ulpiani verbis et illatione ibi idcirco quoque etc. per argumentum a contrario demonstrat, et quia absurdum sane est ut accessorium consequatur effectum, quo principale ipsum .i. heredis institutionis carere videmus ita similiter et contrario fit ut qui bonorum possessione petita commodum ex ea sentit, ad hereditatis et possessionis incommoda nempe ad legata et fideicommissa praestanda teneatur. Ex quo, ut et obiter illud dictum sit, cum in dicta lege Conficiuntur. §. si post factum (de quo longe antea) legata debeantur et codicilli valeant, ut ex illis verbis deprehenditur. Quaerit an ex codicillis legata debeant, et ex illis. Sed dicemus codicillos valere. (Constat similiter testamentum iure Praetorio valere, ac bonorum possessionem secundum tabulas ibi cum re et effectu processisse id quod et ex nostri textus verbis in hac lege 12. et ex dicta lege filio praeterito. facendum in dicto §. si post factum satis (evidenter apparet etiam ibi cum ad emendationem illius textus devenerimus doctissimum quemdam Praeceptorem audiemus.

4° infero interpretationem adversiculum idem et circa, quod extat in posteriori nostri textus parte, ubi non ex Hadriani constitutione sed ex Praetore datur cum re et effectu bonorum possessio (in hoc namque) verificatur comparatio ibidem adducta, non alias) quia petita hac data simul. possessio illa venientibus ab intestato

N 41.

non vni

Ad lco. si i Darede

non uni s. aliri sed oibus proximioribus ut bene notat

dus in prio nu. 51. insti. de ex herendat. liber. et ita non est

qui legitime exceptionem opponat quia iniustum illud s. irritum

testamentum: iniustum inquam, i. inquo filius in potestate preteritus

e qui tamen vivo testatore decessit ut locum faciat casum illa

rum comparatio nam id in iure dr iniustum. lo 3. §. ex his de

iniusto rupto. lo si pater 4a. ibi iure testary non videtur

de institutionibus et substitutionibus. inquo nullus interpretum quem

viderim dubitavit.

Sed qualiter verbum irritum sit accipiendum difficilius est

apperire. fuit Alciatus lib. 3. parados. cap. 8. et in dicta

lo. si filius 7. nu. 20. et 24. intellexit textum nostrum de eo testa

mento ex quo hereditas adita non est, sed fallitur doctissimus

alias vir quia cum ibi dicat heredes scriptos accepisse secun

dum tabulas bonorum possessionem clare demonstrat consulentes

non fuisse ab illo hereditatem omissam, et quia deinde dum

ait legata esse prestanda legatariis quod nisi et in de ac

posteriori parte subaudiendum inqua idem quod in prima dixe

runt necesse est fateri hereditatem non omissam alioqui nec

legata deberent secundum regulam textum in lo si nemo de testa

mentaria tutela quam propterea in his et aliis alio rum

interpretamentis tempus conterere videar. intrepide aio in

nro textum verbum irritum intelligendum esse de testamento irrito

per minimam capitis diminutionem testatoris. qui videlicet

post

N 42.

post factum testamentum arrogandum se praebuit et arrogatione
finita vita decessit secundum textum in §. alio quoque inst. quibus
modis testamenta infirmentur et in regestra, ho. l. qui ex liberis.
§. testamento de secundis tabulis. secundum quam acceptionem
illius textus interpretatio in eo consistit quod si testamentum
per arrogationem irritum fiat dum testator cum capite fortunas
quoque suas in alienam transtulit familiam, quamvis finita
sit adrogatio, scriptus heres qui possessionem petat exceptio
ne doli mali poterit submoveri nisi testator sui iuris ef
fectus declaraverit codicillis vel aliis litteris se in eodem testamen
to decedere velle dicto §. testamento sed si in hoc testamento
instituti sint alias ab intestato venientes necessaria non erit no
va voluntatis declaratio cum neque sit qui heredi scripto excep
tionem doli legitime opponere possit.

43.

Quibus verbis verissimam ni fallor interpretationem donat noster
textus indicto versiculo ius et circa, usatque Accursii in praesenti
verbo haec ab omnibus communiter reiecta interpretatio, usatque si
militer Bartoli Pauli in praesenti, Romani in l. 6. final. num. 3.
C. unde legitimi. Iasonis in l. si adrogator num. 36. de adop
tionibus, et aliorum contra admissa interpretatio, quae etsi in aliquo
nobis conveniant ex eo tamen reiiciendae, quod confirmant testamen
tum iure Praetorio convalescere atque in ea tantum specie convales=
cere cum imo potius certius sit iure Praetorio testamentum valere
vel saltim in illa specie fatetur Donellus lib. 6 cap. 13. Deinde si
proximi ab intestato venientes heredes scripti non sunt iuxta

x.

dict

distinctione in et doctrina nra cu[a] bonorum possessione d[e]ijs re d. sine re pro ut casus occurrerit consituendo. Ultimo ex supra traditis ad verba dicta so[lis] filio praeterito interpretationem reiicijs o[mni]o subtilissimus faber lib. 9 coniect. cap. 16. circa versiculi ilz et cu[ra] interpretationem neque enim o[mn]ia p[ossu]m eadem saepius inculcare.

N 44.

Quid autem si in pro versiculo ilz et cu[a] per media aut maxima capitis diminutione testamentum irritum constituat? Ergo similiter si raptus sit, ut in priori casu heredibus in ab intestato proximis instituentis d. ex ante Hadriani rescriptum ex mentis nominatis heredibus? Et quid denique ex tranens ex heredibus institutis rapto d. iniusto testamento (decedente tamen perdurante d. filio superstite ad hunc testatore nova voluntatis declaratio vbi in 10 penultima §. testamento de secundum tabulas efficere possit et an cum effectu bonorum possessio secundum tabulas det. disputat, ac verissime prae caeteris resolvit Donellus dicto lib. 6. cap. 13. vers. hoc iure et cap. 16. circa finem vers. retinuit quem omnino videas et Osualdus tacite illum comprobantem indictis locis, et praecipue dicto cap. 16. litt. R. Neque amplius in his insisto, cum neque institutum meum nec temporis angustiae patiantur.

N 45.

Quo inficio interpretationem ad textum vulgo male praeceptum in l. 3. §. si libertus 14 de bonis libertorum vbi libertus patronum in heredem scripsit. si filius meus me vivo morietur patronus heres esto. Non male testans videri expressis verbis

deliber. et post eum

fater ut planus. ibidem cuius contrarium dominum videbatur, nam ex illis ver-
bis si filius me vivo morietur institutio filii deduci nequit, nam ex
omnium circumstantiis ex verbis enunciativis non inducitur dis. g. tex
ny inlig. ex fac he 19. ubi sumarius Bartoli et frequentes DD. de
Se. redibus inst. Cui textui alias valde difficili propter illa
verba an hic occupare possit vacantem portionem
et propter illa, quia hic pars esset data, rejecta Accursii et
aliorum valorum interpretatione et Antonii Augustini emendatio
ne lib. 1. emendationum cap. 2. addendus est Belonus lib. 2. sup
putationum. cap. 18. Antonius faber coniect. cap. 20. pro pe
sing Osualdus qui et refert et sequitur ad Donellum lib. 6. cap. 21.
litt. F.) et possimus in conditione non censeri positus in dispo
sitione. lo. Gallus in prin. hoc tit. ubi Accursius verbo posse
Bartolus nu. 5. Cumanus nu. 3. Iason, Cuiacius, Duarenus
et alii relati per Hilebrandum a nu. 19. Robeanus ibidem nu. 25.
Carondas lib. 1. verosimilium. cap. 15. faber dicto lib. 9. cap.
1. qui omnes constanter affirmant in Galli formula institutionem
filii praecessisse, ac necessario supponendam, nam alioquin non nisi vide
bitis civilibus et imperativis verbis et ut nostri loquuntur dispos
sitivis possunt heredes institui. lo. heredes palam 21. de testa
mentis. lo. iubemus. C. eodem. d. lo. Gallus. §. in omnibus. lo.
si quis cum 16. §. ultimo de vulgari. lo. 3. si quis omissa
causa testamenti. Cum ergo id procul dubio tenendum sit, nem
pe filium in nostro §. si libertus ex verbis enunciativis insti
tutum non fuisset, ac proinde nullum et inutile ob filii prae-

teritum

ueritionem extitisse testamentum iuxta vulgaria iura, ac piani dispositionem substineri non posse statim quis affirmaret, sed non ita e praeterit namque ex supra congestis verissima huius textus interpretatione in illo quidem vt vt priamus loquitur non male videtur testatus libertus attento s. iure Praetorio et Patronus accipit bonorum possesionem secundum tabulas vt constat ibi, nam si decesserit filius poterit hic existente conditione accipere bonorum possesionem iuncto ibi Accursio verbo bonorum possesionem et quae in proposito congerit et dis putat Costa in § et quid si tantum i parte nu. 76. vers. ecos autem et nu. 77, et 81. cum duobus sequentibus in quibus nobiscum in multis maximo opere convenit et praecipue cum expositione legis siquis ita 82. de heredibus instituendis ad cuius vero enucleationem videbis omnino quaeque olim docui in commentariis ad titulum de vulgari. kap. 1. nu 12 i. bonorum possesionem secundum tabulas cum re et effectu, nam cum filius in potestate praeteritus vivo testatore decedat non est qui Patrono exceptionem opponere possit vt pote qui post filium primum locum obtinet in successione liberti.

N 46. Neque obstat dicta lex Gallus in principio. — Nam dicendum e Sebolgibi prout et in aliis illius legis § is responsum esse tantum ad ius civile non ad ius Praetorium, cuius rei vt alia ommittam efficax praestat argumentum, quod in tota illa lege nulla iuris Praetorii mentio aut pro sicat, sed

Scriber. et post.

id solum egisse Gallus egisse et Scaevola eius interpretes ut iure civili testamentum sustineret, nam alioqui si ad ius Praetorium res pervenissent cum illo iure posset posthumus alienus heres institui. textus in prin. inst. de bonorum possessionibus super vacua est tota eius l. dis putatio. Unde et ex hac doctrina quae etiam praeceptorum meorum fuit intelligendi et interpretandi dd. textus alias inter se contrarios in dicta l. posthumus 12. vers. idem et c. et in dicta l. Gallus §. idem credendum. vers. nam si et filius et in §. in omnibus, nam verissime existimo in dicto §. idem credendum testamentum quod iuris civilis civilis rigore neposis praeteriti successione ruptum fuerat iure Praetorio substineri posse ut in dicta l. posthumus et saepisse alias asseruimus.

Atque eodem modo Ulpianus non iuris civilis rigore sed aequitatem potius Praetoriam, seu quod idem Praetorium ius in nostro §. sibi ber nos prae oculis habuit ut ex serie et verbis quibus sua protulit sententiam manifeste colligitur et vidit Costa ubi supra dicto nu. 81. et 82. Quapropter reiiciendus est Aretinus in dicta l. Gallus in prin. colu. 2. qui contendit in nostro § ut et in dicta l. Gallus, filium institutum fuisse quem elleganter reprehendit Costa ubi proxime et satis reiiciunt verba illa non male videtur testamentum. quae ad filii praeteritionem referenda sunt, nam cur si verum doceret Aretinus non laudaret potius quam excusaret testamentum Ulpianus, ut ex hac ipsa ratione necessario ad tabulas bonorum

norum possessionem illa eadem verba possint referri (ut male [illegible] nus et Decius existimarent quos refert ac refutat Costa [illegible] nu 82) cum ad solam bonorum possessionem Ulpianus scripsit[?] eius. ibi poterit hic existente conditione accipere bonorum possessionem. ius adeundi prorsus excludere videretur. sed neque necessarium est, secundum eundem Costam, formula illa qua testator usus ibi. si filius meus me vivo morietur ad hoc ut testamentum statim ab initio iure Praetorio constitisse dicamus et si enim hanc eandem Costae traditionem laudaverit Richardus in dicto [illegible] inst. de exheredat. liberorum nu 52. convincit tamen ex nostra hac, quam intuemur, sententia neque enim admittimus testamentum ab initio nullum iure Praetorio neque deinceps ex post facto convaluisse, ut alias docuerat idem Richardus ibidem nu. 51. multo igitur minus necessarium formulam supra relatam ut testamentum ab initio ex Praetoris aequitate defendatur, quod usque adeo verissimum esse iudico, ut etiam si libertus sim[pliciter] patronum heredem scriberet (qui etiam remoto filio intestati liberti proximus heres fit hoc liberto sine liberis de bonis liberti) ac mox liberti filius vivente adhuc testatore mori contigerit, adhuc tamen verum esset testamentum ab initio iure Praetorio valuisse ut indicat hoc. post hamus[?] versi. idem et circa latius exposimus est. valuisse inquam in dumtaxat ut possit patronus bonorum possessionem secundum tab. agnoscere atque ita rem obtinere legataque et fidei commissa praestare non ut necesse bonorum possessionem

petere debeat, aut a non admissa possessione in aliquam edicti
partem incidat. ff. si quis omissa causa testamenti leg. cum ut dixi
mus supra ad interpretationem dicti §. si filio praeterito nullus
videatur dolus facere qui suo iure utitur. dicta l. nullus de
regulis iuris cum sit ut et Patronus qui ab intestato proxi
mus est post filium de suo iure utitur, nulla legatorum seu fidei
commissorum praestatione sit onerandus. Atque id clarius ex
expressis verbis ostendit Ulpianus in dicto §. si libertus
qui eum misterio ira protulit non male restans videtur. Ubi no
tandum verbum videtur, quod est ut alibi testator impropriis
nota nec generaliter, et indistincte id ex audiendum esse nos docuit
sed in eiusdem taxat effectum ut possit Patronus bonorum possessio
nem accipere. Ubi similiter notandum verbum poterit. Poterit
ergo non debuit heres scriptus bonorum possessionem agnoscere, po
terit et ab intestato iure suo uti. Unde non male restan
tus videtur libertus inquit Ulpianus, quia Patronus existen
te editione bonorum possessionem secundum tab. cum re. iuxta
supra tradita accipere poterit. Ex quibus itaque ni mea fali
dicetura cavendum esse existimo ab eruditissimo Salmanti
censi Praeceptore qui paucis ab hinc annis lato calamo mihi
istum prosequutus est in multis huic nostrae de validitate
testamenti quod attinet ad ius Praetorium in heres sent. de hae
mi dere et ad ista §. interpretationem longe diversam inter
pretationem subiunxit sed vir ille in aliis suis quaestio
nibus docte et erudite iuris consultorum responsa verosque illorum

illorum sententias fuit assequutus, in hac tamen iuris questione Castren-
sis decepturus auctoritate nescio an bene vel ptioni mentis
assequeret, dum docuit patronum in praesenti possessionem omi-
ttentem in edicti poenam incidisse, legata atque et fidei commissos
sive ex testamento, sive ab intestato succedat patronus
praestantem, in quo quia satis alibi amplius non insisto.
Caveas tamen et attendas huic qui nostra hac in Antonii
Fab. emendationum commentaria perlegas me a Doctissimo
illo praeceptore nihil sibi tribui passe ut imo post multos
iam annis et in praelectionibus publicis et pro rostris, vo-
num de eodem tenuerint sententiam, eam quam duobus annis haberet publi-
ce similiter amplexus multi sibi eruditione insignes Doctis-
simus Doctor D. Iacobus de Cuellar, huius Cathedrae an-
tecessor meritissimus. Sed iam ad alia

N 48

6º infero interpretationem ad textum in leg. si duobus. § i
prius de bonorum possessionibus 3ª tab.; in cuius explicatione
maximopere interpretum cruciant ingenia, cum vere dici
loquar hic articulus, i. qui in illo §. proponitur unus ex
his, qui quasi scopuli quidam in immerso iuris nostri pela-
go extant, et ut dixit Paulus de Castro in leg. si filius
1. nu. 10. hoc tº. in solutione istius lis. tonus mundus labo-
ravit, et quod fuerant capita, tot fuerunt sententiae. sed omis-
sis undecim solutionibus quas retulit Iason in dicta leg. 1.
et innumeris aliis interpretationibus, quas congesserunt
scribentes in dicta leg. si filius et in dicta leg. postumo

nato. C. de secundum tab. et in dicto §. si prius et alibi passim

Meritis preterea tam antiquos, quam neoterici, quorum inter pretationes longum esset recensere, ego quidem ne bobus molestus esse videar ex supra traditis et ex ipsa doctrina textus istius interpretor. Quod ut commodius prestare valeam constituo in dicto §. si prius heredes proxime ab intestato venientes in 2º testamento heredes scriptos fuisse remoto quoque filio, i. qui non sub existente filio potiores in ea hereditate ab intestato fuissent pro ut melius pre ceteris animadvertit ex orazio deducens Vigilius in §. ex eo autem. nu. 1. inst. quibus modis testamenta infirmentur, et clare constat ex illis verbis dicti §. si prius ibi. si remoto quoque filio potiores ss. in ea hereditate posteriori testamento scripti heredes. i. si preterquam quod in testamento 2º scripti heredes reperiuntur ab intestato quoque si filius non esset potiores essent in ea hereditate. et ex illis et ita ius obtinet ut cum is quem filius petit bonorum possessionem amoto filio possit obtinere hereditatem. quod id procul dubio denotant et ante di olim rectissime accipientes tenuit et Bartolus in dicto §. si prius. nu. 3. sequuntur Paulus nu. 11. in dicta l. 1. ubi Aretinus Alexander et alii, et in nostro §. si prius et in dicta l. post humo nato C. de secundum tabulas. Et ex quatuordecim solutionibus quas ad nostrum textum congessit Sarmientus in dicta l. 1. ex nu. 2. aut ex pleris que sane satis colligere licet, neque enim commode supra relata verba dicti §. si prius ad potiores heredes ex testamento referri possunt. si enim institui non essent venientes

ab intestato

ab intestato procul dubio firmus indistincte maneret in testamen-
tus ut ceteraliis firmus manere constat in dicta lo. si filio
1. Doctor quae ita accipienda et interpretanda est, facilius
ad concordiam reduxit traditione ista cum nostro §. si prius ut
ex interpretibus admiserunt optime Viglius in
ex eo auth. nu. 2. in fine inst. quibus modis testamenta inf.

N. 49.

Confirmo cum in dicto §. si prius non agi tantum de e-
manci pato filio praeterito ut vult post Bartolum dictus ce-
teros praeceptores meorum sententia, sed vel de utroque indistincte
sive suus, sive emancipatus filius fuisset, sive de filio
dumtaxat ut voluit magis cordanus Bartolus in 2. intellectu
ne quis retulit ad nostrum textum siem inquit de emancipato
lo quereret Consultus non fieret ibi distinctio cum insti-
tuti venientis ab intestato necne semper namque valeret testamen-
tum praeteritione filii non obstante. sequitur id in effectu Car-
dinalis sancti Eustachii quem referens Sarmiento ubi proxi-
me nu. 4. referens etiam recentiores Onofrius a quo Paulus
Castrensis in forum se audivisse gloriatur post alios
Iason in dicta lo. 1. in 11. intellectu quem etiam sequitur
Romanus dicens. Verum est sicut Deus et post alios Cotta
in dicto nu. 7.

N. 50.

Quibus de brevissime constitueris Cnec enim in iis tem-
poris angustiis amplius insistere queo. Apparet ignotis-
sima ad nostrum textum interpretatio. supponit Cacius

indicto §. si prius testatorem prius testamentum iure fuisse in quo filius exheredatus d. iuxta textum in princ. inst. de exhereda tione liberorum. Do inter caetera 30. Hoc 14°. ac simul iter poste rius testamentum non iure, seu quod idem est imperfectum celebratum in quo filius praeteritus est. de hac enim imperfectione ibi agi ostendunt illa verba sequentia. imperfectum in quo praeteritus est. inter caetera namque, ut cum Digesto loquar, quae testamentum ab solvunt et perficiunt est filiorum institutio et exheredatio. dictato. inter caetera dicto princ. inst. hoc 14°. et iure quidem civili non minus necessaria est testium solemnitas quam filiorum institutio et exheredatio ut ex his iuribus satis liquido con stat ut videlicet Rafael. Cumanus relatus a Digesto. Ut ex hoc adversus eos sentiendum ni sit differendi causa [illegible] filii praeteritione an ex alia causa testamentum imperfectum fuerit, modo quia ab intestato venient in 2° isto testamento heredes instituuntur. quippe tunc prius testamentum per posterius tolli, sive posterius illud imperfectum sit ratione numeri testium ut plerique fatentur sive ideo imperfectum quia filius praeteritus sit, iuxta ea quae proxime attulimus, ut probat textus in lo. 2. de in iusto rup. to. et in lo. hac consultissima §. si quis autem. C. de testamen tis pro quarum explicatione videas Odosq in dicta lo. 7. hoc 14°. quos summe notat Cumanus nu. 41. ibidem et simi liter Odosq in dicto §. ex eo autem. verbo profecto. sequitur Alexander. colum. 3. lo. in nu. 25. in dicta lo. 4. idem

Alex

Ad leg. si i. herede §.

Alexander in dicto §. siquis autem column. ult. Peralta in leg. siquis in primo ampliat. 10. de legatis 3°. Donellus comm. cap. 16. vers. interdum. quibus adde de iure regio legem in leg. 22. tit. 1. part. 6. et ibidem Gregorium verbo ...

N. 31.

Sed dices secundum istam interpretationem stare non posse nostri §. si prius decisionem, neque filio praeterito bonorum possessionem contra tabulas competere posse, quoniam testamentum illud ut in dicta leg. 2. et in dicto §. si liquis autem, tametsi superveniente tempore valeat, non tamen quasi testamentum, sed quasi ultima intestati voluntas desponit ut agnoscunt interpretes proxime relati et aperte colligitur ex dicto §. si quis autem. Non ergo bonorum possessio contra tabulas, quae ex testamento datur §. sicut autem inst. de bonorum possessionibus locum habere potest.

Remus quippe et ex nostra doctrina facile ad id interpretationem licet inferre. iure civili id verissimum est, iure tamen Praetorio non item. valet quippe contra illud testamentum apud Praetorem sive imperfectum sit ratione praeteritionis, ut supra saepius admonuimus, sive alia de causa imperfectum sit iure civili. dum tamen solemnitates a Praetore requisitas, de quibus supra, testamentum illud obtineat. Unde mirum videri non debet, si a contra tabulas bonorum possessione filius non excludatur in nostro §. si prius, dum tamen ab intestato venientes heredes instituti fuerint.

Sed

Sed nunc fortiter et contra nos urget, nam ex hoc poriay
infert videtur non alias testamentum filii praeteritionem
sustinens iure Praetorio valere, quam si proximi ab intestato
venientes heredes sint instituti. quod procul dubio nostra
videtur destruere sententiam ——— Sed facilis est solutio si ani
madvertamus Praetorem tabulas in quibus filius praeteritus est ra=
tas et iustas reputare si nihil aliud impediat tabularum valorem
quam filii praeteritio, nam in bonorum possessionibus dandis id
Praetor agebat ne quis sine successore moreretur et angustissi
mis finibus constitutam per legem duodecim tab. ius perci=
piendarum hereditatum ex bono et aequo dilatavit, ut loquitur
Iustinianus in §. quos autem in fine inst. de bonorum posse.
expedit enim suprema hominum iudicia effectum sortiri et con=
servare. hoc vel negare cum valeatis quemadmodum testa
menta aspiciam, cum autem in posteriore testamento
heredes extranei instituerit filio in potestate praeterito testa=
mentum istud imperfectum ratione praeteritionis, id est perfectum prop
ter exheredationem tollere non potest, vel quia non possit
Praetor duo illa simul efficere, id est nempe ut valeat
testamentum quod iure civili nullum et inutile est; et ut rum
pat id est testamentum alias rite et recte celebratum. Si quia
sane id nolit Praetor efficere, cum etiam si et, instanti=
tiam patris familias non videat, neque enim illi aequitate

Praetoria

Ad l. co. si i hærede 8.

Prætoria opus est, ut cum hærede testamentario dividat semper, ac in universo præ oculis habet Prætor ut sine iniuria pe... nary secundum tab. bonorum possessionem largiatur sine re tamen ... prout sæpius animadvertimus, si legitimus exter qui iure civ... hereditatem evincat hoc tamen in casu nec cum re nec sine re ... buit bonorum possessionem quia non cum legitimis dumta... sed cum hæredibus testamentariis in priori testamento insti... tutis, qui et potiori iure gaudent, præferuntur legiti... e contraversia.

N. 53. Unde ex his et aliis de quibus supra infero ... interpretationem ad textum in l. 1. § si filius in finalibus ver... bis ff. testamentum non valet, nec superius rumpet. 4°. ubi nec iure civili nec Prætorio testamentum subsist... quia in eo hæredes extraneos institutos fuisse exemp... risque fatemur. Unde quamvis alias testamentum in quo fili... præteritus est iure Prætorio valere dicamus, in hac specie contrarium prorsus contingit: obstat namque ... validitati ultra filii præteritionem ... alte... rum testamentum, quod iure civili robur et firmitatem obti... Unde in illo Pauli responso verum est dicere testamentum non valere etiam iure Prætorio nec superius rumpi, quod notatu et animadversione est dignum. Sed dicta istorum

N. 54. ... explicatione quæ tenemur ad dictum §. si prius ...

eq stare non posse: quia iura quae dicunt tm minus solem
ne, in quo ss. instituti venientes ab intestato tollere iis lo
cum debet, eos ab intestato iis locum obtinentes sint instituen=
di ut per textum indicata lo. hac oscurissima §. siquis autem.
ff. qui ab intestato eadem hereditatem vocant. de testa=
mentis tradunt inter praetes eorum ibidem et indicata lo. 2. de
in iusto rupto. Unde eo in dicto §. si prius filius in po=
testate praeteritus fuerit, in 2o tmo dici non poterit eos
ab intestato iis locum tenentes institutos fuisse.

N 55

Sed huic difficultati rendum est. eos ab intesta
to iis locum tenentes heredes scriptos fuisse in specie dicti
§i si prius, tempore filio, hoc est si filius non esset. Unde
reculta dicta lo. 2d. optime locum sibi vindicat. fi=
lius quippe ab intestato venire non vult, sed bonorum
possessio contra tab. amplectendi desiderabat, eo quod si fingamus
filium in rerum natura non esse, posteriore tmo scripti heredes
quia alios ab intestato iis locum obtineant, potiores sint
in ea hereditate prioribus heredibus, i. priore tmo institutis
nil mirum si non obstante filii praeterit. in 2o tmo facta
filius ad bonorum possessionem contra tab. utiliter a Praetore ad
mittatur, ne sibi ipsi obstare videatur et damnum sibi ipse
met inducat, si enim filius non esset nihil priores heredes
haberent eo 2is autem bona et causa filii, eo praeterit,

abeis

ab eis bonorum possessione contra tab. agere possit. Utilius filii hoc expediet et eis privilegium non debet praemissis redibus ferre vidilicet, ut damnosum esset filio tale privilegium alios; cuius maxime interest. ut hereditas apud suum verset quibus filii bonorum possessione contra tab. petita ferendusse. ita plurius. Sarmiento in dicta lo. si filius nu. 14. et in effectu sonat Viglius ubi supra dicto nu. 1. neque si nulli, inquit, sabent filii in potestate dubium esset quin in 2o scripti extraneos in i institutos excluderent dicta lo. 2 de iniusto rupto. Quando autem non existentibus filiis per legitimos extraneus excluditur semper si existunt filii, et quidem praeteriti benorum possessionem contra tab. dicto §. si prius et ut doctissime Viglius. quid ad extraneus pertinet, inquit si in 2o filius familias praeteritus an non ut eos alias ab intestato succedentes id est praeteritus instituti excludant. De praeteritionis porro effectu agit filiusque aliis in 2o heredibus scriptis, qui quidem vincunt positos in i ett heredes filio remoto filius vincit 2os. ergo i et 2us et sic utrosque regula vulgari si vinco vincentem te a fortiori vinco. iuncta regula lex quod fuerit C. de legibus. de ... et Sarmiento; ubi proxime fuerit traditionibus

iure civili ins[tituti] in [ip]s[o] p[er]f[ect]o locu[m] obtinere non possint iure tamen Praetorio et eius aequitate perpensa secundum n[ost]ram doctrinam tanquam veriss[imam] ab o[mn]ib[us] amplectenda, ut ex his habeamus quid de errore eorum, qui DD. falssis subiectis fundamentis super addi[fi]caverunt in n[ost]ri textus explicat[ion]e, prorsus cessare videatur ac similiter cessare videtur illud fundamentum addictum supra nu. 13. ex dicta l[ege]. si filius [contra] pro contraria aliorum sent[enti]a quod ex supra traditis manifestissime accipit interpretat[ionem].

Nec his o[mn]ibus obstare p[otes]t textus difficilis in dicta l[ege] 3. §. finali supra isto tit[ulo]. nam omissis his quae late cumulat Sarmientus supra nu. 17. facile text[us] ille secundum nos venit interpretandus, nam ut docte Cuiatius in comm[entariis] ad tit[ulum] de secundum tab. quinque potissimum requirunt[ur] ut bonorum possessio secundum tab. competat, quorum ipse ut sint suprema tabula i[d est] novissima iuxta textum expressum in l[ege] 1. §. 1. de secundum tab. Unde nihil mirum si in dicta l[ege] 3. §. finali et aequitate Praetoris inspecta ora[tio] divi ille primus non valeat, hoc est si filii maximopere inter sit valeat autem ob hoc quod iure Praetorio et bonorum possessio secundum tab. competat, cum sint suprema et novissima in dicta l[ege]. si duobus §. si prius.

Hinc ergo interpretationem ad textum in l[ege]. finali. de tit[ulo] iuncta l[ege] 1. §. finali. si tabulae testamenti nullae extabunt, sed ex iuxta

tradi

tradi[ti]s iura illa verissima accipiunt interpretationem b[ono]rum namque
norum possessio [contra] tab. denegatur filio emancipato. non eatenus tamen
quia filius in potestate praeteritus est (ut vulgo male creditur)
sed quia filius ipse emancipatus exheredatus est. Unde [contra] tab. peten
non potuit non ex sua persona, ut non putavit [quod] cum vulgo
de [contra] tab. non ex fratre praeterito commisso edicto, quia in
casu cum filius exheredatus est committi potest. textus elegans
expressus in leg. si post mortem 10. §. exheredati liberi iuncta
cursio verbo possessionem de [contra] tab. quae alias committitur
edictum si filius sit institutus dicta leg. 10. in fine. dicta leg. 15. de
legatis praestandis. quem emancipatus prorsus excludatur
quo apud Marcianum est quaestio et an simul venire possit cum
re ad bona paterna simul inquit Consultus per [contra] tab.
nire non posse sed ab intestato ~~[illegible]~~ simul venire posse
respondet per possessionem unde liberi: Non tamen inde affirma
si filius in potestate praeteritus bonorum possessionem [contra] tab. petat
hoc illi denegandum cum certi et explorati iuris sit hanc
competere possessionem ex regula leg. i. et cum similibus de [contra]
tab. et vidimus multoties indicatum leg. 15. de legatis prae-
standis fateor tamen legata filius in potestate nec liberis aut pa
rentibus praestaturum dicta leg. 15. dicta leg. si duo 16. de lega
tis praestandis. Atque sic verissimus est ni fallor sensus

De liber. et posth.

dicta l. finalis loc. 4° omissis aliis aliorum ambagibus. Quo eodem modo accipiendum esse ait dicta l. 13 §. finali si tab. testamenti nullae habuntur. Unde ex his argumentum illud supra nu. 13. 2° mea sententia loco propositum diluimus. Vide.

N. 58

Sed iam tempus est ut ad nostrum l. si ai. explicationem quidem alia in his temporis angustiis expendere vacat deveniamus, cui sane ex iis quae lato calamo, laxiori vena licuisset prosequi fuimus faciliis patebit aditus omissa namque Cuiacii emendatione in dicta l. 8. qui pro illis verbis vivo patre in versu finali vivo primo reponi debere sibi persuasus habuit ductus ex eo neque quae possuit in initio speciei Consultus in filio, eadem repetivit in posthumo reiectaque similiter altera Fabri emendatione lib. 8. cap. 20. qui penitus dicta verba ibi ut natus vivo patre aqua ex heredatus sit moriatur quasi imperiti et parum acuti interpretis delendum esse contendit, omissisque aliis aliorum interpretationibus imprimis assero nullam in dicta l. 8. iuris Pratorii mentionem fieri sed in terminis iuris civilis quaestionem propossuisse Pomponium ut et alias Iustinianum fecisse constat in dicto prin. inst. de exheredatione liberorum iure consultus in dicta l. Gallus cum suis §§. et in dicta l. inter caetera loc. eodem 4°, neque aliter quis ex supra traditis dubitare possit iure Pratorio iustum et legitimum reputari testamentum in dictis iuribus et bonorum possessionem secundum tab. Pratorem polliceri licet sine

Ad leg. si i. Se rede S.

sine re et effectu futura sit legitimo heredi [illegible]

Animadverto deinde duplici [illegible] stinere [illegible] textum [illegible] qua

filio ignato procedit et quod attinet ad illum nil [illegible]

plura iterum repetamus praesertim quia ut bene faber [illegible]

supra species huius [illegible] quae in filio superstite prius [illegible]

ponit neque elegans neque obscura. 2a invers. finali [illegible]

de filio postumo disputat Corasius hic [illegible]

faber hic denique Robertus et Cuiacius summis conten-

tionibus decertarent sed tamen ni fallit animus verissimus

huius versiculi sensus ex Africano deducto in dicta [illegible]

de qua supra hoc eodem [illegible] certissimi quippe et explorati

iuris est postumum a primo gradu ex heredem a 2o praeteritum

quovis eo tempore nascatur quo ad heredes i gradus [illegible]

tos pertineat hereditas hoc est delata sit ut videtur

Cuiacius [illegible] 4. ad Africanum in praesenti et ab illo mutuatus

Antonius faber dicto cap. 20. 2um tamen gradum nativitate

~~[illegible]~~ vitiare ad hoc ut praeter mittentibus primis [illegible]

heres existat [illegible] ut eo mortuo alius legitimus heres admitta[tur]

substitutus penitus excludat ut aperte profitetur Afri-

canus in [illegible] et in vers. neque et cum duobus. dicta [illegible] 14.

Cuius [illegible] rationem expressit Corasius ibi quasi ab [illegible]

[illegible] instituendis in [illegible] nostra [illegible] finalibus ver-

bis ibi eadem [illegible] erant de substitutis et quae in [illegible]

proposito perpendit Ant. Faber dicto cap. 20. ex qui
bus verbis Pomponii decisionem aperit. Adinus neque sticin
postumo filio in quem idem acciderit idem videl. quod in filio
superstite proposuerat) ut natus vivo patre exem
pli ora. (neque enim hac iure aliquid interest vivo patre
an mortuo postumus natus sit cum utrobique verissimum
sit quod Pomponius in fine refert postumum cum natus est
loco eius qui superstes est) moriatur post patrem. s. et de
pendeat an prius aditurus sit (ita enim idem accidere dicitur in
postumo ita et posterior species priori conjungenda ita
denique eadem prorsus iuris ratio in filio et in postumo
eadem decisiones admittit) similiter 2us heres seu subs
titutus non erit heres quasi nati sit tale postumi rupto
testamento simul atque natus est ut et indicta lo. 14. quo
modo Pomponii sententia plane et dilucide procedit. Fabri
et Cuiatii emendationes a quibus manus omnino cohibere
licet penitus relinquant. Et quod in nostra lo. postumus
mortuo iam patre deuerit nota vir inter alios Accur
sius indicta lo. 2. verbo idem acciderit. Ubi Bartolus
Castrensis et Iason statim in principio. Sarmientus lib. 4. selec.
ad nostram lo. si eum quo. nec. ita Faber cap. 20. circa medium.

Neque sane interpretatur subvertit Cuiatii
considerationem, de qua supra, quod scilicet vivo, neque vi

ibviter

Ad lo. si i. Sarelei §.

obiter cum Fabro animadvertendum breviter quidem est, dicam non male de Cuiatii ro, quam ipse sinistri aliis moveret reprehensio emendari debeat levissima in et priore Cuiatii deterior, quae subtilissimus virum coegit ut in eorum verbum deveret, neque vid quod sentio scribere dicam enim ante legem Velleiam postumi filii qui post mortem vivo patre nascatur instituendi atque etiam exheredatio iure nisi ego fallor, permissa fuit dummodo postumus suus, non alienus sed quod tamen Faber falso negat infert quod ex sententia postumi filii vivo patre nati institutionem vel exheredationem non valere ante legem Velleiam cuius inquit tota haec lex ??, nulla fit mentio. sed neque formula Aquiliana de qua in principio legis Gallus neque dicta legis Velleiae auxilio, de qua in dicta lo. Gallus §. nunc de lo. Velleia, opus fuit ut postumi filii sui institutio et etiam exheredatio subsisteret ut satis superque colligeret ex iis quae communiter tradunt DD. et huius interpretes quos hucusque viderim in dicta lo. Gallus in cuius initio et in dicto §. nunc de lo. Velleia de filiorum postumorum suorum institutione aut exheredatione quocumque tempore nascant verbum

nullus id de nepotibus post humis praecissa pa
tre eorum vivo natis post tm. s. aut indictis iuribus
tractari certissimus teneo, de quibus tamen apud Pompo
nium in praesenti nulla quaestio aut dubitatio animad
vertitur quinimo et si verus Faber doceret (nempe
vivo patre Velleia post humorum filiorum qui
vivo (patre) nascerent institutio aut exheredatio
non valeret) adhuc tamen non ita levissimo fun
damento ducti Pomponii decisionem emendare et corrigere
licere possit privato iuris interpreti, sed quamvis ex
pressae legis Velleiae Pomp. non meminisset neque illam
possuisset sufficit si possuisset dum tanquam certam et va
lidam post humi filii exheredationem admisit.

Ex quibus omnibus textus noster ab emendationibus
supra relatis immunis esse poterat sed adhuc animus
non quiescit et scrupulum iniiciunt illa eadem verba
ut natus vivo patre etc. quae non de nihilo a iu
ris consulto subiecta fuisse mihi persuasum habeo.
Quapropter ut nostri textus verum interpretatum asse
qui liceat et ut Cuiatii Fabrique considerationibus
respondens satisfiat constituo iterum duplicem iuris quaestionem
tractasse Iuris C. in dicta l. 8. priorem ut inquit idem
Faber neque elegantem neque obscuram in primo l. his sequentis

N 60

que

quam, et ex i.o tulit obscuriorem sane et procul dubio difficiliorem. Rursus in i.o ubi de filio iam nato sermo dicitur Pomp. in specie hac proposita. 2um heredem seu substitutum secundum sententiam quam urimur, i. secundum regulam Catonianam (ut aliquando deo favente alibi disputabimus) non licet heredem tamen si hereditas perveniat ad hunc tempore quo filius decesserit ad eum heredem id quod propter regulam Catonianam quasi ab initio inutiliter institutum. Deinde Pomp. et quaestionem eandem in postumo filio continuavit; in casu tamen difficiliori, cum qui in utriusque partes inclinare videretur et in quo sane idem oio respondet nempe cum vivo ad hunc testatore mortuo nam id minorem continet difficultatem postumus nascatur ac moriatur, quo s. tempore pendeat an prior heres aditurus sit eum ad illum ad hunc pertineat hereditas nihilominus tamen 2um illum heredem in posteriori isto casu heredem non esse, aut esse non posse declarat ut fore ab initio similiter inutiliter institutum (ab initio inquam, supposita deinde postumi nativitate, si enim non nasceretur rumperet, nec 2um gradum infirmaret ex regula textus indicata lo. 1. et lo. 3. in prin. iuncto §. ex his de iniusto rupto.) et quam in initio huius dis pute

tionis diximus pro vt in filio superstite pronuntiauerat, et quia cum postumus natus e socer eius e qui supers tes est. Vnde verba illa vivo patre natus id est ex vivo patre natus, aut sine subauditione quidem et vt sit elegantior l. sententia et de casu magis dubitabili debent interpretari, in quo c. effectum quidem ipso videbat testamentum non rumpi vt alias docuit Cuiacius in com. addicta l. 23 supra isto tit. quippe cum ad eum illius heredem neque pertinebat nec pertinere poterat hereditas testatoris s. et priore herede superstitibus. Neque huic legi sic enarratae obstare potest celebre Vlpiani responsum in dicta l. postumus 12 de in iusto rupto, nam hic vt Pomp. respondet iuris sub tilitate, seu quod idem secundum regulam Catonianam 2o heres non est quasi ab initio nascente dein de postumo inutiliter institutus vt neque ex indicato. quia videl. testamentum ruptum fuerit sed bonorum possessorem fieri heredem illius docemur duntaxat, quod neque in praesenti Pomp. negare potest; sed heredem non esse secundum sententiam quam stimemur dumtaxat af firmat quod sane contrarium non est relato Vlpiani responso. Vbi secundum ius pretorium quaestionem resol vit Vlpianus, vt ex hac dist. omnibus non sit adeo

comiti

conciliat. o fug. ere qua docemur in presenti morte testat. post Sumus dedisse. b vivente ad Sue testatore mortem iisse — Neque novum aut insolitum modum iste iuraso lvandi, ita enim ut alibi demonstraui, conciliare soleo eoo textum difficilem in lo. quadam quarto de iure codicillorum cum lo. in bello. 12. § codicillis de captivis et postliminio reversis, atque ita similiter intelligendum et interpretandum esse video textum in lo. 1. et 2. C. de postumis heredibus. textum in dicto § prio de exheredat. liberorum inst. et in dicta lo. Gallus, et in dicta lo. inter cetera. que iura secundum iuris rigorem procedunt, tamen negant iure pretorio ita sustineri posse atque ita intellexit Accursius in dicta lo. 2. quamvis alia quedam ad illum textum interpretatio non immerito posset admitti. quo ex his que plana prorsus veraque mihi esse videntur sumulenta in interpretatione donatur textus in dicta lo. 8. omnis quo oio in eo cessabit difficultas in dictis versiculis cum natus pro ut longe iam proxima interpretatione aui piat, dum tamen paulo aliter quam hue usque alii fuerunt prioris partis verba illa, et quod pendet an prior adnexus sit ex eo dicant. i. vivo ad Sue testatore ut posterior specius priori optime convenire videat. Pro qua

nota non dixisse Pomp. dum deliberat heres, nec dicit pendet an adeat; sed duo coniunxit videlicet dum pendet et an aditurus sit. Notare verba haec ipsius enim mortuo testatore an aditurus hereditatem testamentaria causa pendere dicatur, tunc tamen maxime pendere dicitur cum adhuc testator superstes est quippe cum illius morte nondum fuerit affirmatum, quinimo illud revocare possit testator, cuius voluntas deambulatoria est usque ad supremum vitae exitum. l. 4 cum vulgatis de adimendis legatis. Et ut id clarius expressisset Consultus subiunxit verba illa an prior aditurus sit, non de praesenti sed suo s. tempore et de futuro, cum videlicet ei hereditas delata fuerit mortuo nempe testatore, dum pendet itaque an prior aditurus sit, i. an prior heres futurus sit filius decessit. 2us heres est non potest quasi ab initio inutiliter institutus. quae vero huic nostrae expositioni maxime quadrat. eiusdem iuris articulum tetigit et docuit Iustinianus in dicto princ. ibi adeo quidem ut si vivo patre filius mortuus sit nemo heres ex eo testamento existere possit quasi ab initio non extiterit testamentum. Paulus in dicta l. 1. ubi quaestio prorsus similis ac similia verba referantur. ibi. et vivo patre decedat. et ibi et eo iure utimur. prout in praesenti secundum sententiam qua utimur non erit 2us heres quasi ab initio inutiliter institutus. quod si

supra

supra tradita expositio ex his non satis apparet, satis tñ manifesta reddidit idem iuris Consultus h. Quod si in post-humo filio idem acciderit (nota verba haec) ut natus vivo patre, aquo exhaeredatus sit moriatur etc. ex quibus contraria sconiungere videatur Pomp. hanc mag. inter praetoris excogit versiculus ille dum pendet an prior aditus sit. Quibus omnibus textus noster plane et dilucide interpretatus a Fabri calumnis et cavatis optime vindicatur. Ulterius progredi non licet.

N ultimo. Quid tandem circa filiorum praeteritionem vel exhaeredationem textu illo celebri in aut. h. ex causa. C. de liberis praeteritis inductum fuerit et quo modo, in stricta iuris dispositione sit accipiendum disputat ac docet Donellus ibidem numero 5. et lib. 6. cap. 13. in cuius notatis Osualdus lit. et f. sequentes relatio Hilliconio in dicta aut. h. ex causa nu. 12. Faber decade. 39. err. 9. Tisquifordegerus lib. ad Fabrum nu. 17. per totum Valdes in additionibus ad rem in 2o. quoniam in prioribus in primo. Cuiacius in comm. ad l. 3. de filio praeterito et q aut. h. ex causa non habeat locum in testamento rupto per posthumi nativitatem aut ... tab. docent Jacius in rub. de legatis praestandis et Cuiacius supra tamen si contrarium tenuerit Obsequens ... Vigilius in §. posthumi inst. hoc tit. Obt. Ricardus. nu. 21022. aquo in iudicando ex causa

lendo recedendumque non e siceri et infidio in potestate sciemter praeterito ex dicta auth. ex causa apud Paematicos observas. de quare plura in medium si liceret attulissem. Videre tn Bartolus in dicta auth. nu. 3. Iasonus et Hilibenius nu. 4. Clarus lib. 3. §. ult. q. 52. et 46. Gomecius in d. 1. 24. Tauri nu. 3. Olanus in concordia legum reoni dict. y nu. 15. Menochius lib. 2. de arbi. q. 147. Faedineus 4° stro. cap. 14. et finit. regnus.

Finis Materia

Vriaona anno 1626.

Textus in l. si quis post humos. §. si filium de liberis et posthumis vera interpretatione donatur, emendatio Fabriana respuitur.

N. 1.

Cum in praecedentis l. expositione eius anno praeterito diutius fuerim immoratus, neque ita longius procedendi institutum nostrum sinat nunc in praesenti dicam. Et ut brevitati et ut utilitati vestrae consulam paucis rem peragendam ut ad alia devenire fas sit necessarium duxi. Paulus iuris consultus lib. 1. ad Sabinum in d. l. § 2. postquam ex Iuliani Pomponii et Marcelli sententia quaestionem praeteriti nepotis ex filio exheredato definisset ita continuato sermone protulit. diversum est si in potestate filius sit et decesserit eodem statu. rumpit enim his casibus nepos testamentum, quod moriente avo filii (alias filii) sedineodem prorsus pro filii per c... de quo vide Antonius Augustinus lib. 3. emend. cap. 7 ... pependerit non abscissus, ut superiori casu fuerit. Haec est verior et receptior huius textus litteras pandectarum Floren

ru Florentinaru fide communita vexerint ...
Ubi proxime et ex Cuiatio in praxi colliger ...
non enim placent veteres qui illoru verboru loco ...
moriente avo filius pependerit, ita legunt. quod
moriente avo filius repudiaverit, minusque subscri...
Alciato Lucio, quique et alii post eu tenent, qui lib. 1.
Remiss. pro repudiavit legit repudiaverit, quod ...
veri signat. Oio quae reiicienda vulgaris et ...
lectio, quae ita scit quod moriente avo filius ...
penderit. quam ois inmerito post alios damnat Ant.
Faber lib. 10. coniect. cap. 12. sed in eo quod ...
amplectimur, immerito ita pluribus invehit. ...
lectionem vera et recepta lecti prorsus immutare et ...
re ausus fuit, nam falsissimum est, inquit, tum ...
versus Cuiatii ad nostru textus interpret. (quae ...
bus refert et subiicit) tum etiam adversus ipsam ...
met Iuris consulti contextus quod in eo prae fat...
Paulus Non absimus ut superiori casu fuerit ...
verba non nisi ad casum exheredationis (quod et ipse
verissimum agnosco referri posse contendit ... de ...
bare oio filii exheredati ius abrumpi et ...
di per exheredatus. hoc tn, respondit, falsissi...
mus est, nam ex heredatio non tollit ius suitatis
nec facit ut filius ex heredatus minus ...

nepoti, quae si subdit forte tantum instituens
proponeret, et ea non impleta decessisset. textus
in lo. 1. §. sciendum ff de suis et legitimis haeredibus
de quo pluribus idem Faber lib. 9. coniect. cap. 20.
et probat ex lo. si quis filio 6. in principio de inju-
sto rupto. Ubi ex haeredati filii persona obstat
nepoti quominus suus haeres sit avo, impuneque
praeteriri pot nepos ibidem sine metu ruptionis, tamen
si filius exhaeredatus patri supervixerit ac etsi
ante aditam haereditatem exhaeredatus decesserit. Sed
et Fabri sententia illo nititur fundamento, neque exhaeredatio
nullas habet vires quousque haeres institutus adeat
haereditatem. lo. Filius 20. verss. sed cum exhaere
datio de bonorum poss. contra tab. sed suus haeres ille
dicitur qui eo tempore quo testator moritur in familia
sua locum occupat. d. lo. si quis filio 6. ostenditque
nos evidens est per solam exhaeredationem non tolli suitatis
ius cum filius exhaeredatus tempore mortis testatoris in
suitate et potestate primus inveniat. Unde infert Antonius
Faber non bene Cuiatium in comm. ad nostrum textum docuisse
se vivo patre ius filii exhaeredati non abscindi, sed
mortuo patre abscindi. eo quod tempore illo exhaereda
tio vires accipiat d. lo. filius 20. §. videamus, nam

neque id

sic ita in se sequit posi

nec id inquit verum est ex die s. mortis paterna

exheredat. affirmari, id tm ex die quo hereditas

adeat dicto vers. sed neq ex haeredatio. l. patro

12. §. ex mo de bonis libertorum, quod minime fac

quaest. pot adaptari, in quo posuit mortuum exhe

redat. ante quam patris hereditas adiret, immo nec

quam postea aditam fuisse constat. Ex qq. intrepide

pro ut de more suo concludit, filii hos pereges he

redat. abscissum intelligi minime posse. Pla

sus sequentibus considerat et pluribus firmat de

iatus ubi proxime, captivi hois hus in sua persona

ee, praesertim si filius familiae sit qui ger

sud hostes decedat, siquidem dum apud hostes est

servus hostium ee constat, et eius vita functus servus hosti

decessisse probat lex 3 §. ult. de verb. sig. Nam

quamvis, inquit, lex Cornelia iungat tempus mor

tis tempori captivitatis, ut civis et pater famil

decessisse intelligatur, ut videl. heredit. et h

redes habere possit. l. penult. §. ult. de usucap.

l. 1. C. de postliminio rever. ad statum tn captivi

vi nullo modo pertinere id pot, quia s. quandiu vix

fuerit revera servus, post mortem tn pro ci

-aesi liber et i nei vit semper fuisset, ita sit ut et
vivus et mortuus certus status sere intelligat, licet
inquit faber ser vus status ullus sere possit, sed neque
ad filios fam. Cornelianae fictionis pertinere posse
ostendit quia neque ab eredit neque sere sabere pos-
sint, quasi inei vit permansissent. Ex qq. verbis
apparet secundum eundem fabrum filius fam. capti
vus et apud hostes mortuus, ut in ps. i. Pauli. q. et vixi
sse et decessisse servum oio, atque ita nullo modo sta-
tus ei pendere potuisse: non secundum rei veritatem
cum re vera ls servus hostium fuerit: non secundum
legit Corneliae aut postliminii fictus, neque sive ab hosti-
bus revertat sive apud eos moriat semper fuisse li
ber videbit si revertat per postliminii fictionem,
sive decedat ut in ps. ex fictione legit Corneliae
Distinguunt ioi iura captivi ab statu captivi, status
enim captivi nullo modo pendet, ne alioqui man
ca videre possit ac inepta summa illa, et prima
personarum divisio, de qua Iustinianus in prio inst.
de iure personarum sed liberorum eius qui inei vit ss.
ut constat apud Iustinianum in §. si ab hostibus

sed neque patris: captivi status pendere ait.

istit

inst. quibus modis ius patriae potestatis solvitur et a
pud iure Consultus in l. 3. in bello 12. § 1. ff. de bono
rum 22. §. quod si, filius ff. de cap. et postlim. rev
et alibi passim. Ex quibus et aliis quae congeri
cludit tandem sententiam Pauli in ea lege eam
nempe ut differentiam ostendat inter filium exheredatum
et eum qui apud hostes sit testamenti tempore. quod
exheredatus obstat nepoti, ne possit is praeteritus
rumpere captivus ab hostibus sibi decedat non
obstat, quamvis si ab hostibus reverteretur obs
taret. Ratio differentiae ea est. quod moriente avo p
penderet ius nepotis ex filio captivo; non item
ius nepotis ex filio exheredato, hoc namque pr
sus abscissum est, quia fieri nullo casu potest. ut
nepos a patre praecessus testamenti et mortis tempore
debuerit institui aut exheredari; secus tamen id in
quit in nepote ex filio captivo cuius non pror
sus abscissum est ius, quamvis testamenti et mortis avi
tempore filius ab hostibus vivat, quoniam fieri potest ut in
eodem statu decedat, quod si hoc innovat apparebit hui
sc. nepotes hunc suos heredes esse in primo grad
ut

ac per cons. ut deduxit instini, aut nominatim exheredatum quasi vivo avo in sui haeredis locum successisset lo. Gallus §. videndum hoc 4°. Sed cum Pauli verba hac interpretatione ius puere videantur legislatoria, quasapi ut vix posset stare Faber textum emendat, et profuiens ad scriptorum inscitiam qui non intellexerunt veterum scribendi morem loco illorum verborum quod moriente avo filii ius pependerit italegit quod moriente avo illius ius pependerit, ut verbum illius referat ad nepotem quem antea institui pronuntiaverat Paulus, quae tenuisse et praecisse tenenda existimabat Faber propter illa quae sequuntur verba Non abscissum ut superiori casu fuerit, quoniam ut dixerat filii exhaeredati ius per exhaeredationem tolli aut abscindi non potest ut igin initio proponimus. hac in effectu Fabri sententia quinimo et verba hac illius ad nostrum textum: Emendatio satis inepta, quaeque Pauli sententiam prorsus evertat prorsus similiter reiicienda est

N. 2.

Pro vera et succulenta ni fallor ad istum textum interpretatione imprimis animadverto inter varias sententias citalo qui licet ex traditis a Gutierez in eadem repetit

petitione §. sui nu. 1. inst. de haeredum qualit. et differ.
differ. et a Ricciardo d. nu. 11. Diffinitio quae colligi
cum ferunt [illegible] ex eodem Cutiero in eadem repetitio-
ne nu. 3. cum segg. et rursum nu. 39. et ex Ricciardo
nu. 10. et 11. cum sequentibus. Antonio Fabro
libro 3. coniect. cap. 1. Donello in §. 1. nu. 4. C. de
posthumis haeredibus instituendis. et libro 1
comment. cap. 2. in principio. Forstero lib. 2. de
succession. cap. 18. nu. 24. illam mihi veriorem
et fortiorem et perfectiorem esse quam tradit Cuiatius
lib. 4. ad Africanum in l. si filius haeres 16.
hoc titulo quam laudat Hyligerus ad Donel.
dicto lib. 1. cap. 2. lit. H ut suus haeres sit
qui ex liberis in familia priorem gradum tenet delatae
hereditatis tempore, ut ex hac ipsa diffini-
tione iam omnibus constet ad suitatem non praecise
requiri primum in familia locum mortis tempore ob-
tinere, sed satis est si delatae haereditatis tempore
priorem locum descendentes obtineant, nam ita quidem
sui haeredes effici possunt ab intestato, quin immo

et aliquando ex testamento ut probant iura ex=
presse loquentia in lo. 1. §. sciendum de suis
et legitimis haeredibus in lo. scripto 6. et unde
liberi cum in versu et alioquin Alciato lib. 3.
parerg. cap. 25. Ottomano lib. 1. obserb. cap.
17. Cuiacius in dicta lo. scripto et 14 obser
batione cap. 11. quem convincit Faber dic
tu loco 10. cap. 12. et omissa alia interpreta
tione tradita a Costa in §. et quid si tm 4. parte
nu. 21. et 22. quamvis non sine elegans videri pos=
sit. addes eumdem Fabrum dicto cap. 12. Osual
dum ad Donellum 7. cap. 2. litt. F in lege
siquis filio 6. de iniusto rupto in § cum au=
tem queritur inst. de haereditatibus quae ab
intestato defferuntur. Cui ne obstet textus in §
itidemum illo eodem titulo, omissis aliis alio
rum ambagibus, Addes eumdem Fabrum
obiter vere tamen explicantem dicto
cap. 12.

cap. 12. circa principium. Richardum in dic
to §. sui num. 10. et 11. et inducy similia ra
ra hac eadem interpretatione donanda in §. 1. in
fine, iuncto § proximus autem inst. de legitima
agnatorum successione) et in dicta lo. si fi
lius heres 16. hoc 4°. in lo. qui in aliena §.
interdum de acquirenda hereditate. Adden
dus Richardus in § ita demum praecipue nu
mero 43. Donellus Osualdus, et Cuiatius in
locis proxime relatis. idem Cuiatius in lo sub
conditione 20. hoc eodem titulo. = Sufficit
itaque liberis in potestate parentis tempore mor
tis existentibus §. sui ō in potestate qui modo
in potestate morientis fuerint. inst. de heredus
qualitate et differentia leg. Cornelia in fine cu
aliis de testamentis, ad hoc ut tanquam sui
heredes s. ab intestato s. ex testamento succedere valean
quod nemini alii prius hereditas delata sit =

seu si testamentum rumpere aut contra voluntatem testatoris succede
re velint, nam ad id requiritur etiam quod nemo eos praecedat mor
tis tempore utrumque propositionibus ut non minus elegan
ter quam vere expressit Ulpianus in dicta lege si quis filio
§. de iniusto rupto. ibi nam agnascendo quidem is rumpit
quem nemo praecedebat mortis tempore. ab intestato vero
is succedit cui antequam alii non est delata hereditas. quo
procul dubio respexit etiam iureconsultus in nostra lege. §.
si filius. ibi dicat filius ante aditam hereditatem decessisset
non tamen nepotem rupturum testamentum Iulianus Pomponius et
Marcellus affirmant ut pote qui fuerit a patre mortis
eius tempore praecessus nec nisi ab intestato non dellata
prius alii hereditate ut in vers. sed et si heres nullo
modo eo succedere potuerit. quod si contingat ut
post mortem filii scriptus heres hereditatem adeat praeter
itio nepotis testamentum non rumpit, nam successione in locum sui
testamentum rumpit, ea tamen quae fit vivente testatore, non post
mortem, ut explicat eleganter Cuiacius in commenta
riis ad nostrum textum in dicto §. si filius.

Postremo 2° ut ad nostri textus interpretationem facilior N 3.

aditus

Ad 1.am in lo. siquis post.

adiny, hac summis contentionibus agitatur apud interpretes
nros an ex haeredat. tollat suitas, seu quod idem est ius sui h
redis, in quaturis quest. Bartolus in lo. 1. §. sciendum
de suis et legitimis haeredis. Iason in lo. qui in alien
§. irritum nu. 1. de acquirenda haeredit. Mene
de successionis creat. §. 21. nu. 212. Quiere su
nu. 124. Donellus 7. cap. 2. et ab Osualdo ibidem
plurimi relati in notatis lit. C statim in primo ex haere
dat. perimi suitatem intrepide affirmant. Sed
e contra ex haeredat. factum ius suitatis et patriae potesta
tis filii exhaeredati non auferri defendant Decius in
lo. qui separatis. nu. 6. Curtius nu. 10. C. unde li
beri. Aron. in lo. Gallus. §. et quid si tamen nu. 11.
hoc tit. Otomanus sibi oris 7. obser. cap. 10. Ant.
Faber d. lib. 10. coniect. cap. 12. et d. lib. 9 cap. 20.
alii quam complures quos retulit idem Osualdus ad Don
lum supra d. lit. C et lit. K et lib. 3. cap. 4.
Et in hanc coiter sententiam eunt pragmatici Salman
ticenses.

N. 4. In hac iuris parte astiterim simul ac veriorem iudicem
in orbibus fere Osualdi diligeri dist. dicto lib. 7. cap.

2. lit. C. qui dixit his fædere disidiū hoc componere tentat. neq aut quærimus an exhæredat. obvenie ad hunc testatorem suus esse desinat et suitatem amittat (et sic tertium tempus, et quod deinde usq ad testatoris mortem intercedit in consideratione sit) dicitur namq suus hæres vivo quoq patre, et suus esse desinere. l. 1. § 4. de suis et legitimis. l. Gallus §. sed si parte ius sequentibus hoc tit. ff. de post humorum 13. de iniusto rupto. § post humorum inst. de exhæredat. liberorum. §. sui inst. de hæredum qualit. et differ. l. sed opus est ut pater eius vivo patre suo desierit suus hæres esse. Qui textus quatenus de nepotibus suis hæredib. loquitur, non de quibuscumq nepotibus, sed de his duntaxat qui ex l. Velleia succedendo in locum patris sui et quasi agnascendo efficiunt sui hæredes aueo intelligi debet ut colligit ex illis verbis. tunc enim hæres in locum patris sui succedit. successio namq non datur in suis hæredib. post mortem aui dicta l. 1. §. sciendum. quæ sic explicant Costa in dicto §. et quid si tm. 4. parte nu. 8. et ibi hoc 14. Cuiacius in commen. ad nrum tex. xliij. et ro est. quia post mortem patris successio minime cadit non in patria potest.

Ad tex. in §. si quis. post.

faciunt verba l. suorum hæredum num. ss. quæ non proprie suos hæredes denotant, et colat ex generalibus verborum Iustiniani in princ. eiusdem tit. l. intestatus decedit qui aut omnino testamentum non fecit, aut non iure fecit, aut id quod fecerat ruptum irritumve factum est, aut si ex eo nemo hæres extiterit. quæ ad intestatum quomodolibet ut et nostra ind. §. itidemque, quæ adiecta princ. rescipiunt i. sive tempore quo decedit, sive postea id accidat et sic generaliter accipiendo referenda ss. ut præcisse aut de re necesse est in ultima specie l. subiicienda in illis verbis. si ex eo nemo hæres extiterit [illegible]

l. et aliorum interpret. et probant ex præcisione [illegible] verba in nostra §. [illegible] §. si quis filius l. quo etiam hæc verba (si intestatus moritur) ad id tempus referuntur quo testamentum destituitur, non quo moritur. [illegible] ita vero similius in d. §. itidemque l. veros ex eo suus hæres ei non potest qui alioquin implacabiliter pugnat cum d. §. cum autem quæritur eiusdem tit. [illegible] verbum potest negative prolatum ut l. non potest præcisam denotat deceßit } et post abnegat ut notarunt interpretes ad princ. [illegible] hoc tit.

luculenta donat interpret. si nomen sui haeredis minus proprie pro re in caeteris iuribus accipiat, nam hic non de sui haeredis existentia veraque successione quam de supra tradita sui haeredis acceptione agi constat ut colligit deinde ex verbis nam si per id tempus quo quis morit qua vitae tempus amplectunt l. 18. §. 1. cum aliis de manumiss. test. Anne ita de suo haerede minus proprie textus illius interpretari oportet aliter atque in dicto §. cum autem quaerit ubi de suorum haeredum existentia veraque succedendi ratione agi demonstrant verba h. Cum autem quaerit an quis suus haeres existere possit eo tempore quaerendum est quae generaliter a Iustiniano prolata sane omnino interpret. expostulant

Ut ex diverticulo redeam mmmmm mm si vivente testatore quaestio nostra procedat certissimum est per exhaeredat. suitatem istam non tolli quia ut inquit Osualdus supra suitas vivo patre nihil aliud est quam spes successionis, a qua tamen non omnino excludit exhaeredatio ut potè quae nullum sortitur effectum non sortiatur.

N 6.

Deinde.

Ad tex. in l. siquis par.

Deinde hec manifestissime conveniunt iura ind. l. post. dumorz 13. de in iusto rupto, et in nra l. siquis post. dumos g.° §. si filius cum aliis similibus. in quibus filius exhæredatus patre superstite manet suus, alioquin nepos ei succederet et simul atq. filius exhæredaretur nepos suus efficeret. quod tamen illa iura indistincte negant, siquidem exhæredati filii persona obstat nepoti quominus suus hæres sit avo, quod sanes suitatis non perempte in filio eiusdem præsentat argumentum, nam procul dubio non obstitisset si absciss. ei fuisset ius sui hæredis in eo s. quo præsumitur sensu ne q. grado teneret in familia, sed hæredit. speratæ sive spe successionis filius sed nulla. de. ita constituit Baldus ubi proxime, cui oio adhæreo q. tn hac eadem suitas hæreditas sperata sive successionis spes mortuo patre in nro §. si filius abscindit oio filio per exhæredat. non eo vivente (nam si ita eet nec si filius decessisset nepoti locus ullus relinqueret) a decisione textus ind. l. post. s. sed mortuo quidem tempore quo testamentum et in eo contenta exhæredatio vires et effectum here incipit. l. i. et que ibi notant DD. de test.is Inde nepos

tunc

in locum patris succedendo (si ita licet minus proprie loqui velis) itaque non rumpit, nec suus avo heres effici potest, hereditate tamen adita, ab extraneo suppono, nostro §. si filius in illis verbis, non abscissus ut superiori casu fuerit, quia videl. suitas, sive successionis spes penitus abscissa sit.

Atque quaerimus ut ad distinctionem reddeamus, an mortuo patre ius sui heredis extinguat non adita hereditate, sed statim ac testator moritur ante quam heredtas adeat, quo s. casu proprius de sui heredis nomine quaestio procedit et in hoc ab Osualdo dicendo verosimilius existimarus non suspendi tamen. sed et perimi ius sui per exheredationem hactenus sequitur, neque dubitari non potest filium per exheredationem statim mortuo patre ab hereditate removeri et in necessitate cognatum asserere, uti docet Bartolus in d. lo. 1. §. sciendum de suis et legitimis et alii superius rellati et probant textus in lo. 1. §. consanguineos verss. et est verum illo eodem nostro. et in §. 1. vers. prodesse instit. de successione libertorum iuncta lo. 3. de suis et legitimis. textus in d. lo 1. §. sciendum ubi filius exheredatus est. extraneo herede instituto etsi filius decedat antequam extraneus adeat hereditatem aut deinde repudiet, corruit itaque, et pater dicitur intestatus decessere.

N 1.

Ad tex. in l. si quis post-

dere, nepos ex filio exheredato suo succedere, non tamen ipsi dicus hereditatem transmittit, quia nunquam filio delata fuit, vel aperte sublata fuit sibi causa ut ex hoc textu et aliis similibus probat Gomecius 1 tom. cap. 11. nu. 19. Ioannes Gutierez cum aliis in repetit. dicti §. sui. nu. 124. Rursus in id idem perpendo textum in l. si quis filio 6. de iniusto rupto. ubi filius exheredatus heredi scripto non obstat. obstaret autem si ius sui non perimeret, et ut inquit idem Osualdus d. cap. 2. litt. Z. cum institutus aditione dominus efficiatur, necesse est exheredatum dominum, atque ita etiam suum esse desinere, ne fiat duorum dominorum concursus contra regulam textus in l. si ut certo. §. si duobus ff commodati, etiam in suis heredibus dominium continuet. l. in suis. hoc itaque scriptus heres nullo modo posset hereditatem adire, nisi filius per exheredationem summoveret. l. 3. §. inter medias. hoc itaque. Accedit et altera ratio de qua Donellus d. libro 7. cap. 2. ubi et relati per Osualdum litt. D. nam ut suus heres aliquis sit, necesse est prius sit heres cum ius sui sit qualitas heredis ex dictis supra nu. 4. a quo igitur removetur subiectum, ab eo removetur et qualitas. Cui

bus omnibus ni fallit animus, quo vis Romerius et Paul
dus supra Sarmientus ind. lo. 16. nu. 6. loc. et, et caeteri
alii suspendi dumtaxat sunt, existiment, per iniquidus
(revocabiliter tn) ius sunt commodius posse dici arbitror.

Neque obstat textus ind. lo. filius 20. §. sed cum
eas exhaeredatio de 2a tab. Nam verba non adita
haereditate exponenda sunt. i. haereditate repudiata tunc
namque per repudiationem defficiente haeredis tam definitiver
et omnia in eo scripta corrunt. lo. si nemo de testamenta
ria tutela et nullus eius haere civis dr tam in §. poste
riori inst quibus modis tam infirment. et dr intestat,
cui ex tam haereditas adita non est, lo intestatus 64 de
verborum sig. ac proco habet ac si nulla exhaereda
tio facta fuisset. d. lo. si patronus 10 §. ex tt de bo
nis libertorum. et probat ulterius. hac interpreta
tio eo quod Iure Consultus affirmat tam per sua irri
tus fuisse quod stare non posset si adiret haereditas
l. ad hue adiri posset: probant: cui dentius verba
quod si sr repudiaverint haereditatem. quia antecedunt
dlctus verssiculo sed eas exhaeredatio. Addendus Cuiaci.
in comm. d. §. textus sic intelligendus in dicta

lo. 12.

Ad 1xu in l. si quis post.

l. 12. §. ex his. similis textus et qui ó(m)nio. Sane mo-
castraie interpretat(ur) in l. 2. tit. 7. part. 6. in illis
verbis. E se desatase por razon que los herederos que eran
escritos en el non quisiesen entrar la heredad del
testador estonze el que fuese deseredado en tal testamen-
to non le empeceria. iuncta expositione Grecori in
verbo. entrar la heredad. ut mirem quidem Ioannem Gutti-
errez textum istum et glosam pro sententia adduxisse sententia
in repetitione dicti §. sui num. 127. — At quando he-
reditas adhuc non est repudiata, valet quidem exheredatio
et mortuo testatore illico operatur effectum et filium
a suitate removet, nisi postea repudiet hereditas, quia
tunc effectus ille quem revocabiliter operata fuerat ex-
heredatio revocatur et filius recuperat suitatem, ut in eo
de l. filius 20. §. videamus in fine in illis verbis
nomen sui heredis adeptus est. quibus aperte lucrum
demonstrat ante repudiationem nomen sui heredis exhe-
redatum amisisse, ut eleganter notat Cuiacius in com.
ad dictum §. videamus

At ad ad ita demum eius effectum heredit quaerimus
an per exheredationem suitas perimatur et indubitanter
perima-

N. 7

primi constat, textus qui sic intelligunt in d. lo. 1. § per. vers. et est verus de suis et legitimis. [illegible] d. lo. 2. § si quis filius in supra relatis verbis non absci. sus ut superiori casu fuerit. d. § final. in fine ff unde legitimi, at qui sine nepos ab avo instituens patre exheredato suus heres fit. in lo. 6. § interdum de acquirenda heredit. et pro mortuo haberi dr in lo. 1. § sed et si patruus de coniungendis cum emancipato liberis eius: idque non solum ad hereditatis aditione verum intelligitur, sed et postquam semel hereditas adita est. et a testatoris morte iussum pe remptus et sublatus dici pot ex regula textus in lo. heres quandoque 54. de acquirenda hereditat. lo. omnis 138 de reg. iuris. lo. si ex re domini 25. § illud quaesitum de stipulat. servorum. quae vulgo dici solet aditio retrotrahi ad tempus mortis et tempus mortis cum aditionis tempore continuari. docet Ducarenus ad d. tit. de acquirenda heredit. cap. 6. Ant. Faber 66. d. coniect. cap. 19.

Quod si in perinofficiosi querella, aut per tab. irritus ostinuar exheredatio quoque et aditio subsequuta similiter irrita fit et res redit ad causa intestati et filius suus heres fit, ut ex lo. Papinianus

5. ... ex causa.

Ad tex. inst. si quis post.

§. si ex causa de inoff. test. l. Rex d. lo. 20. §. 1. de
d. tab. observat Oualdus ubi proxime quis supra
supra relata iura verissime interpret. necessariò putant ad
textus noster difficultatibus caret, quas in eius litte
ra cumulet Ant. Faber aucyam oto alia aliorum
interpret. quae textum istum et quaest. ex illo propos
sitam obscuriorem et difficiliorem reddant: cesat prae
terea Ioannis Gutierrez ind. §. sui. na. 145. inep
ta prorsus ro, qui dum in contraria sem inclinat
(nempe exhaeredat. suitatem non tolli) ret. ad textum
in d. lo. 6. §. interdum de acquirenda haeredit.
praeter exhaeredat. fuisse praeteria nepotis instit.
quae duo inquit simul efficiunt ut suitas filii in
nepotem transferas? Atq. praeter exhaeredatio sola suit.
non tollat. Hoc quippe pace docti viri dixerim,
perquam ridiculum est, nam quis unquam dubitaret
exhaeredatum solum sine haeredis institut. suitatem tol
lere posse cum certi et explorati iuris sit sine hae
redis institut. nihil in test. valere. Regula text.
in §. ante haeredis. inst. de legatis d. §. vers.
non tot. de his quae in test. delent. lo. 1. in prin.
cum

cum similibus ff de vulgari.

Restat nunc. quomodo nostri textus littera et Pau- lli mens. omnibus innotescat. et a Fabri calumniis penitus vindicetur. ut suo ordine eiusdem argumentis supra in ini- tio relatis. satis faciamus. Et imprimis parum aut nihil obstare videtur. dicta lex i. § sciendum. de suis et legi- timis heredibus. quod nullo modo casus filii exhe- redati et sub conditione instituti inter se conferat seu aequipa- rat. quasi utroque casu. utrique filii mortuo patre ille sit suus. idem enim asserere. durum sane et incivile esset. Sed de nepotibus. si ibi sermo sit. qui quovis tempore mor- tis. cum priores locum non obtineant in familia, ut praete- ritis patribus praecessisse possint, nihilominus, parentibus sui heredes efficiuntur idque ius est in utroque nepote sive ex filio exheredato, sive ex filio sub conditione insti- tuto. Et quia utrobique nemini alii suus heredi- tas delata sit neque pater filium in hac successio- ne praevenerit. filius iste quo suus heres efficiatur.

VII.

Rursus non obstat consideratio Fabriana supra d. lib. 9. cap. 20. desumpta ex d. l. 6. de inst. et subst. neque ex illa adversus eos qui inveniuntur

VII.

Ad textum in § si qui post.

sive adversus nostri textus literam aliquid interrelinquat si perpendas recte quae numeris praecedentibus constituimus. Etenim filius exheredatus obstat nepoti impuberi quominus praeteriri possit nepos. et si ante aditam hereditatem filius decedat non tamen quia exheredatio testatore mortuo iam non perimat. Sed quia patre superstite filius per exheredationem nomen sui non amittit, quippe cum exheredatio tunc temporis nihil sibi vim ratis aut roboris obtineat. Unde nihil mirum si filius exheredatus obstet nepoti quominus tunc suus heres efficiatur obstet quoque similiter quominus ex lege Velleia in locum patris sui succedere aut alio aliquo modo rumpere valeat. Mortuo tamen patre exheredatio confirmata exstitit filii perempto nepos itaque exinde per successionem in locum patris suus fieri non potest, nec quasi adnascendo ex lege Velleia rumpere valet, neque tunc ullus relinquitur successioni locus, cum non nisi vivente avo ex lege Velleia possit contingere possit (ut vidistis supra nu. quod ad explicat. textus ind. § sed de heredis quali.) Et quia cum hereditas nunquam filio exheredato delata fuerit non potuit in ea successio desiderari, neque

successorius edictus locus solus obtinet in iure proximiori defunct. lo. 1. in prin. ff. Quis ordo bonorum possessionis detur de successorio edicto. et notat glosa in lo. illa co de h.

N. 12

Ex quibus verissima resolutio apparet legitimus sensus ad nostram lo. si quis posthumos §. si filius et ad dictam lo. si quis filio exheredato, similibusque in his locis, ideo nepos exheredato filio preteritus non poterit tanquam suus heres testamentum rumpere, quia alii nepotes preteriti et si sui essent non rumpebant testamentum prin. inst. de exheredat. liberorum, nisi in locum patris succedendo sui heredes efficerentur. tunc enim successione et quasi agnatione ex qua rumpebant, que successio solum contingebat quando filius desierat esse, nam post mortem illius in suis heredibus successio non erat. de lo. 1. §. sciendum. docet Bartolus in nostro §. si filius. sicut enim nec posthumus post mortem avi non poterat agnoscere, quasi enim dicimus si alium eo vivo conceptus sit. de h. et sequenti de suis et legitimis §. et licet post mortem inst. de hereditatibus que ab intestato deferuntur. ita nec quasi agnatione locum habet succedendo.

Sed

Ad tit. in l. si quis pat.

Sed neq. ius accrescendi olim pandectarum tempore, Sem
ponerunt nepotes indictis iuribus neq. hodie ex nova
Iustiniani sanct.e in l. o. maximum vitium 4ª C. de libe
ris praeteritis. aequale ius cum filiis praetendere poss.
quia videt. l. cis proculdubio obstitit pater exhe
redatus vivente avo testatore, mortuo q. similiter obs
tabit nepotibus, non tam filius exheredatus quam
exheredatio ipsa quae et filio et nepoti pariter noct
et simulatque testator morit. vires et effectus here
incipit d. l. 1. ff. eod. tit. facere poss. cum
marte §. ceterum de celebrat. missarum iunctis tradi
tis a [illegible] in proto inst. de hereditatibus [illegible]
[illegible] vel 1. 8 et 9. [illegible] remo
filius et nepotes ab hereditate [illegible] ipsa
ter [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] a
liter removebit (meminisse enim iuvabit ex rig. origo
se praetermittis quoties mortuo testatore de iure qui
rimus in propria et vera significat. debere [illegible]
nomen et audiri) unde dicerem a maiori ratione ser
poris nepoti, ut adversat. [illegible] ob rigore videm.
non filius iste [illegible] pater exheredatus [illegible] remo
nis, sed ex heredatio ipsa [illegible] confirmata [illegible]
mi

minus suus haeres, tam non videbitur obstitisse: neque enim aditio est causa submotionis filii nec ita obstare dicatur. lex .3. § i. ex remedijs in fine hoc tit. 6.

Quoniam post aditionem haereditatis volueris submotionem quod est impossibile. sed aditio declarat valuisse igitur atque effectum ultimum sortitum fuisse a tempore mortis exhaeredatio ut recte et vere consideravit Vaudus meus d. cap. 2. lit. C in fine. Quam exhaeredationem cessat. per repudiationem, nunc filius obstat procul dubio negari, non alias, nec mirum cui videri debet, sicut diximus nomen sui heredis adeptus est. repudiantis beneficio cum Iuris Consulto in d. lo. 20. § .1. in fine ff de vulg. et pup. sic exhaeredatio simul et filii exhaeredati persona deficiant proximus in promptu est dicere nepotem avo suum heredem existere. Ipsi in nostro § si filius erit in d. lo. 6. de acquirenda haereditate erit in lo. scripto ff unde liberi cum aliis similibus supra relatis. Quibus omnibus quae et nota et animadversione digna forsitan videbuntur cuilibet, in ius pecere dicet quam parum efficax sit Fabri et aliorum argumentum supra initio propositum ad contrarium devenire hus. etc.

N. 3.

Nec ad rem facit si quis eodem Fabro supra

d. nu. 1.

A ν tex in l. si quis pro

dinari ex div. iuz. herede altimus, qui tempore quo
testator moritur primis infantiae loius obtinet. Quod de
filio exheredato verissimus procedit ex heredat.
ante aditus hereditatis nullius est momenti. Respondendum
deinde qui forte si suum heredem minus pro pri cuius
ac verbis testatoris superstitem fatendum ... filius exhe
redatus suus heres est aetas infantia loius tenens
tempore d. quo testator moritur, quod procul dubio
vitae tempus amplectitur et quando non dis exhere
datus effectus ass. pater, si vero tempore quo is moritur
id altimus intrepide ... defendo. et ex heredationis
effectus aliquis est ante aditus hereditatis sortiri plani
bus confirmavi supra nu. 1. neq. obstare dixi textus in di
l. 20. vers. sed ius exheredatio de ... tab. in nu-
mero 8. vers. ni fallor ac germanus interpretatur
subiunxi quas iterum sic inculcare super vacaneum
est. illud denique omnibus his consonum est videtur
ad quod imprimis animadvertit Acursius in nostro di
filius. nempe e verbis illud moriente quod extat in d.
vers. quod moriente avo, i. mortuo exaudiri debere
quod video sic placuit quia quis morit' vivens v.
... sapius animadvertimus ex d. l. qui duos § 1.

Cap. 4.

et

et d. glosa de manumissis ut(?) unde filii ius supers
tite patre non diceret abiisse, sic et in l. o. nulli. §. sin
autem verbis ori. in orthy(?) interpretamur. et in l. o.
3. §. hec verba de negotiis gestis §. quae cui(?)
cum is morit(?) fuerint fuerit. iuncta l. priori elucu(?)
si expositu(?) Docent Bartolus in praesenti d. nu. 1.
et eius hac interpretatione ois transire. docuit l...
son ibid. nu. 38. et est de mente Cuiacii d. l. ...
di et aliorum supra d.

Nu. 15.

Denique non obstat altera fabri ratio quam pro contraria
perpendit sent.a d. lib. 9. cap. 20. contendentis per
ex seruat non tollis sui... alioquin inquit non pos
set pater filio ex. credato pupillari sit substituere,
cui d. nu. docemur in l. o. 2. et in l. o. sed si plures 10. §.
ad substitutos de vulgari et in §. non solum inst. eod.
= ita nec posset tutorem continere d. texu in l. o. 4.
de testamentaria tutela iuncta l. o. quo iure ... §. ne
mo de regulis iuris. = sed facilis e solutio si animad
vertas d. substituere pupillare ius sui sive sui ... pro
isse non requiri sed duntaxat patria potestate utroque
tempore et mortis et quo ... sit. l. o. co. haeredi. 4. 1.
§. cum filie de vulgari in his verbis si quis ex ...
moris

Ad huius instantis post

mortis quoque tempore non huit infamilia. iuncta Do
nelli ex possit. lib. 6. cap. 25. ... Bartoli
Iasone et ... Antonius Gomez. d. cap. 11. nu.
19. aut si ... requiri dixeris testamenti tempore,
aut etiam tempore quo testator moritur requiritur. quando
s. minus proprie ... appellamus et quando conditio
non dum adimpleta est. Quo sensu ... dici solet. ne
minem ... dare posse ... nisi ei qui in suis
haeredibus ... moritur. ... habiturus ... si
vixisset. in d. l. quoniam ... §. nemo de regulis iu
ris. Sed ... in dicto §. nemo. verbis cum moritur.
quo vitae tempus ... Unde non potest ...
... ad illud tempus retrotrahi ut contra Gomezius
supra d. nu. 19. non minus vere quam docte consi de
rat Osualdus ad Donellus lib. 13. cap. 4. litt. C
et lib. 1. cap. 2. litt. D

N. 6 Quibus ... constarit ... rationes ... viri
non ... ut superiori casu fuerit quae praecipue illus
ad emendat... compulerant. ... Unde et
reliqua ... verba b. ... quo ...
... pependerit (quae si sola superassent ut ipse
fatetur ab emendat... fortasse manus ... liberet.)

Fac

sui & interpret. audiant pro eorum in declaranda sen
su animadvertere fas est ius postliminii cuius defi
nitio habetur in lo. 19. de captivis moribus popul. Ro
mani ex nali aequit. introductum fuisse ut quivis cap
tus ab hostibus civis Romanus. re vera interim servus
hostium sit ius tamen liberorum quos ille reliquit incerto
in suspenso sit § si ab hoste inst. qq. modis ius patriae
potestatis solvit. Quinimo et eorum potissime captivorum
iura suspendunt et si reversi fuerint omnia pristina iura reci
piunt ut sequit. Iustinianus in d. § si ab hostibus et
in § interdum inst. de hereditatibus quae ab intestato defe
runt, nam est rectius et cum iudicio animadvertit idem, ha
ber in iurisprudentia Papiniana tit. 11. princ. 1. iura
omnia non tantum filii, sed etiam patris in pendenti esse propter
fictionem postliminii quam idcirco Papinianus suspensi
iuris constitutum vocat in lo. penul. de suis et legitimis
heredibus eo quod per eam fit ut captivi iura omnia civi
tatis in personam eius in suspenso retineantur, non ab
rumpantur. lo. illa institutio § 1. de heredibus instituen
dis; status tamen captivi in pendenti non est. nam
status persona nihil aliud est quam persona ipsa;

aut tale

aut tale quid quod persona ita cohaereat ut non abesse ei possit quam ubi persona ipsa est. et vere servus est hostium captivus non civis lg eius qui ff. qui test. facere possint. significat ergo textus rem quae revera est. in qua fictio non cadit iura tamen captivorum (quae ab corpore statu separant. lo. 1ma eorum § quod ff. filius de captivis et civitati magis quam personae cohaererent competunt) alicui non ut hosti sed ut civi) suspendi poss. nam iuris intellectu subsistunt et fictio in ea cadere potest. idem Ant. Faber de error. vulg. in Papinianea dicto n° 11. prior 1. quam sequitur Pichardus in comm. ad lg inter cetera ff. hoc tit. Osvaldus ad Donellum lib. 2. cap. 26. litt. S.

V. 11.

Ex his cetera eius Fabri fundamenta adversus alteram nostri textus partem quae de captivo filio loquitur corruere videntur. quamvis enim captivi hostis status in pendenti esse non possit, sed interim dum apud hostes est servus eorum sit captivi iura non item. Unde non immerito de iure captivi, non de statu, verba faciens

Sciens Paulus non minus eleganter quam vere pronunciat quod moriente avo, filii ius pependerit, neque enim dixit filii statum pependerit. sed de iure filii ac nepotis ex eo, et tamen avi disputans. filii ius pendere constituit cum ratione illius causa ut iure captivi postliminij introducitur; tum etiam quia si nepotis ius pendebat ut idem Faber agnoscit, ipsius quoque filij ratione illius ius pendere necesse est. Cum enim iura liberorum ac parentum captivorum correlativa sint, si illorum ius pendere dicas, eorum quoque ius innumerarum cognitionum pendere quis fateri debeat. id autem fit in praesenti non tantum lege Cornelia sed etiam ut per Perez Ciariandus in comm. ad eius textus in secundo recognitatus supra d. num. 1. sed ex iure postliminij ejus quidem debet. neque quamvis filius in praesenti in hostium potestate mortis tempore superstes fuisset ac postea in eodem statu decessisset non tamen illi Cornelianae fictionem convenire potest quae ad filios familias vivo patre captos non pertinet. ex eleganti ratione tradita a Fabro in d. l. lex Cornelia 28 vers. si vero de vulgari et ex veriori sententia Doctorum caterva resolvit idem Antonius

Faber.

Ad reg. in l. si quis posid.

Faber lib. 9. coniect. cap. 4. et lib. 10. cap. 3. et 8. con

datus enim a Praeceptoribus meis in l. Gallus § quid

si qui filius et § videndum. hoc eodem tit. nam cum test. ab his

bus Romanis adempta servitute, quae maxima capitis

diminutio est § maxima inst. de capitis diminut. irrita

fierent. § a hoc autem modo inst. quibus modis test. infirmentur

ut lex Cornelia pro republica militantibus subveniret

fixit ut captivi captivitatis instanti defuncti crederentur

et ut testamentarium heredem habere possint l. lege Cor-

nelia 12. qui test. facere possint, inde lex Cornelia de

confirmandis eorum test. qui in hostium potestate decesserint

hac dicit in l. qui uxorem 18. de iniusto rupto. Cui ad

das Antonium Fabrum lib. 10. coniect. cap. 11. Ricardum

in comm. ad leg. inter caetera. hoc tit. Giraldum ad Do

nellum lib. C. cap. 16. lit. A. Ex quo fit ut filius

familias ab hostibus captus in test. § filius ad fictionem

leg. Corneliae pertinere non possit cum neque familias

nec bona nec testamentarium heredem habere possint

cum imo neque test. possint celebrare. l. qui in potes

tate 6. qui test. facere possint prin. Vinn. quibus

non

non est permissum, non enim per filium illius legis indultum ut quis hæres fiat ei qui alius nec bona nec hæredem habent ut animadvertit doctissimus Ricciardus in comm. ad dictum legem Gallus § quid si qui filius num. 1. Ex hoc loco igitur postliminii pendere filii captivi ius apud Paulum in præsenti indubitanter tenendum; aut ex suspensione quidem ut captivus erat propositum loquar certum e. Etenim ex hoc iuris postliminii duo fuisse capita, alterum fictionis, suspensionis alterum, ut ante alios animadverterat Salamonius in lo. Gallus § quid si is hoc titulo. Decembrius in parat. lib. ad tit. de captivis et postliminio reversis nu. 8. Mesingerius ind. § si ab hostibus nu. 4. 15. et rursus nu. 9. Unde nihil mirum si in nostro §. suspendi dicat filii ius; suspendit quippe, ut docte Decembrius d. nu. 8. donec l. redeat captivus l. desinat posse redire ut in præsenti filii morte, quæ post inde testatoris obitum accidisse constat ex supra relatis verbis l. et decesserit. et in dicto nostri textus probat hoc idem iuris consultus in lo. 1. § 4. de suis et legitimis hæredibus § quod si filius apud hostes sit quandiu vivit nepotes non succedunt quia s. quandiu vivit timet ei mors

deinde

deinde sequat[ur] suspendit illius ius. unde ob hanc eandem rationem in nostro casu, superstite vivente testatore successio ex lege Cornelia non inducta est, imo nec induci potuerit propter suspensionem iuris constituti d. lo. penult. de suis et legitimis heredibus.

18

Ovrex his ea vias discrimen constituit Iuris Consultus in presenti interstitium, qui moriente testatore captus erat apud hostes et inter exheredat[um] natus, ut is huius ius exheredat[ionis] sublatum et abscissum sit illius non aque. Nequ[e] enim captivitas quidquam abrumpit, sed suspendit. d. lo. illa institutio. § 1. de heredibus instituendis, ac tamen mors deinde subsecuta fuerit, cessante legis Corneliae fictione, cui ponitur locus nunquam ei ponitur, pariter et postliminii fictionibus, quippe locus ubi est et quatenus necessaria est. cessant ubi necessitas et utilitas cessat prout sciamus in locis post Bartolum et alios considerat idem Faber et precipue de erroribus pragmaticorum decada 21. errore 1. et in presenti postliminii ius suspensio morte filii superveniente nec utilis eius erat necessaria, quinimo ex eventu apparet spem postliminii inanem fuisse d. lo. penult. de suis et legitimis. lo. in bello 12. § 1. d. lo. bona 22. § quod si filius de captivis. Ne eius suc-

cessio

cessione testi aui rumpit quia ut inquit Cuiacius in presenti ad filii condit. redactus nepos vivo adhuc auo, qui intelligit in eius ius successisse. d. l. Gallus. §. videndum Doct. diversis planiet inex. Credat. casu ubi preter quod filii ius abscissum fuit exheredati ipsa et morte testatoris et hereditatis aditione confirmata suum effectum et robur consecuta minime cessasse intelligi pot. relinquitur ex his inter utrumque illius discrimen notissimum, ac personis ex patre personis inter utrumque ruptis ut mirer qui de studiosis admodum ac nimio Antonii Fabri in emendandis legibus, ita ausim dicere, voluptate, quinimo et ardens quoddam in Iustinianum ipsum et iure Consultos desiderium. ut in nri textus exem. satis animadvertere Sicut ac in eo libri bus adeo ut videtis motus argumentis in illius emendatione pro ruptisset. illud insuper in tra bus me maxime movet ut eius audacia ex alie capite damnent, quod existimus nri textus verba pro ut authore interpolant. quod moriente auo filius ius perinderit non abscissum fullata ad nepote penitus dare non posset: neque enim si ita eet raro nisi ius quod nordum ille Sabini a patre processus diceret abscissum argumento legis de vers. post defectum de iniusto rump. privatio namque presupponit habitum.

sedum

Ad tex. in l. si quis post.

Sed cum praedicta verba non abscissum nepoti aptari non possint, et inofficioso, aut a iuris Consulto accommodari. Legitime tamen rei piam secundum ea quae in nectis sent quaenimo et secundum aliorum opinionem de qua supra nec naris praecedentibus nempe ut ex heredat sasti inofficiat vt ex congestis ab Osualdo d. lib. 1. c. 2. lit. C. satis animo vertere fas est, et simili prorsus ratione verba filio iam pependerit. Recte vt videmus ex audiant arguitias fabri. penitus cessare iam apparet, nec obid amplius ferr institute diatius in his insistere.

N. 19.

Illud tandem vltra fabri emendat. eadem opere pretium est duxi, nempe in nostro textum specie nullum remedium superesse nepoti ex filio exheredato nisi de inofficioso testamento ex patris persona querelam iuxta nova Iustiniani sanctionem in lo. si quis filio 34. C. de inofficioso testamento. ne quaero ardua et difficilis ad modum quaestio sit apud interpretes nostri an in querella de inofficioso test. sit locus successorio edicto et maior interpretum pars. id affirmet nepotem in nostro textu et similibus. tamen ex patris quam ex sua persona querellam habere posse et iure veteri ante nova dicta lo. si quis 34. constitet, et ita senciant Bartolus, Paul

De liber. expositu.

sas Ioannes de Immola. Crumanus Alexander et Iason in praesenti lib. Bartolus, Baldus et Angelus aliique plerique in lib. pater filius de inofficioso test. et in lib. in lib. Ubi Iason magis cas appellat nu. 82. de test. et alibi passim DD. praesertim in rubrica C. de successorio edicto. Rodericus Suarez in repet. legis quoniam in prioribus amplat. 10. nu. 56. vers. com. opinio. C. de inofficioso test. Ubi plures congest. Valles in additionibus litt. O. Donellus lib. 19. c. 1. Ubi Osualdus et a Dillo relati litt. C. Au... Menus, aliique complures quos per Ceballos com. contra com. q. 101. nu. 3. Cum seq. et Gregorius Lopez in leg. glosa 4. tit. 1. part. 6. et in leg. 1. tit. 8. glosa 1. eadem partita.

In praxi tamen iuris contraria potius arridet sent. quam tenuit ante alios Accursius in nostro § si filius verbo et in leg. post dumorem, et nonnullos antiquos retulit, et validis rationibus sequuntur fuit Gomezius 1. tom. var. c. 11. nu. 21. Sarmientus lib. 4. select. in nostro § si filius nu. 1. et 2. Ubi clarissimam contrariam opinionem appellat. Defendunt Aretinus in rub. de successorio edicto. Puteus in leg. pater filius nu. 16. de inoffic. test. Menchacus lib. 4. parad. c. 46. Ceballos et ab eo laudati supra quaest. 101. nu. 23. Ceratius in comm. ad nostrum

N 20.

§. textum

Ad l. si in ea. siquis pos

textus. ~~Pro cardus in princ. inst. de exhered.~~ ... et seq. Melius praecaeteris Ant. Faber de err. pragm. decade 29. err. 5. et 6. qui habent in primis nostri textus decisio, in qua Paulus ex Iuliano, Pomponio et Marcello nepoti ius aliquod competere negat, nam cum testator. fratr ... et obligat satis fuerit de filius si hered. instituerit si nominatim exheredaverit nihil est quod ei imputari possit, aut debeat, neque enim ullo alio iure nepotem instituere aut exheredare tenetur testator nisi in casu legis vel ea, i. ne si forte postea succederet in locum filii, vivo ad huc avo ius quasi agnat. sui heredis rumperet. d. l. 29. Gallus §. sequenti parte hoc ... textus in l. 1. §. si pater de coniungendis cum emancipato liberis eius. si alter inquit ... in potestate manens exheredatus sit instituetur ... sive in potestate manentis, sive etiam emancipati, pater ad bona avi ... vocandi ei haec Scaevola ait, ut cum nulla iniuria fecerit avus nepoti ex filio superstite cum nepotem ipsum praeterit aut exheredavit, non posse ne fratres ex propria persona ad querelam admitti; sed neque ex persona filii exheredati, eius de quo patris sui iniuria ... alicui nunquam alteri ... textus

re prius adeo, ut nec ipsi quidem pater possit inofficiosi querela nomine filii suo in vita quaerere filii non parentis iuria e. l. Papinianus ff. de inofficioso test. 3. q. et si pater. neque exclusus fuisset a querela. decessisset tamen ante eam praeparatam nullo iure poterat olim nepos ad querellam admitti, neque ex sua neque ex patris sui persona d. l. si quis filius 34. C. de inoff test. cui frustra interpretationem adferre tentant Donell. supra aliique per Osualdum rellati, d. c. 7. lit. nec si ei heres extitisset: qua propter necessaria fuit Iustiniani constitutio in d. l. 34. nempe ut querella filio competens possit etiam non praeparata transmitti ad nepotes tanquam ad heredem: qua quidem aliunde opus non fuisset, si in querella ius esset successorio edicto, prout acute et eleganter post Cromerium supra plura cumulantem perpendit Ant. Faber. d. er. Set b. quo melius praeceteris tractante paraphrasenda ss. pro contrariorum iurium interpret. nobis ut ad alia pervenire fas sit expendere non vacat.

AD LEGEM FILIVS

a patre 28. de liberis et posthumis vulgata vera lectio contra Ant. Fab. defenditur.

Trifoninus lib. 20. disputationum in l. filius a patre de liberis et posth. in vers. finali ita proponit. herede autem scripto ex parte, filio coheres post mortem filii institui potest. Sed cum Antonius faber coniect. c. 15. postquam priorem huius legis partem de filio ex ase sub conditione, quam non erat in eius potestate instituto exaudiri debere docuisset probare ex posteriori textus parte (ubi ex parte tantum institutus proponitur) satis colligi putavit eidemque filio substitutus esse datus ut ex heredatio valeret argumento legis filius 20. §. sed cum ex heredatio de vulg. et pup. substit. legis si patronus 12. §. ex contrario de bonis libert. eiusdem legis interpretationem prosecutus ultima eius verba in dicto vers. finali stare non posse sequente contendit. i. quia vix inquit reperiet causas quibus post filii mortem coheres possit institui, nam sive filius vivus coheredem habeat sive non habeat, et sive institutionis conditio extiterit sive defecta sit coheredem filio post mortem dari nequit, cum iam ab initio aut institutus si conditio institutionis extiterit aut si defecerit ex heredatus fuisse intelligatur et

cum

eq hereditas ex die dari nonpossit sed vitio temporis sublato
ut pura maneat institutio l. hereditas 34 de hered.
inst. fit inde ut eo heres qui post mortem filii institutus
pure institutus existimetur. si tamen non pure institutus intelli
gi velis, inquit Faber testatorem toto eo tempore intestatum
decessisse prorsus fateri necessarium erit, filium autem post mortem
suam exheredatum ex regula l. filius si ita scriptus 13. § ult.
de hered. Bursus si post filii mortem ex parte scripsi eo
heres ex alia parte institui potest, ut existente
conditione filius dum vixit non pro sua tantum, sed et pro coher
edis portione heres fuisse retro fingatur ne pro parte te
status pro parte intestatus pater decessisse dicamus d. regula
ius nostrum 7. de regulis iuris. unde fit ut eo heredi hac sit
prodesse possit institutio deficiente tamen conditione ne
filius quandiu vixit praeteritus videatur dicendum est.
id inde ab initio exheredatum intelligi, at nullus eo tem
pore heres fuit, neque fuisse retro heres fingi potest
ex ratione dicta legis 34. de heredib. inst. proinde neque
filii portionem iure accrescendi eo herede acquisivisse. Illud
o superest ait Ant. Faber ut exheredatum penitus
non valere dicamus, neque ullum eo casu, quo herede
scripto ex parte filio eo heres post ipsius mortem insti

nuat. eq. oibus litteris text. emendat, et pro instinui repo nit substitui. atque ita legit. coheres post mortem filii subs titui pot. et pluribus explicat, quae apud eum videre po teris, et nos inferius in medium proferemus

Verum haec non tanti ponderis sunt, ut me a vera et recepta oium codicum littera discedere compellant, sed ut iuris Consulti mentem assequi liceat illud imprimis noto filium qui in sacris paternis est non solum ita ut ad lo. 3. 3. huius tit. diximus heredem instinui aut nominatim exheredari debe re, sed eo amplius desideratur, ut sub conditione, quae in eius po testate sit institutio celebretur, non sub qualibet alia con ditione. conditiones quippe in triplici sunt differentia. casuales, po testativae et mixtae. lo. unic. §. sin autem aliquid sub con ditione. C. de cad. tollen. explicant Cuiacius 3. de et lib. 14. observat. c. 2. Gomezius lib. 1. var. c. 12. nu. 60. Sarmientus lib. 2. select. c. 2. nu. 10. cum sequentib. Duarenus de cond. inst. c. 5. Menchaca lib. 3. contro. illustrium. c. 93. quod filius suus heres sub condit. tantum potestativa debet instinui. lege suus quoque 4. ff. sed excipiendus est filius. quia non sub omni conditione insti tui pot, et quidem sub ea condit. quae est in potestate ipsius pot. decidere enim inter oes constat. et §. pater. lege si eius modi 5. ff de heredibus inst. lo. si pater 4. C. de insti.

de inst. et subst: illa addita dist.a quod si filius sub po
testativa conditione, quae ultimo vitae tempore impleri potest
haeres instituatur. veluti si titio decem dederit eaque pen
dente decesserit nihil ad suum haeredem transmittat, quia
patri neque ex testamento haeres, neque abintestato fuisse in
telligitur, si sub ea tamen, quae ultimo vitae momento imple
ri non potest veluti si Alexandriam pervenerit institu
tus procedat, eaque pendente decesserit abintestato patri
haeres fuisse intelligitur d. lo. 5. de haeredibus inst. lo.
final. de cond. inst. nisi vel coharedem vel substitutum
haberet a quo vires accipere posset testamentum recte animadvertit
Cuiacius in comm. ad nostrum textum. ut velex hinc ellegans
locus aperiat Ulpiani quaestioni ind. lo. suus 4. vers.
sed utrum usque ad finem ubi probabilem Iuliani opinionem appellat
in quaestione de qua et haec utrum institutio effectum sortiatur
si paruerit dumtaxat condit., an et si non paruerit, et in
haerendo Iuliano Ulpianus putat conditionem effectum ha
buisse (quod qualiter sit accipiendum enarrat optime idem
Cuiacius in comm. d. l.) filium quasi eadem mortis tamen
si condit. non paruisset. Iason in lo. si filius haeres nu.
13. hoc titulo Bart. et coiter alii in d. lo. 4. Cuius doc
trinae veriores rationes reddunt Bart. in lo. si filius qui pa
tri nu. 5. de vulgari. Iason ind. lo. 16. nu. 13. Faber
de error. pragm. decade 31. err. 8. quia videl.
per

per tale condit. potestativa non tollit suis jus insilio, sed eius effectus per tale condit. suspendit, atque ita existente condit. et impedimento sublato suum effectum suis jus operat, et eius virtute sine immistione filius patri suus heres efficit. l. conditionibus ff. de cond. et de monst. textus sic intelligendi in lo. verba hac 12. de conditionib. inst. et in lo. 19 dubitari 86. § fina li. de hered. inst.

Si tamen sub condit. quae non est in ipsius potest. filius instituat, ut puta casuali vel mixta, non valet institutio d. lo. final. cum aliis supra de condit. inst. et ratio quod ita factum est, tanquam si ipse filius fuisset preteritus prorsus inutile dicit iudicat alterata in filia et in ceteris suis heredibus observatum fuisse constat d. lo. eaus quoque 4. statim in principio de heredibus inst. lo. si quis hanc 4. C. de inst. et subst. Cuiacius Donellus lib. 6. comm. c. 12. vers. sed meminerimus. Menochius controver. illustrium lib. 3. c. 106. nu. 4. Cara in §. et quid si tantum 3. parte nu. 43. hoc 4°. lo. sed et si conditioni 6. §. 1. de heredibus inst. lo. 1. §. sciendum cum verbis vel nepos sub ff. de suis et leg. hered. lo. 3. §. sed et si nepos 14. iuncta glo. sub. de d. tab. et Accursius in d. lo. 6. § 1. verbo sub ff. de hered. inst. Bartolus ubi Iason late disputante in lo. si pater. nu. 16. C. de inst. et subst. Rodericus Suarez in lo. quoniam in prioribus in principio ampliat. 4. C. de inoff. test. Iulius Clarus lib. 3. recep. senten. q. 39. nu. 3.

nu. 3. alios q ex antiquioribus tenuit magis cordatus idem Accursius in d. lo. 6. § 1. verbo sub oi in fine et expressius in d. lo. 1. §. sciendum verbo l. nepos de suis et legit. hered. Castrensis in lo. Gallus §. nunc de lege vellea nu. 7. doct. et plures relati per personas vbi proxime. Covarruvias lib. 10. comm. c. 2. nu. 2. Duarenus ad tit. de condit. inst. c. 4. Cuiacius in com. ad dictam legem suus quoque 4. et ad d. lo. 6. Donellus d. lib. 6. c. 12. vers. sed meminerimus vbi Osualdus in notatis lit. C, et post eos supra Eduardus Caldeira lib. 1. var. c. 2. princ. Quam nos sententiam indistincte procedere aio, etsi nepotes illi tempore suos locus non obtineant, sed aparentibus praecessi ex lo. vel lecta in suorum locum succedant. textus sic intelligendus et verissima interpretatione donandus in d. lo. 6. § nepos, h. etsi redigant ad filii condit. Redigantur quippe condit. filii, quia in sui locum succedunt ex lo. vel lecta, utique filiorum ius et nomen obtineant, non tamen rescidant illi quasi sub condit. institutionis quia iuxta rationem est in filiis, neque vt filii ita illi sub oi condit. institui non potest. hoc enim nulla lo. introductum est. etsi aliqui ad filii conditionem ex lo. vellea redigant separatim tamen asserere in condit. institutionis adiecta, nec persona ad similant filiis, sicut nec per ista, vt et obiter illa

illud dicit assimilant posthumis in lo. ut posthumus 22. hoc eod. tit. sed posthumorum (loco heri diximus) in lo. posthumorum 3. de iniusto rupto. et in §. posthumorum inst. de exheredat. liberorum. iuxta Costae emendat. in d. lo. Gallus §. et quid si tm 3 parte nu. 43. et alibi aliorum figmentis. eleganter Baldus in d. lo. si pater 4. C. de inst. et subst. Covarrus d. lib. 10. c. 2. nu. 10. Cuiac. in comm. ad dicta lo. §. 6. Donellus ubi proxime d. vers. sed meminerimus. Donellus enucleatius et in notatis hodie sit. Quorum Cluiatius nempe et Donellus miror virum alias doctissimum Salmanticensem praeceptorem nuper in comm. ad lo. §. inter caetera nu. 35. pro contraria perperam attulisse sent. cum tamen iidem authores eisdem fere verbis omnino hic expressas nostrae hanc interpret. tradidisse videantur.

Hac inter filios et inter caeteros suos haeredes iure ... differentia sublata est ... nova Iustinianeos constit. in lo. maximum vitium 4. vers. sancimus. C. de liberis praeteritis ... in successione bonorum parentum mares et foeminae vocentur, idque non solum in filiabus, sed etiam in nepotibus, neptibus et deinceps observetur, simplex ac simile ius omnibus tribuens. §. sed haec quidem vetustas inst. de exheredat. lib. crediderim hodie nullus quoad conditionales institut. in d. lo. 4. superesse discrimen quamvis contrarium Menochius lib. 3. ...

casuali et indefectae eiusdem ex heredato, atque ita non habitus supponendi ss. argument. l. quae in 20. ff. qui in fauere poss. et ut in ipso iure vitiari o= portet, ut in eo d. l. 32. dispositio locum obtineat alioquin nullo locum habere poterit. argument. l. filius 15. de condit. inst. ubi impossibilis conditio quae alioquin ipso iure tollitur et pro non scripta habetur. l. obtinuit 3. de condit. et demonstr. cum vulgatis. vitiat enim in quo filius familias sub impossibili conditione institutus proponitur. explicant Donellus supra d. c. 12. vers. ita ut in genere et eodem lib. 6. c. 19. vers. de conditione institutioni adiecta. Cuiac. lib. 16. quaest. Papiniani. in d. l. 15, et ante eos Paulus Castrensis in l. conditiones 14. de condit. inst.

Sed cum hodie filia nepos ac neptes simplex ac simile ius cum filiis in potestate habere dignoscantur secundum supra relatam Iustiniani constit. in d. l. maximum vitium, quae procul dubio edita fuit post l. quoniam in prioribus C. de inoff. test. et iis, quae proxime tradidimus valde obstant, ut et in hac parte omnino inter sese exequentur nec post editam dictam l. maximum vitium ullum inter praefatas personas superesse discrimen, nec in nepotibus et caeteris sub casuali conditione institutis discussionem d. l. quoniam in

ex priori res (sicuti de filio diximus) sibi vindicare
posse. quod tamen pauci animadverterunt et nos in parte eo
iuris, ac in stricta disput. verissimum arbitramur.
in iudicando tamen et consulendo communiter receptum est valere sane
in quo filius familias sub casuali conditione instituitur
quoniam eius per desc̄ssionem d. lo. filius 32. conditio sublata intelligatur
in legitima parte institutus intelligitur, ut post Accursium
variis in locis tenent, ante illos Bart. in lo. sicuti quo §
4. de hered. inst. Paulus Castrensis Bal. et in lo.
si pater. C. de inst. et subst. ubi Iason. Hilgaeus
et communiter alii. Rodericus Suarez in d. lo. quoniam in pri-
rib. ampl. 1. Iulius Clarus lib. 3. sent. § test. q. 57.
Costa d. § et quid si tamen 3. parte nu. 105. Molina de
Hispanorum primogeniis lib. 2. c. 1. nu. 31. cum sequen-
tibus. Azevedus in lo. 4. tit. 4. lib. 5. nu. 166. recop.
et expresse satis habetur eadem sententia Regia lege
9. tit. 4. part. 6. ubi Gregorius glos. 3. quem omnino vi-
deas. iste insuper addit differentiam inter conditionem potes-
tativam et casualem iniunctam filio familias, ut potes-
tativa tollat de legitima dumtaxat non de residuo,
casualis vero et de legitima, et de residuo sublata intelli-
gatur. texus de iure Regio in lo. 11. tit. 4. part. 6. glos.
5. ubi videndus Gregorius et Molina supra ex nu. 29.

vis

usq. ad fin. capitis. Acebedus in l. 11. tit. 6. lib. 5. recop. nu. 17. Guierre. 3. pract. q. 31. Ceballos com. contra com. q. 711. per tot. Mendaño in l. 27. Tauri q. 1. nu. 10.

No. 3. De filio itaq. suo herede (ut ex diverticulo redeam) singulare iure est, ut vel pure vel saltim sub condit. potestativa heres instituat. si sub casuali vel mixta nullius, ac inutile redditur paternus testam. l. 10. ff. finali de condit. inst. l. Titius 83. de condit. et demonst. Cui addes Paulus de Castro ibid. et plures referens a Menochio lib. 2. de arbitrario q. 89. nu. 7. Cuiatius lib. 16 quaest. Papinian. in d. l. 4 5. de condit. inst. et lib. 12. respons. Pauli in d. l. Duarenus. Donellus et Osualdus lib. 6. c. 19. lit. D. Qui si in defectu conditionis exheredatus sit, ut ita quodcunq. eventu vel institutus vel exheredatus videatur l. 19 du bitari ff. de hered. inst. l. si pater 4 C. de inst. et substit. Vide mirum Trifoninus in nostri text. specie de filio in potestate verba faciens, de quo filio institutio quae tamen in ipsa potest. non est subiungit etiam in defectum conditionis eum exheredatum fuisse, idq. ut et mox ostendere possit, et satis legis satisfiat, quae institutum vel exheredat. filii deum in casuis est indubitanter exigit: illud tamen in superaddit Consult. in quo non levis nostri text. difficultas filius sic

institu

instituti, pendente ea instinct. quo exhaeredat. condit. de cessisse. Ex quo et illud infert filius decedente ab intestato patri haeredem existitisse. obstat siquidem et hanc interpretationi impugnat vehementer sequens consideratio, nam cum filius recte sit institutus et exhaeredatus, non est cur ab intestato haeres fuisse patri existimetur, praecipue cum sub casuali conditione institutus sit, quae in ultimo vitae momento potest impleri, ut communiter doctores fatentur et docent Sarmientus lib. 4. select. interpr. cap. 3. Cuiac. in comm. ad eandem, unde succedit regula text. in lo. 5. in fine de haered. inst., et in lo. finali in fine ff. neque enim filius videretur obstitisse pater eius morte patris, ut dicitur de condit. inst. ac per consequens videbatur dictum filium patri haeredem effici non potuisse.

Hanc difficultatem ut effugias et veri textus veram decisionem assequaris imprimis animadvertere licet exhaeredationem filiorum fam. ut valeat et teneat ita fieri oportere, ut et nominatim fiat lo. 1. lo. 2. cum aliis supra hoc tit. primo inst. de exhaeredat. liberorum. item et pure lo. 3. §. pure et §. filius in fine eodem titulo. quippe iudicio liberi conditione removendi non sunt sed sub condit. 18. de condit. similiter et a toto gradu, non a certa persona. d. lo. 3. §. filius. denique et a tota haeredit. non a re

certa

cum filius exheredari debet. lo. cum quidam 19. hoc eodem
modo explicant Accursius, Bart. et cotter scribentes in dictis
iuribus et praecipue Sarmientus, qui praefata exheredationis
requisita congerit in d. lo. 3. §. filius in fine. Donellus d.
lib. 6. cap. 12. et generaliter rite et recte exheredationem
celebrari debere definitum extat in lo. non putabit 8. §.
non quaeris de bon. poss. iuncta d. lo. 3. §. filius. Quid autem
inter se differant rite, et recte exheredari explicat Cu-
iac. tract. 3. ad Africanum in lo. 6. ff ad leg. Corneliam
de falsis. docens verbum rite solemnitatem et ordinem civilem,
recte probitatem, atque veritatem causae praeferre. nonrecte
itaque filius exheredatus in nostra lo. 258. dici potest.
qui pendente instituti aditione decessisse proponitur. neque exhe-
redatio ulla minus rite, aut recte fieri intelligitur quam quae post
filii mortem fit. inde frustra filium post mortem exhere-
dari et ob id nullam prorsus fuisse modo apperte docemur in lo
si ita scriptum 13. §. ult. et in d. lo. Gallus §. in omnibus.
ubi frustra exheredabit post mortem suam. ubi coiter
scribentes hoc tradunt et in d. lo. suus quoque. §. sed et si filio
ubi non necessaria est substitutio filii exheredati quae etsi
fuerit facta frustra est, post mortem filii facta est. quam
inutilem esse alias ostendimus. ubi Cuiac. in comm. quem

oio videas. — Quemadmodum ex haeredatio extranei inest ac, neque ad excludendum filium a debita haeredit. inventa fuit exhaeredatio. l. quidam 132. infine prii. ff. an et hic exigimus exhaeredationem emancipatione res in extraneo inest. ff. de verb. obligat. et post aditam haereditatem sero et inutiliter fieri videatur exhaeredatio ind. l. 3. §. si filius infine supra eodem ita similiter cum filio mortuo, qui nec filius iam neque extraneus dici potest cum non entis nullae sint qualitates, a parenti successio non debeat ex haeredatio post eius mortem frustra fit. sero et inutiliter, nam medio illo tempore nemo inventus praeteritus. d. §. in oibus cum similibus. Quod in nostro textus specie prorsus accidere constat ubi si vivo filio aditio institutionis defuisset exhaeredatio valeret et suum statim sortiret effectum, cum tamen ea pendente et priusquam aut adimpleta aut effecta fuisset mortem obiisset non potest institutio neque similiter exhaeredatio sub praedicta conditione celebrata substineri. Non certe institutio cui cor robur et firmitatem obtineat exhaeredationem subiungere opus fuit, et eatenus constat, quatenus exhaeredatio ipsa quae subsequitur, non itaque exhaeredatio ac per consequens neque illa neque ista quia exhaeredatio non est et pro exhaeredato non haberi incipit, quae frustra et inaniter facta est iam apparet, apparet autem

id simul

id est atque filius decessit (quinimo et statque) filius incepit mori argumentum l. si titio 51. de usufructu ac necesse est, ut post mortem filii factum interpretemur quod iura reiiciunt in d. l. 13. §. in et in d. l. Gallus in omnibus et in d. l. 4. §. finali et filius ipse dum vixit neque ex testamento heredem, neque exheredatum fuisse, sed imo potius medio illo tempore praeteritus sit indubitanter tenendum patrique obid ab intestato successorem fore et hereditatem ad suos heredes transmissurum ut expresse docere voluit Consultus in d. l. 28. §. dixi heredem cum ab intestato mortuus esse, quia dum vixit neque ex testamento heres neque exheredatus fuit. K

N 10.

Ex his parum aut nihil urgere potest superior consideratio de qua numero praecedenti; neque enim ut ex supradictis apparet recte fuit filius institutus in praesenti, neque similiter recte fuit exheredatus. nec quod casualis conditio in ultimo vitae momento possit impleri in eo casu, ut hic quod filius intestato patri heres non sit ut alias docemur in d. l. 5. in fine de heredibus inst. quia post illius mortem patris testamentum desinit. d. l. finali in fine de condit. inst. nam id alia atque alia iuris ratione procedit. de potestativis conditionibus fit sermo in allegata l. 5. et d. l. finali quarum (tamen si alias duplex est conditio) sit ne

nes quaedam poss. impleri ultimo vitae spiritu quaedam
non, inde, distinctio textus et decisio in dictis iuribus.
iuncta iis, quae docet Cuiat. in commentario Iuliani lib. 2
in princ. quod ad institutum tamen nostrum attinet si substitu-
tus sit coheredi habuerit filius nulla reperitur differentia, nul-
lumque discrimen invenitur, sed licet non possint impleri illo
ultimo vitae momento, et eveniret videatur casus in quo
filius in potestate praeteritus dici possit et tamen valeret et
coheredis substitutus admitti debeat, quia cum filius posset
statim a principio commode ac sine periculo adire et implere
et non impleverit apparet eum patris hereditatem noluisse
et conditiones non tam defecisse intelligantur, quam omissae fuis-
sent, ut imputari recte filio possit cur eas non exple-
verit. videndus Paulus Castrensis in nostra lo. 20
nu. 3. et 4. Iason ibidem nu. 3. et in d. lo. si filius heres
nu. 17. Cuiat. in praesenti ubi et Sarmientus nu. 5.
et in d. lo. 16. nu. 3. supra hoc tit. idem Cuiat. in com.
ad lib. 4. Iuliani lo. 6. princ. de hered. inst.
et lib. 3. observat. c. 21. Donellus d. lib. 6. c. 12.
iuxta ingenere in fine. l. ex quorum doctrina verum inter
pretatur acciperent textus in d. lo. 4. princ. et § finali
qui de utraque potestate variis adit. specie poss. ac

debent

redatio, quæ à substitutione filii vel coherede necessaria non sit; sed imo frustra fieri dicatur dicta l. 4. §. finali (cui adde Cujacium ibidem num. 1. et Castaneum in commentariis) at in institutione filii, quæ sub casuali conditione fit, ut robur et firmitatem obtineat exheredationem in illius defectum subiungere opus est, atque aliquando pendet eo sane sensu, ut exheredatione sublata institutio quoque statim inutilis fiat nec si exheredatis demum aperta substitutione parte ex quo sit ut [illegible] non tam institutionis [illegible] ne; seu inter institutionem et institutionem ac proinde inter ... et d. l. §. cum aliis supra illis siquidem extendendo et ampliando, et restringendo et limitando argumentum l. filius 2. de l. filius 19. hoc 4. illa si in institutio in potestate sint aliqua exheredatio ... (prout ... in filia cæterisque suis heredibus observabimus) non viderent defecisse, nisi post mortem, ut et ind. l. §. sed non ita est in institutionibus casualibus, quæ institutionis fiunt sed exheredationis necessario subiungendæ; et tamen statim testatoris mortis incepit prorsus inutiles reddant, adeo ut etsi heredes additio casualis defecerit non eo tamen magis exheredatio prodesse possit, quod eo sane tempore incepisset quo inanis iam, et inutilis redderetur argumento d. l. filius ff. de usufructu. Unde ut

uno

---

ratio inter institutionem et exheredationem sit diversa attinenda.

uno verbo satis facere videar dicta lex si. in instituit nostra
textus in exhaeredatione procedit, aut si institutionem diceremus
in ea tamen, quae exhaeredationem duntaxat, rite et recte
celebratam subiunctam abstineat, ut non tamen instituerit
et si filius editus ultimo vitae instanti impleri possit quae
exhaeredationis ratio deat. = Ex quo et illud obviter ani
madversione dignum esse arbitror, nam textus cum Accursio
Bart. Sarmiento Cuiat. in praesenti et communis DD. sententia
in casuali tantum conditione non in mixta, quae extremo vitae
tempore impleri non potest ut in l. 4. C. de inst. et subst.
necessario accipiendum fore ex traditis a Casora in praesenti
nu. 11. et 13. Cui ego ac libenter adhaereo.

¶ Nec obstat textus in d. l. si filius haeres 16. vers.
quod si nemo supra eodem. ubi nulla exhaeredatio sub
sicitur, et quamvis abortus fieri possit in ultimo vitae
momento id tamen inconsiderate non est quominus filius
in illo instanti suus haeres patri efficiatur. ob et in institutionibus,
quae exhaeredatio necessaria non est, nec omnino dubium
quod in casuali conditione instituerit, de qua in isto textu nec
differentia ratio ab exhaeredatione petenda; = sed haec dif
ficultati docte et elleganter aliud agens satis facit
Sarmientus in praesenti nu. 7. et 8. quem omnino videbis.
Pro ecilia textus d. l. 16. vers. quod si nemo cum
l. ventre praeterito 84. de acquirenda haeredit.

quae

qua nulla in digestis sibi difficiliora sibi visa fuisse ... ait Ant. faber lib. 1. coniect. c. 10. videndusque interim Dacius centuria 5. q. 87. plura nos Deo dante pro vera et Germana predictorum iurium scilicet aliquando dicturi. quae nunc ob temporis angustias disputare non licet

N. 14.

Pendet ex superioribus veras ni fallor intellectus veree alternarum interpretationes ... ad l. finalem in fine de codit inst. quae commentationi et doctrinae superius a nobis traditae nempe frustra filius post mortem ex haeredari fet tradita s. l. ad nostri textus interpretationem ac communi dictae l. Gallus est forsitan quis arbitrabitur. sed non ita est si recte textum illum perpendas et Iuris Consulti mentem assequaris quare reiectas Cuiatii emendatione lib. 13. quest. Papiniani l. eiusdem. et ind. l. 13. §. ult. Doct. et omissa Boecii, Hilqueni et Antoni fabri interpretatione quae refert et sequitur Praeceptor meus Ant. Picardus ind. §. in omnibus nu. 17. et post quae et violenta et ... loquendi stillus forsitan apparebit et omissa etiam altera Bartoli, Baldi, Cumani, Castrensis et Iasonis ind. l. finali, quam sequitur Costa ind. §. et quid si tantum ... parte nu. 10. et novissime ... Salmanticensis Praeceptor in lec. ... ad l.

Gallus

Gallus §. in omnibus existimantes ideo ex haeredationem va lere, quia post filii mortem facta nonne, nec nepotes ins tituti reperiuntur cum filius moreretur, atque per consequens in vita filii, moriendi enim verbum vitae tempus amplectitur l. 18. §. 1. de manumissis test. addendus Cujac. 3. obser c. 34. Osualdus ad Donellum lib. 3. c. 31. litt. C.

Sed ex supra traditis hanc eorum interpretationem faciet non ere licet, nec ut diximus ex haeredatio, quae post mortem filii fit, aut etiam tempore quo filius moritur prorsus inu tilis est in id tempus collata, quo filio haereditas pa terna deberi desinit argumento d. leg. si. 1. de usufructu. et alioquin exhaeredatio quoque valeret et non post mortem sed in vita filii facta diceretur in d. §. in omnibus quod tamen negat expresse Scaevola b. quinimo et idem Castrensis. Iason, aliique DD. infra referen di; imo quae etiam Salmanticensis praeceptor. Quapropter ego. reiectis interpretationibus his verum ut fallit cavimus interpretationem infero ad illum textum. ut procedat in exhaeredato filio, ac proinde ubi extraneus haeres insti tutus est, quae tamen respicit et invicem nepotes qui cum filius moreretur haeredes instituti fuerunt merito cohaeredes appel lavimus invicem filii exhaeredati haeredem extraneum

ut agnovit ... quod ... ex ... in d. l. 18. ... exhaeredatum ... Iason ... nu. 10. quicquid ... et ... filii ... tradit ...

duntaxat

deg taxat dicemus) ut vires et effectum sortiatur exheredatio +
ab illo quidem rite et recte exheredatus filius intelligatur, et si eius
moreretur nepotes instituti fuissent prout in simili proponitur con=
troversia ab eisdem Doctoribus aggitata in d. §. in ortibus ac=
cidere videmus dum inquirant utrum Scaebolae doctrina de
qua b. procedat quando filio exheredato et nepote
secundum Galli formulam instituto cohaeres detur. et Scae
bolae doctrinam locum non esse exheredatione ita facta pro
in dubio valere contra Salamonius, Maeinius et Hilque
nius b. Antonius Fabrus lib. 9. coniect. c. 10. Defendunt ac
docent Paulus de Castro in d. §. in ortibus nu. 2. Iason nu.
6. Sarmientus nu. 2. eius qq. et Cujat. Goveanus et Dua
renus bdq. Costa ind. §. et quid si tantum 1a parte nu. 13.
O. et in d. lo. final. cum filius recte sit exheredatus extra
neo herede instituto nepotibus et non obstat (ut et in
altero casu b. à Papiniano proposito) quominus
suo sui heredes fiant quovis tempore mortis avi appa
re praeciderent (ea quae fuit b. dubitandi ratio praecipua)
siquidem illis in loco et gradu filio legitime per exheredat
ab hereditate submoto hereditas avita delata est (iux
ta ea quae lato sermone prosequuti fuimus ad lo. 3. §.
2. usque ad hoc itaque cadem causa subsistet exheredatio

indi...

quae aliter fit ... exheredat... ... debetur

ind. l. finali, quia diu vixit filius rectequae exheredatus est. et alter gradu et alteri hereditas (ne alias obstare dicamus textum ind. l. 3. §. filius. hoc titulo. l. non putavit. 8. §. si ab uno de contra tabul.) siquidem nepotibus ante filium mortuis in vita filii exheredatio omnino affirmatur corruit quod nepotum institutio et extraneus ex asse heres est si non mortaretur. nepotes tamen heredes, extraneus pare eis illi subditur cum filius moreretur heredes instituti fuerunt nisi sibi quod impedit ex pluribus heredibus in eodem gradu collatis alterum pare. alterum subditur heredem instituere ut in nostra l. 28. infra de quo mox, et in terminis quaestionis supra propositae sed dicto §. in orbus docuerat. idem Salmanticensis Praeceptor in comm. ad eundem §. etc.

Pendet etiam ex his antequam ulterius progrediamur alterius difficultatis resolutio quomodo s. in nostra l. 28. exheredatio indefinita conditioni subiecta etiam vivente filio subsistat. neque statim ab initio, non spectata filii morte inutilem eam dominus videbatur siquidem cohaeres non est (neque alioquin id iuris consultus exprimeret. cuius aditione exheredatio confirmari valeat neque enim in testamento scripta proinde quod etiam exheredatio effectus sortiri possit antequam. additione heredis extranei vel sui heredis existentia affirmentur. l. filius 20. vers. sed cum exheredatio de contra tab. l. si exheredatus 10. ff. ad Sylanianum. l. etc.

nu. l. si patronus 12. § extit. de bonis libertorum Jo. sinemo de testamentaria tutela. = Sed damnata Bart. et com. aliorum traditio, quam refert et reiicit Iason in praesenti nu. 12, et Sarmienti iudicio dicit nu. 5. neque enim exheredatio sic iuncta est cum institutione, ut illi per partem praestat, ut ab eo non separetur; imo conditio institutionis deficiente separata necessario invenitur, et in illis sane casibus ab initio suppressita, quasi eodem tempore inutilis futura est. cogita iuris ratio in necessariis, cum nunc quoque cum subiungitur tempore frustra et inutiliter adiectum fuisse fateri nos compellit, et eventum non spectari ipsius cuius nullus sequatur effectus. Quare omissis his, et aliis aliorum placitis ex iis quae proxime nu. praecedenti ostendimus pendet vera huius quaestionis determinatio, nam cum in nostra l. 28. de exheredat. quae ab initio valuit et tenuit sermo stat, ut ultra alia colligit Iason in praesenti nu. 13. ex verbis pendente etiam hinc conditione institutionis, quam exheredationis, quae tamen nullius pendere non dicitur. glosa celebris. in l. si servus com. 21. de stipulat. servorum consequenter apparet coheredi filio dati, cuius institutio ex a[d]itione tenere cum exheredatio. Nam alias quid quaeso operaretur condit. defecta? vel cui bono vel effectui adiiceretur? certe ego id evidenter comprobari puto ex versiculo finali nostrae legis. ubi

Ubi coheredes proponit filio datos eodem themate et ita tamen versa subiacente in aliis duntaxat differentia consistuenda ut statim patebit. Quo etiam in prima parte coheredem datum necessario diximus. ita tenent Paulus de Castro in praesenti nu. 2. et 3. pulcre intellectus appellans. et in lo. si pater 4. C. de inst. et subst. ubi Cumanus et Salicetus. Iason hic d. nu. 13. et ante eos subtilitatis princeps. Christophorus Castilionensis, ac tandem Iacobus Cuiac. in comm. ad nostrum textum et lib. 13. quaest. Papiniani ind. lo. finali de adit. inst.

Secundum etiam substitutus sine coherede admiserunt exheredato sufficiat in praesenti merito dubitari potest. id alii secure admittunt, ac sine controversia supponunt. Iason et Cuiac. supra et Ant. Faber. d. c. 15. prio; alii quidem communiter Coqui olim contrarium intuere sit de tenui mons vel reo. quia exheredatio de qua in praesenti a substituto eiusque aditione penderet versaretur utique in 2° gradu exheredatio non in 1°. obiit quidem et ea substitutio inutilis esset uti ille gradus ut potestur indefectu exheredatio subiecta non est. perinde quia esset ac si sub casuali conditione duntaxat esset filius institutus d. lo. 4. C. de inst. et subst. perindeque esset ac si sub casuali conditione dumtaxat esset filius institutus et a 2° gradu incuperet m. ... in lo. 3. §. finali supra doctrina contrarium tamen determinat Tripponi nias.

quod exheredat

q ex heredatio vis a substituto non pendet et quod magis
e nec pendere potest. — Rursus si aio quod radix exheredat.
pendere dicas tunc fortior et inevitabilior difficultas oritur
rim namque obiicies et petes a quo pendet inst. filii aditione defecta.
Deinde ex subst. filii gradus nullus est, fuisset a quo ab illo filius
iterum exheredatus non sit ex regula d. lo. 3. §. filius inter
medius — de le. 2o. et ob id frustra substitutus requireret. —
His itaque et aliis oppressus substitutus prorsus nec abeunt in
vera sed filius a patre, sed nunc re materias considerata sent.
mutare cogor, et Cujatii presertim post alios auctoritas
me l. maxime in dictis movet ut potius existimem satis esse si
l. co heres l. substitutus sit cuius aditione exheredatio tene
mur. si substitutus solus esset ab illo substituti gradu
penderet exheredatio et media quaedam via procul dubio
hic sectanda est; aut enim filius sui in sacris a patre heres
non instituitur, et tunc ab omnibus gradibus debet exheredari
d. lo. 3. §. filius ut vulgaribus; aut instituitur a patre saltim
sub aditione potestativa et tunc a nullo gradu exheredandus
est. d. lo. 4. §. finali de hered. inst. Textus optimus et
expressus in lo. si postumus 14. §. quod vulgo. C. ubi id est Cujacius
lt. 4. ad Africanum. ff. de le. 2o. aut denique sub casuali aditione
ut in presenti puta si navis ex Asia venerit instituto
filio et substituto dato et tunc mediam quandam viam se-
quim

quimur, et neque ab uno gradu et quando penitus non e neque in al-
io prorsus est quando instituens proponit sed ab uno vel ab al-
tero institutionis vel substitutionis gradu exhaeredare sufficiat, a quo exhae-
redationis vim et valorem pendere dicamus, quicunque tamen ille sit
neque si sit coharens ab illo, si non nisi substitutionis ab illo tantidem
pendebit exhaeredatio, neque enim nunc in medio exhaeredationis in hae-
remus; sed institutionis potius, quae exhaeredationis rationem habemus
(ut in alio proposito perpendit Sarmientus supra melius
facturus si ad id perpendisset) unde et exhaeredationem non
non pure sed etiam sub conditione celebratam admittimus contra regulam
textus in d. lege 3. §. 1. supra hoc 4.o docuit glossa in lege iam
dubitari 86. verbo cum in potestate de haered. inst. et in d. lege
3. §. 1. ubi etiam Bart. Paulus et Iason Cuiac. in comm.
hic. Donellus et Hispanus ad d. legem 4. C. de inst. et subst.

Si tamen et coharens sit et substitutus unus vel plu-
res, ac plures illi substitutorum gradus sint semel inde
secutus condit. exhaeredationem supponere satis est, vel quia ante omnes
gradus facta intelligitur si ante alias haeredes institutos vel
substitutos fiat ex regula textus in d. lege 3. § ante haeredis
vel quia inter institutos et substitutos posita sit, ac inter duos
gradus d. lege 3. § inter medios (pro eorum duorum iuri explicat
et §. filius intermedias) traditis a Iasone in d. §. filius prio
et nu. 2. 5. et 6. cum aliis, et rursus nu. 20. et 21. Cuiac.
supra Donello in rubrica C. de liberis praeteritis et in lege 1.

hic

b dicit. Mißquenius in eadem rub. nu. 6. Conano 10. comm c. 2. et praecipue nu. 13. et in quotidiana et practicabili quaest. in maioratum materia Molina lib. 1. de Hispanorum primog. c. 5. nu. 1. et 2. De quo videndus est Menochius lib. 2. praesumpt. 2. per totum Casanate cons. 10. nu. 35.

Sed quamvis haec vere responsa sint et a stabilimento et a haerede in specie nostri textus pendere possit ex haereditatis commodius tamen dici posse arbitror cum supra relatis auctoribus cohaeredes dumtaxat in praesenti fuisse qui quidem quamvis pure sit haeres institutus haereditatem tamen interim adire nequit dum venit aut deficit conditio sub qua filius institutus est ex regula iuris, quae dictat ex testamento quo possibile est rumpi, aut irritum fieri non posse aliquem haereditatem adire ut in l. penult. de iniusto rupto. iuncta reg. textus in l. quandiu 39. de acquirenda haereditate iuncta his quae colliter docent inter tres indistincte hi iuri ... Ant. Faber lib. 1. coniect. c. 10. et in nostro l. Iason nu. 14. Castrensis nu. 2. et 3. Probat elegans iuris consulti testimonium in d. l. quamquam in fine principii b. non debere eum spectare donec conditioni pareat filius cum etsi pater intestatus fuerit non parendo conditioni procul dubio spectare deberet de haered. inst. ubi notat Cuiac. ... in d. l. finali de cond. inst. et in d. § ...

§ in ordinibus inquantum quaque Videlicet interpretes alios sequenti supposuimus in qq. cum periculum istud esset extraneus e res statim haereditatem adire potuit iuxta interpretationem superius observatam ab illa tam et docuit Accursius in d. l. 13. § item verbo exhaeredatus hoc loco.

Disputant etiam DD in nostro textu de transmissione haereditatis quae fit ab illo iure suitatis; sed de hac et aliis transmissionis speciebus levius nos iam olim ad l. de velo c. 2. circa finem quare nec eadem hic repetant ad illum locum vos mittos facio.

Comprehensis his et superioribus suo ordine medio ad nostrae dispositionis partem in d. vers. haeredem autem in unius explicatione adeo sunt varii DD. et ambigui inter se se discrepantes praesertim antiqui ut quot capita tot fere sententias videantur, et post Accursium in praesenti Bart. Bald. Castrensis supra intellectus refellit Iason eo num. 17 eosdem praeter omnes reprobandos esse censuit. Aliter explicuit textum in praesenti ut infra patebit Sarmientus tamen nihil de vera interpretatione attulit. Ant. Faber ut vidistis supra litteram textus emendat firmatque textum in hac posteriori parte, illum subaudit haeredem tamen liberum fuisse sed ex parte dumtaxat, eam pendente decessisse in principio tamen his. ex ase haeredem esse in quo tamen substitutum non admittit certissimum tenet eo quod item ipso iure nullum residuum sit cum filius praeteritus inveniret quia quandiu ut sit nec insti=

tutus

nitus neque ex haeredanus dici potuit illo moriente additionis eventum spectare non posse substitutum (quem praecessisse supponit) cum non nisi in exhaeredati casum substitutus sit, ac de ipsius testator non cogitaverat in quo nisi in id demum tempus, quo exhaeredati additio existeret. in fine tamen textus. i. in 2a sequitur parte substitutum admitti putat quia nihil impediat instituere substitutum additionis eventum spectare possit ex quo si post filii mortem exhaeredati additio eveniat coheres substitutus filii portionem ex substitutione consequeretur, at quod ob id secundus censet hoc de scripto ex parte filio coheres post mortem filii substitui prout. eadem erit secundum illum lo. sententias fieri non posse ut post mortem filii admittatur substitutus, qui eo vivente admitti non potuit, sed si admitti potuit (ex parte s. pure institutus. et filio coherede dato sed addit praedicta admittendum similiter esse et ad substitutionem quia s. ita testans est pater ut intestatus secundum eadem fabrum nullo casu fieri possit. Sed emendatio hac quamvis sequuta per Gotifredum

V. 11.

in praesenti et omnium codicum fide est, et contra omnia, de quo supra, tam late discussa aliiusque repetita continetur et ex textu textu iuncta regula lo. quod de tota c. de reb. vindicat nam si filio ex asse instituto prout in primo lo. substituto quae ei dato, ac tandem decedente, ita nullum rediter. quia adum

vixit neq; ex m° heres neq; ex heredatus fuit, post mortem
autem non post institutio s. exheredatio valere, prout
supra tactum et in presenti docet Cuiat in comm. ad rum
textum, quanto magis m. erit inutile si ex parte duntaxat
heres instituat cum eadem ae fortior militet ratio, neq. quam
vis sit coheres qui moriente filio firmet exheredatum non
tn̄ est exheredatio quae decedente filio firmet. nisi post mortem
et ex obiit intestatus reddi possit testator nec coherys statim
ac mortuus est testator admitti debet ut per perq. faber dicta
l. 4. de hered. inst. convincit renig. hec fabri emendatio
ipsa contradictis per Iasonem hic nu. 19 in fine, et nu. 20 vers.
sed huic solutioni et nu. 24. et per Castrensem nu. 3. vers. item
ad hoc opponit. Cum in iis amplius non immoror quare
verior interpretatio est in hac 1° parte pure filium heredem
ex parte institutum fuisse, ut exponunt Angelus Cumanus
Dinus Immola et Castrensis hic quas plenius examinans
refert et sequit' Iason d. nu. 20. vers. alium intellectum. vi
Alexander usq. ad numerum 25 et consonat Doctissimus
Cuiat. in comm. ad rum textum. coherede tamen post mortem
filii. et sic subditur ad hereditatem vocatum valuit obid m. quia
pre l° institutione filii plenissime satisfactum videtur: dubitandi
ratio ex prima textus parte dependet ut si similiter coherys filio
datus est et filius inde cum decessisset post mortem aut insti=
tutus

natus aut exheredatus, ut denotat particula aut, quae est repetitiva praecedentis qualitatis, sed pater hic post mortem filii, etiam sub condit. coheredatus est, atque itidem videbatur institutio extranei post mortem filii, sicut et institutio filii pro substituto, et sed tamen non valet excludendi ratione istius repetita hic valent ideo, et institutio filii, quia pure instituitur et fratre dicti satisfiat et institutio extranei, quamvis post mortem filii facta, ut pote conditionalis ut proxime patebit. Item hic etiam licet conditio post mortem filii retroactioni locus in priori parte textus, i. decedente filio pendente conditione non est quia extrema non sunt habilia ex doctrina Bart. in l. si is qui pro emptore nu. 52. cum sequentibus de usucap. et Iason ibi de nu. 24. si tamen et filius non deesset adveniente, vel deficiente condit. procul dubio retroactio fieret ut vel ex hinc appareat duos inter se similes casus propositos esse consultos, i. in quorum utroque et filius et extraneus instituti fuerunt, atque ita filio utrobique coheredatus; sed conditio institutionis filii exitus post mortem, et ita pro praeterito habitus infirmat item hic e converso conditio institutioni extranei adiecta casus dispositio, quia in filio locum non habet impedimento non est quia non sicut condit. adiecta institutioni filii quae post mortem veniat illo decedente retractionem ita

et

et e converso coherede post mortem filii instituto, aut si diceret maius post mortem filii. i. d. dit. quae post mortem filii similiter existit ut dicto cum rat similitudo quae vis similiter locum non habeat nisi post mortem inutilis erit institutio: ——— vel explicatio Cuiac. supra qui dicere docuit, et ita superioribus concludit post mortem filii exis tens institutio vel exheredatio ipsius pro non facta habet ideoque et filio alias exheredato heres post mortem filii institui non pot. ind. l. 13. §. ult. hoc tamen filio tamen ex parte insti tuto ut in textu versiculo finali coheres post mortem filii ins titui pot.

N. 22.

Ex quibus omnibus videsis Fabri fundamenta allata supra nu. 1. nihil obstare posse neque enim institutio coheredis post mortem filii facta, ex die facta dici adducenda est iuxta textum in d. l. hereditas ex die 34. de hered. instituen dis. Nam aliud de die certa; aliud de die incerta tenendum est, dies autem mortis ut in praesenti dies incertus est, et conditionem inducit. Iacit. l. c. § 1. l. dies incertus 75. de condit. et demonst. l. talis scriptura 30. §. sed et si delegat. 1. Doct. omnes in ca lebris et notanda ind. l. 13. §. ult. hoc dicto et alibi pos sim. Castrensis in praesenti nu. 3. Iason nu. 17. Donellus lib. 8. c. 32. prius. Cuiac. 18. observat. c. 1. Osualdus ad

Donellus

Donellus d. c. 31. lit. B. et de hoc passim interpretes. Cetera quae Faber adducit si hic insistas et caeteras quas hac tenus ubi tradimus .. caetera omnia ac parum seu nihil urgentia (mihi dicente non urgent) forsitan apparebunt.

N. finalis

Denique ut nihil intactum relinquamus nostri textus in hoc versiculo finali ansam praebent interpretibus in illis verbis cohaeres post mortem filii institui potest disputandi celebrem utilem et practicabilem quaestionem, nam quotidie testatores relinquunt uxores usufructuarias omnium bonorum toto tempore vitae suae et post illarum mortem heredes instituunt alios. etc. quae tamen videatis interim Baldum Castrensem Aretinum et Iasonem hic, caeteros Castillo refert, sed de hoc velle praeceteris Mantica de coniect. ultimarum voluntatum lib. 4. tit. 5. per innumeros articulos praecipue articulo 9. et 10. de quo eoque latius propter feriarum adventum ulterius progredi non licet.

Et finitur textus.

Vriaona Anno 16 .7.

AD TITULUM FF. DE LIB. ET POST.

In supremis iudiciis licet non solemnia tantum externa ad firmandam testatoris fidem introducta sunt. de quibus in praecedentibus tit. verum et res aliae, ex quibus nonnulla testatori libera sunt. et quae ad voluntatem eius tantum non ad ullam necessitatem rectae testationis pertinent, ut legata, fideicommissa, tutellae dationes, et manumissiones; alia ad vim ipsam testamenti adeo necessaria ut eius omissis, aut [illegible] nullum sit, aut postea suis modis infirmet. Harum vero genera duo, quaedam omnium testatorum communes, quaedam certorum propriis. Omnibus enim si testati decedere velint [illegible] institutio, sine qua nulla in tt. scriptis subsistere [illegible] proxime s. ff de his quae in tt. delen. l. 1. in fine ff de vulgari. l. fin. ff de iur. codic. § ante heredis inst. de legat. § in minimis inst. de fideicom. hered.

Ceterorum testatorum propriis est. institutio; aut exheredatio. quae ratione officii, quod a testatoribus in hereditate deferenda aut denegandam erga certas personas exhibent vel a parentibus erga liberos, liberos erga parentes fratribus erga fratres. Sed in omni specie de officio nempe parentum erga liberos natos, s. nasci heros in integro [illegible] [illegible] tit. cuius materia ut necessaria subtilis est [illegible] huius tam classici quam recentiores omnes uno ore

corien

comendarent, neq; qui nos praeceptis matris accedentes inhaerendo solitâ methodo et dicta illa tractare conabimur.

Sunt ergo iuxta mihi rubri sermo instituendi, et exhaeredandi liberi, extat liberorum appellatio adeo lata, patet ut omnes descendentes sine gradus limitatione comprehendat. l. cognoscere 56. vers. liberorum ff de verb. sig. l. liberis 16. vers. sed ag. de liber. ff de excusat. tut. l. 2 vers generaliter ff de legat. praestand. l. idem 2. instne. ff de appell. libert. l. 1. C. de edit. incerti. Observat glos. in l. libe ff de senat. Bolognenses dicta nu. 1. Rebuff. ind. l. liberorum ff de verb. sig. Iaso in l. Gallus. §. videndum. nu. 6. infra Soc. et Molina de hispano. primo. lib. 1. c. 6 nu. 37. Pinel. in l. 1. 1. part. nu. 67. C. de bonis mat. Tobias Nonius in rub. inst. de exhaeredat. liber. nu. 9. quod non negat Iuris C. in l. 10. § parentes vers. item liberi ff de gradibus. ut minus recte arbitrati sunt plures relati a Casslas in l. si curatorem sens verbo sine curatore nu. 48. C. de integrum restitut.; sed tantum docet descendentes usque ad nepotem speciale nomen non habere; sed generali appellatione descendentium, aut posterorum significari iuxta 1. opinione ind. §. videndum. Advertent ultra Bart. sic Iason d. nu. 4. Casslas supra, Conanus lib. 10. com. cap. 1. nu. 4. et ad plura ultra Molina supra Alvarez de maiorat. 2 part. q. 6. nu. 56. = in hac tamen materia non sunt liberi ss. numero instituendi, aut exhaeredandi; sed habita temporum et personarum dist. ut latius infra suis locis advertemus.

Quo ad.

Cum ad pred. tres vt dequ. in mo ... a ... re ...
m ... spem species referiri ... ex glosa in rub. C. de post.
... hered. inst. Lasone ... Sarmiento ... utraque
in ... sicut ... suggerit ... nu. 7. C. de revo ... do
nat. Ricardo ... in ... inst. de exheredat ... nu. 7. ...
Ariemondo, Baldumo, Decio ... et reliquis ... Proprie tamen
et ... secundo posthumus e, qui ... morte patris nascit
i. postquam pater humo, sic e terra tradit. ... pia.
... posthumi. 3. §. 1. ff. de iniusto rupto. ... posthumos ...
dicimus dumtaxat eos, qui post morte parentis nascuntur.
Si expendas dictione duntaxat, quae dis... restringit ...
cassus ex massa, et ... excludit. ... alienus ... ff. ...
C. de ... cum aliis congestis ab Eberardo ...
... loco. 70. ... verb. ... in §. itaque ... inst. de hered.
quae ab intest. Bart. in l. Gallus. in pr. ... nu. 7. ...
Gutierrez. in §. sui. nu. 20. inst. de hered. qualit. ...

Et ... ex decisione ... in ... posthumorum 13.
ff. de iniusto ... §. posthumorum inst. de exheredat. libero.
... qui in locum parentis succedunt loco posthumorum habent.
Et contra vere posthumi non ss. quandoquidem aliud e esta-
... alias ... habere ... 20 r. ubi ... de verb.
sig. ... ultra Bart. ... et reliquos antiquos
... Gutierrez ... Tiraq. ... Gallus ... Athearo. c.
16. ... et ... Decret. ... Ludovicus ... in l. ...
humo nato. nu. 4. C. de posth. hered. inst. Sarmiento ...
nu. 2. Duaren. ... Cap. de post. ... in

nescio

nationaneia iuris dialogo 3. Roberto. lib. 2. ani mad. c. 1. et 2. nel. 6. num. C. 11. vers. nec tamen.

N. 6. Haec certe tamen hac traditio non servi difficult. fremit, contra ex decisione l. in sol. posthumi 3. § nominatim. d. natus post mortem, vel vivo testatore. l. posthumus 12. ff. vivo testatore natus. ff. de iniusto rupto. l. 1. C. de posth. hered. § itidemque d. quisi vivo patre nati certi inst. de her. quae ad intest. in c. ubique iuribus. Posthumusque dicitur qui vivo testatore natus proponitur. confirmat l. in sol. si vis ita 16. § ff. de testam. tutel. ubi si quis posthumis tutores dederit. Si q. vivo patre nascatur, tutoris iure non censetur, imo tutelis dicitur.

N. 7. Difficulta. an evidendia rellat Barto- meus dicens, considerat fa vitae efficere; ut indicto § nominatim filius in vita post mortem natus, qui improprie posthumus est in exheredat. de posthumo facta comprehendatur, alias tanquam prae- teritus nascendo rumperet testamentum, quod ne eveniat potentior est testamenti favor, quam exheredationis odium. Sed insufficiens est haec so- cini consideratio, et manifeste convincitur ex eo, quod si vera fuisset nunquam exheredatio odiosa diceretur, sed favorabilis, ut testamentum con- firmaret, quod nullus unquam cogitavit, nec testamenti favor efficit ut ea odiosa non sit l. 2. l. cum quidam 19. infra hoc tit. Unde cum indicto § nominatim de eo agatur in posthumo vivo testatore natus exheredatus sit, si non, materia tanquam odio- sa restringenda est, nec ob testamenti favorem ampliandam.

N. 8. Aliter Alex. Sic. satisfacit asserens quod

licet proprie posthumus is sit, qui post mortem testatoris nascitur iuris tamen interpretatione, etiam ille posthumus appellatur, qui ante mortem nascitur: sed vivente testatore &c: nam cum posthumus is sit, qui post mortem patris nascitur proprietati verbi standum est nec sine lege, aut statuente illo, dispositio extensio facienda lo. non aliter l. 3. de legat. 3. c. ad abolendam 16. ubi gl. ver. in secularibus. alia iura adducit extra de filiis Presbiterorum. Tutat. vero in lo. placet 4. infra eodem tit. et 3 quis vult. c. 4. coe et similitudinem reprehendens ostendit posthumum postremum dici. et sine h scribendum ut in pandectis Floren. ugg. in lo. 3. §. Ex his apparet ff. de iniusto rupto ita lecit alteram esse causam filiorum superstitum aliam posteriorum. Cum ad textum in d. lo. 3. § posthumum Tutat. respondet definiri ibi posthumos secundum veterem iuris prudentiam, non secundum mediam, iuxta quam posthumus ille est qui vivo testatore nascitur. lo. gallus §. nunc de lege infra eodem tit.

Sed contrarium hac distinctio convincitur ex eodem textu §. posthumos autem dicimus eos dum textus dicimus, dixit utpote pro ex sui temporis ratione habens, hoc est iuxta mediam iuris prudentiam posthumos eos tantum appellari, qui nascuntur post mortem patris. Nec Tutat. licet huius in d. §. 3. vers. sed et hi qui non appellantur posthumos. eos qui vivo patre nascuntur. sed hunc ait non modo posthumos esse exheredandos nominatim ne praeteriti rumpant testamentum ut in initio illius legis; sed et nepotes, qui vivo testatore parentis locum occupant. ita demum ex lege vel. .. non rumpere, si nominatim fuerint exheredati et exemplum posthumorum, et sic versiculus ille ad legis principium est referendus

Ad n. 8

uti observari D. Viviani ad leg. in to. post. immo nato. nu. 10.
3 tab. Costa in c. si pater verbo adiiciens. nu. 6. et in lo. Gal=
lus §. et quid si tantum 4 part. nu. 5. infra 50. et Forcatulus in
loco 35. Donellus ubi supra. Nec quod adduxit ex d. lex dic
apparet. integra fide fuit, immo mendum alicuius librarii fuiss
apperte colligitur ex toto illius lo. contextu, in quo saepius verbum
postumus repetit addita d. et non verbum postremus.

C. Sio

Quare his et aliis expositionibus omissis traditis
a Pereira supra d. numero 49. Alciato in d. lo. nomen filia=
rum nu. 1. Forhenio in d. lo. Gallus in prin. nu. 96. Ego adverto.
decissione d. §. nominatim sententiam quam tuemur non infringi, sed
potius comprobari et fulciri, cum nulla alia dubitandi ratio
potuerit ibi considerari, nisi quod postumi appellatio post mor
tem patris natos tantum comprehenderet. qua tamen non ob=
stante dominus ibi respondet non propter favorem ut Soci
nus supra existimauit, sed propter praesumptam testatoris vo=
luntatem, qua attenta novum non est, ut verborum propriet. di=
spositio in unum casum collata ad alium extendatur. exempla pro=
ponunt notanda iura in d. lo. Gallus § et quid si tantum ubi
institutio concepta in casum mortis extenditur ad casum interdictio=
nis aquae et ignis, quia conditio illa si filius meus me vivo mo=
rietur latius accipitur per voluntatis interpretationem quae conditiones
recipit. lo. in conditionibus cum ff de cond. et demonst. lo. pater 100.
§. conditionum verba ff eodem, quemadmodum et conditio, quae latius patet
ex voluntate restringitur in prin. d. lo. pater. ubi conditio illa si nupserit
serit apta comprehendere casum voluntatis et impotentiae.

prop

propter volunt. disponentis ad casum tamen voluntati restringit
Affirmant iura in l. si mater. C. de inst. in l. fin. §. sed cum quae
sub mod. Illustrant Bart. in l. 1. nu. 15. ff de vulg. ubi Zasius nu.
89. Guillermus Benedictus in c. Raimuntius verb. et uxorem, liberis
el sequendo. anc. 25. extra de test. Cobar. in eod. c. §. 4. nu. 5. Cas
ta in d. §. et quod si tantum. 5. part. nu. 3. Carondas 2. verosimi.
c. 11. Sarmiento sel. nu. 1. et ad multa alia, et in praxi nuper a
ita Molina lib. 1. c. 4. nu. 24. Gomezius 1. tom. var. c. 3. nu.
10. Gregorius in l. 2. tit. 2. part. 6. verbo eso mismo.

Sed adhuc insistis et inquiris unde praesumpta sit testatoris voluntas colligatur volentis apropter verbi recedere, iura in l. non aliter de legat. 3. in l. si alii. 14. ff de usufruct. legat. in illud solutive, non credatur, quam quod eius verbis significatur l. labeo 1. §. idem Tubero. ff de supellect. legat. maxime in materia exhaeredationis, in qua ut pote odiosa stricta debet interpretatio fieri.

11.

Respondendum tamen iudico testatoris voluntatem colligi ex eo quod cum testamentum suum ordinaverit et in eo mentionem posthumi fecerit, de eo cogitavit, qui tunc erat in utero, quem tamen putabat post mortem nasciturum cum tempore mortis cogitabat. et ideo licet saepe vivat testator ex haeredatio eum comprehendit, qui postea natus fuit, et ad quem suam voluntatem testator direxit, non secus ac in specie l. Gallus §. 25. §. Quidam infra scriptum, ubi si quis instituat in natum quasi nasciturum instituto valet, et in specie legis ultimae C. de post. haered. inst. ubi qui instituit nasciturum, post decem menses censetur instituere eum, qui se vivo nascatur et tamen ex illo eum, qui post decem menses suae mortis nascatur, et quem antea natum, sive

in vita sive in morte includere, quod nulla alia ratione fit, quam quia

necesse cecinisse videtur testator. et ideo licet verba non sufficient ad

hunc casum dispositio extenditur. alter atque si testator instituerit

posthumum si se vivo nascatur, nam tunc manifeste videtur excludere nasciturum post mortem. l. commodissime 10. infra dicta quia is casus non

modo omissus; sed specialiter exclusus est. quasi testator cum is qui

aliquid sub conditione facit, seu relinquit sub contraria non facere, nec relinquere existimetur. l. quibus. 40. § quidam filio ff de condit. et demonst.

l. legata. 14. ff de adim. leg. Bart. in d. l. commodissime. nu. 3. Cuma.

3. column. 6. Xristophorus de Castellioneo. laudatus a Iasone nu. 8.

Costa ind. § et quid si tantum 5. part. nu. 46.

V 12.

Ad textum in l. posthumus 12. ff de iniust. rup. et in § 1.

C. de posth. hered. dicendum posthumum hic appellari vivo patre natum

habita ratione ad tempus, quo testamentum confectum est. quia tunc in

utero erat licet postea testatore adhuc vivo editus fuerit ad similitudinem quam posthumi tempus. ad textum in § ita demum versic. posthumi insti.

de hered. quae ab intest. respondetur hic non doceri natos vivo patre esse

posthumos sed potius eos, qui post mortem patris nascuntur ita demum

esse suos haeredes pari si eius conditionis sint ut vivo eo nascerentur

in potestate eius erant futuri, idque propter fictionem iuris, quae admissa est.

ut intelligatur natus qui tempore mortis in utero relictus est. l. qui in

utero 7. ff de statu hom. l. intelligendus 153. de verb. sig. Donel.

1. com. c. 11.

V 13

Ad textum denique si quis ita § fin. ff de militari testam. non

satisfaciunt Alex. et Iason. dic. asserentes eo in textu vivo patre natos

posthumi appellatione comprehendi facta extensione quia maiori

cr.

erat favorabilis § 1. b. admittendum eum. inst. de hered. nat. ac solutio ap=
perte convincit. ex his quae supra expressio ind. lg. 3. § nominatim ff.
de iniust. rupto. ubi in materia exheredat. quae odiosa est extensio
sio etiam admittitur. Quare exdiens petenda est. d. § ultimi ratio: Item
testator, qui postumis heredes dat ad eum casum verba confert quem
solum futurum sperat, eum quasi statim moriturus disponat. quo fit
ut si postumi praeter eius opinionem eo vivo nascantur ... dato
... sit ... ita ... intelligi ... quod dicis olet ... inutil
... comprehenderit ... mutis opinio quam veritas ...
lo. si qui putat 13. ff. de acquir. heredit. ... cart. ... Bartr
nu. 4 ff. eodem. Salizet. et alii relati a Sarmien. nu. 8. C.
quando veritas opinioni aut opinio veritati praevaleat clara
met... ... ... ff de off. praetoris.

114

Istud ex istis nomen postumae de quo in ista
rub. ... comprehenderit qui ... patre nascuntur
ex quo cessat ... aliud quod ab interpretibus ... op=
... ... de liber. et postumis
inscribatur quasi postumi non sint deliberis cum tamen postu
mus dici non possit qui de liberis non sit. lo. 3. ff. de iniust.
rup. lo. 1. vers. vocantur. ff. de ... tab. lo. 1. Institu... ff. de ...
praesca. d. § ... verss. postumi inst. de ... quae ab
intest. Unde ... dispositio loquens de liber. et filiis
postumos et comprehendit. lo. ... ff de ... liber. lo. si quis
... ff. de ... ... cum ... rationibus traditis a ...
in lo. nomen filiar. vers. nec tamen ... ff. de verb. sig.

c. 1.

Nec satis fuit Sarmient. ... asserens
quod

quod l. dicto et ponder. intervenius et spale non diversi
ficet res inter suas pondt, sed improria idest quod praecipue
et maxime. ut in rub. C. de servitut. et aqua. na. lllarius
aquae ducendae servitus sit in illorum deni. tractarique
species de servitute aquae educendae, na. hac. solutio e xo
minus refracit quod inter eo non minus principaliter
tractat. de filiis ia natis qua nascituri ut dlat. exio. 1.
2 et 3. l. ex ss. filius qui in pte. cum aliis infra eo. to.

N. 16.

Verius ē existimo in hac tractat. aliter
filios aliter posthumos intellexi et obtinet. et sua pro
pria natura retinere dicta quod distinere inter liberos et
posthumos, nasshitat rone sed adit personar. taliter
ut nomen liberis filios ia natos nomen posthumis nas
cituros designet quod et verius in C. collocata denstat
rubricae sub diversis tit. C. de liber. praeter. et C. de post.
Sacred inst. per tractent quae in hoc nro dixerint ex
pressit lex distincta pro maiori nra. ratio. declarat quod
verbis instituendis, de quo inea respective filios ia natos
necessitate denotat respective posthumis noim. sed cau
sative tantum ut illi instituti faciant nec rumpunt idest
semper hic si, cum can. d. tto. sl. filius qui in pte. infra
hoc tit. d. l. ex 3. § ex his apparet dei nihil trap.

N. 17.

Sed instat rebutter dubitatione difficilis lex
in ho. inter caetera 30 infra hoc tit. l. ne praeteritis liberis
rumpere testm. et quia verbis de praeteritis filii ia nati non
fiert mulche testm. sed rumpi varie antiquorum dixerunt interpretes

inpri

ingrato Inst. de ex. hered. liber. tam ex difficultate succurrere

testatori, et dic. textu illum de filio iam nato, in potest. existe

ti intelligent verbis illis rumpat de ruptura test. quae de

facto praecessit explanant.

vt dic. textum illum de filio iam nato in potest. existenti intelligam, verbum illud rumpat de ruptura test. quae de facto praecessit explanam. Nec id novum aut insolens est in iure, vt non difficulter colligitur ex textu in l. omnimodo 30. vers. sin v. C. de inoff. test. in l. maxima, vitium 4. C. de lib. praeter. in qq. Caesarea dum loquuntur de test. alias nullo per filii praeteritionem, utuntur verbo significante rupturam test. Similiter etiam contractus bonae fidei cui dolus causam dedit, qui ipso iure est nullus quasi magistra verbo hoc ipso. in l. et eleganter. ff. de dolo, rescindi dicitur in l. si dolo. 5. C. de rescind. vend. quod intelligendum est quatenus de facto praecessit venditio vt post alios bene observavit Cujac. ind. l. et eleganter. Rober. lib. 3. animad. c. 2. Ant. Merlator. lib. 3. notat. c. 2. Covar. in reg. possessor. 2. part. § 6. nu. 6.

Alii dicunt textum illum intelligendum de filio iam nato, qui praeteritus rumpit test. facto post primam venditionem et mancipat. reincidit enim in patris potest. et agnascendo test. rumpit vt ... infra q. 23. vers. agnascit. secus in filia et nepos. qui test. non rumpunt, cum vnica emancipat. ... potest. exeant

N. 18

l. q. curinz. alius verz. d. ff. de iniust. rupto. d.

N. 19

Qua ciminus ubi arriserint. receptior solutio admitten-

da erit quae docet priorem illius text. partem intelligendam de iis.... praeteritis, qui nascendo rumpunt. d. l. 3. §. ex his apparet. ff. de iniust. rup. et de nepot. ignatis a patre praecessis, qui post dumoru loco ff. §. postdumorum. 13. ff. de iniust. rup. ... Hac per verbis liberis generaliter iurisconsultus loquat. quod ad om. descenden tes refert. l. liberorum 220. ff. de verb. sig. iuxta subiectam mate ria debet restringi ad eos, qui cl. 6. proposita convenit, alias si generalius nomen liberis acciperes et filia et nepos a patre non prae cessus ea lege dicerent, quod falsum est. d. prio. vers. sed non ita. de exhaeredat. lib. Est igitur intelligenda d. lex inter caetera de filio de ... ris, qui praeteriti rumpunt nascendo vel quasi agnascendo de filiis enim ignato praeterito specialiter iuris c. in verss. nam filio sermonem instituit. Illustrant Ioannes Marcus Aquitinius. ind. §. et quid si tantum verss. et quid si nepos. nu. 13. ubi Costa 3. post a nu. 35. et in §. postdumus. nu. 12. Donel. supra idem Faber. in Papi. tit. 4. prio. ... et illat. 3. et confutat. 1. d.

N 20

Neque hac interpretatione contra in his verbis illis §. 4. 6. ad ordinanda testamenta, quae fraget so. omnino testa. respicere videntur ad quae solum pertinent institutio vel exhaereda tio filii in potestate ignati. d. §. prio de exhaeredat. lib. nam respon deo iurisconsultus ind. l. q. inter caetera docuisse qualiter debeant testamenta ordinari. ita ut neque rumpi, neque iniusta dici possint propter liberorum praeteritionem forma igitur et solemnitas instituendi vel exhaeredandi in utroque requirit. in filiis in potestate ne iniustum

fuerit ...

faciant in posthumis sive mils qui vel memora loco Sabentur neaquaquam rumpant ad quod respiciens Graius I.C. docuit tales liberos instituendos. l. exheredando. i. quod idem est in eodem sensu Justinia. affirmavit ind. mio de exheredat. lib. illustrant ubi doctores Costa, Donel. et faber supra, quibus absolvit rubrica.

am. 22 et 33.

AD LEGEM I. DE LIBERIS ET POSTHUMIS.

Longum est Ulpia. in dare legis sicatu in inquirendo quarum exheredatio nominatim facta dicatur et sane recte, nam etsi parentibus Romanorum iure fuisset concessum libe ros a debita successione removere .l. in suis 11. infra. Sect. l. quidam ea filius 132. ff de verb. obligat. prius ubi plura noviores instituit. lex exheredat. lib. ea tamen ad mi. valore non quaevis exheredatio sufficeret, sed illa tantum, quae rite facta fuisset .l. non putavit .4. §. non quaevis. ff de otra tabu. et inter alia, quae in exheredat. inquiruntur illud est speciale ut nominatim fiat .l. 3. in pr. ff de in iust. rep. § prio. inst. de exhered. lib. Ulpia. infra. n. 22. vers. filius in potest. l. 10. n. 7. part. 6. merito Ulpia. insistit in explicando qualiter per lei debeat.

Et i docet nominatim dici factam exheredationem quoties nomen, praenomen, aut cognomen exprimitur sive agnomen quarum vocum mentio extat, in lo sin iuditis 80. ff de iud. in lo. heredes 21. §. 1. ff. de m. in lo. si ita. 3. §. sed est in nomine. ff. sic

excendio

secundo, ead. in q. si in nomine. 4. 5. dein. in 8. si quis in nomi
inst. de leg. et licet valde controversum sit inter scriptores quae sint
haec nomina qui tamen, ut constat ex late congestis ab Antonio August.
lib. 3. emend. c. 8. Andrea Alciat. lib. 4. dispunct. c. 1. Cic. 3 de
offic. et lib. 3. ad Atticum. Politiano. in Miscellaneis. c. 31. Brisonio.
lib. 12. de verb. sig. verbo. nomen. Scardo Vaticio, et Calepino
eodem verbo.

3. Quod Romani est nomen dici proprium vocabulum uniuscuiusque quo singulos appellant. Quod necesse dividit in prae nomen, nomen, cognomen, agnomen, ut nostris signat Scipio Africanus. Praenomen est quod nomini praeponit. Ut tamen singulorum erat, quo fratres a se mutuo distinguebant, sic pater ex duobus filiis alterum Publium, alterum Lucium appellabat cuiusque praenomine nonnulla ratio habita, nam et Quintus ideo dixerunt quod quintus loco fortasis natus esset, Lucius quod initio lucis exortus fuisset. Nomen quod gentis et familiae nomen declarat, quod omnibus qui ex eadem gente sunt commune sit ut Cornelius ex Corneliorum familia. cognomen quod nomini subiungit. trahens ab aliquo sive corporis vitio sive commodo. agnomen quod cognomini sequitur et ex virtute eius addici solet ut Africanus ab Africa devicta. saepe tamen cognomen pro agnomine ponitur. ut Cicero Scipio illi. ut Africano. fuit cognomen exemplis illustrant Theophilus. et l. Romanus in d. § si quis in nomine ubi Pichard. noster nu. 3. Brison. Scardus et Calepinus supra.

N 4. Certo ex eadem causa filius, cuius praenomen, nomen cognomen, sive agnomen ex necessitate fuerit ut supra. Sic de cet

[illegible] quoties indubitabili signo fuerit demonstrans taliter ut de persona constet, et in haeredis institutione probant iura in lo. quoties . §. si quis nomen ... 62. § quoties ff de haered. inst. lo. nominatim 88. de legat. 3. lo. nominatim 24. ff de manumissis test. lo. 10. [illegible] 3. part 6. quod et in exhaeredat. admittendum videtur cum rei demonstratae demonstrationem adhibere necessarium non sit. lo. 1. §. fin. ff de dote praeleg. nec de modo cum effectu haberemus curandum sit, lo. si mater. 3. C. de inst. lo. mulier 22. in princ. ff ad Trebel. unde cum certo indicio liberi sint removendi a haeredit. patris lo. si ex add. 18. ff de contra tabul. Certum determinatumque sit cum filium, qui exhaeres fit indubitabili signo demonstrat, nec invalida exhaeredatio rite facta [illegible] in lo. si tutor 6. verss. [illegible] si plures, iuncta gl. [illegible] ff de rei vindicat. Ubi Bart. docet sufficere si servus petatur per nomen proprium, nisi ex adverso probet plures esse eiusdem nominis, docet cum cui [illegible]. Sic nec [illegible]

Superior resolutio quoad institutionem extranei procedit quoties ex signo indubitabili, aut ex nominis expressione satis de eius persona possit constare, alias maior designatio necessaria erit. ex quo sicut aulpit textus in lo. hac consultissima 8. verss. deinde C. qui test. facere poss. [illegible] docemur in haeredis institut. nominis expressionem non sufficere; sed ex dignitate et alia indicia esse addenda, nam praeter quod textus ille in test. caeci loquitur, in quo maior praecautio desideratur: intelligi oportere id procedere quoties ex sola nominis commemoratione [illegible] quid ambiguitatis requirere [illegible] ut in lo. duo [illegible] 30 de test.

[illegible]

netel. aliasque ex sola nominis expressione de persona heredis
constare posit. sufficiet huius ita exponendus in l. 1. §. qui neque
ff. de hered. inst. Bart. et reliqui. et. idem Bart. in l. 1. de monstra
tio. nu. 19. ubi Socinus. nu. 14. ff. de condit. et demonst. et in
mandato ad testandum pro interpret. q. 31. et 37. taurin.
Nombrada o señaladamente peralta in rub. de hered. inst.
nu. 73. et in l. 1. nu. 46. ff. de leg. 2. Gomez. 1. tom. var. c. 2.
nu. 6. et in aliis quaestionibus. Sane doctrina ex illum Na
var. in manuali. c. 27. nu. 35. Joannes Gutierrez in can. nicis
quaest. quaest. 1. nu. 28. Donell. lib. 6. com. c. 21. ubi plures
duas habet alios referens.

Superior in resolutione summe difficilis redditur. Nam
Ulpia. in hac l. 1. docet ad exheredat. sufficere si nomen no-
men pregnomen exprimatur ut ex illis verbis constat. an suffi. est
[illegible] unum ex eis et dictat sufficere; sed non sufficit exprimere
unum ex his. igitur maior, patet: minor ex eo constat, quia nomen
ut supra diximus est universe familie vel agnationis et sic
potius generis quam speciei nomen est. at exheredatio facta per
nomen generis non potest consistere, quia cum omnes de agnat. compre hen
der non possint unisoli ovenire. igitur procedit consequens.

Secundo versatur difficultas huius in leg. Titius 25.
in princ. vers.: postea deinde infra succ. ubi cum liberorum
[illegible] hereditatio intestato ceteri filii filiaque mea exheredes
sumpsit o pro hendere et filium quem pater decessisse putavit Pau-
lus respondit filias et ipsas nominatim exheredare proponi
de errore autem patris quod [illegible] decessisse proponitur apud iudicem
oportere, itaque ostarve exheredatas atque inter ceteros hoc

speciali non expressiõ nomine vnius, vel alterius filii tamquam nominati heres sui necessarii. Et ex adverso super in replicatio sine repetito non caveat.

Neque obstare quod dic pro firmatione aut cognominis expressionem requiri tamquam re necessaria nullius momenti aeque sc. vel dic. si Prator de marsall. fo. 1. Calepino deuino lib. 10. in firma enim vendito est si dici heret nam in restriction aff. in Clem. 1. verbo quae nesciam de provisione prabende. late tetti. in c. cum dilecta nu. 10. vers. ampha 10. Extra de rescrip. Tiraquel. lib. 2. de retract. § 4. gl. 6. nu. 31. ideo non sufficiet quod constet de persona filii per aequipollens signo nempe aliquo indubitabili, ut Bal. et Iasc. latius ostendit nu. 2. ac Discepit Angelus in d. l. quotiens § si quis nomen ff. de hered. inst. ostendens quod etiam si lex pro filio requirat nominis expressionem adhuc sufficiet si de persona constet signo indubitabili, quod et affirmari potest ex ... ab Alciato dic. nu. 29.

His tamen non obstantibus in superiori sententia persistimus et ad dictam difficultatem respondemus satis demonstrari persona filii per expressionem nominis familiae veluti cum testator dixit exheredo filium meum Cornelium Tertullum Zigarium. Verum si ex eo difficultas occurrerit quod testator plures filios habens predicto sermone usus sit, tunc si fuerint heredes semper relinqui alterqui superstes satis demonstrari predicta familia credit sine praeterito ex alio capite exheredatio erit nulla, idem est quod voluit gl. dic asserens unum ex dictis nominibus sufficere si modo per id possimus esse certi Iason dic nu. 28.

Ad 2. difficultatem ex huius indagi. citius in primo inhae deo dico variis expositionibus omnis et verbo valde internes- ·tros

nos otro verti an illius licessio procedat casuque testator. vsus sit verbo liberos supponendo tale nomen et generis verbo filius et sic dei et verbis petrus Joannes franciscus et cetera eo individuai: et non procedere licet Baronius verbo recte, quia tale nomen et verti gradus personas comprehendit Bart. in l. si quis in pr. n. 10. vers. praeterea probo. ff de legat. 3. et inter liberos terminus ob testator ventris non habet. sed ovus tamen filius Joannes faber. in § 1. nu. 2. inst. de exhaeredat. liber. Socinus. et Cuma. in d. l. 10. § nu. 4. Curtius in l. postumo nato. nu. 7. C. de in stab. tamen si omnes casuque nisi sint nepotes. Alfonsus [illegible] in prae senti. nu. 5. Vich. in § nomi. tam. nu. 14. Vbi Iohannes. nu. 11. de exhaered. liber.

Quo supposito dicendum est in d. l. Titius filios et filias rite exhaeredatos eo illa clausula ceteri omnes filii filiae quos exhaeredes sumpto, nam licet in individuo expressione nominis non contineat, continet tamen expressionem in specie iuxta quam recte demonstrati intelliguntur, nec opus est nominis cum testator dixerit omnis et ceteri exhaeredati cum ss. nominatione eo filio excepto, quem pater obiisse putabat clemens errorem ergo iudicem agendum erit qui errore comperto, clamet nullum esse testamentum quasi filio merito et consequenter succedere cum patri cum ceteris filiis ab intestato ut et centumviros iudicasse valerius refert lib. 7. c. 7. quod si iudex compererit non errasse patrem ut vita sive cum est illum obiisse dicere [illegible] nulla est quaestio cum ratione et firmus sit ex parte, consequiner Cuiac. lib. 12. resp. pap. Iulii Pauli. de interpretat. l. sciat. legis. si institutio 27. § fin. cum fa.

so. sequuti. l. de inoff. test. pap. die. nu. 23. qui ca[?] Bertrio [?] iter [?] ad quaestiones vtiles quando quis videat[ur] renuntiare casui [?] nel[?]. [?] et ad eius in qui bus requirit[ur] quod quis habeat speciale mandatum an sufficiat habere [?].

In 3° dubitavit [?] controversia inter Paschii et [?] ta[?] vendi[?] iudicio [?] inspiciendo excludendar[?] expressione nominis [?] fra[?] non requiri et ideo sufficere per indubitabile signum personam haeredis demonstrare vt ex supra dictis constat et ex textu in l. nemo 58. in princ. ff de haered. inst. quoad alias vero species et generalem quaestionem [?] comprehendo regulariter fra[?] aliorum prescriptam esse observandam. l. qui per salutem 33. ff de iur. iurando. l. constitutionibus 24. ff ad municipalem. l. cum antiquitas 28. § cum autem. C. de test. glo. Sac. in c. vt circa 4. verbo fra[?] de elect. in 6. adeo vt fra[?] non servata actus corruat. d. lex cum ii § si praetor ff de transactionibus cum similibus supra adductis. verum si constiterit legem principaliter intendere certum finem et effectum fra[?] q[?] inducere ut facilius ex ea issequatur, si talis effectus per modum aequipollentem productus fuerit valebit actus tamen si fra[?] in specie non fuerit observata. elegans textus in l. final. § fin. ff mand. Item licet fra[?] mandati stricte sit observanda. l. diligenter 5. l. si quis pro eo 46. ff mand. cum tamen ea fra[?] respiciat certum effectum ne s. in plus obliget mandans, quam mandavit, si is effectus sequatur fra[?] mandati satis factum dicit[ur]. Prosequuntur post Baldum et alios. Iason in l. si quis mihi bona. § sed quid si mandavi. nu. 1. ff de acquir. haered. et in l. transactionis nu. 5. C. de transact. Alex. cons. 61 nu. 5. lib. 7. Tiraquel. lib. 2. retract.

fit. 10. 1. 2. et 3.

§. 4. gl. 6. nu. 31. Cerar. in locis legalibus. loco. 43. multi relati a Grattan. regula 212. Ex qq. constat nominis expressionem in exheredat. probra. non requiri. Et licet fateremur cum Baldo requiri sufficeret si per aequipollens adimpleretur. Sive si signo indubitabili filius exheres factus demonstraret.

In cuius rei confirmat. facit quod l. fra. in d. aemilia lo. 2. docet ut nominatim filius exheredatus videatur ita filius meus exheres esto etc. si nomen eius expressum non sit dum tamen unicus sit nam si plures fuerint benigna interpret. admissum nullum exheredatum esse. prioris ac ratio. ex eo dimanat, quod quando generalitas non pot. verificari, nisi in uno casu, perinde haber ac si is fuisset expressus. lo. fundus. 24. ff de fund. inst. lo. pediculis 32. §. ide cum quaereret. ubi gl. fin. et Bart. ff. de auro et arg. leg. gl. in lo. quavis. 15. verbo curavit. C. de fideicom. cum his sociis Molina lib. 3. de filiis pa. primog. c. 5. nu. 5. Mantica de vlt. lib. 6. A. 14. nu. 20. Graeco. vl. verbo capitulo, Torres in lo. 44. H. 5. part. 5. Confirmat in sua decisione, lauq. in lo. filius. 25. infra, infra hoc H. ubi exheredatio ita facta, Caeteri filii, filiaeq mea exheredes sunto, subsistit unico tantum filio existente. q. pluralitas illa resolvitur in singularit. in qua veri ficari pot. illustrant Socinus. et Cuma. in d. lo. 2. nu. 4. Alciat. 5. caso. 11. Bart. in lo. qui Romae §. duo fratres. nu. in ff de verb. Peralta. in lo. si quis in prio H. nu. 222. de legat. 3. Belonius in §. nominatim. nu. 11. ubi Viglius. nu. 14. inst. de exheredat. liber.

Ad. nu. 13
N. 13

N. 14

Caeterum si, ut diximus, in proposita specie non unicus sit filius, sed plures et pater ita dixerit. filius meus exheres

esto

[illegible] ioniona interpret. asserisq respondeti nullu ex haeredatu ee d[illegible]. in fine. [illegible] loc. 2o. docet et sic [illegible] nullius ee momenti. d. lex. 3. §. ex his apparet. cu similibus. ff. de [illegible]. Sed diffi cultas redit hex sont. ex supradictis. [illegible] affirmauimus non tan tu exhaeredat. sed et instituti, cuius causa favorabile dicimus vitiari quoties de persona in ea [illegible] signo aliquo indubitabili non constat. d. lex quoties. §. siquis nomen. d. lex. inter pres. § quo ties de haered. inst. quod si veru e et similiter est veru in seperto ri casu non ee filiu signo aliquo demonstratu non est. cur ad ve= niona interpret[illegible] prudentes recurrant, cu talis exhaeredatio rite facta non sit. [illegible] fuit, quod si testator, tres filios habens vnu exheredem fuit et alios duos silentio praeteriuit rone huius praeteritionis. [illegible] nulla cet, aut duos illos haeredes scripsit et nunc 3. qui superest signo indubitabili demonstratus reperit et ita rite exhaeredatus erit, nec praedicta veniona interpretationi lo= cus erit.

Proposita tamen enunciatio verissima e, cuius prae= cipua dubitandi ro ex eo uerisimilio prohib. occurrere, quod dicimur indefinita vniversali aequipollere [illegible] 43. cu [illegible] sequen. ff. de leg. 2. [illegible] interveniret. 14. C. de fideicom. liberta. in [illegible] a Mantica de [illegible]. lib. 7. tit. 5. nu. 20. [illegible] in lo. cu virum. nu. 8. C. de fideicom. Cobar. 1. var. c. 13. et sic oratio illa indefini ta filiu exhaeredo aequipollere debebat huic orat. oes filios meos exhaeredo, qua dubitandi rone non obstante contraria prudenti= bus veniona interpretat. admissa placuit. Sed in quo venioni tas hac consistat non liquet. ego vero adverto filii appellatione

Ing[illegible]

Ad se. 1. 2. et 3.

in singulari prolata omnes filios, in materia favorabili comprehendere
bonum [illegible] in lo. [illegible] infra doctt. lo. si quaesita 16. ff de [illegible]
[illegible] si quis filiabus 17. [illegible] ad leg. [illegible] 1. lo. 3. [illegible]
[illegible] ff de ordinandis legatis lo. pluribus 6. ff de
[illegible]

Unde institutio [illegible] filii, [illegible] et plures sint valet mero
iure quod et in exheredat. ita concepta filius exheredato dicendum vi
debatur, sed cum exheredationis materia odiosa sit. lo. cum quidam in
fine infra doctt. benigna interpretatio admissa [illegible] favorabilis quae
odium excludit ad unum referri, et sic aliis extantibus propter incer
titudinem corruit. cum non constet de quo filio pater ipse senserit. [illegible]
[illegible] in hac specie exheredat. [illegible] mero iure [illegible] vitiari propter
incertitudinem quae resultat ex nomine duobus conveniente, [illegible]
[illegible] in institut. extraneorum, secus in ea, quae ita fit filius ins
tituto, nam licet plures sint cum omnibus nomen hoc conveniat sed [illegible]
dine comprehendit, et ideo praedicta benigna interpretatio neces=
saria fuit ut in exheredat. nullus comprehensus crederet; Ex quo
[illegible] cessat prior difficultas supra considerata.

N. 16.

Ad 2. licet posset responderi speciei posit. [illegible]
[illegible] casui quo pater reliquos filios praeterit, et unum tandem
exheredavit nam licet verba ad unum solum relata [illegible]
reliqui videantur praeteriti [illegible] ita ex eorum [illegible] [illegible]
[illegible] tamen non magis ad unum quam ad alium poss. referri omnes vi=
deri comprehendere secundum praedictam iuris regulam quae docemus
indefinitam universali aequipollere et perinde iudicandum ac si
pater ita dixisset sed filii mei exheredati sunt qui [illegible]

[illegible]

ex diximus predicta regula in materia exheredationis non ad-
mittit. respondendum est indistincte non esse sufficienter parhoeniamen-
tis, ut possit venire. et omnibus filiis suis sint emancipati et
omnes in potest. quo casu si nullo ex eis instituerit. ita pater dixe-
rit. filius exheredato sit, quia in potest esse intelligi, et subsistit.
ut emancipati institutum non debuerint; sed quia pater
potuit et de emancipatis sentire, ut et si exheredari potuerint
et quoad bonorum possessionem ... debeant ... non ... ff
de ... emancipatos inst. de exheredat. ... ideo ...
... casu ... potest subsistere sic exheredatio ...
... affirmavit nominis ... quia testator non expressit nominatim
de quo sensit, ... in materia favorabili ... admit-
tendi in ... ad ... benigna interpretatio ...
... comprehendimus; sed propter incertitudinem exhe-
redatio ... prosequemur. Iason in ... 10. 2. nu. 15. Covarruvias
... c. 12. ... cons. 146. ... cons. 17. nu. 5.
... Duaren. ad ... c. 2. et 5. ... c. 12.
... Faber. et alii ... in not.

Denique ex his verbis ... nominatim fac-
ta exheredat. iudicari per ... nominis materni ... si pater
ita dixerit non nominandus, ... non filius meus, ... gladiator.
... ex adulterio procreatus, his enim verbis intellectis exhereda-
tio facta valet. ... et in institut.
... his verbis § 1. ... de ... inst. ultra ordinarios ...
... Duaren. et ... Gregorius lib. 44. ...
c. 2. nu. 25. Menochius lib. 2. de success. ... § 20. ...

Nu. 17.

com.

com. c. 17. vbi Is val. in not. lit. D.

N. 19.

Opponunt ola et DD. dicta x. in lo. quaerit. § si quis nomin. vers. non tamen eo ff de haered. inst. l. turpia 54. ff de leg. 1. in ff. iuribus verba contumeliosa instituti et legatarii vitiant. Et ... obstetrunt dicta ... in l. 1. § idem ait ff de Carb. edict. vbi exhaeredatus ita qui natus est ex adulterio bonorum poss. Carboniana ... quae non datur exhaeredatio ... d. lex. 1. §. et generaliter ... Pomponius. l. cum sine beneficio. 11. vers. hac similiter ff eod. et sic supponit talem exhaeredationem non valere.

Priori difficultati occurrere conatur glosa hic ... ex adulterio ... in genere. ... differentia ... inter ... testatorem, qui stetit in genere ... ut in ... quo casu ... actus ... et interest, qui ad speciem ... descendit, ... dispositio non subsistit ut in iuribus contrariis. Sed ... hac sententia in iudicando et consulendo sequenda sit ut ... com... probata. l. Pugia. 10. ... 3. part. 6. vers. ... in ... disputat. ... ex ... in hac ... l. 3. ex qua ... testatorem ... ad speciem ... descendisse nominando filium latronem ... et tamen actus valet.

N. 20.

Unde eadem ... sibi ... alia solutione ... dit in d. l. turpia verbo pro non scriptis vers. ... ut ... intelligatur in exhaeredat. ... verba contumeliosa sunt convenient. quia iniuria, et infamiam irrogat. l. multi non note. in fine ff. ... ... de inoff. test. l. ea, quae pater. 13. C. ex qq. ... Facit textus in l. Divus. 13. ff de alimen. leg. Non ... instituti ... dequ. in d. § quaesitus, et in d. l. turpia, in ... honor ...

l. sed

lo. si debitori §2.3. si ait. ff de iudiciis. lo. id quod commissa. 11. §. pieris ff
20. ff de iurg. 3. lo. 3. §. hoc aute. lo. illud 6. §. sed si post 40. ff de lega. prast.
lo. amicissimos 36. ff de excusat. tutor. lo. Divus ig. ff ad legem Cornel.
de sicar. Et sic non dicitur tolerare velle id verbis iniuriosis pertare
argue. textus in lo. si quis 21. in fine ff de acquirend. hered. Sed ubi minus
doctrina haec ex textu in d. lo. his verbis 48. §. 1. ff de hered. inst. ubi ininteur
verbis iniuriosis concepta valet.

Aliter tamen dic desideria hoc convenire tentat ... V. 21.

textus in d. lo. his verbis. § 1. procedat in filio cuius institutio cum male
dicto subsistit? quod a patre dictum credit a.o. corrigendi et increpan
di filium optimus textus in lo. aut facta 16. vers. causa ff de poen. et ut
resert Quintil. lib. 6. institutio. c. 1. in factis dictis scriptis et actibus, cau
sa persona locus tempus qualitas quantitas et eventus consideranda
... ... sicut ... quae facta ss. a quo in quem, quo aio,
quo loco, quo tempore, quomodo. Vera ... in §. ... inst. de iniur.
Diversum vero observat in extraneo in quo superior relata doctrina erit
observanda et si male de illo sit speciale aliud non consistat. valeat
tamen si sit generale. Aret. sequuntur Iason in d. §. 1. in fine, et eius
sub presso nomine doctrinam hanc tanquam propriam sibi ascribit Toris
mus in m. de exheredat. axiomate 11. sequitur Costa lib. 1. sellect.
c. 3. Sed ad hunc ... verba d. §. 1. ... Et quae huiusmodi institu
recepta ss. ex quibus verbis constat illius textus sententia ... in extraneo pro
cedere quarone motus Salizet in lo. eius 3. nu. 2. C. quemadmo
dum ... ... ea interpretatione recepit.

Omissis his et aliis expositionibus con... cum
hic ... non aliunde ... rei rone petenda existimo, quae
ex

ex Marciano ind. §. 1. o. pure em ... institui: Eq verbis in-
necesse quod cum id quod in institut. l. legato d. ius addicere recitanter
... non scripto habeat. sive per via ditionis fuerit adiecta l. 6
ditioneq. d. l. 6 ditione 14. ff. de adit. inst. l. 10 non dubitamus. 20. ff.
de adit. et demonst. Iulius Paulus lib. 3. sent. tit. 4. §. 19. sive
alio modo l. 1. secundum vera eius interpret. ff. de adit. inst. sublata
ea turri ... iniuriosa demonstrat. manet certa persona heredis l. le-
gatarii et consequent. institutio l. legatum unquam pure adidit. §. leg. di
verbis. §. 1. Diversum procedit si sublato addito persona heredis
legatarii certa non maneat, nam tunc dispositio non sub... non

N 23.

quidem propter vitium, sed propter incertitudinem.

Ex quo petenda est vera interpretatio textus in superio-
ribus adversis. ind. l. quoties §. quis nomen de hered. inst. ubi
Iuris Consultus docet valere institutionem etiam si testator non nomina-
verit heredem; sed cum signo aliquo indubitabili demonstraverit ni-
si tale sit quod dimensio ... nam cum hoc debeat reici manet
persona heredis incerta et consequenter non valet argument. textus in l.
qui solarem 18. ff. de usufruct. legat. l. Paulus 4. ff. de rebus dubiis
inde a contrario sensu Iuris Continuit. quod si sublato signo ...
so et herbis demonstrat. heredis persona esset certa sine dubio insti-
tutio valeret quod recte probat affirmari ex sorte eiusdem Iuris Consulti
et casu proposito ... in §. sequenti. Illustrant Menochius de succes.
creat. §. 20. nu. 71. Costa lib. 1. select. c. 3. Ant. Masa. Iulius
et alii relati ab Cinaldo in not. ad Donel. lib. 6. com. c. 19 lit. B.

N 2

Nec hac interpret. admissa noce: cum Accursio
dicere in d. l. heres a legata desiderat. l. exponentes lege illa inte-

gatis

oatt. rebitus sub turpi demonstrat vesiari tetro adulterorum cum dis=
sino et lasone in praesenti dicti assignant exemplum ad d. lo. turpis.
ex lo. generaliter ... cum lo. sequenti. lo. si plagii. 23. ff de verbor.
ingg. omnibus iuribus relictum debuit subsistere relicta turpi demonstrat
lo. 1. ff. 3. lo. non dubitamus. 20. ff. de adit. demonst. et tamen
...uis in d. lo. turpia probat legatum esse inutile. tametsi sublata tur=
pitudine de persona legatarii esset, nam omissis variis ... positionibus
ex supra relata et sequentium, quae videant littera iuris Consulti loquen
tis de legato quod in se turpe est, non vero sub turpi demonstrat
relictum. ... est. in specie d. lo. turpia exemplum proponendum esse in le=
gato turpi eadem ... et ... legatarii ... si virgini
aut honeste vidua licet meretricis vestis qualis apud Roma licet
ea foeminea, qua meretrices et adulterio damnatae mulieres tan=
tum utebantur. ... toga quam non nisi foemina inhonestae utuntur.
... ex Iuvenale Martiali et aliis late Tiraquel. in lo. 2. connu=
bial. ... 2. ... ornari vero vestis ... legentur.
arout. ... in lo. vestis. 25. §. muliebria. vers. ... de aur. et
arg. lega. ... legata odio scribentis non ... iuris con.
in d. lo. turpia affirmavit cum id quod turpe est reiiciat et per cons
... sine qua legatum assistere non ... arout ... in lo. apud Iulianum
40. §. ... legat. 1.

Nec instet quis cum ... supra ... 25.
videri propter odium testatoris legatarium legato privare. arout.
... in lo. ... patr. 44. ff de haeredinst. lo. siquis. 33. §. ... de
inoffic. ... respondendum est. odium testatoris considerari in eo ut eius vo=
luntas non observetur ... eo proveniat legatarium legato privari id

id in asiderat, non est quia ex quae in cog. veniunt non attend. in l. 1. ff de aut. So. tutor. [illegible] quia primus [illegible] inserit. [illegible] nisi non [illegible] et bonor. futuro praeterire arcuit. [illegible] in l. [illegible] nus 26. vers. non [illegible] ff si quis omissa cau. te. [illegible] [illegible] de instrumentis [illegible].

C. V

Ad 3. [illegible] sexto l. 1. §. ide ait ff de carb. edict. [illegible] [illegible] Accursius. Sic asserens. in [illegible] specie patr. exhaeredavit filium, quem sciebat suum esse tametsi [illegible] causa illis verbis [illegible] ex adulterio natus ob id ex haeredatio subsistet. at in l. §. ide ait exhaeredatio facta est de eo, quem testator credebat ex adulterio natum, qui si probaverit se eius de testamento filium, haereditatem ab intestato obtinebit, et ideo Carbontana bonorum possessio ei [illegible]. Poant. Socinus [illegible] 3. Iason. 9. [illegible]

Sed [illegible] expressio [illegible], quia verisimile non videtur patrem tam ignominiosam causam falsam esse sciens exhaeredatam dixisse.

C. V. 27.

Aliter ide Accurs. in illis verbis. illud verum quo ad Carboniam. sensit enim, quod licet exhaeredatio facta per [illegible] verba ex adulterio natus [illegible], non est [illegible] momenti ut propter eam filio bonorum possessio Carbontana denegetur, quae competit tenetur is qui eam petit, si vere filius est, haeres esse. lo. quidem ingratus [illegible] lo. 26. ff de inoff. [illegible]. Ex quo emicat vera ratio ad [illegible] in §. ide ait quae talis est. quod quemadmodum filius simpliciter exhaeredatus non [illegible] Carbontanae, quia esset vere filius sit, haeres tamen non est, ita filius exhaeredatus dicta illa causa, quia natus ex adulterio habere debet Carbontanam, quia licet valeat iure exhaeredatio, est tamen ipso, quod probatur se esse filium [illegible] [illegible]. lo. si [illegible] 14.

§ fin

§. lin. infra. [illegible] ubi [illegible] docet ex[illegible] exhered. ita [illegible]. ille
qui scit [illegible] non [illegible] ex[illegible]. ita nullius momenti ee
si probet ex contrario.

Quae decisio valde difficilis est, quia aut ex[illegible]
datus probat se esse filium et tunc ut [illegible] patet exhereda[illegible]
non [illegible], aut non probat et tunc res est in extraneu[illegible], prorsus
inepta. l. quidam. 132. ff. de verb. obl. Unde frustra probatio
[illegible] non expectatur ut subsistat illa [illegible] cum omni casu
[illegible] exheredatio nulla futura. [illegible] ocurrunt huic diffi=
cultati DD. eo [illegible] adverto exheredat[illegible] valuisse et tradem[illegible]
[illegible] si filius exheredatus probaverit se ex adulterio na-
tum non fuisse. [illegible] pater cognovisset legali presumptione
filium suum illum iudicari licet ipse [illegible] suspicaret. voluit [illegible] prop-
ter opinionem suam illum exheredare et sic tanquam non filium excludere.
[illegible] tamen si iuris presumptione eet filius. ut [illegible] ipse filius pa-
tris presumptione exheredat. debet probare aliquid [illegible] quo asserat pa-
trem errasse ratione [illegible] suspicionis sue ex aliqua errore [illegible]
eleganter [illegible] Albericus. Bal. et Iason. videndi Covar.
de sponsal. 2. part. [illegible] 8. §. 1. nu. [illegible] Palacius Rubios in repet. rub.
de donat. inter. §. 13. nu. 60. Soto de iust. lib. 4. quaest. [illegible] art. 2.
ad 2. Castro de leg. penal. lib. 2. [illegible] 11. Gomez. in lo. [illegible]
nu. 51. ubi late deprobat. filiatio. quae requisit [illegible] ut [illegible]
[illegible] filii facta [illegible] loco [illegible] tamen si [illegible]
non sufficit exheredat. nominatim filium proponi, nisi [illegible]
sit causa [illegible] expressa. [illegible] non licet [illegible] de lib. [illegible]
[illegible] de appel. cap. [illegible] aliud [illegible] capitulum [illegible] 6. 9.
[illegible] part. 6.

ad §. pure.

Ad § Pure [illegible]

Ad § Pure leg. nre 3. de Liber. et posth.

An aliud ex Sered. requisitum, neque enim sufficit quod nominatim fiat aut extra aliquo signo [illegible] vt diximus monuimus sed et insuper e necessarium vt pura fiat. [illegible] [illegible] [illegible] 17. ff. de bonor. poss. c. tab. [illegible] sub conditione exheredatio [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quandare si exheredatio valeret [illegible] tauit [illegible] illos [illegible] Deinit [illegible] 3. 4. 7. part. 6. [illegible] Bal. Cugna. Alseri. Roma. Odofre. et Iason. [illegible] Bart. Bal. et Cami. [illegible] in l. si [illegible] 4. § [illegible] C. 3. Petrus Gregor. lib. 4. 2. Syntag. c. 9. Donel. lib. 6. com. c. 12. et lib. 8. c. 32. et [illegible] val. in nota.

Sed [illegible] [illegible] [illegible] DD. et [illegible] verbo sub mone. in §. filius infra [illegible] so. ideo pura [illegible] exheredandus indicat quia sub condit. ex[illegible] fuerius interim [illegible] adito pendet reperitur [illegible] [illegible] dici [illegible] qui ex heredatus e non tamen sit. §. [illegible] inst. de hered. quae ab intest. [illegible] [illegible] [illegible] e [illegible] l. si filius 7. l. [illegible] 30. infra [illegible] l. 3. §. ex [illegible] apparet [illegible] demius [illegible] princ. inst. de exheredat. liber. [illegible] [illegible] rone [illegible] [illegible] [illegible] Iason [illegible] [illegible] 3. [illegible] 7. [illegible] quod Curtius [illegible] [illegible] de [illegible] instituti vt instituiens sub conditione [illegible] pendente instituens dicatur l. mulier. 20. §. fin. de condit. inst. [illegible] [illegible] quod [illegible] et exheredati [illegible] sit ratio

vt bene

ut vere legem dic adversus posset predicta consideratio procedere
debitheret exhaeredari non in filii quae non posset fieri nisi sub conditione
quae in eius sit potestate lo. suus heres 4. ff de haered. inst. d.lo. 1 pa-
ter 4. C. de institutionibus.

Ex alia tamen consideratione meditata ratio insufficiens
videtur ea nempe, quod cum per contrariam iniuria afficiatur filius. lo.
Papinianus. C. in princ. ff de inoff. lo. cum quidam 7. C. de lib. et postu-
mis afficiatur per contrariam conditionem, quae per verum quo magis
per conditionem vitiatur filii nota et iniuria eo magis debuit valere
arrout. lo. maiori non nota infra hoc ff. faciunt ex alia consideratione
infra prae ponenda

Ex quo alia ratione utriusque decisioni assignavimus ver
so non videtur in d. lo. si pater C. de inst. et. quod filius ita debet insti-
tui aut exhaeredari ut nullo casu reperiatur praeteritus et observata sit
fa. d. lo. Imperatorem ibi hoc ff. cui non obtemperaverit filius
sub conditione exhaeredatus cum possit conditio deficere et sic filius praeteritus re-
periatur ex qua ratione sequitur manifeste non solum promotor presentis pro-
vi. sionis: sed in eius ipsius timore ff. ratiocinii. Unde sic iunctis
esset ibi subsistere tex si pater versu. nec inde efficere. Sibi a contrario
sensu colligitur quod filius instituatur sub conditione, et in eius defectu exhae-
redetur valet ibi ibid. nullo casu reperitur praeteritus, sed in omnem eventum
aut institutus si conditio extet, aut exhaeredatus, si deficiat et contraria
conditio omnino sit extranea a liberis pueris iudicat. lo. si proponitur quod
sub conditione ff de nova. quod idem erit si filius sub contrariis conditio
ni bus exhaeredetur, quia in eum eventum exhaeredatus reperitur, certus
que est ultrumque haerum. lo. Suus magis 13. ff quando dies legati ced.

ques -

que tex. ad Bo. allegavit Bart. in l. si tuti... de adit. inde. Puteos et Alex. nu. 7. Iason. ... in d. l. si pater ... Verborum nu. 128.

Sed obstat difficultas ... a patre 28. infra Doct. ... filius subst. qua non e in ipsis ... institutiones heres et substituti ... exheredatus pendente adit. decedens heres ab intestato patri ... ita ... probat ... non valere et sequamur filius non ... instituti aut exheredati, sed praeteriti ... successioni ab intestato locus ... quae maxima nostris visa e ... in d. l. filius et in d. l. si pater ... distinguit inter adit. potestativas, equales et mixtas, et tex. in d. l. filius in casuali adit. intelligit, alii ... ex Alexan. Iasone ...

Tamen solutio ... in specie d. l. filius a patre, filius non ... exheredati ... posset affirmari exheredatio adit. institut. deficiente, ac ... nulla ex ... Papinianus ... si ... demonst. l. filius 20. §. sed et exheredatio ff de bonor. ... et ex vers. heres ... si expendas ... adversativa ... non datur ... exheredatus ... Sarmiento ... in d. l. filius a patre ... 3. ... c. 15.

... vers. tamen ... expositioni ... Con. mentionem fecit ... exheredati et sic debet intelligi de eo qui rite exheredatus e arg. ... in l. si procurator ... §. ... nat.

nalu. l. si ex radicatu, alias meliori ut ius filius diceret § eadem inr. de exhered. qua admissa § materiam iterum iuncto quod nec vero quod ex haeredatis ut edit. ex haereditate ut facta dicamus coheredem cuius aditio confirmet supponimus, alias non ad firmaret iuris consultus pendere ab adit. coheredis cum alias nullus pendere non dicatur l. si ser vus 21. iuncta gl. verbo non possit ff. de stipulat. servor.

Nec insticia divisione de versiculi haeredes autem quoniam ex eo non colligitur necessario in utroque illius patris parte coheredem dare non licere, nam et in alio versiculo illo superioribus adversari, quia in primo coheres vivo filio instituens posse facere et filius sub adit. in vers. haerede autem cohereș datus sui post mortem filii, et sic utque ss. dicto dicunt. Contra veritas affirmandum, est in specie d. l. filius apertus exheredatus iure scrip tum coque non obstante haeredes est filio coheredem dare posse cuius aditione exheredatio possit confirmari, et ita in alio iure valuisse, nihilominus tamen filius pendente aditione decedente, ab intestato patri haerede extitisse, quia certum capi ces extremum non posse existere aut deficere aditionem cuius eveniens frustra post mortem filii expectatur cum iam nec institutio nec exheredatio existere possit. l. suus quoque § fin. ff. de haered. inst.

Nec insit. quis similiter non posse admitti filium ad haereditatem patris ab intestato, quamvis pater in extrema hora adire coeperit testamentum, etenim cum filius institutus fuerit sub aditione et inde sic exheredatus patris ex exheredatio coheredis aditio confirmet non est cur dicamur, hunc filium ab intestato patri succedere, nam huic difficultati satis si ad haec non est nov-

aut

aut invsito in iure nro. ... ab initio valde... in ultimo ... mortis ... ... suus haeres esse ... ... si ... haeres ... infra ... § Secundum
... ... haered. Unde ... ingenio ... pater ... ... si ultimo filii ... articulo ... non ... ... alius valde infirmat. ...

... Sed ad ... superest ... difficilis ... haerede ... ex quo illud notabile ... scripto filio haerede ex parte ... coharede ... morte filii instituti ... quod difficile sit ... qui non videat adversar. ... in lo. si ita 13. § fin. infra ... ubi ... ... patris ... post mortem filii ... haeres ... filius ex haeres ... nullius momenti ... iuris ... quia filius per mortem ... ... adversat. ... haeredibus ex die 34. ... ubi ex die ... haeres instituti ... quod ... post mortem filii admittendum ... .

... His difficultatibus ... ... et ad priorem respondet ... lo. si ita scriptum § fin. filium non fuisse exhaeredatum ante institutum filii, ut ex ordine litterae ... ; ingenue vero ... haerede ... filium haerede scriptum ... ante extraneum coharedem inter ... longum discrimen versari, nam priori casu pater ... non observavit, quod ... ut ... filium instituat aut exhaeredem nominatim ... infr. de ... ... inter caeteros ... infra ... quod ... adeo observari debebat ut ante ... nisi ... ... de haered. inst. § ante haered. inst. de ... merito ... non ... pater, qui voluit ... filium a

filiu[m] debita successione repellere et primo extraneum admittere, ex eiori vero casu natura ra[tio]nis servanda filium instituendi ex parte et si rebus pater coheres eius post mortem instituendi. d. vers. Sardiani d.

Ad 2.[am] difficult.[atem] Auens. respondet regula iuris in d. l. haereditas procedere in die certo et determinato, in qua instituto [illegible] velut si quis dicat instituo Ant[onium] ex d[ie] D. Ioannis [illegible] [illegible] Sancti Francisci quod dictum impossibile est, non [illegible]: [illegible] haeres repraesentet defuncti personam, eius imaginem referat non [illegible] aliter admitti, ut l. [illegible] temeres intermediu vacuum, in quo defunctus non representetur, non 2.[o]: [illegible] supradictum semel admissa sit repraesentatio, non erat quia [illegible] destinenda esse, id [illegible] iurisconsul. docet in l. fo. haereditas diversa [illegible] instituenet coheres [illegible] mortem filii, non esse dies mortis incertus sit. l. 101. §. [illegible] de cond. et demonst. et dies incertus conditione facit. l. [illegible] dies incertus 75. ff. de cond. et demonst. [illegible] in die, quae sub conditione instituitur coheres iudicat.

Adhuc tamen non levis difficultas superest, quam nec Auens. nec caeteri animadvertunt assignando [illegible], in qua post mortem filii coheres instituenda sit. [illegible] arbitrium filiu[m] et extraneum [illegible] sub conditione [illegible] filium tamen decedente ante conditionis eveniente impleta [illegible] conditione in [illegible] extraneus haerede [illegible] per se retro [illegible] temporis institutae; sed [illegible] institutiones [illegible] et filio non admittatur, nisi [illegible] extremis [illegible] Bart. teste in l. [illegible] is qui emptore. [illegible] 25. ff. de usucap. coheredes institutum iudicari [illegible] extremum, ad quod [illegible] per-

mortem

morte ... per quam institutus coheres parte filii ... si de expr
... repugnat verbis iuris ... in ... coheredi ad=
iectâ exprimitur. Et ideo tantum sub conditione institutus huiusce ap verbum
... de extendere ... ad coheredem ... quam intermediari
... Cumano, Alber. Alex. Paulo et Angelo interpretatur
Iason ... nu. 17;

Unde post antiquiores et recentiores ... Faber
lib. 3. conieĉt. c. ... coherede illa substitutum potius, quam institutum
appellari debere, ... filio instituto ex parte coheres ei alter
assignandus erat ... substituere ... ex hereditatio ... firma=
ret et non existente conditione instituti filio interim decedente, tene=
substitutus admittere ad partem filii assignatam, ... talem
non ... sed institutum appellet ... esse ...
vera ... dicti veris sensus percipere, nisi verba illius veris enun=
dent. et ... verbi instituti verbis substitui propriam ... malus
enim interesse ... exare ...
institutus sit substituto dato, an ex parte, si ex asse substitutus
non admittitur filio decedente ante conditionis eventum, quia ex here=
ditate non e ... firmata ex parte vero admittitur, quia ... firmata
sit nisi ... impediat spectare conditionis implementum. In hanc eadem
sententiam inclinavit ... antiquus que ... lib.
... refert et Iason. nu. 10. Hec tamen expositio ... inse ...
... repugnat verbis ... verss. herede ... qui inter ...
... institui et non substitui.

In tanta ... difficultate, in qua ... ad ... dicta refe=
rere, quia aliquid quod verum, solidum et emendatum non ...

adducere

ad heredes, dum melius quid alter adheserit ultimo ind vers. herede

autem ipso ex parte [illegible] heredem esse

quo in casu cum heredis extranei aditio vivo adhuc [illegible]

[illegible] ad confirmandam exheredationem nulla intercesserit, nec [illegible]

[illegible] filii materialis impugnet instituto extranei post mortem filii

[illegible] valet quae in primo casu non valeret [illegible] ita sic [illegible]

dicto ad versiculum, de quatuor vers. herede autem [illegible] vera [illegible]

ex positio ex qua et ex supradictis colligitur ratione supra assignatam

ad [illegible] exheredationem [illegible] sub conditione [illegible] non valere [illegible]

[illegible] futurae praeteritionis non [illegible], neque verum non est

quod [illegible] reddat [illegible] nullius [illegible], neque id iuxta Sarmienti

et fabri expositum probat [illegible] filius a patre cum secundum

vera eius [illegible] ab initio [illegible], nec [illegible]

[illegible] filio emancipato [illegible] nullius non red

dit §. emancipatos. inst. de exheredat. liber. et tamen emancipatus

sub conditione exheredari non potest ut supra ex [illegible] vimus.

Vera ergo ratio ad [illegible], quae colligitur ex [illegible] sub

conditione 18. ff. de [illegible] tab. [illegible] liberi apparentes succes

siones [illegible] removendi. Item licet iure civili Romanorum parenti

bus in liberos summum [illegible] Romuli, de qua [illegible] Ro

muli c. 17. § ius autem potestatis inst. de patria potest. quae [illegible]

exheredandi [illegible] [illegible] ex [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] iura

[illegible] parentes potestate abuterentur et [illegible]

[illegible] fuerunt introducta, quae non observatis exheredatio non [illegible]

[illegible] 1. 2. et 3. cum [illegible] §. [illegible] non [illegible] §. [illegible] non [illegible].

ff. de [illegible]

Ad §. pure ma... 3.

ff de ... inter ... non minore ... requisit... quod ...
... pure ... filius pure ... ...dit paterna ...
... et non sub ... non ... iudicio patris certo qua in=
certo fortuna ... filius exheredatus videt... intra ordinar... iudic.
iuribus ... Donel. lib. ... c. 22. ... Osvaldo in nota ...

Sed et ... exheredat... sub ... ...
defendant saltem in liberis, quorum praeteritio ... nullum reddit;
alias si propter incertitudinem iudicii parentis exheredatio non ...
sisteret, nec in postumo ... sustineret, cuius ... manifeste ...
... in lo. 1. §. sed et si sub ... de ventre inspic. ...
supponit postumi exheredat... sub ... valere, nec ...
... postumo nato post impleta ... cuius rei ratio nulla alia
... occurrere, quam quia exheredatio postumi valeat mero iure
cum non sit de liberis, quorum praeteritio reddit ... nullum. lo. 3. §. ...
... de iniust. rup.

Nec obstare aiunt ... sub ... in qua
... non respexit ad fra... exheredat... ... sub ... fac...
... non valere, sed potius ... effectum ... quasi ...
patre adhuc pendente ... non ... filius ab ... praelatus
submoveri ... exheredat... et sic ... bonorum possessio ...
... ad eum excludendum cum effectu requiritur certum iudicium non ad sus=
tinendam exheredat... ... in ... rei affirma... ...
... ratio 7. ff. de bonis dam. ... nec ...
de parentis ... de causis submoveri a bea ... successione ...
... ad remotum effectum ... ... exhe=
redatio ... sub ... tamen ... iustam ...

ta exheredatus esset in omnem querella inofficiosi et [illegible] ver
tere ad id respicio. Paulus dixit exheredatur non posse fieri nisi certis
tis de causis, ita post nonnullos antiquiores [illegible] singular [illegible]
Cost. in tit. Gallus § et quid si tantum 2 part. nu. 13. infra doc.

Sed Haec sent. nullo modo admittenda est cum ra-
tio traditur ab [illegible] in l. si suo dic. generalis est [illegible] sta-
cent admissa, [illegible] nullus est existente parente ad effectum du-
bii ne exheredatus [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible]
[illegible] filii antea dicta, quia ex [illegible] non competit. [illegible] non me-
[illegible] l. de [illegible] quod admittenda non est cum [illegible] affirmet cer-
tudinis filios ab hereditate patris sui removendos, non ad effectum
sed ad initium respexit, nam si ad effectum ratio nullo modo includeret cum
interim dum admittitur [illegible] certum [illegible] non [illegible]

Nec quod Costa addidit ex d. l. cum ratio quidquam
fuit neque omissa sententia diversa causas, de qua [illegible] referendas esse ad eas
quae proponuntur in auth. ut cum de appellat. cognos. § aliud quoque
capitulum vers. causas collatis [illegible] in [illegible] et cons. quaerelem
Bissa in l. 1. nu. 3. ff de [illegible] cum lex duodecim tab. [illegible]
illius [illegible] verba referamus [illegible] Cujac. in not. ad [illegible] infra
nº. 16. [illegible] nec querella inofficiosi, nec [illegible] causae cogni-
[illegible] sed [illegible] libere et sine ulla causa filium exheredando
cum effectu eum ab hereditate excludebat, nec [illegible] a Iustiniano [illegible] in
[illegible] dicta a Paulo illi [illegible] autem cognosci potuit. Verba Domini est.
filios [illegible] lege 12. tab. suos heredes ex [illegible] non posse
a paterna successione removeri nisi certis de causis hoc est modo te-
[illegible] exheredat. et emancipat. [illegible] hereditatem remove-
rer

Ad §. pure ma. q. 3.

Ex[ ] filius ab [ ] credit patris in suis [ ] infra poe. [ ] nec [ ]

[ ] eos exheredare posse quis et occidere [ ] verum enim

illud licebat matri [illegible] refert ad ius 12 tab. ut adver[-]

[ ] Luis supra Baldus ad [ ] Romul. de [ ] simili ter

emancipat removebat filius ab hereditate patris. §. emancipati

[ ] Inst. de hered. quae ab intes. ubi Praeceptor noster et hered.

Commentatores antiquiores [ ] et [ ] ad [ ] 6. C. de nat.

in test. Donel. 2. com. c. 26. et 6. c. 12. ubi [ ] vel [ ]

et 7. c. 14. [ ] H. ex quo [ ] ratio non agi de causis

quae filius in effectu ab hereditate removebant.

Nec prae[ ] [illegible]

[ ] de ventre in poss. mitten. quis sicut [ ] expendat posthumus

quos [ ] probat. Praetor enim quia [ ] qui [ ]

[ ] Semantis [ ] cura habet eos et qui non dum nati sunt

[ ] spem nascendi non [ ] exheredati filius [ ]

[ ] e duo ventre [ ] introisset [ ] possessio[-]

nis cum sit incerti [ ] ventre [ ] idque non esse quod

[ ] exheredati venire [ ] ex hereditate intel[-]

ligat sed [ ] ventris [ ] exhe[-]

redatio non sit [ ] quo nascitur cum in tempus

nascendi [ ] in ventre [ ] hereditatis petat et si [ ] nati [ ]

venta testamentum rumpit [ ] 3. §. ex his apparet. ff. de

[ ] si exheredatio [ ] querella [ ] post

[ ] 6. ff. de inoff. Unde si tempore quo nascitur [ ]

tempore [ ] exheredat[ ] [ ] impleta [ ] non

rumpet

recuj et ut pere ingrediens inveniat ex eo intendit Costa cuius verba tueme quin non videat.

Ad § filiu, qui intermedias Sui, lo. 3.

Diximus Suevis de nonnullis, quae ex exheredatione necessaria ii. et alia est Ulpiano prosequamur ordine ex precib. et ut exactori me... ode, qui alio tradunt in Sae, quae intricata et difficilis materia ... appellant procedamus ex vers. ante heredis ad versum exheredati ... ad eius ordinem ... id quod ex regula ... § fin. de iur. et facti ignor. ... olim ... ante heredis instit. ... in ... et § ante heredis inst. delegat. ... infra ... 24. vers. ante heredis ... Paulus lib. 3. receptarum sententiarum c. 6. ab ea ... regula ... ex ... datio, a qua ... incipere, id est ex rescripto D. Traiani relato ... inst. de hered. inst. sive ... tempore, sive ... sit ... 3. vers. ... de ... ante heredis ... ratio ... necessaria ut ... ab initio valeat ... si filius ... 10. ... 30. infra ... quod infidiis, in qq necessaria non erat exheredatio, ... et nepos non ... ante heredis institutionem exheredari non poterant, ... in ... locum rescriptum Traiani. ... 1. de exhered. inst. ... Costa ind. ... Gallus ... quod si ... 3. parte ... 3. ... in c. si pater ... parte ... ad= ... nue 6. ... in 6. Sed tamen abrogatum ... omni ... 24. ... ind. § ante heredis inst. delegat.

inter

quid 3. [illegible] inter [illegible]

[illegible] ex motu ex[h]aeredat[ionis] [illegible] [illegible] unius gradus valere et filius exhaeredatus maneret ab illo gradu non a reliquis [illegible] ex [illegible] sicut [illegible] verbis [illegible] in [illegible] dessidium est inter nostros: alii enim existimant ad reliquos gradus exhaeredationem non extendi et sic si primi haeredes amiserint haereditatem sive ea non adita decesserint [illegible] incipit ce[illegible] [illegible] a sequenti gradu filius exhaeredatus [illegible]

Alii verba illa [illegible] ab [illegible] gradu. idem significare credunt quod ab omni gradu, [illegible] ita exhaeredationem non esse limitandam ad unum gradum, quod comprobant ex regula supra [illegible] posita ex vers. ante haeredis [illegible] [illegible] exhaeredationem [illegible] in [illegible] quia praecedit omnes gradus ad omnes referri [illegible] exhaeredatio facta simpliciter inter personas institutorum ad omnes sequentes trahi debet. Similiter comprobant ex versu in eo qui [illegible] [illegible] ubi exhaeredatio facta inter gradus substitutorum extenditur ad [illegible] gradus institutionis et sic [illegible] exhaeredationem ad alium gradum, quam in quo facta est pertinere.

Quos vero priori expositioni adhaereo moveor ex eo quod verba illa ab [illegible] gradu non significant pluraliter gradus sed singulariter unius inter gradus, non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] significat; [illegible] dici [illegible] [illegible], non unicus; sed plures significant. [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vers. ante haeredis cuius diversa est ratio pendens ex vulgari axiomate, quo affirmari solet quod ea, quae in [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] repetita [illegible] [illegible]

indo[illegible]

[illegible] 2. §. fin. ff deiur et [illegible] ionora. lo. [illegible]

§. [illegible] ff de verb. obl. [illegible] [illegible] alio inter [illegible] gradus

institutor monastica est [illegible] non [illegible] [illegible]

[illegible] in initio et [illegible]

De [illegible] primo [illegible]

[illegible] quod [illegible] gradus institutor et substitutor

filius [illegible] gradus [illegible] reperit et [illegible]

debet [illegible] in [illegible]

Hoc tamen non procedit si exheredatio proponatur

[illegible] persona quia [illegible] est [illegible] in [illegible] exempla

[illegible] testator dixerit [illegible] filio [illegible] filius exheredato [illegible]

ex [illegible] non [illegible] §. [illegible] quarto [illegible]

[illegible] vers. [illegible] part. 6. [illegible] multi [illegible]

et assignari, quod ex [illegible] exheredatio ab hereditate, et quia ab uno

exheredatus non excludit [illegible] hereditate. [illegible] quia [illegible]

[illegible] ab uno est [illegible] ab alio et [illegible] in

[illegible] sed magis [illegible] videtur quod exheredatus ab uno a [illegible]

[illegible] qua ille [illegible] est videtur exclusus et ex [illegible]

[illegible] hereditatis non valet [illegible] infra

[illegible] exheredat. quod [illegible] de [illegible]

[illegible] personas. lo. [illegible] capit 20. in fine ff de statu hom. lo. si

quis [illegible] ff de legat. i. sed a persona facta [illegible]

[illegible] non [illegible] are.

Quod [illegible] quando [illegible] institut.

[illegible] filius exheredatus proponit [illegible]

[illegible] exheredato ab eo [illegible]

exponeri

ex [illegible] in l. si l. §. infra [illegible]. Ubi si heredem [illegible] filius exheredaverit [illegible] a 2° autem substituto non exheredaverit [illegible] pendet an prior [illegible] sit filius duxerit [illegible] substitutio [illegible] substitutus heres non erit, quasi ab initio inutiliter institutus, [illegible] exheredatus non sit quod [illegible] filio [illegible] vivo primo [illegible]

[illegible] in non [illegible] inst. de exhered. lib. §. [illegible] non [illegible] quae [illegible] semper [illegible] valere [illegible] a quo exheredatio [illegible] mortuo [illegible] eadem de substituto erant dicenda. [illegible] ideo exheredatio [illegible] ab unica persona valere [illegible] substitutio non [illegible], quia in [illegible] gradu unus tantum heres [illegible] supra considerata [illegible] primo gradu exheredatio facta sit, ne super sit alia persona a qua filius exheredatus non dicatur, [illegible] vero a [illegible] persona sensit [illegible] et [illegible] per sonas a quibus exheredatio facta non [illegible] resolvit [illegible] Paulo et Socino Iason [illegible] num. 19. [illegible] verbo entendiese in l. 9. tit. 7. part. 6.

N. 7 Aliud [illegible] exheredat. [illegible] Glossa in vers. [illegible] ad modum exheredatio facta per [illegible] verba quis quis mihi heres erit filius exheres esto vitiosa [illegible] in l. si quis Sempronius 68. in fine ff. de hered. inst. et facit [illegible] in l. [illegible] 12. ff. de cond. et demonst. [illegible] vero vitiosa quia exheredatio conditionalis est non pura, sed non per [illegible] mentem [illegible] quoniam pater adita hereditate voluit eum submovere quod est impossibile, quae impossibilitas ita consideranda est ut dicamus patrem noluisse submovere

filium

filius ab haeredit. antequam adita esset per haeredem quo admisso ante aditionem haereditatis filius non reperitur institutus nec exhaeredatus sed praeteritus, nec antea potest considerari a successione remotus quam extraneus adierit, nec rursus extraneus adire ante quam filius sit exhaeres et sic alter. Sic obstat id quod Iason respiciens recte affirmat conceptum hanc exhaeredationem impossibilem esse. sic idem Iason. propter similem impossibilitatem, sive perplexitatem inutilem institutionem affirmat in lege si filius 16. ff de cond. inst. Duaren. Ste c. 3. Gomez lib. 1. var. c. 11. nu. 1. Donel. lib. 6. com. c. 13. Ant. Fab. lib. 8. c. 32. Oblez. de vas. lit. C.

Vera. Dicit resolutionem ad verum animum iura ge habent exhaeredationem sub tali conditione illa: si scriptus haeres erit alias eo non existente exhaeredatio corruere. l. Papinianus 5. § si conditioni vers. quoniam ante aditam ff de inoff. test. l. filius 20. vers. sed et ut exhaeredatio ff de stat. lib. l. si paternus 12. § ex test. ff de bon. libert. et consequenter talis expressio non debeat reddere actum conditionalem eo quod alias tacite inerat l. 2. de leg. 1. l. in conditionibus 19. § haec scriptura. l. a quando 106. ff de cond. et demonst. l. haereditas adeo 7. § tractari. l. si dies 21. l. si titio 22. § quidam ff quando dies. l. 6. mais. 6. § sub cond. ff de testam.

Haec dicta alias ut cons. et adverte exhaeredationem posse dupliciter considerari aut simpliciter prout a patre facta promittitur quo filius exhaeredatur certus alius haeres scriptus aut attendo effectum qui est in adita haeredit. a filio moriente, modo filius mortuo patre statim dicitur exhaeredatus et impedit

Ad §. filius inter medias ꝗ. 3.

impedit ita Pris ostruatio, qua ariaretur legis dispos. ingst. ꝗ. in suis in lra hoc 4. Caeterum ad totale, filii exclusionem et ut sit eius effectus additio hereditatis requiritur. d. §. si adit. Hered. d. §. sed cum ex Heredato ex quo fieret ut si pater ex ... additio ut filius exheres sit si exhereditatis adierit hereditatis ante additio non filius nondum exheredatus, nec heres potest adire hereditatem filio nondum exclaso ex volunt. patris, quia sciendum est filius non debet submoveri post aditam hereditatem. sed antea ut ... cum [illegible] heredi, qui antea valide exheredatus sua additione ... sic et in legato dicimus mortuo testatore statim valere quoad substantiam; quo ad effectum tamen et execut. hereditatis additione requirit meas, qua deficiente legatum corruit ... quam C. de fideicom.

Nec quod adducit ... ind. ꝗ. 3. ... l. ... d. leg. ... §. sub ... fideicomis. ... simil. quod quid facit, na procedunt in casibus inqq. illud quod exprimitur nulla facit perplexitatem inter volunt. defuncti et iuris dispositionem ex eo enim quod testator requirat ut heres adeat aut ... non ... dat nulla fit impedimentum ... aut ... , imo id quod exprimitur ad validitatem et valorem requirit, caeterum ex eo quod pater velit ut filius sit exheredatus cum heres adierit resultat supra considerata perplexitas et impossibilitas cum additio quo ad volunt. testantis diverso modo ... quoniam et si non exprimeret ... ut in ... iuris C. ind. ꝗ. siquis ... provin. ... de hered. inst. illustrant Bart. ... C. ind. ... 22. ... quando dies legat. ced. et in ... 3. nu ...

[illegible]

delegati. ubi Socin. nu. 12. Iason 34. Cerbera. inregra. lo. si pater C. de inst. nu. 238. Menoch. de succes. creat. S. 20. nu. 31. Tiraq. 10 com. c. 6. nu. — Roser. 2. ser. c. 10. Go nu. 7. lib. 1. var. c. 12. nu. 47. Donel. supra et lib. 8. com. c. 12. ubi d. s. vel in notat. lit. C. Sed hic tamen decisione lo. 3. de delegatis correcta decissione 10. l. tit. 2 lib. 5. recop. Advertunt videndi Gregor. verbo entrar en la heredad in lo. 2. tit. 7. part. 5. Matien. in d. l. 1. glo. 14. nu. 8. ubi ... nu. 14.

N 11.

Dende ex verss. inter duos. siquidem mater exheredat filium inter gradus submovere filius ab omnibus gradibus. ... Iason. nu. 7. ... in lo. 1. C. de lib. pret. in delegati confirmat expendunt verss. in eo quod nis ... ubi exheredatio scripta fuit post 3. gradus heredum et submovet filium ab omnibus gradibus praecedentibus sed remanerlus ... nihil minus ... nostri ... deinde na illa verba ab utroque gradu duos gradus tantum ... iuxta quod sensus erit exheredat. possita in medio gradus referri ad proxime antecedentem et ad immediate sequentem et ab utroque filium removere ... probat ... in verss. in eo ... Socin. existima verss. ... quatuor gradus ... duos tantum scriptos ... et quatuor personas et ideo exheredatio possita inter gradus ad utrumque referri.

N 12.

Nec obstat ... in lo. si ego ... ff. de iniust. ... ubi ... quasi ... ego et ... institutionis ... possumus ... nepotis

3.

Ad §. filius inter sue. lo.

nullo autem modo non exheredatus ... defuncto sui eo

ad repetere cum ita per institutum personam a quo postumus ex

heredatus ... substitutus vocat, a quo post humus

exheredatus non est ... sit. ... quadam ...

... postumus post ... gradum ...

... exheredatio ... inter duos gradus ...

... nostri textus ... inter duos ...

quod ... textus ... si ego ... in vers. sed si ego ... si ego ...

... institutum et invicem substituit tamen ... in parte substi...

... postumus exheredatus non sit mortuo ... ...

se ... et exheredatione, quod ... alia de causa pro=

cedere ... nisi quia iuxta regulam nostri textus exheredatio facta

inter institutum et substitutum utrumque comprehendit.

N. 13

Adhuc tamen superior ...

... in ... si ego respondendum exheredatum postumum ...

quod non est inter medios gradus sed ... ad gradum ex=

heredationis factum fuisse ut ... ex Scaevola verbis ... et a

nobis postumus exheredatus sit, a substitutis nostris non

sit exheredatus. quod utique non affirmaret si inter illos duos

gradus exheredatio ... esset, ... ad gradum exheredati

... illo gradu tantum ... reperitur ut in ...

nostri textus. Unde cum deficiente ... in parte ... substi-

tutus sustinet a quo postumus exheredatus non est nas=

cendo rumpit illum gradum et consequenter ... instituit et

institutum ... efficit.

N. 14

Sed cum ... non ... in vers. sed si ego non

[illegible] inter nostros et alios expressi [illegible] receptior est
ea quae docet quod cum ego et [illegible] instituti, imbiceque [illegible]
tuti simus. Hac substitutio refert et [illegible] iuris accrescen
di, ita ut accrescere potius quam substitutio [illegible] [illegible]
12. obser. c. 14. Ant. Faber lib. 15. [illegible] c. 20. quo fit ut quamuis [illegible] substitutionis postumus exheredatus non sit, [illegible]
tamen rumpere non [illegible] iure accrescendi [illegible]
[illegible] deferatur [illegible] nullus potest esse rumpere [illegible]
cum in 1° gradu, ex quo [illegible] postumus exheredatus [illegible]
nat. ex qua ratione [illegible] concordia [illegible] solent iura, [illegible]
in l. [illegible] de acquir. [illegible] cum [illegible] in l. [illegible]
80. §. 1. [illegible] cum [illegible] 12. obser. c. 24. omisso [illegible]

Haec tamen interpretatio [illegible] videtur
[illegible] non [illegible], quod ius accrescendi ex [illegible] testatoris
ut vera resolutio [illegible] quaesiverit cum [illegible] possit [illegible]
substitutio vero ex manifesta et expressa testatoris voluntate, quae praevalet in hoc casu l. 2. §. si duo ff de secundis tab. at [illegible] vers. [illegible]
si ergo manifesta est testatoris voluntas, ubi si in [illegible] parte [illegible]
[illegible] exheres [illegible] substitutus [illegible], igitur non ex iure accrescendi [illegible]
[illegible] ab ipsa substitutione postumus exheredatus non sit sicut in 1 casu
rumpit, ita et in 2°. aliter exponit Duar. de iure accrescendi lib. 2.
c. 16. aliter [illegible] in l. si postumus, nu. 12. in [illegible]
[illegible] in vers. sed si ego substituti, quamvis cum postumus exheredatus
sit in 1 gradu, in quo ego et [illegible] instituti fuimus, quamvis in 2°
substitutionis gradu praeteritus sit [illegible] valere cum in eo nullius
aditae personae, quia postumus non sit exheredatus, [illegible]

est -

& in initio eiusdem lo. verum ideo rumpitur testamentum, quoniam in locum instituti substitutus succedit, a quo postumus exheredatus non est, in cuius rei confirmationem praeter eos adverto expendi posse text. in l. 1. § de liber. praeter. vel nam eiusdem. Sed des institutis sine nulla ratio reddi potest quare videtur in posteriori tamen casu exheredare voluisse.

n. 16

Sed licet haec verissima expositio ut plurimi et magni praeceptoribus in iis Scaevolae admissa sit ad haec in locum non satis facit, nam licet verum sit institutum et substitutum naturaliter unam et eandem personam esse, civiliter tamen non una sed diversa potius iudicatur sicut diversi sunt gradus institutionis et substitutionis et diversimode iudicatur quando ex institutione adit, ac quando ex substitutione, gradum enim diversitas quasi duas diversas personas considerat ut non difficulter colligi licet ex text. in l. 1. § si proponatur ff. si quis omissa causa. Attento ergo ut ab intimo praedicta diversitate personae substituti, a quo postumus exheredatus non est non consideret eadem quae in institutione erat, sed diversa licet a re ea tanquam ab instituta postumus exheredatus sit cum tamen a re ea tanquam a substituta et sic diversa non sit ab haerede remotus, quae ratio in priori casu rumpit sic et in secundo rumpere est dicendum.

n. 17

Quae praeter eos quos viderim nemo hactenus non aliunde assignanda arbitror quam ex ipsis Scaevolae verbis. quia in ratione ff. an ab haerede altero omittente rumpatur testamentum, docuit ergo Scaevola in priori illius textus specie, quando nempe eos et filius institutos secundos ac postumos voluerimus exheredare, ac institutis autem nobis non

et exheredatus similiter nec absolute adire, quia tunc non est an alterum exno=
bis omnino=erunt at [illegible] ob id quod a substituto, qui in locum ins=
tituti sui intrat posthumus exheredatus non est, quae incertitudo in
adeunda impie, nullo modo potest considerari neque licet eo pertinens nec tunc
dicitur filius adeundo suam ex asse haeredem fit eum et si maxime vellit
pro hoc repudiare omittere non possit. l. si quis 3. § intestato. iosi
duo 32. ff de acquir. haered. Unde cum instrumentis tam oportune
quam ipse filius tanquam institutus adire, quam a filia, quam in sua prop=
ter exhaeredis repudiatione venerit, inveniet exheredatus sit, nullus super=
nere timor supersit, et ideo ut [illegible] in d. vers. ideo sic eo, ut
quoties eo et filius instituti sumus et invicem substitui quamvis.
in parte substitutionis posthumus exheredatus non sit matres
repudiante filio me posse adire et ex asse haeredes fieri.

Sed ad hoc urget difficultas considerata supra nu. 15.
et seq; quam varie exprimere conantur Paulus Cast. in l. 10. si quis
a nu. 22 Duar. de iure accresc. lib. 2. c. 16. Cuiac. lib. 12. obser.
c. 14. et Mat. [illegible] in l. si posthumus 14. [illegible] re=
sari a Cardosa de iur. accresc. illat. 35. ego vero respondendum cen=
deo ut dicere verum sit quod diversa persona civiliter consideretur
persona instituti et substituti et sic posthumus exhe=
redatus ab eo tanquam ab instituto non videtur exheredatus
ab eo tanquam a substituto attenta tamen maioris voluntate tes=
tatoris quam [illegible] disposit[illegible] credendum est, cum voluisse
posthumum exheredatum [illegible] ordine [illegible] quam
idem haeredes instituti et substituti ss. cum nulla [illegible] ratio
inveniri possit, cur in hoc casu posthumus a substitutione remo=

vere non voluerit, ut nimis liceantius dixerint Antoni. impp. ind. l. 1. C. de liber. praetor. nec refragatur huic solutioni verba ... quaevis in parte substitutionis non sit exheredatus ... exprasse non esse praeteritum exheredatum sed exheredatum intelligi quod in hoc casu extante supradicta ratione et decisione ... sufficit ... non rumpere. ... ut ... sentis revertamur ... exheredatio inter duos gradus facta ab eo filio submovere ut in hoc vers. inter duos ... docet.

N. 19

Decimus quid observandum sit quando exheredatio in medio ... facta est. s. inter heredes unius gradus, s. inter diversos gradus, hoc in medio ... nunc inquirendum superest ... Hic omissis videt quid sit observandum ... exheredatio post omnes gradus facta reperitur. et videtur affirmandum ... omnes superiores referri ... in fine, in ... text. in ... 30. §. fin. ... si exheredatio posita in medio ad omnes sequentes extenditur ... in vers. ante heredis ... posita in fine ad antecedentes ... deberet ... decisio ... de liber. praet. ... confirmat ... pars 6. ... deberi ... de lib. praetor. ... causa ... finalis sit ... patris volentis filium submovere ... gradu praecedenti ... decisio d. l. C. de lib. praet.

N. 20.

Sed sicut diximus in aliis dispositionibus

regulariter admitti soleat. ut clausula in fine posita ad omnia praecedentia referatur in hoc tamen casu stricta iuris dispositione pensata contrarium defenderem. ex hereditate namque in fine posita solum pertinere ad gradum proxime praecedentem mouet dictus textus in §. fin. infra dicta nostra lo. ubi si ex hereditario posita post duos gradus ad illum pertinere filius non diceret ab eo prae ... nec illum inciperet a 1º gradu. et haec sententia referenda menta superioris non obstant. maioris enim efficaciae est clausula in fine posita. ... Ver. dicta vero. in lo. quisquis ... ff de leg. 3. quam examinant Bart. in lo. siquis ex argentariis §. 1 in fine. nu. 20. ff de edend. plures referunt. et quae ... celebres aduertunt Peralta in lo. siquis in fine ... nu. 166. ff. de leg. 3. Mol. lib. 3. de hisp. primog. c. 5. nu. 56. Ad textum in d. lo. 1. C. de lib. praeterit. dicendum quod si recte verba eius expendantur potius sententiam hanc quam contrariam comprobant. nam cum textus dicat ex hereditate sentiendum in fine referri ad omnes gradus eo casu quo a testatore id expressum est. vel aliud de eius voluntate constat. quod ideo ss instituti et substitui manifeste sequitur quod si id non exprimatur. s. aliud de voluntate constet, sed in dubio res existat ex hereditario non debet pertinere ad omnes gradus praecedentes quae est vera illius textus interpretatio seu expositio teste ... tamen si ... aliter exponat supplendo dictionem maxime.

Ad § sitta testatus fin. Suiees lo[cis]

Difficile est quod ... in praesenti proponit ... consistere

N. 3. si ita testatus fuerit 3. 10.

desistere etc. in quo filius in potestate praeteritus proponitur. contra id quod passim in iure occurrit et scriptum reperitur in l. si filius 1. in l. inter alia 30. vers. nam infra vocat. verum id ex dispositione. Sic intelligendum est. ut procedat quando unus est tantum gradus institutionis, secus quando sunt plures et ab omnibus filius praeteritus reperitur. ceterum si pluribus gradibus a patre designatis a filio praeteritur. a sequenti vero exheredetur. prior gradus pro non scripto habetur. et etiam a 2º incipit. confirmant iura in l. similiter. § 4. de inoff. test. l. 10. si filius 75. ff. de hered. inst. l. 10 ex facto 43. § heredes filius. ff. de vulgari.

N. 2.

[illegible]

... 50. ... stipulatio declarando ... vilis sit ... nemo possit. ... tamen, quia ... vitiis ... stipulatio ista ... alteri de verb. obl.

... vero in stipulat. in qua ... promittit aliquam pœnam ... pœna obligatio valida ... sistendi ... sicut morte, qua ... principalis ... valida ... solutio ... pœnalis ... quae ... de verb.

N. 3.

Nec ... non debere ... in ... non pendet a ... imo ... institutio ... non admittat ... quandiu ... dici ... post ... diminuitur ... quod ... substitutionis non pendeat ... imo ... institutio ... necessaria ... institutionis quod ... quia non ... praecedat ... vulgar. ... pœnalis stipulatio ... ponderat ... in exemplo ... propositio ... effectum habeat ... cessat ... obligationis ... qua ... ... inst ... valebat ... pendebat ... institutio ... in ... non ... propter ... substitutio ... hereditas ... in quo ... sit ... [illegible]

ex dificientibus initiat ac minus [illegible] cendo dicit, qui sub[illegible] [illegible] condio dicit [illegible] [illegible] ante rib. 10. ex duobus 24. ff de vulgar. l. proximus 92. ff de verb. sig. ex [illegible] [illegible] quas [illegible] responsa 132. ff de vulg. subst. nu. 14. [illegible] lib. 9. Mantica [illegible] lib. 3. n. 10. n. 8.

4. Nec iterum [illegible] resoluta institutionis [illegible] sicuti haeres 35. infra tit. 6. §. em [illegible] praecedentis [illegible] [illegible] de acquis. haered. l. sicut 13. [illegible] ita secunda tabula [illegible] principalis partes obtinere videntur. et quia admodum non [illegible] [illegible] substitutionis partes institutionis iudicant [illegible] sic ea sublata [illegible] [illegible] substitutio et [illegible] [illegible] 13. §. si de [illegible] [illegible] ne respondeo [illegible] in eo si quis haeres procederet quantum [illegible] substitutionis [illegible] erat [illegible] [illegible] acrescendi et ideo qui agnovit suam portionem ex institutione [illegible] agnoscere ex iure acrescendi, quia [illegible] invito ei portio accrescit et licet in 2 casu [illegible] diversis ex substitutione non tamen inde sequitur pendere ab institutione [illegible] [illegible] vero erunt [illegible] haeredes. ad [illegible] 10. sicut [illegible] respondet loqui in substitutione pupillari, quae [illegible] paterni [illegible] §. liberis inst. de [illegible] [illegible] [illegible] ex eo haeres [illegible] l. 2. §. [illegible] ff de vulgar. sic [illegible] fideicommissaria substitutio institutionis [illegible] requirit, sine qua [illegible] non [illegible] l. [illegible] marcellus [illegible] 10. [illegible] §. [illegible] l. [illegible] quod 14. §. qui compulsus l. [illegible] et [illegible] ff [illegible] Trebel. [illegible] ex eo [illegible] fideicommissarius de manu haeredis fideicommissum [illegible] debet. quod diversum est in substitutione.

iuoari, itaque substitutus ipse cred. aequi nonnulla al.
instituto.

Per ... resolutioni et ... vere
consistit ex ... si veniat. vers. quod si non vivet. ... veniat
impossibilit. ... ex Morallo ... veniet, ...
institutus exhaeredatus sit, a substitutus praeteritus ... veniens
institutus in possessionem bonorum mittendus, nonnisi quia exhae-
redatus ... per ... si ab institutis praeteritus sit, a sub-
stitutis exhaeredatus vivis institutis in possessionem mittendus
... quod si institutus non vivam ...
... non ... gratia ... exhaereditas
a quo exhaeredatus ... in nostro ...
... in ... a quo exhaeredatus ... et non ... a quo prae-
teritus ... respondendum est ... non ...
inter gradus qui annullat ... et inter gradus qui
deficit ... nullo ... ipso iure quia institutio ...
... ante ... natiuitatem ... in ...
na ... tradita ... non ... ex ...
... naturaliter ... gradus deficit ... postea ...
gradus ... rumpere non ... in ... si. §.
In ... defectus ... conditionis ...
... non rumpunt quia nullus est ... ita ...
... perse sine consist. ... in ...
... id ... quod ... sed
et id quod ... si sine violentia fiat ...
... Sarmien. ... in ... 3 4. ...

N. ...

Ad § si ita testatus sum, 3. l. g.

[illegible] inter [illegible] si [illegible] orantis [illegible] vale[illegible] incipit ex seq. gradu [illegible] satis [illegible] propemod[illegible].

[illegible] tamen hic resolutionem [illegible] non vaucit 8. § a. verss. secus post mortem [illegible] de [illegible] sic primi testatus a 1. gradu et exheredatus a 2. et primi credis mortuum [illegible] editio [illegible] qua scripsisti [illegible] valet [illegible] nec devolvitur [illegible] in quo exheredatus [illegible] omisit satis [illegible] conare [illegible] dicentis de versiculo secus post mortem procedere in filio emancipato [illegible] nullus non reddit, [illegible] in eo quod [illegible] observatur receptis [illegible] gradu [illegible] valido [illegible] sequens [illegible] quod si emancipatus [illegible] comparare [illegible] agere [illegible] intestatis [illegible] in scriptis [illegible] § [illegible] quod [illegible] in d. l. [illegible] § [illegible] et in l. [illegible]

[illegible] 7. Versus [illegible] emancipatus praeteritus a 1. et exheredatus a 2. gradu [illegible] similiter praeteritus et exheredatus [illegible] aliquando autem [illegible] differentem si heredes scripti in 1. gradu [illegible] ante mortem testatoris [illegible] incipit a 2. gradu [illegible] § [illegible] et sic emancipatus [illegible] eo casu non [illegible] debet nec [illegible] d. § si vero ter [illegible] vivant [illegible] d. §§ [illegible] tamen [illegible] quod si heredes scripti testatori [illegible] vivant [illegible] mortuum [illegible]

[illegible] nec [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] pendent

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] computando [illegible]

vers. [illegible] [illegible] emancipatus [illegible] per [illegible] [illegible] [illegible]

a [illegible] vers. sedet post mortem et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

in [illegible] non est: [illegible] in posthumo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

temporis [illegible] [illegible] [illegible] ex [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] caterum

in filio praeterito [illegible] [illegible] competat [illegible] [illegible] [illegible] autem

[illegible] mortis testantis [illegible] tale fuerit ut ex eo [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] bono [illegible] possessio [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] si [illegible]

ta, nec petita [illegible] [illegible] illud [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] si [illegible] [illegible] super [illegible] [illegible] [illegible] tempore

mortis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ante [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] emancipatus ab eo [illegible] per eo [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quo tempore mortis [illegible]

[illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] docen

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in nota. plures referet

[illegible] [illegible] [illegible] videres.

[illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] ubi Pompo. docet quod si

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] pater [illegible] [illegible] a [illegible]

[illegible] [illegible] et [illegible] pendet an pater [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quasi ab initio in [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non sit [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] quoad [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est. sed

dicendum est illius [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible]

quanto tempore [illegible] [illegible] deessit deliberantibus [illegible]

Ad § si in testamento [illegible] l. 3.

ubi loco scriptis et non confirmata in codicillis per eorum [illegible] in [illegible] legatis [illegible] [illegible] § si [illegible] ff de [illegible] [illegible] l. filius 20. vers. [illegible] ex hereditatio ff [illegible] [illegible] quo in casu [illegible] heredes non [illegible] iudicant nullus [illegible] filii mor[illegible] [illegible] ante exheredatus confirmatus neque [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] filii [illegible]. quod si heredes [illegible] [illegible] sine [illegible] successio ad eos pertinebit l. si quis C. in [illegible] ff de iniust. rup. verum si eadem [illegible] ad substitutionem non pertineat quasi ab initio inutiliter substitutus ad [illegible] proximiores tempore quo [illegible] successio [illegible] l. si [illegible] [illegible] [illegible] l. si quis C. [illegible] ad [illegible] [illegible] verbo [illegible] receptus [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] in l. 2. nu. 4. C. de liber. praeterit.

[illegible] quo cavendum a Baldo in l. 2 nu. [illegible] heredis [illegible] l. si [illegible] pertinere ad heredes filii ad quos [illegible] [illegible] [illegible] ex persona eiusdem filii in [illegible] confirmatus eo [illegible] [illegible] in l. si exheredatus 11. ff ad [illegible] [illegible] [illegible] Bald. [illegible] tempore quo filius decedit heredes [illegible] in [illegible] [illegible] filius exheredatus [illegible] nullum ius [illegible] nul[illegible] pot ei competere [illegible] per [illegible] eius heredibus, in quibus [illegible] iuris transferre [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 20. ff de acquir. [illegible] dom. [illegible] [illegible] 54 ff [illegible] [illegible] [illegible] Baldi [illegible] [illegible] procedere [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vivo [illegible] filio [illegible] repudiassent, tamen [illegible] filius statim [illegible], tunc [illegible] [illegible] filii [illegible] [illegible] transmisso [illegible] iure [illegible] nullus [illegible] [illegible]

[illegible]

... hic. nu. 2. et in l. si infanti. nu. ... . de ...
... dictus in c. Raynuncius ... verbo ... est secundo.
nu. 119. dicti ... Sarn. ind. ... si ... nu. 2. ... . i. ... .
c. 11. nu. 6. ... ind. ... ex ... quod
... quod ... requiritur ..., quod ... co
... non requiritur ... sed sufficit non ...
ex ... vers.
... in ... si pater. ... .

... quod ... interpretandis ... est
difficile ... in l. si ... vers. ...
... in ... . dicit quod si dico
... in ... faciens ... ne
... primis ... si
... ex ... quod ... excludatur
non admittitur ... quod si vera est, ... cu...
... in l. si ... . sol
... non ... dicit ... ta-
men ... quod ... postumus
... fuisse ... preteritio ...
... erat ... postumus ... cra
si ... postumus ... an substitutus
... erat admittatur quod negat ... in vers.
... et ... in
... vers. ... quod ... pos ... primi
... postumus non admittitur quia ... erat ...
... non ... admitti ... quod ...

Ad §. si ita sui, 3. sign.

mag. viveret nam dirimeret sententia Baldo. Baldus, relatio, c. si eo

ff. de iniusto rupt.

Sed dubitatur quod si posthumus instituitur, nam etiam ducere uxorem debuit eam cum rubrica, ex duabus tamen lib. primis 12. ff. de iniusto rupt. Ubi ordinem aequo posthumus praeterius est quod post mortem ipsius quod adversari L. fi. si a. 2. parte, omisso ... interim ... vera et civili respondendum est ... posthumus, posthumus vivo patre ... in l. fi. 2. parte, mortuo ... patre ... vivo patre ... non ... mariat ... sit quod natus fuerit vivo patre, mortuus vel non vivo ... quod ... morte patris nullo ... non debet ... sic ... procedit ... posthumus mortuus est nam dicet ... sit, nimia ... ex reg. ... imperator, substitut. ... l. 13. ... c. ... in ... laudem Dei omnipotentis ...

Maria sine peccato concepta.

Ad §.

AD TX V. IN LEGE

in suis .11. de liber. et postum.

Successiones quae ex ultima morientis elogio, sine eo ab intestato deferuntur, non omnibus eodem modo solent acquiri, et quaedam velint nolint; quaedam non nisi ipsorum voluntate intercedente. Et quoniam haeredes qualescumque, sive extranei, sive illi necessarii dicti, si voluntarii appellantur, eorum una tantum est additio: necessariorum vero duae species, quia necessarii absolute, ut servi, quidam sui et necessarii ut filii. l. qui solvendo 42. ff de haered. inst. l. necessariis 57. ff de acquir. haered. l. 1. §. suos. l. in suis 14. ff de suis et legit. haered. l. 1. §. fin. ff de separ. §. servus autem a domino inst. de haered. inst. §. 1. §. servus quoque inst. de haered. qualit. ultra ordinarios in dictis iuribus Cuiacius 10. com. c. 5. Conradus 2. sumgivar. c. 18. Goveanus var. lect. c. 3. Hubertus Legitimar. et Balduinus in d. §. 1. ubi Praeceptor noster Pilar. Ant. Faber in Papinia. erro 3. tit. 6. illat. 1. et 2. et tit. 8. prin. 2. ill. art. 4. Donell. lib. 7. com. c. 1 et 2. ubi Osualdus in notat. alios refert.

Caeterum suos haeredes partim iure fieri, partim voluntate testatoris, ipso iure sui ss. haeredes defuncto. liberi eius sive ex test., sive ab intestato ad haereditatem vocati qui in potestate morientis fuerunt et sic l. gradu, tunc enim incipit haereditas eis deferri. §. sui inst. de haered. qualit. §. 1. inst. de haeredit. quae ab intestat. vehementer testatoris, hoc est patris sine necessitate haereditatis suscipiendae filio non remisserint, alias si hoc edit. cum

N. 3.

ex heredes scripserit, si volet, [illegible] subsequa alia, quae in eius potest-
ate sit igitur non necessarius sed sua sponte haeres existet. Jo. Corne-
lius [illegible] lo. [illegible] dubitari 86. ff. de hered. inst. [illegible] verba hae-
rede adit. inst. Donel. lib. 6. c. 12. et 19. ubi Duval. in notis.

Inde si [illegible] sui et necess. a[illegible] heredibus nondari
haereditatem, neque novum dominium acquiri sive ex test., sive ab intesta-
to patri succedant, sed [illegible] habebant in vita patris [illegible]
[illegible] Paulus iuris [illegible] docet in hac materia [illegible] celebrem
[illegible] stare non posse. [illegible] Bart. Alber. [illegible]
Paulus [illegible] locum ex quo [illegible] fi-
lios [illegible] suos heredes nominari [illegible] propositione
[illegible] illa infert. [illegible] comprehendens omnem probati-
onem [illegible] suos heredes [illegible] olim dominos
bonorum [illegible] patre existimari [illegible] filios, [illegible] appellari [illegible]
[illegible] patris fam. nominant [illegible] verbis pariter [illegible]
[illegible] est, omnia reliqua [illegible] sunt [illegible] propria quo
in sensu verbi [illegible] est [illegible] in l. [illegible] proven-
[illegible] 5. [illegible] ff. de verb. signif. Ex quo Paulus infert patrem
a filio [illegible] distingui, quod alter genitor, alter genitus
sit. [illegible] affirmat: [illegible] filii qui in potestate morien-
tis fuerint [illegible] heredes instituti non sint, nulla tamen [illegible]
[illegible] domini [illegible] § 2. inst. de hered. quae ab intest. [illegible]
[illegible] nulla est. l. si filius 7. l. inter caetera 30. [illegible]
[illegible] quod non alia de causa [illegible], nisi quia [illegible] antea
[illegible] in vita patris domini bonorum fuerant [illegible] non nisi
ex haereditate [illegible] pervenerunt. [illegible] ratio 7. ff. de bon. dam-
[illegible]

[illegible] in quib. in 2. si vaques in vio nu. 21. Gl. de vero dona.
et in diata. de i.ceniturra q. 33. et 40. anu. 25. Arr. sub.
de error. Grag. mat. decad. 1. 73. err. 10. Donel. et Osual. in
Sois supra relat.

[illegible] mis de mis sent. sua Paulus a fir
ma[illegible] et valilitis re[illegible] vna aut altera obiect. [illegible]
asserens non obstare quod filii dicant heredes patris hoc est
[illegible] in [illegible] ab eo relictis et eis convenire [illegible] sub
[illegible] heredibus 62. ff. de [illegible]. [illegible] sunt cum hec obiect.
Paulus asserens [illegible] suos hered. [illegible] continua[illegible] quando
spiritus [illegible] patris que [illegible] in alienis bonis [illegible] continua[illegible]
[illegible] suam heredem in suis perseverare, non in alienis suc
ced. [illegible]. Nec similiter obest aliquod filius [illegible] dicquit
aliquid quod pater non habuit, ita possit succedere liberis [illegible]
[illegible] antea non potuit, [illegible] asserens quod non
dicquis [illegible] que pater eius non fuerunt sed bona libera admi
ni[illegible] que [illegible] non debuit.

Denique [illegible] Paulus obiectioni, que aliter pro
[illegible] si filius in vita patris est dominus [illegible]
eis exheredare, [illegible] que in bonis antea [illegible] sine
[illegible] sua [illegible] his [illegible] ex mente Pau
[illegible] quod hec bona filii sint tamen [illegible] patri
[illegible] removere [illegible] videatur in
[illegible] patri ex eodem potest
[illegible] accidere [illegible] nisi [illegible] que
[illegible] et tamen pater [illegible] propria [illegible]

cum

[illegible] succedendo [illegible] in fine [illegible] patri [illegible] [illegible] merito [illegible] quae [illegible] intelligunt [illegible] [illegible] filii fam. [illegible] patre [illegible] patrimonii domino existimari. Et quod dicit patri [illegible] heredes [illegible] ad adminis-
trationem liberam [illegible] rerum, qua prius non habebant.

Ex verbis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] materia, qui [illegible] [illegible] appellantur quod [illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible] oportet qui non sint sui heredes [illegible] [illegible] in [illegible]. [illegible] appellari quodque [illegible] [illegible] [illegible] quod heredes [illegible] eius [illegible]: [illegible] in [illegible] iuris [illegible] se [illegible] interrogatus interrogatur [illegible] [illegible] [illegible] quis [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] particula [illegible] lib. 4. de [illegible] [illegible] [illegible] lib. sing. de heredibus [illegible] [illegible] nu. 18. Verum ego ex [illegible] iuris consultorum [illegible] [illegible] quod ad [illegible] causa existimo [illegible] heredes [illegible] liberos. qui in potestate morientis fuerint, quod [illegible] bene nemo [illegible] primi gradus antecessit. = Liberi intelliguntur sive natura- les [illegible] ex iustis nuptiis procreati sint [illegible] adoptivi. l. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] heredum. [illegible] in fine inst. de hered. [illegible] sive primi gradus [illegible] [illegible] sive [illegible] nepotes neptes sive [illegible] [illegible]

ius et principes ... descendentes §. sui de ... §.
institutionum §. ita demum de hered. quae ab intest.

Fuerunt et insuper olim sui heredes matres ...
quae matrimonii causa ... manus convenissent et nurus, quae
in manu filii qui pater in potestate habebat ... in Rubrica
Cl. 22. verss. sui heredes ... 29. quaest. ... in
lo. scripto. ff unde lib. ... Dyonis. Alicarnasseo. 2 antiquit. Agellius
lib. 18. noctium Atticarum c. 6. distinguitur videlicet patria quod
cives Romani angustissima ... passim antiquis ...
instituta habebant quae cum in manibus non ... filii ... extra
neque non sui ... lo. illud 4. §. ad ... ff de ... tab. lo. nulla ff
de suis et leg. hered. §. feminae inst. de adop. §. ... de ...
... quals. et differentia.

Dixi in potestate morientis nam eo tempore quo de
functus moritur oportet filius in potestate esse quo ad causam testati et
... priore loco occupare quo ad causam intestati incipere sol.
mus a tempore quo desinebat ... nemo proximior gradu
antecedat vel filius exheredatus filii sui tempore mortis
avi non esset proximus in potestate patris tamen suus ab intestato
... existere ... sicut extraneus repudiat hereditatem nemo enim pre
cesserit quod accidere ... si filius exheredatus ... extra
nec deliberante iura ... difficillima ita interpretanda et
exponenda in lo. siquis postumos 9. §. si filius exheredatus vero
... lo. siquis filio 6. in ... ff de inoff. ... lo. scripto 7.
ff unde liberi lo. 1. §. ... ff ... leg. hered. §. cum autem
inst. de hered. quae ab intest. ... 29. quaest. ...

Ad lex. in sa. in ults. ii.

in rest. ad hoc ind. 10. scripto Costa in lo. qui duos. § cu. in bello. vers. patre prius mori. nu. 10. ff. de rebus dubiis. Donel. 7. com. c. 2. Faber. 10. coniect. c. 12. Ant. Covarr. vbi supra par. 2. nu. 288.

N. 9.

Quando dixi proximiori gradu antecessori quod de cadem linea accipiendus est alioquin non sit haberet respectu ad [illegible] filio mortuo alter filius superstes quamuis sequi [illegible] quia proximiore quidem gradu [illegible] illa non [illegible] non ineodem stirpe, nec aut filius ille superstes non arctudat gradu [illegible] in [illegible] pradicta. 12. tab. [illegible] fragmento, [illegible] his verbis [illegible] in [illegible] sequentes admittuntur. Quod [illegible] successiones [illegible] excederet [illegible] in lo. 1. § 31. illi cum seqq. ff. de suis [illegible] leo. [illegible] veteris iuris [illegible] successio in suis heredibus non est. d. lo. 1. § sciendum nisi in primo capite [illegible] lo. 2. § fin. ff. [illegible] inst. de leg. agn. succ. [illegible] rebus de heredib. [illegible] intelligendi [illegible] successionis [illegible] 12. tab. introducta [illegible] quando ab intestato nemini heredibus [illegible] protendit ad illud usque tempus quo [illegible] ut supra [illegible] diximus eo quo [illegible] divisio [illegible] aut propter successionem in locum suum quam representationem nostri vocant [illegible] et prosequuntur Barr. [illegible] in lo. [illegible] instituto 10. C. de suis et leg. et in [illegible] fratres C. de leg. hered. [illegible] in not. ad hoc ins. § cum filii inst. de [illegible] quae ab intest. [illegible] q. 2. [illegible] lib. 1. [illegible] c. 7. [illegible] in lo. cum ita § in fideicommisso.

[illegible]

Desilva tractatus

ex nu. 18 delegad. 2. Donel. Covar. obl. a pra

Quo ad 2 ... de ... rez ... men filiis indis fuerit varie ... scrib..., alii ex ... in ea appellari ... patris sui ... quasi ... sit ... proprius et bonus ... sers filius ... sua patr. ... de verbis. 220. ... sua ... trio ... dardi ... le ver ... in questiones 51. ... le ... quod ... in ... pro ... ff. lerci ... causa debere ... filios ... sindicat. ... non ... pro re propria ... dari ... 24. ff ... alii ... heredes dicit ... quasi sui ... heredes ... necessarii est ... appossidit ... res quas sibi successit, seu quasi ... successore ... quo in sensu ... suo ... dixit Seneca lib. 9. de benefic. ... verba legis ... ff. de suis. ... de bonis. dam. ... Curtius iunior. in lo. ... nu. 2. ... Alciat. lib. 1. pareo. c. 19. Conanus lib. 10. com. c. 10. nu. 5. Covar. ... c. 16. ... et Gutierrez in ... sui de hered. qualit. Briss. de verb. sig. pag. 620. Donel. 7. com. c. 2. vers. quid sit necessarius ...

In hac opinionum controversia ... dicendum ... cum Imperatore ... sui de hered. qualit. ... quia domus ... heredes ... vivo quoque patre ... dominii ... Bar. ... Cuma. ... Alciat. in lo. ... nu. 17. ff de ... posse ...

Fil. [illegible] in [illegible] insueis. ee.

[illegible] c. 2. vers. liberos [illegible] d. c. 2. qui [illegible] vere adverbium filiar[illegible]
[illegible] patris [illegible] vere et [illegible] dominus [illegible] filius [illegible]
[illegible] [illegible] improprie propter [illegible] [illegible]
[illegible] domini appellari quod [illegible]
[illegible] quodammodo dominus [illegible] ad debitam
[illegible] verbi cum quodammodo improprietatem denotat. 10. [illegible]
4. §. 1. ff. de edendo. [illegible] quo [illegible] error [illegible] de
clarat [illegible] c. 50. nu. 5. [illegible] in §. 2. nu. 3. inst. de exhared.
[illegible] qui filius in [illegible] patris vere dominus appellant. [illegible]
[illegible] in [illegible] certo 5. §. si duobus ff. comodo.
[illegible] 3. §. [illegible] de acquir. poss. [illegible]
[illegible] non posse. [illegible] prosequuntur [illegible]
[illegible] [illegible] et alii relati ad [illegible]

12 [illegible] superioris [illegible]
domini, [illegible] filii [illegible]
[illegible] sui heredes [illegible] patri [illegible] in eis [illegible]
[illegible] dominio quod in [illegible] patris intelligebant debere [illegible]
[illegible] 10. 1. §. quis in potest. ff. si quis om. cau. [illegible]
[illegible] necessarii adeo [illegible] non [illegible] sine herede [illegible] qui
[illegible] herede [illegible] non immiscuat sed abstineat. [illegible]
[illegible] in potest. [illegible] quasi 30 §. [illegible] de hered. [illegible]
[illegible] heredis [illegible] liberi [illegible] se abstineat
[illegible] non in fraudem [illegible] relicta [illegible]
[illegible] 32. ff. de manum. [illegible] pupillaris [illegible]
[illegible] filius 12. ff. [illegible] filius 41. [illegible] de acquir. hered.
[illegible]

haeredis non exigerit sola sed haeredis exist. confirmari ... sine
... et eg. fuerit. sed minus ... in ... nati ...
... existat. ... lib. 6. ff. ... Iulian. in restituto. ad ... in
... filius ... ff. de acquir. hered. ... incipiat ... sed ...
... nu. 2. ... in ... Ant. Faber de error. pragmatic.
decad. 31. error. 7. ... Salmiden. ... nu. 12. Donel.
lib. 7. comm. c. 2. ...)

Ex quo iuris ... filium suae ... sub ... haereditate ...
... fidei ... quod ... et ... haereditatis ...
... haereditas ... ad ... fideicommissarium ... Trebell. haereditas ... adeo
ut ... si se non immiscuerit filius ... ei ... compe-
tebant ... transferant ... docet in ... ita
tamen ... Trebel. ... eliminandum ...
... existit sed haeredis ... in ...
... fideicommissarius ...
... fideicommissarium transferantur, id
sine illa immixtione ... sine ea ... tione
... Bart. ... Curzano ...
... animadvertunt Ant. Faber lib. 7. ... c. 7.

Sed ... in ... res-
... in lo. ... C. ... filius ... sena-
tus ... Trebel. ad filium in ... pertinere ... ad ce-
teros ... a Praetore compellarentur ... se ...
... deinde ... transtulisse vi-
deb ... in superiori casu immixtione necessaria

ff. de fideic. lib. ...

ei obiat. de exeq fidei. neq fidei commissi universale, neque ind.
§. si inter et personae obligatae inniti. et nulla restrictionis
requisite. lo. 1. §. ille autem 15. §. si detti. lo. restitu. 57. ...
bodezt. ... ad Trebel. hoc autem ab ... immixtione filii fieri
non posse, aliusque manifestis videtur.

Alciat. et tamen difficultatem effugiat. dicit re-
lat. veram immixtionem posse necessariam esse existimat ne si
forte postea falso probet. filium restitutioni tempore eman-
cipatum fuisse. filia restituendis potestas pereat. Vim irrite
fidei commissi declaret. Sed sit ... hoc Alciat. ... dicit
... ipso restitutionis tempore et non ex post ... alio quae-
rendum est an suus, an emancipatus sit filius qui de resti-
tuere ab haerede rogatus proponit, nec Praetor verum ...
debet quid postea probari falso possit, sed illud tantum,
quid sit in verit. eo tempore quo decernit, alioquin in-
certa ... nec certi quidquam Praetor ... decernere sta-
tuere usquam posset. arg. lo. 2. §. nec tamen vers. qui
cum ff. de iur. Quare aliis exemplis eo devenit Alciat.
ut non neget posse filium in potest. haeredis institutum qui
se abstinuit transferri nisi dominium ... Sed ...
... eleganter ... si filius ... in fidei commissar. ...
... an filius ad se immiscendum cogi debeat nec ne. Quae
ratio se abstineri non ... quia Praetor non fidei commis-
sarii voluntatem sed ipsius potius ... necessitatem
... debet.

Unde cont. Faber. lib. ... coniect. c. 7.

nam distinguit inter filium fam. et servum obs. primo in fideicommissaria hereditate restituenda [illegible] nam si filius a patre heres institutus rogatus sit hereditatem restituere s. s. [illegible] et [illegible] dixerit et si se non immiscuerit poss. ad [illegible] fideicommissarium transferri d. §. si pater nam filius et si se abstineat heres remanet quod si effectum est ut [illegible] ab eo in fideicommissarium transire possint; ser[vus] [illegible] congruens et se immisceat non [illegible] necessaria si immixtio ad [illegible] et ad [illegible] transferantur, sed potius quia nullo [illegible] servis permissum est ut se abstinere possint quod tamen permittitur alteri si servus necessarius [illegible] dicentem non necesse est adire. quod [illegible] ab. [illegible] adverti [illegible] ind. §. sed et ad filium non esse [illegible] sed postea [illegible] nam in §. praecedenti de eo [illegible] inquit cum Senatus [illegible] Trebel. quod de instituto herede loquitur ab intestato et [illegible] et [illegible] ait [illegible] non [illegible] et ad intestatos [illegible] non in [illegible] pertineat successores sive legitimi sint sive [illegible], sed et ad filium qui instit. est qui nec [illegible] nec [illegible] sed suus heres est. ex quo infert quod id quod in §. [illegible] [illegible] ut a Praetore compellantur miscere se hereditati non [illegible] ad filium in potest. [illegible] restituere referendum, sed potius ad [illegible] necessarios servos. s. ut [illegible] [illegible]. aliter [illegible] narent supra dicta [illegible] [illegible] miscere [illegible] haber ad verba [illegible] [illegible] heredes [illegible] Praetore ut se immisceant et postea restituant. [illegible]

Sed [illegible] [illegible] ex multis [illegible]

[illegible]

q. eda recept. d. § sed et ad fin. sent. immutat, qua iam in ſcandice
ss. pug. in velocats C. adieh verr. sed et adi. filii. tulitem
Exier. 2º. Fab. pondero verba illa et incatrix necessari
quae ad transcendentia relat. facient et apper lemnobant in ſuperio=
ribus de neces. ad h. facere, hoc est de filio in extyer. ostenden eoqui
ius. fab. ap. medi. verbis in ship. mediety. 3. sumpsisset ab per
le staret nulli. eorum sensu fradica verba sadre. 3. fabro
adversat. eius expressus in lo. si filius. 5. in fine. ff. quod ius co.
b. sede coactus immiscuerit se ut restitua. hereditas. Ctc. ubi
Paulus immixtione sui heredis reputavit se — se ut ex Trebel.
b. Paulo actiones in fideicommissarium transferant. [illegible]

Contra Claudius Cyphelius Lib. 4. de iure
fideic. c. 3. licet assentit inter Iulianum et ipsa. et Paulus agnoscat
ita tamen sedari posse, i. velicat ut dicamus Iulianum semper
de quo ind. l. ita tamen. § si pater non aliud certi iuris plus
nugilalis immixtionis, nec aliud Iulianum desiderasse, quia ea
quae ex ipsa fine reputabat [illegible] s. commune ind. l. iussisse [illegible]. §.
sed ad filium et Pauli ind. lo. si filius. fam. in fine ff. quod ius co
in se devisse vsu iudicii, qui indi. his verbis notis. Praesensit
Maiers. ind. l. ita tamen. §. si pater. Scolio. sh. assentit Osval.
in notatis ad Donel. lib. 7. c. 22. lit. cl. in fine.

Quid si mihi ius acquisierint ... ex istis homo c. x
h. Osvaldo ... viri posse m... hereditas paterna filio
qui segnem illa dixit et qui se non immiscuit si sciens, volens
restituat hereditatem ad impensas. Iulianus responsum ind. lo.
ita tamen. 27. § si pater. ubi ... illa verba ad ...

[illegible] Senatus [illegible] Sacerdotis regimini [illegible]

[illegible]

[illegible] regimini [illegible]

[illegible] condictio [illegible]

[illegible] urbem [illegible] sed [illegible]

[illegible] reiiciatur ipse [illegible] quam [illegible] haered. nec [illegible]

[illegible] suspectus [illegible] creditis quia [illegible]

[illegible] compellatur ut in exemplo

illius [illegible] de [illegible] pag. [illegible] non tamen [illegible]

[illegible] conclusionem intervenisse [illegible]

[illegible] nec [illegible] sed [illegible]

implicat [illegible] qui [illegible]

[illegible] restituere [illegible] non [illegible] semel [illegible]

[illegible] tamen [illegible] non [illegible]

[illegible] non [illegible]

[illegible]

[illegible] restituere [illegible]

[illegible] restituere [illegible] orenda [illegible]

[illegible] ad [illegible] 10. [illegible]

Cuius rei ratio [illegible]

Praeterea [illegible] quae [illegible]

[illegible] non haerede [illegible] 57. [illegible]

haered. [illegible] nec [illegible]

[illegible] haeredi [illegible] nisi [illegible] haerede [illegible]

[illegible] haered. [illegible] Praetor [illegible]

[illegible] restituere [illegible] compellere [illegible]

eu [illegible] hered. [illegible] coad restituere hereditatem [illegible] e
[illegible] i se [illegible] [illegible] regnare. Sicut e quando filius liber
[illegible] dicat hered. [illegible] tamen restituere [illegible]
[illegible] iure [illegible] [illegible] Sardi [illegible]
[illegible] fiat g. restituenda [illegible] delatione com. hered. Io. resti
tuendo [illegible] ff. ad Trebell. filius [illegible] tuo [illegible] iare
[illegible] semper maneat. d. Io. [illegible] quasi 20. §. [illegible]
[illegible] ff. delatione com. [illegible] nella necessaria est immix
tio [illegible] hered. [illegible] [illegible] [illegible]
§. fin. ff. ad Trebell. [illegible] ad restituendas cau
sas [illegible] interventa [illegible] [illegible] hares de
restituenda heredit. gravatus [illegible] immixtione [illegible]
[illegible]. — Nec iuvat [illegible] possessori [illegible]
[illegible] Praetoris [illegible] et [illegible] et [illegible]
[illegible] fideicommissaria [illegible] fideicommissaria [illegible]
der [illegible] [illegible] restitutionem non fecit [illegible] subsequut
restitut. sponte facta, [illegible] heres [illegible]
[illegible] immineat [illegible] d. §. restituenda, nec vero
novum est. [illegible] Praetor subsequent. [illegible] [illegible]
sed [illegible] facta hereditas sponte facientis [illegible] [illegible]
quam [illegible] [illegible] inquam [illegible] [illegible] [illegible]
posset restituere [illegible] [illegible] [illegible]
§. apud [illegible] ff. quae in fraud. cred. nec [illegible]
[illegible] videri [illegible] superflua [illegible] restit. nec,
re recusare [illegible] Praetore [illegible] ad [illegible] edicto
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] hered. [illegible]
[illegible] [illegible] necessarius. 10. [illegible]

[illegible]

quando cum evenit cum à fratre cogit se immiscere et illi restitue-
re et id fiat alieno periculo nec filius propterea in damno rema-
neat et in simuare verba [illegible] ind. de s. § fin. quod vide eo dicen-
dus Sch. [illegible] deserties. lib. 2. tit. 2. q. 9. et lib. 3. tit. 22. q. 2. et 3.
et 3. Debet ea dictis verissima est supra tradita propositionem
existentia nempe sui haeredis affirmare omnia, quae nullus eius ministe-
rius exiguunt, operarios similiter ut eius solum interveniente hae-
reditas, dicta rogatus a patre proponit possit ex Trebel. restitui
et ut actiones omnes in fideicommissarium transeant sed una quae huius
propositionis pars non sit securissimo praemit et 2a desinit videtur
exclusionis [illegible] difficilis in l. apud Iulianum. n. § idem Iulianus
ff ad Trebel. ubi Paulus eas species proponit, in qua duo fuerint
a patre instituti cum filio eius impubere et illis substitutis filio,
quo in casu affirmat sufficere ei, qui fideicommissum in 2is tabu-
lis accepit unum ex haeredibus institutis cogere adire patris haereditatem
quo facto affirmatis quod patris tabulis poterint ex substitutis am-
bo cogi adire et haereditatem restituere quod quarta superius
adversetur nemo est qui non videat quandoquidem si superior
sententia vera fuisset sufficeret sui haeredis, sicut ex parte
scripti existentia ad paternas tabulas affirmatis, nec requireret
[illegible] in persona unius cohaeredis, quae tamen valde difficilis s-
peciem [illegible] requirit.

[illegible] tertius et 2a praedictae propositionis pars eam
difficultatem patitur quod quae ad morem in fideicommissaria haeredit-

ad leg. in suis 11.

restitui, quae obliqua est successio ipsa sui haeredis existentia sufficiens est. et ea mediante sola filii haeredis scripti praeterita ...
grauati restitutio fit et actiones fideicommissario competunt idem et
in fideicommissaria libertate quae obliqua est dispositio affirmandum
videbatur ut sola sui haeredis existentia sufficeret quod tamen ... negare, videtur in l. ... quasi 30. § sed et si suus ff. de fideicom. liber.

N. 24

Priori difficultati oppressi interpretes valde ... laborant ... ex Paulo ... in repet. l. si filius haeres
nu. 21. cui consentiunt caeteri repetentes ... Corneo in ... 2.
nu. 12. ... de ... lib. ... intellectus assignat ...
lib. 3. de succ. creat. § 21. nu. 84. ... Gutierrez, in repet.
§ sui inst. de haered. qualit. nu. 61. inter quos ...
decad. 21. error. 8. ... 14. ... in § ... Julianus. impuberes non fuisse haeredes institutos sed exhaeredatos ...
testamen. 27. § quod si ... ad treb. ...
Juliani libris eadem species ... nec refragantur verba
d. § b. si duo fuerint a patre ... impuberes
qui non solum ... sed ipsos aliquando ...
... quoniam remanserint potestate considerata nostri ff. ...
... quasi filius impuberes fuerint haeredes instituerentur
sed exhaeredes ... ita legenda si duo fuerint quos pater haeredes scripserit ... impuberes ...
... ex haeredatos ...
... exponendis ... interpretandis ...
... ac indubitatis ea quae ... minime ...

...

pro supponendo et supponenda eidem non ignorasset sed hae [illegible] ex positio [illegible] et sen[illegible] immediate admittendi [illegible].

Quare [illegible] quae [illegible] ideo in [illegible] substitutionem [illegible] fideicommissi universalis [illegible] pupillus [illegible] suppositio [illegible] haeredi [illegible] rogare [illegible] fideicommissari universalis [illegible] complecti [illegible] [illegible] si [illegible] substitutionis pupillaris [illegible] haered [illegible] rogati [illegible] [illegible] per fideicommissarium. Quam [illegible] in [illegible] substitutionem [illegible] substitutio pupillaris [illegible] haeredis [illegible] effectu prodesset [illegible] si haered [illegible] pupillo [illegible] fideicommissarius universalis [illegible] aquo. [illegible] siquis com [illegible] ea qua [illegible] de fideicom.

[illegible] Nec hae [illegible] admissa [illegible] sed [illegible] hoc [illegible] universalis [illegible] substitutionem [illegible] universalis [illegible] substitutionem [illegible] pupillaris [illegible] non respondet hoc [illegible] pupillaris substitutio [illegible] fideicommissa [illegible] universalis in eo [illegible] fideicommissario [illegible]

Eaque

Ad 10. in suis.

ex quo lex si n. non probari ad 3. ille falsa ex illis ubi Sarditis tabulis pupillares non confirmari prosequuntur. Non Suan et Gutierrez sup. num. 26.

N. 27.

Ad 2. difficul. respondetur ... ac quasi ... sed desi simus ff. de adquir. hered. Sume heredis se abstinuisse et ideo libertas fideicommissaria quae ministerio et facto eius ... competere non potuisse. Ob id Senatus ... fuit subveniendum quia licet data abstensione nullum factum filii heredis possit desiderari circa praestationem fideicommissariae libertatis domini tamen liberi ... attento filius licet se abstineat suus heres remanet quo admisso ex praedicto Senatusconsulto perinde libertas fideicommissaria servo competit ac si ab eodem filio herede scripto praestita fuisset et quod non debuit admitti in successione fideicommissi universalis quia non particularis sed universalis dispositio est. Et ut confirmaret necessaria fuit aditio seu immixtio scripti haeredis, quod si sponte non intervenisset recte Pegasiano Senatusconsulto ... fuit ... sive damno ... haeres adire et restituere.

N. 28.

Ex contradictione satis ... prendere quod inquiere ... dicit ... filius non dicatur acquirere haereditatem quemadmodum extraneus, sed retinere. lex si ... 12. in fine ff. de bon. libert. et non adire, sed se immiscere, seu impedire ... 11. lex ... 87. ff. de adquir. haered. ubi ... intermet ... lex ... 42. ... codex ... lege 1. C. ... ex quo ... filius ... subtrahens ... haeredi ... non haerari, non ...

non

non expillere; sed dici verbo amovere diciter. l. si servus 21. §.

Pretium alt. ff. de acquir. hered.

Quod comprobat ex Paulo in lo. 1. ff. de act. rerum amotar. ubi refert Nerua et Cassio, Sabino et Proculo, quibus et licet diversis essent. lo. 2. in pr. et fine versis. si duo ff. de orig. iur. et ut ea sibimet inter contentiones in particular. libris passim repertas, quandoque tamen idem sententias in unum convenere, ut in lo. si id. 12. ff. de iuris. om. iud., rem satis controversam refert. an uxor, quae marito res suas subripuit furtum committeret. Nerua et Cassius existimarunt nec quidem eam furtum facere, ea ratione, quam tradit Paulus, quia societas vitae quodammodo eam dominam facit. Sabinus et Proculus censuerunt furtum quidem eam facere iure naturali prohibitum. lo. 1. in fine ff. de furt. lo. nam hoc 14. ff. de cond. indeb. lo. probe 42. ff. de verb. sig. ubi etiam Oscual. lit. lib. 15. c. 29. quod ... non prot. §. sed naturalis inst. de iur. nat. Sed licet res ... ... faciat eam participem omnium bonorum, quae ss. viri ... tradentes furti actione adversus eam non esse; sed alia actione marito esse dandam quod affirmat Paulus exemplo filiae ... versis. sicut filia patri furtum facit, inquit. Adeo ... Nerua et Cassii in hunc sensum uxor furtum facit marito nec obstat quod societas vitae eam dominam facit, nam filius quodammodo dominus est ut in ... et tamen furtum patri facit. l. servi 17. ff. de furt. §. si qui inst. de oblig. quae ex delict. ... licet nullam actionem furti teneatur ... ... nis furti oblig. ... in d. lo. 1. in qua filiae ... non filii ... meminit quia cum de uxore loqueretur in ... parte ... facit comparatio, quae eiusdem sexus conveniens erat.

N. 30 — Ad § in suis. n.

... armat. eod. ... stat ... in contra lite ... art. ... nullus ... Sereditas habet ... ver. ... exstante ... erede nulla intellig. Sereditas ...
... firmat ... post mortem ... § 1 ... quarelis ... § 1 vers.
necessario ff. de ... verbo hereditas in l. ... alterius ... §
in extraneis ff. de hered. inst. in l. siheredi ... 83. ff. ad sc. Falcid. in l.
cum hereditas ... quas laudant et extollens Albericus
Baldus. Salicetus ... Iason ... nu. 10. idem in l. ... nu. 20. ff. de
aquirenda ... pluresque relati ab ... Gomezio ... Rom.
var. c. 9. nu. 17. ... Iason ... immola ... Angelo ...
infert. ad statuta ... de gabellis ... super intellectus ...
tandis de hereditatibus ... non obtineant in hereditate ...
... filii quia non dicitur nova hereditas acquirere
sed potius dominium bonorum in eo continuari.

N. 31 — Sed obstant ... verba ...
... nulla videtur hereditas ... propter ...
vero, in filio hereditas dari, ... expresse suadet verbum
illud videtur quod improprietatem denotat l. 1. § deiectum ff.
de vi et vi armat. l. ... ienda l. ... minus ...
ff. de reg. iur. quod ... firmat ... in l. ... quia plerumque
... ff. ... instit. ... de hered. ...

N. 32 — Ac difficultas ... esse animadvertendum
... in praesenti intelligendis de hereditate ...
... persona ... quae defuncti representat ...
in l. non minus ... quia ... ff. de hered. inst.
... hereditas ... l. hereditas 60. ff. de acquir. rer. dom.

... 30 ...

10. Si lis cuius rro emptione. 17. vers. ita. creditor. ff. de his qui
in mortuo. res 23. ff. de fideius. § servus ex alienus inst. de adq.
inst. per q. inst. de stipulat. servor. diversis quippe contrahere
si in eam sibi accept. hereditas non accipiat sed potius pro
viri tertio. postremo si quae ex morte alicuius ad alium per-
venit ex iure hereditario ex ins. ass. clar. d. lex. et quia ff. pro
socio. d. § in instan. in qua accep. hereditas libris per eos
per heredes suos. le. velut. ff. de petit. hered. divid. inst.
tam. eras exp. sum ex tribus genere illa vii. tenus ver=
ba et nulla videat alter ingq. ostendit. Paulus in suis. ..=
dibus, filia heredis non dari. dari tamen prout res ipsa
hereditarius significat.

N 53.

Ex eodem potest fluit quod lexis Con. docet
in lo. in suis. 14. ff. de sui. et legit. hered. suos statim heredes
existere nec adir in directo quasi sint. licet ceterum in ut ex=
poni est traditis a nobis supra nu. 28. aliter exponenda,
et interpretanda a nobis est. iuxta illas texus supra inscri-
quae sic se habent. Gaius lib. 13. ad le. Iuliam et Papiam. Item le.
Papia introductus tutis vel diebus legator non a morte testatoris ut an=
tea observabat sed ab apertura tab. cederet ut si interim sequen=
tes fuissent legatus fisco vindicaretur vel legatarius. dicit inst. ..
ex loit. C. de cad. tollen. quod et in bona in [illegible] obtinet d. § ...
loit verum sanctissima [illegible] in trac. n. 17. cuius rei exempla ex=
tant in c. 3. § fin. .. qui sol. vendi. ff. de hered. inst. ..
in. ff. de lib. et postumis. le. me ... 21. le. in ... 31. ff. de adit.
et demonstra. Barbus. ad le. Pap. pag. 154. liber. 3. consult.

cub. Donel. in l. 3. C. de iur. delib. ibi q. propter eadem ratione et quod in medio descerent caduum foret.

N 34

Heredes ab suae regula sui heredes existebant quorum ius etiam apertura non remorabatur. d. lex 3. §. fin. ff de hered. inst. et etiam tabulis heredes existebant. d. l. ex post mort. 68. §. 1. ff de leg. 1. d. lex 3. C. de iur. delib. ratio vero in aperto est nam lex Papia aditionem hereditatis ante apertura tabularum vetabat. quae aditio vero in suis necessaria non sit quia repente heredes existunt. d. lex in suis. 14. nec ulla videretur hereditas sed potius continuatio dominii ut Paulus in praesenti docet merito sui heredes legis Papiae prohibitione non astringebantur idque observabatur in parentibus et liberis usque ad 3. gradum. l. 1. vni. C. de his qui ante aper. tab. et in servis qui a dominis cum libertate scripti heredes statim et liberi et necessarii heredes fiebant. d. lex si post mort. §. 1. l. ex parte 58. ff de acquir. hered. et al. Cujac. lib. 2. quest. Afri. in l. cuique in provincia ff si certum petatur. habet supra Donel. in d. l. 3. C. de iur. delib. et lib. 6. comm. c. 2. et Pac. Osual. in notat.

N 35.

Ex eodem primo infert adid. quod Part. in praesenti nu. 2. docet filium suum heredem non posse usucapere titulo pro herede rem in bonis patris relictam et ab eo sine titulo possessam quam praesensit Actum. vero existimaverit. et secus in suo in l. 1. ff pro herede. Bart. sequuntur plures relati a Sarmien. sic. nu. 7. Pinello in rub. C. de bon. matern. 2. part. nu. 37. Gomez 1 tom var. c. 9. nu. 18. in quorum confirmationem potest ex nostro textu argui. ... fuerit namque in filium rerum paternarum dominium continuatur usucapio titulo

pro herede. dari non posset ex regula dicti sequitur q. di . ana ... usu cap. affirmat ... in l. ... 2. C. pro herede. ubi imperatores ... pro herede usucapi posse suis heredibus existentibus ... affirmant.

Sed haec Bart. doctrina mihi semper suspecta visa est ex sequentibus. i. quod ea admissa deteriorem conditionem esse filiis quam extraneis quos admittendi non est. arg. ... l. ... fallsa. ... §. i. ff. de adit. et demonst. ... §. sic manet ... verum ... de ... filio suo herede ... usucapionem ... pro herede probari ... §. filiis ... ff. ... affirmat filius non posse usucapere ... pro herede ... sibi a patre donato ... [illegible] ... ea ratione ... prohibitum ... usucapere. ... id affirmat sequens ... consideratio quod titulus pro herede provenit ex quasi contractu adiritionis ... apud ... §. fin. ff. quod ex causa in posse. ... quasi contractus ex immixtione ... ut ... ultimo id affirmat ... heredibus ... d. l. ... de ... hered. ... pro herede ... qui est vere heres ... pro herede dari.

Ad fundamentum ... sent. ... respondetur ... quod ... patrimonium ... in rebus quae patris erant in quo ... non ... cum nemo plus iuris in alium transferre possit quam ... habet ... usucapio ... pro herede ... net.

[illegible] quo die [illegible] heredibus [illegible] respondet pro[illegible] est per=
sona [illegible] quia defuncti representat [illegible] tamen heredibus
pro [illegible] patrimonii [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] rem alienam inventam in hereditate [illegible] pro herede u=
sucapit et dominium eius acquirit.

[illegible] [illegible] [illegible] l. 2. C. pro herede res=
[illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] pro he=
rede [illegible] heredibus sed aliis in bona servis [illegible] existentibus
suis heredibus non possit alius usucapere pro herede, quia
non [illegible] alius dici [illegible] existente suo, in quem ipso iure transit
dominium bonorum paternorum nulla [illegible] [illegible] an is
qui pro herede usucapere velit sciverit aliquos existere suos
heredes, an ignoraverit quandoquidem ipsa rei natura est im=
pedimento [illegible] ignorantia prodesse hoc casu possit [illegible]
[illegible] naturam et legem certum sit non esse sine herede illum qui suum
heredem habet [illegible] se abstinentem quamvis [illegible] [illegible]
ex [illegible] herede [illegible] heredes per additionem
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] aliquando dici potuerit non
esse heres [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] compro=
bari ex [illegible] [illegible] 2. [illegible] unde liberi [illegible] sui heredes [illegible]
sive ex [illegible] sive ab intestato [illegible] heres [illegible] non [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] 3. de [illegible] [illegible] 2 part. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de herede [illegible] [illegible] nomine [illegible]=
[illegible] [illegible] liber. de [illegible] [illegible] [illegible] 2 [illegible] n. 10.

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod existe=
sui heredis non impediat [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] herede

pro here

pro herede usucapere dum acquiritur ex bonis in l. 2 ex l. 1. 2 dio [illegible] ut diuers. id tantum euincit ex iure filio succedere non posse alio patris herede dici non tamen ex eo sequitur cessare usucapionem pro herede quae adaequat ubi qui vere heres est re ab eo possessa non [illegible] quo [illegible] per [illegible] tempus posse. [illegible] in [illegible] casu contra [illegible] usucap. [illegible] Paulo. [illegible] in d. l. pro herede reliqui DD. ex [illegible] et mobile [illegible] A. [illegible] incoveniens est quod quis causa [illegible] heres patri et alius qui vere sit heres Sempronii [illegible] patris [illegible] modare [illegible] de possit [illegible] usucap.

Neque [illegible] in his [illegible] iure [illegible] dominium rerum [illegible] tal. [illegible] ut nemo [illegible] in illo heres dici possit [illegible] fuisse vsu capione [illegible] domini [illegible] domino auferat [illegible] usucapionem acqui tant. l. 2. ff. de usucap. pro [illegible] inst. cod. l. [illegible] de usucap. transfor. [illegible] si quis vellet usucapere res [illegible] coque [illegible] ce [illegible] patris [illegible] ducerit quo [illegible] pro herede [illegible] non [illegible] quam [illegible] vero [illegible] ff. de usucap. [illegible] id [illegible] non tamen [illegible] dominii [illegible] heres [illegible] non possit [illegible] ex. 2. C. [illegible] liberi iuxta quae [illegible] pro cedere [illegible] inter [illegible] que [illegible] plex ss. [illegible] lib. 10. com. c. 5. nu. 2. [illegible] dialog. 36. nu. 5. Cujac. in [illegible] d. l. 2. [illegible] pro hered. [illegible] 23. De acquir. [illegible] nu. 7. [illegible] 2. part. [illegible] c. 16. nu. 19. Donel. lib. 5. com. c. 19.

71\. Quod si [illegible] ex [illegible] nuper [illegible] pensis separen[illegible] nuestra [illegible] interpretatio in lo. 45. non existimerit [illegible] posse ind. lo. 2. C. de usucap. pro hered. solum affirmari existi[illegible] sed hereditas non sufficere ad usucap. longi temporis [illegible] heredis, nam est si [illegible] mulis iuris effectus producat. lo. si filius 13. § 2. [illegible] ut que sumna ex [illegible] in lo. 2. versi. ad usucap. hered. [illegible] [illegible] ad usucap. tamen. requiritur actualis in[illegible] [illegible] et apprehensio possessionis, sine qua usucapio non proce[illegible] lo. sine possess. 25. ff. de usucap. [illegible] heredi[illegible] [illegible] dominus ipso iure, non tamen possessio [illegible] in lo. cum [illegible] vero quasi vero. sed [illegible] possessione [illegible] [illegible] sequitur et audam Bart. [illegible] nu. 5. Jason. 30. Dam. [illegible] [illegible] miscelane. c. [illegible] [illegible] sent. [illegible] in praesent. verbo [illegible] [illegible] possess. [illegible] in suam hered. [illegible] reducere [illegible]. [illegible] nu. 4. versi. [illegible] [illegible] procedat in [illegible] [illegible], [illegible] apprehensionem requirit [illegible] in intellig. [illegible] [illegible] [illegible] quasi possessio [illegible] in possess. [illegible] in [illegible].

72\. [illegible] ex [illegible] [illegible] possessio [illegible] [illegible] lo. 1. ff. de acq. poss. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 23. ff. [illegible] [illegible] hereditate [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 4. [illegible] c. 15. nu. 5. Tiraquel. [illegible] et alii plures [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] 46. r. commenta. c. 10. intellectualis vero [illegible] [illegible] in corporalibus [illegible] illo vero [illegible] non possit [illegible] [illegible] [illegible] transeunt in [illegible] sine apprehen-

sione

sione sensis. Atque exquo ex ea sensu [illegible] non quasi [illegible]
stat et dominus quod quia iuris est transit sine apprehensione
personalis capitibus, quos enumerat celebris gl. in verbo recte, ergo
inferi [illegible] deberi vind. Ex qua in ea doctrina [illegible]
sia. ad varias iuris patronos quod dedicavit Federicus de
Senis cons. 102. Iambert. dicier. verbo. 1. part. lib. 2. et 3. enu.
22. Tobar. in pract. c. 36. nu. 6. vers. §. specialiter. [illegible]
exsequutio indita interim ad [illegible] usucapionem ca
ut pro herede et [illegible] hereditas procedere quod [illegible]
se [illegible] ut pro herede usucapit.

7. ex eodem principio pendet ratio sequens si filius r. ca
similibus docet. Vbi si videre extat [illegible] in quo filius in potes
tate praeteritus est. [illegible] institutus [illegible]
cum inst. de hered. qua liberis est. nullum est ab initio. [illegible] si a p
[illegible] vers. quasi ab initio [illegible] adeo ut quamvis filius decedat
vivo patre nihilo magis valeat sic cum interpretes dicunt in
[illegible] si filius [illegible] vivo patre [illegible] ut exprimat [illegible]
difficiliorem na si mortuo patre filius praeteritus decedat [illegible]
multo magis erit dicendum quod et [illegible]
nu. 2. §. in omnibus. lo. inter cetera 30. infra. [illegible] 1.
2. §. ex [illegible] approbat et delinquit recep. lo. [illegible] si abesset.
[illegible] nulla est ex ea. lo. maxime [illegible]
infra [illegible] 22. vers. sed Caius lib. 2. inst. [illegible] 3. [illegible] 10. [illegible]
7. [illegible] part. 6. cuius rei ratio varie a nostris solet [illegible]
sionari quod pater [illegible] filius [illegible] pacem [illegible]
[illegible] [illegible] natura [illegible] [illegible]

c. senatusc. ff. vnde liberi et fin. c. de edili. dicunt eodem modo obseruando l. inter extra et similibus infra dicti. alii affirmarunt ideo moleniter parentibus imposuisse necessitatem filios instituendi vel exheredandi quia hic fieri posset ne eis derelinquerentur § ceterum inst. de leg. agnat. succes. et sic ordinis dignitas familiaeque salua est l. 1. § sed nisi seruus ff. de ventre inspi.

14

Secunda ratio est illa, quae ex sententia Pauli in decima l. ij insuis dicitur. Sic nunc dicitur viuente et dominio bonorum paternorum in filius manente patre continuet non est pater aliter heredes facere, in quo per aditionem hereditatis rerum suarum dominium transeat, nisi ipse mediante ... impediat et tali dominio priuatur, alias enim videretur deme... quemadmodum alienis heredi contra regula legis verbis legis l. 20. ff. de verb. sig. duos quoque heredes ... facere et sic duos dominos eiusdem rei quod lex non admittit. l. si vt certo. 5. § si duo uti vehiculis ff. commodo. l. 3. § ex contrario ff. de acquir. poss. l. de hereditate. l. 9. § pater ff. de castr. pecul. l. quod l. 141. § non duo ff. de reg. iur. ita Bart. vbi supra. et in l. 6. pater filius ff. de inoff. test. quem sequuntur Iason ibi nu. 41. Menoch. lib. 2. de arbit. tract. § 19. nu. 40. Gomez 1 tom. var. c. 9. nu. 10. relati a Ribero. in principio nu. ... de exhered. liber. Gouea. ... Ruffieres et alii laudati ab Ceual. in notis. lib. ... lib. 6. c. 10.

17

Et ex communi principio fuit quod licet sine ... auctoritate pupillus non possit hereditatem adire, quia nihil ... sa et ... ne vllus damnum habeant ...

[illegible] hereditatis ff. de [illegible] [illegible] inst. eodem [illegible] [illegible]

hac introducta sit [illegible] ut heres [illegible] securius sit [illegible]

ne eius [illegible] deterior fiat et [illegible] non [illegible] [illegible] si

sine tutoris auctoritate hereditatem adeat non solum ob periculum

[illegible] eris alieni quod tamen emergente, incipiat [illegible]

hereditatis quae [illegible] antea crescebat? [illegible] si hereditatis [illegible] ff.

[illegible] [illegible] ff. ad [illegible] [illegible] quia [illegible]

ut quasi hereditas [illegible] et opulenta [illegible] quin hoc ipso eris

alieno [illegible] [illegible] quod [illegible] ff. [illegible] hered. pupillus

[illegible] nemini [illegible] posse sine [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] ff. eodem [illegible] acquir. hered.

[illegible] hoc in [illegible] hereditatibus [illegible]

[illegible] quae non [illegible] auctoritate quia in eis nulla [illegible]

[illegible] neque alia [illegible] hereditas ut [illegible]

[illegible] et [illegible] est quaerere an possit pupillus [illegible] hereditatem si=

[illegible] acquirere quae [illegible] sit ei ipso iure [illegible]

re acquisita. [illegible] et illud quod maxis difficile videri poterat

ut si pupillus sit a patre heres scriptus sub conditione [illegible]

[illegible] liberum sit pupillo et sine tutoris auctoritate conditioni eius

modi parere quia [illegible] vis conditionis ea sit ut pupillus non

sit patri heres necessarius aliter quam [illegible] [illegible]

4. de [illegible] inst. [illegible] de [illegible] inst. quoties tamen impleta

conditio est pupillus reperitur heres necessarius iure [illegible]

[illegible] vi conditionis ea [illegible] et [illegible] et [illegible]=

[illegible] [illegible] docet in lo. conditionibus s. ff. de condit. et demon.

ex quo [illegible] et illustrandus est decisio [illegible] in lo.

iis dum tam̃ . 6. in fine ff. de hered. inst. quod in extra neo non admittitur. lo. 1. §. 1. ff. de dir. cau. tabul. ubi illustrant vitra ordinarios Moneda. lequees. crea. lib. 2. §. 9. nu. 40. 56. & 58. ant. fab. in Cap. ct. 21. pro. 1. illat. 10. Donel. 3. com. c. 13. ubi Osval. in nota. lit. C.

V. 17. Q ex eadem prio dimanat quod hereditaris regula adeo sit ut hereditas non adita non transmittitur. l. vni. §. in novissimo. vers. hereditas. C. de cad. tollen. lo. quoniam 7. C. de iur. delibe. lo. 2. l. 6. par. 6. quod in bonorum possess. procedit. lo. 3. §. acquirere ff. de bonor. poss. l. emancipati 4. C. qui admitt. et in iure suitatis. lo. qui liberis 7. §. hec verba l. sed si. 10. in fine. lo. qui habebat 47. ff. de vulgar. l. si ex pluri. ff. de suis & leg. hered. cuius rei ratio multiplex solet assignari vt constat ex Jasone in d. lo. emancipata. ex text. in lo. ventre. nu. 8. ff. de acqui. hered. et pancirol. c. 5. Gomez 1. tom. c. 9. nu. 2. inter quas receptior fuit. quod hereditas antequam adeat in bonis nostris non est. l. pro lib. 3. ciers. de here. praepostere. ff. ad l. fal. qua ratio displicet ex eo quod verius est ius deliberandi in bonis nostris esse et prascriptione amitti posse. lo. licet. 8. C. de iur. deliber. neque contrarium constituit. ex d. lo. pro- ria in qua non agitur de iure adeundi, sed de corporibus hereditariis quo ad effectum ut ex illis antequam hereditas ut falcidia locum non sit. et quod adid verum est quod praetor quis dici in conspectu ex sola spe, sed ex iure iam quaesito lo. in lege

in so [illegible] xillo. [illegible] facit [illegible] in so quod [illegible]

quae in [illegible]. [illegible]

[illegible] ex [illegible] affirmarunt quod [illegible] [illegible] in declarat[ione] voluntatis [illegible] [illegible] quae [illegible] moris [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] sit [illegible] servis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quamvis [illegible] [illegible] volun[tati] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] voluntas [illegible] [illegible] durent [illegible] valeat quando [illegible] [illegible] [illegible] morbo [illegible] [illegible] merito [illegible] [illegible].

[illegible] [illegible] ratio [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible], voluntas [illegible] perdere ex [illegible] voluntas [illegible] per [illegible] [illegible] providere [illegible] haberet [illegible] [illegible] quae [illegible] [illegible], quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in so [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] ad alios transire non debet [illegible] [illegible] [illegible] ipse non [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] est [illegible] maluisse proximiores [illegible] [illegible] quam [illegible] ipsi [illegible].

Quae ratio [illegible] in legato quia non [illegible], sed [illegible] [illegible] gratia [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] legatarii [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] a [illegible] in [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible],

non

Ad [illegible] in scds. [illegible]

[illegible] sec. [illegible] in [illegible]. 3. decad. [illegible]

[illegible] Socinus in [illegible] 2. [illegible] 4. [illegible] c. 5. Gomez

supra [illegible]

Caeterum licet [illegible] iure [illegible]

[illegible] Sanctius non [illegible]

[illegible] nuper [illegible] in [illegible]

dicedentis ante [illegible] vel si immisceat [illegible]

[illegible] quae [illegible]

[illegible] transmittit. So ventre. n. [illegible]

[illegible] ex [illegible] 12. §. [illegible] cum duabus [illegible]

seq. ff. de [illegible] So. [illegible] Bolis [illegible]

lo. 3. C. de [illegible] lib. 6. [illegible] 2. [illegible] 6. par. 6. [illegible] nuper

[illegible] cum [illegible] absque [illegible] invitare [illegible]

[illegible] non [illegible]

[illegible] modo [illegible] talia bona [illegible]

[illegible] valeat [illegible] So. [illegible]

ventre nu. 11. Gualdensis [illegible] 11. [illegible]

[illegible] in c. [illegible] secundo. nu. 155.

[illegible] reg. 103. Ant. Gomez. [illegible] c. 9. [illegible]

[illegible] c. 4. [illegible] Osvaldus [illegible]

Ex quo [illegible] in [illegible]

[illegible] So. ventre nu. 24. [illegible]

[illegible] observavit. [illegible]

[illegible] non [illegible] modo [illegible]

[illegible] C. [illegible]

[illegible]

[illegible] nec, simi[illegible] tamen [illegible] in co [illegible] nec
sedunt nepoti admittitur iure [illegible] que admodum [illegible] non
tamen [illegible] et qua [illegible] [illegible]
[illegible] heredibus [illegible] transmissionis ratio [illegible]
[illegible] Illustrant [illegible] Gall. §. quod si
[illegible] nu. 20 8. [illegible] in so. [illegible] nu. 36.
[illegible] in fine, [illegible]

[illegible] filius [illegible] succedens [illegible]
[illegible] non sit §. [illegible] inst. de hered. [illegible]
[illegible] transmittere [illegible] proba[illegible]
si [illegible] de [illegible] filii matri succedere
[illegible] filius [illegible]
[illegible] matri succedere [illegible] tamen an
te illud sola [illegible] bene [illegible] admittere [illegible]
[illegible] pars sit [illegible] civilis §. [illegible] inst. [illegible]
quod [illegible] civile fit [illegible] ipso [illegible] fratribus
[illegible] lo. 1. §. fin. de [illegible] lo. si [illegible] §. illud
ff. [illegible] que ad matrem [illegible] lo. in causa. 10. ff. de minor.
[illegible] dicimus [illegible] lo. si mater [illegible] filius [illegible]
[illegible] hoc est [illegible] civile per [illegible]
[illegible] ante [illegible] admittere [illegible]
[illegible] vol. [illegible]

[illegible] 10. [illegible] collatione [illegible] ratione
in so. si quis [illegible] 7. §. 1. nu. [illegible] ff. de acquir. hered. [illegible]
[illegible] qui admitti [illegible] cons.
[illegible] filius transmittere [illegible]

Ad § in suis ...

hereditas in qua adeunda [illegible] non tamen acquisita transmitti[illegible]

est enim verius heredi transmitti [illegible] in quantum ad

[illegible] beneficio [illegible] ex ratione [illegible] animadvertere [illegible] ex dicti

textus ind. lo. si quis filius § 1. ff. Paulus docet quod si filius

[illegible] sciret se [illegible] Heredi [illegible]

filio [illegible] permittendus est [illegible] abstinere [illegible] Heredi

[illegible] patri [illegible] filius [illegible]

[illegible] ff. [illegible] extraneus, in quo [illegible]

transmissio [illegible] hereditas filii nequidquam de patris heredit.

dixerit transmittit ad heredes suos cum eodem beneficio abstinen=

di [illegible] ind. lo. [illegible] facile cognoscet cum clem...

filius transmittit. 2 hereditas tanquam adeunda [illegible] non adeu

[illegible] hereditas ex [illegible]

de [illegible] uni. § in novissimo. C. de cadu. tollen. ut vere [illegible]

[illegible] in lo. qui duos. nu. 6. ff. de reb. dub. [illegible]

acquir. hered. c. 5. Donel. [illegible] c. 4. [illegible] Osvald. d. lit. [illegible]

[illegible]. 1° ex eodem [illegible] filius ex superiori [illegible]

hereditas transmittenda [illegible] natura [illegible]

[illegible] quod sit furiosus [illegible]

[illegible] non [illegible] in [illegible] § [illegible]

de [illegible] Bart. ind. lo. [illegible]

[illegible] filius substituere [illegible] filius [illegible]

[illegible] cum filio suo [illegible] hereditas [illegible]

[illegible] substitutus non [illegible] admittit [illegible]

hereditas ex [illegible] Bart. in lo. [illegible] nu. 20. [illegible]

[illegible] ff. [illegible] observet [illegible]

cen[illegible]

cendi nec liz [illegible] ex [illegible] [illegible] vicendi [illegible] ne sup[illegible]

patres cum [illegible] de regulis. [illegible] filio [illegible] ne [illegible]

ff. de lib. et posth. [illegible] idem [illegible] Donatis [illegible]

12. ex eodem [illegible] extraneus [illegible] siquis

extraneus [illegible] de acquir. [illegible] quod si extra

neus [illegible] hereditatis [illegible] non [illegible]

hereditatis [illegible] voluntate declarat [illegible]

in suo [illegible] respondisse videtur [illegible] 71.

§ Item [illegible] eodem de acquir. hered. [illegible] sicut

[illegible] hereditatis non [illegible] sicut nec

extraneus [illegible] ipso iure [illegible] ex [illegible]

[illegible] [illegible] obligatus [illegible]

quasi se immiscuerit, sed quoniam [illegible]

[illegible] pro [illegible] videri [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] prosequitur [illegible] nu. 12. [illegible] 10. [illegible]

neus [illegible] supra [illegible]

14. [illegible] ind [illegible]

supra [illegible] 24. [illegible] 7. [illegible] 10, 12.

12, et 22. [illegible] quiverim

[illegible] prosequuntur [illegible]

[illegible] sunt [illegible]

[illegible] ampliationibus [illegible] non [illegible] iura=

mentis [illegible] Dicebat [illegible] in [illegible] rem [illegible]

dominicum [illegible] patre [illegible] in [illegible] in

[illegible] 16. [illegible] filius [illegible]

[illegible] omissis [illegible] proponit filio [illegible] nepotibus

... filius ... non ... patri ... suus haeres ... existere non ... filius ... pro ... qui ... sius et necessarius haeres ... existere et ... rei paternae dominium ... nec nepos ... suus haeres existere cum a patre ... ff. si filius. de suis et leg. haered. § sui inst. de haered. quali. § ita demum inst. de haered. quae ab intest.

N. 51

Varie conantur huic difficultati satisfacere ... ex ... ind. lo. si filius in princ. Jasone nu. 12. et ex interpretatoribus relatis a Sarm. ... a nu. 1. usque ad ... inter quas ... fuit quaedam ... per ... existere ... filius patri suus haeres existere ... et sic nepotes ... suus haeres ... Bart. ind. lo. si filius ... sequuntur ... et Alex., sed haec Bart. sent. vera non est et merito ... Paulo ... Cuma. Jaso. ... et Sarm. ... in ... ad leg. in ... § q. ... ff. de ... Petro Gregorio ... c. 13. Fab. de error. ... 32. err. ... Gomez in var. c. 3. nu. 15. qui ... apertis ... supradictam doctrinam ... N. 52

Dicendum ... affirmandum est quod ... ventre praeterito ... non potuit ... haeredi ... ex ... quod ... ventre ... ff. de acquir. haered. ... ex parte ventris ... est

et quia nasciturо incorporatura ...m ...s nasceretur ... io
anteq. ... ff. si pars. ... pet ... et ideo nepos postumi nasci=
turi iura ledant aliis deferri hereditas non debet ex par
te vero ... scripti ... et ... possit ... her=
ditas ... certus ee debet ... qua ... ad eu pertineat l. si ... iis
ea que ... ... pater ... in prin. ff. de acquir. hered. ... ven
ter plenus ee credit incertus est ... a qua causa hereditas de
ferenda sit nam si fiat a certus ex tl.o. l. 3. §. ex his ff. de iniust.
rup. §. postumi quoq. inst. de here. qua ad ... ... si ...
ab ... tacito per postumi nativit. tl.o d. §. ex his. l. 2 et
3. C. de post. hered. inst. qua ratio eque militat in filio suo he=
rede ... nam ... incerti ... causa ex qua hereditas defer
tur impedit aditionem in extraneo, ita remoratur acquisitionem in suo
... ... l. ... in ... ... de ventre ... redius in
... ff. de ... vel. quo ... ... filius ...
... si filius pendente postumi nativitate decesserit
non probat existere suus heres patri et sequenter nepos suus
heres avo efficit, quia licet fuerit translatus a patre in potestate
non tamen fuit in hereditate ... ... quis
suus heres sit. l. ... ... in princ. ff. de lib. ... ... iertius
... ff. unde lib. ... §. ... ff. de ... et leg. hered. ...

... ...
... ... si ... avo ...
si filius ... ... pendente postumi nativitate ...
... ... na ... ... ventre fuit ...
... ... in eo ee ... filius suus heres

hereditas

succedit. ratio ex eadem lege pendit q filius intestati ... minus sic sine ullo facto suo. saltem l. ... §. ... quis om. cau ... Unde cu ei hereditas ex ... rat non expectat eius scientia, na lex quae certa est et ... ventis ... hereditatem defert neq heredis ignorantia eius effectus impedit. §. sui inst. de heredit. quae ab intestato. Verum ind. l. si filius heres ... et sic interim non pendet filio deferri hereditatem ut post ... de Castellione ... Paulus, Iason et ... probarunt.

n. 61.

Ex quia verissima illius textus interpretatio deleri ... Cuiac. lib. 4. ... ind. l. si filius lib. 3. obser. c. 21. ... contendit in illa specie posthumum filium natum et ... ... sed ... heredem patri, avo vero simul cu posthumo patruo suo iuxta regulam §. cum filius inst. de hered. quae ab intest. Et sic verba illa posthumo non nato ex ... pendere existimat ut sit ... filius decessisse ... dum non nascitur posthumus non tamen notare post mortem filii posthumum natum ... ut ... redeat ad causam intestati ut in vers. quod si nemo. ... verior est supra tradita interpretatio nec Cuiac. habet dictus vers. ... ... na in eo filius suus heres est patri ab intestato non quia ... posthumi natiuitatis, sed quia filius ... heres ... sine ... credo pro casu ... nullus sit qui possit ... praeter filium ... mortuus ab intestato ... pendente posthumi natiuitate quia tempore mortis ... intestati nemine ex ... parte ...

ce a[illegible] destitutus est filius efficitur suus heres patri et nullum relinquit suum nepotem. Sane sententia ista confirmatur exemplo filii instituti sub conditione potestativa, quae in ultimo vitae spiritu impleri non potest. Et sic ea institutus filius decedens vivens moritur suus heres patri ab intestato. l. apud Iulia. §. alias si eiusmodi ff. de hered. inst. l. in fin. vers. nam superior ff. de cond. inst.

Convincitur praeterea aperte error existimantium ne[c] [illegible] in [illegible] d. l. si filius [illegible] expirasse suum heredem avo, deinde patri quae movetur ea ratione, quia cum filius moritur et est in ultimo vitae spiritu efficitur suus heres avo, patri vero suus heres esse non potest nisi cum iam mortuus est, cum longe verius sit nepotem prius effici suum heredem patri, postea avo quod [illegible] ab ordine [illegible] [illegible] in illis verbis nepotem patri quam avo suum heredem fore. Ea manifesta ratione probatur nam cum filius fuerit mortuus non dicitur post mortem [illegible] [illegible] ei heres existere cum nihil desiderentur paternae hereditatis [illegible], avo vero heres esse non potuit propter pendentem [illegible] natiuitatis quae sic impedit differri hereditatem filio, ita et nepoti qui hereditatem [illegible] fuerit exi[illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible] de eius [illegible] [illegible] suus heres avo, ex quo difficilis et per obscura d. l. si filius heres [illegible] [illegible] declarata remanet.

Ulterius adversus ea quae de [illegible] dominii in suum patris [illegible] [illegible] [illegible] scrupulus ne [illegible] difficilis [illegible] in l. 1. §. si pater ff. ad Syllania. ubi si pater ab hostibus captus sit quaestio de servis [illegible] suspitioni filio [illegible] so [illegible] [illegible] [illegible] post mortem patris probatur si

antequam

amequam ei suus heres existat ocissime moriatur [illegible] apertè

[illegible] inveniri [illegible] intermediu[m] inter patrem et filium heredem

hunc in [illegible] admittit. [illegible]

[illegible] intermorte [illegible] heredem [illegible]

considerat medius [illegible] tem[pus] in quo filius [illegible] pro

[illegible] de servis [illegible] sit [illegible]

[illegible] conditionalis [illegible] in [illegible]

[illegible] in [illegible]

[illegible] antequam ei suus heres existat [illegible]

[illegible]

[illegible] filius [illegible]

[illegible] interim

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] se abstinere [illegible]

[illegible] non intelligat [illegible]

[illegible] se abstinere [illegible]

venit [illegible]

[illegible] quod [illegible]

[illegible] abstinentium [illegible]

[illegible] antequam filius se abstineat [illegible]

[illegible]

[illegible] hereditatis [illegible]

teneat

[illegible] ex [illegible] [illegible] si altero [illegible] non [illegible].

Quare [illegible] [illegible] veritas [illegible] [illegible] [illegible] inter alios [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sub [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in cap. sub [illegible] suspensa videtur [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] cos suos [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sit. 10. [illegible] [illegible] ff. [illegible] [illegible] verba [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] similibus et [illegible] [illegible] ff. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible] Vct obstat quod beneficium [illegible] ex iure [illegible] [illegible] quod ex iure [illegible] [illegible] et [illegible] qui compensat [illegible] [illegible] et iam si eis non [illegible] ipso iure [illegible] [illegible] [illegible]. 10. [illegible] [illegible] 1. §. 1. ff. de compen. [illegible] verbo [illegible] in [illegible] quod. 3. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] §. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 1. tom. c. 9. nu. 25. [illegible] [illegible] in [illegible] §. sed. nu. 10. [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] ... [illegible] ... quia non ... [illegible]
mis ... hereditati non tenentur [illegible] ... sed eis ... [illegible]
[illegible] ... [illegible] ... [illegible]
[illegible] non ... non ... [illegible] ... [illegible]
[illegible] in ... non ... [illegible]
[illegible] ... se excipiunt ... qua ... patris ...
[illegible] ... [illegible] ... aliud ... patris ...
[illegible] munere ... [illegible]
[illegible] ... iniuria ... ad illud non possit admitti ... [illegible]
[illegible] ... in praesenti ... [illegible]
[illegible] ... [illegible] ... plures ... satis in
[illegible] ... [illegible]
[illegible] ... ad illud ... [illegible]
... omnes ... [illegible] ... possit ... [illegible]
[illegible] ... in ... [illegible]
[illegible] ... supra ... [illegible] ... aliquas ... [illegible]
... [illegible] ... com
[illegible] ... imponimus ad laudem
Dei Omnipotentis et Gloriosae ... Mariae ...

... originali concordat ...

[illegible]

Ad legem Gallus A quibus 29. infra Socl.o d. liber. et post.

Gallus [illegible]

[illegible]

devar.

.l. 19. galliy in orbis.

[illegible] Ulpianus [illegible] Salomonius [illegible] Corrasius [illegible] Aemilius [illegible] Severelius [illegible] Spano. Heroni [illegible] in peculiaribus ad ea om[illegible]

[illegible] Leges [illegible]

[illegible] Bartolus [illegible] Cuiacius [illegible]

[illegible] Frater sibi [illegible]

[illegible] Praeceptor [illegible]

[illegible] Galli [illegible]

[illegible] verba [illegible]

[illegible] varijs modis [illegible] patris [illegible]

[illegible] § 1. vers. [illegible]

[illegible] tradit [illegible]

[illegible]

deverro

de revocand. [illegible] in ... [illegible]

... [illegible] ... 3. [illegible]

part. [illegible] ... [illegible]

[illegible] ... [illegible]

[illegible] ... ab antiquis [illegible]

[illegible] ... revocato [illegible]

lib. 7. c. 34. [illegible] ... [illegible] et lib.

... 6. [illegible] ... [illegible]

[illegible] ... [illegible]

[illegible] ... [illegible]

[illegible] ... com. c. 1. in fine. [illegible]

... supra. [illegible] in rub. [illegible]

... in l. [illegible]

... c. [illegible] ... lib. 6. com. c. 11.

[illegible] meminisse [illegible]

[illegible]

in rub. [illegible] inst. [illegible]

ne in [illegible] supra [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] reductione.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] proprio

[illegible] in sua tertia [illegible] arbitrio [illegible]
[illegible] debere [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] in [illegible] orientis [illegible]
[illegible]

[illegible] quidem [illegible] §. [illegible] Sanctio [illegible]
[illegible] Maximus [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] DD. [illegible]
[illegible] 3. [illegible]
[illegible] Maximus [illegible]
[illegible] suos, [illegible] suos, negat [illegible]
[illegible] definit [illegible] sequuntur. Salomon [illegible]
[illegible] sicut [illegible]
[illegible] natus inter suos ita [illegible] ad leg[illegible]
[illegible] Sancti [illegible] sanguine [illegible]
[illegible] §. [illegible] compositioni [illegible]
[illegible] §. [illegible]
omissis [illegible] lib. 9. [illegible] c. 10. [illegible] illos [illegible]
[illegible] dicit, [illegible] filii [illegible] suis [illegible]
[illegible] §. [illegible]

Posse.

[illegible]

Ad leg. Gallus in princ.

[illegible]

in §.

[illegible] madumor [illegible] [illegible] [illegible]

Sed [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] paradox [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] conceptu [illegible] [illegible]

[illegible] admittenda [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] fiendar

Al Sig. Galilei in ...

[illegible]

traneo

[illegible]

Suemos

[illegible] in ipso [illegible] [illegible] ius [illegible] pruna [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sed [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] præcellerent [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Dian. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] no. et Mat. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Civitas in [illegible] probat. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] eodem [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] expendi in [illegible] sed [illegible] [illegible] Imperator [illegible] [illegible] credatur [illegible] non est [illegible] in sua [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] commissis. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible]

nus

[illegible]

qui [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] magnitudine familiæ [illegible].
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. 11. [illegible] Tertius. 7.
[illegible] [illegible] ratione [illegible] constituant.

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] partidum. [illegible] [illegible]. 13.
[illegible] [illegible] [illegible] omnibus magis [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] antiqui [illegible] [illegible] [illegible] incertis [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quia [illegible] incertis [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] incerta persona [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] proxime [illegible] quoniam [illegible] constituam
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]. 13. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. 209. [illegible] 250.

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] comm. 17.

[illegible] tamen [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ex eo [illegible] incerta persona [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] qui [illegible] [illegible] [illegible] qui [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] incertis [illegible] [illegible]

[illegible] ass[illegible] [illegible]

[illegible] per [illegible]

[illegible]

[illegible] quamvis [illegible] persona [illegible]

[illegible] de mora [illegible] [illegible]

[illegible] non compre[illegible] quod [illegible] mittendas [illegible]

[illegible]

[illegible] [illegible] ad [illegible]

[illegible] qua [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] de certa [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] superiora [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] adeo [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] quia [illegible] necessa

[illegible] in quo instrumento [illegible]
[illegible]
[illegible] [illegible] instr. [illegible]
[illegible]
[illegible] quatuor [illegible]
[illegible] ille [illegible] siquis [illegible]
[illegible] [illegible] non [illegible]
[illegible] pro [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Calarinen [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] stat [illegible]
[illegible] exeat [illegible] merito [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] persona

nam, totius [illegible]

[illegible] ratione [illegible]

[illegible]

Et separ[illegible] [illegible]

[illegible] si dixerit [illegible] ratione alterius [illegible]

[illegible]

[illegible] meritis [illegible]

[illegible] culpa [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

nati

[illegible] quinqs. [illegible]

[illegible] 12. [illegible]

[illegible] remissa [illegible]

[illegible] fuerit prohibita [illegible]

[illegible] infra [illegible]

N 28.

Maiore difficult[illegible] tyrones [illegible] differentia [illegible]

[illegible] servus [illegible] Sard. [illegible] varie solent assignari [illegible]

[illegible] Bart. [illegible] servus [illegible]

[illegible] Barn. [illegible]

[illegible] 16. [illegible]

[illegible] eruditissimo [illegible]

[illegible] Bart. [illegible]

[illegible] procedere [illegible] servus [illegible]

[illegible] admittit [illegible]

[illegible] non [illegible]

servus [illegible]

[illegible] servus absolute [illegible]

dominus introduct[illegible] alios [illegible]

[illegible]

[illegible] Bart. [illegible] ille [illegible]

[illegible] servo [illegible]

[illegible]

[illegible] tempore [illegible]

[illegible] permissa [illegible]

[illegible] servus [illegible] affirmatiu [illegible]

[illegible] servus [illegible] Sard. [illegible]

ital[illegible]

[illegible]

Ad Io. Gallus in [illegible]

[illegible]

[illegible] ex regula iuris [illegible]

[illegible]

[illegible] non reverti [illegible] acquisitionis [illegible]

[illegible]

[illegible] quod qui ea [illegible]

[illegible]

[illegible] scriptis appellat [illegible]

[illegible]

[illegible] nec [illegible]

[illegible] necessario [illegible]

[illegible] sine domino [illegible]

[illegible] sed [illegible]

[illegible] dominij [illegible]

[illegible]

[illegible]

altos

[illegible]

[illegible] domini
[illegible] futuri [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
non [illegible] substanti[illegible] [illegible]
[illegible]
non [illegible] quod non [illegible]
[illegible] quod [illegible] non [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] appellari [illegible] quod [illegible]
[illegible] quod [illegible]
[illegible]
[illegible] quibus [illegible]
[illegible] inst. [illegible]
[illegible] quaeri [illegible]
[illegible] 5. [illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

2

[illegible] quia [illegible] [illegible] [illegible] erat
[illegible] quae [illegible] mulier [illegible]
[illegible] tempore [illegible] scriberet non [illegible] parvus [illegible]
non propter ignorantiam [illegible] quae male [illegible]
[illegible] deciderunt [illegible] fuerunt [illegible] veris
[illegible] vice ignorantiae [illegible] ac principalis [illegible]
[illegible] dubitandi [illegible] erat non [illegible]
[illegible], sed in [illegible] movebat [illegible] en=
[illegible] ignorantia [illegible] omnium [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] dicam. Facilius tamen [illegible]
[illegible] videri [illegible] contra [illegible] vere [illegible]
quod postumus non erat [illegible] natura [illegible] nec [illegible]
[illegible] omnium debuisse [illegible] institutione [illegible] quare
[illegible] l. 1. de [illegible]
[illegible]
[illegible] respondendi ratione [illegible]
[illegible] Ratione dubitan=
di [illegible] postumus [illegible] 5.

N. 23

[illegible] ad [illegible] filius fam. 16.

[illegible] respondet [illegible] supra [illegible] Pompo. affir=
masse generaliter postumus [illegible] propter [illegible]
[illegible] Pompo. ad [illegible]
[illegible] 17. ff. de vulg. [illegible]
[illegible] morte [illegible] scan=
[illegible] substitute [illegible] pre=

pr[illegible]

[illegible] cur [illegible] in [illegible] ebr. [illegible] soluto
[illegible] ius [illegible] mente [illegible] d. [illegible] sim [illegible]
[illegible] quant. [illegible] Bartolo [illegible] tene depro [illegible]
[illegible] non [illegible] ea [illegible] vitio care[illegible]
[illegible] la ambigua 10. ff. [illegible] legi [illegible] quaestionibus [illegible]
terminis [illegible] 15. [illegible] commendi [illegible] ff.
decl. [illegible]

Differentiam tamen [illegible] fideicommissa [illegible]
[illegible] ex. [illegible] ff. [illegible] 1. quod in nonnullis
[illegible] ab [illegible] Bumo [illegible] receptior [illegible]
ra quae [illegible] nostra [illegible] a [illegible]
[illegible] fideicommissis [illegible] quae [illegible] veriore [illegible]
Doctrinis [illegible] n. 3. [illegible]
[illegible] Sic [illegible] c. 33.
[illegible] com. c. 3. n. 3. [illegible] c. 8. [illegible]
[illegible] Sered. [illegible] fidei=
[illegible] fideicommissa non potest [illegible] nisi
[illegible] 17. [illegible]
[illegible] ff. [illegible]
[illegible] persona [illegible]
[illegible] fideicommisso [illegible]

[illegible] quae improbat Costa
[illegible] n. 17. [illegible] 3. [illegible]
c. 3. [illegible] n. [illegible] dicendo [illegible]
[illegible] fideicommisso [illegible]
[illegible]

ma[illegible]

[illegible] [illegible] non [illegible] succedere

non [illegible] liberar [illegible] [illegible] non [illegible] qua [illegible]

[illegible] Galliç [illegible] post [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ex qua

ab intestato [illegible] proximus ad [illegible] vocatur [illegible]

[illegible] 6. § [illegible] ff. de [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] ff. de [illegible] 3. ubi ab eo

[illegible] non [illegible] est [illegible] erat ab intestato

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] confirmat [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ff. [illegible] [illegible]

[illegible] Covar. [illegible] Calatra

lib. [illegible] [illegible] [illegible] ubi supra.

Ad [illegible] respondetur quod [illegible]

[illegible] [illegible] capere

hereditatem [illegible] bonorum possessionem admittit [illegible]

[illegible] non [illegible] [illegible] ubi [illegible]

[illegible] ubi [illegible] non admittitur ad hereditatem quia [illegible]

iure civili non [illegible] quibus [illegible] post [illegible]

[illegible] Inst. de bonorum poss. [illegible] [illegible] civili [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] cum tamen succedere non [illegible] pro [illegible]

[illegible] bonorum possessio [illegible] libert. ei concederetur [illegible]

[illegible] [illegible] 6. § 1. ff. de bonorum poss. nec [illegible] bonorum

[illegible]

possess. lo num. 17 ex illis que a Pretore ꝑmandi veteri iu
ris gratia introducta, sed potius ex eis qua ab eo ꝑ emen
dandi veteris iuris rigorem inventa fuerint non est dubium quod possessio
non conceditur. et lex in inst. de bonorum poss. maxime cum
prohibitio instituendi possessionem altius ex ea iuris parte ut supra
diximus. emanet. 4. ad a prudentib. ad lo. 12. tab. interpret. possessio
sita est. quae ex iuris utilis appellar. lo. 2. §. Sis lebis ver. ...
dispositio ... iuris.

[illegible]
[illegible] in inst. de bonor. poss. nu. ... [illegible]
[illegible] nu. ... [illegible] ...
[illegible] nu. ...

[illegible] dixi ... quatio relicta
[illegible] de ... lib. ... intelli=
genda ... Pretorio ... alienus ...
per ... inst. de bonor. ... 6. ... de
in off. ... verbo alieno ... ver. ...
... 20 nu. 187. Sed ... recep=
ta sent. ... quia ... nomen ... et ...
iure Pretorio succedit non ... de poss. ...
2º. quia ... de ... alieno ...
... in alieno ... observari ...
... alienus ... Pretorio. 3. quia Pretor. ...
... in ... universum ... non ... in ...
ab id quod magis ... quod ...
causis ... et ... de ...
... non a ... 3.

H. de

[illegible] ... Praeterea [illegible] ... facient quae [illegible] ... praeter [illegible] ... posthumus liberis [illegible] ... ex [illegible] de quo [illegible] ... si praegnante uxore filium [illegible] emanci[pa]... [illegible] ... legata nepoti praestare debebit [illegible] ... ad nepotes [illegible] suus et testatori [illegible] filium emancipatum [illegible] nepos [illegible] in [illegible] potestate [illegible] ejus suus [illegible] ... posthumus [illegible] ... liberi [illegible] ... filii praestare [illegible] legatum quod [illegible] nepoti [illegible] ex filio emancipato [illegible] conceptus [illegible] ex [illegible] posthumo [illegible] ... posthumus [illegible] ... verba [illegible] ... Antonio [illegible] ... legata [illegible] posthumus alienus [illegible] ... [illegible] instituto [illegible].

[illegible] in [illegible] anciarum.

[illegible] verbis [illegible] vel alieno de quo [illegible] quod [illegible] ita exponit alienum [illegible] tempore sed suum tempore [illegible] posthumus. [illegible] improbat Costa in [illegible] ex eo dicto [illegible] alienum [illegible] ... Quare [illegible] ... imperatores [illegible]

fuisse

fuisse non cum [illegible] scrupulosissime ei tibi et post. [illegible] suo per quem alienum excluisset noceret certe compositiorem alicui in alieno quo ut in multis aliis locis ex Iustiniani permisso in l. 3. § tanta C. de veter. iur. enucl.

Ex [illegible] interpretationibus nisi, liceamur posthumo alieno fideicommissum relinqui potuisse quod in eo certe solemnitas non observetur sed relinquentis voluntas l. fin. C. de fideicomm. Inst. in § fin. de fideicom. hered. [illegible] 125. iuxta quae poterit intellegi [illegible] quaedam § fin. in l. [illegible] ex parte [illegible] deberi [illegible] quod olim maioribus nostris in [illegible] placuit [illegible] supra [illegible] in supra dictis verbis non docere heredes, sequitur fideicommissum posthumo alieno relictum valere, [illegible] consulto [illegible] alias [illegible] posthumus alienus si nascatur parte [illegible] quod si posthumus natus non [illegible] minime parte facere nec in [illegible] quomodo [illegible] duobus 16. § fin. ff. de leg. [illegible] tradit [illegible] lib. 2. [illegible] Donell. lib. 7. c. [illegible] et lib. 8. c. 20. [illegible]

7.40.

In [illegible] natus fuerit dimidiam partem habebit duobus natis [illegible] tribus [illegible] quia trigemini duo nati sunt [illegible] ex [illegible] liberorum [illegible] ff. de leg. 1. quam [illegible] posthumus alienus institutus est [illegible]

ret

aut frz par. imo negant. bene etiam. semis heredis ut [illegible]
verba tamen iur. [illegible] quae extant in [illegible] queston § sin. aei
cerent. eodem parte distributione ee laciendo in [illegible] ac [illegible]
sti Bart. [illegible] semper int. [illegible] [illegible]
[illegible] non admittat [illegible] arguit. [illegible] § si
[illegible] ff de [illegible] 1. [illegible] lex pen. [illegible] de necessar. ser.
hered. inst.

[illegible] quia decisio [illegible] effe
carebat. ne [illegible] aut [illegible] non valeret si tamen [illegible]
dicens corrochuerit ea [illegible] non [illegible] repetere quia [illegible]
[illegible] naturaliter [illegible] [illegible]
minus [illegible] de [illegible] insp. [illegible] ac naturalis [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
non [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] ex [illegible]
[illegible] quod [illegible] Galli[illegible]
[illegible] quae [illegible] in [illegible]
[illegible]

apelr.

[illegible] quo [illegible] cit. [illegible] [illegible] [illegible] eorum [illegible] [illegible]. [illegible] Salarion. nu. [illegible] [illegible] [illegible] 11. Mayn. 20. [illegible] Capon [illegible] v. 101. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nu. 10. [illegible] 3. [illegible] c. 2. [illegible] 3. [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nu. 1. [illegible] [illegible] [illegible] Ioan. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] c. 28. qui formula Galli de alieno [illegible] [illegible] intelligendam fore [illegible] arbitrati fuerunt [illegible] [illegible] id [illegible] fuisse quod [illegible] non alienus [illegible] [illegible] in [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] ex ca[illegible] [illegible] qua ex [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vera sit non solum nullo casu, sed [illegible] nullo tempore [illegible] [illegible] [illegible] alienus. [illegible] Mys. [illegible] Donel. [illegible] Ant. Faber. [illegible] c. 1.

[illegible] [illegible] adhuc [illegible] [illegible] non [illegible] ex [illegible] si alienus [illegible] in extraneis [illegible] de hered. inst. [illegible] in extraneis [illegible] [illegible] in suis [illegible] sufficit [illegible] mortis [illegible] sit [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] 22. [illegible] [illegible] [illegible] admittamus in suis [illegible] duo [illegible] sufficiunt [illegible] [illegible] [illegible] mortis [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] non requiritur [illegible] in suis non [illegible] [illegible] de hered. [illegible] ab [illegible] [illegible] in l. [illegible] 11. [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] qua [illegible] [illegible] tempus [illegible]. In quo sufficit quod quis eo tempore [illegible] 10. [illegible] 56. § [illegible] [illegible] [illegible] Donel. [illegible] nu. [illegible] [illegible] 16. 1. [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] Bonis. [illegible] com. c. 17. [illegible]
[illegible] c. 2017. [illegible] glosa [illegible]

Ad [illegible] de reoru[illegible] respondeo
[illegible] regul[illegible] non pertinere ad [illegible] actionum [illegible]
[illegible] Dabis [illegible] 4. de reor. [illegible]
alias dispositiones [illegible] Calera [illegible]
lo. Barc. [illegible] ratione [illegible]
[illegible] in [illegible] modo [illegible]
[illegible] absolute [illegible]
[illegible] non pertinere [illegible] ad [illegible] libro [illegible]
[illegible] Bonis. [illegible] 4. com. c. 13. [illegible]

[illegible] quae [illegible]
[illegible] tamen velit [illegible] alte-
[illegible] posset [illegible] extra-
[illegible] com. [illegible] cano-
[illegible] fundamentum de
[illegible] non [illegible] Satis-
[illegible] respondere [illegible]
[illegible] non [illegible] affirmari [illegible]
verbis [illegible] non [illegible] imperator [illegible]
[illegible] non [illegible] imcedite [illegible]
[illegible] ista verba [illegible] non [illegible]
[illegible] non [illegible] sine
[illegible] propter [illegible] ad [illegible] inter
[illegible] adversa. Cum [illegible] non valebat.

[illegible] exponam adverto [illegible]

[illegible]

Ad tergum h[uius] galliar[um] inventa.

nus animus Sacri [illegible] reddere [illegible] in [illegible] ministerium

[illegible], ad id tamen Sacr[illegible] non [illegible], ne ideo [illegible] qui

[illegible] favorabiliter concessa [illegible], quod [illegible] de quo [illegible]

[illegible] o. [illegible] nam [illegible] necessarium fuit [illegible] beneficii

[illegible] prostituens ad omnis bonorum possessio praestabat [illegible]

[illegible] de qua [illegible] de bonorum poss. [illegible] infanti [illegible]

in ventre ex iis [illegible] remediis missionis in possess. [illegible]

[illegible] ex eadem causa, ex qua nasci acquirere potuisset [illegible]

[illegible], sive civilis ex [illegible] sive [illegible]. 10. 1. §. si [illegible]

12. vers. Et si sui nepos lo. extraneo [illegible]. de vent. in possess. mitt. quo

[illegible] donec [illegible] sec [illegible], [illegible] in lo si infanti

[illegible] deliber. infantibus [illegible] permissis [illegible]

[illegible] adire [illegible] praeter [illegible]

[illegible] ex [illegible] in [illegible] Sacri

[illegible] similis [illegible]

[illegible] si infanti iuxta praeceptum eius [illegible]

[illegible] commendat. codic. [illegible] inveniret [illegible]

[illegible] separari [illegible]

Vel hinc [illegible] superioris [illegible] omissa

formula necessaria non fuisse [illegible]

[illegible] ratio [illegible] poterit etiam [illegible]

[illegible] possidenti neposis, nam [illegible] galliis [illegible]

non [illegible] possidentium ius [illegible] quae [illegible] permissa [illegible]

cognitum, sed cautiones [illegible] imitandas [illegible]

[illegible] possidentibus ita instruerent ut [illegible] ante [illegible]

non admitterent [illegible] remedio [illegible] invenirent, [illegible]

[illegible] firma [illegible] alioquin [illegible]

Ut ira

[illegible]

[illegible] non [illegible] mor[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] viros [illegible] [illegible] sine [illegible] sic [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] contra [illegible] necesse est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de novo [illegible] [illegible] antiquum quod postumi [illegible] [illegible] pro [illegible].

[illegible] si fallus [illegible] novus non [illegible] [illegible] [illegible] antea [illegible] postumus [illegible] [illegible] [illegible] a fallo inventus [illegible] [illegible] necesse [illegible] [illegible] [illegible] legem [illegible] quae [illegible] capite [illegible] postumorum [illegible] qui in vita [illegible] nasceren[illegible] [illegible] si [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nascituros in vita [illegible] [illegible] [illegible] morte [illegible] sic [illegible] [illegible] provisio [illegible] et [illegible] ratione [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod admittendum non [illegible].

[illegible] si [illegible] in [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] semper [illegible] [illegible] incapax est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ea [illegible] necessarium est fateri fallus formula sua [illegible] [illegible].

Sed [illegible] [illegible] Bart. [illegible] reliquos [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] fallus non [illegible] formula [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] posset [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] eadem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

quo

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] ait,

[illegible] miscela [illegible] [illegible]

[illegible] omissa [illegible] [illegible] 3. [illegible]

a [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] Paris [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] mortuo in [illegible]

[illegible] [illegible] quæ [illegible] erant in [illegible]

[illegible] non [illegible]

[illegible] [illegible] a [illegible]

[illegible] quos et [illegible]

[illegible] [illegible] observ[illegible]

[illegible] introducere [illegible] [illegible] qui

[illegible] sic [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

versa [illegible] dicta verba [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] eos [illegible]

[illegible] [illegible]

xcbz[illegible]

[illegible]

[illegible] fallus [illegible]

[illegible] ante [illegible]

[illegible]

[illegible] post mortem [illegible]

[illegible]

[illegible] nulla [illegible]

[illegible] animadverto

[illegible] magis quam [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] post mortem [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] aut [illegible] necessit[illegible] [illegible]

[illegible] ma[illegible] [illegible] ingredi[illegible] neque

[illegible] commissa [illegible] verb. [illegible]

[illegible] 13. vers. [illegible] [illegible] sed [illegible] intrasen.

[illegible] neque [illegible] in D. [illegible]

[illegible] [illegible] sed [illegible]

[illegible] inducere [illegible]

[illegible] 2. [illegible] 35. [illegible]

vers. [illegible] fideicommissa 11. §. [illegible] verba [illegible]

[illegible] verba [illegible] necessit[illegible] [illegible]

ad fideicommiss. [illegible] compelli[illegible] omisso [illegible]

[illegible] §. Haec verba fideicommissum induce[illegible] non

[illegible] magis [illegible] quae [illegible]

[illegible] voluntat[illegible]

[illegible] voluntas [illegible]

[illegible] valer[illegible] ad fideicommiss[illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible] formula [illegible] pro[illegible]

[illegible] Medicor[illegible] assensu [illegible]

medicus [illegible] 17. [illegible] 12. [illegible]

[illegible]

[illegible] Docent [illegible]

[illegible] probat [illegible]

[illegible] mortem [illegible]

[illegible]

tradere

[illegible] in 10. [illegible] pelleg in [illegible]

[illegible] valere legitimus etiam qui nascitur post decem menses in [illegible]

tra decem dies qui servuerunt [illegible] nu. 12. [illegible] 11. Fraguel.

[illegible] vero si susceperit liberos [illegible] 10. Molin. 3. [illegible]

c. 7. Menochi. de arbitr. [illegible] ma. [illegible]

Sed [illegible]

[illegible] probat aperte ex [illegible] mensibus [illegible] in

[illegible] de [illegible] dos [illegible]

[illegible] admittit [illegible] quasi [illegible] [illegible]

legitimus non [illegible] [illegible] non admittit

[illegible] in [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] mense [illegible] magnitu-

[illegible] 37. [illegible]

Y [illegible] de la criatura [illegible] del [illegible] mes despues

[illegible] del padre no [illegible] [illegible]

Ita [illegible] [illegible]

[illegible] quasi [illegible] non [illegible] adeo [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] in [illegible] quae peperit. [illegible]

[illegible] sed [illegible] [illegible]

[illegible] non [illegible]

[illegible] non [illegible] quando [illegible]

[illegible] intelligenus [illegible] [illegible]

[illegible] de [illegible] mulieri intra annum [illegible]

[illegible] [illegible] si [illegible]

[illegible] presumit [illegible] marini [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] liber [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] 60

[illegible] non [illegible] condit [illegible]

[illegible] vers. sed non ita [illegible] non sine ratione [illegible]

[illegible] filii et non [illegible] mentio [illegible], vera respondendi [illegible]

[illegible] et filios [illegible] versam quod possumus [illegible]

sive masculin[illegible], sive feminin[illegible] [illegible]

[illegible]runt. [illegible] vers. in eo. [illegible] ed. [illegible]

[illegible] vers. sed non [illegible]. ideo [illegible] informandi [illegible]

possumus [illegible] non [illegible]. Ad [illegible] in presen.

verbo [illegible] ratio [illegible] est [illegible] nullum est [illegible]

[illegible] inter [illegible] 50. vers. [illegible]

[illegible] non [illegible] sed [illegible] concedebam [illegible] vers. se

non ita. [illegible] maxima [illegible] liber. [illegible] ex quo [illegible] quod in [illegible]

[illegible] possumus necessario [illegible] exprimere possumus masculin[illegible]

[illegible] feminin[illegible], [illegible]

[illegible] formata [illegible] masculinum vel [illegible] femininum. [illegible] siquis [illegible]

[illegible] sicuti ita [illegible] nam omnibus [illegible]

[illegible] in presen. nu. 10. [illegible] 59. [illegible] est sumo

[illegible] in presenti [illegible] ex illis verbis [illegible]

esse [illegible] vel [illegible] inter [illegible]

[illegible] divisi [illegible] Suma [illegible]

[illegible] et maiori [illegible] in eo non mutant

[illegible]

Quae sufficiant pro mi[ste]riis explanan[dis] donec Deo dante

ad mi[ste]ri[um] SS. festis celebrantibus transeamus. Sen[tenti]a

data in honorem Dei Omnipotentis eiusque gloriosae

Genitricis Mariae absque labe originali conceptae.

Laus Deo.

AD TIT. VLTIM. FF. DE

Acquirenda vel omittenda hæreditate.

commentaria traduntur. anno 1628.

Quælibet testamentaria hæreditas, sive pagana, sive militaris deferatur, aut de ea deliberet superioribus tit. comprehensum est; nunc quomodo ita delata heredi scripto acquiratur, vel ab eo omittatur in hoc tit. promittitur. cui coniunxit tit. C. de iure deliberandi et de acquirenda hæredit. et C. de repudianda vel abstinenda hæredit. ubi iuris compositores alterato indigestis coniunxerunt, et distinxerunt ea, quæ ad ius deliberandi, et ad acquirendam vel omittendam hæreditatem expectant. ut post Bart. Paul. Cumanus, Iason et Alexan. hic advertunt Duarenus in comm. ad hunc tit. c. 1. Petrus Gregori lib. 46. syntagm. capite 1. et 4. Donellus lib. 7. comm. cap. 1. Ricard. noster in antversaria huius tit. relleur. c. 1. nu. 4. in fine.

Incipit autem dictum per verbum acquirere, quod omnes acquisitiones species comprehendit, acquisitionem, sive aditionem, et pro hærede gestionem. acquisitio hæredit. est nuda voluntatis declaratio suscipiendæ hæreditatis. l. 2. gerit [illegible] infra hoc tit. l. qui si aliquid [illegible] iure deliberandi. §. fin. inst. de hered. qual. l. 2. in tit. 6. part. 6. Pro hærede gerere est pro domino gerere. d. §. fin. quidquid Covarruvias verbat 1. lect. c. 25. nu. 3. quod cum nulla animi declaratio obtineat: id facti difficilis probationis. d. l. 9. [illegible] de interrog. actionibus. et tamen hoc ex stantia conici [illegible] pendet, cum per coniecturas animus agnoscer de hæreditate colligi debeat. veluti cum quis rebus hæreditariis tanquam dominus utitur vendendo, prædia collendo, servis hæreditariis de varia minis-

trando

norit, alia res excusando, de qua in l. pro herede 20. § Papinianus l. Pomponius 26. § fin. infra hoc tit. d. § fin. tit. pro herede qua re Vlpianus in fragmentis tit. 22. vers. pro herede gerit.

N.

Diversum erit si facta talia sint quae possit excusari et nomine heredis ut in exemplis d. legis pro herede 20. § si quid tamen, et § sed et qui in sepulchra, et § fin. legis si quis 21. in princ. legis si quis non quasi 73. legis duo fratres 78. in fine hoc tit. Caeterum si facta sint dubia et obscura illud observandum, ut quoties quis iure potius suo re uti, quam nullo aut alieno, si utat, videatur potius suo iure fecisse, quam alieno. l. si quis 9. in princ. vers. nisi forte. ff de servo corrupto. leg. merito 51. ff pro socio. leg. item 15. § si communem 36. ff de iniuriis. Is quoque ubi est tractatio, qua scripti heredes testatori solent non animo heredis se gerere ea, quae gerunt, sed aut pietatis, aut custodiae causa. leg. at si quis 14. § pen. ff de religiosis et sumptibus funerum d. leg. pro herede 20. § 1. infra hoc tit. leg. 11. tit. 6. part. 6. ubi Gregorius glosa ult. Duarenus ad hunc tit. c. 3. Donellus d. lib. 7. comm. c. 8. Faudius lib. 2. quaest. 25. Antonius Faber in rationali ad tit. ind. leg. 2. et 3. ff. de interrogatoriis actionibus.

N.

Sed instat quis subtiliter attendens supradicta posse confundi ut dicat quis pro herede gerit acquirere, sive adire hereditatem, et qui adit pro herede gerere, nam adire ab eo dictum est ut sit ire ad hereditatem, quod veteres etiam verbo accedere declararunt, ita exprimentes vim, quae in verbo adire. leg. cretio 77. infra hoc tit. leg. si fratris 3. C. de iure deliberandi, qui vero pro herede gerit quomodo facto id faciat quo fiat heres non minus accedit ad hereditatem. Unde qui pro herede gerit adit cum pro herede gerere sit facere aliquid quasi heredem. d. leg. pro herede 20 in princ. infra hoc tit. quo admisso valere potest hoc et e converso, ut et qui nu-

da

da volunt. testatur se velle heredem esse, hoc est quia adit dici pos
sit pro herede gerere, et ita nullum sit inter haec discrimen. N. 5.

Sed respondeo quod licet si originem et proprietatem verborum ex=
pendere vellimus possent supradicta defendi, usus tamen veterum
superiora verba in diversis genere proposuit, ita ut adire esset ubi ad
obtinendam hereditatem nuda voluntas fieret, quae ut ad eam sine alio fac
to accederetur; pro herede autem gerere esset quid amplius facere per
quod ad hereditatem perveniretur ut ex verbis ipsis significatur, et a
Iustiniano notari id factum quod distinguitur ab eo, quod est pro here
de gerere in d. §. finali inst. de hered. qualit. Et tandem hae
c sub brevi verborum compendio precludamus. adire est nuda voluntas
pro herede gerere facti, et velud administrat. adire appertam pro
fessionem habet de suscipienda hereditate, pro herede gerere nullam; sed
factum solum. ex quo per coniecturas animus heredis de acquirenda
hereditate colligitur, quae constat non posse pluribus modis, quam
supradictis duobus declarari appertam per testatione vel re ali=
qua et facto; prior ut dixi a veteribus aditio; posterior pro here
de gestio appellatur. Donellus. faber Duarenus et reliqui supra.

Ex hac verissima doctrina notandus est Bartolus dum in lege N. 6.
pro herede 20. infra hoc titulo sensit aditionem, et pro herede gestionem nihil
omnino differre motus de gestione textus in l. si quis mihi bona 25. § sed quid
si mandavit. vers. vel quid si pro herede infra hoc titulo ubi usus pro he=
rede gerere ad eundem adimplet mandatum quod in specifica forma de=
bet adimpleri, cum contrarium verius sit, ut ex supradictis constat et patet
manifeste ex textu in l. 3. seruitus 4. d. l. at si quis 14. §. plerique. Nam neque
aditio, neque pro herede gestio. ff de religios. et sumptibus. l. quae tera

49. infra ff. familiae erciscundae. l. quando vb. b. nisi autem adeat aut pro haerede gerat infra hoc tit. l. fin. § si autem 14. b. si adierint vel pro haerede gesserint C. de iure deliberandi.

N.

Nec Bartolus faber K. ind. § sed quid si mandavit, cuius dubitatio sublata foret, nisi constaret aditionem, et pro haerede gestionem re et diversa verum quia in casu b. propositio effectum bene unum habent ut acquirat haereditas patri mandanti non obstare supradictam differentiam quominus uno imperando, et alterum faciendo voluntati mandantis pareat affirmamus, cum mandatum adimplere per aequipollens sufficiat, quoties idem effectus resultat. l. fin. § fin. ubi Accursius ff. mandati: faciunt iura in l. sed et si 28. § ex quibus. ff. de aedilitiis. l. iurior. 35. § fin. ff. de iureiurando, et ideo si et supradicti modi acquirendi differant, quo ad mandatum tamen nihil interest. hoc vel illo modo acquisitio facta sit, cum non minus acquirat, aut ipsum obliget, iusta quam expositionem textus ille potius nra. quam Bartoli sent. affirmat, ut post Mesinum, Alexan. et alios advertit Iaso b. vers. sed quid si pro haerede. Duarenus supra. Donellus d. c. [illegible] in prio. vers. in quibus licet observare.

N.

2° notandus est Gomezius i. sel. c. 125. dum verba Iustiniani capiat asserens cum ind. § fin. inst. de haered. qualit. confundere aditionem, et pro haerede gestionem, cum potius manifeste supradictam differentiam proponat. b. igitur extraneus haeres ita instituitur posse aut pro haerede gerendo, aut ex nuda voluntate suscipiendae haereditatis haeres fieri, in quibus verbis non est qui praedictam differentiam non agnoscat; etenim cum extraneus haereditas sola voluntate et animo acquirat, id tamen intendit, ut praedicta voluntas aliquo modo declaretur, hoc autem non

non pot pluribus modis declarari, quam supradictis duobus vel verbo hoc est aperta testatione et voluntate nuda, vel facto hoc est pro herede gestione, quod cum aperte demonstret Iustinianus dictis verbis b. aut pro herede gerendo, aut etiam nuda volunt.e et b. quoquomodo voluntatem suam declaret vel re vel verbo non erit aliqua distinctione notanda.

3.o notandum est Cuiacius in paratit. ff. tit. ad nostrum titulum, et ad tit. C. de iure deliberandi, et ad Ulpianum in fragmentis tit. 22. cum plures acquirendae hereditatis modos enumerat. in suis immixtionem; in extraneis aditionem, agnitionem, pro herede gestionem, susceptionem et cretionem, cum verius sit quo ad suos immixtionem acquirendae hereditatis speciem dici non posse: nam dominio patris in suum heredem continuata, nulla nam hereditas, nec hereditatis acquisitio est. l. q. in suis 11. ff de lib. et posth. et ante immixtionem statim heres efficitur. l. q. 1. § qui 81. in potestate. ff si quis omissa causa tit. immixtio etenim suo heredi hoc est sui ipsius successori, et paterni dominii participi, dominium iam quaesitum non tribuit; sed puberibus liberam abstinendo beneficium aufert. l. q. impuberibus 11. l. q. necessariis 57. infra hoc tit.o Bart. Cumanus Alex. et Iaso. indictis iuribus. Albericus hic, Duarenus d. c. 3. Donellus d. lib. 7. c. 1. Faber de error. decade 31. errore 8 et 10. et in Papinianea lib. 1. tit.o 2. principio. 5. illat.e 3.

Quo ad extraneos est verius est supradictos duos tantum acquirendae hereditatis modos dari. aditionem nempe et pro herede gestionem nec falli debebat Cuiac. superioribus verbis ad constituendas diversas adeundae hereditatis species, cum reipsa nihil aliud, nisi rem unam contineant, i. testationem suscipiendae hereditatis, quam aditionem vocamus, nam agnoscere hereditatem, seu bonorum possessionem nihil aliud

aliud est, quam declarare se velle eam ad se pertinere. Et de leta [illegible] l. gerit pro herede infra Sor. l. 1. et 2. C. de iure deliberandi. l. infanti 3. cum l. sequenti. l. bonorum 1. C. qui admitti.

Nu.

Sane cretio erat certum dierum spatium, quod institutio dabatur ad deliberandum, num expediret ei hereditatem adire, necne, cuius haec formula: Titius heres esto, cernitoque in diebus centum proximis quibus scieris poterisque, nisi ita creveris exheres esto. Et cernere erat verba cretionis dicere, ita cum me Mevius heredem instituerit, eam hereditatem adeo, cernoque. Ex quibus verbis constat cernere nihil aliud esse quam adire, pariter enim utroque verbo utebatur heres; sed ita ut ex posteriori usitatius creatio nominaretur, ut in [illegible] inquam debitor rogabat creditorem, num is haberet acceptum, et acceptionem ferret, ut notat Donellus supra. Quae creationis solemnitas primo coepit exolescere, et postea Theodosius constituit penitus sublata est. l. cretionem 17. C. de iure deliberandi, in qua statuitur ut nulla testatio, et quaevis verba ad adeundam hereditatem sufficiant, etiamsi testator iusserit heredem suam hereditatem cernere contentum sic superiori cretionum formula, ad quod respiciens Iustinianus, et hanc veterum scientiam exprimens in d. §. fin. inst. de heredum qualit. ait eum, qui ad hereditatem vocatus est, pariter heredem fieri, sive adeat, sive pro herede gerat, neque enim interesse nihil referre quomodo voluntatem suam declaret re an verbis. Advertunt ultra Duarenum et Donellum supra formulas cretionum notando idem Duarenus 2. disp. c. 41. Petrus Gregorius lib. 46. syntag. c. 2. nu. 6. Petrus Faber 2. semestrium c. 22. Rebardus de auctoritate prudentum c. 8. Cuiac. lib. 9. observat. c. 20. Lips.

ind

ind. l. q. erettonem noster Richardus ind. §. fin. inst. de hered. quar. tit. nu. 30. et ad hunc tit. c. 4. nu. 2.

Liquet erettonem non esse speciem ineffectu diversam ab ha editione cumcernere sit adire, alias si obsit quod verba diversa e ab editione plures hereditatis adeunde species eum admittenda, non e cur Cujac. et sequaces nondicam eas amplexu ad missione, susceptione hereditatis acquiri cum hec omnia dici scoamus in lo. quesita 40. instre infra hoc tit. l. q. si liberus 11. ff de bonis libertorum l. q. bona 3. § amuntes sibus ff de bonorum possessionibus. d. lo. bonorum l. q. ult. C. qui admitti l. q. quedam 20. vers. cum sustinens. C. de iure deliberan. que omnia translative dicta sunt sumpta metaphora ab amicis, quos ad nos venientes primum agnoscimus, postea declaramus eos vere nostros esse, nobis protestibus eos habere velle, sic et suscipere hereditatem dicimus ad similitudinem earum rerum, quas in humeros tollimus metaphora quarende hereditati admodum convenienti propter onera hereditaria, que hereditatem admittendo subimus. l. q. si duo 38. infra hoc tit. ostat tandem his superioribus verbis nihil aliud continerl, nisi unam eandem testationem eo hereditatis suscipiende, et sic non alias species hereditatis acquirende, quam additionem, et pro herede gestionem dari.

in rubrica vel omittenda

Ut hereditas certis modis, de quibus supra acquiritur, ita et quibusdam omittitur voluntate, morte, tempore, quorum posteriora duo et ad versus invitos valent, prior in volente, inquo aut silentium, aut voluntas attendit, et hec aut expressa, aut tacita considerat. si here dicit

Heres

haeres scriptus qui neque haereditatem agnoscit neque apperte repudiat. Cuius silentium vis haec est, ut pro eo tempore non sit haeres; non tamen vi acquirendae ius amittat, cum possit quis semel, aut diversis vicibus, nisi hominem cum volet haereditatem adire. l. g. si curatoris 9. C. de iure deliberandi nisi quid extrinsecus accidat, puta nisi morte aut tempore praecludatur quo modo haereditatem amittit. Late docet Donellus in comm.

Voluntas attenditur in nollente haereditatem acquirere, aut tacita haec est coniecturata, aut expressa, sive ut alii exponunt attenditur voluntas, quae aut re haec est facto vel verbis signatur. l. g. recusari 95. infra hoc tit. tacite sive facto voluntas colligitur, aut conscripto aut nutu, quibus rebus pro verbis homines uti solent: in scripto veluti si scribat haeres se nolle haerede esse: nutu veluti si mutus interrogatus an nolit esse haeres annuat, nam his modis recte acquiratur haereditas. l. g. pater 93. §. 1. infra hoc tit. contra animi destinatione haeres ab ea repellitur d. §. fin. vers. sicut autem inst. de haered. qualit. Colligitur ex facto voluntas quoniam haeres testamento scriptus, qui idem ab intestato succedere potuit legitima repudiavit, de testamentaria nihil apperte statuens. l. neque 15. 17. §. 1. l. g. illud 77. infra hoc tit. vel cum is qui testamento rescisso succedere potuit ab intestato egit aliquid cum haerede scripto, quod nisi eum haerede agnosceret utiliter cum cogeri non posset. l. g. si pona 23. §. 1. ff. de inofficioso test. Ex his factis tacita repudiatio inducitur; sicut tacita conventio ex redditione cautionis facta a creditore debitori. in l. g. Labeo 2. ff. de pactis l. 0. creditrix 7. C. de remiss. pignor. et tacita societas ex rebus in commune restatis, quae colligitur ex actibus consonantibus societati, vi quia sibi soli habitum quaestus et lucra sibi pariter pariter

dgna

dana communiter tolleram. l. 9. societ. 2. ubi Gl. Gofred. et Cuiat.

ff pro socio. Donellus d. lib. 7. c. 7. ubi Osualdus litt. C.

N. 15.

Verbis voluntas significat' ut, quis dicit se velle ei heredem vel nolle hereditati ad se pertinere. l. q. 2. l. q. is qui heres 12. l. q. is qui putat 15. l. q. nec is 17. l. q. is pot. 18. l. q. in repudiat. 23. l. q. filius 60. infra hoc tt. quod variis modis eveniebat, aut repudiat.e, quae e declaratio voluntatis solemniter in iudicio facta continuentis se nolle heredem ee, ut ex tx. in l. q. in pluribus 10. in fine infra hoc tt. in l. q. servus 52. ff soluto matrimonio, et ex tx. in l. q. sius 3. in fine si cut. C. de repudiat. hered. Cuiat. comprobat in §. fin. inst. de hered. qualit. et in paratitlis ad hunc tt. in fine. Petrus Faber 2. semestriu. c. 23. Govianus 2. lect. c. 25. aut recusat.e quae quomodocumque, et quacumque verbis fit etiam extra iudicium, ut colligit' ex l. q. recusare 94. infra hoc tt. l. q. recusat. 6. l. q. cogi 16. §. si quis heres 4. ff ad trebelianum iunctis traditis ab Osualdo in notis ad Donellum d. lib. 7. c. 7. litt. C. abstensione suorum heredum §. extraneus inst. de hered. qualit. beneficio Pretoris eis concessa §. sui vers. sed his inst. eod. l. q. necessariis 57. infra hoc tt. licet hi modi aliquando confundam. l. q. penult. l. q. fin. C. de repudiat. hered. iunctis traditis a Mantica de coniecturis lib. 12. tt. 14. — Omissione etiam in specie supra, et quae a precedentibus differt, eo quod non expressam sed tacitam repudiationem continet lapsu temporis inductam. Donell. ex Corneo et aliis Iason in l. q. si filius heres nec 50. ff de lib. et post. Cuiat. in l. q. auxilium 38. ff de minoribus. Donellus, et Osualdus supra.

Dixi omissione supra in specie supra, in qua generis nomen retinet, ut adoptio etiam in dicto, nam si in genere omissio accipiat' ut in dub. nostra supradictos oes modos, quibus quis desiit acquirere hereditatem sibi delatam comprehendit. sensit glossa verbo omissam in l. q. 2. C. ubi omissa hereditatis vel bonorum possessionem iunctis traditis

a Dea

Ad titulum. ff.

à Duareno ad hunc tit. c. 1. Donello supra Roberto 3. animadv. c. 20. et in hac generali accept. frequenter iuriare usurpat. ut costat ex l. 1. et 2. iuncta rubr. C. si ut omissa hered. ex rub. ff si quis omissa causa test. quae admissionem tamen, quae de iuris lapsu inducit, si ne nota referri non potest. idque colligit ex textu in l. si ne ex parte 16. §1. infra hoc tit. l. unica. §. quod de omittentibus ubi Accursius. C. quando non petentium partes. ogerit alia testimonia Brisonius lib. 13. de verb. sign. verbo omittere. ostat ô verbum omittere, quare te Rub. nra inscribit effectum cè repudiat. renunciationis, abstensionis et omissionis specialis hereditatis, neque has voces effectu indistinctas, ut diversas illius generis species ostendant. ...

N. 17.

Deducit ex his minus recte Anocleus, dic Ubesenbe. et alios quos refert et sequitur noster Ricardus ad hunc tit. c. 1. nu. 5. affirmare tit. hunc non verbo omittenda, sed amittenda debuisse inscribi modo aequiparat. tit. ff de adquirenda l. amittenda poss. et quia aptior et generalior videtur haec verbi significatio, et magis alicuius Consultis usitata; sed eorum sent. vel eo solo fundat. evidenter convincitur. quod licet verbum amittere generale sit, eius tamen generalitas proprie versat. cà modos amittendi quod iam acquisitum é, nam quod quaesitum non é amitti non dicit. l. 1. vers. sed ita demum. ff quibus modis usufruct. amittat. l. non videm. 83. ff de reg. iuris. hereditas vero ante quam adeat, etsi ius considerabile contineat quoad aliquos iuris effectus. l. inde Nersenius 23. §1. ff ad leg. falcidiam iunctis congestis ab alciato 2° paradoxorum c. 3. heredis tamen non est. l. pratereu 3. vers. esse autem praeposterum ff ad leg. falcidiam. unde cum in hoc tit. tractet de hereditate nondum quaesita respicienda recte inscriberetur per verbum amittenda, nec comprehenderet modos supra relatos, qui iactura iuris tamen delati, nondum vero quaesiti tractant.

reyti.

repudiare ut in repudiat. Probat tex. in l. 1. § decretalis ff. quia quod acquisitum est repudiari non potest ff. de successorio edicto. Dominum erad ... iuxta explicationem observant Iason in l. q. si filius hares nu. 50 de liberis et posthumis. Cornuus in l. q. fin. nu. 2. C. de repudianda haeredit.

Neque quod dicitur ff. de acquirenda & amittenda possessione addi ... quidquam facit, neque ... de modis acquisitae possessionis amittendae ... in amittenda. l. q. quemadmodum ... alii ff. ... non per verbum omittere, sed potius amittere debuit inscribi, ut ultra antiquiores Ferretus et Castus ... advertunt. Petrus Gregorius in syntag. c. 13. Baconius 2° declarat. declarat. 42. Donellus 5 comm. c. 6.

Nec obstabit ... si instes ex ... in haeredi ... in l. q. pupillorum 21. C. de administrat. tutorum ... rei amissae periculum praestant. Ubi amitti dicitur quod acquisitum non est, nam omisso Accursio ... et in l. q. non videtur ... ff. de regulis iuris, dum id improprie dici existimat quem miror magni nominis praeceptores in ... fuisse sequutos, cum credendum non sit imperatorem ... improprie fuisse loquutum.

Verius respondendum itaque, ideo ... potius verbo amittere, quam omittere Caesarem fuisse usum, quod pupillorum seu minorum defensores ... dolo non dati vera et de lucro amisso teneri non secus ac si ... acquisitum fuisset. l. q. 1. ... 51. ... ff. de administrat. tutorum. l. q. 2. § quidquid 7. C. ... Donellus lib. 21. c. 11. Ad quod respiciens Constantinus recte affirmavit rei amissae periculum praestare pupillorum defensores per quos donationum conditio neglecta fuit, cum quo ad pupillos perinde sit ac rem amittere ac acquisitam perdere.

Ex quo adverto quod ... liberum ... instituto sit de-

fam

latam hereditatem omittere, et si in eo dolum reperiatur ut eius bona propter delictum confiscata sint. lq. qui autem 6. in princ. ff. que in fraudem creditoris. lq. alienationis 28. § ff de verb. signif. lq. non fraudant 111. ff de regulis iuris ne fraudem non committat, quia ab his sibi permissum est utitur exercet. lq. si qui 20. § si cum me absente ff de negotiis gestis. lq. si pupillus 42. alias Iulianus vers. neque enim infra hoc titulo. Alexander et Decius in lq. 3. § illud ff quod quisque iuris. idem Decius cons. 495. nu. 57. Tiberius respons. 5. nu. 68. lib. 1. Donellus lib. 15. c. 41. id tamen limitatur in eo, qui ratione officii vel praecedentis contractus tenetur aliquid acquirere, is enim in dolo est si non acquirat. lq. sed et si 25. § proinde ff de petit. hered. lq. 2. § sed et si quid dolo malo 5. ff de hereditate vel act. vendita. lq. dolus 44. ff mandati. ultra ordinarios hic et relatos supra, videndi Molina de maiorat. 4. part. quaest. 23. a nu. 49. Gregorius verbo enganosamente in lq. 12. titulo 10. part. 5. Tellus Fernandez in lq. 4. Tauri nu. 64. Hanc ex his comprobata et exornata dictio omittenda, de qua in rub. nostra, et constat proprie dictionem amittendae non posse substineri nisi improprie, et habita consideratione ad ea iura spes quae tribueret heredi hereditatem si vellet, qua spe amissa ipsa hereditas amitti videtur, aut id quod consequi potuit. lq. si qui heres 13. infra hoc titulo bonus h., in lq. si servus 35. ad legem falcidiam.

In rubrica ibi Hereditate.

N. 21.

Unde dicatur hereditas, quae eius definitio, et quo iure introducta ut pars sicut et reliquis antiquioribus et recentioribus erit disputandum et quo ad primum licet variae sint Doctorum sententiae quidam existimantibus a verbo hereo derivari ob id quod heres iuri inhaereat defuncti

et alii

et actioni ... Genar. in Viglius in § fin. nu. 4. inst. de heredes qualit. Le... in paratitla ad Sum... et ad tit. de hered. instituend. nu. 2. quibusdam contendentibus a verbo aere dici, quia heres omnia aere si ve pecunia testatoris qua omnes res designantur succedit. Viglius supra. Goveanus 1. var. c. 25. nu. 3. quo respexisse videtur Cicero in topicis asserens ut hereditas sit pecunia, quae morte alicuius ad quempiam iure pervenit: sicut et recepitor, ...e verioré Accursii sent.ia in verbo hero in lg. ...la 11. § legis Aquiliae ... ff ad leg. Aquiliam, qui docet heredes ab hero dictum, hoc est domino, quia si heres idem sit quod dominus, veteres enim heredes dominos appellabant. d. § fin. inst. de hered. qualit. lg. ... ad quem 22. § quemvis omnia pro domino fecerit infra hoc tit. lg. his verbis 48. in princ. ... dominus est ff de hered. inst. lg. 1. § sine domino dictus est ff de successorio edicto. lg. qui pecuniam 22. § pro quo dominus est ff de statu liber.

Et hereditatem dominum esse constat ex ... in lg. ... 13. § si servus hereditarius ff ad legem Aquiliam. lg. non minus 31. in fin. § hereditas domina ff de hered. inst. lg. ... 13. § quesiuisse vers. ... his ff quod vi aut clam. lg. 1. § 1. ff si is qui test. liber esse. lg. ex hereditate 9. C. depositi et sine ... scribendam esse ad veritatem Connanus lib. 10. comm. c. 5. Mathaeus 2. miscell. c. 10. Cuiac. ... observ. c. 10. et lib. 10. c. 16. et in notis ad dictum § fin. de hered. qualit. Anton. Faber. 4. conject. c. 5. et 14. c. 21. qui omnes verissime dicunt sententiam Accursii supra et ad veritatem valere arguit ... ab etymologia vocabuli ... heres quod dominus, nisi forte res aliena inventa in hereditate proponatur, neque ... impleta usucapionis

N. 22.

nes tempora dominus non erit, potest ad interpretationem ex, ad l. 3 in heredis 21. in princ. ff de acquirenda poss. ultra Accursium adver tunt b. Albertus Paulus Castrensis et Gisphanius.

N. 3. Quo ad definitionem, nota est quam tradunt viri vi. hereditas sit successio in universum ius quod defunctus habuit. l. 3 nihil aliud 24. de verb. signat. l. hereditas 62. ff de reg. iuris. facit tit. hereditas. heres 31. infra hoc tit. l. quesitum 9. § heredes 12. ff de hered. inst. l. siue 6. ff de excep. l. cum heres 11. ff de divers. et temporalibus praes. l. pecuniae 178. § 1. ff de verb. sig. l. herede 50. l. in pari 128 § 1. ff de regulis iuris. ultra bart. hic nu. 1. c. lex 3. Cumanus. Bal. de ea. angelus. Got. hofredus illustrant, et verissimam definitionem dicunt Iohannes d. lib. 10. comm. Menochius de successionum creat. in praefatione nu. 9. Spino in speculo glosa 33. nu. 8. noster Ricardus hic c. 2. nu. 4. Faber in rationali ad textum in l. hereditas 50. ff de petit. hered. Rebardus in d. l. 62. ff de regulis iuris. Sygonius de antiquitate Romanorum lib. 1. c. 11. Guebara ad topica Cic. § 19.

N. 4. Qui recte improbant et Accursium in d. l. 24. de verb. sig. dum ait in praedicta diffinitione post verbum successio supplenda esse addicenda esse verba de iure civili quae necessaria non sunt. cum ab honorum possessione hereditas valde differt, et Praetor nunquam hereditatem constituat Debechus ind. l. 24. ff de verb. sig. Balduinus, Cuinarius et reliqui in § quos autem inst. de bonorum poss. secundum hanc tab. recte improbant Duarenus hic c. 1. et alios quos sequuntur et Ricardus summa dum superiori definitioni addunt verba illa tempore mortis quae vel ex eo sola superss. quia in praedictis legibus non

respi

reperiunt. et constat superfluum ee. quod viventis non sit hereditas. l. nemi
ne 21. l. qui superstitis § 4. infra hoc tit. l. 1. ff. de heredit. l. act. vendit.
l. 1. ff. pro herede. et tamen successionis satis ex primat. impedit. hec defi
nitionis verbis. quod defunctus habuit, obidque non sine causa a Iurecon
sultis omissa fuerunt. = 3. recte notant Mercurius 2° opinionem enim cui
immense plauserit diffinitio hereditatis a Cicerone tradita relata supra
nu. 21. cum non hereditatem, sed res hereditatis comprehendat. prosequitur
Donellus 6. comm. c. 2. ubi Osualdus lit. C.

Verbum *successio* in deffinitione stat loco generis, namque non here
ditati tantum convenit. sed et bonorum possessioni et fidei commissariis
successioni. l. bona 3. ff. de bonorum poss. l. non enim 36. ff. ad Trebellianum
l. 1. § illud. 13. ff. quorum legatorum; reliqua autem verba loco differentiae
ponuntur, namque si et alia verba intuiteris quae ad universit. referantur
hereditas tamen non sit. ut dos, peculium, de quibus Bartolus et
reliqui in rub. ff. soluto matrimonio. Iason Balduinus et Wisingerius
in § actionum autem de peculio inst. de act. Barbosa, Menoquij, et alii re
lati a Picardo d. c. 2. nu. 5.

N 25.

N 26

Verum tota inter nostros contentio est qualiter verbum successio acci
piatur, et alii existimant accipiendum pro ipso actu succedendi; alii pro re
quae per successionem obtinetur. alii pro iure succedendi, alii denique pro
re quae succeditur. post Accursium ind. l. 24. de verb. signat. Bart. et
reliquos hic late quadripertitam hanc acceptionem refert Donellus
a quo transcripserunt plures d. lib. 6. comm. c. 2. ubi Osualdus
lit. A et C. sed omisso Accursio supra a Aretino in praesenti verior
est Bartoli sententia hic nu. 1. quod verbum *successio* active accipien
dum pro re quae succeditur in ius defuncti, hoc est. pro herede, quae quon
dam fictam personam efficit et defunctum repraesentat. l. non minus 31.
vers. quia creditum ff. de hered. inst. l. hereditas 34. et 64. ff. de
acqui

acquirendo rerum dom. lq. si is 15. vers. nam hereditas ff de usucap. lq. quod servus 36. ff de stipulat. servorum. lq. mortuo 23. ff de fideiussoribus. lq. novatio 24. ff de novat. §. servus etiam alienus inst de hered. institutionis prin. inst. de stipulat. servorum. Bartolus sequuntur Iason Sienus. Schart. 10. comm. c. 5. nu. 1. Sygonius supra. Faber in Papiniana tit. 2. princ. 5. illat. 3. Donellus et Oswaldus supra.

N 27. Sed adversatur lq. in lq. 1. in princ. ff de rerum divisione ubi iure consultus manifeste docet res hereditarias ante quam aliquis heres existat nullius in bonis esse. idque colligit ex textu in lq. 3. in princ. ff de peculio. lq. denique 13. §. quaesitum ff. si vero praedium interim nullius esset, et sic ut pote hereditas iacebat ff quod vi aut clam, quod si verum est, verius etiam erit affirmare iacente hereditate nullam personam posse considerari, neque dominum, qui servis hereditariis capacitatem praestet ut possint heredes institui, cuius contrarium iura ind. lq. non minus et similibus supra adducta docent.

N 28. Hanc difficultatem ut eset discrimen intervenit, et fictione in hac iuris parte est admittendus. veritate attenta procedit textus ind. lq. 1. de rerum divissione, fictione vero admissa textus ind. lq. minus et similibus, etenim cum mors omnia solvat lq. 4. ff locati, aut. de nuptiis §. deinceps. collat. 4. et unusquisque dominium rerum suarum morte amittat. Acuttius verbo pendere in lq. illa institutio ff de hered. inst. Faber in papiniana tit. 2. princ. 5. illat. 3. et veritate inspecta hereditariae res nullius in bonis sint. d. lq. 1. ff de rerum divis. obidque naturali ratione occupantis fierent. lq. quod enim ff de acquirendo rerum dom. id ne eveniat ne ve omnia defuncti iura intereant cum ius non detur nisi sit qui id obtineat. lq. usus fructus 26. ff de stipulat. servorum. iuncta lq. 1. ff de usufructu, aequum visum fuit prudentibus fictum quoddam dominium in bonis defuncti introducere, et subrogare

que

quae necessaria huic neque adiecta defuncti retinenda, neque ad utilitates in sequentis temporis, quae ex rebus parari solent recte acquirendas et quaesitas deinde ad heredes transmittendas, quod beneficio huius fictionis consequitur, ob id quod ius et defuncti ab eius morte obiret, et postea heres succedendo haec ipsa hereditas ac per eam ius et quod fuit hereditatis. l. 1. §. Scaevola ff. si is qui testamento liber esse iussus fuerit. emicat ergo ex his superioris difficultatis solutio nam l. 1. ff. de rerum divisione cum similibus attenta veritate procedit l. ind. l. non minus cum aliis fictione consideranda quae rei aequitas exposcebat, et tandem stat verissimum esse quod ait. senti supra. quod hereditas est successio dicit intelligit res quas succedit defuncto. Faber et reliqui supra. idem lib. 14. conject. c. 20. Donellus d. lib. 6. c. 2. ubi de hac lit. Q.

Ex his pendet vera interpretatio legis hereditas 50. ff. de petit. hered. ubi scripsimus hereditas sine ullo corpore iuris intellectum habere quod satis difficile nostris visum est, neque cum universalia a singularibus si nulla sint singularia non poterit aliquod universale considerari, et sic si nullae sint res hereditariae, sive hereditatis corpora nulla hereditas in abstracto poterit considerari. varios huic difficultati solutiones assignarunt DD. ut constat ex Alexandro ibi nu. 3. Cujac. Fabro. Spino de testam. glosa 14. Rubius nu. 20. Cabal. lib. 2. contro. c. 17. sed verissima est expositio quae ex supradictis pendet quod Papinianus loquatur de hereditate quatenus est persona ficta, quae defunctum repraesentat, quae licet multa corporaet res contineat, nullum tamen corpus habet. quia in intellectu consistit l. 1. ff. de rerum divisione prin. vers. nec ad rem pertinet inst. de rebus corporalibus. l. 3. §. hereditatis. ff. de bonorum poss. l. bonorum 208 ff. de verborum signat. neque hoc sine exemplo est. sic enim dicimus

civitas

l. 29.

claritate municipiis, collegiis, quae haereditati comparari solet. l. quod mortis 23. ff de fideiuss. distinguit dicto [illegible] in eis contentis. l. qui dicto 10. § qui manumittit ff de in ius vocando. l. proponebat 76. ff de iudiciis. Videndus est Seneca 6. de beneficiis c. 5. qui iuris principiis ignarus sane quaeque non percepit distinguere reprehendit. prosequitur [illegible] Bart. in l. aut facta. § fin. ff de poenis.

N 30. Ex quo vero intellectu detegitur error illorum, qui affirmarunt ex d. l. haereditas probari eum qui nulla bona reliquit haeredem scribere posse, ut post Angelum, Ripa, et Romanum [illegible] docent relati a Castillo ubi supra cum verus illius legis sensus longe diversus sit ut ex supra dictis constat nec vero absolute sit eum qui nulla bona habet testari [illegible] non testari posse; sed potius sub distinctione res sit componenda quidam qui nec bona habet nec habere potest, ut quia religionem ingressus est, et here nequaquam [illegible] habere poterit aut [illegible] ingressi ubi Bartolus nu. 62. Baldus l. 1. C. de sacrosanctis ecclesiis relati a Gomezio in l. 3. Tauri nu. 17. aut quis licet bona non habeat potest tamen habere, et ea acquirere et tunc testari non prohibetur argumento legis si is qui solvendo 57. l. qui solvendo 60. ff de hered. inst. Anthias in l. lex Cornelia 28 ff de vulgari Antonius Faber in d. l. haereditas deperit haereditatis et filiis [illegible] pupillariter substituere. Baldus sic Gomezius in l. 4. Tauri nu. 5. Matienzus in l. 3. tit. 4. lib. 5. glosa 1. nu. 1. Ricardus sic c. 2. ubi nu. 42. ubi recte advertit non bene partitam conditiones in l. 8. tit. 33. part. 7. vers. otrosi creencia haereditatis describere bona quae deducto aere alieno superest. nam haec bonorum descriptio est. l. subsignatum 39. § bona. ff de verborum signat. non haereditatis quae dicitur si nullum commodum contineat.

N 31. Supradicta procedunt in iis, quae ad ius pertinent, secus in iis quae

ita qua ad fructus expectant et reales requiruntur existentie hereditas enim res est incorporalis et ideo nec cerni, nec tangi potest sed animo tantum intelligitur sicut et res aliae omnes incorporales ut in exemplis congestis a iure consultis in d. l. 1. vers. incorporales ff de rerum divisione ab Imperatore d. princ. inst. de rebus corporalibus. ex quo tamen primo fluit quod ad adeundam hereditatem, in qua hereditarius servus institutus proponitur necessarius sit domini iussus l. qui in aliena § in princ. l. siquis mihi bona 25. § iussu. ff de acq. her. et hereditas iacens non possit habere, nec eius servus poterit adire. l. hereditas 62. de acqui. rerum dom. quod et in stipulatione in qua usus fructus continetur procedit, nam et si hereditati et futuro heredi regulariter hereditarius servus stipuletur l. si ex re 28. §. fin. l. servus 35. cum seq. sequenti ff de stipulat. servorum princ. inst. eod. l. interdum 73. §. si servus. ff de verb. oblig. et paciscitur non nominatim. l. quis servus 27. §. fin. ubi post antiquiores habet ff de pactis. l. servus 16. ff de stipulat. servorum. id in stipulatione usus fructus non procedit l. usus fructus 26. ff de stipulat. servorum. nam usus fructus eius in [illegible] quo sit datur et ipsum tribui necesse est. l. 2. ff de usu fr. §. fin. inst. de usufr. quod in hereditate iacente, quae propria et vera persona non est. considerari nequit tamen si aliter in usufructu servo hereditario legato observatur d. l. usus fructus vers. legari autem. l. si servo 12. ubi ratio traditur ff quibus modis usus fructus amittatur. Procedit etiam et hoc in possessione, etenim hereditas domina non iudicatur, nec in eam transit possessio, quae penes defunctum erat. l. cum heredes 23. ff de acquirenda possess. cum ibi traditis ab Osualdo. lit. C. lib. 7. c. 10.

Hic tamen non leviter [illegible] difficultas, nam si defuncti possessio non transiret in hereditatem et postea in heredem adeuntem non posset rei hereditariae usucapio ab eo defuncto incohata procedere cum ad usucapionem continua possessio desideretur. l. 3. de usucap. id autem contendendum non est extante decisione text. in l. cum [illegible] 40.

Ad titulum ff.

Iaius l. 44. §. nondum ff de usucap. Diversum nec bona fides defuncti heredi prodesset, neque initium possessionis ab herede postea adepta bona fides rursum sit ad usucapionem, at inchoata possessio, quae pro defuncto coeperat, defuncto heredi continuatur, licet ipse sciat praedium alienum esse. §. diutina inst. de usucap. igitur.

Respondendum est, acquirendae possessionis in sola aequitate consistere. l. 9. de actionibus 14. ff de divers. et temp. praescr. neque enim possessio facti sit. l. 9. de neg. ff ex quibus causis maiores, et quae in facto consistunt personae cohaereant. §. sed cum factum. inst. de stipulat. servorum, et quae personae cohaerent ad heredes non transeant. l. non solum 8. §. tale. ff de liberat. legata. possessio, quae fuit defuncti stricte iure attento in herede non transit; benigna tamen interpretatione attenta admissum est ut possessio intelligatur quasi res per se consistens, ita ut in alios transferri possit, maxime in heredem, qui personam defuncti refert, qua de causa licet dicatur sit possessio heredis ab eaque defuncti separata, pro una tamen iudicatur et eius initium in persona defuncti attenditur, et de iure singulari intelligitur in herede continuata quoad usucapionem d. l. Iusto 44. §. nondum et ideo placuit captam usucapionem a defuncto vacante hereditate impleri posse d. l. captam, et vacuum tempus inter mortem testatoris et apprehensionem possessionis heredi ad usucapionem procedere. l. numquam 31. §. vacuum ff de usucap. dummodo a nullo alio res medio tempore possessa sit. l. possessio 20. ff eod. l. quaesitum pro herede 6. in fine ff pro emptore. quomodo exponendum est et interpretandum textus in l. Pomponius. 13. §. quaesitum ff de acq. poss. ut Gothofredus advertit reiecta emendatione Hotomani 7. observat. c. 14.

Dicendum supradicta certe hereditatem hoc est personam fictam praeci[illegible] quoties extranei heredes instituti proponuntur ne vacuum tempus [illegible] inter mortem defuncti et aditionem heredis diversum procedit quoniam suos et necessarios heredes qualis sunt filii, qui in potestate patris erant tempore mortis: hi enim statim heredes existunt, et nomen dominii

q[illegible]

quae liberae administrationi honoris consequant. l. q. in quaes. 11. ff. de liber. et posth. l. ff. § qui si. in ponsit. ff. si quis omissa causa test. l. si post mortem 68. § 1. ff. de legat. 1. non est necesse recurrere ad fictionem iuris nec aliquam fictam personam introducere cum reperiatur vera, quae illico defunctum repraesentat quod erit necessario haerede qualis est servus testatoris proveniat qui protinus mortuo domino ipso iure haeres fit etiam clausis tabullis ac proinde nullum datur instans quo videatur bona haereditaria esse nullius docet Accursius verbo successerint in l. cum haereditas 9. C. depositi. Cuiac. lib. 8. ad Africanum in l. eius qui in provincia ff. si certum petat. Faber de error. decade 31. errore 1. nu. 9. et in Papinianea tit. 2. prio 5. illat. 3. Goveanus 2. var. c. 3. Donellus d. lib. 1. c. 1. et sequent. ubi Osvaldus lit. C. et P. relati a Gometio 1. tom. c. 9. nu. 17.

N 35.

Hoc tamen limitandum est quotiens sui et necessarii fuerint instituti sub conditione potestativa quae ex necessariis voluntarios facit l. Cornelius 69. l. iam dubitari 85. ff. de haeredibus instituendis. l. verba [illegible] 12. ff. de conditionibus inst. quo casu cum dominium defuncti in eos non continuet necesse est ad iuris fictionem et haereditatem dare, quae interim, hoc est dum conditio impletur defuncti personam repraesentet. Prosequitur Antonius Faber d. decade 31. errore 8. nu. 5.

N 36

Sed obstat etiam suis haeredibus existentibus haereditatem

dari

dari ut constat ex textu in lo. ei qui 12. § ff. ius 71. et sequenti lo. cum heredit. 55. lo. necessariis 57. infra hoc tit. lo. 1. et 2. ff. de petit. hereditatis lo. et quia 10. ff. pro socio lo. vulgari 6. §. sed ad filia. lo. neque quod 14. §. si quis compulsus ff ad trebellianum l. 1. §. sed si sint 2. ff ad tertullianum. hec difficultas ut esset memoria revocandum e nomen hoc hereditas dupliciter accipi primo pro universitate patrimonii quod fuit defuncti et pro quibuscumque rebus ab eo relictis 2° pro persona ficta, que defunctum representat

Si i° modo nomen hoc hereditas sumatur pro universitate nempe patrimonii quod fuit defuncti quo sensu ut supra diximus Caro in topicis § 19. dixit hereditatem e pecuniam, que morte alicuius ad quempiam iure pervenit tunc etiam in suis hereditas datur quo in sensu a nostris accipitur in d. lo. ei qui 12. cum similibus nec praecedenti adductis et in lo. si fidei commissum 50. in principio ff de iudiciis et in lo. in suis 11. de liberis et posthumis ubi nulla videatur hereditas fuisse et ubi non heredit. perceptio videmus quo etiam sensu dicitur dari petitio heredit.is in suis d. lex 1a et 2a ff de petitione heredit.is et iuxta hoc potest retineri et defendi sententia glosa in d. lo. nihil 24. ff de verborum signat. dicentis verbum successio in definit. heredit.is passive accipiendum quasi succedat in ipsa heredit. et in omne ius

in defuncti, Rogert. Aretinus dic. volum. 2. Decius in rubrica. C. qui admitti secunda litera. Baldus cons. 314. lib. 3. 2º modo sumpta hereditas in suis non datur, nec els propriè deferri dr. Antonius faber de erroribus decade 31. errore 1. nu. 11. nec statutus disponens ut ex qualibet hereditate in dictis aliquod persolvatur locum habet in filio Antonius Gomezius 1º tom. c. 9. nu. 18. ubi plura notabilia pro exornatione huius doctrina deducit.

Inter quae illud quod disputat ex maiori decisionis eius ci[...] dat scilicet omittendum non duxi, quod suus heres existens aliquid titulo pro herede usucapere non potest, cum ratione sui tituli nullius titulus videatur de novo acquirere, ita exponit et interpretatur textus in lo. nisi l. 2ª. C. de usucapione pro herede. Ita et Donellus 5 comm. c. 14. Duarenus Cuiat. Forcatulus Pinellus et alii plures relati ab Osvaldo d. c. 14. lit. I. et a Ioan. Gutierrez in §. sui, numero. 78. inst. de heredum qualit., quam intellectum refutat et vidnit Rivera in additionibus ad dictum Gomezium lit. C. et recte cum inconveniens non sit ut filius titulo pro herede acquirat rem alienam inventam in bonis patris, ut eniixe ostendit Antonius faber de erroribus decade 32. errore 5. nu. 8. Gutierrez supra. Nec contrarium colligitur ex textu pro d[...]ria parte adducto in lo. 2. §. filius quoque ff pro herede nam si recte consideretur sane sententiam probat, siquidem apperte significat suum heredem posse usucapere titulo pro herede res in patris hereditate repertas nisi tamen filius easdem r[...]

vivo patre naturaliter possedisset quo casu possessionis causa mutari non posset iuxta §. precedentem, ibique latius. quod adverterit est Antonius Faber decade 2. err. 3. et 4.

Unde ad vera ubi supra Romano, Corano, filio et aliis exponit textum ind. ni sibi aliter ut dicamus existentibus suis heredibus nemini alii titulo pro herede usu capere res paternis hereditatis posse cum existente filio nemo alter possit sibi heres esse ut l. ab intestato l. 2. C. unde liberi, sed et haec ratio recepta, et tandem in his scholis novissimo loco amplexa sit mihi suspecta reddit, quia existimo suis heredibus existentibus non impedire quod alius, qui tertio successit pene quae deposita velut commendata erat res per patrem cui filius suus existit possit illam usucapere titulo pro herede, ut non difficulter colligitur ex generalitate textus in l. plerique §. 3. ff pro herede et docet Paulus Castrensis in d. l. ff eodem. Neque obstat, quod in filius ipso iure fuerit translatum dominium rerum paternarum ubique existentium, adeo ut in illis nullus possit dici heres, quoniam in specie proposita non usucapit quis quasi heres patris: sed alterius qui rem patris tenebat, nec contrarium colligitur ex textu ind. l. 2. C. unde liberi quia id tamen evincit non posse alium dici heredem patris, dum existit heres suus, non tamen ex eo sequitur cessare usucapionem titulo pro herede, quae contingit ubi quis vere heres est rerum alienarum inventarum in hereditate, quas putans hereditarias per legitimum tempus possedit, quo casu eas titulo pro herede usucapit d.

Ser

lex pleriq. 3. ff. pro herede.

Circa ve. dic. quid me hic alter attulerit ego existimo ind. § vi... id tn. dominii exist. sui heredis non sufficere ad usucapionem it. pro herede, quia licet talis exist.a plures iuris effectus operet. DD. Periciara b.o in l. si filius qui patri 13. ff. de vulgari. l. quod. Costes ... C. de suis et legitimis liberis. Sarmiento in l. in suis nu. 12. ff. de liberis et posthumis, ad usucapionem tamen non sufficit, quoniam requirit. etsingeper alrealis immixtio et possessionis apprehensio, sine qua non procedit usucapio. l. sine possessione 25. ff. de usucap. et licet in suum heredem continuetur dominium non tn. possessio. glosa in l. cum miles 30. verbo continuitur ver. sed et in possessione ff. ex quibus causis maiores. Eiusdem comprobant Bartolus ind. l. in suis nu. 5. Iason 30. Sarmiento ... 11. Corrasio 5. miscellanearum c. 12. plures relati ab Osvaldo lit. C. lib. 7. c. 10. reprobata sent.a glose in d. l. in suis verbo quodammodo dicentis possessionem etiam transire in suum heredem, quas glosas ad concordiam reduxit Baldus in repetit.e d. l. in suis nu. 4 vers. ego dico quod ista glosa. ... prior procedat in possessione actuali, que apprehensionem requirit. 2.a in intellectuali et que interpretat.e ... ... dr. que. quasi possessio vel in possessione iurium incorporalium, ex qua Baldi doctrina plura inferant ... ... Lambertinus de iure patronatus 1.a parte secundi libri quaest.e art. 22. Federicus de Senis cons. 102. ... in c. consultationibus nu. 4. de iure patronatus.

Praeterea

Ad titulum. ff.

n. 41. Praeterea et quod diximus de hereditate pro vice personae ficta declarandum est ut procedat pro eo tempore quo heres institutus non adit, nam eo adeunte persona illa ficta jungitur, l. per procuratorem 90. §. 1. infra [illegible] §. 1. inst. qq. ex [illegible] non [illegible] §. 1. inst. de heredibus qualit. l. 1. ff. de separat. l. videtur si 10. §. filio ff. de vulgari, elegans tx. in l. novatio 24. in fine ff. de novat. ubi illa verba cuius persona etc. non ad illam, sed transit ad heredem, sed potius ad praedentem [illegible] morte promissoris sunt referenda, ita ut sensus sit stipulatio conditionalis mortuo interim promissore non extingui, sed transire in heredem, cuius personam promissoris interim dum heres adit hereditatem repraesentet, ut post antiquiores [illegible] advertunt Cujac. in l. si filio 55. §. 1. de legat. 2. Hispanus in l. hereditas 61. n. 2. ff. de acquirendo rerum dominio. Antonius Faber lib. 14. coniect. c. 20. et in Papiniane [illegible] 2. tit. 5. illat. 3. ubi rationem tradit cur hereditas magis defuncti personam, quam heredis repraesentet, quia nempe nisi hereditas repraesentaret heredem postea aditurum, bona hereditaria interim nullius manerent et occupantis fierent. Praeterea magis certum est aliquando fuisse defunctum, quam certum est utrum heres institutus aditurus sit, et ideo potius ille, quam hic debuit repraesentari. prosequitur Faber ubi proxime Osvaldus lit. F in notatis lib. 6. c. 2.

n. 42. Ceterum superioris assertionis et declarationis ratio ex eo oritur, quia aequitate et necessitate exigente ius praedicta ficta persona introducitur ut defunctum repraesentet, et hoc cesset quotiens heres adit qui magis proprie personam defuncti refert debet ergo

cessare fictio, hoc est predicta persona ficta, et ideo non hereditas sed patrimonium heredis incipit appellari. d. l. si (?) sederis 10 § filio impuberi. Illustrant laso in d. l. § veteres nu. 14 de acquirenda poss. in l. qui Romae § duo fratres nu. 5 de verborum. Peralta in rub. de hered. inst. ex nu. 131. Gutierrez in c. quam vis pactum verbo obseruari nu. 8. de pactis in 6. et post Azurrii et antiquiores in l. itaque 22 § itaque 3 ff. de petit. hered. Faber in rom. si ff.

Sed huic declarat non levia obesse videntur et 1° quia supradicta fictio nullo modo potest considerari existente aditione, ut quandocumque heres adit retro adisse existimetur ut expresse colligitur ex textu in l. heres 54 infra hoc tit. l. si ex re 28 § finali ff de stipulat. servorum l. omnia 193 ff de regulis iuris ex quo consequitur falsum videri affirmare hereditatem hoc est personam fictam a die mortis testatoris ei succedere, alias nemo est, qui non fateatur maximum absurdum sequi quod uno et eodem tempore virtute predictarum duarum fictionum duo et domini earundem rerum hereditariarum considerentur contra regulam l. si ut certo 5 § si duobus vehiculum ff commodati l. possideri 3 § ex contrario ff de acquirenda poss. l. quod 141 § uni duo de regulis iuris.

N 4

2° obest quod affirmandum videbatur ante aditionem hereditatem non dici, sed ipsa aditione fieri l. filius fam. ff ad l. falcidiam et hanc etiam post aditionem et apprehensionem rerum hereditariarum

variam possessione d. vare. d. lo. ita 22. §. ita non solum 3. vers. sed ea. ff de petitione hereditatis. lo. in. solum 29. ff de usucap. Carenolus et Decius d. nu. 5. ergo non erat dicere non da ri predictam personam fictam, qua defunctum representet

N. 45

Priori difficultati respondetur quod licet hereditas et heres unius persona vice fungantur. lo. heres 22. ff de usucap. duas tamen appellationes recipiunt, in quibus duplex fictio consi deratur, prior in ipsa hereditate, que a lege in ducitur domina eorum omnium, quorum dominus defunctus fuit, et tandiu sic manet quandiu heres nullus est verum quia illud commune iuris est in fictionibus introducendis, ut quemadmodum non nisi ex necessitate inducuntur, ita cessante necessitate evanescant cum fuit ut superveni te herede qui sicut personam veram habet, ita et verus dominus est. hereditas desinat esse, et fiat proprium heredis patrimonium; sed ne sublata hereditatis fictione medio illo tempore, quod inter mortem patris familias hereditatis aditionem intercessit bona vacuisse videremus, necesse fuit in locum prioris fictionis sublate secundam introducere per quam heres quandoque adita hereditate, ipsa inde a die mortis testatoris eam adisse retro fingeretur, ut instantia mor tis et aditionis coniungenda. d. lex heres 54. in fine de re item cum si militibus. non secus ac lex Cornelia de captivis. apud hostes mor tuus die captivitatis mortuus fingitur. lo. ideo 42. § finali de usucap.

Cum igitur predictæ duæ fictiones non simul, sed successive concurrant, et hæres dominus fiat tunc cum hereditas domina esse desinit, non sequitur supra consideratum inconveniens ut uno eodemque tempore duo domini eiusdem rei dentur, ut recte considerat Antonius Faber dicta l. Stat. 3. et in dicta l. hereditas 50. de petit. hered. et lib. 14. conject. c. 20.

2a difficultas orta ex textu valde difficili in l. filius fam. 18. ff. ad leg. Falcidiam peculiarem disputationem universæ quæstionis a Paulo ibi propositæ exposcebat quod licet institutum nostrum non admittat, sicne tamen quæ ad eius elucidationem in hac parte spectant omittam adverto in eo textu quæstionem proponi de filiofam. qui militaverat, et decedens patris sui fidei commisit codicillis, ut peculium suum castrense post mortem ipsius restitueret; dubitatum fuit an ut hæres ex fidei commisso quartam deducere posset, in qua subtili quæstione pro utraque parte Paulus fundamenta adducit pro negativa a versiculo dixi usque ad versiculum sed me non dubitare ubi advertit legem Falcidiam inductam a Divo Pio etiam in intestatorum successionibus propter fideicommissa non videri posse adaptari huic speciei, in qua hereditas non est, sed peculium, cuius ius pristinum durat, et apud patrem est, licet aliud foret dicendum, si filius militasset et aut patrem aut extraneum heredes instituisset, et item quoties de bonis castrensibus filius disponit pro patre fam. iudicavit l. 2. ff. ad Macedonianum. l. si quis 6. §. finali. ff. de iniusto rupto. l. finali ff. ad Tertullianum. l. proponebatur ff. de castrensi peculio et licet peculium

á q. ius castrense non desinat ee donec heres adeat. d. lex proponebat.
vers. qq. lo. illias 14. §. primo. de castrensi peculio lo. in eo 33. ff de
acquirendo rerum dominio. lo. si servus 18. ff de stipulat. servorum siquidem
tea peculij erat aditione heredis scripti desinit ee, et hic hereditas
hoc autem considerari non pot. si filius fam. intestatus decesserit nam
tunc eius bona ad patrem iure pristino peculii, et non hereditario pertinent
d. lex 2a. ff de castrensi peculio. Nec obstare his ait Paulus in dicto illias,
qui apud hostes decessit exerceri falcidiam, quia tunc fictio lo. Corneliae et
hereditatem, et heredem facit, ex quo deduci videbatur in quaestione proposita
patrem non posse quartam exercere cum nec hereditas, nec heres detur.

N. 42. — Pro parte tamen affirmativa alia fundamenta Paulus proponit
in vers. sed me non dubitare &c. fin. asserens se non dubitare quin pa
tri debeat indulgeri id quod lo. beneficium siquidem quasi patris familia
bona restituere cogit. et heres scriptus omissa ex testamento aditione exemplo eddi
ti. Senatorum nomine convenit, ex quo in vers. his cons. deducit ut si ex fruc
tibus medio tempore perceptis quartam et quartae fructus habuerit pa
ter etiam Trebelliani senatus consulti indulgeat. et utiles actiones exerceri
possint, fiatque hereditas post restitut. &c., quibus verbis Paulus docet idem
patrem ex fideicommisso castrensium quartam detrahere, aut ex fruc
tibus eam retinere posse, quia licet hac bona non deferantur iure
hereditario, sed iure peculii, tamen quo ad hanc successionem pa
ter vicem heredis sustinet, et ipse solus eam pot. renuesare, Unde cum

hic,

lex Falcidia, et senatus Consultus Trebelianus non solum ex testamento verum etiam ab intestato locum habeat. lo. 1. §. hoc autem ff. ad Trebelianum. In presenti vers. dixi nil mirum quod pater ex huiusmodi fidei commisso quartam deducat. Ex quo percipies sensum illorum verborum b. statim hereditas post restitutionem. plane cum pater non proponat institutus sed ab intestato gravatus non per aditione fieri hereditas, sed restitutione per quam desinit esse peculium castrense, et incipit haberi iure hereditario quia mutat persona castrensia esse desierunt. lo. per procuratorem 30. §. 1. infra hoc titulo constat ex his ob supra dictas peculiares rationes in d. lo. filius fam. aditione et restitutione hereditas fieri et sic cessat illius l. difficultas.

N 45

Ad textus in d. lo. cum solus 29. ff de usucap. respondetur hereditatem proprie personam fieri aditione heredis, ut supra diximus, fuemque re. d. lex novatio 24. ff de novat. verum quatenus accipitur pro universitate patrimonii, quod ad heredem pervenit, ad hunc post aditionem dicitur nec inusitatum est ut aliquid appelletur eo nomine quo appellari solebat. lo. in sulla § 6. in fine ff. de acquirendo rerum dom. lo. divortio. 51. ff de negot. gest. Alciatus hic nu. d. Corrasius in lo. post aditionem nu. 7. C. de impuberum et constat ex d. lo. cum solus b. res hereditarias pro parte tibi tradidi ubi non ideo denegatur usucapio eius quod ab herede traditum est quia omnino sit extinctum hereditatis nomen, etiam quo ad ipsas res ut voluit b. Cumanus sed quia ille, cui ab eo herede res hereditaria tradita

sum

sunt nihil haber i detento, non p̄ pro herede, quia heres scriptus non fuit, non possessione, quia impedita fuit ob mediam veri heredis possessionem ex quo non pot est esse pro herede usucapio ut in ore glossa verbo cons. in lo. 2. §. finali. ff pro herede.

N. 49. Ad 23 in lo. item veniunt 22. §. item non solum vers. sed ea ff de petitione hered. respondet, ideo hereditatem durare prout est persona ficta, et augmentum et diminuet recipere. lo. pecunia 178. vers. hereditas ff de verborum signat., sicut et alia iura universalia lo peculium 41. ff de peculio. lo. grege 2 [illegible] sequenti. ff de legat. i. quia fuit adita non a vero herede, quod est necessarium, ut per aditionem hereditas esse desinat, sed a putativo, quem statim possessorem hispanus appellat, ut recte ac novorum post Accursium b. verbo aditam. Paulus nu. 2. Angelus in fine. Antonius Faber in rotali ad eum textum.

N. 50. Sed hanc post aditionem veri heredis, et apprehensionem ab eo rerum hereditariarum possessionem hereditas durat saltim in ea acquisitione, ut dicatur defuncti patrimonium taliter ut si heres a possessione alicuius rei cecidit possit ut eam recuperet hereditatis petitione experiri, licet partem affirmativam defendat Decius hic nu. 5. Caynolus b. Paulus in lo. 1. nu. 2. de fideicommissaria hereditatis petitione ubi Fulgosius nu. 1. et 2. negativam, aqua in iudicando et consulendo difficile erit recedere. Tenent Bart. in lo. finali ff eodem, Iason in §. actionum nu. 215. instit. de actionibus. Tiraquellus in tract. le mort. 1. part. declarat. 4.

nu-

nu. 4. vers. Antonius Gomez in lo. 45 Tauri nu. 169. Co
vallus innotatis ad Donellu. lib. 17. c. 12. lit. D. infine.

q° hereditas hoc ē illa persona ficta, quæ considerari vi
mus desinit eē, quoties certū ē neminē eē, qui defuncto velit suc
cedere, neq. eū liberos, neq. agnatos, cognatos, neq. vxorē habuisse
ex eo enim instanti, quo certū eē incipit nullū eē successorē, affir
mamus hereditatē quoq. eē desinere, et fieri bona vacantia fisco
si quid vtilitatis et compendii habeat in acquirenda. l. 9. haber.
iure. 57. ff de euictionibus. l. 1. § an bona, et sequenti ff de
iure fisci, etenim siverū ē quod supra consideravimus aliqein
dictū eē fictionē hereditatis ob hoc solū, vt possit vix fuure he
redē oio conis est, vt si heres ē nemo possit, nulla quoq. sit hereditas.

Quod et iure antiquiori pandectarū observabat̃ casu quo
suus heres se abstineret, aut agnatus proximus delatā sibi
hereditatē repudiaret, quia neq. in suis, neq. in agnatis fuit succes
sio eo iure. l. 1. §. sciendū. ff de suis et legitimis heredibus. §. pla
cebat inst. de legitima agnatorū successione, idq. ex eo, quod neq.
suus neq. agnatus proximus eē posset qui mortis tempore non fuis
set. l. 2. §. proximus. ff de suis et leg. heredib. l. scripto 7. ff vn
de liberi. et ex tantū de suis, et de agnatis proximis. o qua sit et de
cerū gra. ius et nomen hereditatis legitime induxerit quod ius vtet
il adverramus sicut Prætor ex æquit. corrigerit eo edicto quod vo
hane causā successoriū appellavit placuit tamen in edictoris grad.
coo

cognatus, edicti successorii beneficio non deesse, si prior cognatus posse-
ssionem acceperit licet postmodum ad eam repudiandam restitutus sit prop-
ter auxilium aetatis, aut quo alio iure, ibidemque eo hoc casu bona tanquam
vacantia fisco deferuntur. Textus ita intelligendus in l. finali ff de
successorio edicto. advertit Ant. Faber de error. pragmaticorum decade
45. err. 4. nu. 5. et in Papiniana tit. 2. principio, illat. 3. pro-
ut hic fingit, ubi damnat pragmaticorum iudicium arbitrantium casu quo
haereditas iacet, quia successorem non invenit, ei tanquam iacenti cura-
torem dandum, cum potius, ut ex dictis constat, fisco sit deferenda. Pos-
set tamen pragmaticorum iudicium defendi casu quo haereditas nullam
utilitatem contineat ex traditis a Doctoribus per textum in l. ind. lq. 2.
§. an bona, et sequenti. ff de iure fisci.

N. 58.

Verum superiorem declarationem et assertionem destruit diffi-
cultas textus in l. si haeredum 10. C. de inoff. test. ubi existente fi-
lio, licet exhaeredato fiscum patris bona ut vacantia occupare
posse inspiratur. Alexander statuit plane si haeres scriptus pa-
tris haereditatem adivit talia bona vacantia considerari non po-
tuerunt et si non adivit, et ab intestato causa devoluta est filio exi-
stente bona vacantia dici non potuerunt. tanta difficultate post
antiquiores oppressus Ant. Faber lib. 17. coniect. c. 2. verba illi
textus ut pote vantia tollit, et ut exponat versiculum vel
ipsius Quintiniani considerat nihilominus quod haereditas Quin-
tiniani adita sit, et nihilominus eius bona ad fiscum pervenient

velut

veluti si heredes instituti ea bona incapaci ex tacito fideicommisso restituere rogati proponuntur. in qua specie non e dubium quin quod incapaci relictum e a fisco vindicatur. l. qui et personam ff de iure fisci. 14. 13. n. 1. part. 6. Peregrinus de iure fisci lib. 3. tit. 1. Antonius Gomezius in l. 9. tauri ex nu. 23. sed diversa haec fabri interpretatio nam fiscus ab indigno seu incapaci aufert bona toto tit. ff de iis, quae ut indignis et de iure fisci, occupat bona, quae nullius in bonis sunt. quae vacant quae cadunt et haec e propria occupatio. l. adeo 7 per totum ff de acquirendo rerum dominio. Brisonius de verbis iuris verbo adquirere, et verbo occupare.

T. H.

Clare retorta illius integra illius tex. littera, ut verum eius sensum percipiamus duos casus considerare debemus prior quando fiscus a Quintiniani heredibus institutus successionis iure ea bona occupavit, in quo dubium non e, quin a fisco exheredato, et inofficiosi querella et petitione hereditatis conveniri possit, secundus ubi heredibus Quintiniani ab intestato defunctis sine successore aliquo in eorum bonis vacantibus fiscus successit, quo etiam casu filius potest actiones suas adversus fiscum exercere. l. fiscus 6. et 3. ff de iure fisci. Nec divina interpretatio haec ob id quod in secundo casu bonorum Quintiniani tantum imperator meminerit et non heredum ut in primo. et dubium non e quod tantum bonorum meminisset si ea ut vacantia fiscus occupasset, nam respondetur ideo in 1° casu omnium bonorum mentione factum, quia ea iure successionis his eo delata fuerunt, at cum in 2° casu. fiscus bona ut vacantia

occu-

occupasset cons[tituti]o[n]i meminit imperator. quae Quintiniani fuerunt et quasi filius in querella obtinuisset, in effectu consequentur erat reliquis quae fuerunt haeredis Quintini viri penes fiscum relictis ... esse vera illius l[e]x interpretatio et expositio, et constat verissimam esse supra tradita ... fiscum nempe occupare defuncti bona et vacantia quoties certe et nominis successorem extare. d. lex 1. §. an bona, cum similibus ff. de iure fisci. Faber ubi supra. Spino in speculo. glosa principali nu. 4. ... regula 31. Peregrino de iure fisci lib. 4. tit. 3. nu. 11. Donellus. lib. 9. c. 1. ubi Osvaldus lit. S et T. Gregorius in l. 7. tit. 13. part. 6.

N. 88. Sed an superiori casu fiscus haeres iudicari valeat controversum est. et non ei haeredis, nec in totum, et defuncti dari illam representationem et personarum identitatem, quae iure civile inter haeredem et defunctum inducitur. Docent Bart. Sic nu. 4. Romanus in l. unica nu. 24. C. quando non petentium partes. Costa in l. qui luos. §. u. in bello. glosa verbo mater. ff de rebus dubiis. Antonius Faber. d. de eadem 45. errore 4. nu. 5. in suae sententiae confirmationem allegat Bartolus tex. in l. 4. §. eadem constitutio. ff de fideicommissariis libertatibus. ubi libertas fideicommissaria conservatur ex constitutione Divi Marci bonis fisco delatis, et tamen constitutioni huic demum locus erat, cum nemo defuncto haeres existebat l. 2. ff eod. facit lex 1. §. divus ... haeredis ff. de iure fisci. l. 1. l. vacantia C. de bonis vacantibus lib. 10.

N. 89. In ... solet allegari tex. in l. item veniunt. 22. §. ait senatus 7. verss. ... vacantia ff de petit. haered. ubi probari videtur

pro vacantibus bonis competere fisco petit. Hereditatis que non nisi heredi dat. l. 1. ff. [illegible] et ad hoc [illegible] allegari Paulus et Alexander in l. ex facto §. ultimo. ff. ad trebellianum.

N. 57.

Sed adhuc a superiori sententia discedum non est, neque eam controvertit tx. in d. §. ait senatus, qui non loquitur in petitione hereditatis sed in rebus perceptis ex bonis vacantibus ante quam fiscus ea occuparet. Tx. enim ille refert ad caput senatus consulti, cuius mentio fit in §. precedenti, quo sane capite nihil de petitione hereditatis cavebatur, sed continebatur, quod si heres bona fide venderet bona que quasi vacantia ad fiscum pertinebant non teneretur solvere fisco usuras ex pretio acquisito ex venditione, tametsi alius quilibet fiscalis debitor eas teneatur pendere. l. cum quidam 17. §. fiscus iuncta glosa verbo inferant ff. de usuris, que eadem constitutio in dicto senatus consulto, etiam in bonis vacantibus locum habet ex sententia dicti §. et si vacantia, qui si eum de hac eius vera expositione manifeste probat fiscum succedentem in bonis vacantibus non succedere iure hereditario.

N. 58.

Neque huius indagationis investigatio sine effectu est, nam succedens in bonis vacantibus licet creditoribus defuncti solvere teneatur. l. non possunt 11. ff. de iure fisci non tamen tenetur ultra vires hereditarias. l. 1. § an bona ff. de iure fisci sicut teneretur si ut heres succederet quod in eo cedit etiam si fiscus non faciat inventarium quia pena non conficientis inventarium apponitur heredi, qui iure antiquo ultra vires hereditatis tenebatur. l. quod dotis 33. ff. soluto matrimonio, unde cum fiscus iure antiquo non succedat ut heres pena apposita novo iure heredi non conficienti inventarium in fisco locum habere non potest Bart.

supra

supra Alexander 5°. nu. 11. Ripa in l. si ex facto nu. 1. ff ad Trebel. Inventius ?. c. i praesentia nu. 5. de probat. Sate Sebastianus Monticelus in tract. de inventario c. 1. nu. 62. etc. 6. nu. 10.

c. 59.

Rursus et ille singularis effectus inter supradictas successiones venit discutiendus an fiscus, qui in bonis vacantibus succedit, teneatur praestare legata et fideicommissa relicta in testamento illius, cuius bona ut vacantia occupat, in quo maxima inter interpretes contentio est; sed omissa longa disputatione affirmandum videtur ad praedictorum praestationem non teneri, nam cum destituto testamento succedat cum eo est legata corruere. l. si nemo 9. ff de testamentaria tutela. l. 2. C. de testamentaria manumissione. l. ea quae 14. C. de fideicom. Ulterius id affirmat tex. in l. quod et Divo Marco 50. ff de manumissis testamento. alioquin vacantibus fisco vindicatis non habere constitutionem locum dicendum facit tex. in d. l. 4. §. eadem constitutione vers. quare ff de fideicom. libertatibus. Docent Ripa in l. ex facto 27. nu. 6. ff ad Trebellianum. Iulius Clarus lib. 3 receptarum §. finali quaest. 10. vers. sed an teneatur ubi Baiardus. Menochius de successionum progressu lib. 3. §. 27. nu. 25. in fine. Farinacius lib. 1 quaestionum criminalium quaest. 25. nu. 10. plures relati a Peregrino de iure fisci lib. 4. tit. 3. nu. 26. etc.

N. 60.

Obstant tamen difficilia iura in l. restitutae 6. §. si fisco ff. ad Trebellianum. l. cum fisco 9. ff ad Syllanianum. l. quidam 96. §. quoties ff de legatis 1. in quibus fiscus liberatus legata et fideicommissa praestat et ad ea teneri quoties in bonis vacantibus succedit; per quae iura docent Baldus in d. l. ea quae nu. 5. ubi communem opinionem dicit Menesius nu. 5. Salicetus in l. unica. §. penult. nu. 39. C. de caducis tollendis. Osvaldus in notatis ad Donellum litt. C. lib. 7. comm. c. 20. et lib. 8.

c. 29

c. 29 lit. S.

Remittitur hoc singulariter Accursius in d. § si fisco scolio 1. asserens eum tex. procedere in fisco, qui bona abstulit ab herede tanquam ab indigno, quo casu fiscus ad legata teneri constat ex dicta lg. cum fisco ff ad Sy. Sanianum, et pro Accursio facere videtur verbum vindicaverit, de quo in illo texte. quia significat fiscum defuncti mortem per heredem inultam vindicasse. Sed licet hac doctrina in severa sit, ea ratione procedat, quod in hoc casu non sit quid testatori possit imputari, ericho bona in fiscum qui ab indigno aufert transeant cum sua causa d. lex cum fisco. lex si servus 50. § siquis de legat. 1. lg. Marcellus 3. § finali ff ad tre [illegible] lianum. licet diversum observetur cum est quid imputet testatori, veluti cum rei perduellionis memoria eius damnata est, nam tunc eius testamentum si quod fecit irritum iudicatur, et repetendorum legatorum facultas fisco datur. lg. cum filius 16. § finali ubi [illegible] de leg. 2. tamen non convenit textus in d. § si fiscus in hoc divinat Accursius, nec pro eo verbum vindicaverit facit, quod non ad vindictam, sed adrem pertinet, in qua significat passim in iure accipitur ut constat ex lg. non ideo 66. ff de rei vindicat. lg. de cultor 40. ff de pignoratitia actione. lg. quinum 21. § [illegible] legatum ff de auro et argento legato. lg. in rebus C. de iure dotium.

N. 2.

Verius est affirmandum textum illum loqui in fisco, qui occupat bona vacantia, qui ideo ad prestationem relictorum tenetur, quia codicillis ab intestato factis fideicommisso [illegible] gravatus iuxta lgg. filius 114. § qui intestato 2. ff de legatis 1. sic enim casus supponit a iureconsulto in d. §. tamen si expressus non fuerit, quia de eo principaliter non tractabat, sed de alio an fiscus cogi posset adire, et restituere hereditatem iuxta ius in lg. quia poterat 4. ff eodem 4º. ad Trebellianum, ad quam

gradi

quaestione necessario supponendum erat fiscum fuisse rogatum. l. q. 1. §. hoc autem. ff. rogatusque sit ff eod. et sic his habitibus terminis suppositis respondit Iurisconsultus cogi posse, sicut et cogi possunt cives municipium aliud ve corpus publicum. d. lex recusare. C. §. item si municipes. Donellus lib. 1. cap. 22. nec impedimento erit quod fiscus heres non sit, neque fiat legata non nisi ab herede relinqui possint post institutionem de singulis reb. §. fideicommissa tamen ab omnibus, qui ex iudicio defuncti, quoquo modo capient relinqui poterant. l. q. 1. §. sciendum ff de legatis 3. l. q. ab eo. C. de fideicom. atque ita a fisco peti in illa specie fideicomissum relinqui, ut ind. §. qui intestato.

N 63.

Ad text. ind. l. q. quidam 21. §. quoties ff de legat. 1. respondet Bart. ex Iabo de Arenis quod ibi bona ab indigno fuerunt ablata. Paulus Castrensis quod fiscus adivit, quia nullus voluit antea adire, ut ædito ad Bartolum ibi advertit his tamen omissis aliter responderi solet textum illum loqui eo casu. quo ex l. q. Iulia de vi bona publicantur iuxta l. q. 23. C. ad l. q. Iulia de vi. l. q. si ut proponis. C. de bonis proscriptorum, et tunc legata debentur legatariis, quia heredis delictum nocere non debet. l. q. 2. in fine. ff si quis aliquem testari prohibuerit. l. q. imperator 12. ff de fideicomm. libertatibus. l. q. non intelligitur 3. §. si quis post. vers. cum ex causa ff de iure fisci, nec obstare dicunt quod text. ille loquatur de bonis vacantibus, non de publicatis, nam verbum vacantia de quo ibi in genere sumptum potest referri ad bona quæ fisco applicantur; sed licet hæc interpretatio posset sustineri aliquis dicat, quia text. in d. §. quoties restringit ad bona, quæ ex l. q. Iulia de vi publicantur.

N 64.

Quare præceptores mei textum illum aliter intelligunt, quando bona

ad fiscum pertinent, quia cadunt sive caduca efficiuntur caduca olim here ditas erat, quae post mortem testatoris ante apertas tab. testi mortuo here de deficiebat, quasi caduca erat, quae vivis testatoribus deficiebat ideoque quod heres praemoriebatur. l. vnica §. eum vestri C. de caducis tollend. Vlpianus in fragmentis tit. 17. quaeque ibus hereditas cum onere legatorum perveniebat d. §. quoties, id est ex lege Iulia, quae et Papia dr. d. lex vnica est in §. 1. nec obstant verba illa bona vacantia in d. §. quoties, nam caduca generaliter appel lantur, quae ex qualibet causa in fiscum cadunt, et caducari heres fiscus, qui sic esset in bonis eius, qui heredem non habuit. l. 2. in fine ff. si quis aliquem testari prohibuerit l. proxime. ff de his, quae in test. delentur, ita noster Dic hard ad Bane tit. c. 5. nu. 17. et licet ... rerum non assignet, ea arbitror quod fiscus nunquam sua commoda, cum alterius aperta laethra captabat qua de causa licet coniuncto in portione hereditatis deficiente praeferretur substituto tamen cedebat, vt constat ex d. l. vnica in princ. obidque si ut bona caduca vel quasi perciperet, ea tamen cum onere legatorum percipiebat quo respicere videntur verba hic in §. finali d. legis vnicae. b. tamen nec illi pejor timus.

Hec tamen si alicui minus arriserint, et auribus non de medio ir cogitabant regulam generaliter posse intelligi quomodo cumque bona vacantia fisco deferant, si de iis peuis de qua tit. quae longe diverso modo, cum val go DD. existimant constituenda est contra se vt dicamus illas bona, quae legata relinquit vacantia non fuisse, quin potius heredem institutum adiisse et postea eundem non solutis legatis decessisse, eiusque bona vt vacantia fiscum ex l. Iulia occupasse, quem ad praestat. legatorum teneri iurisconsultus docet cum adeo solutum heres cui ipse fiscus successit obstrictus est, id quod recte iuris dispositi per pensa, nam cum fiscus sit successor vniversalis ... defuncti cuius ...

Ad tinelum ff

uxor tenet. l. si marito 2. ff soluto matrimonio. l. iuxt. proponis. C. de bonis proscriptorum nec ad eum ulla alia bona pertinere possint, nisi quae creditoribus superessent. l. non poss. ff de iure fisci ex quo cons. ut fiscus teneat ad legata quae is cuius bona vacantia occupavit exigit debere si adiisset. l. si quis § haeres ff de obligat. et actionibus et haec interpretatio vel executio redditur, quod iure consultus non loquitur simpliciter de legatis sed de his, quae cogeret haeres praestare. At haeres non cogit praestare, nisi ea quae eius aditione confirmata sit. l. ea quae. C. de fidei com. igitur non potest intelligi de legat. relictis ad eo cuius bona fiscus occupavit, et sic constat fiscum succedentem in bonis vacantibus nec haeredem esse, neque ad legata teneri et minus recte contrarium secuti sunt quineus, villanus a Richardo supra et Valdes supra mox decisione d. § quoties tamen si coram sent. hispano iure admittenda sit exstante decisione l. in l. 1. tit. 4. lib. 5 recop. ubi conservantur legata licet nullus scriptus sit haeres vel is, qui scriptus est haereditatem non habeat. vide Matienzo et Acebedo in d. l. 1. videndus Gomezius in l. 24. Tauri in fine, et 3. var. c. 5. nu. 2.

n. 66. Illustravimus definit. haereditatis traditam supra nu. 3. et eam ab adversariorum impugnationibus defendimus et supra dictis declarationibus exornavimus, sed adhuc in tuto non sumus, nam si haereditas est persona quae definitam repraesentat, ut saepius exaudivimus quemadmodum prore praedecessoris subtracta actio furti daret, similiter dari debebat prore subtracta successori, hoc haereditati, quod negant Consulti in l. 1. § Scaevola ff. si is qui test. liber. ee. l. 2. § 1. l. finali ff de crimine expilatae haereditatis. l. haereditariae 68. ff. de furtis. l. si servus + ff de noxalibus. l. contra 6. § finali de act. rerum amotarum. l. 21. tit. 14.

in haec.

In hered[ita]te iacenti furti [action]em n[on] dari valde scitum est et laboravit interpretes et merito cum inter ipsos prudentes ingens fuerit contentio an hereditati furtum fieret quibusdam existimantibus fieri d. lex 1ª §. 1. b. quia heredi[ta]ri furtum fieri et §. nontamen 14. b. ad solam furti ff si is qui test. liber. ... que verba non ad actionem furti sed potius ad facti subst[antiam] DD. referunt cum furti improbitoris infamia hereditatis expilatores incurrant. l. 9. sive 12. C. ex qq. causis infamia irrogat. Menochius lib. 2 de arbitrar. centuria 3. casu 300. plures relati a Farinacio in praxi criminali tom. quaest. 174. a Gomezio supra nu. 16. quidam existimantibus hereditati furtum non fieri quorum sententia obtinuit. d. lex 1ª §. scaevola cum similibus Baldus in l. 9. de his C. de furt. [...] Vincentius Fabianus et plures alii relati apud Richardo ... c. 2. nu. 46.

Sed in ratione huius rei assignanda ... diversi ... DD. ut constat ex traditis a Bartolo in d. l. hereditariae, Ferrario in l. eiusque in provincia nu. 25. ff si certum petat. Dinus ... c. 9. sed verissima est quam tradit iuris consultus in d. l. 1. §. scaevola b. quia possessionem hereditas non habet, quae ratio ita exponenda est quod cum furtum a ferendo dicatur quia in eo res ... ut auferr. §. 11. inst. de obligat. quae ex delicto oportet esse aliquem cui res auferatur l. 9. falsus 43. §. qui alienum b. neque enim furtum fit nisi sit cui fiat ff de furtis et indicant exempla proposita in d. l. hereditari cum duabus seqq. in quibus furtum committitur cum res fiat ... hereditaria ab alio tamen possidebatur saltim naturaliter diversas ... requiri ex parte tenentis, et ex parte auferentis dolus et furandi animus d. §. 1. l. 1. l. 9. falsus 43. §. qui alienum ff de furtis, qui diversi cum facti sit in hereditate, quae persona ficta est dari non potest, et sicut possessionis quae facti et animi est incapax est, sic est incapax ut hereditariis rei furtum fiat, ad quod committendum

nendo re possessione vel eius quoquo modo tenenti interverti sufficit l. cum .4. § praeterea 2. cum seqq. d. l. haereditariae ff de furtis. Illustrant Antonius Faber in Papinianea tit. primo c. illat. 3. rellar. ab Osvaldo in notatis ad Donellum lib. 6. c. 2. litt. G. et lib. 15. c. 29. litt. S. Benedicto Pinello 2. sellect. c. 9. nu. 8.

Vere huic resolutioni sequentia obstare videntur 1. tex. in l. si homo cui 35. ff de usucap. ubi legatario qui ante aditionem haereditatis rei legatae possessionem non habuit l. si tibi 6. § cum servus ff de legat. 1. l. a Titio 64. ff de furtis actio furti competit tamen si possessor non sit. 2. tex. in l. si cum quis 42. ff de furtis ubi captivus ab hostibus reversus habet actionem furti pro re subrepta cum in hostium potestate erat, et tamen per captivitatem possessionem amisit, neque ab alio possideatur, ipse possidere non potest. l. cum haeredes 23. § 1. de acquirend. poss. nec reversus eam recuperet postliminio. l. Deni[...] 19. ff ex quibus causis maiores. 3. valde obstat quod in secundo dictis casibus actio furti pro re subrepta ut debebatur ex domini haereditate domino posquam haereditas adiatur, quod Ulpianus negat in d. l. 2. § 1. ff de crimine expilatae haereditatis.

Priori difficultati respondendum est tex. in d. l. si homo casum specialem continere usus fructus non p[...] legati, qui cum servitus sit l. 1. de servitutibus et contra incorporalis § nullo inst. de rebus corporalibus possideri non potest l. 3. § incorporales ff de acquirendo rerum dominio. l. servitutes 14. ff de servitutibus, qua ratione potest legatarius furti agere ratione iuris usus fructus quem habet in servo. quod ius intelligitur possidere eo ipso quod praestitit cautionem quam exigit ille tex. in vers. quod sic accipiendum iuxta veram glossae expositionem in verbo possit vers. quod dicit, quam rem explicat Cuiat[...]

Donellus 10. comm. c. 14. Richardus in §. sui ex num. 46. Inst. de hered. qualit. et diff. 2. select. c. 9. nu. 11.

N. 11

At difficultas rem. Praeceptores nri possessionem captivi interruptam postliminio non restitui quo ad usucapionem, quaerendi ad privandum dominum re sua, quod iniquitatem continet ut insinuat textus in l. [illegible] l. sequenti ff. ex quibus causis maiores, inquiunt iniquissimum esse auferre dominium quod usus non abstulit idque iustissime, cum neque absenti causa reipublicae in alterius damnum subveniat. l. sciendum ff. ex quibus causis maiores, quam rationem reddit Tribonianus supra dictis legibus subiiciens et verum dum iis quae ad propriam utilitatem sine damno alterius spectant, ut suam recuperet perinde ac si captus quis non fuisset declarando velle se sua possidere subvenitur ita ut non solum fundi possessionem et usumfructum quasi possessionem recuperet, sed etiam fructus ab alio medio tempore ex usufructu perceptos l. ait Praetor 23. § item ei ff. ex quibus causis maiores ubi glossa verbo succurrendum [illegible] quod cum inspecte de legis sicuti qui reversus ab hostibus non agat de lucro captando in alterius damnum, sed de conservanda re quam captivus amiserat, poterit quis dicere eum furti habere actionem, eaque posse experiri perinde ac si captus non fuisset, ut Ulpianus in d. l. si cum quis affirmat. Docet cum aliis Richardus noster in comm. ad hunc [illegible] c. 2. nu. 5.

N. 12

Sed haec solutio quam veriam Praeceptorum dixerim, non tollit, sed auget difficultatem, nam actio furti non de vitando damno contendit, sed de eo captando lucro, per eam enim quis quadruplum, quod utique poena est in actione furti manifesti, aut duplum in actione nec manifesti petit. l. 9. de his n. C. de furtis quod expresse prohibuit Iuris Consultus in d. l. sciendum dum postliminio eas actiones restituit ait neque poenam continet sed quae rei perse-

quendae

Ad titulum. ff.

ff. de acquirenda poss. Docet vltra Barbosa in rub. soluto matrimonio 4. parte nu. 9. ut vt heres ratione dominii committat necesse est, vt dominium sit nale, hoc est possessione aliquando firmatum. Vnde cum in facto oia naliter considerent., l. 1. in fine ff. de furtis. §. 1. inst. de obligatio nibus, quae ex delicto. l. sq. proprie 41. ff. de verborum significat. cum traditis a Pinello in rub. C. de rescindenda 1. part. c. 1. nu. 22. debere submoveri officio, quam is nale aut omnino nequaquam agnovit et sic dominium civile non est sufficiens ad actum heredi producendum quod manifeste confirmat tex. ind. l. si homo de vsucap. vbi legatarius qui nalem non est possessionem rei legatae actionem furti non habet tametsi legitimum dominium ex dispositione iuris penes ipsum resi dicat. l. legatum 80. de legatis 2. Ex his re liquetur rei evidens qd absolvimus quae in 2a part. promisimus de definit. et hereditatis definitione, quod haec vsque satis aut magis extraordinarius. [illegible]

t. 1. 6.

Quo ad 3 §. erga ad eius originem pertinent anaie insistunt interpretes sine inquirendo, quali iure testam., et hereditas sint introducta, nec mirum cum testam. typus et figura immortalitatis sit, nam cum ania et voluntas immortalis sit non debet quoad bona cum corpore extingui, cum nihil iucundius quam vt voluntas eius etiam in bonis corpore extincto, et vt a Petr. Gregor. lib. 11. syntag. c. 1. nu. 1. tanta est immortalitatis aiae in corpore mortali dignitas, vt post corporis interitum prorroget imperium et reliquos cogitatus relinquat. et iuxta ipsum in pr. a lib. 6. decret. solatium fati est voluntas vltra fatum. Velut omissa longa dispe. de qua Granus in com. c. 1. nu. 3. Cuiac. in §. 1. et 3. ff. de test. Cr rasius in l. 4. C. de impub. Theophil. in §. ius aut ciuile inst. de iure natur. Vigl. in §. 3. nu. 4. inst. de test. Alexander Piccinari in rub. eod. Covar. Forcat. et alii plures relati ab Osvaldo lit. A in notatis ad Donellum lib. 6. comm. capite 4.

(1) Dm est test. et hereditatem si ad nudam et simplicem quaestionem referam iure gentium fuisse cognita. arg. l. ngerii 10. C. de inoffic. l. cum ratio ff. de bonis

bonis dam. Caeterum ignitur tam, et quod deferentibus gentium et iuris trans missionem, tamen et hereditas iure civili tribuuntur. c. ius gentium l. dist. lg. lege obvenire 130. ff. de verb. signif. Doct. Bart. ibi nu. 2. et in lg. interdum nu. 5. ff de condit. indeb. et Cornat Peralta in rub. ff. de hered. inst. nu. 140. Cobar. 3. var. c. 6. nu. 7. Pinello. in rub. C. de rescind. 1. part. c. 5. nu. 125. Men Sacchi. de succes. creat. noster Picardus c. 3. Ponellus supra.

Ex qua vera resolutio sequitur quod cum deportatus ea amittat quae iuris civilis sunt. lg. quaedam 17. ff de pen. non potest ex testamento alicuius heres existere ut apte docet tex. in lg. 1. C. de hered. inst. nisi forte amisso instituendus heres proponatur, nam cum militi iuris solemnia in testando remittantur, et in eo ius gentium quod deportatus est capax tantum attendatur. lg. militis. C. de test. militis. non solum deportatus sed quilibet qui testamenti factionem non habet amisso heres institui potest. lg. ires 14. § et deportati ff de milit. test.

N. 18.

2º Huius ratio ad textum in lege 3. in fine ff de verborum significatione. Ubi Ulpianus in haec verba eius qui apud hostes decessit dici hereditas non potest. quia servus decessit. Plane cum captivus per captivitatem civitatem amiserit. lo. si quis 6. §. tri. ff de iniusto rupt. et per con. ea oia, quae iuris civilis sunt, nec hereditatem, nec heredem habere potest, id quod attentaverit, sensus legis Corneliae fictione admissa iuxta quam ante quam ad praedia hostium perducatur credimus decessisse. lg. postliminii 5. §. 1. ff de captivis, et sic civem Romanum, et cum testamento lg. lg. Cornelia 12. ff de testamentis lg. lex Cornelia 22. ff de vulgari.

N. 19.

N. 20.

3º ex dictis exponenda est decisio tex. in d. si tamen l. ... de testamentis, ex qua nonnulli deducunt contra supra dicta non posse Principem iuris civilis solemnia tollere, quod non videtur concedendum extante decisione tex. in §. sed quod Principi inst. de iure nat. ... ... de concessione Prebenda. facit tex.

in lege 3.

in l. 3. tauri ubi lra et solemnitas test. condi mutata ... verum affirmanda est. ind. l. si ..., non tractari de mutandis solemnibus iuris civilis in ... conscientie, sed de iure tertii quaesito tollendo, etenim licet Principi concessum sit ... prima ... solemnit. testandi aliquid mutare ..., tamen lege facta et ius ex eo quaesitum iis, qq aliquid ... relinquit ius suum suo tollere non ... , itaque enim nunquam ... praeiudicare iuri tertii. l. 2. §. si quid a Principe. ff. ne quid in loco publico nec dominium quaesitum auferre. l. ... 15. in fine ... ff. de rei vindicat. l. ... creditor. 14. §. ... ff. ... Covar. lib. 3. var. c. 6. Pinelli in rub. C. de rescindenda ... part. c. 2 nu. 14.

Ex dictis et interpretes deducunt Principem nec de plenitudine potestatis nisi iusta causa existente posse testatoris voluntati derogare nec vocationibus ab eo factis nec tollere conditiones primogenii instituendi ... facultate Regia, sive sine ea ex tertio bonorum ab habente filios, vel ab eo qui liberos non habet ex omnibus bonis, ut late confirmant et prosequuntur videndi Covar. et Pinellus supra. Peralta in rub. ff. de hered. inst. nu. 140. Burgos de Paz in proemio legum tauri. nu. 321. Sarmiento ... c. 8. nu. 13. Molina de Hispanorum primogeniis. lib. 1. c. 8. nu. 28 et lib. 3. c. 3.

Denique ex dictis ... origine ... insert Bart. hic nu. 3. ad quaestionem difficilem an heres non conficiens inventarium in foro conscientiae ultra vires hereditarias teneatur. et verum affirmandum est non teneri, nam etsi heres adeundo in solidum oneribus hereditariis obligetur. l. quae dotis 33. ff. soluto matrimonio. l. ... ipso iure. l. si ... bonis 10. l. scimus 22. §. sin vero 12. C. de iure deliberandi id provenit quia ex dispositione iuris heres defunctum representat et una cum eo persona efficitur. aut. de iure iurando a moriente praestito in ... collat. 5. eoque admodum defunctus in solidum tenebatur, ita et heres, at cum haec representatio ex iure civili sit inducta non vero ex iure gentium quod in foro conscientiae attenditur. Abbas in c. 1.

nu.

nec. hinc ... Molinas ... c. 1. nu. 37. de consilio ... non de... hered. res ... infra conscientiae obligari ... hereditarias vires. N. ...

Sed si ad hoc instes ... ex eo quod et lex civilis obligat in foro conscientiae glosa ... in c. quae in Ecclesiarum 1. ... de const. ... Divo Th. 1. 2. q. 96 art. 5. Castro de lege poenali lib. 1. c. 4. Gutierrez lib. 1. Canon. c. 7. nu. 20. Covar. in c. cum esses nu. 6. de test. Gomezius in l. 3. Tauri nu. 123. N. 24.

Respondendum ... quod licet lex civilis etiam in foro conscientiae obliget id tamen non procedit quoties fundata est in praesumptione cum iura nova, quae obligant in solidum heredem non conficientem inventarium fundent in praesumptione. l. in auth. de hered. et falcidia §. sine nobis. ... propter ea quae forte subripiuntur et §. si vero non fuerint ... sed dabit eis poena exactio suae malignitatis. collat. 1. merito si contraria praesumptione constiterit bona in quae heres successit non sufficere creditoribus non tenebitur in foro conscientiae eis satis facere, quia praesumptio legis alia maiori excluditur. arguit lex in q. continuus 137. §. cum ita in fine ff. de verb. verb. Dicitur autem in ... constare de maiori praesumptione seu de veritate N. 25 quoad forum conscientiae ex sola confessione heredis. c. placuit ubi glosa verbo pro ignorantia de poenit. dist. 6. c. significasti 18. vers. cum de ... de homicidio Clement. ... ubi glosa verbo non habita de privilegiis. illustrant Segura in l. 1. §. si vir uxori nu. 127. de acquirend. poss. ... in speculo glos. 35. nu. 56. Covar. in 4. 2. part. § 8. nu. 10. Gregorius ... in l. 10. tit. 6. part. 6. Gomezius in d. l. 3. Tauri nu. 124. ... absolvitur hac rubrica in laudem Dei omnipotentis, et

honore Beatae Virginis Mariae
sine labe originali
concepta.

AD TEXTV̄ IN LEGE I.

et 2. ff de acquir. haeredit.

N. 1.

Celebris est materia quae a Triboniano in initio huius tituli proposita in his legibus continetur ex Paulo lib. 2. ad Sabinum, et Ulpiano lib. 7. ad eundem, ut earum inscriptiones indicant, in quibus non significatur Paulum et Ulpianum libros suos dedicasse Sabino, ut minus recte Alciatus in legislatio ante 1. part. Codicis indicavit, sed potius Paulum et Ulpianum, qui post Sabinum floruerunt libros scripsisse, in quibus Sabini antiquioris Iuris Consulti scripta novis illustrabant confirmando, addendo, et interdum reprehendendo, ut ad Epigraphe haec, sequentem et aliarum similium recte notavit illustrissimus Ant. August. lib. 1. de emendat. c. 6. Cuiac. in notis ad librum Paulum in praem. Vinnius in princ. inst. de haered. inst. num. 3 et 9.

N. 2.

Vera sententia Pauli ea est ut institutus ex asse, hoc est in tota haereditate non possit eam scindendo partem adire, et partem repudiare, quae sententia ab Ulpiano in d. l. 2. amplificatur ut procedat et in eo, qui ex pluribus partibus eiusdem haereditatis institutus fuit, ut non possit quasdam agnoscere et quasdam repudiare. Ad hanc eandem sententiam pertinent iura in l. si ex asse 10. l. si duo 38. l. cum haereditate 55. l. qui patri 59. l. si solus 80. infra. hoc tit. l. quidam eloquio 20. C. de iure deliberandi. l. testamento 6. C. de impuberum. l. unica §. sin autem defuncti C. de caducis tollendis. Item iura in l. legatarius 38. ff de legat. 1. l. nemini 4. l. oratio 6. l. si cui res 58. ff de legat. 2. ubi dispositum est legatario non licere pro parte legatum acquirere et pro parte repudiare.

N. 3.

Atque hanc doctrinam [illegible] exemplo [illegible] advertit Iulius Paulus lib. 3. sentent. tit. 6. vers. eius rei. continet Regia lex 36. tit. 1. part. 6. ubi

Bar-

Bart. Albericus Paulus, Cumanus Angelus Iason et reliqui, hic et in dictis iuribus videndi ss. idem Bart. in l. si filius nu. 2. ff de vulgari. Socinus senior in l. si mihi et tibi 12. in prin. nu. 4. de legat. 1. idem Iason in l. qui nu. 12. C. quando non petentium partes. Antonius de apicibus iuris. n.ta de additione axiomate 3. cap. 19. Petrus Gregorius lib. 46. syntagmatum c. 4. nu. 5. Menochius lib. 3. de successionum progressu. §. 23 nu. 46. Duarenus ad Haere n.tas c. 1. et de iure accrescendi lib. 1. c. 2. et 3. Cuiac. in notis ad Iulium Paulum supra. Donellus in d. l. quidam elogio et lib. 7. comm. c. 4. Zasius in speculo n.torum §. glossatr. 3. et 23. Antonius Faber lib. 14. coniect. c. 20. et de error. Pragmaticorum decade 31. error. 5. nu. 15. et decade 32. error. 1. et 2. Iacobinus lib. 4. contro. c. 65. et lib. 7. c. 5. noster Richardus hic c. 28. Antonius Gomezius 1. tom. var. c. 10. nu. 17.

Sed ut magis haec legum sententia illustrescat cum Ducareno ubi proxime proratione dubitandi facit quod cum si heredi liceat totam hereditatem omittere: Ideo quoque erit eius partem repudiare cum totius et partis eadem soleat esse ratio et iuris dispositio. l. quae de tota 76. ff de rei vindicat. l. 3. ff pro derelicto. §. si res sua vel inst. de legat. c. pastoralis 28. §. itemque cum totum de officio delegati. sed heres potest totam hereditatem repudiare, nostra lex 1. cum similibus. ergo et partem.

Ulterius facit quod divisio facta a testatore quoties heredes in diversis partibus instituuntur non venit cum divisione iuris, quo hereditas in duodecim uncias dividitur. l. servum 30. §. heredes Mag. ff de hered. inst. §. hereditas inst. eodem praeterquam etiam insuper heredi facultatem agnoscendi unam partem et repudiandi aliam. arguit. tex. in l. q. etiam si a patre. 30. §. 1. ff de minoribus. dicendus potest si legis et testatoris divisa in partes est hereditas non ... in adeundo ab ipso herede

Ad So. 13 et. 23.

Ulpianus in l. hac nra [illegible] 2.

N6

[illegible] rationes dubitandi [illegible] varias [illegible] adduxerunt [illegible] ut constat ex [illegible], qui septem congessit ubi supra [illegible] mate [illegible] inter quas recensetur [illegible] Bartolus [illegible] ante numerum [illegible] argumento ab absurdo seu impossibili ex quo [illegible] persona [illegible] representet, eius [illegible] imaginem induat. l. q. cum [illegible] matre 14. C. de rei vindicat. aut. [illegible] de iure iurando a moriente praestito [illegible] ex pro parte representare et pro parte non, neq [illegible] minorem inst. de adop. [illegible] admodum nat. fieri non [illegible] quis pro parte non representet [illegible] heres [illegible] quod quid unum est pro parte admittat pro parte retineat pro parte acquirat, pro parte repudiet, sive unicus [illegible] lex nra 1. sive per separatas partes [illegible] lex 2. [illegible] considerant Duarenus [illegible] c. 6. et [illegible] 6. 1. de iure accresc. [illegible] plures relati ab Ant. Gomez ubi supra.

N7

Haec tamen ratio ex eo insufficiens videtur quod non conve[illegible] in qua heres in diversis partibus hereditatis institutus est, ut in hac nra lege 2. [illegible] coheredes [illegible] substitutum habet, in qua [illegible] representat. inconveniens non datur [illegible] in parte omnis a coheres [illegible] substitutus admitti possit et per plures defunctus representari valeat [illegible] 2. § fin. [illegible] verbo ex parte vers. sed [illegible] de [illegible] stipulat. recepta [illegible] ut constat ex [illegible] congestis a Tiraquello de retract. [illegible] 1. § 32. glos. 1. nu. 50. [illegible] in [illegible] C. de bonis maternis 3. [illegible] nu. [illegible] in rub. de hered. inst. nu. [illegible] et in hac [illegible] heres qui coheredes aut substitutum habet non [illegible] adire, et [illegible] repudiare [illegible] infra [illegible] supra [illegible] ratio insufficiens [illegible]

N. 8

Prodeuntes enim ad vertere pluresque alia desidendi rones addiderunt dicunt [illegible] ex eo ne maximum inconveniens sequat ut testator pro parte testatus et pro parte intestatus decedat quod in paganis iure nostro non admittit. l. ius nrm. ff. de reg. iuris. et hanc ronem tenquam magis ceteras [illegible] Aretinus et Iason. hic nu. 6. idem Iason in d. l. quidam Cloglo nu. 18. Curtius supra. Nos Picardus. hic d. c. 24. nu. 32.

N. 9

Sed idem inconveniens quo prior et 2a ratio patit, a quo hec utraque posset defendi ea rone quod si heredi habenti coherede aut substitutum permitteret repudiare partem, iam et coheredi vel substituto idem quoque permittendum esset et ita pars non agnita ad venientem ab intestato perveniret contra dictum textum ius nrm. neque obstat quod is tempore quo repudiat heres non est certus coheredes aut substitutum eam partem non agnituros, nam sufficit id posse contingere ut hoc periculo imminente non possit heres pro parte adire et quod legis sic ego 19. vers. in primis tamen spectate ff. de iniusto rupto.

N. 10.

Ad hec tamen utraque ratio admittatur videtur impugnari quia in milite cessat regula d. legis ius nrm. ut constat ex [illegible] in d. quaerebat 20. vers. cum ex parte ff. de milit. testam. et tamen heres militis non potest pro parte adire. l. si certarum 18. §. iulianus vers. quod si alterutra [illegible] eod. igitur rursus regula huius legis 1a et 2a procedit etiam in successione ab intestato cum verba sint generalia ergo in generaliter intelligenda utraque successione, ar. quia legis non distinguimus 32. de reg. iuris arb. l. de pretio 7. ff. de publ. in rem act. observant Aretinus hic colum. 2. vers. sed hec [illegible] Bartolus in lege unica C. quando non petentium partes sed in hoc casu non vertitur [illegible] testati et intestati, nec verba d. legis ius nrm. locum obtinent ergo supra dicta desidendi rones non concludunt.

Ad hec

Ad lo. 13. et 23.

N. 11. Ad haec tamen his considerationibus satis fieri posse existimo, et priori dico, quod etsi miles possit decedere pro parte testatus, id tamen eius favore introductum quotiens ipse eo privilegio uti velit, alias ita non est in eius damnum retorquendum. l. quod favore 6. C. de legibus, retorqueretur autem si ei in potestate heredis contra voluntatem militis pro parte adire. Unde est ind. vers. quod si alterutra cons. et militis noluerit uti privilegio militari pars repudiata ad eos heredes pertinet, ne alias iniuria defunctus miles afficiatur si repudiata pars eius nomine a creditoribus possideretur, sive distra heres. §1. inst. qq. ex causis manumittere non l. de heredis qualit. ubi cons. voluerit militem voluisse uti iure com. non poterit heres per repudiationem partis efficere ut intestatus et testatus miles decedat. l. si duobus 37. in fine. ff. de militari test. d. lex huius mea, quae in hoc casu viget. ff. de reg. iuris.

N. 12. 2a considerationi fit satis si advertamus quod licet heredibus ab intestato succedentibus verba d. legis ius meum non conveniant, mens tamen et sententia eos complectitur, nam repugnantia, quae datur inter testatum et intestatum, est in successione ab intestato consideratur in eo quod possit quis cum herede et sine herede decedere, quae intersecatur repugnantia sit. etenim si his qui ab intestato succedit parte tantum adeat, pars ab eo repudiata poterit ab aliis ut repudiari. quod quemadmodum d. lex ius meum testatum et intestatum non admittit, sic similiter non sinit quem pro parte cum herede decedere et pro parte non decedere. facta sic extensione de testamentaria ad legitimam successionem ex verbis ex legibus sic accipienda sit ex legis sententia, quam ex verbis. l. nominis 6. vers. 1. ff. de verb. signif.

N. 13. Constat ex his supradictis decidendi rationes apud dictis considerationibus posse recte defendi, nisi maior alia obiceret, quae docet sententiam mentem legis in legatarios et eorum communem hereditatem ingredi non datur, inconveniens repraesentantur qui iuris successores non sint. § legatariis inst. de testam. ordinandis, nec periculum

culy d. legis ius rru uc legant non agnitis per heredes acsi numquam fuisset relictus manet .. sittoi 28. §. cu servus. ff de legat. 1. ar lega- tarius ez si in eo supradicta rone cesent pon poti partem hereditatis agnos- cere partem repudiare. d. lex legatarius 38. cu i. in lib. & supra nu. 2 addu- cis hac consideratis rioti rem viores quos predecessores si sequeti alias rone m. dicerem ea nempe, quae docet absurdus iniuere iudicari eadem dispositione pro parte agnoscere, et pro parte impugnare. lg. si sicut indica b. §. fin cu lege sequenti ff de ... nis libert. lg. si ita 37. in fine ff de operis lib. lg. cu quaeritur 17. ff de administrat. tutores. lg. vindica §. si ita b. cu. sit ... eiusdem hereditatis partem quidem agnoscere partem vero respuere. c. de caducis tollen. Item Albericus in hac mat. §. 1. in initio. Aretinus. olim. 2. Richardus noster. d. c. 28. nu. 18. re- lati a Gomezio l. tom. c. 12. nu. 23.

In hac Doctorum variet. ego existimo propriis huius rei rone ea esse quae ex Bart. supra tenebimus. deducitur ex identitate, et individuitate personarum defuncti et heredis. Cum cu ex dispositione iuris quae in repraesentationem imitatur hereditas et postea heredis persona defunc- ti repraesentet et in eius locum subroget, et hac imitatio et subroga- tio fiat necesse est, ut qui subrogat natura illius in cuius locum subro- gat habeat, at illius non erat individuitas et indivisibilis, ergo et hic quis subrogat indivisibilis et individua esse debet. et sic hoc in hereditate, hoc est in persona defuncti, quae defuncto succedit repertatur, ita et in herede, qui postea adit considerari debet, quia prae est talis et admissa non magis pot defunctum pro parte repraesentare et pro parte non, quam pot pro parte mortuus et pro parte vivus existere aut quis pot simul sedere, et stare, velle et nolle quae non impossibile.

Ex hac rone, quae ut P. Si. dicunt a priori est. quae quam solidior et perfectior ab Osuald. lo appellat. lib. 7. lib. 7. comm. c. 12. et alia velut rivuli ex fonte dimanant illius ... quaedam absurdis

heris

eiusdem hereditatis partem agnoscere et partem omittere quod ita recte perpendatur ex illa priori derivatur nam cum hereditas quae defuncti repraesentat sit unica nec divisionem recipiat, sic similiter res omnes hereditariae quae sub ea continentur, licet ut corporales natura sua sint dividuae, quo ad hoc tamen antequam hereditas adeatur individuae iudicantur cum heredis non sint ante quam adeat ex quo consequens ut quod unum erit individuum quo ad eius iudicatur quia sub persona hoc est hereditatis quae individua est retinetur ante adi[tionem] dividi absurdum iudicatur. d. l. si ita 39. in fine ff. de operis libertorum d. l. unica §. si itaque C. de caducis tollendis. Rursus et ex praedicta individuitate illa fluit quod absurdum iudicatur, ut ex [eodem] quod quis impugnavit commodum aliquod consequatur. l. Papinianus 14. § meminisse ff. de inoff. test. lege si patroni 55. §. qui in fideicommissum in fine ff. ad Trebellianum l. quaesitum 40. vers. nam qui [illegible] infra hoc n. c. ex eo 33. de reg. iuris in 6. — fluit et illa ratio quod approbant et improbant idem iudicium ut contrarians non audiatur. l. in causae 27. ff. de procurat. l. 2. §. 1. ff quando appellandum sit. l. 1. C. de [illegible] quae rationibus praedictis ... modo hanc modo illam speciei propositae adaptando, sed non excedunt priorem et principaliorem.

N. 15.

Item si respondeatur idem heredem non posse hereditatem scindere, quia absurdum est eiusdem hereditatis partem agnoscere partem vero respuere. dicta lex unica §. Si itaque definitis ad hoc iustus eam id iudicans absurdum cum res quae in hereditate inveniuntur dividuae sunt ut in lege satis faciat priorem et principaliorem rationem adducere omnes ei [illegible] rit ideo nempe id absurdum iudicari, quia hereditas sui natura

dominio rei hereditariae continenter defuncti nomine vergentes, cuius iudicium cum individuum sit, non debet postea ab herede, qui sublata hereditate, hoc est persona sic a defuncto succedit, divisa aut immune ab eo approbari vel improbari, et similiter in reliquis omnibus ratio rationis exinde videtur iudicii defuncti petenda, ut interroganti congrue satisfactionem iudicetur.

N. 1.

Neque quod ratio hac representationis legatariis non conveniat sufficiens consideratio erat ad hoc ut recentiores ab ea recederent, nec enim insufficiens esset si omnibus heredibus non conveniret, contrarium quod non conveniat legatariis ad rem non facit, alias necessarium etiam esset ut heredis definitio et legatario conveniret, quod nemo doctus admittet. Praeterea animadvertere debebant ideo.

Praeterea animadvertere debebant ideo legatariis non convenire, quia singulares successores et caeteris inrelinquis hoc est invicem videtur dispositionis iudicii hereditis similes sunt. sicut enim heres una hereditatis parte adeundo videtur in totum pro herede gessisse. l. qui totam 10. ff. et l. solus 80. ff. quod et nec adeundo unam portionem de acquiro infra hoc tit. dicimus similiter legatarius si voluerit legatum ex qua ex parte et suam totam acquirit. d. l. ex sicut 58. de legat. 2. quod non aliunde dimanat, quam ex individuo dicte dispositionis et iudicii testatoris. quod item

legata

Ad l. 13. et 23.

legatarius singularis successor sit, in eius agnoscere, aut in eius im-
probare debet. d. lex. nemini 4. d. leg. 6. de liberis et post. [illegible] cum existeret ideo
audiendus non sit. d. lex in causa de procur. et. l. 2. § 1. ff quando appel-
landum sit. comprobant Cumanus in d. l. nemini. ubi Iason nu. 1. Gomezius
lib. 1 com. c. 12. nu. 33. Osvaldus lib. C. lib. 6. c. 18. licet aliter exponat Dua-
renus. in d. l. legatarius de legat. 1.

V. 18.

1 Infertur ex superiori vera decidendi ratione solutio difficultatis su-
pra nu. 4. proposita ex regula legis quae de toto. ff de rei vindicat. quae
procedit cum totius et partis eadem est ratio, at in materia diversa ratio proce-
dit in parte haereditatis, quae militat in tota, cum pro parte defuncti re-
praesentari non possit, proposito autem posito ad 2. cum consideratur deductam
esse quod testator haereditatem per partes diviserit, respondet non bene ex eo
inferri testatorem voluisse institutum haeredem dicendum pro parte nam
denominatio partium illius rei, quam pro una testator possidet non divisio-
nis, sed ubertatis dicti [illegible] demonstrat, ut eleganter Paulus dixit in l.
Gaius 26. § 1. de legat. 2. quia etsi vellet testator praedictam licentiam
concedere non posset, nam etsi ei concessum sit in sua velit partem haere-
ditatis dividere. l. interdum 13. § 1. ff de haered. inst. § haereditas inst. eo d.
debet tamen detracta haereditate [illegible] ponere cum non possit in quibusdam par-
tibus haeredem scribere et in aliquis ab intestato decedere, adeo ut si in par-
tibus ... aut si ex fundo cum haeredem scripserit detracta partis fundi
mentione in toto asse haeres efficiatur. l. 1. § si ex fundo. l. si quis 23 in
fine ff de haered. inst. d. § haereditas vers. et si unum, sic similiter haeres
non potest unam partem accedere reliquas omittere taliter ut pro ea defune
tus intestatum faciat; imo unam partem acquirendo, reliquas omnes, quae
deficientes acquirit. d. lex si ea 20. d. lex si is qui 80. infra 50 et 4. d.

Ad haec

Atq. in leg. eq. ristam. 30. § 1. de minoribus videndum procedere in sent. capitulis distinctis et separatis ut constat ex verbis illius leg. § ceterisq. pe= ciebus non cohaeret. quo casu aq. tot videntur sent. quot capitula arg. text. in leg. 2. ff. de legat. 2. in leg. quid tamen vel. ... ff. de recept. arbit. ... non est. si minor possit per restitution. ... unq. sent. caput rescindere et reliqua approbare. illustrant ... vero non valere in l. in ... ditio 28. ff. fam. erciscun. et verbo audiendus in d. § 1. ubi dixit. Gomezius qui eo cod. part. in leg. finali nu. 3. ff. de ... iurisd. omn. iudicum. ... et aliis ad plura vide in ... 2° tom. var. c. 11. nu. 16. Paz in prax. 1. 6. part. 1. tom. c. 3. nu. ... Bobadilla, qui alios refert in polit. 2. tom. lib. 3. c. 8. ... 19. nu. 222. ... Zebedus in leg. ... lib. ... nu. 17. et 31.

Rursus eo supra dicta verissima ... interpretatio ad text. in leg. qui ex duabus 53. § 1. ... deficientiq. parti ... in vitis accrescunt leg. servus 67. ... iure ei partes accrescunt infra ... leg. ... ra 26. § 1. leg. si separatim 30. ff. de cond. et demonst. leg. ... 6. ... repudiantiq. accrescit portio. C. de imbuberq. leg. quidam 20. ... placuit C. de iure delib. leg. unic. § si itaq. C. de caducis toll. in qq. ... iuribus ex causa iuris accrescendi non ... portione ei qui ... partem suam ... accrescunt ... antiquorum ... in repetit. legis re coniuncti ... 39. ubi Iason. nu. 112. ff. de legat. 3. Romano et ... in leg. uni. C. quando non pet. partes ... de successione progres. in praefat. nu. 2. ... 1. part. c. 15. Duaren. de iure accrescendi lib. 1. c. 2. et 3. Antonio Fabro de error. pragmati. decade 4. ... 1. cum segq. Donello lib. 7. comm. c. 12. ubi Osvaldus in notatis plures refert qui ... in superiori doctrina conveniunt, dissentiunt tamen in assignanda eius vera ratione.

Sed

Ad lo. ij. et. 2j.

N. 21

Sed contra tradita a Vencidaca et tren... in quo ... supra ... et primaria huius rei ratio ex supradictis eruenda est, nempe ex hereditatis individuit. et persona defuncti repres... vt. nam heredes, et heres defuncti representent. l. non minus 31. §. 1. de hered. inst. l. hereditas 61. ff. de acquiren. rer. dom. auth. de iur. iurando a moriente praestito in ... et persona defuncti individua fuerit, necesse est vt hereditas sit individua. l. 1. §. quinimo ff. si pars hereditatis petat. l. Pomponij §. in fine ff. de rei vindicat. quae scindere heres non potest pro parte defunctum representare; sed statim ei aliquas partes aduenit ceteros omnes tacite iure accrescunt d. lex qui ex duabus 53 §. quisimel et similibus supra adductis, testator enim, qui plures heredes instituit eo ipso voluisse videtur, vt deficientium portiones illis qui adierunt adquirantur quasi tacite substitutis. l. cirito 61. §. iulianus ff. de leg. 2. sic et tacite substitutum hoc est vulgaris tacita quae sub pupillari expressa, et pupillaris tacita quae sub vulgari expressa continetur. l. iam hoc iure 4. ff. de vulgari. l. fin. C. de instit. l. qua vis C. de impub. non inducuntur aiare quasi ... non facta, sed potius quasi ex... testatoris, vt in d. iuribus insinuant ... consultus et imperatores ... propositum voluntatis ei ... quasi in ea a testatore minus scriptum sit, quae dictum vt alias inquit ... vt avus 102 ff. de condit. et demonst. vnde voluntas tacita testatoris ... iuris accrescendi causa efficiens ei docet Duarenus i. de iure accrescendi c. 1. ... non efficientem, sed instrumentalem, dicat Osvaldus in notatis ad Donellum lib. 7. com. c. 12 lit. B.

N. 22.

Ex quo notandum est ... qui ... Ant. Fabro de err. pragmaticorum decad. 49. err. 1 in fine affirmat voluntatem testatoris nihil ad ius accrescendi inducendum, et prohibendum operari eo fundamento ... in ...

mihi

militis sola eius voluntas spectatur l. 1. cum seq. ff de militari test. prin. inst. eod. at in eo test. non est locus iuri merg. ut l. 10 similes § … ff de militari test. igitur quo ad ius accrescendi nihil voluntas disponentis operatur. nam si a testatore non insit ius accrescendi[illegible] ne ita inveniatur via, ut pro parte representetur, pro parte non, tamen non debet ex eo tacita eius voluntas in iure accrescendi excludi, et non dissimiliter colligitur ex d. § Iulianus, cui omnia sequentia non satisfaciunt. ideo efficaciter fundatur … in substitutione … Caius substitutus … ad partem, si Caius admitteretur, qui et ex volunt. testatoris et ex disposit. legis vocatur, et non omnes qui ex iure accrescendi hoc est ex dispositione tamen legis ut haberant venit, et in hoc casu … Caio, ut late probat Bart. in repetit. … ff de vulgari … communiter ut constat ex … nu. 51. Iasone 67. Alex. 121. … in repetit. legis … delegat. 3. … post aditam nu. 10. C. de impub. … de … lib. 4. … nu. 25. Gomezio … c. 3. nu. 35. qui … exponent … § si duo de secundis tab. … quando testator separatim … substitutione dedit diversum in casu proposito, in quo non aliter eum admisit quam … scriptus heres non … interveniente in iure accrescendi, per quod … ex institutis in parte ab altero omissa substitutum … voluntas testatoris reperiri, quae … causa ut ex ius accrescendi induceret, ne pro parte … representaretur, et pro parte non, quod non magis … hereditatis … ut unum … corpus indivisum pro parte … aut teneri possit quin totum teneat. l. 3. ff pro derelicto l. vulgaris 2 ff de hered. …

N. 23.

Nec quod de testamento militis supra adductum est quidquam … praeterquam quod de volunt. privilegiata non sufficiens … instantia.

quo.

Ad l. 1 et 2.

quod additum est, generaliter non procedit sed in eo tantum casu, in quo miles suo privilegio utitur. alias si de eius declarata voluntate constiterit volentis heredi adeunti partem omissam accrescere et in eius testamento ius accrescendi locum habere iuxta vera interpretatione omissa, Fabri emendat. de error. decad. 71. err. 10, in d. l. 1. C. de testamento militis. facit d. lex ex militari 11. § fin. ff. eodem, ubi Ulpianus ideo ad heredem, cui castrensia bona militis, paganica non pertinere dixit, quia miles ignorans patrem suum decessisse de castrensibus tantum testatus fuit ... exclusa ignorantia apparet Ulpianus insinuat, quod bona paganica etiam pertinerent ad heredem scriptum in castrensibus, exclusa sic dispositione castrensium ad cetera bona ex declarata voluntate militis, qui intestatus esse ... decedere maluit. l. quamquam 3. C. de testamento militis, alias lex sola praeter eius mentem instituti non extenderet, ut ineleganter ... Ulpianus dicit in l. idem 13. in principio ff. eodem.

Facit et insuper non posse in testamento militis generaliter ius accrescendi excludi ... si de duobus heredibus ab eo scriptis constiterit voluisse omittente altero ad alium totam reddi hereditatem, nemo certissime erit et in eius testamento iure accrescendi locum esse. l. si duobus 37. ff. de militari testamento. Sane voluntatem militis elicimus in specie legis si certarum 17. § 1. vers. quod si alter vero ff. eodem, ubi si una pars bonorum militis creditoribus non sufficiat, ne alia ab eis ... ignominia possideatur ... l. 1. gradu 23. ff. quae in fraudem creditorum, dicitamur voluisse in totum testamentum decadere, et sic parte non adita adire accrescere cum facultate ... quae iure consuetudinis heredi concedit. ex quo cessat ... qui cum Chaursio ... quem sequens est Faber de err. decade 71. err. 9. affirmarent militem non posse in creditorum praeiudicium suo privilegio uti argumento legis impuberi 41. ff. de administratione tutorum. legis cum filius 23. ff. de militari testamento et ideo favore corum ne in damno moraretur ... ius accrescendi

loci

di clari cum nulla praecedentia in hoc possit considerari et sic verius ius accrescendi ob praesumptam militis voluntatem induci in superiori casu et in specie d. l. ö C. de test. militis, et in aliis ex quibus liquet ius accrescendi non ex lege tantum sed et ex tacita, sive coniectura testatoris voluntate induci ob rationem quam supra ad hanc materiam iura adduximus.

Praeterea ex dictis infertur interpretatio ad tex. in l. qui ex heres 52. §. qui ex parte infra hoc tit. l. si quis 33. ff. de hered. inst. ex quibus sententia huius materiae legis aerario ei assignata declaratur, et procedat non tantum in casu quo is qui quandoque aliquis ex asse pure scriptus est heres, verum et in casu quo ex semisse institutus sit pure, et ex alio semisse sub conditione si navis ex Asia venerit, nam si adierit ex pura institutione licet conditio alterius institutionis pendeat ex asse fit heres, cuius rei rationem reddit Marcianus in d. §. qui ex parte ff. quia solus heres futurus est omnimodo. planeque si se impleat conditio, sive non impleatur tota hereditas ad eum perventura sit, et ipse solus et non alter defunctum repraesentare debeat perinde iudicatur ac si ipse ex asse institutus fuisset. d. lex si quis institutus de hered. inst. ubi Bart. et in d. § qui ex parte et reliqui DD. communiter. N. 25.

Resolutio tamen haec non leve difficultatem continet, nam ad hoc ut pars assignata alicui accrescere possit ad hoc, ut quae parte adita reliquam adire videatur necesse est ut reliquae partes delatae sint. l. si solus 80. § 1. ff. si tamen delata sint infra hoc tit. at pars conditionalis ante conditionis implementum non potest delata iudicari. quod in ea institutione antequam conditio adimpleatur non potest ex asse heres fieri. Quod et si non difficultas procedit casu quo in parte conditionali quis cohaerede aut substitutum habeat ut constat ex d. §. qui ex parte in fine ff. nisi habeat in conditionali parte substitutum. Nec ratio tradita a Marciano consultu in d. §. ff. quia solus heres futurus est omnimodo sufficiens videtur nam habet an- N. 26

sit herede integrae hereditatis acquisiturus, tamen incertum est ex qua causa hoc an ex defectu, an ex implemento conditionis pars conditionalis adcrescat ut in legato relicto sub conditione, quae aut omnino extitura vel non extitura est. Iurisconsultus docet in l. huiusmodi 13. § quando dies legati cedat. nec quia certum est alterutrum futurum omnino debebitur.

V 23. Denique facit contra superiorem resolutionem, quod si institutus in parte pure, et in parte sub conditione adeundo partem puram intelligitur adire sub conditione, similiter repudiando partem pure delatam repudiaret etiam partem sub conditione relictam cum contrariorum eadem sit ratio. Hoc tamen affirmare absurdum videtur. Quod est illud. maior patet, et minor probatur ex eo quod repudiatio tantum operatur circa id quod delatum est. at pars conditionalis ante conditionis implementum delata non dicitur. igitur repudiari amitti non potest. l. is qui heres 13. iuncta lege is potest. 12. infra hoc titulo l. si ita scriptum 45. § si sub condit. ff de legat. 2. iunctis traditis a Petro Fabro in l. 3. de reg. iuris. Roberto in animad. c. 30. Duarenno ad hunc titulum c. 8. Donello 7. comm. c. 7. et Osvaldo ibidem lit. A. igitur pro cedit consequens.

V 24. Est hic difficultas item discrimen assignandum inter eum qui institutus est pure ex semisse, et ex alio semisse sub conditione, in quo substitutum non habet et inter eum qui taliter institutus est et datur ei substitutus, in 1o casu resolutio supra tradita procedit, in 2o non item. differentiae ratio ex eo eruenda est, quod semis sub conditione relictus ei substitutus datus non est. cedit statim et acquiritur altero semisse, in quo quis pure institutus est. cum conditio in institutione apposita licet existat, nihil prodesse possit. Frustra enim existit expectatur cum omni casu pure in semisse institutus ex asse heres futurus sit. Ideo siquidem de hered. inst. et sic semis conditionalis delatus dicitur simul cum semisse puro scripto heredi acquisita. Caeterum in 2o casu omnino certum non est

partem

parte conditionalis pure acquiratur, cum possit substitutionis conditio existere et ad ... pertineat ad substituere, qui simul in instituto persona debent repraesentari ... sola 22. in ... ff de hered. ...

Neque haec verissima resolutio admissa quidquam facit quo ad ... pars conditionalis quando substitutionis ... heredi acquiratur causa acquisitionis praecedere debeat, ... Huiusmodi in qua omissa doctrina ... 17. vere affirmandum ... sub duabus ... riis conditionibus relictum, velut moriatur heres conditionale iudicari ... minus ... et ... apud ipsum relinquat, si contingat ... quam alterutrum casum existat vel ante mortem heredis legatarius ... heres 19. §. 1. ff de cond. et demonst. qua ratio cum inspecta ... conditionis implementum, ex quo nullus ... effectus resultare ... heres scriptus ... et ... censetur. ... sub duabus ... conditionibus concepta ... si pupillus §. qui sub condit. ff de novat. ... et in reliquis ... sub duabus ... conditionibus celebratis ratio ... Huiusmodi cessat ... tionales ad heredes transmittantur l. necessario 8. ff de per. et com. rei vend. § ex conditionali inst. de verb. ... Bart. ... et ... in d. l. Huiusmodi, et in l. necessario ... lib. 2. ... c. de nova pag. 386. ... §. 1. ... n. 45. Gomezius 2. tom. var. c. ... n. 202. Donellus 4. comm. c. 18. et ... 19. c. ... lib. ... hered. sub duabus ... conditionibus ... Berberanus in repetit. l. ... si pater n. 128. ... de inst. ...

... difficultati ... illius ... an repudiatio unius partis integrae hereditatis repudiationem inducat, in quo ... difficulter ... inter alia ...

Ad l. 13. et 2.ᵃ

§ 1. videndum est de repudiat. illius cui non una pars tamen vere et plene defertur. 2.ᵒ de eo cui utraque pars delatus est, et in alio; et distincte infrascriptis propositi. quo ad 1.ᵘᵐ est. quod si quis unam repudiat, omnes partes ad alteros non extendi, vrà Accursio. in hac mà l. 2. verbo ignorare defenderem Baldus Cumanus, Paulus et Arretinus. Bart. in hac mà l. in nec. 3. Spin. in speculo m.ᵗᵉ ghe. … nec. 6. Covarr. in notatis ad M. lib. … Ribera in addit. ad Gomez … … … … desius. … in quasi inter ex parte … § 1. … si solus … … infra Sect. …

N. 31

Contra sequuntur Iacobus de Butrio … … Andreas … la. Alexander et Iason in hac mà lege 2. Donellus in l. quidam … nec. 10. C. de iure deliberandi, plures relati a Ribera supra et a Gratiano … q. 112. et probat ex eo quod contrariorum eadem est ratio. … inst. de … qui … in hac mà … in l. si cui 4. C. de repud. hered. at qui a- … dit unam partem, ceteras adire videtur l. q. si ex asse 10. infra Sect. … qui repudiat unam, ceteras repudiare intelligitur. Item qui facere consequenti censetur facere et ante, sed qui repudiat unam partem cum plenarie possit ac- quirere omnes repudiasse creditur argum. l. illud 11. infra Sect. … igitur.

Denique pars hac expresse habetur desius … in l. sed et si 10. § idem … est … et eo patris hereditatem repudiavero, nec … filii hereditatem … bere possum. ff. de vulgari. iuncta lege patris et filii 20. ff eod.

N. 32

Et hac parte in … iuris retenta non obstant … … scriptores moverunt, quae sic recte exponamus, potius hanc … … probarem, et ad … ind l. si ex parte § 1. adverto variis difficultatibus involvi ab interpretibus, tum quoad literae lectionem et transmutationem, tum et quoad veram eius propositionem sive speciem. Ut post antiquiores … advertit … noster Richardus … c. 218.

nec 33.

nu. 83. sed retenta vulgar. Test.r recepti or sent.a fuit quod duos tantum heredes haeredes instituos. Primum ex dicabus unciis. Secundum ex reliquis 10. et primum vulgariter substituerit ipsi Secundo. Primus dicas uncias repudiavit Secundus ex sua portione repudiavit ex quo factus est locus Primo substituto. dubitatum fuit utrum additione dextantis hoc est duarum unciarum primus totum assem hoc est simul cum decem unciis reliquas duas uncias quas repudiaverat consequatur. Cui dubitationi iuris consultus respondet adeunte Primo ex causa substitutionis totum assem consequi et sic in eius potestate esse antequam adeat an velit hereditatem amittere an vindicare quia non probat posse hereditatem hereditatis scindere ita ut unam partem habeat et aliam amittat, neque repudiat quod unius partis ad aliam non vadit sed potius quod cum his adeundo Primo competat ex institutione et ex substitutione in eius erit potestate adeat, an ex hac, an ex illa, et sic quam partem omittat aut vendicet, una tamen agnita alia illi accrescit. ita ex Dino Bart. in hac ma lg. 1. et in dlg. si in ex parte Donellus in lg. quidam eloqio nu. 11. C. de iure delib. ubi Cuiacius.

Qui satis liuere conat difficultati quam aliquis opponere poterat ex text. in d. lg. si ius. C. de repud. hered. non posse quem redire ad portionem quam repudiavit limitari quando reddit propter alium substitutionis quaestionem, nam tunc fit ut repudiatis quis hereditatem quam adivit habeat quam repudiavit iuxta text. in d. lg. cum hereditatem ex intra sectam. 33

Hac tamen expositio huic colorem habere videatur spreciu text. in d. l. si in ex parte initio et in § 1. adaptari non potest tum ex verbis illius text. in fine quod admesolum pertinet tum ex propositis in d. § 1. quin ex substitutione adeundo alienae partis habere partem esset. Quae verba duobus tantum heredibus convenire nullo modo potest neque tunc uno repudiante alter qui substitutus erat solus heres maneret aut pro inde adeundo ex substitutione heres fieret nec necesse 34

loci ut Iurisconsultus exprimeret quod ad eum solum sextantem expectaret, nisi et alter fuisset, qui et sextantis partem peteret. rursus Titio repudiante ibi ecce Seius ei substitutus non partem Titianae partis; sed totam Titianam partem ex substitutione adeundo. Sabinus ait etc.

N. 35.

Si igitur omissis ista Iurisconsulti sententia, de qua in d. §. sitem ex parte instituto et in §. 1. percipias verius cum Accursio D. et his qui melius senserint arbitror tres fuisse heredes scriptos Primum, Secundum et Tertium, Primum ex sextante, hoc est in duabus unciis sub conditione si navis ex Asia venisset, Secundum in alio sextante pure Tertium in besse hoc est in 8. unciis, huic Tertio substituti fuerunt Primus et Secundus; Tertius portionem suam repudiavit, Primus antequam suae institutionis conditio impleretur et Secundus adierunt ex causa substitutionis; impleta postea fuit conditio, dubitabatur an Primus necesse haberet sextantem ex institutionis causa adire, an vero sufficeret aditio ex causa substitutionis ad hoc ut sextans ad eum spectaret et an Secundus in eo aliquod ius haberet, si ex institutione primus non adiisset, cui dubitationi Iuris Consultus respondet asserens sextantem ad Primum solum pertinere et nihil referre an ex substitutione prius adierit, an ex institutione, cum ab utraque causa una aditio sufficiat. etc.

N. 36.

Prosequitur Iurisconsultus eadem fere speciem retenta, in eo tamen diversa quod Primus non sub conditione, ut in priori sed pure cum Secundo et Tertio fuit heres scriptus rursus et eo addito quod in 2a specie Primus non adierat ut in priori sed hereditatis aditionem omiserat hoc est neque acquisierat, neque repudiaverat licet omittere hereditatem sit eam repudiare sive totam sive partem quod qui facit reliquas partes habere non potest, ut post Aretinum in d. §. si ex parte nu. 2. advertit Ponellus in d. §. in sua dialogo nu. 10. quo supposito quaestio est, an adeundo Primus ex substitutione post repudiationem Tertii

par

partis seu portionis hoc est quod vincias eei habituris, nam cum delata ei esset una pars ex instit., et alia ex subst. videbatur dum prius debere adire ex institut., et postea ex substitut. l. quandiu 3. infra hoc Hic verum Iuris consultus quod in priori parte l. dixerat in 2. repetit asserens nihil interesse an ex substitut. prius adierit, an ex institut., nam adeundo ex institut. habebit portionem ex substitut. vel adeundo ex substitut. habebit portionem ex institut. et ita in potestate Primi erit quam partem velit amittere vel vindicare nam adeundo vel repudiando ex causa institut. videbitur adire vel repudiare ex causa substitut. et e contra, et sic potius l. ille nostram sententiam quam contra confirmat.

Sed si insistes contra hanc interpretationem ex verbis d. l. si ne ex parte §. 1. b. omiseris aditionem, quae verba non denotant aditionem fuisse omissam hoc est partem hereditatis neque aditam neque repudiatam sed potius ita sunt exponenda si ne omiseris aditionem, i. repudiaveris portionem ut colligitur ex textu in l. si ex pluribus ff. de suis et leg. hered. cum aliis traditis a Brisonio lib. 13. de verb. signif. verbo omittere. respondendum iudico. Iuris Consultum quaestionem propositam in istis verbis. in si ne ex tantis. Hic non dicere esse satis, sed in illis nondum quin si instituti ex alia, ut Bart. b. nu. 2. sensit et nostris ex mente eius et quaestione satis intendum. quaestio versatur a repudiantem partem ex causa institut. et renuntiantem acquirere partem ex causa substitut. cui respondit b. non dubito quin si ex institut. adeundo heres esse possim in potestate mea sit quam partem hereditatis aut amittere velim aut vindicare. Ibi do[?] citat ad hanc effectum posse heredem ipse ex causa quam ex institut. adire debeat sed tamen esse quando adeundo ex causa institut. heres esse non posset, quod contingeret si ex ea causa parte delatam iam repudiasset iuxta dictam l. 4. C. de repud. hered. nam tunc in eius potestate non esset quam partem aut amittere

N. 37

Velet

Ad l. 13. et 23.

velet aut vindicare mens o. Laborem fuit adaequare effectus aditionis et repudiationis, ut sicut in primis illius l. parte dixerat quod aditione facta ex substitut. censetur quoque facta ex institut. quae ex libera conditione postea defertur sic in 2a. part. e converso docet repudiat. facta ex institut. censeri quoque facta ex substitut. et sicut ad utramque causam una aditio sufficit, ita ad utramque causam una sufficere debet repudiatio, et haec si praedictorum verborum omissis aditionis proxime tractatis expositionis retineas, verissima est mens laboleni, iuxta quam et ipse noster sentit, confirmat. Rursus et ea quae docet repudiata una parte ex causa institut. non posse quam amplius partem quae postea defertur ex causa substitut. ut contrariorum eadem sit ratio, et sicut una aditio ad utramque sufficit, d. l. si ex parte, sic similiter sufficit una repudiatio, quod et confirmabis ex dicendis infra nu. 23.

N. 22.

Comprobat et hanc, quam tenemur doctrina l. pro 3a. part. adductus ind. l. q. si solus 80. in princ. infra hoc tit. ubi Paulus Iurisconsultus docet institutum ex pluribus partibus, et si in quadam substitutum habeat non posse una parte omittere quod et idem procedere docet casu quo quis aliis in his heredibus ex pluribus partibus institutus sit, nam et in hoc casu. adeundo una parte, totam hereditatem acquirit si delata sit. igitur si una parte adita reliquas quis adire videtur, una parte repudiata, reliquas repudiare existimabitur ut inter aditionem et repudiationem nulla congrua differentiae ratio possit assignari, ut sotius ea supra exaudivimus. Manet ex his improbanda sententia eorum, qui existimarunt repudiationem unius partis ad alias trahi non fore et satis subtiliter priori specie quando tempore quis pure in pluribus partibus heres scriptus fuit.

N. 23.

Quod autem quando in una parte pure, in alia sub conditione heres scriptus est an repudiando partem puram videatur repudiare conditionalem non

non satis inter nostros liquet imo tamen difficult. opprassis priores quos d. bene
silentio involverant. Part. tamen in d. l. si in ex parte. nu. 2. vers. opponunt
partem affirmativam insinuare videt. hoc est quod repudiata una parte adve-
niente postea conditione poterit insistens adire partem quae sub conditione ei re-
licta est, cum qua est repudiata habebit in eadem aestimatione poss. ...
in l. q. eum haeredit. 55. l. quae ... 98. l. Aristo. 99. infra hoc tit. l. si quis illas
17. ff. ad trebel. ubi si quis adit unam haeredit. partem et postea alia ei obvene-
rit est in illius effect. aut totam haereditatem habere, aut a tota recedere. igitur
idem sit affirmandum in repudiat. ac in aditione, quam adeo dum adita una parte si pos-
tea alia obvenerit poterit tota repudiari aut vindicari, sic similiter una parte re-
pudiata adveniente postea alia idem erit concedendum. facit etiam et quod
ad hoc ut pars aliqua repudiari possit necesse est quod delata sit. l. his qui he-
res 13. infra hoc tit. sed conditionalis pars ante conditionis implementum dela-
ta non dicitur, igitur.

Contraria sent. et iuris dispositioni magis consona, et haeredis volunta- V. 40
ti magis consentanea videt. is enim si repudiata una parte adveniente postea
conditione aliam adiret contrarium sibi ipsi existeret, dum repudiando nollet ad
quirendo vellet defuncti representare, quae tanquam pugnantia in eadem haere
dit. non deberent admitti. igitur nec quod in contrarium proponit. ulterius
id comprobat eadem haeredis voluntas juncta iuris dispositione. nam quoties adit
unam partem puram haec aditio sufficit ad partem conditionalem impleta pos-
tea conditione. l. si in ex parte 16. infra hoc tit. igitur et similiter repudiatio par-
tis purae delatae sufficiens esse debet ad partem conditionalem. nam et qui ...
cum sciat alio abstinente se oneribus implicitum futurum ea conditione adire
videtur. l. si duo 35. infra hoc tit. sic et qui repudiat partem puram eo animo
repudiasse videtur, ut et amittat conditionalem conditione postea impleta. Denique

haec

Ad Lg. 12 et 23

facit l. in lg. sicut + C. de rep. ad. hered. ubi qui semel partem repudiavit ad eam amplius admittendus non est.

N 41. Cui igitur non satis facit Bart. in rel. lt. tz. in d. l. si ex parte ne Dicbar. ... discrimen ad Sicet inter casus quo res s. integra ... institut. quo ex subst. hereditas delata sit ut eius aditio vel repudiatio ex una causa sufficiat et casu quo non sit res integra q. pars ex institut. ia si repudiata, ut tunc altera pars qua postea deferetur ex substitut. possit admitti, nec nec in d. lg. si ex parte, nec ulli bi iure civili distinctio haec probat, nec si recte attente consideres huius ... rationis ratio ullo modo percipitur.

N 42. Quare ... posteriori parte ... infans ... addi ta iura sua ... non ... proveniant quippe cum qui addidit addita ... portione a coherede suo in quo animus adeunda portionis postea deficientis nullo modo considerari ... et ideo merito a prudentibus ... ut ille non cogatur suscipere portionem semel agnitam ... si postea forte defecerit ob id quod coheres suus heres esset et abstinuit se ab hereditate, sed in ipsius arbitrio est positum ut aut totam hereditatem repudiet aut totam agnoscat l. ... hereditatem ... aut si non suus coheres fuerit sed extraneus et minor ... postea ... ex parte heres, ... in integrum sit restitutus ex constitut. Divi Severi est ei concessa ut eius partes onus suscipere non cogatur, sed bonorum possessio creditoribus detur quasi minus aequum ... illo qui coheredem ... se abstinuit debuit.

N 43. Cuius ratio ex eo deduci posse videtur quod ... debuit et potuit ... ut coheres, qui non nisi necessarius heres esset nec adeo se immiscuisset abstinendi ius haberet ex quibus ex propria

volu-

xiant. l. quo ei qui et. infra hoc tit. adeo ut in effectu par eidem sit ab eo qui repudiandi ius habet quare non similiter ei obstat eius condam iis addidit aut se illis immiscuit adeo ut hereditatem amplius amittere non possit, nisi per auxilium restitutionis, et quod magis ei succurrit in eo, quod licet totius hereditatis onera subire nolit non tamen cogitur portionem suam omittere sed eius perinde retinendae ius habet, ac si eo heres non fuisset institutus et eo amplius ut si partem quoque retinere habere integram onera hereditaria subire velit pot. ut eleganter expendit ibi. adv. differentiae inter supra dictas species notando Antonius faber de error. pragmat. decad. 50. err. 9. nu. 2. ex quibus fundamentum in favorem partis adductum deficit.

Ad tertium respondetur paria esse adire, et repudiare taliter ut quemadmodum ad hoc ut quis adeat necessarium sit ut pars sibi delata sit l. si solus 80. §. 1. infra hoc tit. ita etsi militer ad hoc ut quis repudiet d. l. is qui heres 13. infra eod. idque expresse Paulus comprobat in l. qui ex parte infra eod. Unde quemadmodum is qui partim pure partim sub conditione institutus, adeundo partem puram ex asse heres sit l. qui ex pluribus. § 2. l. qui ex parte infra hoc tit. diximus supra nu. 25. sic et eodem modo qui partem repudiat in toto ex herede intelligitur adeo ut advenienti postea conditione nova repudiatio non sit opus. d. l. qui ex parte in fine infra hoc tit. ubi non dubito quin in posteriorem incasit suam partem hereditatis aut amittere velim aut vindicare. Coniiciamus enim voluntatem illius, qui cum partem puram posset acquirere eam repudiavit tale fuisse ut si conditionalis purificata esset etiam eam repudiasse etenim licet [illegible] quod ad hoc ut hereditas seu pars eius possit repudiari necessarium sit quod delata proponatur, et quod pars conditionalis non est delata tamen ex voluntate heredis repudiantis partem puram colligimus novam repudiationem purificata postea

conditionem necessariam non esse, quemadmodum affirmamus novam additionem non desiderari in eo, qui partem puram adiuit purificata postea alterius partis conditione. d. lex sine ea parte infra dict. [illegible]

N 45.

Verum adhuc subtiliter instas et asseris in hac de qua nunc est sermo specie nullo modo supra dictas causas adeundi nempe et repudiandi inter coniungendas quandoquidem additionis causa utpote testatoris voluntati favens adiuvanda, repudiationis vero ut quae integraliter ordinata ss. debeat coarctanda et restringenda est. argumento legis cum quidem 19 ff. de liberis et posth. iuncta lege 1. §. si ex fundo ff. de hered. inst. et sic par in hac specie aditionis et repudiationis conditio esse non debet, ut qui addidit unam partem ceteras addidisse existimetur; qui vero repudiavit una parte ceteras amisisse non credatur, ut adversarius in hac nostra lege 28 col. ubi docet, quem sequuntur Cumanus [illegible] nu. fin. Bart. in hac nostra lege 1. nu. 4. noster Richardus d.c. 28. nu. 86. [illegible]

N 48.

Verum respondetur supra traditam benignam interpretationem in repudiatione non posse admitti, sine lege aut constitutione aliqua et sine adeuntis voluntate, item repudiando partem, quae vi ipsa reliquarum partium repudiationem ad se attrahit. argumento legis nil is. 17. §. 1 lege illud. 77. infra dict. lege. [illegible] heredem repudiasse intelligimus. rursus supra dicta non adiuvandae repudiationis [illegible] admitti non [illegible] nam si repudiata una parte ad aliam postea heres admitteretur. non posset partem repudiatam habere, nisi per ius accrescendi repudiato ipso iure instituto: at quoties plures portiones alicui per testatorem deferuntur debet illas habere eo iure, quo testator voluit hoc est iure institutionis vel substitutionis lege si quis heres 35. infra dict. [illegible] ubi verba illa. erit heres ex causa quoque substitutionis. quoniam invito quoque ei accrescit portio. ita ss. exponenda. erit heres ex causa substitutionis sine nova

addi-

addit, quae necessaria non est, cum in utroque est eadem ratio sinon hereditate
reditur ex eadem causa, cum ergo qui partem repudiat quam ex causa instit. acquirere
poterat sciat iuxta voluntatem testatoris ex eadem causa reliquas habiturum eas
similiter repudiare censet, et sic ut eas habeat nulla ratione exposita sive
interpret. adiuvari potest quod pars haec est Bart. Cuma. Rom. Iudicia ma=
net quam amplexi sunt Albericus et Angel. in hac nostra l. 2. Donellus in l. qui
§ 20. nu. 10. C. de iure delib. et tandem ostat repudiantem unam hereditatis partem
reliquas ei, sive pure sive sub condit. relictas repudiasse censeri, nec ad eas pos=
tea ullo modo posse admitti. &

Et his astipulatur etiam idem Bart. Aret. Ludovicus Rom. dic. Go=
mezius. i. tom. c. 10. nu. 19. noster hic Sardus d. c. 28. nu. 12. qui ex supra
tradita ratione, quod nempe favorabilior sit aditio quam repudiatio in eo qui
ex pluribus partibus heres scriptus est et quandam adivit quandam repudia=
vit aditionem praeferunt cum verius sit partem adeuntem et partem repudiantem
pugnantia dicere et neutrum consistere l. ubi pugnantia ff. de reg. iur.
id quod confirmatur tex. in hac nostra l. 2. dum docet non posse quem partem heredit. adi=
re et partem repudiare totius si id iacuit nihil agit nam habitus hic locus est in d.
habet. l. non dubium C. de legibus necesse est enim ut quis aut totam repudiet aut
totam hereditatem agnoscat ut hanc partem sequendo advertunt Albericus in hac
nostra l. 2. nu. 2. Donellus in d. l. qui cita e l. 9. nu. 2. &

Verum ex positis huc usque et quae in dictis iura exponere illis
clarior et lucidaris non leviter obstare videtur tex. in l. 1. §. si pro bona.
§. si quis omissa causa m. ubi instituens et sibi met substituens omitti=
re potest institutionem et adire hereditatem ex substitutione. nec est idem in edicto ac
que in istis iniuriae Ulpianus affirmat quod idem admisso aroui dein
ad partem affirmandum videtur in specie habita de qua supra, in qua diximus heredem

Ad l. 13. et 23.

non posse partem hereditatis adire partem repudiare tamen si in ea substitutum haberet
rei insuper posse repudiata parte extinguitur adire parte ea parte extinguitur licet
casu substitutus existat. siquidem et idem aperte convincitur ex decisione text. in l. si li-
bertus 41. vers. quid ff. de bonis liber. ubi patronus heres scriptus alteri ex por-
parte licentia acquirere. et reliquam, in qua substitutum haberet omittere quod ne-
gat Paulus in d. l. si solus 20. in princ. infra hoc n. 6. nec interest in quibusdam
haberent substitutum. &c.

N. 4.

Priori difficultati respondendum est non admitti in ea argumentum de toto
ad partem. etenim ut vid. notemus licet Accursius in d. §. si proponatur verbo substi-
tutus existimaverit substitutum h. censeri fuisse datum contra Accursius ad ... [illegible]
omissa ca. 14. cap. 5. institutum sub cond. et substitutum sibi quare arbitretur. veri-
us est autem h. et institutum et sibi substitutum fuisse, et ad ... substitui quoniam cau-
sa substitut. immutat. l. qui servum 48. §. ... ff. de vulgari et pupillari substitut.
et substitutio quam institutio. quia in substitut. sequitur ... [illegible] non ss. requi-
sita. nam hinc repudiata hereditas extinguitur. et sic ea extincta potest heres adire
ex substitut. adeoque eo quod in ea datus ... quasi hanc ei facultatem testator
fecerit. d. §. si proponatur l. qui autem 6. §. si plures ff. eod. ... heres ... ex
prima, quam ex 2da institutione potest sibi ex una sive ex alia adeat in totum defuncti re-
... et ... non dividit quod ... si ei liceret partem adire et partem
in qua substitutum haberet repudiare et sic argumentum de toto ad partem hic specialiter non con-
venit ut adeundo totum ex causa qua testator concessit non sequatur inconveniens
quod sequitur adeundo partem ut omnibus manifestum est. &c.

Ad 2um difficultatem ex textu in l. si libertus 41. vers. quid ff. de bon. lib.
respondetur quia illic non juxta ordinarias juris regulas procedere; sed potius
speciali favore juris patroni ... debita fuerat ... portio, et insuper decern-
... si proprio servo libertatem concederet et Papinianus respondet posse patro-
nus

rei debitam portionem accipere et hereditatem repudiare ne servum hic desemale [illegible] teneatur manumittere, quod decreto Praetoris nititur, quod contra iuris dispositionem procedit, ut non difficulter colliges ex textu in l. scd. [illegible] l. si legatario 22. ff. de fideicom. liber. l. unic. § visitandis [illegible] C. de cad. toll. ubi voluit Iuris Cons. in vere quid [illegible] sequitur proponit quando patronus ex [illegible] fuit a liberto institutus et proprio servo gravatus libertatem praestare, in qua dubitatur an possit debitam portionem accipere et reliquam partem oneratam omittere et respondet posse si substitutum habuerit ad quem portionem omissam cum suo onere spectabit, tenebitur enim servum redimere et manumittere, vero si substitutum non habuerit id patrono non licebit sed tenebitur totam hereditatem [illegible] aut [illegible] suscipere cum onere manumittendi servum. in casu quo substitutum habuerit licebit patrono partem sibi debitam accipere non iuxta iuris [illegible] regulas sed potius ex beneficio decreti Praetoris et sic censetur excluso praedicto beneficio non posse partem hereditatis omittere et partem acquirere ut ex. [illegible] his a nu. 25. latius consideratur.

4° Ex dictis infertur resolutio illius difficultatis an filius exemplo patroni possit legitimam sibi debitam in bonis patris retinere, et reliquam hereditatis partem omittere et in affirmativa parte sequentia facere videntur. [illegible] quod filius in legitima creditor est l. 4. § si impuberi. ff. de collat. [illegible] sed creditori cui debitoris hereditas delata est licet eam repudiare et creditum suum [illegible] ergo filio licitum quod [illegible] erit.

2° facit decisio textus in l. quoniam in prioribus 32. C. de inoff. test. cui concinit tex. in l. in fine n. 1. l. [illegible] 4. part. [illegible] ubi gravamen de ex filii legitima ipso iure reiicitur sed gravamen est finibus et negotiis hereditariis implicari l. 4. [illegible] 4. in fine ff. ad [illegible] nec vincere [illegible] verecunda [illegible] vexatio illius, qui lites exercere [illegible] l. si res [illegible] ff. de alien. iud. igitur

Ad l. 1. et 2.

N. 53.

3. Patroni et filii legitima aequiparant. l. et quia [illegible] proxim. l. fin. vers. si enim patronus C. de inoff. test. Patrono ind. l. si liberus vers. [illegible] permitti legitimam portionem sibi debitam acquirere et reliquam haereditatem par. [illegible] repudiare. ergo et filio id quoque permitti debet. docent Ludovicus Rom. in [illegible] n. 12 et [illegible] unica C. quando non petentis partes [illegible] in l. haeres instituta nu. 11. [illegible] Decius nu. fin. C. de impub. et aliis. [illegible] Spino. in speculo testam. glos. 31. nu. 62. Trentacinquio de substit. l. [illegible] c. 10. nu. 24. [illegible] pract. [illegible] q. 711. nu. 11. Menochius [illegible] rellatis a [illegible] lib. 6. c. 56.

N. 54.

Dicta sent. verior esse videtur quod legitima filio instituto non est relinquenda [illegible] l. si filius 7. l. Gallus 29. §. in omnibus ff. de lib. et posth. 11. ff. de inieg. [illegible] l. suus quoque 4. de haered. inst. l. filius 15. de cond. inst. l. si pater 4. C. de inst. [illegible] inst. de exhaered. lib. auth. [illegible] de appell. [illegible] §. aliud quoque capitulum vers. nec si per quamlibet collat. [illegible] l. 5. n. 2. [illegible] 6. qui honorabilis est. l. Iulianus 26. vers. non enim ff. si quis om. ca. test. et [illegible] honore [illegible] l. filius 5. vers. sed si portio ff. de legat. praestand. igitur non poterit filius haereditatem [illegible] in qua institutus est scindere et retenta legitima reliquum repudiare.

N. 55.

2°. his accedit quod aut filius desiderat legitimam retinere tanquam ex testamento relictam, aut tanquam ab intestato debitam, si [illegible] audiri non debet cum patrem pro parte repraesentare velit et pro parte non [illegible] lex [illegible] legis 1. et 2. decisioni et iis quae circa eas superius adduximus rationes. si 2. et [illegible] non est quia quando haeredi [illegible] ex testamento adiri [illegible] ab intestato non defertur l. quandiu 5. infra [illegible] n. et repugnat [illegible] super aequitas edicti ff. si quis om. ca. test.

N. 56.

3. retorquetur in contraria sent. auctores [illegible] ind. l. si liberis

vers.

vers. quia. ubi pretorio non licet legitimam in rebus eiusdem libertis iure retinere et reliquam hereditatis partem imittere nisi sub eius Sabeat [illegible] nec filio id licitum ei debet docent post dant. in l. gerit nu. 23. infra et ibi Paulus et Immola. Jason n. Duarenus ad Sune [illegible] c. de esse ne additionis et sequendo. vers. sequens. quasi Menochius lib. [illegible] de successione creat. §. 20. nu. 222. Surdus in c. Raynutius. §. fin. nu. [illegible] extra de testam. Castrensis lib. 4. contro. c. 65. Gomezius. [illegible] c. 10. nu. 20. relatis Ceballos supra nu. 3. et 4. Osvaldus in notatis ad Donellum lib. [illegible] c. 1. lit. [illegible] Bartholus noster Sie. dec. 24. nu. 57.

Neque in contrarium ad dicta obstant. non [illegible] filius [illegible] bonis patris non est creditor alias semper ex industria portio hereditatis patris ei est solvenda, quod affirmandum non est ut constat ex l. [illegible] sequentibus [illegible] rub. de lib. et posth. ex dicto prio inst. de exhered. lib. caterum cum ratione natis, quasi [illegible] paterno, hereditatem ei adiciat quasi ad debitam successionem [illegible], quasi creditor [illegible] in d. l. et quia in l. cum [illegible]. 10. ff. de bon. dam. in l. fin. § 1. C. de curat. furiosi. in l. unica. C. de his, qui a [illegible] apper. tab. advertit glosa. verbo rentibus. in l. si emanci pata. C. de iuris et facti ignorant. et verb. debita in l. fin. C. de codicillis. Duarenus supra. Rodericus Suarez in l. quoniam ampliat. 7. nu. 15. C. de inoffic.

N. 51.

Item si omnia sunt vera fuisset. filius cum reliquis patris creditoribus concurreret quod concedendum non est cum prius eis solvi debeat. quam legitime [illegible] habeat [illegible] Papinianus. § 4 auth. ff. de inoff. et sic quod [illegible] querella inoff. legitima quoniam bonorum [illegible] cum prius [illegible] deducatur tamen si quo ad succedendum questa hereditas iudicatur [illegible] novissime. C. de inoff. [illegible] heredes inst. de hered. inst. [illegible] et Immola per [illegible] in l. ita 27. § si patronus. ff. ad trebel. Menochius

N. [illegible]

et [illegible]

Ad lo. 3 et 2.

et audivimus supra. et licet fateremur filius inven. patris vere creditorem

ei cum licet legitimam retinere, et reliqua repudiare sicut cuius creditori non licet adita hereditate et possessis ad creditoribus. lo. 1. C. pact. de filius petere, sive retinere et reliqua omittere. lo. heres 3. C. de impub. nec obstat ... ind. lo. 1. § si impuberi ff. de coll. bon. nec procedit in ... arrogatis et D. Pii constitut. debita l. § si impuberi lo. si arrogat. ff. de adop.

Prosequuntur Paulus Castren. Menchaca Rodericus Suarez et Iacobinus ubi supra.

N. 59

Ad 2. respondet: quod licet fateamur gravamen ex filio compelli paternae hereditati ... hereditariis. ...

tamen cum gravamen hoc intrinsece ... provenerit ... quia here-ditas scindi non permittit. non reiicit, tamen cum novo dicto ... quoniam inferioribus beneficio tollit de legitima filii extrinsecum gravamen et a patre impositum ut recte advertunt Menchaca d. nu. 212. Rodericus Suarez ind. § quoniam limitat. ii. Iacobinus d. lib. 4. contro. c. 65. in fine

N. 60

Ad 3. respondet filio ... legitima relinquenda ee. ut nuper audivimus, non sic patrono cui ... relinquat potest. lo. sive 21. § excludit ff. de iur. patro. lo. 3. § si debita ff. de bon. lib. unde in hoc equiparatio filii et patroni non procedit. rursus ... lo. si in servus vers. quid ... in qua non ... observar. sed potius ... quo in lo. in ambiguis 85. § ... ff. de reg. iur. quia ... patronus ... datus qui hereditatem adivisset, et insuper ipse fuit gravatus manumittere servum qui forte maioris ... erat ... malo ... patrono ... iuris ... qui ... ipso ... excludit ... temperatus, et ... a patrono. legitima reliqua hereditatis pars. iure ... ad ... pertinere. post ordinarios ... Dec. nu. 10. Socinus. 32. ... 83. ...

5.

D. noster Medardus dec. d. c. 22 nu. 60. et an in alia parte idem quod in patrone. in filio sit admittendus disputat Cravetta lib. 6. contr. c. 41. ubi quod ex Glo. dictus ma. legis 1ª et 2ª sent.ª et in filio militare, cui non conceditur. eo ut una acquirere et reliqua paterna hæredit.is parte omittere. d.

Sed ad dubii. cum ea tradita resolutio sine difficultate non est. nam obstat l. 2. inf. h.t. ff. de legat. 1. ubi filio, pro parte instituto. cui cum legatum restitutum est. licet praelegatum retinere, et a paternis hæredit. se abstinere. quod et tradit in tertii et quinti praecept. eius et ei licitum ex decisione legis. 2. ex. quari ic.ti licitum quoque et erit. ut a legitima se abstinere, et sic patris hæredit. se in dere crescit difficultas si consideres praelegatum pro parte cohæredis iure legati, et pro alia parte iure hæreditario. lo. mi. ff. & pro parte ff. de leg. 2. esse ingratum parte hæreditatis considerari, quod aperte gris d. l. Lauvinae decissio. in vers. ipso facto sunt ubi expresse decisum e. pro praelegato tertii et filius aeredi... paternis posse obveniri, quod vero procedere si praelegatum iure legati obstaret. cum absonum, et alienum sit, ut legatarius pro debitis defuncti a creditoribus conveniatur et hæreditariis litigiis implicetur.

Augeturi difficultas si videres praelegatum in ore ... adr... quasi praelegatarius ... hæres ad hæredit. se abstinuerit ... filiabus l. 2. & 1. cum. l. sequenti ff. de legat. 1. cuius nam ... imi lat. negotii controversum sit an legitima sit vere res vindicatione legitima iudicari quo ad extraneos. l. q. o. n.° s. lib. 3. fori quoniam respondit paterni ... de codi... cum quo ad eos filiorum legitima sit l. q. 11. n.° ... lib. 6. c. com. docent ... contra inveniente: legis una ex familia & sed si fundus nu. 52. de legat. 2. ... Lorenzo in l. 2. glossa 3. nu. 2. n.° 6. lib. 5. comp. lib. ... Bernardi ... in l. ... ri. nu. 2. filiorum in respondit. legitima non iudicat. cum in eo gravamen imponi possit l. 27 ... d. lex ... a patre praelegatus militari

Ad leg. 3 et 4

leg. 18. tauri leg. 2. tit. 6. lib. 5. compilat. ex actu sit repositus aparentibus processi[t] nisi habeat iure legitime asequi parte. leg. si quis post. tumos. §. si filius ex hereda vero ff. de lib. et post. leg. si quis filio exheredato ff. de vulg. et pupil. et post humorum 13. de ini[usto] rupt. §. ita demum inst. de hered. quae ab intest. leg. 3. tit. 13. part. 6. Castillo. in d. leg. 28. tauri. nu. 10. et ind. leg. 19. nu. 1. ubi Gomez Arias nu. fin. Unde cum filius respectu 3. et 5. non sit legitima, nec sit quota hereditatis sed bonorum inter quae maximum est discrimen. leg. si quis servus 8. §. fin. cum leg. sequenti ff. de legat. 2. d. lex 21 tauri. el mejorado en tercio y quinto de los bienes de su padre. et bona dicunt deducto aere alieno. leg. non poss. 11. ff. de iur. fisci. leg. subsignare 39. vers. bona ff. de verb. sig. merito aceptando filius melioratus non dicit aceptare parte legitime iure hereditario delatae, sed praelegatum, quod in totum iure legati percipit, neque ex [illegible] dicitur hereditatem scindere. d. leg. ex filio 87. ff. de legat. 1. d. lex qui [illegible] habebat §. in cum leg. sequen. ff. de legat. 2. leg. cum responsso 12. C. de legat. leg. 2. tit. 9. part. 6.

Nec obstant d. legis 21. tauri 21. verba. ibi. y por las otras deudas parecieren sean obligados los mejorados a pagar por rata como si fuessen herederos, quae licet difficilima adeo aliquibus visa sint ut affirment praedictam legem corrigere distinctionem quotae hereditatis et bonorum, tamen respondendum est supra dicta verba non ita stricte intelligenda ut parte creditoribus dicti filius melioratus teneatur ad rata tamquam heredes sed potius [illegible] reliquos fratres patris heredes qui eius portionem a fratre meliorato repetant quanto minus in meliorat. quinti vel tertii debito integre soluto debuit habere. dicitur ut si frater melioratus teneri ac si heres esset non quod vere heres sit, id quod illa verba denotant como si fuessen herederos cum aliud sit quid esse tale, aliud [illegible] [illegible] numerus 201 ubi Accursius scholio ult. ff. de verb. signat.

Ex his si casus ocurrerit decidendi controversia an maioratus successor potius praeduosis hereditatis vel ... in bona maioratus acquirere ... si maiora

De acquir. & omit. hered.

oratus ab ipso iure deinceps invitus sit ... tenetur, aut ex qua ... hereditatis cum maioratus pars ... hereditatis in ... non ... successor ... maioratus acquirere et reliquam omittere: aut ... ex quibus bonorum ... possit ... filio praelegati, seu melioratio ... d. lex quisquis ... in ... sequenti d. lex ... lex 21. Tauri: aut maioratus antiquus est, et tunc ... successor non ... sequenti; sed ... instituere ... arg. ... in l. ... ex familia ... in ... l. ... Lucius Titius ... quasi duorum diversas heredit. poterit una adire et aliam repudiare, ut aliis relatis ad verbum Peralta in l. 3. ... commissa nu. 127. ff. de hered. inst. Molina lib. 2. de Hispa. primo. c. ... nu. 12.

Neque superioribus adversatur ... in l. heredes 1. C. de ... agro ... scrip. lib. 11. ... negat heredi facultatem repudiandi hereditatem, et alia commoda retinendi, ut ... ex illis verbis ... vel si renuntiandum hereditati putent, cedant his omnibus rebus, quas ex eisdem bonis quocumque ... iure perceperint. Quod singulari fisci favore procedere communem Doctorum sent. est ... contra ... ex Alexandro ... nu. 5. Iasone 33. Guillermo Benedicto in c. Raynutius ... de vulgari nu. 55. Gregorio glosa 1. in l. 4. tit. 15. part. 2. et glosa 2. in l. 4. tit. 6 part. 6. possent tamen non insubtiliter supradicta verba referri ad agros steriles, quos quomodolibet heredes scripti possideant, sive eos a testatore acceperint, sive ab alio, dummodo ex eadem substantia sint, ex qua provenient quos heredes coguntur relinquere, aut accipere steriles, inquit ... heredes scripti ... qui recusant fiscale onus subire. Videndus post ... de poena ... Ver ... Cuiac. 4. obser. c. 30. Molina lib. 4. de primo. c. 3. nu. 16. Gregorius ... glosa 2. intellectu 2. in l. 4. tit. ... part. 6. et an decisio d. legis heredes ... cum intellectu ad Ecclesiam extendenda sit ... videndus est Roma in ... similiter nu. 31. C. de l. ... Menesius in l. cum virum nu. 4. C. de fideicom. ... in causa feudali an filius possit patris hereditatem amplecti, et feudum repudiare pro

pro interpret. 17. in c. 1. an agnatus filius in rebus haered. habe. Tac. Ginus Videndus lib. 2. contro. c. 5. Covar. lib. 2. var. c. 18. nu. 4. Iulius Clarus lib. 4 recep. sent. § feudum q. 16. Vinellus in l. 1. C. de bon. mat. 3 part. nu. 85.

Ex dictis colligitur, cum filio suus sit ab haereditate paterna se abstinere, et praelegatum 13. et 23. consequi non poterit partem eiusdem praelegati habere et partem restituere, ne testatoris iudicium dividatur. ut in legatario dicunt iura. in l. legatarius 38. ff. de legat. 1. l. nemo 4. l. grege 6. ff. de leg. 2. l. 36. n.o 9. fin. 6. quod adeo verum est, ut si legatarius partem legati agnoverit, integrum agnovisse existimetur l. si cui res 58. ff. de legat. 2. Bart. Paulus Castr. traditur ab Antonio Gomezio 1. tom. var. c. 12. nu. 38. Cuiac. in l. 2. ff. de leg. 2. et lib. 22. quaest. Papiniani in l. si legatario 22. ff. de fidei com. libert. et in l. sed et si 16. ff. de leg. 1. Donellus lib. 8. comm. c. 18. ubi Osvaldus lit. A.

Diversum erit si plura sint legata relicta l. sed duobus 5. ff. de leg. 2. aut unus fundus testator alicui relinquat diversis clausulis, non animo illum demonstrandi l. Gaius Seius 88. § unus ff. de legat. 2. sed potius animo dividendi, quo in casu plura legata iudicantur cum quaelibet pars fundi fundus dicatur l. plane 34. § fin. de legat. 1. l. boves 60. ff. de verb. signif. namque cum plures sint dispositiones poterit legatarius unam omittere et alteram agnoscere nisi constet voluisse testatorem, ut legatarius non habeat unam rem sine altera, veluti cum legavit unam rem sine onere, et aliam cum onere, quo casu censetur voluisse compensare commodum unius rei cum onere alterius, et sic non poterit legatarius unum sine altero agnoscere d. l. ex sed duobus 5. vers. sed si unus ff. de legat. 2. d. l. ex si legatario 22. ff. de fidei com. libert. prosequuntur Cuiac. Donellus et reliqui ubi proxime, idem Donellus in l. 2. § ex his ff. de verborum obl. Sarmiento lib. 5. selec. ind l. nemo 4. ff. de legat. 2. ubi advertunt, quod si legatarius dixerit antequam legatum agnoverit coram haeredibus velle hoc

tantum

De acquir. h. omit. hered.

transmittit legatum in eos cum iure agnoscendi, vel repudiandi ac unusquisque in sua tantum parte succedat. et lex inter eos legatum dividat. l. si ab eo. C. de neg. gestis. l. ca. C. C. familiae erciscundae.

Neque huic ultimae resolutioni obstat lex ind. l. 2. §. ex his ff. de verb. oblig. dum probat ex personis heredum quaesitum obligationis non mutari. [illegible] si defunctus non potuit legatum scindere neque heredes eius poss. quod evidentius colligitur ex ratione difficili. intellectu nodus 56. ff. de cond. et demonst. ubi constat ex illis verbis in eo vero, quod vni sub. edit. legatum est singulare accidenti conditio non debet, et omnis numerus eorum, qui in locum eius substituuntur, pro singulari persona est habendus.

Ex quo, sicut non est admittenda differentia inter legatarium et eius heredes, ita sicut et ille teneri integrum legatum, aut agnoscere aut omittere, ne defuncti iudicium dividant, quod eis concedendum non est.

Non impugnabitur decisio dicta legis 2. §. ex his de verb. nam (ut antiquiores cum Donello l. nec. 4. respondendum est) quaesitum obligationis descendentis ex causa legati in personis heredum legatarii non mutari, neque respectu partis unicuique competentis obligatio easdem vires habet, quas in persona praedecessoris neque heredum amplius, aut minus heredibus legatarii, quam legatario debitum. nec interest quod si legatarius viveret non posset nisi totum legatum acquirere, heredes autem poss. non hae facultas. ex lege heredibus concessa est. quae inter eos actiones activas et passivas, quae divisionem recipiunt ipso iure dividit l. 1. C. si certum petat. l. q. non hereditariis 2. C. de hereditariis actionibus. d. lex si ab eo 1. C. de neg. gestis. d. lex ea C. C. fam. ercis. ex hac divisione admissa ita non unum legatum, sed duo intelliguntur. et poterit unus ex legatariis suum legatum agnoscere et alter suum repudiare, neque si hoc in persona unius legatarii contingere est. ut supra n. 67. ex audivimus, multo magis in personis duorum admitti debet, neque obstat dividi aut scindi testa[men]tis

ius iudicis d. mei qui in hoc casu cum dispositione legis videtur se conformasse, ut notari solet in l. Sancimus in § cogitasset ad Trebell.

N. 20.

Ad secundam dubitationem ex textu in d. l. cui fundus de cond. et demonst. ad veniendo, lex illa difficilis iudicari propter varias intelligentias quas DD. ad eam tradiderunt supponendo legatum conditionale, et mortuo legatario ante conditionem implementum ad heredes eius transmitti. Verum Bartolus existimauit legatum de quo in illa specie non conditionale sed modale fuisse, ita ut verbum ...ditio pro modo accipiatur; e contra Imola affirmauit legatum conditionale fuisse, ... conditione iurisiurandi appositam, quia ita statutum in l. legatum ... si iurauerit decem Sempronio daturum. Verum expositiones hae violentae sunt, et prior expresse conuincitur ex verbis ipsius legis, quae non de modo, sed de conditione loquuntur. 2a ex eo quod si conditio iurisiurandi fuisset, non deberet nec a legatario, nec ab heredibus eius impleri, cum pro impleta a lege habeatur, et legatum tale in l. quae sub conditione ff de cond. inst., quare alii alias interpretationes excogitarunt, ut constat ex traditis a Paulo Castrensi et Socino iuniori, in l. 4. § Cato nu. 110. ff de verb. obli. Peralta in l. nemine 4. et de leg. 2. Gregorio in l. 24. glosa ... part. 6. ...

N. 21

Sed inter alias ea interpretatio magis recepta fuit, quae dicit ... in specie d. legis cui fundus heredi obtulisse pecuniam, qua conditionis implendae causa dare eius ... fuerat verum herede aut in mora fuisse ... noluisse pecuniam recipere, ex quo sequitur ut legatum purificatum sit cum conditio pro impleta iudicetur. l. si ita 3. l. si quis 11. ff de cond. inst. l. in executionibus 24. l. cum pupillus 78. ff de cond. et demonst. l. si post diem § item si quis aditio. ff quando dies legati cedat. l. in iure 161. ff de reg. iur. ... relati ab Osualdo ... lib. ... com. c. 34. et per consequens effectum fuit ut mortuo legatario ad heredes eius legatum transmitteretur ...

tamen

tamen conditioni implendae, quam implere tenentur incertae personae, quae ab initio a legatario renuntiavit accipere, si postea paenitueri, ut Bart. considerat, si in implemento id non deficiat. aliter, ut si unusquisque partem suam considerit, partem [illegible] acquirat, sed ita esse ostenditur tenentur, a [illegible] legatariis, qui successerunt similiter [illegible] est ut tunc consilium in d. l. qui haeredes dare ut omnes numerus corum proximorum [illegible] personam iudicaret.

Sed haec Bartoli et sequentium traditio inde difficilis est, quod supponat ut incertus persona a d[omi]no adimplenda erat admitti posse, post repudiationem ex paenitentia, ad accipienda decem quae in condit. continebant, contra textum in l. 6. ta. 41. quin ita ff. de fideicom. libert. [illegible] respondit si per ipsos stetisset quominus intra tempora praescripta adimplere parerent, non idcirco liberos fore, quod postea rationes reddere vellent, de cuius textus intellectu est textus in l. 4. ut haeres et. § fin. l. servus 14. § 1. l. stichus 37. § damna ff. de statu lib. videndus [illegible] Alexander in l. si ingulo num. 24. ff. de verb. obl. Salizerus de mora, p. 1. n. 3. noster Decius in eod. tit. de mora. nu. 208. sic constat in conditionibus implendis mora purgationi locus non esse, quod et affirmat textus in l. fin. vers. nisi et ipse C. de condit. insert. cum ergo in expressis a Bart. tradita id quod sequitur deficiat ipsa quoque defecisse necesse est.

Unde D.D. alias interpretationes excogitarunt et varia exempla proposuerunt, ut supra perpensas difficultates effugerent. Illi legans servum relictum sub condit. dandi decem arbitratu quis eius post mortem testatoris adimi- no pluribus fuit donatus, aut venditus, qui non possunt condit. scindere, diversus foret, si ab initio servus duorum fuisset, ut in specie l. cogitationis in principio [illegible] ubi suum l. qui haeredi [illegible] § si duorum ff. de cond. et demonst. Alii existimant [illegible] datum pluribus relictum sub condit. dandi decem, quorum aliquis videtur [illegible] tio acceptis ceteris cum onere quod dividi non potest. [illegible] qui [illegible] § fin. ff.

de cond. et demonst. tñ demum legatario, de quo in d. lo. cui fundus plures subs
titutos datos fuisse dicimus, neque legatario substitui posse, ostat ex tex. in lo.
ut Haeredibus. 50. ff. de leg. 2. Prosequuntur Socinus Iunior cons. 4.
col. num. 12 ff. de verborum. Eraltta in d. lo. nemini. Treia. lib. 2. quaest. Rapmanensis in lo. in
rone. §. si filio. ff. ad legem Falcidia. Tornellus lib. 4. cons. c. 23. ✓

Quae si ad Duc. non placuerint dicenda arbitror. speciem d. legis uertendus. ita posse figurari, vt dicamus testatorem filio fundum reliquisse sub condit.
si decem Sempronio dedisset, qui tamen spem futurae actionis duobus aut
tribus cessit, donauit iuxta tex. in lo. spem. C. de donat. quia cum in locum ip-
sius filii legatarii ex accidenti successerit, sive substituerit, substituere enim
nihil aliud est, quam in alterius locum submittere, collocare. l. subrrogare. Bar-
ronius lib. 2. de verb. signat. verbo substituere, et eius iure cessionarii
pro singulari persona habentur, et nisi tota decem obtulerint, et sic conditioni
integre satisfecerint commodum legati acquirere non poss. ✓

Nec inficiamur si quis dixerit in dos ita ex accidenti substitu-
tos implementum conditionis transire non potuisse, cum specifica conditio adimple-
ri debeat. lo. qui haeredi 44. lo. Maevius 55. ff. de cond. et demons. neque id
procedit respectu personae, in qua conditio adimplenda est. et ideo iussus dare
haeredi servo alieno instituto, ei dicto servo, et non domino dare debet. d.
lex qui haeredi; aliud vero observat in persona, quae conditionem adimplere de-
bet, neque hoc per conditionem per alium implere, et ideo iussus dare decem conditio
ni satisfacit si alter nomine suo dederit. lo. Arenya 15. ff. de stat. homin.
et hac specie admissa cessat ea difficultas proposita supra num. 68. et constat
tex. in d. lo. cui fundus non adversari resolutioni propositae quod licet
legatarius non possit scindere rem legatam nec instantis iudicii dividat haere-
des tamen eius posse, hoc est rem legatam, adeo inter eos divisam posse unum

pars

partis sue agnoscere, et aliter ... suo repudiare, quod in con veniens ... decisioni ... 1. et 2. adversatur.

... quae ... interpretes ... ijs, quae ... videtur quod ... docet in l. qua ... infra ... posse extraneum a patre ex parte heredis scriptum ... impuberi pupillariter substitutum remota patris successione impuberis here ... amplecti ... substitutus ... heredi ... tota paterna hereditas ... pervenerit ... instituti ... propter coheredis ... repudiat ... patris et filii ... hereditas ... filio impuberi ff de vulg. si ... substituto repudiare partem ... patre impuberis hereditatem amplecti permitteretur ... sequimur ... contra ... decisione ... paterna successione scindere ... patris et filii unus sit ..., una hereditas, unum patrimonium ... patri et filii ... impuberis ff de vulg. ...

Nec solvit difficultas si dixeris ... disputanus in d. l. quasi ... amplexus ... an extraneus ex asse fuerit institutus an ex parte, et si ex parte potuerit sine metu remota patris successione impuberis hereditatem amplecti, nam superioris difficultatis ... non videtur inferior, quando ex parte, quam quando ex asse quis heres scriptus est ... semper ... relatus ... nam qui hereditatem parentis ... non debet extra hereditatem quidquam ... Crescit difficultas hoc ex ... paterna ... infra hoc ... si filius ... ff de vulg. ... qui se paterna hereditate abstinuit si exheredati ... hereditatem se immi-

cuerit

sierit, et probare desiit, poterit ex substitut. hereditatem obtinere ex quo ita manifeste constat, nullum discrimen hoc estimandum, inter eum, qui ex parte, et ex asse heres scriptus e a patre, et filio impuberi proponitur substitutus, neque sicut ille, licet dic. pro patris hereditatem omittere, et pupillarem acquirere, quod ni dic. aliud est, quam scindere iudicium patris testantis, et pro parte illud approbare, pro parte vero spernere.

N 28

Huic difficultati respondere solet ratione tradita ad text. in d. l. 1 et 2. in ea non militare, cum patris et filii non unum, sed duo testamenta habeantur. l. in duplicibus. 29. ff ad leg. falcid. l. 1. § 1. ff si cui plus quam per leg. falcid. § igitur. ib. duo quodammodo testamenta inst. de pup. et per consequens duo dispositiones ex quo recte poterit substitutus pupillaris patris dispositionem respuere, et amplecti pupillarem, advertit nos. Ricardus Pessic d. c. 28. nu. 71. sed haec consideratio difficultatem non tollit, neque etsi inter ipsos veteres prudentes valde controversum fuerit an patris et filii, duo, an unum sit testamentum quidam existimantibus duo testamenta esse, d. lex 1. § 1. ff si cui plus quam per legem fal. cum similibus supra adductis. aliis affirmantibus non nisi unicum esse, et pro uno haberi. d. leg. patris et filii 20. ff de vulg. l. pater filium 28. vers. nec illud maxime movet ff de bonis auctoritate iudicis possidendis aliaque leg. 13. ff de privileg. credit. quorum sententia obtinuit, ut non difficulter colligitur ex Iustiniano ind. § igitur. ib. aut certe unum testamentum inst. de pupill. et quidem recte, quia si rem dicamus magis et tamen duo testamenta dici possint, quod duae sint hereditates d. § igitur, tamen si causam efficientem suae principalem spectamus, unum et idem est iudicium patris nempe, cui concessum est pro filio impuberi, qui integro iudicio caret testamentum ordinare. illustrant Balduinus Lecinartus, et Ricardus noster ind. § igitur. Vaconius lib. 4. declarat. 63. Donellus lib. 6. com. c. 25. Ant. Faber. in tractat. ad text. in l. Papiniani § sed neque impuberis. et deinde testamento et decad. 1. err. 5. nu. 12. cum

igit. nulla alia causa efficiens, neq. ullus aliud inditia nisi patris inordinat. et ofat. ... consideret, relinquitur ut fateamur non posse coheredes filii pariter qui substituns in specie de cols. subst. patrna portione omittere et pupillarem [illegible] ne in [illegible] patris [illegible] admittamus. d.

Quare quaestio haec, quando nempe is, qui heres a patre institutus est et impuberi [illegible] substitutus paterna hereditate adire et filii repudiare possit, id est paternam respuere et sibi acquirere, valde obscura, et perplexa iuris expositoribus visa est, ut [illegible] ex Bart. Paulo. Cumano. Iuleorio et aliquis in dictis iuribus, eodem Bart. in l. fin. a nu. 7 infra hoc tit. [illegible] de subst. a xirmate 56 cum duobus sequentibus. trentacinquio. [illegible] 2 p. c. 18. Antonio Fabro 2. conlect. c. 2. et decad. 31. err. 10. et 32. err. [illegible] in lo. quidam [illegible]. C. deiar. delib. Cuiac. ind. lo. sed si plures 10. et in lo. si filius 12 ff de vulgari [illegible] Pichardo. [illegible] d. c. 28. nu. 75. sed ut clara methodo singula [illegible] quae ad hanc partem spectant percipere possimus. sequentes casus separandos [illegible] quando impubes filius ex asse a patre institutus est heres, ei [illegible] substitutus, sive frater, sive extraneus, quo casu si patri heres extitit, et impubes obierit non poterit substitutus hereditates separare. ita ut patris habeat filii non habeat sed aut utrasque aut neutras habebit iuncta enim hereditas est [illegible] d. lex sed si plures 10. §. filio impuberi. ff de vulg. d. lex pater fam. 26. vers. atque substituens ff de bonis aut. iud. poss. et ideo scindi in partes hereditates nequit ut in mra hoc l. Paulus manifeste advertit. docent Bart. ind. §. filio impuberi, et ind. lo. pater fam. et in lo. [illegible] C. de impub. Cuiac. ind. §. filio. Anto. Faber decade 32. err. 1. nu. 12. [illegible]entacinquius d. c. 18. nu. 2. Tanaletos de subst. [illegible] depup. nu. 53. Pereira in l. si curatores verbo minoribus nu. 58. C. de in integrum restitut. Maurizius de restitut. in integr. c. 15. [illegible] disputari an resti-

tutio

uerio superiori casu ad versus immixtione a pupillo impetrata posit subs titutum taliter vt impuberi haeredi admissa possit paterna repudiare.

2us casus est quando pupillus ex ase a patre haeres scriptus a bonis paternis abstinuit et impubes decessit, in quo Iulianus relatus ab Vlpiano in l. si pupillus 42. alias incipit Iulianus infra eod. tit. docet substitutum non posse paternam haereditatem repudiare et pupillarem agnoscere, sed esse compellendum creditoribus paternis respondere nulla esse separata haereditate vt ostat ex illis verbis nisi substitutus esse fuit, inclinat enim in hoc vt putet substitutum etiam patris onera subituram. Plane licet impubes beneficio praetoris se abstinuerit haeres tamen ad hoc iure civili remanet. l. cum quaesi 30. § sed etsi suus. ff. de fideicom. liber. et sic iuncta paterna haereditas pupillari vna est capit et licet ipsi impuberi haeredi scripto, ne invitus aeri paterno obligetur abstensionis beneficium a Pretore cedat, id tamen eius haeredi sive pupillari substituto concedi non debet, qua forte ratione Iulianus motus in superiori specie substitutum compellendum paternis creditoribus satisfacere affirmauit.

Vlpianus tamen praedicti Iuliani sententiam a Marcello notatam docet ob id quod pupilli vtilitatem impugnat, qui ipse saltem posset habere successorem etenim cum pupillus paterna se abstinuerit haereditate nullius bonum patris ad eum pervenerint cessat ratio quae in specie praecedenti adducimus et tale in d. l. sed etsi 10. § filio ff. de vulg. et. cum iuncta patris et filii haereditas nunquam fuerit et sic nullum inconveniens possit considerari in eo quod substitutus patris haereditatem omittat et pupillarem tamen admittat. neque id damno est posse creditoribus paternis, quibus quemadmodum in pupillum qui se abstinuit si aduerit actio nulla daretur cum in eius bonis nihil iuris intendere possent, ita et similiter nec in eius substitutum, in quem nulla aeris obligatio esideratur

Sed obstat text. diffi. illis in d. l. pater 28. ff. de bon. auct. iudic.

possi.

poss. ubi Iabolenus Iuliani praeceptor docet quod si pupillus paternae he
reditati se abstinuerit et deceserit substitutus, qui postea ei ex pupillari successerit
tenebitur satis facere paternis creditoribus, quibus pupillus ipse respondere non
tenebatur. hac difficult.e oppressi D.D. emendatores manus adhibuerunt et
ex vers. idem in substituto notat tollentes, ita legunt idem in substituto filio ha
rede servandum est ut sic Iaboleni praeceptoris sententia, de qua l. cum Iuliani dicti
pupilli, de qua in d. l. si pupillus ei item, ita Gothofredus in d. l. pater hered.
Enriquez Asuer in lib. singulari repetit. lect. c. 40. caeterisque Ant. Faber lib. 2 con
iect. c. 2. ut d. lex pater superiori maxime speciei conveniat. integris vers. vel
hic b. postquam pupillus se paternae miscuerit haereditati.

Quibus emendationibus et aliis expositionibus omissis discri
men inter supradictas species adhibendum est, aut impubes paternis bonis se non
immiscuit sed abstinuit, et tunc eius substitutus creditoribus paternis satis
facere non cogitur patris haereditate repudiata idque ex sententia Marcelli, quam amplec
titur Ulpianus in d. l. si pupillus infra hoc tit. aut impubes bonis pater
nis se immiscuit et postea abstinuit et tunc substitutus qui pupilli haereditatem
adiit paternis creditoribus satisfacere astringitur quasi patris et filii una sit hae
reditas et abstensio non substituto prosit, sed tantum filio, cuius pudori parcitur.
ut potius patris, qua eius bona veneneant, et cuius immixtio perinde aditionem
falla iudicatur, cum integrum ei abstensionis beneficium semper maneat. l. impube
ribus 11. b. omnimodo abstinendi potestas ff. l. necessariis 57. b. sed impube
ribus quidem etsi se immiscuerint infra hoc tit. tamen ex Cujac. 3. quaest. Pa
piniani in l. sicut ius 12. ff. de vulgari vers. res difficilis est in l. pater fami
pluries relati a Vicardo lib. d. c. 28. nu. 18.

3.us casus est quando impubes filius instituitur coharede ei
dato, eodem pupillariter substituto, in quo sive extraneus, sive frater

impu

impuberi sit affirmandum, non posse taliter substitutum paternam hereditatem acquirere et pupillarem omittere, aut e contra pupillarem acquirere, et paternam respuere. d. l. ex sed si plures. § filio impuberi. vbi idem est. si pater meum heredem scripserit ex parte, et filium ex parte, ergo patris hereditatem repudiauero, nam neque filii hereditatem habere possum. l. quidem ille in l. 20. vers. placuit etenim nobis. C. de iure deliberandi cuius ratio in eo est, quod cum repudiata a coherede pariterque substituto hereditatis paternae portione ipso iure accrescat pupillo, qui patri heres extitit, iam utraque hereditas iuncta esse incipit, et sic substitutus non potest alteram ab altera separare. docet Cuiac. vbi proxime. d.

Verum huic propositioni aduersatur textus supra num. 16. expensus in d. l. quaesitum 40. infra hoc num. vbi ex Marcelli ad Iulianum nota scriptus heres ex parte idemque pupillariter substitutus potest impuberis hereditatem adire, et paternam repudiare, ut manifeste ex illis verbis constat. vbi si ex parte poterit sine metu remissa patris successione impuberis hereditatem amplecti. Huic difficultati Accursius schol. vlt. in d. l. quaesitum, et verbo admittatur in d. l. quidem 20. satisfacere conatur asserens per textum illum supplendum declarari debere textum in d. § filio impuberi, etenim licet pupillo ex parte herede scripto coheres datus pariterque substitutus non possit paternam hereditatem repudiare et pupillarem amplecti d. § filio impuberi, si tamen ultra filium et coheredem substitutus 3. heres detur, cuius aditione iudicium paternum sustineatur, tunc substitutus coheres poterit omissa paterna hereditate pupillarem amplecti, idque ex eo quod repudiata portio paterna tertio coheredi accrescit, nec pupillari adiungitur, et substitutus adeundo solam pupillarem iudicium paternum euertere non videtur. Quod in portione hereditaria, in qua

heres scriptus est in test.o paterno procedit; hac enim omissa, ei accrescit caetera portio paternae haereditatis, quae impuberis fuit repudiari non potest cum semel iuncta pupillari fuerit. d. §. filio impuberi h. iuncta enim haereditas est capit.

Accursiana tamen haec expositio nequaquam admitti debet cum duo quae sustineri non poss. supponat, alterum est haeredem addendum, cuius adit. iudicium paternum substineat, quod extante filio haerede scripto, ut idem Accursius supponit, necessarium non est nemo etsi parum doctus negaverit. Deinde ait portionem omissam a cohaerede substituto ei tamen accrescere, neque enim video cur non debeat eam accrescere filio cohaeredi, ut sic portio taliter repudiata duobus aliis institutis, hoc est filio et ei, quem supponit iure [illegible] ris sua accrescat.

Quare Accursio omisso verius affirmandum est in d. lo. quaesitum supponendum impuberem exhaeredatum fuisse, et duos a patre scriptos haeredes esse, quorum alter filio impuberi exhaeredato pupillariter fuit substitutus, et dubitatum, an is posset paternam haereditatem omittere, et pupillarem adire, et affirmandum est posse. si alter cohaeres suam portionem agnoverit, et sic iudicium paternum confirmaverit, haec hic ratio tamen, id quod substitutionem propter voluntatem patris habet non ita ei damnum est quod ipsius patris haeres sit, sed filii, cum pater alium eius haeredem sibi fecerit quo adeunte satis affirmata patris voluntas ita disponentis credi tur. nec eo scindere substitutionem, mediam eius adeundo solam pupillarem, quasi haeres familiae pater ipse testator. in tali casu fecerit, et haec vera expositio confirmatur, in lo. ita tamen 21. § qui suspectam ff ad Trebel. ubi quia potuit cohaerede adeunte, quamvis ipse omisisset haereditatem substitutionem adire et tri[illegible] apertius vers. quod dixi eiusdem legis ubi

haec

Ad l. 28 et 29.

Hoc enim facto est is, qui patris haereditatem non adit filii haereditatem adire et retinere cogetur, inque iuribus substitutus filii impuberis exheredati qui cohaeredem habet, qui pro eius portione adierit ex Iuliani sententia pro pupillari tantum agnoscere. confirmat sententiam hanc textus in l. pro herede 20. § Papinianus infra dicto.

N. 28

Ex quo si liber possumus affirmare Marcellum in d. l. quaesitum non notasse Iulianum, qui in proposita specie eiusdem sententiae fuit ut ex supradictis iuribus constat, et verba Iuliani in d. l. quaesitum ubi pater si impuberi fuerit substitutus intelligenda in casu quo impubes fuit ex asse scriptus haeres, vel ex parte et coheres unicus ei fuit substitutus, in qua quaestione Iulianus rectissime affirmavit substitutum in edictum incidere si se immiscuerit impuberis haereditati cum ergo in hac quaestione Marcelli sententia statim proposita nullo modo possit intelligi consequens est affirmare Marcellum non notasse Iulianum sed declarasse discrimen adhibuisse in casu de quo ibi quando nempe impubes fuit exheredatus, et duo a patre heredes scripti, quorum alter patris haereditatem adiit alter vero, qui impuberi substitutus fuerat patris portionem repudiavit, de quo et Consultus Iulianus idem quod Marcellus sensit. d. § qui suspectam. d. § a patre, quae a nemine ita expensa observanda erunt pro vera et perfecta superiorum iurium expositione tametsi Covarr. in c. si pater 2. part. verbo deferunt. nu. 16. varios intellectus ad d. legem quaesitum assignet et Antonius Faber decad. 32. err. 3. nu. 6. multis fundamentis contendat eam legem Triboniano fore adscribendam

N. 29.

4 casus est quando extraneus heres institutus ex asse substitutus est exheredato filio impuberi patris haereditatem recusat et impuberis retinere vult et non auditur tunc quia nisi patris haereditas adita

a litaherit pupillare ... ... in l. 2. vers. ... ... sedes ... heres 10.
§ si ex asse ff. de vulgari, ... qui ... patris ... non
debet ex ea aliquid capere ... d. l. ... quaestione ... infra ...

N. 90

Caeterum si non extraneus sed filius testatoris ex asse heres
scriptus sit et impuberi fratri exheredato substituitur ... pu
pillaris confirmat ... Govianum et alios ... qui ...
lib. 2. ... ab Osvaldo ... in notatis ad Donellum lib. ...
et sic ... d. § ex asse cessare videatur ... quae
stione, qui ... supra ... non solum de extraneo ... filio
intelligi debet, alias ... ratione ... in
et ... quod in extraneo ... ex generalitate ... d. l. ... quaestione
de qua ... nulla ... quaestione, ...
... et sic ... intelligas, ... aequitatem tamen
pensata, ... filio concedit ab here
ditate patris ... et pupillarem amplecti ... qui ... infra
... filius 12. vers. ... ad vulgar. § ... Praetor. inst. de
hered. qualit.

N. 91.

Et ... non sine mysterio ... pa
... quaestione ... filius qui ... et ... demons
traret, quod ... in d. l. ... quaestione ... vera
... hereditatis ... ratione ...
... pensata ... in substituendi introduxit ... impuberibus ... vulgaris
§ 1. ... Papiniana ... bona
paterna a bonis fratris impuberis exheredati separando ... filius qui patri
... de vulgari ...

Quid ... impuberi exheredato ... substi-

tutio

p̄num exvenit ut ita accordet cum tx̄u in d. l. filius 4. intra hoc titulo quod et antea mesenserunt Iacobus de Arenis Cinus Dinus, Bart. et alii relati a Bald. in n. 9. verum cum exheredatio odiosa sit et in dubio [illegible] non debeat admittere, cum Baldo et Paulo d. non [illegible] affirmare filium impuberem. [illegible] instituta fuisse diceretur tamen antequam se bonis paternis immisceret et in suum heredis portionem se transmisisse non tamen cum [illegible] ut in l. si quis filius n. 9. intra hoc titulo sed quaelibet fratri impuberi [illegible] [illegible] vide Gabrielem [illegible] [illegible] exregula l. [illegible] 10. § 1. [illegible] [illegible] abstinendi transitio perfectus impuberis persona in hereditate paterna [illegible] et bonorum separatio [illegible], quae vero nihil [illegible] et quo abstinsio in bonis [illegible] [illegible] [illegible] pot. transmissio. Unde remedium separationis de quo in d. l. si filius, i. [illegible] necessariis [illegible] [illegible] hereditate paterna quae fuit pupillari [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] suis heres patri [illegible].

N. 93. Ceterum in terminis d. l. si filius 4. intra hoc titulo cum impubes exheredatus fuisset nulla portio hereditatis paternae potuit ipso iure pupillari [illegible], quae separanda [illegible]; sed tantum mansit paterna hereditas delata filio, a qua nefuit se abstinere et pupillaris [illegible] [illegible], quae verior [illegible] [illegible] ordinari dev. [illegible] Baldo Paulo et Alexandro supra [illegible] et in d. l. quidam [illegible] C. de [illegible] deli. perque non emendari d. l. 10. § quaesitum intra hoc titulo recte advertunt, etsi perperam [illegible] nonnulli cum [illegible] intrio in d. l. quidam [illegible] [illegible] Imperator non novam quaestionem excitavit; sed excitatam iam a iuris prudentibus sancte [illegible] firmavit pro ea parte quam [illegible] l. qui patri 29. intra hoc titulo sicut

Seit

ris [illegible] C. de donat. causa mort. [illegible] ex [illegible]
5. [illegible] 67. [illegible] donat. causa mort. [illegible] quia in dubio [illegible] corr[i]-
gunt nec [illegible] [illegible] proximus 3 [illegible] 11. C. [illegible] pro-
sequunt. Cular. in d. l. [illegible] sed et si et in d. l. o. [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] ind.
l. [illegible] [illegible] videndi [illegible] Ricardus. [illegible] c. 29. nu. 27. ubi plures au-
ctores refert. Pinellus in sellect. c. 13. nu. 60. Ant. Faber. de err. pragmat.
decad. 31. err. 5. ex nu. 1. et err. 7. nu. 2. [illegible] decad. 100. err. 10. Donellus
in d. l. 1. quid si agio C. de iur. del. qq. [illegible] [illegible] [illegible]
hic commentarius [illegible] imponimus ad laudes Dei Beatae Virgi-
nis absque labe originis peccati.

[illegible]

Ad

AD TX IN LEGE QVI in aliena ff de acq. hered.

N. 1.

Inter adeunda, aut repudianda hereditatis aditiones et illa non inferior est, quae exquirit ut heris adeundo se obligare possit, vel is cui hereditas acquiritur, y ytrinque sinon vel scit delata hereditas sit et ea sibi delata sciat, neque hereditatem quidem adeundo acquiret, aut repudiando amittet. quod in duobus heredum generibus reperitur, unum est eorum, qui sub tutela, aut cura sunt, ut pupillus et pubes curatorem habens, hi delatam hereditatem licet delatam sciant sine tutoris tamen aut curatoris auctoritate adire aut repudiare non poss. l. more § . infra hoc tit. l. obligari § . heredit. ff e aut l. . tuto. § neque tamen inst. eodem l. pupillorum 5. C. de repud. here. l. si curatorem 3. C. de in integrum restitut. posterioris generis sunt servus et filius fam. qui licet instituti ab aliquo extraneo sciant se ad hereditatem vocatos eam tamen acquirere, sine domini aut patris iussu non poss. ut l. . in hac nostra l. qui in aliena animadvertit cuius sententiam ut potest generalem non ad filios tantum, sed et ad servos pertinere plures crediderant sed verius est in toto huius legis initio de filio fam. tractari ut multi infra referendi comprobant.

N 2

In qua tria proponit. 1um in princ. 2um in versi. sed in bonorum 3um in versi. sed et si legitima. Asserit filium fam. heredem ab extraneo scriptum non posse ad onera hereditaria obligare patrem invitum hoc est patre non consentiente, invitum enim non contradicentem tantum, sed etiam non consentientem plerumque dicimus l. filius fam. 8. § invitus ff de procurat. l. invitus 5. ff de servitut. urban. praedior. l. in eo 45. § deinde ait lex ff de rit. nupt. Praeterea sit haeres ... hic sed . l. quem merito omnes interpretes

recepe

receperunt. Supradictam tamen propositionem ampliat Ulpian. in d. vers. sed et si legitima eorum iure patris procedere debere quotiens filio legitima matris hereditas ex senatuscon. Orficiano delata est quam vel adeundo patri acquirat cuius voluntas praecedere debet et hunc esse versimum huius vers. sensum probat Aret. sic notabi. 2 recepto ex Pinel. in l. 1. C. de bon. mat. 2. part. nu. 35. d.

Ex quo improbatur sententia eorum qui affirmarunt non posse supra traditam expositionem admitti, quia iuxta eam relatio non fit ad proximiora ut notari solet in l. si idem § fin. iuncta glossa fin. ff. de iurisdict. omn. iud. nam ubi materia subiecta suadet relatio ad remotiora fit teste Bart. in l. 30 his scriptura 30 § fin. nu. 3. ff. de legat. 1. d. — N 3.

Rursus improbatur sententia eorum qui affirmarunt praedictum vers. ad duas praecedentes parteis referri, quia clausula in fine posita ad omnia praecedentia refertur l. 3 § si filius ff. de lib. et post. d. l. ex talis scriptura § fin. et hunc esse sensum quod si filius velit admitti ex senatus cons. Orficiano quod fieri potest citra beneficium bonorum possessionis, tunc patris iussum praecedere debeat, secus si per bonorum poss. unde legitimi quae etiam post dictum senatus cons. ei competit l. 2 § ult. ff. unde legit. glo. in l. 1. C. qui admitti tunc sufficiat ratihabitio: nam licet haec expositio in se vera sit, non tamen convenit dicto vers. et legitima hereditas quae verba ostendunt tractari de heredit. iure civili delata et non de bonorum possessione ergo supra tradita prior expositio ut proverissima retinenda erit. d. — N 4.

In vers. sed in bonorum posse. dicitur ab Ulpiano proponi interadition. hereditatis et bonorum poss. ut illa praecedere debeat iussum ut ex audivimus et comprobatur textus in l. si quis mihi bona § iussum — N 5

Ad lo. qui in aliena 6.

iussu intra hoc t.o in hac sufficiat, quod rati habitio subsequatur, confirma-
-tur. in l.o bona 3. § acquirere ff de bon. poss. l.o fin. ff quis ordo in bon.
poss. servet. l.o bonorum 24. ff rem ratam ha. l.o 1. C. qui admitti. Illus-
trant hanc Ulpi. sent. ultra Bart. Bal. Pau. Alex. Curtia. Odofre.
Immo. Angelus et Iasonus hic Decius in d. l.o 1. C. qui admitti. Francius
Duarenus ad hunc t.us c. 4. et lib. 2. disp. c. 10. Spino in speculo
t.orum glosa 33. anu. 54. Delonius lib. 3. supputationum c. 3. Petrus Fa-
ber. lib. 2. semestrig. c. 22. Fachineus lib. 5. contro. c. 15. et lib. 13. c. 38.
Cuiac. in d. l.o 1. C. qui admitti. Donellus 7. comm. c. 6. ubi Osvaldus
in nota. lit. D. noster Ricardus hic c. 14. perdoctus Cremazero.
lib. sing. disp. disp. 2. anu. 9.

N. 6. Verum ista hac Ulpiani sent. variis difficultatibus est involuta
nam quod filius heres citra patris iussu hereditatem acquirere contrariam viden.
iuris traditioni, qua cautum est, filium patrem in vitum non posse ac-
quirere. l.o 1. ff si a parente quis fuerit manum. l. acquiritur 10. l.o et in
vitis. 32. ff de acquirendo rerum dom. quae iuris traditio cum generalis sit
etiam in acquisit. hereditatis debet observari. Nec satis facit si dixeris a su-
pradicta regula acquisit. hereditatis ideo excipi. quia hereditas credita
et debita continet quibus heres adeundo obstringitur. l.o more § infra. hoc t.o
l.o non enim 38. ff ad treb. ne quod pater qui per filium heredes alieno consensu a
alieno obligeretur necessarium est quod voluntas eius praecedat.

N. 7. Nam hene difficultatem obiicit quod restitutio fidei commissi o-
bligat fideicomissarium. l. lex non enim ff ad treb. § sed quia in l. de fidei
com. hered. at haec restitutio filio fam. sine volunt. patris fieri potest. l.
l.o si legatus 30. § si filio. l.o servo 63. ff ad treb. ergo et hereditatis aditio a
filio sine consensu patris fieri potest nec quod hereditas onera contineat quae

quae

quia facit ut filius citra patris iussum possit ei adeundo acquirere actiuas quaerere et passiuas inquam obligationes considerant pengue se obstinere non secus ac in alijs rebus mandatis commo. et similib. inquam actiuas patri acquirit passiuas vero ipse retinet.

Rursus si vera fuit allata ratio ne s. pater suo consensu aria iter onis obligat iuridica est de qua procedat in bonorum possessione quod Vlpianus in d. vers. sed in bonorum possessione negat. ideo dicamus ex eisque manifestum fit, nam sicut haeres ita et bonorum possessor oneribus haereditariis obstringitur. l. 1. et 2. ff. de bonorum poss. ut qui bonorum possessionem accipit haeres existere dicatur. d. l. 2. l. 1. C. unde liberi et pro haerede gerere. l. pe. C. de iur. delib. et qui pro haerede gerit adeat. l. pro haerede 22. in prin. infra eod. tit. ideo procedit contra falit quod bonorum poss. agnitio eorum iudicis est. l. fin. C. qui admitti, at filius sine patris iussu non potest in iudicio comparere. l. 1. et 2. C. qui legitimam personam l. fin. § sancimus C. de bon. quae lib. et tamen nullo patris iussu interveniente filius bonorum possessionem agno. et nostertextus ind. vers. sed in bonorum possessione idem erit affirmandum.

Denique quod in vers. si de rei legitima ab Vlpi. proponit iussum patris requiri ad adeundam haereditatem matris filio delatam, qui sane iussus non esset necessarius nisi patri quaereretur arguat. l. eis miles 5. ff de castrensi peculio maxima difficultas premit ex text. in l. filius 22. vers. quoniam alii commodum ff de inoff. test. l. sacratissimi 9. ff ad Tertull. l. cum oportet § quemadmodum in maternis bonis. et l. fi. C. de bon. quae lib. ex quibus iuribus probari videtur bona materna ex aute nova Imperatoris constitutione de qua in l. 1. C. de bon. mat. patri pleno iure non acquiri. illustrant Vlcianus 4. parerg. c. 3. pheres robert. et Costalus Pereira in l. si curatorem 3. ubi verbo laesis nu. 17. C. de in integrum restitut. et Pinello in d. l. 1. 1 part. nu. 17.

Haec dixi

N. 1

Ad l. 6. qui in aliena C.

At difficilius esset vera decidendi ratio ad hanc tol. pra=

sentis erit investiganda et varias traditiones mi.. sustare et Accursio sic

et in l. 1. verbo transacto tempore C. qui admitti. Bart. in praesenti nu. 2.

Baldo Paulo Alberico de rectiguis Riminaldo in d. l. 1. nu. in. Ubi Donell.

idem Donel. l. 7. comm. c. 6. Ubi Osvaldus in notatis lit. C. reliti ab Spino

in speculo test. gl. 33. nu. 55. Sed inter oes receptior est ratio quam ex Bal.

Paulo Alexandro et Iasone hic recentiores deduxerunt idonea, pe in adit.

hereditatis patris iussu praecedere in bonorum possessione ratihabitio sufficere

quia hereditatis aditio inter actus, qui additionem non recipiunt enumeratur l. actus

77. de reg. iur. ne absurdus lemus ut interim quo pater ratum adit habe

rit ipsa aditio in suspenso sit, et ex additione postea adimplenda pendeat iussu

praecedere debere affirmamus, quod ro. in bonorum possessione non militat quia

non est ex actibus enumeratis in suspenso esse pot. et pendere a patris rati

habitione quam rationem in scholis passim admitti firmat Iacobus de Marsis hic

nu. 75. et satis bonam appellat Iason. nu. 28. idque Tulgosius in d. l. 1. C. qui

admitti. Ubi Riminaldus meliorem dicit, quam quamlibet aliam, quae possit excogi

tari.

N. 11

Improbant tamen rationem hanc Decius in d. l. 1. nu. 10.

et 100. Ruinus nu. penult. consequens quod actus enumerati a iuris Con.

in d. l. actus exempli loco ponantur ut constat ex illa dict. veluti nec intentio

iuris Con. fuit enumerare oes actus legitimos sed potius docere res actus le

gitimos quoque esse intactos vitiari per temporalem condit. adiectionem.

Iuris Canonico merito ea regula sine exemplis proponit ut 5. dist. 6. rec

te advertunt Albericus et Corrasius in l. servitutes 4. ff. de servit. Foriatulus

dialog. 43. Cobar. in 4. 2. part. c. 3. nu. 4. et sic si quis ea regula non pro=

bare efficaciter rationem dictam supra adductam inter aditionem et bonorum possessionem

cum

ut intelligatur et de aliis actibus praeter enumeratos, qui inibi involuntarie sunt ut puta est per quos actus effectus operentur eiusmodi et videtur bonorum possessio.

Praeterea facit, quod filius non adit hereditatem exprimendo causam cur adit, ita addo hereditatem si pater meus adit, hane ratam habuerit, sed potius nulla, cum actus ipsa ceterum de natura actus ut valeat necessaria sit ratihabitio tamen cum causa vitiat, si ve aditio intrinsece insit attenta qualitate personae, et certis dispositionibus nullum vitium actui afferre debet cum supradicti actus legitimi nonnunquam tacite recipiant, quae aperte comprehensa vitium afferunt l. actus legitimi 77. ver. ff. de reg. iur. facit tex. in l. nonnunquam 52. ff. de cond. et demonst. in l. si quis Sempronium 68. ff. de hered. inst.

Supradicta igitur ratione explosa non aliunde, quam ex Ulpiano decisionanda est l. ne aere alieno pater obligetur. plane cum nulla obligatio regulariter consideretur sine consensu et voluntate illius, qui obligatur dicta l. 10. §. 1. ff. de pact. l. non omnis ff. si certum petatur l. 2. ff. de obligat. et act. quia quaecumque gerimus cum ex nostro contractu originem trahant, nisi ex nostra persona initium obligationis sumant inanem actum efficiunt. l. quaecumque 11. ff. de obl. et act. et filius iam adeundo per inde patrem heredem faciat ac si ipse heres fuisset. l. 2. et 3. ff. de petit. hered. l. si pater 40. ff. de hered. inst. l. acquiritur 10. §. 1. ff. de acquirendo rerum dom. hereditas quae sua natura, contineat credita et debita quibus adeundo heres obstringitur l. more 8. infra hoc tit. manifeste constat quod si filius adeundo hereditatem sine patris iussu, cum eum ex tali aditione heredem faceret, cum oneribus hereditariis absque eius consensu obligaret, quod cum admittendum non sit maxima prudentibus fuit introductum ne filius citra patris iussum hereditatem ei delatam acquirere valeat.

Cum vero in bonorum possessione non militet et ideo ratihabitio in ea sufficiens est, nam Praetor. quaesitio bonorum possessionem elargiri cum hereditate

ipso

ipso iure non facit hoc est directo et recta via et non per circuitus et obliquum
sic enim ea verba proposita in § quos autem inst. de bonorum poss. expono cum textu
in l. cohortes 27. § patres ff. de pactis. l. 3 servitutes 4. ff. de servit. observant ad
meliorem iuris explicat. Brisonius de verb. signi. verbo ipso iure. Cobar. in regula
possessor. 2. part. c. 6. nu. 6. Unde cum per bonorum possessionem filius directo non
fiat heres, nec patrem recta via heredem faciat. merito eg. filius citra patris iussum
potest agnoscere.

V. — Nec obstat si inferas quod licet pater directo heres non fiat petita a
filio bonorum possessione nihilominus tamen fit per obliquum et licet non directo,
actionibus tamen utilibus ovenit. nam respondetur, quod hec ex aequitate profluxerunt
et ideo equitas dicuntur. Duarenus l. disp. c. 11. Unde Pretor aequitatis amator
l. sed cum patrono 6. § quaevis ff. de bon. poss. utiles actiones ita moderatur, ut non aliis
quam sequutura ratihabitio patris locum habeant. Ex quo oriunda est ratio. ad textum in
l. 18. l. si legat. 30. § si filio. d. l. servo invito 63. in princ. ff. ad Treb. ubi
Marcia. docet filio vel servo etiam ignorante patre vel domino hereditatem restitui
fieri posse cum ex pro bon. possessionis sufficiat gratiae habitio sequatur cum
actiones inde provenientes non directae sed utiles sint, cumque Pretor sic moderetur sicut provenientes

Ex bonorum poss. agnitione. + Ex quibus constat quod licet hereditatis aditio et bonorum possessio aequiparentur
ut supra diximus in hac tamen parte maxime inter se differunt. cum he-
reditatis aditio ipso iure patrem heredem obtineat bonorum vero possessio non,
antea quam ratam habuerit.

N. 16. — Rursus ex supradictis eruenda est ratio quare filius cui
cum contrahentes commodum in patrem etiam invitum refundat emolumentum
tamen hereditatis ei citra eius iussum non acquirat. Cum ut Bart. tradat
hic nu. 1. videbat filium fam. non obligari ex causis, quae amara vo-
luntatem pendent ut ex voto. l. 2. § voti ff. de polli. quia votum a simplici

volunt

volunt. pendet. c. 3. extra de voto. et sic nec hereditas adit. quae ipsa voluntate consistit. lo. gerit. 78 infra eod. tit. § fin. inst. de heredum qual. nec verius est filium fam. obligari ex iis causis, quae a mera volunt. dimanant. Item actio negotiorum gestorum ex mera volunt. gerentis proficiscitur lo. 2. ff de neg. gest. et mandatum a sola volunt. mandantis pendet et ideo eius morte extinguitur. § recte inst. mandati et omnes contractus ab initio a volunt. dimanant. lo. sicut ab initio C. de obl. et act. et nihilominus ex omnibus his filius fam. obligatur lo. tam ex contractibus ff de iud. dicitur.

Et quod de voto a Bart. adducitur non obstat, nam variis expositionibus omissis ea admissa fuit, quae docet filios fam. non habuisse iuris publici quoad sacra participationem et sic dictus fuisse in sacris paternis. lo. filia 12. C. de collat. et ideo eorum obligatio ex voto ad ius publicum et sacra pertineret filius fam. non admittebatur. ita Ant. Carus Silvius lib. singulari ad leges sacras Romanorum c. 20. Alciat. lib. 5. parerg. c. 9. sed eorum ratio est difficultas continere videtur quod ea admissa nec filius aut servus ad votum admitteretur cum consensus patris aut domini non praeter ea, quae iuris publici sunt cum quoad ius publicum attinet non attendatur patria potestas. lo. nam quod 14. ff ad treb. at in emissione voti attenditur patris consensus d. § voto. igitur eius divisio superiori ratione non fundatur.

Quare dicimus et vota quae gentiles olim emittebant die 3. post kalendas ianuarias pro salute Principis aut incolumitate reipublicae continere aliquas rei erogationes. lo. si calumniet. 233. § ff de verb. sig. lo. 1. C. de obl. et votor. lib. 12. latine hic tradit a Briso. de formulis lib. 1. pag. 105. Gevara in lo. si ideo ff de off. Praesid. Alexand. ab Alexan. lib. 2. dierum genialium c. 22. ex quo Romani potius observatu religiosi. lege data ab Augusto observarent. [illegible] facult. habere et qui supra patrimonii

monii vinculo ... non obligaretur ut ex Dione Cassio lib. 53. ... Ro-
mana referunt Cona. 3. comm. c. 8. nu. 6. Corrasius in l. qui libero. 2.
partitione 13. ff de ritu nupt. Rimina. in l. 1. nu. 17. C. qui admitti. Fara
in l. si quis a liberis in princ. nu. 69. ff de liberis agnoscendis. Unde cum
filius fam. propter acquisitum nihil haberet sed omnia patri quaereret voto
non obligabatur et sic textus ind. § voto speciale casum continet quando §. votum
non personale, sed reale est. de quo loquitur Ulpianus d. statim in dicto illi
textus 2. d. l. si quis rem aliquam voverit voto obligatur. quod et prosequitur in
d. § voto.

N. 19

Constat ex dictis rationem differentiae quam Bart. adducit inter contractum
aditionem ex similitudine voti et aditionis non pendere. igitur dicendum est supradictam
differentiam ex ordinanare, quod in omnibus contractibus in quibus filius emolumentum
patri eo invito acquirit ipse filius obligatur et qui cum eo contraxit cum obli-
gationis nexu astringit atque ita contractus ex utraque parte perfectus re-
manet l. labeo 19. vers. contractus ff de verb. sig. Caeterum in haereditatis a-
ditione filius citra iussum adeundo patrem non obligat ut in nostro textu, et consequenter
nec aliquid ei acquirere potest nec ab obligationibus separentur. Unde neque
se ... in ipsa haereditate maneant. cuius emolumentum nec ipse filius
retinere potest neque si posset statim patri illud acquireret.

N. 20

Nec aequiparatio contractus et aditionis procedit neque res proce-
dit onera haereditaria ab ipsa haereditate esse inseparabilia l. amore C. infra
eo. tit. l. 1. et 2. ff de bono. poss. l. haereditas 119. ff de verb. signat. et ideo
onera debent esse penes eum, penes quem haereditatis emolumentum est, et cum hoc filius
patri acquirere non possit sine onere necesse est ut pater obliget, quod cum consen-
sus aditionis prandat, caeterum in contractibus res quae acquiritur separabilis est
ab ipsius contractus obligatione l. procuratoris. § plane. ff de tribut. act. et

sic

si in conveniens non est ut alter ex alterius contractu obligetur, alteri vero commodum dicatur acquiri, in quo cum nulla obligatio admixta sit, sicut in hereditate, nulla iniuria fit ei, cui etiam invito res acquiritur, neque fit etiam ei, cum quo filius contraxit, neque filius cum quo contraxit ad filium habet, et non patrem, cuius fidem sequutus non fuit, quoque sciens debebat pro filio non teneri etiam si commodum obligationis ei acquireretur. l. 1. C. ne filius pro patre. diversum tamen in hereditatis aditione procedit, neque creditores defuncti eius fidem sequuti fuere, quo mortuo penes hereditatem obligatio manet, et per aditionem in heredem transferitur. Hic autem si filius fam. esset, et adeundo commodum hereditatis patri quaereret et ipse oneribus obstrictus maneret, maxima iniuria creditoribus defuncti irrogaretur, cum tunc inanem debitorem haberent cuius fidem sequuti non sunt. Praeterea fieret etiam contra voluntatem defuncti, qui filium fam. instituendo eius cogitationem fuisse creditur ut si in eodem statu hereditatem adiret patri acquireret et pater ex quasi contractu aditione celebrato l. 3. § fin. ff. quibus ex causis in possessionem eatur creditoribus et legatariis teneretur cum quia supradictis causis onera ab ipsa hereditate sint inseparabilia merito ne erit [illegible] non pater invitus obligetur ut ut [illegible] in praesenti docet eius iussum in aditione hereditatis aditio facienda praecedere debere affirmamus.

Sed licet [illegible] ista sint ad difficultatibus supra nec [illegible] proposititis libera maneat videtur ad hec quae ultimo loco est addita, quaeque innuimus filium fam. iure hoc ff. attento non solum patri acquirere sed etiam ante novas constitutiones leges in l. 1. cum seqq. C. de bon. mat. l. cum oportet. C. de bonis quae lib. acquisitionis esse capacem et in id integram personam habere declaratum observo, qui nihil proprium retinere et quasi in hoc debilitas patria qua dominica potestatis iussit, ex quo quorundam veterum sententiam Faber et Richardus noster. sustinuerunt ostendentes Iuris Consultorum aetate filium fam. sibi et non patri acquirere posse et consequenter citra patris iussum cuiusvis alterius

quo

quo pater sibi acquirere renuisset hereditatem adire posse eamque sibi acquirere et novam et inauditam, ut dicunt, opinionem suam fundamentis confirmare conamur.

N. 22. Ex textu in lege Praetor ait 4. § sed et filius. ff. de edendo. h. sed recte Sabinus respondit tunc id admittendum cum quod hic patri refert. ergo clarius casus, in quo filius patri quidem non refert. 2. ex textu in lege denique 3. § si quid minori in fine ff. de mino. ubi. interfuit enim eius non capi cum sane patri non acquireret sed ipse haberet. 3. ex textu in lege Amilius 38. in fine ff. eodem titulo de mino. ubi. tunc recte dicitur, cum patri acquirere possit. 4. ex textu in lege Pomponius 35. ff. fam. ercis. ubi. filius etenim quamvis naturaliter agros tenuit specie dotis, cuius capax fuisset defendi. 5. ex textu in lege Gaius Seius 45. ff. sol. mat. ex quo probari videtur filium absque patris consensu dotem ad ventitiam cuius capax erat petere posse. 6. ex textu in lege Papinianus 8 in prin. ff. de inoff. testamento. junito textu in dicta lege filius non impedit 22. ff. eodem ex quibus constat commodum resultans ex querella inoff. testamenti non patri sed filio acquiri.

N. 23. Ulterius et 7. suam sententiam stabilire conamur ex textu in lege quidam cum filius 4. ff. de hered. inst. Ubi alius quidam filio adversus gravatum ex testamento restituere renuissanti sibi et non alteri concedit. 8. ex textu in lege coei 16. § si pater ff. ad treb. ubi si pater instituens et gravatus restituere hereditatem filio in potestate cum petitur dicat coeit adire et filio restituere. quod non admitteret nisi filius capax fuisset et hereditas penes eum post restitutionem mansura fuisset. 9. ex textu in lege Imperator 50. ff. ad treb. Ubi pater fuit institutus et gravatus restituere hereditatem filio cum in potestate esse desiisset, cumque pater multa in fraudem fidei com. fecisset, quia bona dilapidabat cognitum fuit filio ad hue in potestate manente hereditatem restituere, quod nisi capax fuisset non admitteret.

Praeterea

Praeter.a et 10 vari hec. Ideo ex tx.u in l. 91 in princ. l. apparente quis fuerit manumissus. ff. quippe sibi filius fam. esset quodam sibi acquireret eius emolumentum patri quaereret. expendunt enim verba illa quod ma sibi acquireret quae nulli ibi de servo scripta est. ut sic inter eos differentia notetur. nam quae per filium patri acquiruntur primo acquiruntur filio non ita et quae per servum domino. 11 ex tx.u in l. si filio. 11. ff. quae ea caus. in poss. ea. ubi si filio legatum sub fidei commissum sub conditione sit ita ipse quam pater in possessionem mittuntur, cuius rei rationem Paulus reddidit. 6. quia ambo spem commodi habent. igitur si conditio filio ad hunc in potestate existenti impleta fuerit commodum legati habebit. 12 ex tx.u in l. Balista 32. ff. ad treb. ubi filius fam. heres fuit institutus et rogatus si sine liberis decessisset hereditatem restituere collocatur ff. his pensium et tamen nec paterni iussus quasi eo casu non necessarii, nec paternae acquisitionis quae eo casu non erat iuris consultus nec mentionem fecit. ✓

Praeterea partem hanc 13. adstruunt ex decisione tx.us in l. miles 5. ff. de cast. pecul. ubi filius fam. absque iussu patris adit eam hereditatem ex qua nullum commodum ad patrem ei perventurum quod idem in ceteris casibus in quibus commodum filio acquiritur observandum erit. 14 ex decisione tx.us in l. 2 ac vera l. qui in aliena, in quem Ulpia. docet non posse filium citra patris iussum hereditatem adire quod intelligendum est casu quo pater sibi hereditatem acquiri velit ceterum si pater adquisitionem renuisset pro arbitrio filius adire poterit, alias si nullo casu hereditas filio delatae paternae locus erat acquisitione. Ulpi. generaliter et sine script. scripsisset filium sine iussu patris non posse adire ordine servo iuris C. docuit in l. acquirit. 10. §. 1. ff. nisi nostro iussu etc. ff. de acq. rer. dom. ✓

15 ex tx.u in l. is qui heres 13. & fin. infra hoc tit.

N. 24

N. 25

N. 26

ubi

Ad l. 10. qui in aliena h.

Ubi D. voluit neq. filiu fam. sine patre neq patrē sine filio hereditatē repudiare posse sed utrūq simul intervenire debere quod non alia ratione videtur processisse, quā quod repudiante patre possit filius velle eā sibi acquirere, quod in servo non aequè observatur cū sine eo possit dominus delatā hereditatē vel honorū possessionē repudiare l. 1. § per servū. ff. de acquir. hered. edicto. 16. ex hu. in lo. cū qui 51. § filius fam. infra hoc tit. h patrē non obligasse. Ex qq colligit[ur] fuisse Con. Africanus non dubitasse de adit. facta a filio fam. utrū valeat respectu ipsius sed dixisse ex ea patrē non fuisse oblig. utpote cū non sit facta ex paterno iussu, utilis tamen cū responsalibus. 17. ex hu. in lo. cū heres 52 infra hoc tit. filius fam. qui patrē furiosū habet potest citra eius iussū hereditatē adire nec id procedit ex beneficio rescripti, de quo h. na. rescriptū id tantū operat[ur] ut adit. facta filius fam. pro patre fam. habeat. &c.

N 27

18. Ex hu in lo. placet 76 infra hoc tit. h quotiens acquirit ex qq. ver colligit[ur] non semper per filiū patri acquiri cum tamen per servū semper acquirat[ur] domino exceptis iis, quae mari facti ss. lo. quod servus 24. ff de acquiren poss. lo. legatū 21. ff de adi. legat. § sed cū factū inst. de stipulat. serv. 19. pars hoc catone fulsit quod filius fam. integrā personā et caput inivit habet et civis Rom. dicit[ur] lo. na civis 4. ff de his qui ss. sui l. alien. iur. servus vero persona integra non est cū nullū caput habeat inivitate neq ullū statū ex quo et illud ut si filius emanciparet[ur] capite minueret[ur] cū statū mutaret, non ita servus si manumitteret[ur], quia nullum statū habebat lo. 3 § fin. lo. 4. ff de cap. minut. Unde mirū videri non debet si filius saltim recusante patre hereditat[is] sit capax, non ita servus. &c.

Deniq

N 28.

Denique ait pro vae parte lex ult. in fo. cum oportet C. de bon. que lib. l. invenimus autem in veteris iuris observat. multas species, que extrinsecus ad filios fam. veniunt et minime patribus acquiruntur. Ex quibus verbis utar ff.s iure filius fam. multis in casibus acquisitionis et capax inter quos connumerari debent quandas. si filius instituens heres pater non vult hereditatem sibi acquiri, nec tamen poterit filius ex proprio arbitrio adire et sibi retinere. His fundamentis supra dictas sententias amplectuntur. Ant. Faber 1. coniect. c. 11. et de err. decad 26. error. 7. nu. 18. et decade 33. error. 7. nu. 8. et in sua apiniana lib. 8. ptio 3. illat. 4. et ptio 6. illat. 9. et ptio 7. illat. 3. et in ronali ad l. cum in d. lo. 4. §. sed et filius ff. de edendo, et in C. lib. 6. tit. 2. definit. 11. nu. 15. hoc sic ordine ocius ad eum de Fabro ett. c. 9. Praeceptor noster Ludovicus, qui plures refert nec eos transcribere libuit ad mea tit. c. 14. nu. 39. et c. 15. et in to. et in fo. cum filio. c. 8. nu. 1. d. de leo. ubi sequitur hanc sententiam quae diu fuisse inauditam et ideo proclamasse iubentes his doctrinis decipi.

V 29.

Dicimus nempe filium fam. iure hoc illigitur exceptis castrensibus vno ve aut altero speciali casu, in reliquis omnibus indistincte acquisitionis incapacem fuisse et sic et casu quo pater hereditatem sibi acquiri recusavit eam adire non posse aut hoc illis qui melius senserunt semper placuit, sequentibus expressis et evidentissimis fundamentis confirmas: i. ex tit. in fo. acquiritur. corr. ff. de acqui. rer. dom. l. acquiritur nobis non solum per nos met ipsos sed etiam per eos quos in potestate habemus iuncto l. ipse enim qui in potest. alterius est nihil suum habere pot. expressius Iustinianus in §. 1. inst. per quas per. no. acqui. l. iuris liberi vestri utriusque sexus quos in potest. haberis olim quidquid ad eos pervenerat exceptis castrensibus peculiis hoc parentib

suis

suis acquirebant sine ulla distinct. confirmat lex in 101. ff. si a parente quis manu. 6. quodcunque sibi acquireret eius esse licentiam patri quaerere. ... in § ita vobis inst. eodem tit. per quas pers. ... infra eodem tit. 19. § acquiri ... Cuius lib. inst. § 9. in quibus omnibus locis mentio fit dictio, qui in potestate ss. et sic nec ... discrimen ... inter filios et servos, et in eis ... generaliter et sine distinctione ulla ... quidquid acquisiverint id eis, in quorum ss. potestate acquiratur.

N

Neque ... satisfacere potuerunt, qui contrariam senserunt nec ... noster Sic. d. c. 15 nu. 36. ... verba d. leg. acquirit ... ipsi enim qui in potestate alterius est nihil suum habere potest, non generaliter a ... iuris consulto pronuntiata fuisse firmat, sed ad casum acquisitionis quae per servos fit repetitis, neque haec expositio quam violenta sit nemo est qui non videat. Praeterea non satisfaciunt verbis d. § ... hoc parentibus ... acquirebant sine ulla distinct. ... referunt non ad negotia sive casum sed ad res quae acquirebant, ... nulla habita distinct. bonorum profectitia an adventitia essent an quo alio pretio aut usu fructu acquirerent. ... sane procederet si parentes eorum acquisitionem ... nec tunc filii ea sibi acquirere possent. laborat sane expositio haec eodem vitio quo superior. et absque aperta violentia admitti non posse ...

N

2° si contraria sententia vera fuisset frustra iuris Consultus in hac nostra lo. qui in aliena et in lo. si quis ... bona 25. § iussum in ... in ... filii desideraret ut iussu patris ... quando quidem nullus timor ... ne pater invitus ... alieno ... cum ipso nollente hereditas ... filium mansura, nec satisfacit Faber ... lib. 2. ... c. 11. dum iussum interponi ait ne quo ... pater volentem suam declararet vis et potestas ... in suspenso sit. Nam hoc est diversum ... tradere ab eo quo ...

Vide ...

despta. adduxit nec enim iussum praecedere debere dixit ne aditio filii insufficiens esset, sed magis ex eo quod eo momento, quo adeundo haeres fit filius, patrem haeredem faciat in eum quod omnia passiva transferat. l. cum haeredes 28. ff. de acqui. poss. et ass. quod semel haereditatis nomen dimitti non valeat. l. et si. 7. § sed quod Papini anus ff. de minoribus. l. ei qui sol. vendi 78. ff. de haered. inst. merito itaque ipsa aditio antecedere debet insufficiens est quod fabri ratio supposita capacitate filii, quam ipse admittit, nam quorsum obligatio patris consideraasset despta. in ea haereditate quam filius non spectato eius consensu agnovisset, nisi ex solo filii adeuntis arbitrio maneret obligatus. ista denique ab despta. dici exipi haereditatis aditio, quae ob traditam a ratione patri citra eius iussum non acquiritur excepto quod hanc confirmare oportet regulam acquisitionis in reliquis omnibus rebus, quae patri etiam invito per filium acquiruntur. etc.

3º pro hac parte facit quod si filius est acquisitionis capax, sequeretur quod si pater filio rem aliquam donaret, donatio consisteret, at hoc admittendum non est. ergo neque illud. Maior constat, et minor probatur ex texto in l. donat. 31. § pater ff. de donat. l. 1. § 1. ff. pro donato. l. si pater 2. C. de inoffic. donat. l. si donat. 13. C. de collat. igitur procedit cons. Sensit huius argumenti vim Ant. faber de sobro. 7. coniul. c. 11. sed respondet huiusmodi donationes irritas esse, non propter incapacitatem filii, sed quia nulla donatio consistere potest nisi inter donantem, et donatarium civilis obligatio oriatur, qua eum qui donavit compellat ad rei promissae traditionem. s. vel ad traditae dominium irrevocabile penes donatarium permaneat, quae civilis obligatio cum inter patrem et filium non consistat, sed sola naturalis. l. frater a fratre § quaesitum ff. de cond. indebiti merito nec inter eos donatio consistere potest.

Sed miror doctissimum virum in eo defecisse quod in donationibus

Falleor

faciendo, aut non, obligat, aliqua contradi cum intentio id tantum agatur ut liberalitas exerceatur. l. interdum 14. ff. de precario. l. cum qui. 14. ff. de precario l. 1. ff. de furtis. non ut alter alteri obligetur. l. obligationum l. obligationum 3. §. non satis ff. de oblig. et act. cum vera et propria donatio nullum negotii admixtum habeat, sed sola rei traditione perficiatur. l. in aedibus 9. §. fin. ff. de donat. l. senatus 35. §. donatio ff. de donat. causa mor. non ex parte donantis cum actus traditionis esse magis ad dissolvendum, quam ad ambulandum obligationem, si quidem est potius quae in persona donantis dirigatur quam ad contrahendum, unde non debet ultra partium intentionem contrarium effectum operari. l. non omnis ff. si cert. pet. l. legata 14. ff. de adimen. legat. et licet donator. act. de evictione teneatur si dolo liberalitatem exercuerit. l. Aristo 18. §. fin. ff. de donat. haec tamen actio non ex donatione oritur propter dolum sed magis ex dolo propter donationem dolo vero deficiente donator. nulla actione astringitur adeo ut dominium irrevocabile penes donatarium persistat cum iniquum esset ut sua liberalitas ei noceret.

N 34.

Praeterea neque ex parte donatarii illa obligatio potest considerari, adeo ut si sub modo donatio fieri contingat, l. ad tempus adveniente die, l. non observato modo nulla ex donatione obligatio proficiscitur ad rem recuperandam sed conditio competit l. vindicatio l. 1. et 2. l. quoties 3. C. de donat. quae sub modo quasi resoluta iure possessoris, qui si de donatione ex capite doli mali replicat, propter pactum submovebitur.

N 35.

Alter noster Ricciardus superiori difficultati satisfacere conatur d. c. 15. nu. 44. dum post alias considerationes ita ratiocinatur. asserens non esse bonum et legitimum illatum quod pater filio donare non possit quia filius fam. acquisitionis est incapax cum a separatis illa actio non fiat nam donatio inter patrem et filium non prohibetur ex eo quod acquisitionis sit incapax sed potius ex eo ne pater omne patrimonium suum conferat quodam amoris stimulo

sed

se liberalitatis inflictu efferdat quemadmodum inter virum et uxorem excaelatione donatio non orsisti. l. 1. ff. de donat. inter, quos tamen extra hanc casum nemo dixerit esse incapaces et quemadmodum prohibitio inter eos eatenus extenditur quaequis ita donat ut de facultatibus suis diminuat l. si sponsus §. finali ff. eodem. non illuc ubi utraque uxor non donorat ut alter auferat d. l. si sponsus § si maritus et §. si quis rogatus ita in patre et filio admittendum ut inter eos illa prohibita donatio cenceatur, qua quis vere et re ipsa aliquid de patrimonio suo diminuit, non si acquirendi occasione non utatur quia haec alienatio vere et proprie non est. l. quod autem 6. ff. quae in fraudem cred. l. non fraudant 134 ff. de reg. iur.

Sed et haec huius prohibitionis excogitata ratio. nullo colore potest substineri, tum quia nullibi confirmata reperitur, tum etiam quia si ex dilectione et amore prohibita prohibitio resultaret etiam filius emancipatus comprehenderet quem aeque aequali dilectione a patre diligitur l. si donat. 24 §. qui filius ff. de donat. at donatio filio emancipato facta valet. l. sive emancipatis 17. C. de donat. quare verior est antiquorum ratio quam immerito Faber supra notavit ideo nempe donationem inter patrem et filium non consistere quod donata res filio iterum patri quaerenda est et sic acquisitionis ratione donationem inutilem reddit idque expresse Imperatores docuerunt in d. l. sive emancipatis 17. eorum penes te dominium remansit, siquidem eo tempore quo voluisti propter vincula patriae potestatis sibi quidquam quaerere potuerunt. Ex quibus verbis solam patriam potestatem obstare filiis ne res patris ex eius donatione possidentes retineant cum statim patri easdem re acquirant, ad quam reacquisitionem Imperatores respexerunt non ad obligationem ut Faber supra consideravit. Simili ratione utitur uterque Iurisconsultus in l. sed etsi 25. § idem Iulianus ff. de usufruct. ubi si servus sibi a domino dari stipuletur, cum non obligat, vivas rei rationem

reddit

Ad l. qui in altera 6.

reddit b. quod qui ab alio stipulando mihi acquirit, id ante stipulando nihil agit. cum multo melius domino, a quo res est profecta, res acquiratur. re acquisitio ergo quae virtute patriae potestatis fit, facit ne inter patrem et filium donatio consistat et sic instantia supra num. 32. proposita in sua vi remanet nec eam dilluere potuerunt Faber et Ricardus supra.

N. 31.

Quartum in vim sententiae confirmatur expendo textum in l. si quis filiam 5. ff de collat. bono. in l. si pater 6. § unde liberi. ubi avus, qui filium emancipavit et nepotem ex eo retinuit, tenetur nepti quam filius post emancipationem procreavit omnia nepotis bona conferre si velit ut nepos simul cum sorore ad patris hereditatem per bono. poss. contra tab. aut unde lib. admittatur, nisi forte avus nullum ex his bonis fructum acquirere velit paratusque sit de potestate nepotem dimittere vel ad emancipationem vel emolumentum bonorum poss. perveniat ex quo liquido constat textum veteri recusante patre sibi acquiri filium non fuisse acquisitionis capacem neque si patris recusatione capax efficeretur non esset necessarium quod in dictis textibus avus nepotem emanciparet ut emolumentum bonorum possessionis ei non acquireret sed sufficeret quod sibi acquiri recusaret.

N. 3[illegible].

6. Prosequitur Ulpia. in d. l. si quis filium 5. et sequentia verba adiicit, nec idcirco ea filia, quae post emancipationem nata patri heres extitit, iuste queri poterit quod eo facto collationis commodo excluditur. cum avo quandoque defuncto ad bona eius simul cum fratre possit venire. quae verba ad idem Ulpia. scripsit in d. l. si pater 6. vers. nec idcirco soror. Plane si avus tenetur conferre nepti bona quaesita per nepotem hoc non habet locum si eum emancipaverit post mortem patris, neque tunc avus non videtur ad collationem tamen si emancipatio facta sit data opera et eo solo praetextu ne bona per nepotem quaesita conferre teneretur: licet aliud dominus foret in speciali adoptivi. de qua in l. 1. § quoque 14. ff de collat. bono. b. sed tandem

addo ph

de acquir. et omit. hered.

Adoptione emancipatus collationis fratris privandi si ille fraude [illegible]

N. 39

Discriminis ratio [illegible] supradictis [illegible]
dam in specie d. l. si quis filium [illegible] sequitur [illegible]
[illegible] patris sui non [illegible] quod frater [illegible] emancipatus [illegible]
procreatus et [illegible] ab avo emancipatus [illegible] concurrat cum ipso nullis bonis
neque ab avo, neque a fratre collatis si quis [illegible] quandoque mortuus avus ip-
sius frater [illegible] quae [illegible] filio adoptivo et fratre adop-
tivo [illegible] frater filii adoptivi nullo tempore ab intestato successu-
rus sit ei, qui fratrem suum adoptavit et sic [illegible] quod [illegible]
fratre emancipato [illegible] protexit. [illegible] commodo et emolumento col-
lationis privaret. [illegible] emancipatus [illegible] non obstat [illegible]
admisso filio adoptivo ad bona [illegible] patris nullis bona quaesita adop-
tivo conferantur d. l. si quis [illegible] manifesta [illegible]
et concurrunt evasiones quas ad supradicta [illegible]
[illegible] Bolognini [illegible] supra [illegible]

N. 40

[illegible] pater [illegible] filio et de acquisit. [illegible]
acquisitio et de aequiparari cum servo [illegible] l. si quis pro eo
[illegible] ff. de fideiuss. [illegible] filium [illegible] servus [illegible] aliquid [illegible]
fideiussor [illegible] non tenetur [illegible] Paulus [illegible]
quia non potest pro eodem [illegible] obligationes [illegible]
[illegible] domino dabis filio [illegible] filius [illegible]
[illegible] sane fideiussoria [illegible] patri domino [illegible] acquireret ma-
gis inconveniens resultaret, ut in persona patris domini [illegible]
[illegible] servo teneretur [illegible] fideiussoria
quia in [illegible] et servus acquisitum [illegible] quod in eadem persona
concurrere non debet, quia non potest quis [illegible] creditor [illegible]

elegas

Ad l. qui in aliena C.

decemter Paulus in d. § in eodem tit. idem in l. Granius 71. vers. vel quia non potest ff. de litiber. hereditate idem in l. qui bona 34. § quidam filius ff. de solut. Apparet ex his personas filii et servi cum ius iuris et acquisitionis incapaces cum alias in ea civilis obligatio fluerit, consistere maxime patris et domini voluntate accedente.

N. 41.

Quod in l. aniceq. de r. expendit textus in l. quemadmodum 46. ff. de stipulatione servorum ubi Iuriscons. docet quod quemadmodum in re domino servus stipulando acquirit, ita si dotem nomine domini sibi promitti patitur obligatio domino acquiritur. Prosequitur Iuriscons. et docet multo quoque si dotem in persona servi et filii ... facta ... patre et domino ... reluctante, ... illius legis, et ex dictione quoque constat. Ex quibus liquet quoad acquisitionem idem in filio, ac in servo observari et quemadmodum ... sunt ... qui omnia sequuntur servus domino et invito acquirit, et filius patri invito quaerit.

N. 42

Hanc eandem aequiparationem fulcit decisione textus in l. dominus 83. ff. de verb. obli. ubi Paulus Iuriscons. docet quod si dominus servo vel pater filio stipuletur secundum quod leges permittant sibi et non servo et filio acquirant. dixit secundum quod leges permittunt. ... si stipulatio concepta sit de illis rebus, quas iure ... alias ... quas in facto ... sunt veluti ut teneatur servo et filio ... habere liceat inutilis erit stipulatio ut idem Paulus Iuris Cons. apertius demonstravit in l. quod dixi 130. ff. de verb. obli. ubi verba illa quae quaeruntur patri et domino et superiora ... dominus servo ... secundum quod leges permittunt non ... Triboniano referente ut Cuiac. et Hispanius ... existimant ... cum ad ... ... secundum quod filius ... ... sibi quaerit.

Hoc

de acquir. vel omit. hered.

N 43.

[illegible] in § ei vero inst. de inutil. stip. ubi [illegible]
nian. doct. quod si pater filio stipulet sibi acquirit, [illegible]
quia vox tua tanquam filii sit sicut filii vox tanquam tua intelligitur in iis
rebus quae tibi acquiri poss. [illegible] 49. verb. [illegible] filius fam. adeo in [illegible]
acquisitionis considerari ut sicut pater dare opera velit ei aliquid acquiri
talis acquisitio filii persona relinquat et in persona patris transeat quia
vox patris iudicat vox filii et. [illegible] vox filii [illegible] patris, quia quoad
acquisit. non [illegible] propria filii iudicari, sic similiter stipulatio a patre
nomine filii [illegible] perinde iudicat ac si ab eodem filio [illegible] fuisset [illegible]
ea quae ab eo celebrata e, statim patri acquirat.

N 44.

[illegible] id comprobat [illegible] quod [illegible] 45. in primo et in § [illegible]
ff. de verb. obl. ubi quod [illegible] stipulatur sive acquirit [illegible] qui in alterius pot.
est perinde iudicat, ac si ipse pater vel dominus stipulatus est, [illegible] filius
patri dari stipulari videt tamen si id non adiiciat. [illegible] quod [illegible] §. fin. quod
et observat etiam in eo filio, qui in potest. patris furiosi [illegible] si [illegible] salvo [illegible]
fore stipulet patri obligat acquirit. lo. si filius [illegible] pupilli salva fore
[illegible] si patri invito acquirit multo magis furioso [illegible] admittendum non videbat
si filius acquisitionis fuisset capax.

[illegible] sent. nostra fulcit argum. [illegible] ab speciali, quod validem
[illegible] ex [illegible] in lo. quod [illegible] 14. [illegible] singulare 16. ff. de leg. [illegible] ff. ad mu-
nicipal. [illegible] alure de reg. iur. in 6. glosa in lo. uni. C. si quacumque predi-
[illegible] potest. et in lo. [illegible] C. de fabricensibus lib. 11. et in lo. [illegible] ff. de iure
fisci cum aliis congestis ab [illegible] in locis [illegible] ab speciali [illegible]
[illegible] filia iure speciali erat dotis capax
et id, quod ei ex causa dotis donabat, proprium eius patrimonium iudica-
bat. lo. 3. § sed [illegible] vers. [illegible] ff. de minor. lo. Pomponius 35. ff. fam.
ercis.

creis. l. pater 71. ff de evict. l. pater. 14. ff ad l. gem. Fal. l. filius 4. ff de collat. bono. l. 1. § fin. ff de collat. dotis. Unde pater sine voluntate filie dotem petere non poterat. l. 2. § quod si in patris ff solut. mat. l. filia 34. § qui in vita ff de leg. 2. l. qui hoc 34. § 2 de gener. ff de solut. cuius specialitatis ratio in nuptiarum favore consistit, quas ut contrahant mulieres expedit esse dotatas ut post Bart. et reliquos coiter in l. 1. ff solut. mat. advertunt Cuiac. ind. l. Pompo. et 8. respons. Papini. in l. cum pater 77. § pater filie ff de legat. 2. Barbossa ind. § quod si ingratis. Ant. Faber ind. l. de mino. et de error. decade 13. err. 2. si ergo specialiter erat institita vindoret, tamen ob predictam rationem capax acquisitionis fuisset necess. affirmandum e in reliquis vero casibus capax non iudicari.

N. 45.

16 eodem aruet ab speciali ratione tex. sent. Sac. confirmat ex tex. in pro ... parte adducto ind. l. imperator. 50. ff ad treb. ubi pater heres institutus et gravatus de restituenda hereditate filio sui iuris effecto si eam res bona dilapidare ex imperatoris decreto compellitur filio hereditatem restituere et filius eo in casu perinde haberi ac si miles esset, ut constat ex eodem tex. u. b. post decreti autem auctoritatem in ea hereditate filio militi compara ri debet. Et quemadmodum filius miles in castrensibus pro debitores suos convenire et aut ... exercere sic filius hic paganus restituta sibi hereditate poterit res a possessoribus petere et cum debitoribus agere et denique omnia perinde exercere ac si pater fam. esset cum pro tali quandiu vivit reputetur tamen si dum moritur pro filio fam. iudicet, ut colligitur ex dicta l. imperator b. restitui hereditatem filio iussit ita ne quid inea gravamen nia quandiu filius eius viveret filius haberet. Cum ergo in supradictis casibus filius et filia sint acquisitionis capaces ob speciales rationes, in 1. nempe, quia mari fauit ... et quia que ... nec patri, nec domino

acquir

acquirant, in 2°. propter specialem favorem... in 3° ...
... manifesta ... que ... iuris ratione ... nullo in casu filius
acquisitionis erat capax.

12. et ultimo parte ... quod ...
... nec pater sine filio, nec filius sine patre hereditatem adire vel repudiare po=
terat ... 13. § ultimo in d. sect. quod noviori iure abrogatum
est ex lege ... in princ. et in § si autem C. de bon. quae lib. ubi Imperator sta=
tuit ... filius fam. sit heres institutus et ipse hereditatem adire cupiat, pater
... recusset, nec filio velit assentire poterit filius hereditatem adire, ... sibi
quoad ... acquirere quod ... patri filio recusan
... manifeste ... ante supradictam imperatoris sanct.
recusante patre filius non potuisse hereditatem adire, et ... acquisitionis ca=
pax non fuisse neque ex tali adit. sine patris consensu ... filius obligatus
maneret, et hanc sententiam ... sine controversia affirmant
Fulgosius et reliqui ... placet intra sect. ... relati a Biminal.
Boronetto et Decio in l. 1. C. qui admitti, Belono, Jardino, Osvaldo
Chumazero et aliis relatis supra. ...

Restat ... fundamentis contraria parte ad=
ductis supra num. 22. ... in l. ... § ... si filius ff. de ceden
... omissa ... maxime supplenda ita ut
sensus sit quod si filius fam. argentariam exerceat sciente patre ...
... et tunc maxime cum ipsi patri ... et omis=
sis aliis expositionibus ex sent. ... Fulgosii ...
est sensus illorum verborum, Sed recte Sabinus respondisse tunc ideo
mittendum esse patri quod ... refert, ... patre ... non
... existimasset cum eo sciente filius argentariam exerc. ...

N. 47

N. 48.

Ad leg. qui in aliena 6.

Ubi nunc adiicit qu. ex ei quaesitum refert nisi si pater non retinat, hunc rationem pater non edit, refert autem quaestionem filius fam. alteri, et non patri cum ab aliquo praepositus sit argentariae vel tabernae iuxta l. in lo. si cum s. ff. de exercit. l. sed si quis v. S. pardi autem refert ll. de inst. act. quo in casu tales, qui praepositi et non pater rationem edit. Ex quo apparet non bene fabrum nec sequaces ex dictis verbis collegisse filium acquirenti non esse capacem fuisse, qui l. sane exposuit non sunt assequuti debebant animadvertere arguendum a contrario manifesta iuris dispositionem, et recepta Doctorum traditionem non debere deduci.

N. 43 Ad 2um fundamentum deductum ex d. l. 3. § sed utrum verit. si quid minori ff. de minor. respondet loqui in legato relicto filio fami liae quod persona eius cohaeret, ut illi ex eodem textu 6. Sed etsi legatum sit aliquid quod persona eius cohaeret, puta iam militia dicendum est eum posse restitui in integrum: interfuit enim eius non capi, et sane patri non acquiret sed ipse haberet, ea autem quae personis sibi cohaerent ad patrem vel dominum non transire, supra nu. 42. manifeste demonstravimus. Nec tradita si filius est capax militiae igitur et commodum quod ex militia provenit filius sibi retinet et sic alter est illius iuris, hoc est illius commodi capax cum militia sit officium eorum qui in aliqua schola inter stipendiarios relati sunt ex quo salaria et commoda a Principe assequuntur: nam respondeo non necessario sequi filius est capax militiae ergo capax cuiusvis commodi frequentari cum considerari possit militia, ex qua honorem tantum et non commodum percipiat, et etiam in facto propius quam in iure reliquit, hoc est quae certi nomen alicuius honori fuit assumpta et nullas proventus habeat, et tamen a iure damnum ex militia aliquas commoditates et acquisitiones regulare non negat hoc Consultum ind. lo. 3. cum patri non ei acquirendas, sed ad praecipuum

cipuum

cipaq attendens hoc e ad instar militie, que filio acquisita e, asserit incr. filio minori restituendam ee. potest etiam considerari predictos proventus provenire ex causa quasi castrensis peculii et ita non patri sed filio iuxta iuris stabilitatem sanct. acquirendos. addimus in d. l. Emilius in fine. ff. de mino. & cum patri acquirere non posset, respondet cum Cuiac. hec verba apposita fuisse propter castrense peculium, cuius respectu filius poterit restitutionem impetrare.

Ad quintum, ex l. in d. l. Pomponius ff. fam. ercis. respondemus procedere in dote filie cuius respectu favore nuptiarum ea acquisitionis capax diximus supra nu. 45. quod favore attento et insuper considerata personarum affectione in d. l. Gaius Seius. ff. solut. mat. utilis actio avi stipulat. nepti acquisita fuit aliter non acquirenda, obstante iuris dispositione qua docet alteri alteri stipulari nullo modo posse. l. stipulatio ista 38. § alteri de verb. obl. § alteri inst. de inut. illustrant Hot. Romanus 4 obser. c. 3. Cuiac. ad quest. Africani in l. Pater ff. de acquir. dot. Donellus 12 com. c. 17. Faber l. coniect. c. 4. et 1 g. c. 17.

Ad 6um multis expositionibus omissis et sent. Pinelli in l. 1. 1. part. nu. 22. C. de bon. mat. dicimus in d. l. filius non impedit ff. de inoff. test. immediate de filio agere querella inoff. et quod l. la ro. quoniam illi commoditas etiam desideratur pro ratione dubitandi ne ratio decidendi ante decisionem ponatur quod non e inconveniens et expendas iura in gl. et nu. 6. ff. de verb. obl. in d. l. quoniam l. Gai lo § iulia de vi c. fin. extra de prescrip. respondens iniuria que irrogatur filio fam. ex herede non est similis aliis iniuriis, quae irrogantur, ea querella pater invito filio proponere non potest, ut ex Papinianus l. in princ. ff. de inoff. iniuriarum actionem vero pater nomine filii intentabit. § pater inst. de iniur. patris enim interesse potest ... nam

Ad l. qui in aliena 6.

30. in prin. ff. de pact. l. sed si unius 17. §. filio fam. 11. penarouet ab spectat ff. de iniur. Pinel. supra 3. part. nu. fin. ad ex. ar. dat. is iniuria infert filio exheredato nota ignominiosa, na[m] erat ei iniuria eum filium a debita successione privari d. lex Papinianus 6. ipsa e[ni]m filii iniuria e[st]. l. omnimo si non nota 13. de lib. et post. l. si patronus 12. §. siquis non mala. l. Paulus 47. de bon. lib. Donel. lib. 6. c. 12. unde in alt. inoff. propositi de u[xore] ttt. matris non de patris, sed de meritis et officio filii dis putat vnu dignus fuerit exheredationis nota, s. non. or. Iaris Consult. doctrin. d. l. filius vers. in hoc casu ordine miss. matris ttt. bona patri acquiram commodis victoriae existimationis et honoris non ei sed filio acquiri quod commodu[m] pecuniario praeferendu[m] e[st]. l. reprehendenda C. de inst. et de eo intelligenda d. illa verba quoniam ali commodu[m] victoriae parat prosequitur elegantar Pelonus. 4. suppuitar c. 4. Cuiac. ind. l. filius Pinel. supra Ricardus noster ind. §. patri nu. 15. ex qq. ostat non probari ex dictis iuribus materna bona filio acquiri.

N. 52.

Ad 7u ex d. l. quidam ff. de hered. inst. respondet eo eo potius dare, quia stante sent. fulctri, si qui de in ea specie filius sibi alt[eri] dimitt. acquirere non prohib. et utilis. quae ei dat. ex aequit. de stitit. iuris ronem ei accommodat. ut Cuiac. 2. quest. Africa. in rectat. ad eu[m] tru[m] advertit. ad 8. ex tu ind. l. cooi. § siquater ff. ad Trebel. ex eade[m] aequit. respondet fidei commissum a patre relictum filio sui iuris effecto in sr. termini Sabilis suffarendi, prosset intercidere, si pater nolit adire, ne o repudiant, vel ante aditione[m] mortuus filius fidei commissi commodo fraudet. cogit adire, non tamen restituere ante quam in filio aptitudo recipiendi inveniat, hoc e[st] sui iuris efficiatur. Taciam 7. ag. illic apud qu. ff eod. Prosequitur et varie dis putam Donellus 7. com. c. 22. ver Osvaldus lit. bet. l. alios refert Siqui fr. Do-

dieo ceries

digerias lib. 3. quest. 12. Cuma disp. nu. 3. adq. ex text. in l. im
peratori. 50. ff ad treb. respondet procedere ex peculiari imperatoris rescrip
to, de quib. diximus supra nu. 46.

Ad 10. ex text. in l. ff si quis quis in manu dicendum ex eo
hanc partem firmari siquidem probat ea, quae per eos, qui in potest. aliena
sunt, parentibus aut dominis ita acquiri, ut nec momento penes filios aut ser
vos remaneant, ubi in facto ... ut sic animadvertendus, ad quod res
picien. Iuriscons. illa verba adiecit quippe cum filius fam. est etiam confirmat
text. in l. placet cum similibus infra. Ad 11. ex text. in l. 11. ff qq. ex caus.
in po. respondet ideo filium fam. in possessionem mitti non quia sit ac
quisitionis capax, sed quia conditione impleta paterfam. requirit' ... in
de sibi legatum acquirit l. quod legatum 17. ff de reo. ... Ad 12. ex dicta
l. Bathila respondet non agit. an filius fam. sit acquisitionis capax
in quo termini habiles semper sunt supponendi, sed de alia longe diversa
quest. an ex voluntate ex verbis testatoris ... fructus percepti ex hereditate
sint restituendi, de qua D. D. 6. et in l. in ff de commissaria ... l. mu-
lier 22. § si. hares ff eod. Donel. lib. 2. c. 26.

Ad 13. respondetur ... l. mi. ... de castrensi peculio
procedere quando filius fam. miles fuit a commilitone heres institutus
quorsum? aut quo colore, de militare ad pao. filium fam. argumentum admittere
possumus. Ad 14. ex text. in hac nra. l. qui in aliena respondit ex
captiosus fulciri sententiam nram ... vera eius rone supra ... liquido stat.

Ad 15. ex l. is qui heres. 13. § fina. infra de ... respondetur
non probari eo textu filium acquisitionis capacem fuisse sed patrem non posse
sine filio repudiare ne temere filius vir heredit. omittat, et quia non sim
... deferunt hereditates sed ... que ... ...

desuccess

N 53.

N 54.

N 55.

Ad l. 10. qui in aliena §.

Des. uers. Sed et quid quid iam, nisi attente eius verba perpendam non probo bonorum possessionem servo petitam posse dominum renuntiare, sed potius a domino scripto herede cui cum bonorum possessio. illius edicti beneficio de sua esset quaerebat an eam per servum posset repudiare et sane post servi opera inter cederit quod domini saniuserat ser immediatam verticulus comprobat, seque de procuratore et de tutore sermo est nomine pupilli, domini repudiantis non propria bonorum possessione, sed ea que pupillo domino competebat atque ita post illa verba per servum comma ponenda est et reliqua uno spiritu subicienda ut erudite Scmazero. supra disp. 3. videndum pro inter pretatione in l. legatis 7. ff de leg. 1. et in l. ita 34. § Iulia ff de leg. 2.

N. 56.

Ad 16. Respondet Iure consultus in l. 10 eum, qui si. § illius fam. infra hoc titulo nullo modo supposuisse quod ostrani vari chrami, sed docuisse adeo facta a filio non servata forma in ipso reparatis contenta nulla est. = l. vt. et l. eum Sery 52. infra hoc titulo. Respondeo procedere ex rescripto imperatoris de stilla iustitiae ...que ut procedere distinctio in l. imperator. 50. ff ad treb. facit l. illo. cum Sery 35. eodem titulo.

N 57.

Ad 18 dicendum ex l. in l. placet 79 infra hoc titulo. conver respondent solet. armatus aperto sensu de expressas iuris tradi. tiones assistere, ideo Iuris Consultus ... visus fuisse dicta illa quo hic proponerea, quae in tali ... quae patri domino non aqui runt. Scmazero d. disp. 2 ... iuxta inquisitionem illius legis ea aliter fore exponenda arbitror ut dicamus non semper per subiectas personas legatum vel hereditatis servo eius re lictum capere non poterat, quoniam ... ei quaesita per servum aufe rebat nisi ... conditionis comparetur unde cum acquisitio-

nis

nis verbis saepe usurpet pro ea acquisitione, quae cum effectu sit. l. 3. si ex stanceis 33 in fine ff. de acquir. haered. meminit Vespia ad leges Julii et Papii scribens verbo capiendi: nam licet dominus tamen servi sciat habeat capax tamen non est cum effectu nisi legi pareat et sic dicit recepisse fuisse quoties longe acquisitionem cum effectum operari adeo ut nec momentum hereditas et legatum in eorum persona per quos acquirit consistat. n. 1.

Ad 1um respondeo personam filii et servi quoad acquisitionem considerari, licet quoad aliam personam filii a servo separetur. Ad 2um et ultimum ex d. l. cum oporteret verum invenimus Accursium ibi refert ad distinctionem distantium, de qua in l. 1. C. de bon. mat. quod non placet propter illa verba videris tacite observat. — Alii ad Cettierse peculium referunt sed respondeti post praedicta verba addita propter casus qui in facto consistebant et alios casus in quo obvenit specialem quasi pro praeadditis, paterna acquisitio fiebant et in personis servi et filii consistebant. Bart. supra. Jaso. in l. si filius 14. ff. si certum petat. Pinellus et Gamaquero supra. N. 58.

Constat ex his filium fam. haeredem institutum hereditatem citra patris iussum adeundo nihil agere cum acquisitionis sit incapax. — Quod procedit etiam casu quo hereditas sit opulenta cum pro sua additione facienda assensio patris iussum requiratur. l. si quis. 25. § iussum infra. omissi autem sua aliqua vitiatur l. 10. cum dict. § si Praetor. ff. de nat. ad. ex quo cavendum est a lassone hic, qui luctus aut scribit contra verbo haereditatem in d. § iussum contrarium sensisse. N. 59.

Sed

N. 50.

Ad leg. qui in aliena C.

Sed superior regula limitatur p.º in specie §. interdum infra S ai l. eo ubi dicemus. 2.º in specie legis cu quidam 3.º infra Scit. 3.º in specie legis 5. ff de Castren. peccul. 4.º casu quo pater nolit consentire filio volenti adire, tunc proprius filius sibi acquireret hereditatem iuxta nova iura l. ult. § Sancimus et §. sin autem C. de bon. quae lib. Et ea noviori iure correcta ss. cum filius proprietatem adventitiorum sibi adquirat, usumfructum pater sua, nisi illa hereditas instituatur ut etiam usumfructum ad eum pertineat l. cum oportet, aut 2.º excipit. C. de bon. quae lib. Donel. lib. 9. c. 5. Cuquinar. Dichard. noster. Baldui. Minsingerius et reliqui cotter. in §. 1. inst. per quas personas. quibus temporis angustiis oppressi absolvimus ea, quae ad aditum filii fam. spectant. l. equa. Ulpian. in initio huius legis qui in aliena. quae omnia sint in laudem Dei Omnipotentis et gloriosae Virginis Mariae sine labe originali concepta et omnium Sanctorum.

Finis.

Ad §

AD § SEDET SI NON adierit suius lis. § qui in aliena de acq. her.

Textus hunc solemne et admodum utilissimum dicunt Bart. Bal. Angel. et alii relati a Iasone hic nu. 48. in quo d. pa. prosequitur acquisitionis hereditatis quae per filium patri fit materiam et tacitae aditionis speciem refert, in qua licet filius non adeat, si tamen pater diu possideat hereditatem creditur eam admisisse. Quod valde adversari videtur iis quae in eodem d. pa. tr. in initio suius legis tradidimus non aliter per filium patri hereditatem acquiri, quam si eo eius iussu praecedente adierit, idque iustissime successionis ordo comprobat qui prius in persona filii, quam patris consideratur l. placet 13. infra de acq. her. ubi quo [illegible] acquiritur et, cuius qui in potestate est. Ex quibus verbis colligitur acquisitionem in persona patris prius praeambulam acquisitionem in persona filii quasi tacitam quandam aditionem desiderare, confirmat lex cum proponas C. de hered. inst. et facit text. in l. servus 3. §. si quis ita scripserit ff eodem.

Ut hanc difficultatem DD. effugiant, torquentur in assignanda veram rationem decisionis nostrae, et Bart. in l. eandem re vera nu. 4. et 6. ff de usur. existimavit temporis, quo pater possedit hereditatem filio delatam non solum nitente aditionis tantum, sed et aditionem ipsam induci potius, et ad id ponderat textum in lege si filius 10. C. de petitione hereditatis C. de petit. hereditatis 6. per longum tempus detinuit eo ipso potentia hereditatem et cetera. Ex quibus verbis per longum tempus ipsam hereditatis aditionem induci ostendit. Bart. sequitur Immola in l. 2. § denique ff de aqua pluvia arc. Alexander in lege si certis annis nu. 7. C. de pact. et nu. 15. in l. 1. C. qui admitti. ubi Decius 2. lect. nu. 13 Guiller. Benedict in c. Raynutius

N 2.

verbo

Ad §. sed et si heres l. 6

verbo mortuo ... numero. nu. 35. extra de m.[ii]

N. 3. Et tamen Bart. doctrina ... quod ut adve-
nit o. fin. in l. ratis scriptura 30. ff de leg. 1. facilius praesumitur qualitas quam
subst.o illustrant Iason. in l. Gallus §. postum nu. 6. ff de lib. et posth. Alex. cons.
50. nu. 7. volum. 1. Decius cons. 36. nu. 8. Covar. in pract. c. 21. nu. 6. et sic licet
solemnitas requisita in actu soleat praesumi. l. sciendum 30. ff de verb. §. si scrip-
tum. inst. de inutilibus, ipse tamen actus et substantia non praesumitur. l. nullo
24. C. de rei vend. l. doctrina 4. C. de praescript. longi temporis. Praeterea quia
iterum saepe admonuimus aditio in se obligat ... l. more 8. infra hoc tit.
obligatio ... lapsu non inducitur. l. obligationum 43. §. placet de
oblig. et act. l. sancimus 27. vers. alter. C. de m.[ii]

N. 4. Unde Bart. sibi contrarius cons. 158. docet in nostra specie
non aditionem, sed qualitatem hoc est iussum patris induci, quod et admiserunt
plures relati a Travera de antiquit. temporis 3. part. nu. 22. Decio cons.
442. nu. 22. Sed adversam tene illa nostri textus verba, sed et si non adierit
iure ... credendus est admisisse hereditatem, ex quo nullum iussum induci constat.

N. 5. Et Cuma. ... nu. 5. alt aditionem in nostra specie fingi ex impera-
toris rescripto ... B. ut D. Pius et imperator noster rescripserunt.
Licet enim ... ordinariae regulae contrarium suaderent rescripto tamen Impe-
ratoris ... in hoc casu ut in aliis multis congesti a Doctorib.
in l. proxime 3. ff de his quae in test. delen. l. fin. ff de hered. inst. a Petro
Gregorio de iur. arte. c. 7. nu. 8. Petro Fabro in l. in ambiguis §. quoties
de reg. iur. ... in §. sed quod Principi. inst. de iur. nat. Donello
in tit. de pignori. c. 16. et alii relati ab Osvaldo in notat. ad eum
lib. 1. c. 7. tit. C et D.

N. 6. Verum cum fictionis remedium subsidiarium sit. Bart. in l. si is qui

pro

pro emptore nu. 30. ff de usucap. ad quod nunc demum pervenire debet cum
de alio cessat. l. in provinciali 3. ff de novi operis nuntiat. l. quoties
21. ff de praescrip. verb. l. in caussa 16. ff de minor. cum divisio nostra possit sub-
sistere sine fictione, et iuxta veritatem saltim presumptam non est cur ad fic-
tionem recurramus. stante igitur aditionem hereditatis sola voluntate indu-
ci. l. pro herede 20. infra hoc tit. § fin. inst. de hered. qualit. quam vo-
luntas non minus factis quam verbis declaratur l. de qua 31. vers. nam
quid interest ff de leg. l. si tamen 48. § ei qui servum ff de aedilitio e-
dicto. d. l. pro herede 20. l. gerit 88. l. recusari 94. infra hoc tit.
l. Paulus ff. rem ratam haberi d. § fin. inst. de hered. qualit. et
quemadmodum ubi pater consensu filii adivit hereditatem, in qua filius
institutus fuit solemnitati iuris civilis satis factum credit. l. filio
4. C. de iure deliberandi, quia perinde habetur ac si filius ipse ius-
su patris adivisset, ut cum Baldo et Alexandro communiter ibi notant
DD. eodem modo et in presenti si pater dicta possedit hereditatem, cre-
ditur filius eam adiisse non tam verbis, quam factis, quod enim ind.
l. filio prestat expressa voluntas filii sequuta possessione patris
operatur hic tacita voluntas inducta ex dissimulatione filii continuata
longa patris possessione = Cum ergo in specie nostra non constaret de
expressa voluntate filii temporis diuturnitas necessaria fuit ad in-
ducendum consensum, de quo non constabat sic et in iure diutina possessio
saepe prestat idem, quod expressus consensus. l. si ego. § ff. aquae per pa-
tientiam ff de publiciana. l. si quis diuturno. ff si servitus vindicatur.
l. si id quod 5. § quasi volente et sciente ff pro derelicto. l. alienationis 28. vers. vix est enim. ff de verb. sig. iunctis consiliis a Paulo
Castren. hic nu. 2. et 3. a Perusia in l. si curatorem habens verbo.

infra

Ad §. sedersi sui, ff. 6.

infra legitimos, l. pus ex nu. 1. C. de in integrum restitutione.

N. 7.

Neque obstat tunc quod superius nu. 1. d. mi t. decisionem consideravimus ex te ports ne ge diuturnit. aditionem non indui, quoniam in nostra specie non induit. aditio, quia non intervenit sed ex diuturna possessione patris et dissimulat. filii esset eliter alterura voluntatis et assensus utriusque qui aeque valet aditioni iuxta quod intelligenda est. Imperatoris decisio in. l. si filius 10. ff de ipsa. hered. ubi ex eo quod filius per longum temporis dilatam sibi hereditatem detinuit eandem adite hereditatis alteram desumit et patri suo eius commodum acquisisse creditur. = Item si expressam voluntatem attendas tamen sic quam ind. lo. si filius per veri videtur iuris ordo. qui in additione filii in prio textu l° requirit. ceterum si tacitam expectes satis factum videtur menti et intentioni iuris, a cuius strictis regulis quoniam recedi videbatur Imperatores suam aut [illegible] interposuerunt, ut manifeste comprobant ultima tex. huius verba, que ab interpretibus male intellecta varias expositiones ab eis reciperunt. ex quo priora ss. exponenda. §. sedersi non adierit, que de aditione expressa ss. intelligenda non de tacita et per interpretatem inducta ut elegantur Laurius Castrensis supra animadvertit. &c.

N. 8

Ex quo etiam cessat et alia difficultas, quae solet opponi quod praesumptio non induit. d. verit. l. lo. qui ad art. 14. vers. et ideo si interim ff locat. at in nostro tex. expresse constat filium non adiisse ut patet §. sedersi non adierit. o quod induit. 2. haec veritatem praesumptio non est. quo argument. Cuma. ut supra nu. 5. diximus fictionem potius quam praesumptionem induxit nam respondet praesumptionem sic veritatem immitari et quemadmodum cum filius expresse adit dicimus iuxta veritatem eum adiisse, sic cum vere non adit sed

pater

pater eo non contradicente (?) ... possedit eius tacitu assensu dicimus quo mediante solemnitati satis ... satis factu credimus.

... ad veritatem tex. in d. l. qui ad certum ... et ideo ff. locati, neque ... potest intervenire tacita voluntas illius qui etsi maxime vellet non potest consentire, qualis est furiosus. l. furiosi. 40. ff. de diversis reg. iur. qui pro ... contrahentes haberi solet. l. in ... ff. ... ff. de minoribus. ... contractus locationis, qui consensu celebrantur. l. 2. ff. de oblig. et act. ... inter ... oblig. quae ex consensu non potest ... ex consensu praesumpto, quae non intervenisse ... cum ... et in d. l. ... filius pater et filius ... ad ... consensum expressum eo cessante obligari ... ex tacito qui elicitur ex patientia et diuturnitate ... Accursius in ... et in d. l. ... ad ... allegat tex. in l. sicut fidei commissa. 16 vers. ... ff. qui et a qq. Iason. ... nu. 43. ... nu. 1. ... arbitrio relinquendum existimat ... ff. de lib. ... Menochio de arbitr. lib. 2. casu 26. ... de maiorat. 3. part. quest. 6. nu. 2.

N. 9

... ex dictis in specie ... tex. ex diuturna provisione patris et dissimulat. et patientia filii, elicit ... voluntaris et assensus quae aditioni aequivalet. ... DD. ... affirmant ... intra ... solemnit. praesumi. ... in l. sciendum. nu. 2. ff. de verb. oblig. Alexander et Iason. nu. 1. et 24. ... Menochio de praesump. lib. 3. praesump. 132. quod ... ex tex. in d. l. sciendum ... videntur ... praesumuntur ... solemnitates ... intelligitur ... stipulatio, sine qua ... non ... l. stipulatio ... nu. 5. ... ff. de verb. ... C. de fidei. ... quod et affirmant ... in l. 1. C. de contrahen. et comm. stipulat. l. ...

N. 10

C. de

Ad §. sed et si dici. 18. 6.

C. de verb. signat. ubi si dicitur aliquem cauisse praesumitur ad dictas stipulationes quae est intra eius solemnitatem, promississe, affirmam et iurauit in l. g. i art. 5. con. tig. 1. 8. quod fere 12. ff. de pact. quo loci id de verbos pondisse dicitur. in l. scita ff. l. certe petitur in §. si scriptum inst. de inutilib. tum est in c. 1. de clerico per saltum promoto iunctis traditis a Menochio sapra anno 4.

N. 11.

Hinc deducunt DD. quod si quis se uxorem duxisse doceat ita fuisse praesumatur, quae matrimonio contrahendo ss. necessaria Socinus notabili h. 2. in l. cum pueris 15. ff. de conditione bus et demonst. Alciatus in l. de. secundum nuptias ff. de verb. oblig. Sic et si scriptum sit aliquem iurasse praesumitur id fuisse servatis solemnitatibus. Alex. et alii relati ab Alciato d. nu. 8. quod et in solemnitatibus intra, quas nostri materiales appellant procedit veluti si quis dicat se aliquid vendidisse praesumitur vendidisse iusto distincto pretio quia cum sine eo non consistat emptionis contractus §. pretium inst. de empt. et venditione sequitur quod asserens venditionem dicit et affirmare pretium intervenisse glosa in c. ad quaest. de rer. permut. Alex. in d. l. si ser. dictum verb. sicut nu. 15. Iason. 24. Brunus in tract. de ctis et solemnitatibus de probat. et praesumpt. Menoch. de praesumpt. 4. vers. praedicta regula.

N. 12

Sed obstat difficilis text. in l. quamvis 13. §. fin. ff. de aquabili. tit. qui a pupillo emit probare debet tutore auctore. Lege non prohibente se emisse plane dominus videbatur sufficere quod doceret eum emisse et cum contractus emptionis et venditionis celebratus fuisse ad eorum vim eo praesumitur intervenisse solemnitates quas in tali contractu a minore celebrato intervenire solent cum malefidei emptor non possit iudicari is, qui a domino emit. l. si quis cum sciat. ff. de usucap. pro emptore, nec norsus si emerit alienum a pupillo malefidei emptor quis debet iudicari cum pupillis non tantum suas prohibitum sit alienare non etiam alienum, et quae

sequitur

aequali omnino casu bonae fidei possessorem habendum esse eum qui a pupillo sine tutoris auctoritate emit et citra decretum Praetoris cum sufficiat emisse a domino ab hoc ut credamus. Sic omnia inter vixisse et indubito bonae fidei possessorem eum esse.

Sed huic difficultati aliis expositionibus omissis respondet bonae fidei emptorem non posse iudicari eum qui scienter emit a domino rem sibi alienari. lo. si ab eo 12. ff de usucap. quis quis enim a lege prohibitus mercatur malae fidei possessor est lo. quemadmodum 4. infine C. de agricol. et cens. lib. 11. Unde cum pupillus sine tutoris auctoritate et Praetoris decreto rem alienare non possit et hac potentiam factum et facta non praesumuntur nisi probentur. lo. in bello §. facta ff de cap. et post. merito ... in lo. quaerit § 13. § fin. affirmavit eum qui a pupillo emit probare debere tutore auctore lo. non prohibente se emisse, alias quia ... mercatur malae fidei possessor iudicatur. quae malae fidei non ... eum qui ... falso tutore auctore emit quem verum tutorem esse existimabat ut ... in 2. part. d. § fin. d. ...

N 13

Credimus non male cum tutoribus ... lo. ... 4 infine ff de ... iustus est titulus acquirendi dominium quoties quis emit a pupillo tutore auctore, sive verus tutor sit sive falsus dummodo verum tutorem esse emptor crediderit. Unde cum in hoc casu emptor iustum titulum acquirendi dominii habeat licet non verum publicianam habere debet praesertim cum non pupillo ipsi, sed extraneo sit nocitura et usucapere poterit. lo. 2 ff de eo qui pro tutore negotia gessit. lo. 4. §. si quis non tutor. ff de doli except. lo. 2. §. si a pupillo. et sequenti ff pro emp. de cuius comiliat cum ... in lo. cum qui ... ff de publi. in rem act. ultra ordinarios ... videndi ... lib. 54. ad edictum Pauli in d. lo. ... in ... in d. lo. cum qui, et in d. lo.

N 14

Ad §. sedet si Sui, ff. 6.

ind. l. quacumq. § fin. et lib. 1. coniect. c. 18. desat ex dictis tex. in d. l. quacumq. § fin. non requi desolemnit. intra aches, sed extra, de qua emptor docere debet ne videat dolo omisse prosequit. Menochius. supra nu. 258.

N. 15

Quo ad solemnit. extra ea est celebris declaratio ex multis materie valde accommodata, ut si post actus celebratus longum tempus effluxerit etiam extra solemnitas presumatur, si modo sit de enuntiata in ipso actu, aut hoc cessante alleget ab eo, qui est in possessione, ut de clerico qui per decennium fuit in pacifica possessione beneficii sciente et patiente Episcopo quod presumatur solemniter promotus, aut si fuit per triennium poterit etiam retinere beneficio regula Cancellarie de triennali possessore ad late Gomezius in eius explicat. docet. Decius, Feli. et plures alii relati à Menochio supra nu. 45. Mascar. de probat. c. 1140. nu. 13. et 14. ad plura illustrant Menchaca lib. 2. quest. illust. c. 62. et 65. Gutierrez de iura. confir. 1. part. c. 12.

N. 16.

Ex quo deducit quod licet ordinatus in sacerdotem non presumatur antecedentibus ordinibus decoratus, tum quia ordinum qualitas non est a natura, sed in facto consistit, et per allegantem debet probari Peclusin c. cum ad eo. nu. 13. de rescrip. Ripa. in c. 2. nu. 4. de iud. tamen quia potest esse promotus per saltum c. 1. extra. de clerico per saltum promoto, nec potest iuvari regula iuris que docet quod qui vult consequens censetur velle, et antecedens l. ad rem 56. l. ad legatum 62. ff. de procurat. l. 2. ff. de her. ibi dict. omnia iud. que procedit in his que pendent a mera volunt. disponentis. secus in aliis ut in collat. ordinum que non pendet a mera volunt. ordinantis nisi iuris requisita precedant Abbas et Felin. in c. 1. nu. 3. de cler. per eo. Casaneus in consuet. burgund. rub. 1. § 6. nu. 10. id tamen limitat, quando constat quem fuisse ordinatum in maioribus ordinibus ab Episcopo. valde provido circumspecto

Et tan

et tenue lideret non sit verosimile ordinasse sive promovisse quem ad maiores ordines, nisi sibi de inferioribus constitisset. Innocentius et Abbas in de. i. l. quam de quis diu in sacerdotio ministravit, nec tamen ex maioribus ordinibus induit praesumptiva probatio in minoribus. Crescta cons. 56. nu. 45. Immola Bal. Abbas, Felin. et alii relati a Mascardo de probat. 144. a nu. 8.

Rursus deduxit ex his declaratio ad textum in l. 9. et 2. tit. 3. lib. 5. comp. et ad leg. 55. tauri, quae improbant contractus, qui a muliere vinculata sine mariti consensu fiunt, ut non procedant si post contractum celebratum longum tempus effluxerit, ut et similia statuta aliarum provinciarum notavit In oculis. Sic Iason in d. l. sciendum nu. 15. et ad meum propositum Tidder Sau. in l. 3. tit. de las deudas lib. 3. fori. Palacios Rubios et Castillo d. leg. tauri, ex quo cavendum est ab Alcendario di exequendis mandatis i part. c. 12. nu. 37. contrarium affirmante, cavendum est etiam a glosa verbo omnimodo in l. fo. codice ... gratum Sa. Diego loquitur in alienatione rerum minoris de rechum intervenisse praesumi quod impugnabat ex dictis supra nu. 15. vel saltim post declarari glosa ut procedat si post celebratum contractum minoris longum tempus effluxerit.

Ex his etiam declaranda est glosa verbo debet in c. ea nos cit. de iis quae fiunt a prelat. quae docet in iis quae fieri debent a Prelato et capitulo si inveniantur gesta a solo Prelato praesumi intervenisse capituli consensum quae sententia admittenda est ubi post actum celebratum diuturnitas temporis intervenit, alias autem capituli consensus non praesumitur ut Abbas et Butrius ibi in fine ad verbum Alex. consilio 74. nu. 4. et consilio 115. vol. 1. Decius consilio 54. nu. 1. volum. 5. prosequentur partem hanc limitando et declarando Rodoan. ... in tract. de reb. Eccles. rub. de consensu versu et an praesumatur nu. 29 Paulus cons. 81. nu. 3 lib. 2. plures relati a Menochio praesum.

N. 17

N. 18

Ad §. sedessi Sedes lo. 6

d. praesum. 132. nu. 79.

N. 19

Sed contra supra tradita maxime contra id quod affirmatur remanet ex diuturnitate temporis titulus solemnis non praesumi valde adversatur diffusi ... in lo. cum de in rem verso C. ff. de usur. ubi ex praestatione usurarum facta per longum tempus id quod intrinsecum est praesumitur, hoc est inducitur praescriptio tituli solemnis et sufficientis ad hoc ut quis possit invitus compelli ad usurarum praestationem hoc est inducitur stipulatio sine qua usurae deberi non possunt lo. quamvis 3. C. de usuris.

N. 20

... Sed huic difficultati succurrat Bart. in d. lo. cum de in rem verso nu. fin. discrimen adhibens inter patientem et agentem ut in illo titulus non praesumatur d. lex nullo C. de rei vindi. et lex diutina C. de praescrip. longi temporis in hoc vero praesumatur, si diu aliquid solvat vel faciat ex certa caussa antecedenti ut in exemplo d. legis cum de in rem verso, quam sic interpretatur Salzerus ... nu. 6. et 7. Turrius iunior 19. dicit idem Alexander in lo. si certis annis nu. 7. C. de pact. Cobar. in reg. possessor 2. part. §. 4. nu. 2. inducentes ad solutionem decimarum, quae diu facta est, et ad praestationem oblationum quae fiunt clericis ministrantibus spiritualia. idem Cobar. 1 var. c. 17 nu. 3. et ad solutionem annuorum redituum idem Cobar. lib. 3. c. 10. nu. ult. allegans ad id text. in lo. sitibus C. de agri. et cens. lib. 11. Menoch. lib. 1. praesump. 131. nu. 59. Menchaca contrAover. illust. c. 41. nu. 3. Duenas reg. 43. Bernar. Diaz reg. 26.

N. 21.

Sed contra ... tamen ex diuturna praestatione ... non induci non obstat ... inhaerendo Defendunt Angel. et Alcia. in d. lo. si certis annis nu. 12. idem Aret. in d. lo. Sciendum nu. 12. de verb. oblig. ... et seqq. i ex ... d. lo. nullo et d. lo. diutina. 2°. ex regula lo. quod ad certum tempus non est modus inducendae obligationis lo. obligationum fere. §. placet de obl.

oblig. ex act. 3. ex lo. quod de bonis. 15. §. non idcirco. ff ad leg. falcidiam lo. operis 31. ff de oper. lib. d. lex si certis annis 29. C. de pact. lo. creditor 2. C. de usur. qq. probat praestat. distinctio non est causa sufficiens ad inducendam obligationem infuturum. Cuius rei ratio in apperto est, nam qui solvit eo animo solvit ut se ab obligatione liberet, non vero ut novam obligationem contrahat, et eius se vinculo obstringat. Unde non potest ex tali actu contrarius effectus induci et obligatio infuturum contrahi, atque. text. in lo. secuta. ff de adim. legat. lo. 3. §. si emancipatus vers. quia rescissio. ff de contr. tab. Unde cum mens solventis, quae principaliter inspicienda est lo. non oia 19. ff si certum petat in proposito fuerit liberandi se ab obligatione, quae se obstrictum putabat non debuit effectum contrarium operari, et sic licet per longum tempus aliquid praestiterit ad id infuturum praestandum compelli non debet.

Nec obstabit si subtiliter dixeris ultra id quod actum intendum obligationem nasci ut in specie lo. si is qui 13. §. fin. ff commodati, nam respondet eo casu obligationem induci in favorem dantis, ne alias cum eius iactura locupletes accipiens, cui nihil debebat lo. nam hoc natura 14. ff de condit. indebiti lo. iure naturae 206. ff de reg. iur. ceterum contra solventem nulla est aequitas quae suadeat eum obligari ex solutione quam ad se liberandum fecit, ut sic actus ultra ipsius intentionem operetur, ut constat ex his contra facientem, quod non praesumi etiam patet. Bene contra eorum sententiam verborum et aequitatem videri.

N 22

Qua admissa necesse est satisfacere divisioni de lo. cum de in rem verso, qui varias rationes interpretes ut constat ex congestis a Menochio quaestionum illust. 656. Covar. in regula possessor. 2 part. § 4 nu. 3. inter quas receptior fuit quod non induci obligationem ex diuturna praestatione usurarum, sed ex eo quod liceret factum defuncti improbare, non potuit lo. prohibere 44. in fine. ff ad Treb. lo. cum a matre C. de rei vindicat

N 23.

diver

diversum observat in eo, quid dici solet quam quae ex eo tantum obligatio inferatur non inducit sed minus apta hac expositio est. et manifeste convincitur ex eo quod in persona haeredis non potest considerari maior qualitas obligationis quam in persona praedecessoris. lo. 2. § ex his ff. de verb. oblig. caeterum in defuncto non potest considerari sufficiens obligatio ex eo tantum quod certis annis usuras persolverit ad hoc ut eam inferatur extendamus. d. lex operis 31. ff. de oper. libert. d. lo. si certis annis C. de pact. d. lex creditor. 1. C. de usur. ignorat. non ex eo tantum quod defunctus usuras persoluit haeredes eius ad earum praestationem urgeri debet. cum possit se excusare exceptione, qua et defunctus potuit. &c.

N. 24.

Expositione hac omissa, et aliis receptis ab antiquioribus indistincte cum de in rem verso et in d. lo. si certis annis Menoch. Cov. et Cosar. supra Mascardo de probat. concl. 1372. Feliciano in tr. de censibus lib. 1. c. 9 anu. 10. et lib. 3. c. 1. anu. 26. Mena lib. var. quaest. quaest. 2. nu. 3. et 7. vere affirmandum iudico in d. lo. cum de in rem verso ex diuturna praestatione stipulationem non praesumi; sed eam pro constanti haberi; et praemisse solemnem filii obligationem sortis et usurarum dubitaretur utrum in rem patris necessario taliter fuisset versum at non solum erat quo ad causam principalem possessoris patris haeredes conveniri; sed etiam quo ad emolumentum usurarum non essemus ac in specie huius in lo. si pro patre 10. §. sed utrum 5. ff. de in rem verso et cum haeredes patris negarent pecuniam in utilitatem patris fuisse versam a solutione usurarum excusabantur Imperator tamen Antoninus contrarium iudicavit motus ex eo quod utilitas negotii praesumitur versa in rem patris, quia ipse diu usuras persoluit, quas non persoluisset si pecunia in eius utilitatem versa non fuisset, neque ad eius quantitatem persoluendam posset astringi, ex quo constat in isto casu non praesumi etiam, neque obligationis causam sed qualitatem; hoc est

incom

incommodum ipsius partis fuisse pecuniam vereque, ut Imperator Antoninus iudicauit.

Sed ad hoc ille textus difficultatem non caret, cum in posteriori eius parte ipsa obligatio et tinchus praestimatur eo ipso, quod usura fuerint solutae, immo, et quod plus est, non requirit decennalis praestatio usurarum, sed una sufficere videtur, ut dos tanquam promissa peti possit teste Salycetto ibi nu. 6. Officiato ind. leg. si citra annis nu. 9. tamen si decennalem solutionem requisierit maiori id quae receptam affirmat Salycetus ibi nu. fin. Decius ind. leg. si certis annis nu. ult. respondendum tamen est illum textum specialiter procedere in solut. usurarum, quae facta fuit expressa caussa dotis quod sufficit ad hoc ut soluens videatur asteri esse promissionem nam licet verba enunciatiua quae sunt quale tamen praesumptionem inducant. c. Ilud de praesum. ptio. Iason in leg. ex his similiter C. de in. militis, in caussa tamen dotis obligationem uorem dispositionem inducunt sola per textum ibi in leg. C. de dotis promiss. cum oggestis a Bart. cons. 123. nu. 2. Baldo Nouello de dote 6. part. priuileg. 18.

At ad textum vero in leg. sin his C. de agricol. et censitis. lib. 11. respondet ibi non decerni ex frequenti redditum solut. ut praesumi; sed potius non esse admittendum dominos collonorum querellam se excusare volentium a solutione redditum interim dum lis vertitur super dominio fundi eo cessa, quo redditum per longum tempus domino est praestita eoque modo sunt exaudienda illius textus verba ibi. nec audiendi quandam licentia colloris relinquit. quae non referantur ad dominium fundi; super quo adhuc protendi dicere collonum, sed ad solutionem interim faciendam super qua non audiendi licentia collono, quae diu soluit non relinquitur Protegauit Pena. Platea et Bebulus ibi. Menochius et Mena supra Antonius Faber lib. 7.

conicct

N 21.

consil. c. 9. et late ex dictis parte. Sane in actu [?] [illegible] disputat. [illegible] esse

In iudicando tamen et consulendo, contraria sent. Bart. et sequaciu[m] [illegible] et latius ex late [illegible] Menochio [illegible] Feliciano et alii relatis a Mena. d. q. 2. nu. 1. [illegible] admissa ad [illegible] in d. l. nullo et in d. l. diutina, [illegible] eod. Bart. supra respondet illa iura loqui de inducendo [illegible] patientiam, qui ex temporis lapsu non inducitur. Ad [illegible] in l. obligationum fere, § [illegible] de oblig. et act. respondet in quaestione [illegible] non induci obligatio nem ex solo temporis lapsu, sed ex multiplicata solutione facta ratione [illegible] sufficientis ad inducendam obligat. Ad [illegible] in d. l. quod de bonis. § non idcirco ff. ad l. Falcid. et d. l. sicut is. annis cum similibus C. de pact. cum similibus supra adductis respondet solutionem in eadem specie diu factam non fuisse. Denique non obstat [illegible] solutionis non debere induci animum obligandi, qui contrarius est. quia in proposita quaestione obligatio non inducitur ex animo et volunt. solventis, sed ex iuris praesumptione inducta ex eo quod quis diu solvat quasi debitor ex certa caussa ob quam vere debitor creditur; alias enim non solvisse, cum nemo existimetur velle iactare suum. l. cum de indebito 25. ff. de probat. [illegible]

N 28

Superiora non [illegible] procedunt cum agitur de inducenda liberatione, nam cum liberationis inducendae ratio favorabilior sit, quam obligationis [illegible] ad inducendam obligat. in futurum decennalis praestatio necessaria sit ad inducendam tamen liberationem a praeteriti longum tempus necessarium non est; sed si is, qui annuum aliquid debet ostendat solutionem trium annorum [illegible] et sine interpellatione [illegible] praecedentium liberationem habebit. [illegible] celebris in l. quicumque C. de apochis publicis lib. 10. cuius decisionem [illegible] dixerunt Bart. Bal. Platea Pena et Rebuffus. [illegible] Bal. et Ioannes Andreas in c. litera de dilationibus. Iason in d. l. sicut is annis nu. 4. C. de pact.

Cota

de acquiren. hered.

Tex in memorabilibus verbo solutio facta Gullermus Benedictus in c. Rai-
nuntius verbo si absque liberis moreret. el secundo. verbo numero 182 decem
Menoch. in lo. 1. nu. 14. C. de fideicommissis.

Quae solent diversis temporibus fieri debent, nequit eodem tem- N 29
pore fieri praedictae leges quoties divisio non procedit, quod uno aut altero fundamento fulcit. 1° Iurisconsultus ... in lo. si liberis 18. ff. de statuliberis
ubi si triennio dena dare et liber esse iussus primo anno 20. obtulerit non dum
libertatem consequitur. 2° ex celebri glossa doctrina in lo. 4. de pignoratitia act.
dum docet quod cum pro venditione pignoris trina monitio requiratur non erit
satis si uno eodemque tempore creditor debitorem ter interpellaverit cum talis
interpellatio unica iudicetur. late Tiraquellus in lo. si unquam verbo revertatur.
nu. 42. C. de revocand. donat. Menoch. dicto lib. 3. de praesump. praesump.
139. nu. 24.

Illud memineris superiora procedere non tantum in tribu- N 30
tis, in quibus divisio de lege quoties loquitur vere et insolutum canonis, emphyteu-
sis, pensionis ecclesiasticae cuiuscumque collectae, aut oblationis, sed omnium etiam
praestationum quae natura successivam habent et quotannis solvuntur. sive personae
via solvantur quemadmodum apud nos census solutio, et pensiones domorum, et fre-
quenter ... non erit necessaria trina annorum solutio, sed sufficit duorum de tri-
na semestrium postremorum solutio, ut docent Baldus, et plures alii relati a
Menoch. in d. lo. 1. C. de fideicom. Menochio supra ubi late plures ampli-
tos et declarationes huius materiae proponit Donel. in d. lo. si certis an-
nis C. de pact. ubi de interpret. d. lo. 1. C. de fidei. quae absolvit dictus

Finis ad laudem Dei Omnipotentis
et honorem B. Virginis Mariae
sine originis peccato con-
cepta

Ildefonsus

Ad textum in § Siis

qui Suius leg. nre qui in aliena. 6. ff Soct.

N. 1. Varie vt plaerisq; exponunt et interpretantur DD. Sic, verum ego vt clarius meo saltem iudicio aduerti tres casus in praesenti resolui; in quo regula in initio huius leg. proposita prosequitur. i casus est, de eo, qui se filium alterius putabat, cum non esset eius iussu hereditatem adiuit; in quo casu aditio non valet. 2ᵘˢ casus est de eo qui tempore aditionis suae conditionis nomerat ignarus sciebat tamen patrem, cuius ius derat adire dixisse et ideo valet aditio quamuis non intelligatur adisse ex praecedenti iussu, sed suo arbitrio mutata conditione vt de seruo dicitur in §. alienus quoque seruus vero. atsi manumissus inst de hered inst. quo in simili eius interpretes hunc 2ᵘᵐ casum accipiunt vno excepto Dualteno, hic quidem indicauit filium morte patris ignorasse quod si admisset non potuisset filius acquirere sibi hereditatem vt manifestum est. 3 casus est de filio quem pater iussit adire hereditatem, sed antequam adiret rumore perlato de vita patris dubitare cepit, et consequenter de qua aditione an filius fam. sui esset, et hoc casu aditionem valere iurisconsultus scribit.

N 2 Sed non leuis statim suboritur dubitatio inter primum et vltimum casum, nam quemadmodum aditio in i casu facta ab eo qui se filium fam. putabat cum esset sui iuris inutilis est vt etiam colligitur ex textu in leg. is qui putat 15. leg. nue ii 17. §. fin infra Soct. sic similiter inutilis debebat iudicari aditio facta in 3. casu ab eo, qui dubitat an filius fam. sit, an morte patris sui iuris effectus proponatur vt constat ex textu in

leg.

lo. qui putat 7. infra hoc tit. Rursus adversat' decissio text. in lo. mulier interest 21. in 2a parte ff de adit et demonst.

N 3

Plane varietas ut componat Ioannes glosator Antiquus relatus ab Accursio in praesenti schol. 1. discriminat inter errantem et dubitantem ut in illo prior vim text. species procedat, in hoc vero ultima discriminis ratio ex eo dimanat, quod qui dubitat de suo statu eo animo adire videt' ut acquirat cui potuit s. patri si in rebus humanis existit s. sibi, si iam defunctus pater proponat'. nam cum volentis filii fuerit limitata acquisitio fiat cui fieri potuit. arg. text. in lo. qui bona 23. §. fin. ff de acquiren. rerum dom. caeterum in errante hoc dicira locum habere non potest nam cum se filium fam. esse existimet et adeat iussu patris crediter voluisse acquirere ei, cui potuit. arg. lo. placet infra hoc tit. et errando non potuit habere animum acquirendi sibi quia cum aditio fuerit limitata ad unum casum hoc est, ad acquisitionem faciendam patri viventi non potuit ultra agentis intentionem operari arg. text. legis ex sententia infra hoc tit. lo. non omnis 19. ff si certum petat'. lo. 3. C. de transact et ad cuiusque actus perfectionem voluntas et potestas requiratur. alias alterutra deficiente actus corruit. lo. 3. vers. itaque ff de reb. dub. lo. mulier C. si quis alteri s. sibi lo. si genero 26. C. de iur. dot. c. super Abbacia de off deleg. ex quo liquet quod adiens in primo casu non potuit sibi quaerere deficiente voluntate, nec patri putativo prohibente iure ut tradit Bart. et alios. marquit' Iason hic nu. 7.

N 4

Nec obstat text. in lo. mulier interest 2 part. ff de adit et demonst, nam omissis aliis interpretationibus dici est text. illum procedere, casu quo non praecessit iussus patris; sed qui se filium putabat suo arbitrio adivit haereditatem, quo casu nec haec est differentia

ferentia

ferentia inter dubitantem et errantem, nam et hic sibi acquirit haereditatem. ratio ex eo dependit, quod cum talis adire voluerit non ex peculiari licentia illius, quem patrem putabat, credi iure eo animo fuisse ut sibi quaerat si potest, atque ita si appareat eum non fuisse, filium aditionis tempore valet aditio et sibi quaerit currente in talibus erpotest et volam. quae cessat ubi adiuit praecedente iussu illius quem patrem credebat, neque enim existimet voluisse acquirere iubenti.

Praeterea non obstat quod errantis et dubitantis eadem solet esse aditio, ex quo passim DD. ubique consensu desiderat errantem et dubitantem solent aequiparare, adeo ut nulla ratione differentia inter eos possit assignari existimet Alex. sicut 7. et colligit ex traditis a Tiraquello in praefat. [illegible] si unquam nu. 46. C. de revo. dona. Menoch. de recup. remedio 15. nu. 186. Covar. in regula possessor 2. part. § 7. Sarmiento 2. select. c. 10. nu. 10. Bernardo Diaz reg. 22. Menoch. [illegible] illust. et alii relati ab Osuald. in notatis. lib. 15. c. 16. lit. A. Nam respondeo id non esse perpetuum: qui enim aliquid dubitans facit obtinuit quodam medium inter scientem et errantem glossa verbo non bona fide, in lo. 3. § generaliter ff de acqui. poss. Bart. in lo. si rei legere § scire ff de petit. haered. Covar. supra nu. 8. Sarmien. 5. et sic certa regula obtineri non potest sed pro subiecta materia dubitans inter dum scienti aliquando ignoranti aequiparat, quemadmodum de tacente dicitur, qui medium obtinuit inter contradicentem et consentientem Abbas in c. nonne. nu. 2. de praesump. Aret. cons. 160. nu. 1. atque ita aliquando habetur pro consentiente lo. qui patitur 8. ff mandat.

aliquan

aliquando pro ad diente l. filius §. invitus ff. de procurat. resolvendum quod dubitante, erranti aequiparari, quoniam aditus non nisi vera et certa scientia perfici pot. l. 2. ff quis ordo in bonorum posse. l. 3. §. is qui nescit ff de libero hom. exhi. quae scientia cum non detur in dubitante perinde iudicatur de eo, ac de errante.

Sic procedunt itera quae aequiparant dubitantem erranti ob id nempe quia in eorum specie certa et indubitata scientia requiritur. Vt in materia conditionis indebiti, a qua vt excludatur qui indebitum solvet, necesse est vt scienter indebitum solvat. l. 1. §. sciens. l. si quis 24. §. cum scierit. l. si non sortem 26. §. 1. §. nec videtur sciens et in l. qui filio §. scierit et solverit ff de cond. indeb. quae scientia cum non detur in eo, qui dubitat erranti aequiparatur, et a soluti repetitione non excluditur, sic similiter, qui pluribus actionibus munitus si dubitet et vnam ex his intendat pot. ad aliam redire, quia ad hoc vt vna electa ab aliis excludat necessaria est scientia, quae deficit in errante, textus sic intelligendus in l. fin. §. si autem nescius. C. de edict. et servo corrup. sic de statu suo dubitans testari non pot. l. de statu 15. ff de testis quemadmodum nec errans quoniam in testatore sui status scientia desideratur l. qui in test. ff eodem. l. 1. in prin. ff de leg. 3. quemadmodum in adeunte requiritur certitudo status testatoris l. qui hereditatem 17 infra hoc tit. tamersi diversum observetur in aditione status adeuntis, in quo solum attenditur ne erret et ideo si dubitet adire pot. l. sed et si de qua 34. infra hoc tit. Donel. 7. com. cap. 15.

Hae communiter a Doctoribus circa nostri textus interpretationem et expositionem traduntur; sed re materiaque inspecta supra tradita,

Ioan

Ad § si is qui huius l. 6.

Ioannis et sequentium distinctionem valde adversari videtur textus in l. qui se pupillum 34. infra hoc tit. ubi qui se pupillum falso existimans, cum esset pubes hereditatem adiit et talem aditionem validam nec erroris impedimento esse IC. docet. casus dominium respondere deberet si Ioannis distinctio vera fuisset & 2o facit textus in l. sed mulieris interest. 21. 2a par. ff de adit. et demonst. qui aperte in errante loquitur et tamen errorem aditioni non nocere IC. docet ex quo inter errantem et dubitantem nullum discrimen dari attendant doctores in tit. de aditione [illegible] 31 [illegible] ad hanc l. cod. de acqui. heredit. [illegible] quod nimis [illegible] & 3. facit textus in l. is qui heres 13. § 1. infra hoc tit. ubi si quis dubitet vivat testator necne, repudiationi nihil agit, et tamen si Ioannis distinctio vera esset affirmandum foret quod sicut dubitans potest acquirere hereditatem; ita et dubitans potest eam repudiare & 4 quod ratio differentiae inter ignorantiam suam et testatoris aditionem, quam proponit in l. sed et si 34. infra hoc tit. aeque procedit in errante ac in dubitante & 5 in huius rei confirmationem possunt expendi undecim casus quos ex Bartulo et Bal. Cino Iasone Alex. Decio Tiraquel. et aliis congessit et retulit Ioannes Gratus regula 227. a nu. 3. &

N 8

Quare verius existimo distinctionem non esse sustinendam inter errantem et dubitantem de suo statu, sed utriusque aditionem valere, nisi aliud praeter errorem propriae aditionis eius valorem impediat, nec nunc priorem mihi textus partem obstare, in qua errans aditionem sua persona nihil agit, nam respondeo procedere ideo quia ipse alterius hereditatem adiit, nam nunc eo animo adiisse videtur utrae

quirat

rat ei, cuius iussu adiuit, iussus enim induit sicuti voluntatis acquirendi non sibi, sed iubenti. lo. qui putat 73. §. 1. infra hoc tit. lo. liber homo 7. ff de hered. inst. lo. homo liber. 54. ff de acquiren. rerum dom. Unde colligitur differentia inter hanc et ultimam speciem istius textus nam in prima neque in 2a praecessit iussus, in postrema suo arbitrio adiuit heres hereditatem, ex quo licet fuerit dubius, aut plane errans sui statum nihilominus creditur habere animum acquirendi sibi si possit cum non expectauerit iussum aut licentiam illius cuius iurisdictione se credebat, quam interpretationem et rationem ad ultimam istius textus partem verissimam dicunt Bart. Aret. Alex. et omnes antiquiores communiter.

Nec instes quod cum Ulpianus 16. in praecedentibus istius textus speciebus loquatur ubi iussus praecessit; sic similiter in ultimo casu, cum eadem qualitate sit intelligendus. Nam respondeo nouum non esse ut iurisconsulti species facti mutent ad comprobandum suum propositum exemplo casus magis dubitabilis: Item cum in initio Ulpia. proposuisset eum qui patris putatiui iussu adiuit quia creditur eo animo adiisse ut non sibi, sed iubenti acquirat, subiicit statim casum contrarium, in quo sibi acquirit, et is est cum idem filius, siue putatiuus siue verus iussus est adire hereditatem et antequam adiret decessit pater, filiusque patris mortem non ignorans adiuit, nam tunc valor aditionis non impeditur propter praecedentem iussum patris, qui morte sua extinctus. lo. si per epistolam 50. infra hoc tit. lo. inter 26. ff mandati lo. mandatum 15. C. eodem. § recte inst. mandati, et propterea creditur filius adiisse suo arbitrio, et non ex necessitate praecedentis iussus quemadmodum in prima parte.

Quod ut magis suadeat Ulpia. casum magis dubitabi-

rebilis subiicit, in quo non adeo apperte constat de animo adeuntis, volentis sibi acquirere, veluti cum quis dubitans, aut errans non expectata licentia illius, cuius iuri subiectum esse credebat hereditatem adivit, nam licet posset videri non habere animum acquirendi sibi repugnante iuris dispositione, quae vetat eum qui in alienae potestate sibi quaerere. l. placet infra eod. tit. adde tamen ex eo quod expressit aliam iuris dispositionem, quae iubet eum, qui alieno iuri subiectus est non aliter adire hereditatem, quam praecedente illius iussu. text. in hac nostra l. in principio, et in l. si quis 25. § iussum infra. credimus adiisse non eo animo ut patri, cuius iussum non expectavit, acquirat; sed sibi si possit, et cum detecto errore sui iuris reperiatur constat rectam aditionem manere cui suffragatur potestas et non refragatur adeuntis voluntas. ex quibus liquet inter primam et tertiam nostri text. speciem non esse cum Ioanne distinguendum discrimen inter errorem ac dubitationem adeuntis; sed in eo an praecesserit iussus cuius contemplatione aditio facta proponitur, vel an sine eo celebrata sit et haec vera nostri text. expositio manifeste comprobatur ex text. in l. sed et si. 34. in principio infra eod. tit. in qua nullus iussus intervenit, et tamen idem [illegible] pria. B. se refert ad ultimam nostri text. partem, ut constat ex illis verbis ut diximus. quae cum sint scripta in libro [illegible] ad Sabinum, ut ex eius epigraphe constat, non possunt referri nisi ad ea, quae scripta iam erant in lib. 6. ad eundem Sabi. ex quo text. noster a Triboniano desumptus est. igitur hi consequens est affirmare inter dubitantem et errantem nullum discrimen constitui debere.

N. 11.

Nec rursus instes. quod cum hereditas ratio acquiratur

l.

lo. pro herede 20. in pr. et lo. qui 88. infra hoc tit. §. fin. inst. de he
red. qualit. non videtur posse acquiri, nisi ab eo, qui omnino certus est de sua
conditione, cum omnia, quae animi destinatione agenda sunt, non nisi vera et
certa scientia perfici possint. lo. in totum 76. infra hoc tit. de reg. iuris
quam certitudinem non habet qui errat. lo. si per errorem ff. de iurisdict. omn.
iud. Nam respondeo interesse multum in rebus ad acquirendam here
ditatem pertinentibus, utrum quid exigat ad ius heredis an vero ideo
ne aditio ipsi adeunti, aut repudiatio repudianti noceat. Ad
ius heredis pertinet ut hereditas illi sit delata et aut ab intes
tato, sine quo heres fieri non potest, nam qui destinatione animi here
ditatem acquirit de iure suo certus esse debet. d. lex in totum. l. ex in repu
dianda infra hoc tit. at utrum heres sit pupillus an pubes filius fam.
vel sui iuris ad ius heredis nihil interest. nam pupillo heredi insti
tuto tam defertur hereditas, quam si esset pubes et filio fam. instituto
nam defertur conditio deferenti, quam si esset sui iuris, proinde quamvis
de hac conditione dubitet non ideo de iure suo dubitat, si tamen
sciat cetera, quae ad ius delatae hereditatis pertinent. d. lo. sed et
si de sua infra hoc tit. = Nec opponas in filio fam. aut pupillo non
solum desiderari ut hereditas sit delata, verum etiam ut iussus patris, aut
auctoritas tutoris interveniat, nam respondeo, id desiderari non quia
necessarium sit ad ius heredis, aut hereditatis acquirendae; sed ne in
pupillo aditio ipsi noceat; in filio in fam. ne patri nociva sit, et ei dam
num afferat, quod a iure hereditatis, et eius delatione valde differt prae=
sequitur Bart. in presenti. nu. 7. qui ad quaestionem mandatarii, qui pra
cedente mandato aliquid emit, et ad alios deduxit idem Bart. et cete
ri antiquiores in lo. si dixerit si de sua. Donel. lib. 7. comm. c. 12. vers. ex
Superiora
hac condit. &

N. 12

Ad §. si is qui xxiiii. sq.

Superiora quoad priorem nostri textus partem novioribus iure immutata sunt. nam quamvis filius familias adeat hereditatem ad voluntatem praecedente iussu patris cum tamen hereditas filio quoad proprietatem acquiratur. l. cum oportet. C. de bon. quae lib. semper intelligitur habere animum eam sibi acquirendi, et sic voluntas cum potestate concurrit, eam sibi acquirit, Caeterum usumfructum qui vero patri acquiritur putativo non quaeritur. l. iusto 44. de usucap. et ideo ad proprietatem reddit et cum ea consolidatur arg. d. l. cum oportet vers. sin autem res. vel in hereditate vel professionalia, hoc in ea, in qua filius indistincte contemplatione patris, licet in contrarium videatur manere ius antiquum, hoc est ut filius putativus non acquirat ipsi patri ex textu in d. lex iusto 44. de usucap. nihilominus tamen tenetur eam patri putativo restituere per condictionem sine causa arg. textus in l. liber homo. versic. sed licet. ff. de acquir. rerum dom. non secus ac quilibet novitiorum auctores viri illustrant et prosequuntur Ludovicus Romanus hic Curtius iunior in l. 1. num. 55. C. qui admitti. quibus finem huic operi imponimus ad laudem Dei Omnipotentis et gloriosae Beatae Virginis Mariae sine originali labe conceptae.

[flourish]

AD LEGEM I. DE LEGATIS PRIMO

Post hereditates suprema testatoris voluntate [illegible] superiori nec [illegible] libris expositas legatorum et fideicommissorum materia in hoc 3° [illegible] commodius [illegible] doctrinae gratia [illegible] libros divisit [illegible] ordinem [illegible] intellectum [illegible] commodius [illegible] l. [illegible] §. 1. vers. sed [illegible] [illegible] §. sed non [illegible] vers. sed [illegible] imprimis [illegible] [illegible] sine divisione in libros [illegible] ex [illegible] in [illegible] libri 1. 2. et 3. non reperiuntur [illegible] Ant. August. 3. emend. c. [illegible] Iulius Pacius in notis [illegible] a Iustiniano comprobata [illegible] ex [illegible] vers. [illegible] omnia [illegible] veteri iure enucleari §. [illegible] in prooem. inst. ubi docet se [illegible] ad [illegible] libros redaxisse quod non procederet si praedicta divisio non [illegible] Ex quo [illegible] est ad [illegible] in [illegible] vers. [illegible] Odofredo Alberico et aliis existimantibus supradictam divisionem [illegible] factam quod in hoc [illegible] de rebus in 2° de personis in 3° de verborum significatione tractetur [illegible] in his libris de personis, rebus et verbis agatur.

illius

Ad rubricam

[illegible] in marg. [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] nu. [illegible] 1.

[illegible] [illegible] [illegible] commenta [illegible]

In rubrica ff. de legatis

N. 2

Varias [illegible] verbi signat. recensuerunt Marcus Varro. lib. 4. de lingua lat. Briso. Gratius. & Calvinus. de verbor. signif. verbo legatum, & verbo legare. Et Magister Gregorius lib. 42. syntag. c. 32. nu. 1. Gual. [illegible] in notatis ad Donell. lib. 8. c. 1. [illegible] in l. [illegible] Centurio nu. 7. ff. de vulgar. Valdes. ad [illegible] lib. 2. [illegible] Rebuf. ad eas leg. c. 17. Sigonius de antiquo iur. Roma. lib. 1. c. 12. Petrus [illegible] lib. 3. semest. c. 24. [illegible] lect. 44. error. 7. sequen

[illegible] tamen accipitur pro eo quod est decernere, & Sumarus [illegible] legare [illegible] i. decreta, & de [illegible] disponere [illegible] et [illegible] § disponat. collat. 4. relinquere [illegible] in hac lex. 24. verb. legatis, [illegible] scripta ante [illegible] in l. verbis 120. vers. sed id ff. de verb. signat. comprehendere docet Bart. in l. 1. nu. 4. infra eod. [illegible] & Centurio. nu. 19. ff. de vulgar.

N. 3.

Sed verum [illegible] auctoritas [illegible] nos dat [illegible] [illegible] legandi verbum adeo late patere [illegible] [illegible] dispositiones sive generales, sive particulares comprehendat, & [illegible] commissa quorum [illegible] ad iuris [illegible] [illegible] fieri l. [illegible] 39. ff. de usur. [illegible] [illegible] 16. §. 1. de legat. 2. [illegible] [illegible] 26. §. Iulianus [illegible] 41. §. legaverat ff. de legat. 2. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] pro.

inst

institutio heredis [illegible] licet verbis [illegible] obliquis sit. [illegible]
quod heredis institutio non inducit si tamen aliter de [illegible]
testatoris [illegible] heredis institutionem [illegible] non refragatur
quibus in [illegible] directis [illegible] obliquis [illegible] heredis institutio.
l. quoniam. 15. C. de test. [illegible] ex tex. in l. quam
[illegible] verss. quinimo [illegible] [illegible]
directa [illegible] quia erat in carta. [illegible] volunt [illegible]
eo apparere si in aliqua parte [illegible] heredem appellaverit.
[illegible] in bona [illegible] [illegible] tex. in [illegible] 7.
si in aliqua parte [illegible] [illegible] probat tex. in cap.
Raynutius. [illegible] verbo legavit. extra de [illegible], in quo
tex. ideo nomine legati heredis institutio [illegible] quia
testator vocavit heredes [illegible] bona paterna lega-
verat [illegible] ex illis verbis dicti heredis [illegible]
veniret sent. [illegible] testatoris [illegible] [illegible]
[illegible] tex. [illegible] filius 5. §. sed si [illegible] de [illegible]
quia respondetur quod in casu illius tex. non [illegible] he-
redis institutio sed aliud [illegible] quod de legato loque-
batur ex identitate [illegible] heredis institutio [illegible] Bar.
[illegible] Cardinal. [illegible] Baldus. [illegible]
alii [illegible] Caesar. in d. c. Raynaldus. §. 1. nu. 5. [illegible]
[illegible] 49. [illegible] 66. [illegible] Paulus in l.
1. nu. 2. [illegible] nu. [illegible] [illegible] in [illegible]
substitutione [illegible] compendiosa. nu. 26. [illegible]
[illegible] Caes. [illegible] 32. nu. [illegible]
[illegible]

Nec [illegible]

Ad [illegible]

N. 4.

Nec inspector decisis [illegible] verbis legis nostri Iuris Con. [illegible] non dicat verbo legare signate respondeo sed potius omnia illa disponendi facultatem lege 12. tab. testatoribus concessam [illegible] fuisse, [illegible] auctoritatem [illegible] [illegible] [illegible] auctoritatem ut per eas [illegible] sua filius mille [illegible] [illegible] capere vetabat. [illegible] actione. 3. in vers. Lusitania [illegible] inst. [illegible] [illegible] [illegible] qui nam [illegible] praeceptor noster [illegible] per eas [illegible] quae non permittebat quae [illegible] [illegible] quae [illegible] [illegible] remaneret [illegible] 2. de [illegible] [illegible] 7. [illegible] [illegible] Lusitanus [illegible] [illegible] [illegible] quae legata quae [illegible] exciderent [illegible] [illegible] [illegible] marginem 29. [illegible] Paulus 40. [illegible] [illegible] inst. [illegible] quae manumissionibus servorum modum imposuit [illegible] intrac. et [illegible] vers. [illegible] Caius lib. 1. inst. et 2. [illegible] in princ. inst. [illegible] [illegible] per eas [illegible] [illegible] ut minor 20. annorum servos non manumitteret nisi manumissionis causa [illegible] consilio probata fuisset. [illegible] supra vers. [illegible] ex [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] inst. [illegible] ex causa manu. [illegible]

N. 5.

Verba illa [illegible] auctoritatem [illegible] varie ab interpretibus solent exponi, sed verior expositio quae dicit referenda ad Iuris prudentes qui a Principe [illegible] facultatem habuere respondendi [illegible] prudentes inst. [illegible] quae [illegible] [illegible] [illegible] in iudiciis [illegible] [illegible] [illegible]

Stat

Licet prudentes tantu[m] aut. [illegible] non haberent ut leges [illegible]
vel abrogare possent. cu[m] eoru[m] [illegible] in interpretando
[illegible] et respondendo [illegible]. Cicer. in orat. pro [illegible]
[illegible]. Et [illegible] Gallus [illegible]
[illegible] tamen [illegible] per interpretationem [illegible]
[illegible] sive [illegible] aliqua nova inducere. [illegible] Aquiliana [illegible]
[illegible] seq. ff. de transact. [illegible] Gallus [illegible] 127.
infra [illegible] 3. paradox. c. 2. [illegible]
[illegible] in [illegible] nu. 40. inst [illegible] comm.
c. 4. nu. 1. [illegible] 1. [illegible] c. 5. Donell. libro [illegible] com.
c. 7. [illegible] [illegible] lit. L. et seq. quo [illegible]
[illegible] testo [illegible] codice quae [illegible]
[illegible] permissum erat [illegible] non [illegible] quia [illegible]
[illegible] haberent [illegible] erat ab eoru[m] respon-
sis [illegible] ut [illegible]. [illegible]
[illegible] quidq[ue] [illegible] illa institutio 32.
cu[m] aliis de hered. instit. [illegible] solet. [illegible]
[illegible] alienis [illegible] prudentum interpret. introdu-
[illegible] Gallus [illegible] aliena
[illegible] cu[m] [illegible] 1. c. 29. [illegible]
[illegible] precedente c. 12. [illegible] 3. [illegible]
c. 24. [illegible] Liquet ex his textu[m] [illegible] verbis [illegible]
non [illegible] sed [illegible]
[illegible] glossa finalis [illegible]
[illegible] nu. 5. [illegible] 1. nu. [illegible] infra [illegible]
[illegible] nu. 3. [illegible] 27. [illegible] Govea[nus].

Ad rubricam.

Cuiac. et alii plures relati ab Gualdo. in notatis ad Donel. lib. 8 comm. c. 21. litt. D. idq. licet ita procedat, [illegible] tamen praedicto verbi [illegible] significatio [illegible] [illegible] vel particula re tantum cuius refertur alio [illegible] posito hereditariis [illegible] rationibus hereditario sed legari et debitari l. mulier. 22. §. fin. ff. ad trebel. Gual. supra dicta D.

7.

Quin hac acceptione diversis autoribus [illegible] simpliciter destruit. Nam Florentinus in l. legatum 116. infra hoc tit. ait quod legatum est delibatio hereditatis, qua testator [illegible] ex eo quod universum heredis foret, alicui quid collatum velit. Delibatio diminutionem significat. Nomen hereditatis non pro successione in universum ius defuncti, quae sine ullo corpore iuris intellectum habet l. hereditas 50. ff. de petit. hered. sed pro corporibus hereditariis accipit. Dicit ergo diminuere hereditatem quamvis testator rem heredis legaverit quoniam res ipsius heredis loco rerum hereditariarum subrogantur. l. imperator. 72. §. fin. iuncta l. 10. seq. de legat. 2. Dicitur in definitione quam exposui ut significat iure antiquo legatum extra testamentum relinqui non potuisse [illegible] praeterea. inst. de fidei. com. hered. adiecit ex eo quod universae hereditati foret. demonstrat legata olim a solo herede relinqui potuisse non vero a legatario principio inst. de sing. reb. [illegible] ab herede hereditas l. uni. C. ut actr. ab hered. [illegible] fidei commissi relinquantur. [illegible] desing. reb. [illegible] si fuerit [illegible] iuncta l. 10. seq. de legat. [illegible]

8.

[illegible] Wesenbecius in [illegible] legatum [illegible] de legat. 2.

inde [illegible]

ita diffinit legatum est donatio. ttt. relicta. dicit. ttt. relicta q.
ff. iure civili. ... legatum non poterat ab ... separari. ... do
cet ... in paraphrasi ... cuius sententia licet vera sit.
non tamen probatur in ... ab eo adducto. in lo. si quis ita 4.
§. fin. ... separatur. ff. de manum. ... ...
in sensu dixit. legatum ... separari que verba ... obscura
inter ... ff. ... legatum ... sub condicione
libertatis relictum ... servus fuerit liberatus expleta conditione
legatum ex nimia subtilitate debere sine ... humanitatis con
templatione. Ceterum aliis expositionibus omissis. dicendum est
L. C. ... in lo. si quis ita 4. § fin. supponere servum non ...
se vendidisse liberatum ... ex eo. quia in conditione ads
cripta legato fuit mentione vendition... cum vene
rit ... libertatem ex quo dubitandi ratio occurrebat.
an servo deberetur legatum quod ... separatum fuerat. ... do
cet. quod ... verba ... adscriptae conditionis ...
... non ... quia conditioni non erat satisfactum ... ser
vus ... ad libertatem pervenerat. verum ... suffi
ciat conditionem per aequipollens adimpleri lo. ... commis
sa 11. §. ... ff. de leg. 3. lo. mulier 22. in princ. ff. ad
Treb. lo. si mater ... de inst. ... subtilitate humanitatis in
... valet legatum si ... servum sine ... manu
miserit. prosequitur Sarm. ... 2. select. c. 1. nu. 21. ...

Alter definit. ... in ... ttt. 24. in legatum
est ... modo, i. imperative testamento relinquitur.
... modum relinquendi ... describere quod legatum

ipsum

ipsa definire videt. Denique legat. in §. 1. inst. de leg. et. ita ait
legatum est donatio quedam a defuncto relicta ab herede praes
tanda. Generis loco. proponit. verbum donatio quod (...)
dicitur. de omnibus dispositionibus lucrativa causa haben
tibus de quibus in lo. vni. §. lucrativas C. de imponen. lucra
tiva descrip. lib. 10. Vt inter reliquas legatum numeret.
verbum quadam posit. loco differentiae, vt sic. legatum dicat.
donatio quaedam. i. proprii generis donatio non inter vi
vos. in qua quis ita donat alteri vt illico sortiat. effec
tum donatio. lo. 1. cum seqq. ff. de donat. nec mortis causa que
(...) comparet legatis. lo. marcellus vs. §. fin. io. et pt
de bibior. 17. lo. illud 37. ff. de donat. caus. mor. tamen
in ea vitaus viventi dat. et inter mortuos. ff. eod.
sed revocabiliter. lo. 2. lo. senatus 35. ff. eod. prin.
inst. de donat. lo. fin. et. 4. part. 5. legatum vero. et si do
natio sit. confertur tamen post mortem disponentis. cuius
voluntas vsque ad supremum eius exitum durat. lo. cum hic status
32. §. penitentia ff. de donat. inter v. et vt manifestaret
Iustinianus in dicto. legatum illa verba addicit (...). relicta et
vt doceret eius suo tempore (...) non nisi (...) aut
in codicillis (...). confirmati relinqui posse. lo. 2. §. 1. lo.
illud 13. §. (...) ff. de iur. cod. lo. (...) 6. vers. qui
deinde ff. si quis omiss. caus. (...). Iusti. vero sui tempo=
ris rationem habens. in quo iam exequata erant legata et
fideicommissa. lo. 1. (...) 2. C. com. de legat. illa verba
proposuit ab herede relicta. vt sic legata codicillis.

relicta

relicta competendo conferri. Confirmatur tex. in l. 1. ff. [illegible] arb.
ubi Gregor. gl. verbo personalis in fi. C. [illegible] cota [illegible]
[illegible] bononiensis [illegible] 134.

[illegible] illa ab herede praestetur denotant differen-
tiam inter legata et hereditatem, quia legata semper sunt certis
si heredis 32. ff. man. [illegible] de hered. inst. hereditas
vero est successio in universum ius defuncti [illegible] legitima ladtener
[illegible] [illegible] universalis [illegible] acquisitio [illegible]
[illegible] 24. ff. de verb. sig. [illegible] hereditas 3. ff. de reg. iur. §
fin. inst. per quas per. nob. acq. et dicit damnosa esse solent
[illegible] ff. de acquir. hered. [illegible] hereditas 119. ff. de verb.
sig. non tamen potest negari donatorem esse [illegible] parte dis-
[illegible] heredi credat [illegible] docuerit [illegible]
[illegible] c. 1. vers. in hered. differentia. Praeterea [illegible]
[illegible] denotant differentiam inter legata et heredis
[illegible] [illegible] in supradictum sensu donatio [illegible]
[illegible] relicta esse non nisi in [illegible] relinqui [illegible] non codi-
cillis 14. C. de [illegible] [illegible] 7. C. de codic. §. codici-
lis inst. eod. non [illegible] ab herede [illegible] esse personam [illegible]
[illegible] heredis [illegible] hereditariae [illegible] heres
[illegible] 23. ff. de acquir. poss. legata vero ab herede praestari
[illegible] manifeste [illegible]

Sed superior destrictio sic exponitur [illegible]
[illegible] non [illegible] [illegible] dicit, quod [illegible]
[illegible] donatio. [illegible] quod donatio [illegible] quasi donatio
[illegible] 35. §. donatio ff. de donat. [illegible] nulla

causa

causa [illegible] obligat. supervenit [illegible] mera liberalit. requirit [illegible] vero 12. [illegible] mand. [illegible] in legato non [illegible] ioit. legatarius [illegible] non est. consequentia [illegible] ex eo. quod legatarius ob bene merita restringit. [illegible] neque [illegible] socio. [illegible] inimicitiis supervenientibus quia bene merita cessant. [illegible] [illegible] revocatum censet. [illegible] inimicitiis [illegible] quae [illegible] lo. 3. §. fin. ff. de adim. legat. §. inimicitiae [illegible] [illegible] legatum non est mera liberalitas et per cons. nec donatio erit.

V. 12.

2.º consideratio [illegible] ex [illegible] in lo. et si [illegible] ff. quae in fraudem cred. ex quo [illegible] nonis remissione donationem non esse et tamen [illegible] est. in tali remissione legatum consistere lo. 1. ff. de lib. legat. [illegible] in [illegible] 16. tit. 9. part. 6. ioit. [illegible] consistere legatum [illegible] in qua donatio non consideratur. non bene definit legatum quod sit donatio quaedam [illegible] talis definitio cum suo definito non convertitur.

3.º [illegible] definitio in illis verbis. ab herede [illegible] subverti videtur [illegible] quod [illegible] plura legata, quae ab herede non [illegible] ioit. [illegible] in legato [illegible] ipso testator legatario [illegible] in [illegible] 22. ff. de legat. 2. [illegible] de legat. in legato vindicationis praeceptionis et per sinendi modum [illegible] mentio extat in §. sed olim. inst. [illegible] de legat. [illegible] in [illegible] tit. 24. [illegible] lib. posteriori inst. tit. 4. [illegible] lib. 3. senten. tit. [illegible] in eis legatarius [illegible] ex [illegible] testatoris [illegible] legatum et non ab herede

lo. ista §. 1. ... ff. de leg. 2.
et ... in l. 45. ... 133 Bernardo
Dec. reg. 427. item et in legato nominis liberationis quia ...
... legatarius ... lo. 1. §. si ... ff. ... legata,
lo. 4. §. nunc de ... ff. de liber. legat. ... ex legato ...
... legatarius nihil ab herede recipit, et ta:
men legatum ... igitur.

Sed adhuc superior distinctio ... est et supra
dictis difficultatibus satisfaciendum et ... contra ...
nec adeuit. ... benemerita ... donandi
nandi movent non efficere quin donatio mera et gratuita
appelletur lo. donari 29. ... de donat. ... ex
positione Alberici ... Decii in lo. donari. de reg. iur. et
ex ... in lo. si vero 12. §. idem Papinia. in fine. ff. man
aperte colligitur. ubi si patronus aliquid donaverit li
berto et is postea aliquid patrono dederit vere et sim
pliciter id ... donationis appellatur. sicut si nulla pre
cessisset merita quod ... et in eo qui legat consideran
... nec obstat quod intervenientibus inimicitiis le
gatum revocatur quia id non provenit ex eo quod bene
merita cessant sed quia verisimile non est testatorem vo
luisse legatum sive fideicommissum prestari ei cui relictum
est. et ideo si petat legatum doli mali exceptione oppo
sita removetur. l. si ... fideicommisso agat. ipso iure ex
clusus videtur. iura ita intelligenda in lo. 3. §. fin. ff.
de adimen. legat. et ind. l. si inimicitie ... ff. de his.

que

Ad ...

pro est indicium ...

15

Maiorem difficultatem continet l. Titius ind. ... Si alig- nus ... ff. de ... quod ... cred. ... con ... donari ex ... sed ... fuit ... verba ex verior sententia est nulla ... donat ... existiman ... intelligenda generaliter ... significant re missione pignoris nulla donatione ... in favorem ... non est ... donari ex quo ... ex tali remissione non resultare legatum, aliter legatarius tanquam commodum ex legato sentiens posset fidei com- missi onere gravari ex regula legis ... § sciendum de legat. 3. ... ab eo cod. de fideicom. quod ... legat. in l. 3. § fin. ff. de legat. 3. ... admissa ... ind ... l. ff. de liberat. legat. respondendo procedere casu quo testator idem creditor pignus possidet ... debitori ... ex hoc non censeatur remissum debitum lega tarius tamen rem pignoratam petere potest ... debito non soluto ... debitori remittit ius pignoris quod ipse possidet. ... in eo casu legatum consideravi non ... compro bari videtur ex verbis ... ff. de liber. legat. ... pignori data legetur ... pignus penes creditorem fuisse.

N. 6

Verum hec expositio ... non potest quia generaliter ... restituit ... difficultas ... si pignus non ... quare ... est supra ... verba ... verior sententia est nullam fieri donationem cet.

referen

De [illegible]

referenda est ad casum de quo [illegible] cum in remissione pignoris

donatio sit, ubi sit legatum [illegible] in controversia [illegible] an tali re

missio inter virum et uxorem consistere possit. pro dicamus regula [illegible]

1. [illegible] de donationibus inter virum et uxorem prohibitas non

obstante [illegible] uxorem [illegible] [illegible] existimantibus [illegible]

matrimonio posse virum uxori, uxorem viro pignus remittere

cuius rei ratio ex eo proficiscitur quod donatio inter coniuges

non est prohibita quando is coniux qui donat non fit pauper

[illegible] et alter qui recipit non fit locupletior [illegible] si sponsus [illegible]

[illegible] [illegible] 16. [illegible] et [illegible] 6. [illegible] quod autem

[illegible] ex annuo [illegible] de [illegible] si vir [illegible]

§ quod vir uxori ff. de donat. inter [illegible] 5. et 6. [illegible] 11. par. 4. [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] possessor [illegible] part. § 7. nu.

10. [illegible] lib. [illegible] c. 11. num. 4. libro 7. [illegible] c. 13. [illegible]

exponunt [illegible] in [illegible] fructus [illegible] de usur. [illegible] et vir [illegible]

[illegible] donat. ad in remissione pignoris. [illegible] qui remittit [illegible]

[illegible] suis minuit, ut possit ad [illegible]

[illegible] ff. de pact. 10. ff. de liberat. leg. [illegible] is qui [illegible] in

re [illegible] locupletior [illegible] ut [illegible] non [illegible]

[illegible] [illegible] ut venditor [illegible] [illegible]

mirum [illegible] videri non debet si talis donatio remissionis pignoris

inter virum et uxorem consistat [illegible] arbitror [illegible] existi

mantibus nullam fieri donat. ex iis quae inter coniuges [illegible]

[illegible] 15. [illegible] ind. [illegible] ut venditor [illegible]

[illegible] qq. [illegible] [illegible] 181.

[illegible] obstat [illegible] remissione [illegible] 17.

consistat

[illegible]

Ad rubricam

deberet ac fieri ... multo ... et ... secundarius ... commissi gravari quod negari ... ind. 10. 3. §. fin. de leg. 1. quia seq. ... non est legittima: nec fuit regulariter qui ... legato ... commissi gravari possit. d. lex 1. §. ... de leg. 3. d. lex ... C. de fideicom. ... non sentit ... legatus commodum pecuniarum non ... lib. ... d. 4. §. fin. infra Socin. ... Illustrant Soci. in lo. cit. ... nu. 4. infra Socin. ... ind. §. fin. ... ind. l. ... nu. 9. C. de fideicom. ... ind. lib. ... part. 6. ... videmus ... cui ... commodum ... representatum. d. lex 1. §. ... sed ... legatus ... d. lex 1. de ... filii commissi ... non potest gravari ... plane §. fin. infra Socin.

Ad 3. dubium respondere solet verbalis ... ab herede praestanda ... in ... Socin. ... nu. 41. Soci. 70. Ludovicus ... in ... Baldus nu. 4. ... in §. 1. inst. Socin. ... plures relatione Bolognet. Sic. nu. 125. ... ex eo quod id quod in ... verbis Iust. expressit ... reperitur in definitione Floren. ind. lo. legatum infra Socin. ... legatum est delibatio hereditatis ... ex hereditate ... legatario ... non posse praestari nisi ab ipso herede: quod ... indefinit Theodosius ind. ... legatum ... quod ... relinquitur non ab alio quam ab herede praestandum est. ... 107. ... 10. §. non aulis

14 in fra

14. infra hoc tit. facit lex 1. in fin. et in § quod vero ex causa ff. quod legatorum, ubi inter alia redditur ratio quare in lega[to] praeceptionis quod speciem vindicationis ostend. si propria aucto[rita]te legatarius rem legatam occupaverit.

Alii semper legatum ab herede praestandum fatentur. nec obstare lex [illegible] in d. l. 22 ff. de [illegible] 2. quia non procedit in legato de quo noster est sermo, sed potius in donat[ione] inter vivos, in qua translatus intelligitur legatum cum idem testator vivus viventi legatario dat quod antea ei legaverat, non secus ac si idem testator in testamento alteri praesenti et acceptanti dixisset. 50. ubi dono. quo in casu non legatum sed potius donatio celebrari ex aliis resolvit Menochius lib. 4. praesumpt. 19. et 105. licet d[icat] Ludovicus lib. 5. [illegible] c. 32. ita ex [illegible] rio et aliis satisfacit Osualdus in notatis ad Donel. [illegible] lib. 8. com. c. 1. lit. H. tenditur vix unquam legatum aut ullum aliud genus relicti in ultima voluntate a vivo testatore praestari ut legatum repugnante voluntatis natura, quae ea est ut de[sider]a testatoris revocabilis sit et deambulatoria, et sicut viventis hereditas nulla est, ita nec legatum.

Alii vero, [illegible] § 1. inst. hoc tit. et alii relati ab Osvaldo ubi proxime, non esse negandum putant, quod testator ipse vivus legatum praestare possit, sed ideo Iustinia[nu]s legata ab herede praestanda in sua definitione dixisse, quia casu quo ab alio scilicet solvenda non poss[unt] nisi a solo herede praes[tari] [illegible]. Quae solutio difficultatem adhuc non tollit. Alter [illegible] [illegible] tius 2. conject. ad [illegible] docet. in d. lege [illegible] re non praestari ab herede

N. 19.

N. 20.

ab herede quia species non nisi unica solet relinqui, di[illegible] esset si pecunia legata ab ipso testatore praestita fuisset. quod quinquaginta 12. ff. de probat. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] testator vivus praestitit militiae quod legaverat [illegible] ait [illegible] [illegible] [illegible] ab herede non esse praestandum nisi legatarius ostenderit testatorem postea [illegible] [illegible] [illegible] militiae praestari voluisse.

N 21.

Quare in hac difficultate existimo legatum posse ab ipso testatore vivo praestari ut recte docuerunt Paulus Castrensis in d. § [illegible] Bart. et Bal. in d. l. legatum ff. de legat. 2. nec amittere eius naturam cum testator sub commemoratione legati illud praestitit. et sic poterit postea illud revocare caeterum si simpliciter tradidit nulla facta commemoratione praecedentis dispositionis, tunc donatio potius inter vivos iudicatur. ut ex aliis docet [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] praeterea in repet. [illegible] [illegible] nu. [illegible] infra [illegible] et in tit. de [illegible] confir. [illegible] c. 12. nu. 15. Gregor. [illegible] [illegible] part. [illegible] Covar. [illegible] [illegible] [illegible] par. nu. 7. [illegible] lib. 6. [illegible] de [illegible] c. 2. nu. 10. Gomez in l. 17. [illegible] nu. 24. ubi [illegible] nu. [illegible] [illegible] Gomez 1. tom. var. c. 12. nu. 4. Card. [illegible] [illegible] [illegible] tom. 5. [illegible] [illegible] 137. nu. [illegible] Nec [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ab herede praestanda [illegible] [illegible] [illegible] sufficit [illegible] [illegible] [illegible] eo animo relinquat ut ab herede praestetur, tametsi postea [illegible] [illegible] illud ab eodem testatore vivo solvatur. [illegible]

ind.

ind. .o. lucius Vol. Bar. et Leuly. Dones. d. lib. [illegible] conn. 1. vers. Haerentes Comet. [illegible] Molina [illegible]

Nec obstasit si dixeris quod in legato vin dicationis et translationis nullus testatoris animus reperit. [illegible] superior difficultas non omissis his quidam difficultate conferrit [illegible] supradicta verba tam indefinite [illegible] charitatis causa adiecta arbitrantur. Modestinus solus perstitit et generaliter legatum definisse: [illegible] qui lib. 2 [illegible] supra dicta verba legato vindicationis non convenire docet. [illegible] quod legat. ille Triboniano [illegible] respondeo in legato [illegible] pro parte [illegible] legare ab herede [illegible] coherede [illegible] nemo supra dicta definitionis verba ad hoc legatum non pertinere.

In legato vindicationis advertendum quod licet possit legatarius ex consensu testatoris propria auctoritate rem capere ut testator his verbis utebatur capiat Bar. in lo. Centurio nu. 16 [illegible] in [illegible] est. dubie. nu. [illegible] Gueller. in d. lo. nemo [illegible] nu. 254 Covar. 3. var. c. 16. nu. [illegible] Dones. d. lib. 8. c. 5. [illegible] non [illegible] heredis [illegible] tale legatum [illegible] legatarius rem ex voluntate defuncti capere [illegible] tale legatum [illegible]

[illegible] libere [illegible] in [illegible] relictum aliquid [illegible] commodi [illegible] quod si non [illegible] ad interesse teneri [illegible] ex Bulleo [illegible] Ludovicus Albarus [illegible] 158. Et ex [illegible] in §. 1. nu. 19. instit. de [illegible]

24

In [illegible] vero liberationis est [illegible] [illegible] ne [illegible] liberatione non [illegible] debitor liberatus [illegible] sed ope exceptionis [illegible] [illegible] si debitor [illegible] liberationem [illegible] §. 1. [illegible] ff. de liber. legat. [illegible] quis [illegible] §. [illegible] ff. de [illegible] de dolo [illegible] ff. de doli except. §. si quis [illegible] inst. [illegible] nihilominus tamen compelli [illegible] [illegible] per acceptilationem liberare [illegible] §. [illegible] de [illegible] ff. de liber. leg. [illegible] affirmari legatum [illegible] liberationis [illegible] [illegible] definitionis [illegible]

In rubrica D. De fideicommissis

[illegible] fideicommissa olim [illegible] ut ait [illegible] Justinianus in [illegible] inst. de fideicomm. hered. nominis significatio indicat non ex necessitate iuris, sed ex fide eius [illegible] heredis pendebant adeo ut [illegible] restituere non compellerentur [illegible] naturali iure ad observandam fidem [illegible] quilibet teneretur l. 1. de pact. [illegible] §. [illegible] ff. de act. empt. id tamen procedebat quando ex voluntate eius in quo [illegible] aderat [illegible] de animo obligandi, cum [illegible] eum [illegible] sequi voluntatem [illegible]

[illegible]

sit non imponere, ex quia ipse palatio 17. ff. de
verb. oblig. in vendente Gl. de praeden. Disp. Licet igitur
autem testatorem videbitur obligare, et vere non apparebat quo
de praecepto agebat, neque potest cum verbis obtemperare prae
ceptivis adstringere, verbis dictis deprecativis, fideicom=
missa relinqueret, solebant ut docet Vlpi. in § fin. inst. de
sing. reb. Quare ex tali inde, ut probabat b4. ff. de leg.
2. in § 2. inst. de leg. et com. de legat. ipsum Gl. de falsa. caus. adiec.
leg. Deinde Disp. infra. ext. 25. infra. ff. Fideicommissum est
quod non civilibus verbis, sed precative relinquit, nec ex ri=
gore iuris civilis proficiscitur, sed ex volunt. dati relinquen
tis. Desiderant tamen aliis verbis exponant Cuiac. in parat.
de ... Donel. d. lib. 8. com. c. 2. Vacon. 4. declarat.
c. 64. nu. 13. Cuiac. lib. 10. parer. c. 1. Duar. 2. disp. c. 9.
Ant. ... liber. coniect. c. 12. ...

Dubitant tamen DD. quid sit verbis civilibus
relinquere, ... ex Bart. et reliquis in l. verbis civi=
libus ff. de verb. ... Cuiac. lib. 11. obser. c. 25. Parlador.
in sequi. ... differen. 17. Vacon. Duar. et Tab. ubi
praxi. Mantica lib. 1. de ... ... Sed verius videtur Cuiac.
sententia qui verba civilia interpretatur i. imperative ut
colligit ex adversativa propositione ab Vlp. supra ... sed
precative relinquit, et ex alio eiusdem Vlp. loco infra ext.
24. infra ff. legatum est quod legis modo i. imperative
test. relinquitur, nam ea quae precativo modo relinquuntur fi=
deicommissa vocantur. Vbi apperte discrimen inter legata

N. 26.

Ad rubricam

Si fidei commissum fuerit. Com̃ et supra ani... mus. verbis rogare aliquem indicat, id est quando non hoc est imperative relinquere, et ideo legandi permissione facta casu rogandi ad necessitatem iuris non veri exsist... vide ad verba Dominus ad leges 12. tab. fol. 173. pag. 6. dicendo fuerza. in princ. 1. nu. 1. infra hoc tit. dicendo quod verba aut sunt praeceptiva seu imperativa et faciunt legatum, aut verba sunt precaria et inducunt fidei commissum tamen aliter dicitur ... Tapia. Cast. in ... 1. nu. 5. Illustrant. Duar. supra Briso. lib. 1. de formul. pag. 246. Petrus Gregor. lib. 42. syntag. c. 28. Gomez in leg. 9. Taur. et 1. tom. c. 12. nu. 1. Garcia in Miscellanea de tacito fideicommisso antica supra tit. 1. et 2. Mascar. de probat. concl. 773. ...

21. Verum licet fideicommissa olim infirma fuissent et tantum ex voluntate heredum penderent, postea Divus Augustus multis rationibus ductus ind. princ. inst. de fideicom. haered. Consulibus iussit aut solitae ... interponere quod factum frequentius fuit ex usus iuris consules maioribus ... postulis impedire ... attendere non valerent et ideo vnus in ... mus, postea duo Praetores sunt creati qui de fideicommissis cognoscerent ... ex d. princ. inst. de fideicommissariis haereditatibus ex lo. 2. vers. deinde Divus Augustus ff. de orig. iur. quorum tanta fuit auctoritas et iudicis dandi ... fidei commissi restituendi ... haberent et ... fideicommissum ... de ... ind princ. ...

quod

quando 103. ff. in. infra de le°. C. in l. 2. C. de ver. [illegible] theologicalibus. Peregrinus in tit. de fide. art. 1. a nu. 6. [illegible] nell. lib. 7. com. c. 5. Mantica Lebrus [illegible]

Caeterum quae[illegible] dicimus fideicommissa [illegible] verbis [illegible] sint, ita ut non [illegible] ex fide dare [illegible] nomen antiquum adhuc retinent. Hic ordo disputationis exposceret inquirere in quo legata et fideicommissa [illegible] conveniant, inter ea differentiae an verosimiliter [illegible] tamen ut hic commodius tractentur in [illegible] infra [illegible] rubricae finem imponimus.

AD TEX. IN LEG. I. DE LEGAT. I.

[illegible] in [illegible] lib. [illegible] decimo [illegible] in [illegible] in qua [illegible] exaequata fuisse legata fideicommissis. ut hic. ac [illegible] differentiae inter eadem [illegible]. Differunt enim in nomine ut [illegible] ex copula et de quo in rub. [illegible] quae inter diversa [illegible] ut [illegible] ex rub. ff [illegible] [illegible] et ex rub. ff. de lib. et post. et ex diversis [illegible] de leg. et fidei. in Codice. et Insti. contentus [illegible] in [illegible] 7. C. de codic. differunt in [illegible] ex [illegible] definitionibus [illegible] supra in rub. [illegible] Differunt in forma relinquendi [illegible] legata directis. fideicommissa precariis verbis relinquuntur ut [illegible] in rub. supra. Ex quo Cuias. in notatis ad [illegible] in [illegible] tit. 25. advertit quod [illegible] legata imperativo

C. Additiones.

rive relinquantur. in eis ore sit, vel scrip. seu in fideicommissis ... dicitur a voluntatis admittitur. ... legat. 2. l. fin. C. de falsa caus. ... relinquuntur ... ff. de legat. ... in epistola 22. C. de fideicom. ... infra d. tit. 25. vers. et nam. ita ore fideicommissum ... valet ut tamen legatum ore scriptum non subsistat. l. fideicommissa. 11. infra. ff. de legat. 3. l. fin. C. de ... Sacratissima 21. §. fin. C. de test. l. ... C. de manumiss. ... vers. ita ore.

Differunt etiam quia legatum non nisi in ... codicillis ... relinqui ... commissis ... in codicillis ... 43. ff. de manum. test. §. praeterea inst. de fideicom. ... §. non tantum inst. de codicil. Iulius Paul. lib. 4. recept. tit. 1. vers. codicillis. ex quo et illud quod legata non nisi ab haerede relinquuntur. §. 1. inst. de test. non vero a legatario ... inst. de singulis rebus. fideicommissa vero ab haerede legatario fideicommissario causa mortis donatario ... quem morte relinquentis aliquid perventurum est. vel ... l. ... §. ... delegat. 3. l. ... §. 1. ... pecunia 77. infra ... §. praeterea ... inst. de ... reb. per fidei. relictis.

Differunt etiam in effectu nam ut Iulius Paulus lib. 4. senten. ... fideicommissi non ... sed in persecutione ... adversus quod legata ... vel ... §. ... infra ... legatum ... 2.

ff. de leg. 1. l. [illegible] ... sed omni tempore
[illegible] in sequentibus in [illegible] ff. ad [illegible]
[illegible] ff. de verb. signif. [illegible]
[illegible] fideicommissa [illegible]
[illegible] ordinarios [illegible]
[illegible] Quisterio lib. [illegible] fideicom. [illegible]
Juramino, ff. de executione legatorum [illegible] Cribaldo [illegible]
[illegible] in [illegible] lib. 8. com. c. 2.
[illegible] lib. 2. [illegible] quod [illegible]
differentias inter legata et fideicommissa reperiri [illegible]
[illegible] sententia [illegible] nempe exe=
[illegible] fideicommissis.

Tertius [illegible] sententia ex [illegible]
[illegible] in l. 2. C. comm. de legat. §. sed non [illegible]
[illegible] imperatoris [illegible]
[illegible] testimonium [illegible] falsum [illegible] in pre=
senti necessario fatendum est.

Tamen difficultas consistit [illegible] verb. per omnia
[illegible] est de media [illegible] procedere de
media iurisprudentia per quam supra dicte differentie que iuris
antiqui erant sublate fuerunt. [illegible] Bart. [illegible] nu.
4. Alex. 15. Ripa 18. Nigris 38. Iason. 42. Covar. in c.
Raynuntius. §. 10. nu. 2. insigne, extra de test. Sed veniet
expositio [illegible] tempore iuris [illegible] quod media iuris
prudentia vocat §. media. inst. de leg. [illegible] supra
dicte differentie [illegible] ut ex iuribus supra adductis [illegible]

Ad tit. 1.

ex ipsius Ulp. fragm. exqq. deprompsit. Praeterea non tollit Accurs. difficult. contrariam ex txu ind l. 2. et ind §. sed non usque, siquidem si per media iuris prudentia exequatio de qua Ulp. dic. facta fuisset inutilis d. l. 2. falsoque affirmasset Iustinia. se nove eam introducere. cum impossibile sit actum agere. ut notari solet a DD. per txum 6. in l. servo manumisso ff. de adit. indebiti.

N. 6

Aliter idem Accurs. d. difficult. effugere tentat. asserens in nro txu Ulp. sententiam contineri, a qua ceteri iuris consulti dissenserunt. contrarium probantes. ut ex supra dictis iuribus constat. verumtamen inter eorum omnium opiniones Iustinia. ind l. 2. Ulp. sententiam approbasse quam propria voce quoniam si sua imperatr. auctoritatem l. 1. vers. omnia C. de veter. iur. consentiunt Aloris. et Cobar. supra. Crdu. Siena 25. Corras. 5. Miscell. c. 17. sed repugnant verba tex. d. l. 25. quae d. §. sed non usque exqq. siquidem constat Iust. hoc novum ius introduxisse non autem introductum antea approbasse. nam si iam factam exequationem existimaret. non recte diceret. se exequasse. cum a causa causati aut denominandum l. si iureius 12. ff. ad sen. consul. Maced. l. 1. §. idem Pompo. 13. et §. si servus. 30 ff. depos. l. si procuratorem §. in fin ff. mand. l. idemque 58. §. si filius fam. ff. pro socio. et sic exequationis exequator. quam actor fuisset. ut recte consideravit Ripa Socinus Iunior. et Bolognetus dic. d.

N. 7.

Postremo loco idem Accurs. a praedictis expositionibus discedens. solvit dicens a Pandectarum compilatoribus. aliquid ex Ulp. verbis detractum fuisse. quod Ulp. ita scrip-

sit

sit per omnia pare ut Imperator. in finis dedonat. vel habita negatione dixit. non per omnia exequata esse legata fideicommissis. taliter ut sensus esset. quod exequatio in aliquibus facta esset. sed in omnibus cum negativa propositio universali reddatur particularis l. si is qui ducenta 14. §. utrum ff de rebus dub. verum cum compilatores postea viderent. adequationem plenariam a Iustiniano. ne noster textus qui prior fuit posteriori suae constitutioni Iust. contradiceret. negativam ademerunt. et sic propositionem universalem affirmativam reliquerunt. convenientem posteriori decisioni. [illegible] ex potest quia idem Iustinianus compositoribus fecit emendandi et mutandi siquid super vacuum vel alienum eius tempore vel minus idoneum in veterum scriptis invenissent et mutata atque emendata sub inscriptionibus veterum iuris auctorum in pandectas redigendi l. 1. § sed hoc studium l. 2. §. tanta enim C. de veter. iur. enu. ex quo genere textum istum fuisse dicendum non debemus nam cum Ulp. ut verosimile est ex usu et iure sui temporis scripsisset legata maxima ex parte exequata esse fideicommissis Tribonia. ea potestate a Iustiniano sibi tradita usus pro istis verbis maxima ex parte similibus reposuit. per omnia ut in eo serviret constitutioni iam editae. vel quae mox promulganda erat.

In cuius rei confirmationem expendimus textum in l. si non mortis 25. ff de inoff. test. ubi verbum refertur ad verba in eo textu addita a compilatoribus quod postea fuit introducere ab Imperatore Iustiniano in l. omnimodo 30. C. eod. Et expendo textum in l. Marcellus 15. § illud 31. ff. de donat.

caus. mor. vers. addita vero quae postea per Iustinianum fuerunt scripta in lo. fin. C. de donat. caus. mor. 3. expendo tum in lo. qui heredes ff. de [illegible] § qui filios ff. [illegible] facit. et similiter [illegible] fuit quod postea per Iustin. fuit introductum in le cum quidam 24. C. de legat. quod denique expendo tum in la ad [illegible] ultimi 30. C. de fidei com. qui loquitur de repetitionibus de quibus Iustin. dixit se disponere quod tamen postea fuerat [illegible] nonum protrossum in lo. cum avus 102. ff. de [illegible] quae tunc a compilatoribus facta quae pluries diebitandi [illegible] [illegible] praestiterunt quae essent admissa praedicta potestate quam eis Iustinia. Caesar [illegible] ind lo. 1. et 2. C. de [illegible] iur. [illegible] iunctis [illegible] a Corrasio lib. 5. Miscel. c. 17. Balduy. lib. 3. [illegible] novo pag. 302. Menda. [illegible] tract. lib. 1. § 17. nu. 122. sequentibus. [illegible] Sane solut. [illegible] [illegible] sic. nu. 13. [illegible] ma. ante numerum 1. vers. tenus [illegible] solut. Duar. [illegible] August lib. 3. emen. c. 9. Taudineus lib. 3. contro. c. 30. [illegible] tamen de exequat. legat. c. 6. nu. 7. et 12. Govea. 2. var. c. 20. Florum. [illegible] et Balduy. in § sed nostra inst. [illegible] lib. [illegible] comm. c. 2. et in rub. C. de fidei com. nu. fin. sed [illegible] intellectus probabilis sit potest ex eo displicere quia supponit tempore [illegible] aliter [illegible] lexum legi. quod facile admittendum non est.

Alii literam [illegible] legum ita commutandam putant. per omnia exequata. et fidei commissa legatis nam cum scripta fuisset duabus notis [illegible] et L. quae significabant fidei commissa legatis per errorem [illegible] librarii scripserunt legata fidei commissis quod vero simile fit ex eo, nam cum [illegible] supra in rubrica

Diximus fideicommissa nimis temporibus suis infirma fuisse et nemo invitus ea praestare cogatur et ceteris natura melior et praestantior est tamen postquam D. Augustus iussit consulibus auctoritatem suam interponere, proemio inst. de fideicom. her. fideicommissa tunc exequata fuerunt legatis, i. equalia facta et equa potentia. Affirmant iura in le. quae sub rub.° ad. §. inst. de fideicommissis §. quia vice legatorum funguntur ff. de adimo. inst. le. quia autem b. §. quid deinde diximus §. mibus fideicommissa dicere quasi exequata ff. si quis omissa causa test. quae iura eiusdem ... auctorem habens et probant fideicommissa exequata esse legatis non vero legata fideicommissis. ita ex Tabula de Aren. Joann. Bolog. dicitur ... ac. 15.

N. 10.

Qui iam dictis fidelis probat ex doctrina ... nu. 3. ... quod quando unus adequatur alteri consideratur adequatus ob. vim fiat tantum non ... illius cui fit adequatio adequata acquirunt. quod probat per simile de Augusta quae adequat principi: le. Princeps 31. ff. de legibus et per simile quod femine masculis adequantur le. maxima vitium 7. §. de liberis fratrum. ubi Augustae conceduntur iura Principis et feminis iura masculorum ... et ex ... in lo. C. de privileg. urbis Constantin. lib. 11. ... per adequationem factam Constantinopolitana urbi Romana nihil novi acquirit civitati Romanae. Sic licet lege municipali nobiles exequentur plebeis vel scholastici civibus tamen per eam nihil plebei cum nobilibus mutarunt vel cives ab scholaribus sed solum quod plebs est in plebeis ... nobiles scholastici consequuntur. Bar

Ad text. illo

Ut sit proxime. Adiunxit Iason hic nu. 37. Bolo. 106. et 168. Ioan. Garcia de nobilit. gl. 35. nu. 9. qui dicit equat[ur] universitatis Complutensis huic nostrae Salmanticensi. Et habe[n]d[um] per dicta in lo. 2. C. et l. 1. lib. 1. recop. Ex quibus liquet ... vires legatorum fideicommissis communicatas fuisse ... sumptas ... commutatas ex iure ... qua fideicommissa legatis adaequata fuerant non vero legata fideicommissis.

Caeterum sicut superior intellectus ita exornatus ... defendi, ad hunc tamen ... timandum ex eo quod non videtur quod tempore ... vires legatorum sint ... fideicommissis, ... colligi videtur ex dictis ... in d. l. 2. C. co[mmunia] de legat. ubi imperator docet quod omnia quae naturaliter insunt legatis et fideicommissis ... intelligantur. Et quod non habebat natura legatorum hoc ... ex fideicommissis ... Ex quibus verbis constat quod per legata vires fideicommissorum augebantur. Et supponit imperator quod legata habebant aliquas vires quas non habebant fideicommissa, easque ipse voluit communicare. Firmat textus in d. §. sed non ... insti. hoc tit. ex quo ... quod in legato et in fideicommisso erant vires singulares. Et non ... usque ad tempora Iusti. Unde potest improbari alter intellectus relatus a Ioanne Bolo. hic nu. 116. qui tenet quod tempore ... vires fideicommissorum attributae fuerunt legatis et quod postea Iusti. attribuit vires legatorum fideicommissis ... ob id quod post ... legata non habebant vires fideicommissorum cum Iustinia. docuit suo tempore fideicommissa ... naturam quam legata habere.

N. 12.

S. Decreatis. 1.

Alii licet mi tex[tus] licet non immutent, cuius tamen supra inserit partes sequuntur: nam Ducar[enus] dic. et Cuiac. lib. 8. obser. c. 4. in manu scripto codice fatentur scripsisse ita Imperator. quasi non l. Consulti sed Imperatoris Iustin. regula in modo exposita fuisset. Alii vero ita sequuntur. Ulp. lib. 67 ad edic. quo supposito planissimus redditur mi tex[tus] sensus. Illum cum in d. libro Ulp. quod legatorum interdictum interpretaretur ut constat ex lo. 1. ff. quod legatorum et eo amen. Et quod quis legatorum nomine non ex voluntate heredis occupaverit, id heredi restituat ob legem falcid. cuius principaliter ratio habetur in eo dicto. d. lex. 1. § si quis ex mor. 5. et lex 1. C. eodem et cum edictorum verba stricte accipiantur lo. ait Prator. 3. §. haec verba ff. de negot. gestis. videbatur non posse pertinere interdictum ad ea, quae fideicommissorum nomine occupaverint, maxime cum ex legatis non ex fideicommissis quartam deduci lex falc. voluerit lo. 1. ff. ad lo. falcid. princ. inst. eod. Verum supradicta ratione non obstante Ulp. pro fideicommissis quae non ex voluntate heredis occupaverint interdictum competere. Ulp. dixit nam et si lex falcid. solum in legatis sit scripta, tamen sicut D. Pius eam ad fideicommissa ab intestato relicta induxit lo. filius fam. 18. ff. ad lo. fal. ita et S. C. Pegasianum eam porrexit ad ea fideicommissa quae in testamento relicta proponerentur. Unde cum prae quarta, eo interdicto, quo quidem heres retentio quartae, cepisset in fideicommissis militare, Ulp. interdicti rationem considerans respondisse videtur, per omnia exequata esse legata fideicommissis, et sic interdicto quod legatorum, et quae de legatis Prator interdixit eadem quae

Ad 10. 1.

De fidei commissis . . . per inter . . .

interdictis in . . . propositum . . . commissis . . .

Item . . .

. . .

. . .

. . .

N 13.

Hanc tamen expositionem . . . glossa . . .

. . . verba . . . perdia . . . non bene in . . .

. . . qui pro . . .

. . . Bolog. . . . universale . . .

. . . non . . .

. . . in casu . . . propter variet. . . .

. . . non pot. . . .

. . . fidei commissis

. . . aliquod . . . speciale . . .

. . . a Pretore . . .

. . . omnia . . . vel quid simile semper . . .

. . . quae . . .

§ in fidei commissis . . . qui a . . .

. . . qui . . . dicamus

quasi exequuta . . . siquis . . .

. . . in expositione singulorum casuum . . . exequu-

tioni . . . fuisse verba generalia proferre nisi . . .

. . . et sic verosimile non est in praesenti quo ad . . .

casum verba adeo generalia . . .

N 14.

. . . Praeterea superior . . .

cit. nam ea admissa non fieri possent ubi ere verba mi [illegible]
exemata ff. legata fideicommissis cum postea e. d. leg. debuis
sent. ita fideicommissa legatis cum in dictione capere risit. legata
ex fideicommissis accipiant sed potius fideicommissae plu=
re lege [illegible] nec satisfaciens sidixeris per errorem casum malatorum
fuisse et errori causam dedisse. Signa quae litera mea scripta erat.
nam id demum emendare est. resp. sent. et non eam prostiaud
interpretari. Denique accidit, nam cum lex mea sub titulo adeo ge
nerali et in eius initio districta inveniat absurdum videtur
ut quando generalis regula ad totius materiae [illegible] pro
ponenda erat. subiiceret ea, quae ad unum casum specialem refe
renda erat.

Verum Marcus Grivaldus in libro de ratione **N 15.**
studendi. ad d. lo. 2. C. com. de leg. quod ad verba stantis exe
quatur a Iustiniano. factum docet pro quo. advenire Iustiniano. volu
ntatem volumtatem se defensorem prostituisse verborum formulis, quae
in contrarium movere poterant amputatis in id omnia plenam lege as
tulisse, ut ipse testatur in lo. fin. C. depositi. ad d. inst. de ap parit.
ex lo. tri. ttis. 26. C. de ttis. lo. si quis [illegible] 7. C. de instrum.
lo. 3. C. de liber. praeter. et ex d. lo. 2. C. com. de leg. et de verbis
[illegible] sit locus ex omni parte verborum non inefficax voluntas. sed
[illegible] non negant. Iustinianum in d. lo. 2. verborum solemnitates abstulisse
ad Dec. Grivaldi intelligentiam magis subtilem quam veram esse iudico et
existimo. convincit ex d. lo. 2. C. omnia quae naturaliter insunt le=
gatis et in fideicommissis in[illegible]erese intelligant et quidquid
fideicommissi hoc intelligat. et legatum. Quae non ad verba

Ad lo. 2. ff.

Ut Cribal. inat' sed ad intrinsecam naturam in effectibus similiter referri debent ut indicant seq. verba. §. Ut sit omnibus perfectis euentibus. Ut ex omnibus nascantur tacitam actiones. Proseq. Dal. in repetit. lo. 1. anum. 2 ff. de legat. 2. Peralta in rub. eodem nu. 2. Aliter exponunt Robert. 2 sentin. c. 23. Surami. de exequat. legator. c. 7. Barsador. in sequentem distra. 17.

N. 16

Ego vero si quid tam adeo obscura et quae doctorum ingenia turbavit sentio. apperte ad verbo longo diversum esse quod Usp. temporibus servabat ab eo quod Iustinia. postea sua nova constitut. induxit. Enim quod Usp. in ista lo. affirmauit. fuit natura legator. et fideicommissor. exequatam ee. Iustinia. vero. in d. lo. 2. unionem et permixtionem induxit ita ut iam non censeant diversae dispositiones sed una atque eadem ut apperte colligit' ex d. lo. 2. in vers. et oia. et in vers. et si specialiter et in d. §. sed non usque in vers. sed ne imprimis. §. permixtionem eorum. inter exequatam vero et unionem illud interest quod exequatio non induit identitatem subiector. nam et exequat facta diversa remanent subiecta quia nullum exequatum potest ee tale. a sosa ruerpti verbo dolus in lo. quod Nerva ff. depos. et in lo. stimar cum ff de verb. sig. Bolog. ibi. nu. 46. unio vero, seu permixtio identitatem inter subiecta induit. ita ut post unionem ex diversis subiectis unum et idem efficiat: arg. tex. in §. cum ex alie na inst. de rer. divis. ex quo fluit. quod exequat olim facta legata et fideicommissa diversam habebant essentiam et separata ad due erant dispositae et solum quo ad extrinseca exequata manserint. ut quo ad lo. falci. quo ad lo. Papiam. quo

ad edi. hz pretoris de remiss. one iuris iuran. quo ad edicty si quis
om. cauy. ttt. quo ad interdictu q beatoz et quo ad ferras alia
a certa a Claudio Cus fletto. lib. 1. de iur. fider. c. 6. inqq. ostios
ting in cautis locu. et Sabebat infideicommissis

Unde dictum dicit etc ex. occasione praedicti interdi
et quez scat. regula generali conceptae non tamen eaz ad solus
interdicti causa retulisse sed quia in supradictis casibus et alii
qua plurimis exceptio ut. tempore erat necessaria, ideo gene
rali formula per ista regula promulgavit quae licet nonnullas
haberet restrictiones quia durabant ocy differentiae speci. fica qq.
origine dispositionis essentia distinguebat non ideo vitiosa
erat sic enim in lo. 1. ff. soluto matri. verba illa semper et v=
biq. licet generalia sint non est eludent casus aliquos qq.
tunc causa non sit propria pia neq. enim in moralibus et civi. dan
talibus ut ss. alias dominus universalis propositio currit.
licet non in oibus verificet. id enim tantum observat in logi
cis in qq. per una instantia. universalis propositio labefac
tat. ut advertit Alber. Gentil. lib. 1. lect. 17. et comprobat
lo. in lo. obs. ff. de reg. iur. de ans. eg iuris definitione
hoc est. oem iuris regula ut dicit in lo. 1. ff. eodem disponunt
Rebard. et Petrus faber. infirma ee et vix ee. qui non subverter
it aliquomodo possit. d.

Sic quod dicimus dicti defensores volunt pri.
mus locu obtinere. sic intelliguntur dictum ff. de dival. et demarst. auth.
de nupti. §. disponat. coll. 4. sic procedit. si omnia dure distincta
non mutaverint. lo. ita auth. 5. §. quia dicendum. aliasque quib. 6.

N. 13

ff. de acqui. tut. § quod dicimus eu rem habere videri qui actionem habet. lo. is qui act. 15. ff. de reg. iur. plene q verum est, sed ita ut minus tamen sit actionem quam rem habere, lo. minus 204. ff. eod. Similiter cum dicimus id quod nullius in bonis est naturali ratione occupanti cedi. lo. quod enim 3. ff. de acq. rer. dom. regulariter id dicimus quia in quam plurimis casibus verum esse perspicimus sed talis regula aliquando perdit officium suum et ut ait Celsus in lo. 1. ff. de regul. Cato. in qq. bus ea falsa est nempe in illis quae dominum commercio exempta sunt lo. 1. § quod autem ff. de rerum divisione. lo. inter stipulantem § sacram de ver. obl. § aliquando inst. de usucap. § sacrae de rerum divis. et ut Constantinus Harmenopolus lib. 6. epitomes quae vis in iure regula ... confirmat. facile enim influenti eleganter Arist. 5. Ethicorum in qq. inquit cogit lex universalia proferre, nec illa potest recte complicare, in iis sumit id quod plerumque solet evenire nec tamen ignorat in eo aliquod erratum admitti et nihilominus lex est recta. Propterque ait Quintilia. lib. 2. inst. orator. c. 13. Nisi semper molis tale quid minime aliquem me ad praecepta universalia. raro enim reperitur hoc genus quod non labefactari parte aliqua aut subverti possit. Ex quo sequitur non obstare regulam generalem ab Imp. in hac nova lege propositam ad hoc ut dicamus post eamque in illa mente durare debere formulas et differentias specificas qq. legali et fideicommissi essentia distinguebantur.

Quas oes Imp. Iust. sustulit in lo. 2. C. comm. de legat. statuens oe. verbum sufficiens ad exprimendam voluntatem

N. 19

testatoris observanda est, sive directa, sive inflexa sit dictioni
significandae mentis legantis, sive precativa, sive imperativa ad sig-
nificandam voluntatem fideicommittentis. Et quod si tale sit verbis,
quod neque legato, neque fideicommisso conveniat, natura fideicom-
missi quasi humanioris aggregetur. Deinde ab ea ad legatum tra-
sit ... ut omnia, quae naturaliter insunt legatis et fideicom-
missis in utroque intelligantur et e contra quid petitur fideicommissis,
hoc intelligatur esse legatum, et ita sit una natura legatorum et fidei-
commissorum et sit omnibus perfectus exitus. Et quemadmodum vi-
ventibus prospectum est in eodem ... codem per suas leges alterius convenientes
legatariis ... legata et fideicommissa persequi possint, ita
et morientibus prospiciatur sublata sic anxia verborum observantia
et eliminatis supradictis differentiis quibus ad singulos morientium
... per quas durum sane et iniquum erat. ...

Principaliorem vim tertiae partis expressimus, et tandem
non exequata tantum legata et fideicommissa cum Iust. in praesenti affir-
mavimus, verum cum Iust. in § 2. ... de legat. ita eam mixta
et unita esse diximus adeo ut quidquid naturaliter insit legatis
hoc et in fideicommissis inesse credatur. Et quidquid fideicommis-
sis ... hoc legatis esse intelligatur, quod non levis difficultatis pa-
rit. ... superior doctrina destruere videtur: nam si ita una est na-
tura legati et fideicommissi, quemadmodum testatores moriturus
... rogare eum ad quem bona sua vel legitimo iure vel honorario
pertinere intelligit, ut hereditatem suam, partem vel rem aliquam
alicui restituat, posset et eodem modo ab eo legatum aliquod relin-
quere cum alioquin ... praedicta identitate, id natura legati non

N 20.

rei uenit. At hoc non admittitur cum legata non nisi intestato scripta valeant. § praeterea inst. de fideicom. her. igitur ad huiusmodi legatorum verum naturam et essentiam dinoscendam distinctam a fideicommisso etc.

N 21.

Aurs. hic vers. item legatum ut difficultatem effugiat differentiam hanc non ad ius dicendi, sed potius ad ius antiquum refert. iure enim ff. legata in codicillis relicta valere affirmat. et videtur colligi ex textu in lo. In ff. de iur. cod. lo. si tibi homo etc. §. si titt. infra hoc tit. lo. codicillis 91. in prin. alias Lucius §. Scaevola ff. de lega. 2. cum aliis adductis a Bolog. hic nu. 123.

Aurs. seq. Bart. in praesen. nu. 4. Crotus. 18. Iacob. de niger. 25. et cetera quae resolvit Iason nu. 13. et 53.

N 22.

Convincit tamen hoc Aurs. expositio a Cuma. hic nu. 3. Alciat. 1. Ripa. 18. Duar. hic et 2. disp. c. 9. Menoch. de arbi. iud. § 17. nu. 19. Belono. ind. § praeterea nu. 3. qui supradictam differentiam a Iuris Consultis observatam fuisse docent et probant ex Modes. in lo. legatum 36. de tit. relicta ff. de lega. 2. lo. illud 15. § traditur ff. de iur. cod. et legatarii de legat. quia non codicillos sed testamentum facere voluisse lo. qui a uxo. ff. in pro. ff. si quis om. caus. test. Caius lib. 2. inst. tit. 1. vers. item legatum. Paulus lib. 4. sent. tit. 1. vers. codicill. quae omnia evidentia Iuris prudentia fuisse insinuant nemo.

N 23

Nec obstat textus in d. lo. fin. cum simili ff. de iur. cod. quia procedunt in codicillis testamento affirmatis in quibus scripta perinde habentur, ac si in testamento scriberentur. nam quando fit in d. lo. possit affirmata videtur fieri in dispositione affirmante. lo. 3. et ibi Baldus ff. de test. tutel. lo. 2. § 1. ff. de iur. cod. cui add. Petrus Fab. 2.

tenuit

semest. c. 29. Ant. Fab. 15. conject. c. 16. Cuiac. 2. ad Afri. pag. 15.
in d. casu supra d. l. ita legatum per codicillum relictum non valet,
nisi codicilli illi fuerint confirmati. &c.

Fornellus tamen quem refert Bolog. nu. 148. ut
supra difficultatem tollat. ad verba Iust. ind. l. 2. adaequatum &c. per-
mixtionem tantum fuisse de qualitatibus, quae conveniunt naturae
legati & fideicommissi. non vero de eis, quae dicunt substantiam
hoc est de eis quae faciunt desinere esse ipsa substantia & sic le-
gata & fideicommissa in sua substantia & per consequens omnes eius dif-
ferentias substantiales mansisse inter quas enumerat tradi-
ta ind. §. praeterea rursus & illa quae proponit in princ. Inst. de
sing. reb. & quod vis alegatario legatum non praestit. & in hanc
sententiam recidere videntur Cuma. Alcia. Mantua. Soci. & alii
Scr. dum docent. quod adhuc hodie legata & fideicommissa
sunt distincta. siquidem plures differentiae inter ea inveniuntur. sed
contrarii sententia haec tamen vera interpretatio ad menti textus sup.
tradita & ad d. leges 2. quam ex aliis fundamentis docuit
a Bolog. anu. 152.

Supradictis expositionibus omissis & aliis
doctis a Mynsin. qui 22. refert. et alias ex Riedar. mo. in
d. § praeterea nu. 17. consolatio est. legem dicunt in illis sed illis
admissis quod Stat. Iustinia. ind. §. praeterea & in d. princ.
inst. de sing. reb. verbis praesentis temporis utatur ius tamen
antiquum refert. & quod ante tradita ex quaeque observa-
batur nec in libro Inst. taliter legatorum & fideicommissorum
materiam tractat. quasi ad hunc in eadem differentiarent. quod fec

facturus proposuit in d. §. sed non usque in l. Socii [illegible] prosequar sua assertione repellitur. Cum in supremis legum [illegible] permissum de his agendo studiosis difficultas introducere possit se de legatis et fideicommissis tractaturum ad. [illegible]

Ut veteris differentia appareant et melius intelligatur quid nove fuerit praedicta constitutione inductum. Ita praeceptor noster [illegible] ubi prox. Menchaca lib. 2. de success. creat. § 17. nu. 124. nec novum est ut verbum praesentis temporis ad praeteritum referatur. bonus textus in l. non alli 28. §. si maritus verbo a [illegible] alia iam [illegible] C. de epis. et cler. et haec opinio iure Regio amplectenda est. cum legatum in codicillis relictum iure legati valeat. l. 1. C. de [illegible] sine testamento vel in codicillo. et l. 9. part. 6. l. 1. et 2. tit. 4. lib. 5. recop. l. 3. Taur. ubi eadem solemnitas requiritur in codicillis ac in testamentis: ideo quamadmodum intellectum ita et in codicillis legata relicta subsistunt ratione directa sicut ex valet in [illegible] Sarcedo Matien. in d. l. 2. glo. 1a. 9. nu. 23. Greg. Lopez Burgos de Paz et alii relati ab Azevedo d. nu. 41.

Caeterum si praedicta interpretatio [illegible] post quam correctionem rapit non placuerit poterit responderi ex aequum per mixtionem et unionem legatorum et fideicommissorum [illegible]. Salic. in d. l. 2. intelligenda [illegible] saltem consideratur ad tempus quo legatum et fideicommissa in ss. in esse producuntur non vero quo ad creationem et modum quo in esse deducuntur. et quatenus in fieri considerantur, nam cum quo ad hoc nulla facta reperitur commixtio ad huc antiquus modus relinquendi hoc est [illegible]

tas in lo. sanctimus. 27. vers. quod enim C. delctt. 15 sis. praecipimus C. de assertat. quo ex modo satisfaciendum est. divissioni traditam in d. primo inst. de sing. reb. nam alegatario legari est aliquis qui ad realem et modum in esse producendi. eorum respicit cuius respectu dicimus legata et fideicommissa exaequata non fuisse cum omnia legata intellectu tantum relinquuntur. d. § praeterea, sic et a solo herede relinqui poss. non vero alegatario s. fideicommissario, a quo fideicommissa recte relinquuntur lo. 1. § sciendum ff. de leg. 3. cuius rei rationem licet plurimi assignent DD. sic veriorem iudico quam supra in rub. expressimus ex textu in lo. vers. sis. de verb. sig. iuxta quam constat tantum in iure admitti dispositionem testatoris disponentis de re sua quam proprie attingit. cum quod suum est in alium confert. et ab herede qui cum repraesentat relinquit. qui vero alegatario legat. non relinquit quod suum est, sed quod est legatarii desuper cum de re aliena disponit nec ab eo relinquit qui sua substinet persona quae ierts sublistas in fideicommissis nec illa est. cum in eis sola aequitas spectetur. et tantum voluntas relinquentis, et volentis strestrictioni sibi lecere attendatur. illustrant Imnola. sic. na. 2. Cuma. 11. Nigris. 30. Iason. 41. Duar. sic. Donel. d. c. 2. lib. C. d.

Adversatur et insuper praedicta legatorum et fideicommissorum unioni notabilis differentia quam inter legatam et fideicommissariam libertatem idem Iust. sertorum reliquit in §. qui autem inst. de sing. reb. per fidei. relicturs. sic vers. et in casu. sentire videtur. iam hodie non esse differentiam inter supradicta sed in nomine tantum et quo ad usum loquendi, quia non dicitur legataria libertas.

N. 27.

sed postea fideicommissaria. improbat tamen iterum. taliter ut
tenant Paulus. Castro Sic. nu. 10. Alex. 16. Ripa. 24. Iason
55. Bo. loq. 159 Imerit. cu quoad plures iuris effectus praedictae
differentia vocat u. d. latius ex seqq. &c.

1° quia libertas directa non nisi servo proprio dari
potest. l. si servus 108. §. si servus. 9. infra hoc tit. l. 62. § 1. ff. de
iur. cod. l. servius 35. ff. de manum. test. l. servo 9. C. de
testamentaria manumissione. d. §. qui autem vers. nec alius. fidei commis
saria vero proprio vel alieno. l. libertas 16. l. alieno. 51.
ff. de fideicommissar. lib. §. libertas inst. de sing. reb. &c.

2° quia cum libertas directo relinquitur servus cum
primum adita est hereditas ipso iure absque facto heredis liber
efficitur. l. si heres 11. §. 1. l. a test. 23. l. test. 25. ff. de manu
mis. test. et quod illud fuit ut heres non sit patronus. et tali
ter manumissus libertus testatoris vel familiae appellatur. l. si
socius 48. ff. de manum. test. l. 3. § sed et si. vers. plane. ff. de
suis et legit. hered. l. directis C. de test. manum. cum addas Cuiac. 3. obser.
c. 23. d. §. qui autem verum cum libertas fideicommissaria servo re
linquitur non sufficit testatoris voluntas nec quod hereditas
adita sit, sed insuper heredis manumissio necessaria est. l. si
servus 11. C. de fideicom. lib. unde taliter manumissus heredis
libertus efficitur. l. si qq. 1. C. eod. d. §. qui autem. Ulp. in frag. tit.
2. vers. is qui directo idque quoad successionem l. qui ex causa 29.
ff. de bon. liber. non vero quoad hoc ut ei operas imponere possit.
l. ut iuris iurandi 7. §. rescripsit de oper. liber. d. lex qui ex cau
sa vers. sed operas. vel ab eo alimenta exigere l. si quis 5.

§. siquis alberti 22 ff. de liber. agnos. vel eu ingrati accusare valuerit in servitute redigat. l. 1. C. de liber. & eor. liber. l. 2. C. de oper. liber.

Differunt 3 in eo quia si revocet libertas directa per legem Aeliam sentiam quia fraudi dicunt creditores fraudis consilium & insuper eventum fraudis simul intervenire oportet. l. 1. C. qui manumit. non poss. Caeterum si fideicommissaria non praeter eventum tantum inspicimus. l. a. fin. C. eod.

N 30

4 differunt. quia si libertas sub diversis conditionibus data sit, in directa levissima: l. sub diversis. § a. l. quod tradi[?] 21. ff. de cond. & demonst. in fideicommissaria vero novissimam spectamus. l. per fideicommissum 8 ff. eod. l. in libertatibus ff. de manumiss.

N 31

5 differunt, quia rescisso testamento per inofficiosi querelam directa libertas ipso iure non valet fideicommissaria vero sustinetur l. Papinia. 8. §. fin. cum l. seq. de inoff. Prosequuntur alias differentias colligentes Iason Sic. nu. 72. Bolo. nu. 163. Ex quibus sequitur non bene Accurs. supra existimasse libertatem directam & fideicommissariam nomine tantum differre.

Dynus vero Petrus de Bellaper. & Bart. Sic nu. 5. aliter laborant in huius nodi solutione. Dynus affirmavit adaequate falsum fuisse de pecuniar. legat. & particularibus & non de universalibus & non pecuniariis Ex quo exclusa remanet libertas quae non continet commodum pecuniarium. Sed displicuit solutio haec Bar. Sic. quia alium Petri de Bellaper. refert dum existimat legatorum & fideicommissorum adaequate procedere

N 33.

Ad text. in l. 1. ff

indis so. q. ingressi inutilis eruciuns quia ni. d. interest [illegible]

ab ipso resecapiat vel ad effectum se eius vero. quando dicit est. ut

in libertate propter ius patronatus quia bene exequatis de

quasupra non attendit dicunt solet. Saric. Ripa dic. nu.

24. Jason 57. Bolog. 165.

N 34

Sed conclusio evidenter non adequatio. et permixto

fio de qua ind l. 2. C. comm. de leg. non sarcelius sed testator

qua fuit facta alias si ex volunt sarcelius res estimanda con-

veniunque considerarent legatum quod recta via transiret in legatarium

sed semper. legata differunt. propter fructus quos percipiunt. in-

terim dum in mora non consistunt. l. in fideicommissi. 3. ff. de

usur. ideo Bart. reiecta sua solut. 3. tradit tres regulas et alias

declarat proponendo. quas post angeliores late refert. Cndest. Bo-

logne. dic. nu. 162 aliter solvunt. Tertius dic. nu. 4. Crabeta 135

Alex. 6. Rasius. 9.

N 35.

Ruinus dic. nu. 30. veritati potius accedere videtur

dum directam exequationem inter legata et fideicommissa admittit nec obs-

tare nunc textum affirmat ind §. qui autem inst. de sing. reb. nam non loquitur

de legato sed potius de directa libertate que legati appellationem non

continet. pro cuius rei perfecta cognitione videndum est an data li-

bertatis legatum sit nec ne et quod legatum sint probatur videtur.

extra in l. Nisi sed et si. 6. §. fin. ff. de hered. inst. §. nam sicuti legari

sibi non potest, ita nec ase adimi ex quibus verbis dicitur libertatem directam

legatum appellari. 2o id videtur affirmare Modest. in l. g. libertatis 4. S.

ff. de manu. test. ubi ad exemplum legatorum docet libertates directas

et ultimo et codicillis testamento confirmatis recte dari, fideicommissarias d.

quod ab initio et codicillis non confirmatis relinqui potest ... sine
suaderi videtur ex textu in lo. fin. C. de com. serv. vo manu. ubi in dandam
de libertate servo communi Imperator verbo legare utitur docent
Decar. Sic Albert. Gentil. lib. 1 iur. c. 7. Mascar. in epitome legat.
lib. 1. c. 1. nu. 21.

Alius, imo quod directa libertas legatum non sit sed species
separata dispositionis probatur. 1. quia legatum est rei testatoris
vel alterius. § non solum. § si res aliena, inst. de leg. libertas
autem quae datur nec in bonis testatoris est, nec alterius, nam testa
tor dominus servi est, sed non libertatis et manumittendo ni-
hil aliud facit quam obicem servitutis removere ex quo sequitur
quod libertatis datio non est donatio, sed manumissio. Rursus
illud quod non possit ab herede praestari, sed mortuo testatore
servo statim competit, quod quam diversa a natura legati sit
facile colligi potest ex eius definitione supra in rub. proposita.

Ulterius pro hac parte expendo iura in l. pla
ne 24. §. fin. infra eod. tit. ... qui tit. manumittere ... neque lega
... neque hereditatis capit ... si quis ... c. 7. ... commodo lega
ta libertatis ... ff. si quis ... l. 1 ... 39 ... nam volun
tas ... ff. de man. tit. lo. in generali 30 ... ex men
te ... lo. verbis 120 ... legata et libertates dandi ff.
de verb. sig. ... in quo omnibus partibus datio libertatis aliquid se
parati ... denique ... confirmant ... codice de legat.
et ff. de manu. tit. et C. de testa manum. in quo separata nomi
na inveniuntur quod non admitteret si idem libertas directa
ac legatum ... lo. si idem C. de codicil. Docet Bolog. Sic nu. 173.

N 36.

N 37.

Alex. in l. s. i.

et Iurami. et alii Oscial. lit. X innotatis ad Donel. lib.
8. com. c. 2.

N. 38.

Ad praesent. ut veriori reterma fundamenta contraria
nihil conveniunt, non 1um ex tex. in d. l. fi. C. de leg. § fin.
hered. inst. nam non infirmat sed potius confirmat sententiam hanc quam
sequitur. etenim ut tex. ille dicat servus hered. institutus libertatem
a se ipso accipit quam accipere non posset si fuisset legatum nam
heredi a se met ipso legari non potest l. heres a se 116. § 1.
infra hoc est ex quo exponenda est protectoria illius §. verba
d. nam sicuti legari sibi non potest ita nec a se adimi quorum verorum
hic est sensus quod quemadmodum non posset si legatum esset a se ipso id
accipere, ita nec a se ipso adimi, alias enim si verbum legari referre
tur ad libertatem tex. ille secum ipse pugnaret quod fatendum non
est. et hic alegato ad libertatis dationem argumentum d. sumitur
iuxta quod ut dixi tex. ille sententiam meam confirmat.

N. 39.

Ad 2um ex tex. in l. libertas 43. ff. de manumi.
test. quod libertas non possit dari in codicillis respondet id non
evenire ex eo quod ipsa libertatis datio sit legatum sed potius
quia est directa dispositio sicut hereditas quae nec in codici-
lis dari potest. ad ultimum ex tex. in d. l. fin. C. de com. servo
manu. respondet quod d. non tam fuit libertas legata quae
per partes acquiri nequit quam pars dominica ut consideravit cu-
ramentus lib. singul. de exceptione legat. c. 5. Oscial. ubi proxime
d. lit. N.

Liquet ex his quod datio libertatis directa non
dicitur legatum sed potius separata dispositio iudicatur differens.

a fideicommissaria libertate et sic constat. ob id adequat et commixtionem legatorum non impediri et per consequens verissime dominum esse. Quinimo supradicta difficultas huic commixtioni non obstare neque ad id. ar. debebat procedere de fideicommisso ad legatum quod in hoc casu non datur. cum a separatis illatio non fiat. in l. Papinianus 20. ff. de minor.

Poterit et alio modo praedictae difficultati succurri si advertamus eatenus in d. l. 2. C. com. de legat. legata et fideicommissa exaequata quatenus non repugnet mens et voluntas testatoris neque quo magis ea iuvaret fuit introducta ut constat ex eadem l. 2. vers. sit ipitur. et vers. et nemo. ex d. §. sed non usque. Item si post exaequatam et commixtionem legatorum et fideicommissorum, fideicommissaria libertas in vim directa valeret. statim adita haereditate competeret. nec eam postea haeres teneretur praestare nec ius patronatus in persona servi nancisceretur. Rursus si libertas directa ad fideicommissariam traheret adita haereditate non competeret quousque haeres eam praestaret. quod omnino quantum testatoris voluntati repugnet nemo est qui non videat, ne ergo permixtio legatorum et fideicommissorum in id introducta ut plenius suprema morientium dispositiones ad exitum perducant. eas infringere videat. merito antiquam differentiam inter directas et fideicommissarias libertates retinemus ut cum Alciat. hic. nu. 2. Alex. 20. Bolog. 164. advertit Crasus de successionibus ab intestato §. legatum quaest. 1. nu. 3. Obstat et insuper praedictae legatorum et fideicommissorum unioni et permixtioni notabilis differentia

N. 41.

N. 42

qua inter legata et fideicommissa in iure reperitur nam illis
dominium ipso iure adita hereditate transfertur lo. si tibi et homo
86. § cum servum infra hoc titulo his vero non antea quam
restitutio facta perficiatur lo. facta 63. ad Trebel. Jerum
curs. hic vers. fin. respondendum est supradictam exaequationem permis-
sione in fideicommissis universalibus non procedere nam ea particularia
legata exaequata non fuerunt. ex quo superior differentia resultat cuius
ratio omissis aliis traditis a Bart. Sicnuto Paulo 12. Croto 34.
Nori 51. Craveta 155. ex eo dimanat quod legatum commodum tan-
tum et non damnum afferre potest lo. si hereditatis 32. ff mand. fidei
commissum vero universale onera annexa habet lo. 1. infra hoc et in
§ 1. ff. ad Treb. § restituta inst. de fideicom. hered. nec fideicom-
missarius invitus oneribus hereditariis obligari noluit lex ut
dominium in eum transiret ante quam heres re aut verbo hereditatem
restituat et fideicommissarius restitutionem acceptet. ex quo orien-
da est ratio alterius celebris in lo. qui in altera 6. infra hoc titulo
de acquiren. omi. hered.

N. 43.

Sed an si ante factam restitutionem legatarius et
fideicommissarius universalis decesserint legatum et fideicom-
missum in heredes suos transmittant valde diversum est et in hac
parte inter singulare et universale fideicommissum differentiam dis-
crimit Ant. Fab. de error. prag. decad. 31. err. 1. ubi docet quod
sicut fideicommissum singulare ad heredes transmittatur si dies
vivo fideicommissario cesserit lo. 1. lo. hereditatis aditio 7. ff. quan
do dies leg. ced. lo. fin. C. eod. fideicommissi universalis petitio ad
heredes non transmittitur si fideicommissarius ante restitutionem de-
cedat

reditt decedat. Movet Ant. Fab. dicis ex[illegible] difficilis in l. apud Iulia. 11. §. utrum ff. ad Treb. d. Quam ante decesserit fideicommissarius quam ei restituat hereditas. Ex quibus verbis probari videtur heredem fideicommissarii fideicommissum restitui non posse, alias frustra timeret I.C. mortem ipsius fideicommissarii et satis ei fuisset ne in damno moraretur. Ulterius movet Faber ex eo quod quidquid est cessibile est transmissibile et c. d. l. ex pluribus et ff de admini. tutor. sed fideicommissum universale ne[illegible] dotis favore cedi posse l. si mulier 59. §. ex asse ff de iur. dot. igitur nec transmitti.

Utrum vero sic inter singulare et universale fideicommissum supradicta differentia non dari colligi videtur ex textu in l. posthelante 44. ff ad Treb. ubi posthelante Sticho qui eodem testamento libertatem et fideicommissariam hereditatem acceperat heres suspectus adiit mox Stichus antequam moram in recipienda hereditate faceret decessit relicto herede. Atio dubitatum est an in[?] Atium si nolit recipere fideicommissariam hereditatem actio ex Sena. consulto competant. Et respondet I.C. Atium compellendum esse hereditatem recipere cum recusare non possit heres id quod praedecessor hoc est Stichus recusare non poterat. plane licet Stichus eo tempore quo coegit heredem hereditatem adire, quo servus erat. Et servus post acceptam libertatem propter ea quae in servitute gesit non possit conveniri l. 1. C. an servus pro suo facto post manumissionem teneatur. tamen S. Consulto nominatim comprehensum est, ut si servo desiderante compulsus fuerit heres hereditatem adire eum post manumissionem teneat quod S. Consultum ad heredes servi manumissi extendit d. a. I. Consulto. Et sic ex eo textu evidenter

. . . text. in l. 1.

.. illat restitui fideicommissi universalis et post fideicommissarii mortem fieri posse, quod idem colligitur ex textu in l. si eius 41. ff. ad Sc. Treb. ubi fideicommissarius ante factam restitutionem decessit, et nihilominus fideicommissi petitionem ad heredes suos transmittit confirmat textus in l. quidam 25. in princ. ff. postea autem quam dies fideicommissi cedit si decesserit ad heredem pueri fideicommissum pertinere ff. eod. tit. ad Treb. facit textus in l. 3. C. de fideicom. illustrat Bart. in l. cum filio nu. 12. ubi Alex. nu. 21. infra Socin. Covar. in c. Raynal. §. 1. nu. 3. de test. Alciat. lib. 4. paradox. c. 5. Decius 1 com. c. 20. Gomez 1. tom. var. c. 5. nu. 9.

N. 45.

Et haec sententia verior, et iterum ad fundamentum Fabri pro contraria adductum respondendum est. Et ad 1um ex textu in d. l. 6. apud Iulia. § utrum cum Bart. ... dicendum eum textum fore intelligendum in casu quo fideicommissarius sine herede decedat, in quo heres in damno maneret nisi Praetor ei subveniret cum hinc nullus sit in quem actiones transferre possint quod confirmat exemplo quo utitur d. § ... in vers. Antistia ubi ex rescripto Divi ... heredi qui compulsus adiit casu quo fideicommissaria nullum heredem reliquerit, et ergo exemplum speciei propositae conveniat necessario fatendum videtur eo in casu ICtum fuisse loquutum. Hoc ... et Paulus Castr. in d. § utrum.

N. 46.

Verum ego existimo textum illum ad propositum quaestionis non pertinere nec intentum Fabri probare quoniam fuit dubitatum an desiderante procuratore cogendus sit heres absente fideicommissario hereditatem restituere, et in hanc sententiam magis inclinat ... ut coactioni locus sit, nam quaesitum heres cum Praetor morte eum

ce

ex fideicommis. ante res integra atque ita mandatum extinctum l. inter caussas 26. l. siquis alicui 27. §. morte ff. mand. §. item si adhuc inst. eod. nihilominus cum nullum ei immineat periculum cogi debet, nam ut l. 13. ad verbum Heredi per praetorem succurritur sive cautum ei sit sive non et antea deberet fideicommissarius quum ei restituat hereditas. i. antequam adeat tempus praetempore usurpans. quod inusitatum non est. maxime in casu de quo et in quo fere semper heredi ius adita confestim per heredem cautum restituit. d. tex. in the late vers. quoniam omnes debent. ipsius nomine, non nomine heredis. qui compulsus adit distrahunt ut l. 13. ff. in vers. pertinde docet et advertunt Bart. Cuma et Alex. eorum. hoc quod. tum illum nihil sit mutandum sentent obesse. N. Ad 2um fabri fundamentum respondet sent. d. l. ex pluribus negative conceptis valere ita transmitti non prohib. o. nec cedi, non vero affirmative ita transmitti prohib. o. cedi et docet Iason. in l. si isthanc nu. 136. ff. solut. mat. et hinc supradicta sententia affirmative accepta admitteret ad hanc intentum fabri non probat. quoniam fideicommissum universale recte cedi. prohib. si modo ex persona fideicommissarii cedentis restrictio fiat. l. restricta 37. vers. sed et si voluerit. l. ser. vo invito 65. §. fin. ff. ad treb.

N. 41.

Nec obstat textus in d. l. mulier 50. §. ex asse ff. de iur. dot. nam aliorum expositionibus omissis respondeo textum illum non loqui de cessione, sed potius de delegat. inter quae illud interest quod is qui suo iure cesso. illud exercet ex persona cedentis. l. quis. hereditas 9. C. de procurator. Cessum is cui factum est delegatio na

N. 42.

sit iure delegantis ex eius persona. l. Nesennius 41. ff. de re iud. nam cum delegare sit vice sua alium reum dare l. delegare. 11. ff. de novat. sive mutare creditorem et debitorem ut [illegible] novat. 6. cons. c. 3. [illegible] inde l. delegare: is qui delegavit perinde ac si ea solvisset liberatur l. quaevis. 8. §. interdum ff. solvit enim et qui reum delegat ff. ad Velle. et delegatus debitor a suo creditore remanet liberatus l. 2. C. de novat. et incipit novo creditori teneri l. si quis. 12. ff. eod. et lex Nesennius ubi Bart. Iason. Duar. et Donel. quod in cessionario non datur quia ut diximus iure cesso sit ex persona cedentis. ex quo resultat quod cum tamen inde [illegible] ex asse loquatur inde ligat. et ob eam gravatus haeres liberatus sit a muliere cuius maritus debitor est, incipiat non poterit mulieris nomine cui ignotum debet fideicommissum restituere ac proinde marito non manet obligatus quoniam ut Marc. dicit haeres in hoc tenetur mulieri ut haereditatem restituendo transferat actiones et quas habet et quae est obstrictus quas transferre ad alium quam cui debet fideicommissum non potest et sic merito IC. respondet haeredem non teneri marito haereditatem restituere. ex quibus sententia quam tenemur verior est [illegible] qui fundamentis quae [illegible] satisfacere non valuit nec decisioni [illegible] inde l. 3. C. de fidei.

Tenditur ex superioribus et alia notabilis differentia inter relicta particularia et universalia. nam ut hic Bar. ait legatarius et fideicommissarius particularis non potest cogere haeredem adire haereditatem et restituere l. si quis et si quis omn. cau. test. universalis tamen potest l. qui adapsi serat. 4. l. nam. 14. [illegible] l. coact. 16. vers. [illegible] ff. ad Treb. ratio cuius

ex eo dimanat quod cum heres qui compulsus adiit neque lucrum nec damnum sentire debeat. d. l. ex qua protulerat compelli ab eo opor-tet, in quem actiones debent transire cum ipsius adeat periculo d. l. ex nam quod. §. fin. qua ratio cessat in legatario seu particulari fideicom-missario, in quos ex parte particulares successores actiones non dantur l. 1. §. si heres percepto fundo ff. ad Treb. l. fin. §. fin. ff. de tra-son. emp. 10. hui C. de hered. act. Haec ratio magis naturam huius differentiae demonstrat quam alia tradita a Bar. dic. nu. 8.

N. 50.

Ex qua differentia et illa suborit quod licet repudia-ta sit hereditas adhuc valere possunt fideicommissa universalia cum praedicta hereditatis compulsio etiam post repudiationem locum habeat. d. l. ex nam quod. 14. §. non ostat suspecta hereditate repudiatur amissa etc. legata vero et fideicommissa particularia repudiata semel hereditate irrita fiunt nam omnis iuste etc. corruat cum nemo hereditatem subiit l. si nemo 9. l. si quis 10. ff. de test. via. net. l. si nemo 18. ff. de reg. iur. l. cum quis 14. C. de fideicom.

N. 51.

Differunt etiam in eo quod particularia relicta inu-tilia sunt si hereditas solvendo non sit cum heres legatorum nomine in plus non debeat onerari quam ad eum pervenit. l. 2. §. si is qui quadringenta. l. ex facto 17. §. non tamen ff. ad Treb. l. 10. sed cum ea 25. ff. de iur. cod. l. filius 14. §. apud marcellum in fine infra hoc etc. universalia vero fideicommissa sustinentur cum nullum he-redis damnum considerari possit quando quidem restituta hereditate non ipsum, sed potius fideicommissarium actiones debent §. restituta inst. de fideicom. hered. confirmat differentiam Jane. Fran. in l. si heres ab eo 68. ff. ad Treb. et eam prosequitur Ruy. padin. nu. 35.

Deleone

Addatur in lo. 2.

Boloo. nu. 213.

N. 52.

Ulterius Bart. sic d. nu. 8. et 9. inter particularia rei et universalia eius distinguens proponit quod illa fratribus minoribus si pro necessitatibus subblevandis relicta sint acquiri possint. secus vero minime quia cum tales fratres institutionum et successionum sint incapaces Clem. exivit de parad. vers. §. cumque sit capientes de verb. sig. c. exit qui seminat. 3. §. porro. eod. tit. in 6. et universali fideicommisso sit successio l. nonem 38. ff. ad. treb. merito fideicommissum universale eis relinqui non potest nec institutionis sunt capaces et si de facto institueri proponantur hereditas ad venientes ab intestato pertinet arg. l. si in metallum 3. ff. de his quae pro non scrip. habent. et l. 1. de haered. inst. Bart. sic d. in tract. minoricar. lib. 2. c. 2. nu. 7. Tir. Boloo. nu. 223. Jas. 99. Crav. 43. Neg. 67. quae ratio non militat intelligendo particulari pro alimentis et aliis necessitatibus cum naturaliter vivant et eo sint capaces ar. l. cui. in fin. eod. ff. de his quae pro non scrip. faciunt iura in lo. is cui 11. §. servos 17. ff. de alim. et cibar. legat. dum tamen tale legatum maxima quantitatis non sit nam tunc in fraudem factum videbitur Bart. in d. tract. minoricar. lib. 2. nu. 2. et 3.

N. 53.

Huic tamen resolutioni obesse videtur quod ratio quae impedit ne supradicti fratres successionis fideicommissi univer salis sint capaces eadem videtur obesse ne particulari relicta in eorum personis considerentur nam sicut removent a dominio uni versalis relicti, ita et particularis cum non minus in eodem quam in universali fideicommisso tale dominium cuius incapaces sunt considerer et sic si particulare relictum valet, necesse est et

institua

con. Itinuamus penes quos dominium taliter relicti consistat et in quo consistit in personis eorum fratres necesse est ut fateamur posse consistere dominium universalis relicti.

N. 54

Vere respondetur predictos fratres minores non esse capaces legati si simpliciter domus fiendas vel quaslibet alias res eis legaret taliter ut in eos predictarum rerum dominium transiret c. cum. exivit de paradyso. de c. exiit qui seminat. §. Exquia oportet. et §. ad maiorem sed dictam supra traditam solam includi ex eo quod in legato particulari solent contineri alimenta quorum fratres ss. capaces caterum si fideicommissum universale taliter relinquat ut de ducto aere alieno quod superfuerit eis ad predictas causas prestet non erit dubitandum quin talis dispositio possit substitere et ad effectum debeat perduci ut Bolog. dic. nu. 223. ad verbum.

N. 55.

Neque quod de dominio diximus obstet nam illud non consideramus apud predictos fratres sed potius apud heredem. Item quia quando legat res cuius commercium non habet legatarius proprietas apud heredem remanet et tamen aestimatio debetur: l. fideicommiss. tullia. 41. § fin. alias lex sed si rei. 42. ff. de legat. 1. l. fideicommissa. n. § si servus ff. de legat. 3. Ita et in proposito dominium consideratur penes heredem et usus predicte rei legate penes eosdem fratres. Item et quia in rebus circa dicta non relinquuntur sed per quendam cons. non procedit regula quod deus ut dominium transeat recto iure in legatarium l. servum filii. 44. § fin. infra de legat. Ubi quando servitus legatur taliter

~~[illegible]~~ per quendam cons. morticos. De Beton non consistit tales servi=

tutis

nos. nisi vitiaretur absurde. Docet Lanoy. de Rom ind. §. fi.
Bart. d. elle minorica lib. 2. nu. 23. Prosequunt Bal. Abay Fede
ribus Senensis. et alii relati in addit. ad Bart. sic. hi. e. d.

N 55.

Hic est et agendum de ratione alterius nobilis
diffre. inter legata et universalia fideicommissa quo ad impu[tatione]m
quae ex eis deducit[ur] nam in tali quae ex particularibus re-
lictis heres accipit. tantum imputat ea quae [tamqu]am hereditario capit
non vero ea quae iure legati fideicommissi s. implenda condi-
tionis gratia accipit in trebellianica vero quae ex universalibus
fideicommissis detraxit omne id quod quomodo ab eo accipit. l. quod
de bonis. 15. §. fructus. l. quod autem 74. l. si id autem 86. l. in quartam
q. l. accepisti 93. ff. ad legem Fal. l. de illa que. §. accepisse ff. ad
Treb. quae diffra valde notabilis est. ut in fideicommissis uni-
versalibus perinde detrahatur quarta ac ex legatis particularibus
§. sed quia heredes inst. de fideic. hered. et sicut falcidia fuit
inventa ut heres invitaret ad adeundam hereditatem tum inst.
de leg. fal. sic et trebellianica in id fuit introducta ut facilius
heres hereditatem adiret d. §. sed quia heredes qua exequatur ad-
missa et sequuta postea commissione l. qua ind co. 2. et
contra de leg. ad. inter utramque quartam nullum videbatur discrimen fore ad-
mittendum et in utraque eundem modum imputandi admittendum
erat. Unde merito inter prudentes anxie laborant in in-
dagandam tantae diffre. ratione et Alciatus ind. l. in quam verbo
id impetrat affirmat. ideo heredem gravatum relictis particu-
laribus solum imputare ea quae capit iure hereditario quia
licet omnia onera hereditaria in solidum adstrictus est et ideo.

N 56

iuste

iuste relevatur in eo ut non imputet ea quae alio titulo capit. Heres vero gravatus hereditatem restituere ultra ea quae iure hereditario capit imputet ea quae alio quocumque titulo percepit. quia non est obstrictus oneribus hereditariis nisi pro quarta parte. §. sed quia indevenerit in hoc relevari debuit in alio gravari videlicet ut imputet in quarta omnia quae ex testatoris quocumque modo acquisivit ex renata legi: cum quae ff. ad leg. Falcid. Iurisconsult. sequuntur Cinus et Salicetus in l. filium quem habentem C. fam. erc.

Sed dispiciendum reliquus inter fratres haec fuer ratio et merito quia nullum hereditatis onus respectu eius portionis. quam per legem Falcid. habere debet. oneravit[?] potest cum in inveniendam[?] Falcidiae ratione aes alienum et hereditatis debitum ante omnia deducatur l. Papinianus §. quarta autem ff. de inoff. test. ... iuste eius ... ff. ad legem Falc. ... in ... C. eodem. preterea heres gravatus restituere hereditatem magis gravatus videtur cum etsi noluit possit compelli ad aditionem l. 10. cum l. 16. §. contra ... ff. ad Treb. Heres vero gravatus ... non ... nam 9. 14. §. non ... ff. eodem. et sic heres respectu fideicommissi ... necessarius fuit respectu vero ... voluntarius et sic magis adiuvandus erat l. si ... §. si necessaria ff. qui satisdare cogantur.

Atque huius notabilis ... ratione ... Bart. ind. o. in quarta. 9. 1. asserens quod Falcidia iussit ut quarta hereditatis penes heredem maneret. ... in quarta ff. ad legem Fal. §. in quarta hereditatis quam per legem Fal. heres habere debet ut quarta hereditatis sit necesse est ut ea iure hereditario heres habeat, cum ratione legata et fideicommissa non imputentur; contra

S. con.

Ad Treb. in leg. 1.

Sed Conc. Pegasianus simpliciter dixit ut heres quod haberet neque adesset ut hereditatis et ideo quod ... adesset ut quoniam ... tamen heres habeat Bart. sequuntur Paulus Castren. Cuma. ... in l. 10. in ... Duaren. in comm. ad ... ad leg. Falc. ... lib. 2. disputatio ...

N. 59.

Sed vincit haec Bart. ratio ex eo quod vera non est Trebellianica nomine quod hereditatis cum in appellentur in l. 1. C. ad Treb. versus et ex eo neque si quarta Pegasiana non est quota hereditatis sequitur heredem non teneri ad onera hereditaria pro rata illius partis l. ... 30. ... multis ... ad Treb. quod falsum est apparet ex d. l. 1. ... praeterea si ... quis ab herede restituit hereditatis est l. ... invenimus ... ad Treb. quadrans quae retinet hereditatis est debet ... non ... difficultas ratio Bart. ex eo quod ... missa statim quaeri potest quare in dicto S. C. Pegasiano expressum non fuerit ut quarta quae detraxit hereditatis est sicut in l. Falcidia.

Bart. rationem haec rejecta ... alia ... C. ... c. 3. quae vincit ... in d. l. ... quae ... num. 1. ... in ... in ... nu. 235. ... Caronda lib. 2. verisim. c. 4. ... Ant. ... lib. 2. success. ... Marsc... lib. 2. ... c. 22. nu. 12 et alii ... post ... quarta Pegasiana ... lib. 16. C. ... c. 3. ... adverit lege Fal. restrictam ... libere ... tem: ut ... detracte ... quadrante integro quia lex ... vetat onerari ... hereditas ...

... rdest.

potest, scilicet contrahi est ante quam quidquam ex eo testator coard. tasio modo relinqueret l. si in ea, 26. l. quidam 67. ff. ad legem Fal. vero. S.C. Pegasiano retinendi quadrantis tantum potest, stat non vero facultas totius hereditatis fideicommittendae testatori eripuit. l. heres 21. ff. ad Treb. nam sit quod si quis hab. a here- res vnde eam ex consequatur.

Sed licet aucta sit hac sub. expositio ad haec inquirendum reperit. cum diversa lex Falcidia et S.C. Pegasianum possiderint et sic ratio rationis investiganda restet et sane valde mihi placet quod tradidit Maria Socinus iunior cons. in q. nu. 75. vers. cogitabam et sequutus est Corras. in d. l. filius quem habens nu. 52. habetque fundamentum in coniectura voluntatis defuncti quae cum tanquam regina sit plurimum valere solet. cum ea quae imperari debent in l. cum quo 56. § fin. ff. ad legem Falc. Haec vero coniectura ex affectu testatoris deducenda est. quod frequens est in iure et maximi momenti ad interpretandam testatoris volunt. l. pub. 36. § 1. ff. de cond. et demonst. l. si viva matre 3. C. de bon. mat. quo supposito si fideicommissarius vniversalis legatariis particularibus compareret apparebit longe magis dilectum fideicommissarium fuisse a testatore, cum in vniversum ius vocavit et loco heredis astituit l. prohibentis 44. § fin. ff. ad Treb. § restituta inst. de fidei. hered. legatarium quo iure ista particulari honoravit. Vnde videmus rationem huius traditionis fideicommissarium iocere posse hanc, vt adeat ne pereat fideicommissum legatarium vero minime d. lex quia posterior lex ne quod § fin. d. lex cod. § generaliter ff. ad Treb. expansa non ...

N 62.

non est aequalis ratio in deducendo quod legatario et fideicommissario
universalis sed in hoc quod plura imputari debere cum magis dif-
ficiles sint ut minor detractio fiat.

N. 63.

Rursus si legatarii cum heredibus gravatis compa-
rentur apparebit heredes praedilectos fuisse cum pleniori et com-
fortiori [illegible] conditione eorum fuerit l. filius. 5. §. et si portio ff. de
leg. praestan. Unde in re dubia solet interpretatio fieri in favorem
heredis contra legatarios l. in [illegible] ex familia 67. §. si rem. ff. de leg. 2.
Ita et in imputatione legitimae Falcidiae interpretatio contra legatarios in favorem
heredis fit ne in quod imputatur nisi ea tantum quae iure hereditario
capit quae ratio et [illegible] in fideicommissario universali cessat
cum non minus dilectus censeatur quam heres et eius loco ac [illegible]
[illegible] eius [illegible] l. filius. 5. §. ist. quod cum eo. l. si heres 67. in
princ. ff. ad Treb. d. §. restituta imo magis dilectus cum maiorem
partem hereditatis quam heres divertat [illegible] quae sane est ve-
rissima praedictae differentiae ratio quoad imputationem inter quartam Fal-
cidiam quae ex legatariis et quartam [illegible] quae ex fideicommissis
universalibus deducitur.

N. 64.

Huic tamen verissimae rationi adversatur diff-
icultas versiculi, in ea vi parte d. l. in quo vbi manifeste
Marcianus docet partem legatorum accedendo acceptam in Trebellianica
non imputari quod quae difficile sit nemo est qui non vi-
deat. nam si quartam iure accipit iure legati non imputat
cur quartam partem tantum iure legati habet eam imputare non
debet in fulcimentum legis quod dicta l. 70. ff. de rei vind. in qua
difficultate [illegible] insistunt DD. eos. et Accur. verb. [illegible]

in [illegible]

in fine incoueret hanc partem tantum corporis hereditarii prele-
gati in Trebellianica imputari ne alias sequatur absurdum ut in
eadem et quasi iure legati et quasi iure hereditario ut q. stat com-
putatio arg. l. eum qui haeres 23 ff. de usucap.

Sed certe hanc debilem et talis Bart. l. 93. [illegible] 65.
eam [illegible] in quod vide, dicit non debere eandem rem diverso
iure censeri procedit ubi diversitas repugnantiam induceret ut in specie
d. l. eum qui aedes ubi absurdum videtur ut eadem res et tanquam mo-
bilis et tanquam immobilis usucapiatur caeterum ubi nulla sit repug-
nantia nihil impedit ut eadem res si dividua est partim modo [illegible]
partim alio acquiratur ut in [illegible] quod diverso iure cen-
seri l. eodem [illegible] infra Doct.

[illegible] alias interpret. attulerunt quas referunt et 66
refutant Berengar. in d. l. [illegible] c. 2. nu. 34. Socinus [illegible] Bolo.
220. Osval. in notis ad Donel. lib. 1. c. fin. in fine. [illegible]
lib. 8. c. 26. [illegible] difficilis hic nodus visus est ut excusat-
dignus videatur [illegible] qui difficult. oppressus recurrit ad l. [illegible]
20. ff. de leg. 1. [illegible] supra d. versiculus non de Trebellia-
nica, sed de falcidia agere contendit sed improbat a Fachineo.
lib. 5. contro. c. 15. nam quavis clausula in fine posita solet ad
omnia praecedentia referri l. 3. §. filius inter medias ff. de lib. et
posth. [illegible] ut ad immediate praecedentia referatur
[illegible] nostra a Doctoribus in l. qui in aliena 6. in fine princ.
ff. de acquir. hered. atque ita cum praedictis versiculis immediate
sequatur post vers. sed in fidei commissaria non est verisimile
in eo de quarta falci. sed potius de pegasiana disputari.

Facedona

N 67.

Ad trien. inlo. 1.

Existima. ut indistincte de ff. Pegasiana enim.

§. contendit universum trebelianicum sive in corpore hereditario sive non hereditario consistens in Trebel. heredi imputari nunquam ullius iniure probari, dum etiam in d. vers. sed in fidei commissaria praeterea, quia si in Trebellianica imputantur quae neque iure fidei comm. iure acquiruntur ut d. verss. sed et quod. d. 10. in ff. multo magis praelegatum corporis hereditarii integrum imputabitur cuius pars iure hereditario, pars vero iure praelegati habet neque tunc obstare ff. in d. verssiculum pro ea vero parte cui notabiliter respondet in eo § 3. non hoc esse praelegatum corporis hereditarii pro parte coheredis in Trebellianica non imputari sed extra quod eo sic est extra quod natura et conditione qualiter heres gravatus heredi restituere pro portione quod ex Pegasiano retentus teneatur hereditariis creditoribus ex l. et 2. C. ad Treb. § sed quia heredes §. sed quia singulari inst. de fid. her. hoc tamen procedit quoad ius iure hereditario quod remanet, non quoad ius iure legati sic legatum 30. §. multum interest. ff. ad Treb. Unde .. Arena recte respondet ind. vers. pro ea vero parte id quod ad nos accedit in praelegato corporis hereditarii extra quod est quod pro ea parte heres creditoribus hereditariis non tenetur, sed convincitur hac ... sem. ex eo quod redendum non est ... l. 3. ind. vers. pro ea vero parte de debitorum solet trahisse et extraneum et alienum quasi ... misuisse.

Unde dictis interpretationibus explosis et alia ... ab. d. lib. 6. consil. c. 4. dum existimat praedictum vers. adeo ... multis leg. interpretibus ... ut si quis velit ... lectionem per una

particulari ut fieri nulla cuius explicanda ratio superius posita sit ubi ait in legit, pro ea parte quae ab herede accepit. Et reliqua verba deleri illa nempe extra quam 1. quod ab herede accepit. Ego ex superioribus d. verss. ratione eiusdem iudicio. superposita ibi sunt quae pro constanti teneo me legatum corporis hereditarii pro parte ab herede eidemque debitum non imputari quamvis caetera legata in totum imputentur mi cuius explicat adverto inter 4 genera legatorum a Iusti. relata in §. sed olim inst. de leg. fuisse legatum praeceptionis cuius in iure nostro frequens fit mentio ut ostendi ex l. si ita 34. §. huius tituli l. si miles 15. §. 1. de testamento. D. in verbo ff. de leg. 2. l. 3. §. qui de liberis ff. ad treb. quod legati genere solis heredibus legabatur teste Caio lib. 2. inst. tit. de lega. Iulio Paulo lib. 3. sent. tit. 6. in princ. ut res tantum hereditariae quarum res aliena per praeceptionem legari non poterat ut constat ex Ulp. in frag. tit. 24. verss. per praeceptionem iuncto verss. per vindicationem. cuius legati formula haec erat Lucius Titius illam rem praecipito. vel illam rem praecipuam habeto l. si ita legatum 42 ff. fam. ercis. d. lex ita §. huius tit. ubi proxime. d.

Ex qua legandi formula evidens testatoris voluntas apparebat volentis ut heres rem illam praecipuam haberet ultra portionem suam unde et legatum hoc praecipuum dicebat et in iudicio fam. ercis. partem quam heres a coherede accipiebat praecipuam habebat. d. lex si ita legatum leg. heredes 25. §. fin. ff. fam. ercis. l. si qua. 7. C. eodem. cum igitur ex vi quam ex natura ipsius legati praeceptionis aperta est testatoris voluntas volentis ut rem illam heres praecipuam habeat eleganter textus in lo. cum qui 18 § pro parte

N 6

parte .ff. de iis quae ut indig. non est, cum consideremus qua supra ex assertione testatoris deduximus in favorem fideicommissarii quae saltem cessat in rebus non hereditariis haeredi legatis nam illa per praeceptum legari non poterant sed per damnationem vel aliis modis in quibus non erat tam clara et aperta voluntas testatoris in contrarium ut excluderet superiorem coniecturam quam in favorem fideicommissarii desumpsimus. Ita sequuntur Barb. Paulus Castren. Odo. Pre. ... et reliqui DD. in dictis iuribus ff. cum Guarandus c. 5. Cravet. in repetit. ad leg. in leg. Meminis ff. ad leg. Fal. et lib. 6 responsor. Pap. in repetit. ad leg. in leg. qui non militabat ff. de haered. inst. ubi ex pronunciatione iura [illegible] leg. Nonne. et in leg. filium quem habentem ubi diximus C. fam. erc.

N 70.

Constat ex supra repetitis exequationem et permixtionem factam esse de particularibus legatis ad particularia fideicommissa non de particularibus ad universalia quae expedit Bar. dic. nu. 10. inquirit in quibus legatum et fideicommissum exequatio facta sit et tamen debet exequari in personis relinquentium quia qui potest relinquere legatum potest et fideicommissum. item in personis eorum quibus relinquitur quia cui potest relinqui unum potest et aliud. item in rebus quia quae possunt relinqui ex causa legati possunt etiam ex causa fideicommissi. item et in modo relinquendi similiter et in effectibus ex quo infert bene [illegible] sic dixisse quod fraternizant sodalicia legata et fideicommissa fuit rubrica C. com. de legat. et fideicom. et quae ex Accursio. Maddales Osual. in notat. ad Donel. d. lib. et com. c. 2. lit. H. prosequitur Bolog. dic. nu. 225. ...

N 71.

Verum similitudo in talem relinquentium quo ad materiae

teria nostra perfecta cognitio pertineat. disputandum super eis eodem Bart. ubi maxime tractatur. quis DD. sic quenam act. pro persequendis legatis et fideicommissis pareat. Et quo ad fideicommissa: dicendum sunt qui affirment olim nullam act. competere et ipso verso. fideicommissum ei. in l. pecunia verbum 178. ff. de verb. sig. et verso. nullo modo. in princ. inst. de fideicommiss. hered. rell. ac Iason in princ. nu. 55. inst. de act. et in l. centum capua nu. 5. ff. de eo quod certo loco. Menoch. de success. creat. §. 17. nu. 123. quod comprobant ex d. l. pecunia §. persequutionis. Sed contrarium verius est et probatur in l. filium, tam. 16. in fine ff. de lib. et posth. alienus 62. l. cuiusque 88. §. quisquis ff. de legat. 2. l. a patre 4. l. castres 20. ff. de legat. 3. l. si sorlugordo 14. §. fin. in fine ff. de appel. l. 1. C. comm. de legat. l. fin. C. quando dies leg. ced. l. fin. C. de usur. et fruct. leg. Bart. sic. nu. 4. Alex. 3. Iason. 14. Crotus 16. Ripa. 20. Cor. in §. omnium nu. 32. inst. de act. Padilla in rub. de leg. 2. nu 4. Osval. in nota. ad Donel. lib. 20. c. 36.

Ad alterum in §. persequutionis. omissis tradditis ab Alex. sic nu. 13. Croto. 19. Ripa. 20. Iacob 25. dicendum ut in illum non negare fideicommissum peti posse iure actionis sed potius tamen docere eius ius esse extra ordinariam quod longe diversum est. nam in ordinariis iudiciis Praetor non iudicabat sed in extra ordinariis l. 1. §. medicorum ff. de var. et extraor. cog. ideo non difficulter colligit ex tua in l. 1. tit. 35. Praetorem recte pronuntiasse videri ff. de aur. et arg. legat. docent Rebardus in tribunali c. 11. et lib. 1. de praiud. c. 4. Corras. 3. miscell. c. 8. Alciat. 2. parad. c. 5. Costanus quaest. iur. c. 20. in fine

N 12

Fab.

Ad lxxx in fi.

Fab. de cade. 30. eror. 7. Fanzino. in sui aier. var. lib. 3. c. 30. Ex quo dicit male interpretes persequutu pro officio iudicis usurpasse, cu persequutio potius ad actionem referatur. ... 27. § nihil 51. ff. de obli. et act. Itaque ex dicto iure pro fideicommisso actionem personalem tantum competere ... Sic nu. 12. ... 23. Ripa 31. ... Fab. lib. 8. coniect. c. 15. in fine.

N. 73.

Nec adversantur iura in lo. ex imperfecto ... vindicari ff. de lega. 3. in lo. Herennius ... post acquisitionem ex causa fideicommissi dominium ... Quibus mouti ... nu. 3. et 7. Ruinus. 18. Roma. ... dicunt pro fideicommissis ultra actionem personalem et realem competere quoniam ut diximus superius verius est ... iure pro fideicommissis actionem tantum personalem dari ut ultra iura supra adducta apperte ... in lo. ... 20. ... ex fideicommissi causa sibi dari ... servus vindicet et ex Paulo lib. 4. recep. ... in fine dicens fideicommissa non in vindicatione sed in petitione consistere docent Cuma. Sic nu. 12. Ripa. ... Alsa. 23. ... Fab. ubi proxime.

N. 75.

Et ad iura ind. lo. ex imperfecto ... respondetur quod ... agitur de lega. et fideicommisso ... respectu legati verbum vindicari stat proprie, respectu vero fideicommissi stat improprie et accipitur pro actione in personam vel condictione ex ... quomodo saepius accipitur verbum vindicari ... ver. vindicatio in lo. si pecuniam 6. § 1. ff. de ... lo. et ver. iura sua in lo. per diversas C. manda. Tradit ... ver. manumitti in lo. 2. C. de off. Procon. ad lxx vero ind. ... Heren. ... sententiam ... quae verba illustrius a consultoribus addita ... verius affirmandum est ea debere

intelligi.

intellig. vt dominiu sit acquisitu mediante haeredis tradit. vt post Lugia. vbi proxime traditur adverit et Alciat. in rub. de leg. ad fine. Et sic intellectu evidenter confirmat. ex lau. in l. cu eqq. ff. Paulus. 14. eqq. 39. ff. cod. et. de usur. vbi pro re quia tradit fideicommissi fruct. venire a tempore morae. Ex quo necess. infert. in eis dominiu non acquiri ex dispositione legis. ab eo tempore quo cedit dies fideicommissi alias statim fructus pertinerent ad dominu non expectata mora quae non videtur nisi postquam fideicommissu petet vt heit §. secta. 40. vers. non em. ff. si certu petat. l. si mag. ilhy. 127. ff. de ver. obl. l. nulla. 88. de reg. iur.

Pro legatis vero tres act. competebant. Personalis. s. realis et hyp[o]thecaria l. quod legat. 38. ff. de iud. l. cu filius. 76. §. [illegible]. ff. de leg. 2. l. 1. C. co[m]m. de leg. §. na[m] tra[ns]actio inst. de Socii. Petrus Greg. lib. 42. Syntag. c. 38. nu. 14. Petrus relat. a Minsyn. singul. obser. cent. v. 5. obser. 61. Donellus lib. 8. com. c. 36. Vbi et val. in nota. lit. A. Verum quoad act. personalem attinet declaranda est vt competat in his quae alterius vtilitatem continent. nam si vtilitas tantu vel autoritas testatoris attineat haere[di] non competit veluti si vnico haerede instituto testator iusserit monumentu certa pecunia fieri. l. haeredes. 50. §. si defuncto. ff. de pet. her. l. quimus. 7. §. Ponenio. ff. de ann. leg. l. Nervia. 44. in fine. ff. de manu. test. ratio erco domanat. quia cu tale legatu autoritatem tantu ipsius defuncti respiciat ei tam mortuo actio competere non potest. sed haeres principali diversione fiscali autoritate compellitur ad supremae voluntatis

N. 75.

obsequiu

obsequiis d. §. si defuncto. in fine d. §. Consp. ... Arg. l. di amor. in heren. ... nulli 28. C. de epis. et cler. Cum ... piaris ... ingenui ... sandum cum here eo ... monumentum fieri ... de relig. et sumpt. funer. poss. se invicem per actiones compellere ... consequenter ... §. sed et eum monumentum ff. fam. ercis. d. §. Consp. vers. aliter ... et in casu quo testator iussit facere capella confirmat Paulus Castren. Sic. nu. 15. Iason. 105. ...

N. 76.

Ulterius declarari debet predicta actio personalis ex ... quod ad hoc ut competat debet dispositio ... vel ... pecunia estimabile, aliter non ..., velati si heres aut legatarius ... filios emancipare ... fam. 114. §. secundum vulgare, alias §. ... liberos ... infra hoc ... 10. si cui legatum 91. ... de cond. et demonstr. Immo ... nu. 2. ... 28. ... 46. Iason. 106. ratio est quia onus legati debet cum eius commodo commensurari ... plane 94. in fine infra hoc tit. ... imperator 114. de leg. 2. Tamen de cum estimabile nulla ad inestimabile proportione ... nulla competit civilis actio sed extra ordinem is qui ... id quod ... condit sibi relictum est ... cogi liberos emancipare ne testantis voluntas ... veniat ... si cui legatum de cond. et demonst. ...

N. 77

Nec adversat siquis opponat quod post heres vel legatarius gravari libertatem servo promisso prestare et pro hoc gravamine actionem competere ... in l. mulier 22. §. non est dubitandum ff. ad ... et in l. ingenium ... ff. de ver. sig. et tamen libertas inestimabilis res est ... libertas 106. ff. de reg. iur. ... decr. ... Sic. nu. 52. ... difficult ...

in re eo considerandum relinquat respondere est secundum dominium quod dominus habet in servum est secundum estimabile. Ideo habetur ratio unius in damnum de servo manumittendo et eius dominio amittendo. In filios vero pater non habet dominium sed potestatem patria quae non inestimabilis iudicatur d. §. secundum valiarum doctor sicut senatus.

Actio vero realis tunc competit cum certa species legatur, nam si sit quantitas non potest propter incertitudinem dominium transferri nec actio in rem competere, ar. l. 38. incerta ff. de acqui. poss. secundum hanc procedit cum quantitas in genere legatur nam si certa nummorum corpora legentur, veluti centum quae in area habeo et dominium transferri et vindicatio competit. l. 1. §. sicut 17. ipso iure decem vindicabimus ff. si legatarius nom. caveat. puta hanc non quantitas sed certa species vindicatur ista talis . 30. §. ita sed licet lo. sed si certum . . . si servus . . . §. qui quinque 10. infra hoc eodem et quod et in legat. tertii. similiter admissum est in genere dominium ipso iure transit cum testator expressit idem sit habitum probatur apperte l. ius in l. si heredis 1. §. qui heredi dicere . . . ipso iure infra hoc eodem. Affirmant . . . nu. 28. . . . de . . . §. 17. nu. 101. . . . minus . . . defendant . . . nu. 10. Ripa 33.

N 28

Rursus et immediata vindicatio legatario competit in legato generali vel alternativo quando electio spectat de legatario in plane 34 §. si in 14 . . . si servus legatus 103. §. cum homo infra hoc eodem . . . quando electio est heredis nam

Articulus 2

ngtione ante quam eligat vindicat, legatarius non habet, argumento in lege huiusmodi 84. § .sic hus. 9. infra eod. tit. et alia per difficilis quaestio sit cui competat electio in legato generali et alternativo. verior resolutio quod et in legato alternativo et generali vindicationis legatario electionem competere. d. §. si ita, illo. in textu 23. vbi Laur. notat ff. de leg. 2. in legato vero damnationis heredis electionem ex. .o. cuius 41. §. sed si. sic hus infra eod. tit. .a. si ita 43. §. fin. ff. de leg. 2 Bart. Cuma. et Ang. in d. lo. lucio Roma. in lo. 2. §. ex diu. na. 19. ff. de verb. oblig. Couar. in c. indicante nu. 3 circa dictum Valsius et Sotoma. in §. si generaliter. 22. inst. eod. tit. Cuiac. 5. ad Afri. in d. lo. si servus. §. cum homo in fra eod. tit. Duar. in lo. servi §. infra eod. Ant. Fab. 6. coniect. c. 1. Simon. de praetis Gomez. et alii relati a Oswal. in nota. ad Donel. lib. 8. c. 19. litt. E.

N. 80. Diximus in legatis actionem personalem et realem competere competit etiam hypothecaria lo. creditor. huius. 4. in fine ff. de separa. Vera non levis suborit difficultas nam si legatario quia in eum statim transit dominium rei vindicatio competit. dicendum videtur conditionem et actionem in personam ei accommodari non posse quia nemo potest condicere rem suam nisi adhuc lo. fin. ff. usus fruct. quemadmodum caveat. §. sic itaque de heredis inst. de act. Vmidem minus competere potest hypothecaria quia rei propriae pignus esse non potest lo. neque pignus. 46. ff. de reg. iur. lo. si rem 29. ff. de pign. act.

N. 81. Ulterius obs. textus in lo. 1. C. com. de legat.

inde

idem Ge. 3. legauit. cells. in §. ma[nu]a aut. in ... sic. et in quibus
certis legat. apperte testat. aut ... precaria ... nove in
verita[te] ex ... affirmandum ... iure ... ...
non competere.

Poteri difficultati satis facere ... verbo
... precaria in d. §. ma aut. asserens actionem realem et personalem
non esse contrarias quia actio personalis qua datur pro legatis
non competit ad petendum rei dominium sed ad consequendam posse
ssionem iuxta text. in l. 2. ff. de edict. ... sequuntur Bart. Bal.
Immo. ... Iacob. de ... qui recepta dicit. nu. 114.

Sed non videtur probabilis ex ... in d. §. ma aut. ubi dicit
legatarium ... personalem rem persequi. Unde sequitur non
peti possessionem quia aliud est res aliud eiusdem rei possessio. l. si
duo §. ... possideo. alias solut. ... Immo. sic quoque se=
quitur ... nu. 17. ... 116. alias ... in d. l. ... pio=
nus. nu. 3. sed verior videtur quod tradit Iaso. in l. certi
condictio. nu. 31. ff. si certum petat. et in d. l. 1. nu. 4. C. com[muni]a
de lega. nempe dominium quod ipso iure transfertur in legatarium
ex ... civile pro quo etiam competit vindicatio. l. in rem 24. ff. de
rei vind. Unde cum dominium ... gentium ... acquisi
tum non sit poterit eidem competere actio personalis per quam
... sibi dari rem, quae ad ... illo iure sua non est. Affir
mat Gomez. in d. §. sic ... discretis. nu. 32. ...

Nec obstabit si insistas quod dominium semper
dicitur esse de iure gentium licet acquiratur per modos civiles.
de ex hoc iure civili et iure naturali id procedit postquam ille

quei

qui acquisivit dominium per modos civiles, et non habuit rei posses-
sionem, seu ante eius acquisitionem, non habere iure civili dici-
tur ut bene advertit Bart. in d. lo. in rep. nu. 1. ff. de rei vind.

Nec aliter reales et hypothecaria iure ... iudicari debent. nam hypothecaria in d. l. pro legato. non debet intelligi in ipsa re legata sed in reliquis rebus testatoris d. lo. 1. C. hypothecaria super suis rebus. et d. testatoris. et in rebus quae a testatore ... et quae a testatore ad eum pervenerunt ... Ex multis et in d. §. ... verbo hypothecaria. ... nu. 61. Iason. 132. ... poterit affirmari quod ... in ipsa re legata ... Bar. in ... nu. 17. et ... in lo. ... nu. 16. C. de sacro. eccle. ... nu. 15 ... ex ... in §. ... probat ipsarum legatarum persequendarum per in rem actionem et hypothecaria ... eo casu ... ista aut repugnantia ... quia cum ut supra notavimus legatarius ante acquisitam possessionem solum habeat dominium civile rei legatae et careat dominio iuris gentium, poterit eam non obligatam habere et agere hypothecaria nam in re propria ... hypothecam ... quando ex dominio non est plene creditori satisfactum. lo. creditores ... ex ... 30. §. ... largius ff. de except. rei iud. cum expositio verissima est quidquid sentiat ... lib. 12. contro. c. 31. illustrans ultra Bart. et ordinarios ... Simon. de Praetis lib. 5. de interpret. ultimar. volun. et per ... Petrus Grego. lib. 42. ... c. 33. nu. 14 ... Menoch. ... c. 10. nu. 40.

hered...

heredes in quaestio. sabati. quaest. 40. nu. 1. privil. ind. 10. 3. Graeia [illegible] Decis. ad com. c. 3. vbi. [illegible] in nota. lit. t.

Licet autem difficultatis [illegible] pondere sit, num dicta vel de proversa sit inter D. Renaltto [illegible] sancaria [illegible] oalr iure Soc. [illegible] competeret quibusdam existimantibus non esse ea indulta [illegible] a Lugh. [illegible] Sit. nu. 64. Caveta 103. [illegible] 130. Praesterno. Ricdar. [illegible] [illegible] auth. inst. Soc. [illegible] posse iudico olim cognit. [illegible] dict. [illegible] esse ut [illegible] ex d. leg. 4. ff. de separa. quae non videtur restringenda ad [illegible] ut secunda dic. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ff. de leg. 2. [illegible] variis actionibus, et [illegible] variis actionibus. Quia verba [illegible] generalia coangustarentur si ad [illegible] actiones referrentur iuxta tradita a [illegible] [illegible] 22. ff. de ver. [illegible] Dane parte Bar. Sic. nu. 63. [illegible] 24. Reber. lib. 1. sent. c. 14.

Quia admissa [illegible] ind. leg. 1. cum sim. [illegible] coia [illegible] in [illegible] probari videtur Lugh. nove [illegible] esse actione [illegible] dicendum est id indultum fuisse in [illegible] [illegible] per [illegible] modum [illegible] commissis [illegible] [illegible] nec in [illegible] vindicationis [illegible] [illegible] competebat. Quae in [illegible] colligitur ex integra serie [illegible] et manifestissime [illegible] via incede [illegible] [illegible]. Et in [illegible] Lugh. affirmat se [illegible] actione in re quae iure Soc. [illegible] competebat pro [illegible] vindicatio [illegible]. Unde quemadmodum [illegible] demus affirmamus Lugh. nove [illegible] in re [illegible] [illegible]

[illegible]

Etiam ita. i.

vindicationes ita et eodem modo affirmare debemus in eisdem hypothecaria concessit quod non difficulter [illegible] ex verbis [illegible] l. cibus legat. una sit natura et §. [illegible] legatariis id per quam non tantum per act. personales sed et per in rem, et hypothecaria. Ex quo sequitur [illegible] supra dictas iiij. actiones solum dari pro legato vindicationis cum pro legato damnationis actio personalis ex test. et ex pro [illegible] pertinendi [illegible] aut exceptio [illegible] legataria [illegible] non [illegible] et pro legato per [illegible] fin. [illegible] 26. [illegible] 45 [illegible] fin. [illegible] Baldus [illegible] ind. [illegible] Petrus Gregorius et [illegible] ubi supra.

Sed illud difficile est an predictum dominium in legat. vindicationis transiret in persona legatarii a die mortis testatoris an a die aditae hereditatis. Et quod transiret a die mortis testatoris probatur l. ex regula iuris quae docet quod ea quae legantur ab eo qui legavit ad eum cui legata sunt recta via transferuntur [illegible] 64 [illegible] de [illegible]

Et id confirmatur lex illa si damnus §. [illegible] [illegible] nullo momento dominium in legat. [illegible] de [illegible] id probatur ex [illegible] in lo. legatum [illegible] [illegible] dominium rei legatae [illegible] [illegible] heredis [illegible] singulas [illegible] [illegible] est [illegible] heredes [illegible]

Nas

Y. 10.

dicere alimentorum morti. l. Fere. 54. ff. de leg. 2. lo. l. via 105. ff. de reg. iur. ita et Gentilis dicimus, contraria dicimus ante legatum relictum vel legata dominia esse ... sed ... sentit ... procedere, attento ... suo casu est. non ... ex ... neque ab intestato legata valere l. ... 2. ... l. ... lex. 1. l. ... 4. ... comp. ... est Doctor plac... de ... num. 15. ... in l. 1. ... num. 21. ... in l. 34. ... Vargas de ... num. 86. et in ... in l. si ... dono. §. cum servus. n. ... de leg. 2.

... colligitur ex ... ratio praedictae fictionis inducendae in haereditatibus ne ... non militat in legato et sic in eo nulla lex est quae fictionem inducat sine qua admitti non debet ... ut ... qui ... num. 15. ff. de usucap.

Versus id confirmatur ex l. ... in l. ... ff. ad leg. Aquil. ubi ... legis aquiliae ... servo legato ... et non legatario acquiritur, necia ... ad ... transfertur ... non esset. si dominus servi ... morte testatoris legatario acquireretur. N. 93.

... pars ... probatur ex ... in l. et eleganter. 7. §. ... si servus ff. de dolo. in l. servus ... l. ... in l. si ... dono. §. ... servus ... ola. 35. ff. de leg. 2. lo. cum legato 17. ff. quando dies ... l. 34. ... et ... ibi ... dominium rei legatae non a tempore mortis testatoris ... N. 94.

Aditione ing. 1.

[illegible] aditione hereditatis in legatarium transire. Docent Tuldo. in lo- si parte. nu. 1. ff. quemadmo. ser. admitt. [illegible] quemadmo emptione. nu. 25. de v. s. cap. Covarr. [illegible] Lapinianus. aliquis ex in- stibus. 160. ff. de servit. Donel. lib. 8. com. c. 18. Cosseus. quaest. io. iur. lib. 1. c. 14. Balduin. in § 1. inst. de [illegible]

[illegible] haec sententia ut probe in primis iuris ... relata fundamenta omnia quodque obstant, non [illegible] ex d. lo. ad Alto. cum simil. ff. de ser. neque ex eis non colligitur dominium [illegible] ta adic mortis testatoris in legatarium transire [illegible] docent praedictum rei legatae dominium nunquam heredis effectum fuisse quo verso tempore dominium translatum in illis iuribus non ex- primitur. Fideo ex aliis, quae ex [illegible] docent [illegible] ex textu nemine indicto [illegible] homo §. [illegible] cod. [illegible] ... cum simil. [illegible] supra adductis.

Neque contrarium colligitur ex textu in d. lo. [illegible] 80. ff. de lega. 2. cuius is est verus sensus quod stat aditione heredis res hereditaria eius fiunt. lo. cum heredes. 22. ff. de acq. poss. sic eadem aditione nullo alio heredis facto inter venien- te rei legatae dominium legatario acquiritur. Tuldo. ubi proxime Covarr. supra. nu. 4. ubi recte advertit textum in d. lo. Lapinianus quo probatur aditionem hereditatis [illegible] servitutis ex sic ex eo colligitur legatum [illegible] non transire in legatarium [illegible] in legato damnationis in quo traditur heredis ex omnibus [illegible] videndus. [illegible] lib. 8. com. Donel. c. 18. [illegible] Fabro. [illegible] c. 19. qui ostendit [illegible] legati retrotrahi ad diem mortis testatoris

[illegible]

Decies [illegible]

Debet deinde [illegible] pro legatis [illegible] competentes [illegible]. al[illegible] [illegible] pro legatorum vindicationibus pro reliquis [illegible] competere [illegible] [illegible] nostri tamen iure [illegible] differentiis [illegible] fidei commissi [illegible] pro omnibus legatis [illegible] damnatis [illegible] [illegible] particularibus [illegible] competentes [illegible] l. 1. C. com. de legat. Petrus Gregor. [illegible] [illegible]

Sed an legatarius [illegible] [illegible] vero [illegible] [illegible] n. 3. [illegible] [illegible] [illegible] legatarius [illegible] [illegible] personalis, sed [illegible] [illegible] non posse [illegible] simul, sed [illegible] [illegible] 4. [illegible] [illegible] 10. [illegible] 16. [illegible] varii [illegible] de leg. 2. [illegible] variis [illegible] simul [illegible] non [illegible] [illegible] sed [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nu. 30. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Hoc [illegible]

[illegible] actiones [illegible] [illegible] variis [illegible] nisi [illegible] [illegible] sit probabilior [illegible] [illegible] [illegible]

causa et [illegible] eadem persona et ideo sem[illegible] in una [illegible] rei [illegible] inulta. [illegible] diversa sunt. lo. de [illegible] eadem et tres requirunt [illegible] cumulative [illegible] [illegible] nec [illegible] quia intelligendum est illa alt. com[illegible] quoad [illegible] non quoad [illegible] [illegible]

100.

Sequitur an in dicta [illegible] non tantum ut diximus in re singulari eadem, sed [illegible] res cum [illegible] ante hoc est universalis res. [illegible] universitas dubitari [illegible] cum [illegible] verbis hodie. [illegible] ad singularem [illegible] rei [illegible] pertinuat [illegible] in lo. verb. 120. de ver. sig. [illegible] com. c. 1. [illegible] et seq. et affirmandum est comprehendi in hodie pars [illegible] solet ut Paulus ad [illegible] in lo. [illegible] 23. infra de [illegible] ut hodie [illegible] ex quo [illegible] olim non [illegible] inferri [illegible] sed [illegible] id enim denotat particula illa hodie lo. [illegible] l. 1. [illegible] in [illegible] cum aliis [illegible] Fratto [illegible] ver. hodie [illegible] Sardi [illegible] [illegible] in lo. [illegible] 7. [illegible] ad [illegible]

Velentibus tamen placuit [illegible] Sardi [illegible] [illegible] ad tres [illegible] Sardi [illegible] placet nobis [illegible]

[illegible] Dereguer [illegible]

prout modum [illegible] auctoris [illegible] reciperent pleno [illegible] [illegible] habebat [illegible] flaud
q. dub. r. [illegible] in substitut. §. 1. de vulg. Tiriso. Tra-
ctat. ver. [illegible] quod legatarius partitionis habebat, quia
inter haeredes cum legatario haereditas partiri debebat [illegible] nomen
164. § partitionis de ver. sig. § sed quia Inst. de [illegible]
hered. [illegible] inhao [illegible] 24. [illegible] ind. §. sed quia [illegible]
lib. 2. success. var. c. 12. O de [illegible] legato men. [illegible] e [illegible]
[illegible] l. 27 Modestinus in l. si quis [illegible] §. in. l. cum [illegible]
[illegible] 1. [illegible]

161 differentiae [illegible] inter legatarium part-
is haereditatis et [illegible] ex illo [illegible] manumissor-
um [illegible] funeris impensae deducuntur. Ex hoc vero [illegible] manumis-
sor [illegible] deducenda [illegible] civiles ex natura [illegible]
[illegible] Vir. haeredis cum nomen [illegible]
commoda simul cum commodis comprehendit l. [illegible] 24. l.
[illegible] de ver. sig. l. haereditas [illegible] haered.
[illegible] obligat. l. [illegible] de acqui. haered. l. [illegible]
17. [illegible] de [illegible] bona [illegible] nomine [illegible]
[illegible] alieno deducto intelligantur l. subsignatum 39. §. bona
[illegible] bonor. [illegible] de ver. sig. l. non poss. 11. ff. de [illegible]
[illegible] legato partis haereditatis [illegible] aeris alieni
[illegible] nec deducitur nec [illegible], sed [illegible]
[illegible] pro rata portionis [illegible]
[illegible] vero partis bonorum [illegible] aeris alieni [illegible] haered.
[illegible] quia [illegible] obligationi [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] partis [illegible]

V 101

inde ... iuribus ... ant. ... [illegible] ...
... ne. 1. & 2. Suarez. in l. quoniam ... 3. nu. 3.
& quod maioratus instituentur ... bonis
... Suarez ... c. 10. num. ... seq.

Sed licet ... differentiam ... pro ... sagra ... tamen ... pro ...
... in ... non ... & affirmo ... con
trarium ... successionis hereditatis ... defuncti pro
rata ... non adstringi ... in hoc ma
xime ... nunquam ... intere
... obligatio
ne ... sed tamen in heredes transire qui persona defuncti
representant adeo ut ... in personam ... com
... qui hereditati loco est ... tamen ... transire
... l. 1. ... quamquam ... et ... l.
... ut ... iusta
quod ... partitarium ... cum ... Suar. et
... affirmare non ... in aliquibus actionibus ... con
... comprobatur ... expendenda
... in l. 1. § ... Suarez ... c. 1. ... proban
... de hered. ... c. ... de donat. ... 35.
vers. ... de hered. inst. ... pro hereditaria ... actionibus
non ... rebus ... alienatis ... ant
... qui ... 27. § ... cum ... 2. ff. de leg. 3. ... heredit.
28. ff. de donat. ... quod in ... casu in lo ...
... non ... dimino ...
...

Omisso autem [illegible] [illegible] supra [illegible]
lib. [illegible] consil. c. [illegible] verissime affirmandum est [illegible]
[illegible] propter [illegible] legati non posse legatarium
portionis hereditatis pro debitis defuncti conveniri sicut nec
conveniri legatarius partis bonorum [illegible] iuxta [illegible]
voluntatem testatoris heredes ante legati prestationem deducere
debere [illegible] quia bona [illegible] intelliguntur
[illegible] debito. per tale [illegible] et pro-
[illegible] ex [illegible] debere [illegible] legatario
prestare: [illegible] portionis hereditatis non
admittitur. [illegible] est natura ut commoda et incommoda
[illegible] et voluntati testatoris non satisfacere [illegible]
[illegible] hereditatis legatario non [illegible]. Verum quia [illegible]
[illegible] hereditatis portio [illegible]
[illegible] insolidum oneribus [illegible] legatarius [illegible] im=
munis [illegible], non aliter heres compellitur legatario hereditatis
portionem prestare [illegible] stipulationibus interpositis
[illegible] legatarius caveat [illegible] creditores [illegible]
heredes, [illegible] com. hered. [illegible] heres ita
et in [illegible] legato [illegible] iter [illegible]
ff. de [illegible] in l. 1. §. [illegible] ff. quando [illegible]
[illegible] ex ratione [illegible] exposita supra [illegible]
inter legatum partis bonorum et portionis hereditatis [illegible]
[illegible] [illegible] lib. 3. [illegible]
lib. 3. tit. 22. [illegible] quest. 10. [illegible]
[illegible]

[illegible]

Academia meaque [illegible] non [illegible] et alia principia sunt [illegible] exponendo iam. Deo [illegible] Sic finis sit [illegible] ad laudem Dei [illegible] et Beatae Virginis Mariae sine labe originalis conceptae.

AD TXV. IN LEGE CV FILIO. II. FF. DE LEGA. I.

In dicendis rubricis et perdictis huius legis initio quidem Pap. regula proponit quando est filio vel servo alieno hereditas in institutis patrem vel dominum ad commodum hereditatis requiritur fideicommissum in persona quaerentis eius regula declaratio requirit in vers. autem quando vt fideicommissum a patre, domino vel relictum sit vtrisque ex eorum personis aestimetur hereditas cum relinquitur ipsi filio vel servo in vero ... facile intimat Pap. quod si extra personam fideicommissi relictum sit, bene non ex persona patris vel domini, sed ipsius filii vel servi fideicommissum vires accipiunt. Verum dicimus predicta declaratione subiicit effectus exercet. Itaque Pap. proponit in vers. deinde dicta vel dicta comprehendit. Et quod ... gravatus restituere extraneo potest deducere quod ... est in vers. ipsi vero contineo quod si filio ... restituendo ... praeteritio quam deductionem non ... cuius distincta deceptionem proponit in ultima parte quae est in vers. quoniam ex persona sua ... qua ... per ... in ultima verbis ... quae est in vers. et ideo. deducit quod si pater filio rogatus fuerit ... post mortem suam restituere et illius vivo patre ... fideicommissum interciderit et apud patrem remaneret, obitu ... persona sua ... apparet. Haec Pap. in verbis legis contexit. Cuius singulas partes vt explicemus ...

Regula est quod filio vel servo alieno hereditate

[illegible]

... adimat in eo [illegible] § sed si grandis [illegible] mer[illegible] ... ea vari qui [illegible] ... [illegible] vers. [illegible] ... eo 9. C. de [illegible] patri domino in [illegible] non so- norem adjiciens cui datur filio servo. ius datur non concessum alteri [illegible] filio servo. patri domino. [illegible] possit, quod ... [illegible] 21. ff. de adim. leg. [illegible] superius ... a. procedere non pot. [illegible]

N. 3.

[illegible] multo hoc ex eo quod pro commodo quod ... [illegible] obvenit gravamen imponi non pot. ... 22. vers. ceterum ff. de [illegible] ubi [illegible] commisse in qua pater adrogator filio relinqueri [illegible] non valet ... [illegible] reddit. [illegible] non [illegible] ad eum pervenit, sed principali providentia, et in [illegible] ... fruens in nemo videt liberalitate existere arg. legis. rem. [illegible] n. 17. de adim. leg. nec aliquid [illegible] quod dedit id quod [illegible] 10. unum b. 7. 8. [illegible] [illegible] 2. Unde [illegible] mi [illegible] relicto filio servo. patri domino. [illegible] acqui[illegible] ex [illegible] legis [illegible] legatore [illegible] acquirit. 10. ff. de acqui. rerum dom. [illegible] nemo [illegible] 55. [illegible] non debet sustineri gravamen impositum patri domino. [illegible] debet [illegible] eorum persona; [illegible] ... filio dominus qui [illegible] ff. [illegible] non admittitur. C. qui [illegible] ... videbit. [illegible]

[illegible]

[illegible] de [illegible] 1.

Ex quo et illud fuit [illegible] qui tenet filium in [illegible] sacris [illegible] si [illegible] [illegible] adesse [illegible] [illegible] vocari debet [illegible] parentis [illegible] parentis [illegible] [illegible] [illegible] Sacerdotum [illegible] sed [illegible] honos [illegible] [illegible] 3. § [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 3. § fin. [illegible] requirit filii [illegible] [illegible] quando Sacerdotum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in leg. [illegible] de [illegible]

Proprium [illegible] [illegible] varia [illegible] [illegible] sacerdotum [illegible] requiri solent [illegible] [illegible] fuit [illegible] [illegible] [illegible] ideo [illegible] filii [illegible] valere [illegible] [illegible] filio vel servo [illegible] dominus [illegible] iudicant [illegible] persona [illegible] [illegible] [illegible] Unde quemadmodum [illegible] filio [illegible] [illegible] scripti [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] domino [illegible] [illegible] [illegible] domino [illegible] iudicant [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 10. § [illegible] de acquir. rer. dom. [illegible] nobis [illegible] personas [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de filio servo in [illegible] domino [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] domino [illegible] [illegible]

N 5.

Fuisse [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 6. § [illegible] [illegible] [illegible] quem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] filio [illegible] [illegible]

N 6.

nec vt ad libert. pervenire posse, filio s. patri clando con
sequi libert. similiter sic quia ipsi qui [illegible] 44. [illegible]
cont. et demum [illegible] quotriamo [illegible] post mortem filii [illegible] insti
tuti statuliber [illegible] patri [illegible] non tanquam patri [illegible]
tanquam [illegible] filii [illegible] libert. consequi [illegible]
[illegible] clando [illegible] [illegible] 20. § [illegible]
[illegible] l. servus 34. ff. [illegible] de [illegible] et demum
quia ratio dominii [illegible] eleganter [illegible]
l. servus 34. ff. de [illegible] [illegible] repraesentat person.
defuncti. l. cum [illegible] sic pater repre
sentat personam filii [illegible] [illegible] 11.
[illegible] 3. [illegible] 11. [illegible] colum. 17.

[illegible] ac [illegible] ratione [illegible]
mi si semper visa est [illegible] in [illegible] ac hon. demum [illegible]
de [illegible] quod fideicommissum [illegible] a patre [illegible] domino [illegible] servus [illegible]
[illegible] [illegible] persona [illegible] [illegible] domini
[illegible] non ex persona [illegible] ita [illegible] patre [illegible] dominus
non repraesentans illius personam [illegible]
[illegible] persona [illegible] debeat fideicommissum [illegible]
[illegible] non deberet. [illegible] in
[illegible] repraesent. [illegible] vt [illegible]
[illegible] servus tenerentur solvere fideicommissa si [illegible]
[illegible] hereditatem adiissent [illegible] pater et dominus [illegible] fideicommissa
[illegible] tenean[illegible]. [illegible] fideicommissis quod [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] repraesentatio admitti non [illegible] pater et dominus tenerent

[illegible]

Alexan. in l.
transferri in eos actiones quae tiber. & servus heredit. concern
... ... vnica. & pro secundo ... l.
... super ... expende ... ... in l. si alie=
nus 62 ff. de leg. 2. vbi ... quod fideicommissum relictum ab do=
mino servi heredis ... ... non debet ... servus
ante quam hereditas adierit ... ... manumissus ...
reddit l. C. ... quia ... ... non debet dominus quia
... servo non acquisivit hereditas, nec debet servus quia rogatus
... ... non est. & absurdum videtur eum compelli ad praesta=
tionem fideicommissi qui gravatus non fuerit. l. 1. §. fin. ff. de leg. 3. sed
si servus liber factus hereditatem adierit ... ... succurren
dum l. C. doce. ... ... in l. a patre. 4. §. ... ff. de leg. 3. ... ... pater vel dominus non represen
tare personam filii vel servi, quoniam si virtute representatio
... fideicommissa solvere tenerentur, ... necesse est ... ...
filius emancipatus ... servus manumissus, non sibi, sed ...
... ... dic. ver. quoniam sensit ... Bar. in d. l. si alienus.
... praedicta decidendi ratio ... ...
... ... pater vel dominus non solum fideicommissis ... ...
... onerari posse quod admittendum non est. ... ...
servus heredes ... ... fideicommissis ... onerari ...
... ... dominus qui ... hereditatem per eos acquirit
fideicommisso solum onerari ... Pau. dic. supponit loquens ...
commisso tantum ... ... in l. ... 22 §. servo ad ...
... ... 25 ... ...
... ex ... quod ... ...

Ad l. cum filius

[illegible] onera distribuere: is qui testatore [illegible] nonerat [illegible] verbis directis [illegible] [illegible] ei eius pres. [illegible] [illegible] et ideo pater et dominus non poterunt gravari quamvis in [illegible] onerari fideicommissi ob invocatorem filiorum [illegible] [illegible] l. Cal. nu. 3. et in leg. [illegible] disser. [illegible] [illegible]

Superiori rationem expressa affirmantibus, et ideo patrem et dominum, filio servo haeredibus institutis fideicommissi onere adstringi posse, quia cum [illegible] [illegible] filius patri et servus domino acquirant [illegible] acquirit. [illegible] ff. de acquir. rer. dom. le. [illegible] 29. ff. de acqui. haered. la. [illegible] ff. si a [illegible] quis fuer. ma. lo. 1. [illegible] [illegible] 15. ff. de [illegible] ser. § in [illegible] [illegible] per quas per. nob. acqui. [illegible] fab. in le. [illegible] vide [illegible] ff. de [illegible] iur. [illegible] [illegible] e. 107. Floso. [illegible] obser. c. 13. Hispanio in le. per haered. 18. de acquir. rer. dom. Cuiac. [illegible] obser. c. 5. Donel. [illegible] com. c. 6. [illegible] Osval. [illegible] [illegible] fab. 15. conieit. c. 6. testator qui filium servum haeredem scribit videtur se conformare cum dispositione legis arg. [illegible] in le. sicuti [illegible] ff. de acq. haered. et ea emolumenta haereditatis [illegible] videtur [illegible] domino concedere siquidem liberum fuit [illegible] sibi haeredes non scribere, sed alios cum [illegible] iuris poterit gravari is qui commodum aliquod ex voluntate disponentis acquirit [illegible] ab eo [illegible] [illegible] fideicommissum [illegible] [illegible] filius. 114. § [illegible] Marcellus infra [illegible] recte pater et dominus in specie [illegible] [illegible] fideicommissi onere gravari cum penes eos [illegible] [illegible] haereditatis emolumentum [illegible] [illegible] [illegible] in le. si [illegible] [illegible] 2. in le. a patre [illegible] de leg. 3. [illegible] [illegible] fuit mens [illegible] [illegible] praesen. [illegible] nu. 1. [illegible] [illegible]

explicavit. [illegible] reus [illegible] testament. [illegible] nu. 3. Socinus

[illegible] 29. Bal. 33 [illegible] Sic post [illegible] illustrant

[illegible] Lib. 1. de [illegible] com. c. 6. [illegible] decl

clarat 9. [illegible] Ant. [illegible] q. 5. nu. 71. [illegible]

lib. [illegible] c. 1. nu. 20. [illegible] c. 3. [illegible]

10. c. 3. [illegible] 2. [illegible] c. [illegible] Donel. [illegible]

c. 56. 8. c. 10. [illegible] 15 val. in nota.

Ex qua ratione [illegible] fideicommissaria [illegible]

[illegible] repperit [illegible] fideicommissi [illegible] obligati

ques aliquid [illegible] mortis [illegible]

[illegible] non [illegible] in [illegible] numero [illegible]

[illegible] fideicommissarii [illegible] legitimi heredes [illegible]

[illegible] possessores quibus [illegible] heredit. [illegible]

[illegible] voluit [illegible] hereditas [illegible] relinquere [illegible]

interpretanda [illegible] 13. [illegible] § 1.

ff. [illegible] 93. [illegible] 114. § 1. infra

[illegible] non [illegible] dicit.

3. [illegible] § 1. [illegible]

[illegible] 3. [illegible]

[illegible] fideicommissi [illegible]

[illegible] soluta [illegible]

fideicommisso [illegible] Imperatore rescripsisse, illo

enim [illegible] fideicommissi [illegible]

[illegible] non [illegible] posse

[illegible] ceteris [illegible] ideoque [illegible]

[illegible] non [illegible] quia [illegible] verbis [illegible]

nam et deo onerando cogitauit eum verisimiliter sibi successu-
rus non fuerat vere. ita et similiter in lo. is qui ex aff. de iure
cod. pro. Demas fideicommissa patris relicta non teneri heres
quia eum pater non speraverat, nec potuerat videri onerare et
eum substituisse de quo nihil cogitaverat. Ex quo stat ratio absolute
ad versus instantia. fab. lib. 4. coniect. c. 15. qui eadem ...
esse nega... ... fideicommissum ... et habeo
qui ulteriori gradu ... liberi, quia ... ad vers
... in ... sine ...
inferenda ... fideicommisso teneri ... qui nullo
modo gravatus est.

N. 12

2° ex eadem ratione pendet quod idem noster ... dixit
in lo. cum pater 77. § 1. de leg. 2. cod. nempe quod mortis causa donari
... fideicommitti posse etenim et si in donationibus ...
... donet. lo. senatus 35. § 1. lo. inter ... ff. de dona.
cau. mor. tamen ita donatus quasi suprema voluntas relicta
morte sola donatoris confirmatur eius in ... si ...
vit id revocare cum vellit. lo non videtur. 32. ... cod. ...
... mortis causa donatus est fideicom-
missum relinqui posse ... proxima est donationi causa
mor. si ... donatio inter coniuges. nam
... morte donatoris confirmatur ... in lo ... fideicommis-
sis. lo. cum hic status 32. § cum oratio 2. ff. de dona. inter.
quo ... fideicommissi ... ad leg. fal. vers.
... in ... rationis. 12. ... ad leg. fal. ... quod affirmandum
... quibus ita donatum est fideicommitti

Deroga[t]. 1.

relinquat pro [illegible] debitore [illegible] Seruat. [illegible] in nota ad Donel. d. lib. 8. c. 7. lit. G.

Et [illegible] eade[m] ratio[ne] pendet [illegible] [illegible] in [illegible] sequenta 77. [illegible] [illegible] ex [illegible] D. [illegible] ad [illegible] referr[i] quia [illegible] a depositario fideicommissi relicti [illegible] [illegible] fideicommissarius [illegible] debitor [illegible] [illegible] depositarius pro fideicommisso [illegible] quasi [illegible] heres rogatus debitu[m] remittere depositario [illegible] depositarius [illegible] [illegible] exceptione [illegible] improbum [illegible] causa depositarius fideicommissi [illegible] cusare [illegible] adversus heredes [illegible] in exceptione [illegible] heres rem [illegible] fideicommissi [illegible] facere. [illegible] D. [illegible] prudentiss[ime] interpret[atur] [illegible] quaque [illegible] debitores fuit [illegible] ex. [illegible] in [illegible] [illegible] 37. [illegible] [illegible] d. [illegible] 3. [illegible] sua [illegible] antecedentia [illegible] [illegible] debitore fideicommissi relicti [illegible] heres [illegible] actionibus cedendis fideicommissario rogatus [illegible] [illegible] quod margarita 13. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] D. [illegible] qui [illegible] [illegible] fideicommissi [illegible] fideicommissarius [illegible] [illegible] debitore [illegible] [illegible] ex iure anteriori heredem [illegible] pellere, [illegible] debitoris cedat, quod [illegible] [illegible] in persona heredis [illegible] [illegible] in persona fideicommissarii, [illegible] [illegible] [illegible]

413

Ad [illegible]

[illegible] ex [illegible] Valid. [illegible] c. 11. [illegible] supra [illegible]

Predictam [illegible] quia verissima [illegible] fuerunt [illegible] nec [illegible] fideicommissi [illegible] vel in quo posse [illegible] videri obesse quod [illegible] respondet in [illegible] 77. § qui dotale [illegible] de leg. 2. [illegible] quod [illegible] in Italia vendidit uxori [illegible] reliquit [illegible] fideicommissit [illegible] et mariti [illegible] emptorem fideicommissi non teneri [illegible] respondit. [illegible] quod si [illegible] vendit [illegible] fuerit, poterit emptor [illegible] pretio cum doli exceptione [illegible] eadem causa [illegible] quando alicui [illegible] relinquerit [illegible] non [illegible] alio [illegible] repetitur [illegible] § 1. de leg. 2. [illegible] fideicommissi [illegible] pretii [illegible] fundus dotalis [illegible] causa [illegible] quod [illegible] mariti [illegible] cur emptor qui pretii debitor erat non [illegible] fideicommissi [illegible] supra [illegible] quia [illegible] predicti [illegible] non [illegible]

N. 15.

[illegible] alias [illegible] maritum [illegible] fundi dotalis [illegible] minus iusto. Et [illegible] quia [illegible] pretio [illegible] uxori restitueret. [illegible] quod [illegible] non [illegible] dimidiam iusti valoris [illegible] competere [illegible] fideicommissum non [illegible].

in

indare sent, quodmirat, reinci. lt. Cod. eod. l. adeth. in relict. § quinimo certum, & ostendit solidis dec. manifeste ex verbis usque, striae. & emptoris fideicommissi ut amplius et pretium restituat. & h. oblata iure. Exqq. ... videtur fuisse pretium liberum fuisse, nec usu ordinarii, et inde testatori solum. Nec attendit quicumque cursus superioribus verbis. oblato pretio addiderit iussu. Nam quia istud est lat. secundo interpretabitur iusus id dumtaxat quod deest ad iustum pretium. Nec pro ... faciunt verba illa ut amplius ei pretium restituat, nam tam apud bonos latini sermonis auctores, quam apud nostros Iurisconsultos, amplius ...sionisfecat quod praeterea. lo. legata 19. infra Soc. ... lo. fin. § 1. ff. de dol. et except. Manet adhuc integra difficultas cur emptor pretii debitor fideicommisso non tenearur.

Quae ex approssus ... Tab. lib. 4. condict. c. 11. coactus est aliter Pap. responsum corrigere ... et in specie proposita emptorem fideicommisso adstringi, volens, ... negat ex istis verbis, emptorem fideicommisso non teneri ... nam ab imperito librario scriptum fuit non pro eo quod scribendum erat nomine ... N. O. L. G. qq. veteres librarios ... fuisse certissimum est ... carent nomine. Qua emendatione adhibita planissimus est illius ... sensus, iuxta quem Pap. docet emptorem fideicommissi nomine obligatum esse, ... mulierem posse ex ea causa ... venditionis petere quod petendo satis approbat alienationem, alias ... fideicommissum non ... -cert

N. 6

lere solo non faceret mulier venditionem invitam facere volens ita faber ubi proxime. Sed is [illegible] ab. intellectus ex eo non posset distare quia receptam lectionem d. §. qui dotale immediate. Burus ex eo quia propter mulierem non videtur onere fideicommissi absolvi [illegible]

17\. Inde ego cum Paulo Castrensi [illegible] illius [illegible] distinctio [illegible] fideicommissi [illegible] quia debitor pretii non erat [illegible] onere aliquo gravari non [illegible] venditio prohibente lege [illegible] dotali. l. si fundus 3. [illegible] lex Iulia q. l. dotale 13. [illegible] dotale ff. de fundo dotali. [illegible] nullum dominium fundi in emptorem [illegible] transire, nec ullus inde obligationis effectus.

Nec obstat quod faber ubi proxime dicit quod petendo mulier pretium venditionem approbat, Nam ex inde non sequitur quod talis venditio valeat absolute, sed pretium ex tempore approbatur quae petitioni consequens est et sic emptor incipit fieri debitor mulieris quae potest petere pretium venditionis iure obligationis superstite, non iure fideicommissi quod [illegible] venditionem approbare non [illegible] legatum non consequitur, [illegible] qui [illegible] ex ea parte, quia iure capit approbat non debet ex altera parte [illegible]. l. nam absurdum. 7. ff. de bonis libertorum. leg. [illegible] §. si ita. Cod. de caducis tollendis. Prosequitur ex Paulo Castrensi [illegible] dicto lib. 2. cap. 11. [illegible]

Tercia ratione interpretandi, c. 130. Inlo. st. 9. 1148 — Vid.
quinto infra Socc. vbi Marcia: Inde verba quidimy=
nvigleuit et scit bona sua perventura vacantia ad fiscum fidei fisci=
fidei committere [illegible]. Nam cum testator posset tunc condere et quem
sibi bene visum fuisset haredem scribere et etiam ne bona sua vt va=
cantia fiscus occuparet. dum hoc non facit videtur propria volunt.
hereditatis commodum fisco relinquere et sic potest cum onere fideicom
missi oneruare, sicut et potest gravari pater a quo filius fam. miles
... veteranus decedens quid relinquit quoniam potuit talis filius in
bonis castrensibus alium haredem instituere. d. leg. filius fam. 114.
in prin. lo. 2. h. prop. rebar. ff. de castren. pecu. Sic cum et is
qui ad ditionem impleret a causa pecuniam accepit, tamen si conditio
ni dil ponat inesse. lo. siquis et [illegible] siquis om. cau. tt. verum
tamen est occassione mortis cum capere. lo. mortis 18. et 31.
ff. de donat. caus. mor. et sic potest gravari vt id quod accepit
alii restituat cum testator posset conditionem non proponere
et illam pecuniam ei adimere, quod dum non fecit videtur eam
ei dare et sic gravamen inveniens consistit. lo. quidam 6.
§ fin. infra hoc tt.

Sed ex eadem ratione difficile redditur quod Paulus — Vid.
L. 9. dicit in lo. a fratris 127 infra hoc tt. posse a fratris
posthumo fideicommissum dari, quia sola voluntas servatur
in fideicommissis, et quia obtinuit Galli sententia alienos quoque pos=
thumos legitimos nobis haredes fieri. obseruationis sententiam pro=
missam non confirmauit, neque difficultas quia contineretur eius
postumus alienus olim, nec hodie instituti, nec ei aliquid

vulgari potuit. § 10. Sumoque quoq. alieno. inst. de test. deleg. ex quo. Et contrarius erat ut ab eo possit fideicommissum relinqui, nam ab eo vulgari potuit, cui et ipsi vulgari possemus. d. l. ex ab eo C. de fidei. Has tamen obstat ... Paulus de ... posse patrui et fratris filio ut a posthumo alieno fideicommissum relinquere quia aliter relinquendo, ut les. patruus velle eum posthumus sibi heredi; et licet alienus posthumus heres institui non posset, post tamen, ex sent. ad Galli quae iure obtinuit legitimus heres existere et ab eo. licet non legatum, potest tamen fideicommissum relinqui, quoniam in legatis subtilitas iuris in fideicommissis sola defuncti voluntas servatur. Unde cum patruus etc. credendo posset eius heredis scribere, dicit et [illegible] fecit ipsius ... in troquum ... suae ... posthumo filio fratris relinquere et sic merito eum fideicommissi onere adstringere potest. d. l. ex a fratre, ubi Bar. et antiquiores Doctores in l. Gallus in princ. ff. de lib. et posth. ... et alii ... ad Osvaldo in nota ad Donel. ... lib. ... cap. ...

[illegible] 120.

Ex eadem ratione pendet quod dicitur l. Sed et in l. si filio § 3. § sicuti infra de ... posse ab eo ad quem ... legitima hereditas ... bonorum possessio filii impuberis pervenerit etc. fideicommissum relinqui, non secus ac potest relinqui ab eo ad quem propria hereditas ab intestato pervenerit. d. l. Cum enim pater ex legis potestate pro filio etc. ... sit. C. ... ff. de vulg. ... et § nonsolum inst. de pup. subs. ... potuit legitimis heredibus filii adimere et pro filio faciendo et ei alius heres assignando et quando ex [illegible]

poss. adiri [illegible] ab inf. lato non differt. q. procedit. 67. [illegible]
in f. luriq. 70 ff. de aeq. hered. quod regnor. cuerit valet, predict. =
tis legitimis successori cui videt commodum haered. [illegible] =
here. et sic eos onere fideicommissi [illegible] [illegible] poss. [illegible]
61. [illegible] §. sicuti [illegible] hoc. [illegible]

Sed illa diei difficultas occurrit quod [illegible] &
hic pater potuisset tam [illegible] patri quam alteri sive [illegible]
heredem instituere in quantum eius heredes fuere. § non solum
instit. de [illegible]. et in utroque casu sub legitimis successoribus
eius dem filii hereditatem concedere videtur, at quando filius
exhaeredat et ei legatum relinquat ab eius substituto
haerede legitimo neq. legatum neq. fideicommissum relinquere
poss. igitur sub ertor [illegible] consistere nequit. maior est [illegible] +
et minor probat in [illegible] ab exhaeredati 126. infra ore [illegible]
[illegible] si pater 103. ff. de leg. 3. [illegible] miles 41. §. si miles ff. de milit.
test. lo. cum quidam 24. [illegible] hoc tit. de legat. [illegible] 7. [illegible] 9. part. 6.

Crescit difficultas hoc considerat quod licet   (122)
pater non debeat habere plus iuris in personam substituti
quam in personam filii exhaeredati, non tamen debet minus habere
sed hic est quod pater intra modum legati exhaeredato relicti
poss. eum gravare. lo. coheredi 41. § cum filio in versi. et ideo
ff. de vulg. et similiter intra modum cuiusdam legati proferre
substitutum exhaeredati impuberis gravare praesertim cum
facultas gravamen substituto imponat quam et, nisi subs
tituto ut valet in filio qui non poss. legitima portione
gravari. lo. quoniam inportunitas [illegible] C. de [illegible] et tamen
eius substitutus gravari poss. [illegible] lo. si [illegible] 93. §. sicuti
infra hoc tit. [illegible] ubi in [illegible] nu. 11. C. de [illegible]

Ad sec. ... filio.

23. Senserunt difficult. Sane. post Bar. Paulus et antiquiores alios ... ex. ... nu. 4. Marcus ... 47. Socin. 71. Segura ind. l. ab exheredati. nu. 22. Menda. quest. ... c. 106. n. 10. ... misce. c. 17. ... ind. § non solum nu. ... instit. de pupil. ... in c. si pater ... par vers. ... nu. 4. ... in ... lib. 6. ... ind. ... Donel. lib. 8. comm. c. 8. Communis tamen solutio fuit patri concessum fuisse ... filio suo impuberi ... facere ad solam ... utilitate et licet ob id exheredato impuberi substitutum ... posset quia id eius utilitatem concernit, non tamen esse eo ... onere gravare cum tale onus nullam impuberis utilitatem contineat.

N. 24. Verum haec ratio non est sufficiens cum id posset considerari casu quo impuberes non exheredatus instituit ... pro ... et tamen ... nemo posse hunc substitutum ... onerari licet talis substitutio videatur tantum commodum impuberis continere. Praeterea superior ratio ... ea ... quod ex quo patri permittitur id quod maius est, nempe filio heredem describere et ei interim hereditatis ... commodum assignare, non debuit ei ... patri ... id quod minus est, nempe eum de substitutum aliqui fideicommissi onere gravare cum liberum patri esset ... potius quem alium substitutum nominare ... liberum ... talis substitutum aliquo onere afficere, neque id damnosum impuberi debet ... quippe quia utile est ... testatori ut possit heredem de suo gravare, sic similiter eidem impuberi exheredato utile ... ut ... eius substitutum gravare possit cum

tale

velut substitutus heres filii sit et perinde habeatur, ac si filius eum sibi heredem instituisset. § igitur. Inst. de pupillar. S[ubst.]

Explosa hac et aliis rationibus vertor quod de= ducitur ex Iuliano in l. qui duos. 87. § qui filios. ff. ad leg. Falcid. quia eo casu non hereditatis paterna portio, sed legatum ad eum pervenit. Propos. enim l. 16. speciem in qua pater qui duos filios impuberes habebat alterum heredem instituit, alterum exheredavit, deinde exheredatum instituto substituit ac postea exheredato Maevium et ab eo legavit. Exheredatus fratri heres extitit, deinde ipse impubes decessit dubitatur an Maevius legata ab eo relicta praestare teneatur et Iulian. respondet teneri hac ratione legis falcid. in iis bonis quae pater mortis tempore reliquerit atque iudicio patris familias paterna per causam hereditariam ex substitutione ad Maevium pervenerant. Neque enim [illegible] affirmat quod casu quo pater filio ex= heredato legatum relinquat, nisi hoc magis substitutum legatis obligabit, neque satis facit l. 16. quod eo casu non hereditatis paterna portio sed legatum ad eum pervenit, ita do= cens quod ad hoc ut substitutus filii impuberis exheredati legatis gravari possit necesse est quod portio aliqua hereditatis paternae ex iudicio eiusdem patris ad eum perveniat.

N. 25

Sed ad hec insistis et inquiris quare ilitus substitutus est, ut in [illegible] gravari, nisi casu quo portio hereditatis paternae ad eum perveniat, et respondendum [illegible] ideo [illegible], quia legata quae [illegible] filio relin- quuntur [illegible], non simpliciter, sed [illegible]

N. 26.

si filius ante annos pubertatis decesserit. l. in ratione n. § quod
vulgo. ad l. falcid. arguendo [illegible] omnis solvendorum legatorum [illegible]
patris relictorum [illegible] spectat ad quae aliqua portio hereditatis [illegible]
unde cum legatum sit donatio ab herede praestanda, ita [illegible]
onus legatorum solvendi ad substitutionem pupillarem pertinet, quod [illegible]
quae portio hereditatis paternae ad eiusdem substitutionem [illegible]
testatoris spectat. unde cum legatum non portio, sed delibatio
hereditatis sit, tale onus ad legatarium non potest pertinere.

n. 27

Nec infertur quod Pap. in d. l. in ratione n. § quod
vulgo ad aliud diversum [illegible] considerauit legata relicta in tabu-
lis pupillaribus, censeri data in paterno testamento [illegible] ex [illegible]
verbis [illegible] cum hae in parte sunt etc. Nam respondeo rationem
esse generalem quamvis species de qua [illegible] specialis sit, et quod prae-
dicta ratio sit generalis non difficulter colligitur ex tex. in d. l. in
ratione § si filio suo. l. in plures substitutos substituta persona singu-
lari revocandi [illegible] substitutiones etc. Et ex l. [illegible]
75 ff. ad l. falc. [illegible] tanquam si et ea, quae a filio herede relicta esse-
t [illegible] herede sub alia [illegible] relegasset. [illegible] ultra
Bart. et reliquos ordinarios [illegible] quasi Pap. in d. § si filio
[illegible] verbo [illegible] filio. nu. 24. [illegible]
[illegible] § non solum. nu. 3. [illegible] de pup. subst. [illegible] com. [illegible]
ubi obs. in nova [illegible] B. [illegible]

n. 28

Venio ad secundam difficultatem, quando
nempe pater filio herede legatum relinquit quare in-
tra modicum seu [illegible] eius de legato non potest

edus

liuz substitutum gravare. [illegible] cuius. ind lo. cum quidam glosa tin.
[illegible] cap. specialis est dicit quod et affirmat Bartolus
ibi nu. 1. dum [illegible] casum non specialem sed singularem

esse fatetur sed nec [illegible] nec Bartolus rationem huius
specialitatis reddunt. alter idem ut cuius. verbo legata
in dicto [illegible] quod fiendum § quod filios ex parte dicens
illo substitutum gravari non posse quia id patri prohibitum est in
odium exheredationis, nec enim patri debuit permitti ut posset one-
re aliquo gravare substitutum filii post exheredationem iniuriam quam
[illegible] fecit cum adeptam successionem repellendo. faciunt vera in lo. cum quidam
[illegible] ff. de lib. et post. et ind lo. cum quidam 24. [illegible] post exheredat. in-
iuriam C. de legat. [illegible] cuius. sequuntur [illegible] cober ex Alex. [illegible] nu. 4.
[illegible] supra. nu. 2. [illegible] Mar. [illegible] nu. 20. Corras. [illegible] misc. c. 17.
nu. 2. Menoch. contro. ver. illust. c. 106. nu. 18. [illegible] ind [illegible] nov
[illegible] 3. nu. 2. ins. l. de pupilla.

Hac tamen ois ex [illegible] quia non de-
venit quando substitutus honoratur ut substitutus exheredatur
sed ut heres legatarii ex quo [illegible] exheredat. nulla est
[illegible] ratio cum nisi [illegible] onus legati cum exheredat. [illegible]
deat et a separatis illatio non fiat. l. Papi. 20. ff. de minor.
Post est considerari quod cadit exheredat. iniuria que iuxta su-
periorem nostram sententiam impedit onus legati a substituto pupillari
relicti debuit impedire ne pater illos pupillari [illegible] substi-
tuere posset et quidem maiori cum ratione cum substitutus ad in-
[illegible] impuberis [illegible] admittatur. l. sed si [illegible] 10. § ad [illegible]

N 29.

Ff. de leg. cum filio. 41

[illegible] ff. de vulgar. [illegible] scribit [illegible] ubi proxime ca-
sibus discrimen constituens inter gravamen iniunctum cuique substi-
tuto nomine appellativo quod consistit et iniunctum nomine proprio
quod non subsistit eandem dicens [illegible] relati a Costa supra-
nec. etc. sed convincit haec expositio, tum quia divinatoria, tum
quia falsa est ut ex infradicendis facilius constabit.

R 30.

Unde veritati magis quadrare videtur re-
solutio quod licet fideicommissum esse inutile si a substituto [illegible]
haereditati impuberis iure patria pupillaris relinquatur, licet ex
haereditate pater [illegible] dederit quia nulla portio haereditatis
paternae ad praedictum substitutum pervenit: utile tamen esse si ab
eodem substituto tanquam ab haerede filii legatarii relictum pro-
ponatur idque generaliter procedere sive sub nomine appella-
tivo, sive sub nomine proprio fideicommissum relinquatur. Sed
tota difficultas consistit in assignanda ratione, iuxta quam cogno-
scendum sit quando uno vel alio modo fideicommissum relictum propo-
natur et videtur resolvendum quod si additio pupillaris aetatis fi-
deicommisso adiecta fuerit interpretandum erit fideicommissum
relictum a substituto iure patriae potestatis, quia haec additio pro-
pria et naturalis est eius fideicommissi, et si supradicta con-
ditio adiecta non fuerit, tunc quasi duplici interpretatione con-
currente ut actus valeat interpretabimur relictum fuisse
tanquam ab haerede filii legatarii iuxta [illegible] in leg.
[illegible] §. 3. [illegible] de leg. 3. [illegible] non licet adiectam
praedicta additio pupillaris aetatis, ad haec duplex interpretandi fidei-
commissi ratio occurrit etiam licet pater pupillaris aetati [illegible]-

tem

ns fuerit adductus fideicommissum datum censeri quasi ab herede dictus [illegible] gravatum bene considerat [illegible] ind. c. similiter ver. decisio nu. 17.

Unde in re adeo obscura et a doctoribus tantum non intacta probabiliora ut tradamus advertendum quod si pater per fideicommissum substituit alia rursus hora filio suo impuberi testamentum faciendo intra terminos legis si quis cum 16. § 1 ff. de vulgar. fideicommissum in tabulis pupillaribus relictum datum censebitur a substituto iure patria potestatis et sic erit inutile, quia nulla portio hereditatis paternae ad substitutum pervenit. Si autem si uno eodemque tempore sibi et filio testamentum fecerit et fideicommissum a substituto reliquerit, tamen si conditio pupillaris aetatis expressa sit, ad dicendum fideicommissum datum censeri iuxta terminos d. legis si fuerit. § 1. de legat. 3. discriminis ratio ex eo eruenda est, nam quando pater per testamentum suum testamentum alia hora filio testatur, mandat filio heredes scribere, pro conjecturis quae ex proprio filii bonis dumtaxat intendit eum de eis iam impuberem testatum dis[posuisse] et ideo quasi unica dumtaxat fideicommissi interpretatio occurrente fideicommissum hoc a substituto filii iure patriae potestatis datum credit, et per consequens datum inutile, quia nulla portio hereditatis paternae ad substitutum pervenit, at quando sibi et filio uno et eodem tempore pater testamentum fecit non solum de hereditate filii verum et de propriis bonis dumtaxat intendit et sic cum duplex fideicommissi interpretatio occurrat in re dubia ut [illegible] consistat interpretatio erit fideicommissum potius censeri a substituto tanquam ab herede filii gravatum arg. legis cum 16. infra vers. rationis ff. de vulg. legis quoties 12. [illegible] 21 ff. [illegible] dum. [illegible] ad [illegible] 3 prope. 34.

31.

32.

§ Ad seq. u[...]

Ad [...] Cassat ex his difficultas supra nu. 21. propo[sita] et superest explicanda qua deduct ex l. 10. co heredi 41. § cum filio in fine ff. de vulgar. [...] quid [...] aurerit ind. l. 10. cum [...] 24. § deleg. Quia in re [...] p[...] consiliar. [...] suo casu ab exheredato fidei commissis relinqui [...] coaz ab eius substituto [...] et quo [...] exheredato [...] certo [...] legatario legari non [...] et consequenter nec ab herede legatarii [...] inst. de sino. reb. per fidei. [...] qua ratione [...] non poterat legata relinquere. [...] exheredato [...] legata deder. [...] ratione legata ab eius substituto re[...] non valeret quo refero [...] in l. ab exheredam. 126. [...] simili [...] infra [...] vero [...] admodum pater [...] filius legatarius intra modum legati fideicommisso onerare [...] ex co[...] heredi § [...] filio [...] posuit [...] heredis eius [...] filii gravare [...] ab herede legatarii non [...] legatum [...] tamen relinquendum fideicommisso [...] § 1. de leg. 3. [...] in persona substituti [...] in persona filii impuberis [...] in d. § [...] [...] in hac parte notandum [...] inter legata et fideicommissa [...] substitutus non [...] legari gravari quo [...] posset fideicommissis et bene [...] insinuare [...] in d. l. [...] cum [...] ib. [...] antiquitas hoc diverse tractare voluerit. [...] verba [...] commoda interpretatus non haberent [...] referam [...] tradita [...] antiquitatis [...]

D. de legatis 1

disponit nulle legato nullo fideicommisso substituto ex [illegible] [illegible]
[illegible] vari posse quia et pater exheredato lega[illegible] relinquere
[illegible] quo ad causam legati nisi non imperator induxerit
quoniam [illegible] veteri iure admissi quo ad causam tamen fidei-
commissi veteris iuris [illegible] fideicommissum non iure
constitui iure veteri ab rogato [illegible] in iure [illegible]
[illegible] ex [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] item attentius [illegible] [illegible] [illegible] — 23.

[illegible] supra traditam doctrinam [illegible] iniuri[illegible] [illegible] verum
non solum iura [illegible] [illegible] ab exheredem [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] verum et in fideicommissis procedere
quod sicut legatum non potuit dari [illegible] pupillari [illegible]
[illegible] fideicommissum [illegible] [illegible] [illegible] quod aliquatenus
[illegible] legari non potuerit si ex ea causa [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non induxerit et
[illegible] diversa ratione consideraverit apte [illegible] [illegible]
[illegible] ex eo [illegible] aliqua hereditatis paterne [illegible] substitut[illegible]
pervenerit [illegible] ex [illegible] [illegible] [illegible] nec [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] ex [illegible] [illegible]
[illegible] legari non [illegible] [illegible] ex supra [illegible]
quae [illegible] generalis aequaliter comprehendit legata et fideicom-
missa [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] legatum non potuit dari substituto pupillari, [illegible]
[illegible] fideicommissum [illegible] ea evidentissima ratione [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] si [illegible] legatum [illegible] fidei-

commissum

commissum valeret utriusque [illegible] ratione respondisset e[illegible] ideo datum legatum [illegible] retulit quaestionem utrum valeret legatum s. fideicommissum [illegible] in ratione [illegible] quaesti et quaestionis decisionem in legatis et fideicommissis [illegible] una [illegible] [illegible] [illegible] aperte [illegible] nulla differentia distinguendum esse utrum legatum [illegible] fideicommissum a substituto pupillari relinqueretur, sed quo sensu et qua mente datum fuerit videlicet tanquam a substituto pupillari non valere, si vero tanquam ab herede sibi cui aliquid legatum fuerat et olim et hodie valeret, neque [illegible] ind. lo. cum quaedam novum ius constituisse, sed magis quaestionem [illegible] rerum exlare quod distinctum erat respondisse.

Nec inficior [illegible] ind. lo. cum quidam [illegible] cum igitur antiquitas hoc ius vero tractare voluerit [illegible] adverto vero [illegible] hoc non significare quod olim in legatis et fideicommissis respectu substituti pupillaris diversum ius [illegible] haberet, sed illud [illegible] significat [illegible] [illegible] casus [illegible] [illegible] tempore diversa [illegible], hic est [illegible] diversimode disputarent: Quum [illegible] imprudenter [illegible] [illegible] [illegible] pater videbatur pupillaris substitutum onerari legatis sed voluerit quando pater enim [illegible] aliquid ex herede relinquit quaedam [illegible] filio non relinquisset in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] respondebant pupillarem substitutum onerari non posse quia nulla parte hereditatis paternae [illegible] ter veneratur quod [illegible] [illegible] [illegible] veritas [illegible] attendenda, hoc est diversae antiquae [illegible] notavit nec diversum est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

De legatis 2.

her[edem] impetrare sufficit ... ver[sic]. nos tamen

... ex ... iurisprudentia ... animam ... interpretanda et intel=

... ex iurisprudentia ...

... satisfactione ... supra nu. ... si fuerit

... commendetur ... here=

des ... iure ... rationis ...

... supra nu. 6 ... cum

... personam representet ... cum ...

... in ... quemadmodum primus

heres gravari videtur a testatore ... qui primi her=

edis personam representat ... quia ... alia et cuius persona

... cum honorato possit a testatore gravari. Jason hic

... 11. ... 26.

N. 36

Sed dicendum ... quod heres here

dis ... representatur a tenetur prestare que solvere primus he=

res tenebatur ... fideicommissum ... non proponatur animo

heredis ... heredes ... videtur ... representa

... heres id quod primus prestare non

tenebatur nec sufficit quod primus teneretur et a testatore gra

vatus ... gravatus non ... videtur ra=

tio ... 64. ... de leg. 2. ... 100 ...

est. ... superior ... manifeste ...

... 1. 6. ...

... superiora ... non ...

... fideicommissum ... heredis valere ...

... heres ... representat cum ... representatio

ratio

[illegible] iuris regulas procedat non est necessarium per [illegible] interpretatione valorem fideicommissi [illegible] quare [illegible] nec [illegible] est [illegible] impetrare quod iure communi [illegible] l. 1. [illegible] liber [illegible] viii. [illegible] [illegible] l. 10. [illegible] Antoninus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nu. 17. [illegible] Quare [illegible] [illegible] [illegible] verbo

sicut in fideicommissis olim receptum [illegible] [illegible] mortem primi heredis relinqui possent. [illegible] post mortem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut. 24. [illegible] post mortem [illegible] sic [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] observat et in actionibus quae ante [illegible] non [illegible] [illegible] ab heredibus [illegible] [illegible] [illegible] notari solet [illegible] post mortem [illegible] mortem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] actiones ab herede [illegible] [illegible] sic similiter [illegible] [illegible] [illegible] ut fideicommissum [illegible] [illegible] heredis [illegible] herede [illegible] relinqueret [illegible] [illegible] [illegible] illud [illegible] ut qui ab herede heredis [illegible] [illegible] [illegible] dederit [illegible] interpretatur [illegible] fideicommissum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] post mortem suam dedisse quod in dubio significa[illegible] [illegible] l. [illegible] § 1. in illis verbis [illegible] valere [illegible] [illegible] [illegible] testator [illegible] [illegible] tempus liberum heredi [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] bonis suis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] post mortem suam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] heredis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

cui ex [illegible] tempore s[illegible] vendi fideicommissi prorrogatum in-
telligit. Nec novum est in iure ut gravamen imponat uni et
alteri dirigatur intelligatur ut in fideicommisso dato a tutore et
curatore q[illegible] a pupillo l. adulto heredibus institutis [illegible]
et in fideicommisso dato ab executore etc. quod ab herede dare
credit. et de bonis testatoris peti vendicari est. l. [illegible] ped. 11. § mater
Deleg. 2. l. Titius 41. § hortis de fideicom. libert. l. 3 20.
de fideicom. [illegible] a Dec. Sic Ripa. nu. 21. Bar. in
l. alio [illegible] de alim. et cibar. legat. et in l. [illegible] 2. § ult.
ff. quando dies legat. cedat. Costa in c. si pater. 1. part. verbo [illegible]
nu. 16. de test. in 6. Bacon. lib. 4. declarat [illegible] Claudio [illegible]
declare fideicom. lib. 1. c. 6. [illegible] lib. [illegible] lib. 7. c. 20. et lib.
[illegible] lib. 8. c. 1. [illegible]

Hic exponenda est celebris et valde difficilis
Pauli lectis Con. decisio lib. [illegible] fideicom. relata in [illegible] sed est
etc. [illegible] § sic autem ff. deleg. 3. ait Iulius Paulus sic autem fideicom-
missum dari non posse si [illegible] heredis [illegible] adierit
1000 det, reddi [illegible] rationem Paulus l. [illegible]
qui formiter nominatur testatoris consequitur hereditatem [illegible] legatum
non debet onerari nec reddendum esse ut cui [illegible] dedit eum rogando
obligavit. [illegible] Paulus [illegible] sententiam non difficilem [illegible] verum
perplexam et intricatam nimis iudicarunt DD. et merito [illegible] com-
modum hereditatis [illegible] ipsius [illegible] libera [illegible] testatoris
ex iudicio testatoris acquirat, potuit ab eodem [illegible] fideicommis-
sum relinqui nec infirmari praedicta ratione quia [illegible] heredem sui
consequitur quasi vero concludens esse [illegible] infirmari fideicom.

N 38

Ad tex. in l. cum filio

missum relictum in d. l. cum filio. et in l. si fuerit § si legat. 3. cum certum et indubitatum non sit quod facta per filium et per servum dominus haeredis efficiant auctor iste [illegible] futurus haeres primi haeredis.

N. 39

Ut tamen difficultatem effugiant mihi ex [illegible] in d. § sic autem differentiam constituunt inter fideicommissum relictum ab haerede haeredis seu ab eo qui commodum haeredi sentit sub nomine appellativo seu sub nomine proprio ut ibidem decisum in d. l. si fuerit § 1. hoc vero sit in [illegible] d. lex si de [illegible] sic. 6. § sic autem de legat. 3. dicunt et ex eadem differentia ratione solent ad concordiam reducere duo iurisconsultorum responsa in l. Stipulatio ff. de stipu. ser. cum l. si ex re 2. § fin. ff. eod. in l. servus stipulatus fuit servus haereditarius futuro haeredi nomine proprio et nihil eum consequi Paulus l. C. docet, quia stipulationis tempore dominus eius non fuit. Contra affirmavit Gaius in l. si ex re § fin. casu quo non nominatim, sed proprius haeredi futuro servus haereditarius stipulatur, nam licet propria haeres existat videtur ex mortis tempore defuncto successisse qua ratio non videtur adaptari casui, quo stipulatio proprio nomine expressa reperiatur confirmat textus in l. servus 35. ubi glosa verb. futuro ff. de stipu. ser.

N. 40.

Et licet in Caius differentiae ratione assignanda differant mihi praestat ex [illegible] ubi proxime Hieronymus Paulo in Consil. Mar. Soci. nu. 12. frequentior fuit quaedicere quod quando oneratur haeres sub nomine appellativo is proponitur oneratus qui necessario et infallibiliter repraesentatur

persona primi heredis scripti a testatore; et ideo quando gra-
vatur heres heredis sub nomine proprio, non est certum nec in
fallibile sed fortuitum quod is qui nominatim oneratus est, pri-
mi heredis personam representet et ideo gravamen non subsi-
stit. Quod adeo verum est, ut si heres heredis gravetur sub nomi-
ne appellativo, non generaliter sub nomine heredis, sed facta spe-
cialiter relatione s. ad causam test. s. ad causam intestatae successio-
nis fideicommissum non valet veluti si testator ita dixerit. rogo
heredem quem heres meus testamento scripserit ut centum praestet. s.
rogo heredem qui ab intestato successerit heredi meo ut cade
centum det, nam cum in iis speciebus non gravetur is, qui necessario debet
representare personam primi heredis cum postea primus heres
facto test. s. ab intestato decedere, quem vis fideicommissum ita
proponatur relictum sub nomine appellativo heredis non subsistit?
quia ut diximus supra non proponitur gravatus is qui necessario
persona primi heredis representaturus est. ita Claudius in presenti
col. 3. quem sustineo nomine sequenti. ss. no vt q. d.

Sed vereor ne sit, aut ut diximus
quoniam arbitror supradictam distinctionem nulla lege probari,
efficaci ratione suaderi quod et demonstratur ex condicione, quod
quod primus heres instituitur potest bona alienare et sic abuti
cum nullo fideicommisso oneratus proponatur et sic non manet
certum quod heredi tuus testatoris et 2. heredem perventura sit.
2.° nam potuit primus heres sine herede decedere et bona tanquam
vacantia fisco deferri iuxta etc. C. de bon. vac. lib. 10. quo
casu ad praestationem fideicommissi eius adstrictus non est.

N41.

Fidei... dnl. cum filo

quia bona vacantia non deferuntur fisco iure hereditario sed
quia ab intestato decedit et creditur bona sua ad fiscum pervenire
hero possit cum fideicommissis onerare eo. filius l. 14. § qui
intestatus infra de cet. & contineit ex eo quia ita ipsa
iuxta vera interpretatione legis ind. lo. sit heredit. § 3 nostrum
ideo ab heredis s. legatarii herede relictum fideicommiss.
sustineimus non ex representat. quia ex eo quod infallibiliter
quis sit successurus, sed ex eo quod a primo herede post
mortem suam legis interpret. ex benignitate introducta datur.
intelligitur igitur superior differentia ratio non est in eo consti-
tuenda quod quando successurus heres gravat sub nomine
appellativo is intelligitur oneratus qui necessario, quando vero
gravat sub nomine proprio is qui fortius debet repre-
sentare personam primi heredis. quia superior differentia mani-
feste convincit contra textu ubi ostat valere gravamen
fratri s. domino sub nomine proprio diriguntur.

N 42

Nec prodest facti differentia deducta ex lege in
d. leg. cum similibus ff. de stip. ser. quoniam respondet materia
disimilis et ex diversis iuris principiis pendere neque
alteram tradendo neque servus hereditarius ideo non potest fu-
turo heredi sub nomine proprio stipulari quia servus et qui
dominus non est stipulari non potest, et vero heredi sub nomi-
ne appellativo potest pertinet ad si iacenti hereditati stipu-
tantis et quo legis fictiones eiusdem servi domina intelligitur
caeterum fideicommissum datum ab herede heredis sustinetur
ex benignitate quia a 1. herede datum intelligitur per necessario

videt

vice et si sub nomine proprio relictum proponatur. dicentis
Osval. in rep. ad Donel. lib. 7. lib. 8 com. c. 7. S.

V 43

Ceterum quod supradicta distinctio affirmo tamen
fideicommissum datum ab herede heredis sub nomine appella
tivo in quo omnes conveniunt quam datum sub nomine proprio
in quo plures dissentiunt consistere dummodo fideicommis
sum ad illud tempus referatur, in quo onerandus per nomen proprium
primo heredi heres existat moveor nam fideicommissum ideo da-
ri potest ab herede heredis quia a primo herede post mortem
suam datum intelligitur declaratio supradictos casus communis heredis
nam quid interest fideicommissum sub nomine proprio relinqui si a pri
mo herede datum censetur quam esset et sub nomine proprio one-
rari possit, nec credendum est [illegible] ind § 1. tam notabilem differentiam
si vera et omissurum [illegible] apud [illegible] § ait praetor.
vers. ea cum ff. de inde. Praeterea scit quod ubi [illegible] procedunt
aliquid fieri [illegible] in tempus habile [illegible]
[illegible] de hered. inst. cum igitur fideicommissum datum [illegible]
nit a [illegible] casu quo primi heredis [illegible] heres extiterit
sine dubio valere debet. Nec obstabit si dixeris regulam de legis
in tempus non procedere quando lex dispositioni resistit ab
initio [illegible] ff. de ser. [illegible] Bar. in lo. alia §. eleganter
ne [illegible] ff. solut. mat. Socin. in lo. fallit in prin. nec [illegible] ff. de lib.
et post. Unde cum in hoc casu lex gravanti resistit [illegible] lex ab eo
g. Cod. de fidei. consequens est gravamen non valere, nam respondet
legem in hoc casu nullo modo resistere, cum tale fideicommissum
eius de legis interpretatione ab eodem herede post mortem suam

datum

Ad lxxij in lo. cum filio

damnum censeat isto sane casu contis distinctio admittenda erit, quando s. d. Titio impleverit fideicommissum datum nonobstare relat. neque adit. addita si primi haeredis haeres fuerit, nam nunc quamvis ex post facto haeredis haeres fuerit, fideicommissum quod inutiliter a primo datum est non convalescet. arg. leg. si ibi. c. r. § si pater s. in ff. de pact. l. inter §3. § sacrum ff. de ver. obligationibus.

N 44

Nec contis debuit moveri dubitatione textus in lo. sed et si sic § 1. qui varie solet a doctis exponi primo quod Seius fuit haeres scriptus a testatore, qui postea ita locutus est. Si Stichus servus Sei ab eodem Seio haerede meo fuerit haeres institutus et eius iussu haereditatem adierit, rogo eum de Sticho ut centum Sempronio praestet iuxta quam ex notitia dictatur fideicommissum datum fuisse ab haerede primi haeredis sub nomine proprio quod IC non admittit. sed hanc esse in specie aperte ostendit ex illis verbis iussu eius, nam si Stichus servus Sei primi haeredis scripti futurus erat haeres illius, ipsum morte eius iussu haereditatem adire non potuit. ita ostendit ex eo, quod non potest desiderari aditio in persona servi haeredis instituti a domino cum necessarius sine aditione existat.

N 45

Alia traditur verborum expositio est quod ille vivus fuit a testatore scriptus haeres et postea addidit quod Stichus qui erat servus Sei, haeres fuisset institutus ab eodem Maevio et iussu Sei domini sui Maevianam haereditatem adiisset rogavit testator eum ac Stichum, ut centum daret. sed ostendit haec expositio, quia Paulus IC nullam Maevii haeredis instituti mentionem

fecit

fuit et sic addunt verba, quae in codice textu scripta non reperiuntur.

Tertius, et ultimus, noster et scolio fideicommissum inutile ... fuit ... servus alienus fuit ... scriptus a testatore et sic gravari potuit dominus in cuius potestate tunc servus erat ... non fuit, sed ... verba fideicommissi referuntur ad ... ut Seius diceret quod si Stichus heres scriptus quandoque Seii factus ... potestate ... heres ... noster domini hereditatem eiusdem testatoris adiisset, rogabat eundem Seium ut ... daret Sempronio ... dubitatum fuisset de valore talis fideicommissi ... rationem dubitandi regula ... quoniam ... heredibus ... servo ... filio a patre vel domino fideicommissum relinqui posse, et sic videbatur dicendum praedictum fideicommissum relictum a Seio qui dominus erat futurus ... valere, verum ... ratio in eo ... est quod ... regula ... quando gravatur pater vel dominus qui filius vel servus tempore ... in sua potestate tenent, ... pater ... vel dominus futurus ad quorum potestatem filius, pater ... in adoptione ... servus ... domino ... pervenire possunt nullius momenti fideicommissum est, ... suprascripti ... hereditatem consequuntur et qui ... hereditatem consequitur non ... onerari, ... respiciendum non sit ... dederis ... gravando ... ut Iulius ... animadvertit ... igitur in ... proposita Seius tempore testamenti adhuc non erat dominus servi heredis instituti gravari nullo modo potuit quamvis verba fideicommissi in illud tempus proponerentur quo Stichus factus ... Seii illo iubente testatoris hereditatem adiisset

quamvis

quando fortuito est consequens necessarium fore ut dominus Stichum venderet et Seium emeret atque in plures casus consideranti erant et iuxta hanc interpretationem nihil suppletur et omnia illius textus verba optime accommodantur et ita legenda sunt si Stichus heres, id est meus, dei factus, id est ad potestatem dei redactus, eius iussu hereditatem, scilicet meam, adierit rogo dei, id est rogo Seium et det. Et sic sive in textu legas verbum heres sive non legas semper praedicta interpretatio accommodatur, et si Accursius in hoc dictus consentit.

N 41. Sed instat quis quod sicut valet fideicommissum relictum ab herede heredis sub nomine proprio collato fideicommissi onere in tempus, quo ille heredis heres extiterit, ita et valere debet fideicommissum datum a Seio si conferatur in tempus quo servus heredis scripti dominus efficiatur iuxta regulam [illegible] in lo in tempus ff. de hered. inst. Et rursus quis instat quod ratio Iurisconsulti in dicto lo 6. § 1. quoniam quis fortuito aequaliter accommodatur fideicommisso de quo agitur. Ut fideicommisso dato a domino si servus postea ad novi domini potestatem pervenerit, at hoc similibus actionibus potest peti a novo domino qui fortuito [illegible]. d. lo. si alienus 62. ff. de leg. 2.º et illud. X

N 48 Verum his obiectionibus respondendum est. Et ad priorem dicendum fideicommissum quod relinquitur ab herede heredis diversa censura esse a fideicommisso quod a patre seu domino relinquitur quando filius seu servus heres instituuntur, nam illud tamen valet quia a primo herede post mortem suam datum creditur et sic non est necessarium inquirere aliquid amplius, an scilicet oneratus commodum aliquod consequatur ex testamento considerato praesenti statu

vel

s. futuro euentu; semper enim tanquam heres heredis fideicommissum praestare compellit hoc vero quod dandum est apud eius s. domino ideo valet quia ipsi commodum hereditatis ex iudicio testatoris consequuntur et ideo est hoc quare potest et debet ancommodum consequantur considerato praesenti statu, nam si aliquo futuro euentu inspecto commodum non perceperint fideicommissum non valet quia cessat ratio propter quam valere solet, nec obstat regula illius interemptus, quae non potest operari ut grauetur is qui considerato praesenti statu ~~non~~ [illegible]

ad quod[illegible] instantiam respondeo diversitatis rationem inter fideicommissa de quibus in ea occurrere, nam cum fideicommissum relinquitur domino servi heredis instituti valet, quia gravatur is, qui attento praesenti statu commodum hereditatis ex iudicio testatoris consequitur, at quando gravatur futurus dominus servi fideicommissum non consistit quoniam qui fortuito est, d. l. 6. § 1. de leg. 3. et ita facilius potuit admitti ut fideicommissum quod vim attributo habuit utilibus actionibus peteretur a novo domino s. emptore d. l. si alienus 62 ff. de leg. 2. quam fideicommissum, quod ab initio non constitit. Liquet ex his communem differentiam nominis proprii et appellativi in d. l. sed d. l. 6. § 1. non probari nec mea regula adversari.

Ex eadem mentibus vera ratione pendet ratio celebris divisionis de qua in l. si adrogator. 22 vers. ceterum ff. de adoptione. ibi Ulpianus disputat quid debeant restituere heredes patris adrogatoris si emancipaverit et mox eius filius adoptivus impubes et rursus heredes patris adrogatoris

N 49

teneri

teneri restituere haeredibus impuberis omnia adrrogati bona et insuper 4am quae ex D. Pii astituit ex bonis pueris adrrogatoris impuberi adrrogato debet. et in eo tantum posse ei substituere usque ad pubertatem, caeterum si fidei eius committat ut quandocumque decesserit restituat fidei commissum non consistere, et reddit rationem quia hoc non ex voluntate eius ad eum pervenit, sed principali providentia. Plane cum ex necessitate iuris pater filio adrrogato 4am hanc relinquere teneatur, potius id quod debet praestare quam aliquid ei de suo reddit. l. unum ex familia. 67. § si de falcidia ff. de leg. 2. ubi glossa est enim quod de suo videatur reliquisse qui reliquit omnio reddere debuit, cum ergo de suo tali filio nihil debeat neque eum honoret, sed potius ex causa praecedentis debiti merito eum fideicommissi onere gravare non potest sicut enim a patrono debita gravamen quo ad eum reiicitur. l. filius. 114. § 1. infra docet. l. cum patronus 20. ff. de leg. 2. ubi Petra ...

lib. 1. com. c. 117. ubi os val. ... diversum ... in patre et domino filio et servo heredibus instituendis consideratur, neque licet ius institutionis facta testator acquisitum impedire non possit, liberum tamen est fuit ab initio eum impedire filium ... servum non instituendo: vel instituendo sub conditione, si filius liberatus a patria potestate esset vel servus manumissus. l. 3. ita. 15. ff. quando dies leg. cedat. Unde cum id non fuerit licite videtur patri vel domino relinquere cum conditione adiecta servo si heres non erit ex testatoris mente conditio ita intelligatur si neque ipse heres fuerit, neque dominum heredem fecerit. l. si paler. 40. ff. de hered. inst. § fin. inst. de vulgari. illustrant ultra ordinar. ind. l. si arrogator ... Pindar. ... illius

tacy Donel. et Gerxi a ubi proxime. idem Donel. lib. 2. com. c. 23.

Nec [illegible] quod Suevus dicta [illegible] producidat et exornat prior. mittamus partis obstabit si instus ex lo. qui liberis § [illegible] haec verba [illegible] quia non ex iudicio veniunt ff. de vulgar. nec omissis traditis ab [illegible]. Xpto [illegible] de Castelioneo. qui rentiis et improvavit Iason [illegible] nu. 35. et [illegible] nu. 5. qui verba illa non ex iudicio interpretat, i. non ex test. quod plerumque iudicium dicit. lo. si [illegible] § [illegible] expedit enim suprema dominus iudicio eximi habere, [illegible] quegalmo. [illegible] apper. lo. 1. ff. de leg. praest. [illegible] iudicia parentis respondeant: Iason supra nu. 37. supradicta verba intelligit de iudicio expresso testatoris nec iudiciis habere intelligunt [illegible] dominus iuxta supra tradita unde cum ex formula pupillaris substitutionis [illegible] solum vocent qui in testamento expresse heredes scripti inveniuntur [illegible] et dominus heredes scripti non sint non poss. ex pupillari substitut. [illegible] nec qui ex [illegible] et [illegible] iudicio [illegible] non proprie scriptus videtur. lo. uni. ff. si tab. test. extantentum [illegible]. sic [illegible] val. in nota ad Donel. lib. [illegible] lib. 6 com. c. 10.

N 50

Sed instat subtiliter quis ex dictis [illegible] in lo. si test. 5. ff. de vulg. ubi probat per illa verba quisquis mihi heres erit vocatum censori heredem non solum pro portione hereditaria in qua fuit institutus, verum etiam pro portione, qua ad eundem ex iure accrescendi pervenerat, cum [illegible] ius accrescendi [illegible] tui testatoris [illegible] lo. si [illegible] § [illegible] Iulia [illegible] quasi substitutus ff. de leg. 2. [illegible] per illa verba quisquis mihi heres erit vocatum censentem qui ex tacito iudicio testatoris

N 51.

ad partem hereditatis admitti, quod idem consequenter erat affirmandum in d. lo. qui liberis §. hac verba. &

N. 52

Huic tamen ponderationi respondetur substitutionem pupillarem fieri posse aut nominatim veluti Titius heres esto, aut generaliter, ut quisquis mihi heres erit idem filio meo impuberi heres esto. quibus verbis vocantur ex substitutione impubere mortuo filio illi qui et scripti sunt heredes et extiterunt ex quocumque parte heredes facti sunt. §. substituit inst. de pup. subst. d. lex. si intest. d. § hac verba. lo. sed si plures 10 in princ. lo. in substitutione 31. ff. d. vulg. lo. 5. tit. 5 part. 6. Unde cum supradicta substitutio verbis expressis concepta sit licet in gradu institutionis generaliter ea clausula substituatur non minus est expressa voluntas ad impuberis quam ad patris hereditatem venit quod sufficit ad hoc ut pars quae postea accrescit eiusdem naturae et conditionis censeatur intelligi arg. lo. si ex toto. ff. supra hoc tit. lo. si convenerit. 18. §. si nuda ff. de pignor. act. lo. inter socerum 26. §. cum inter ff. de pact. dotal. ultra Bartolo et Cuma in d. lo. si intest. ad versus Jason hic nu. 30. diversum quippe procedit in patre, et domino qui ut diximus non habent aliquo modo expressam testantis voluntatem et ideo in illis verbis quisquis mihi heres erit non attinent. &

N. 53

Rursus non obstat quod supra nu. 4. adduximus ad probandum patrem et dominum ora... non posse cum non inspiciatur cui hereditas acquiratur, sed cui honos habitus sit. d. lex. 3. § hoc autem ff. de ... praestan. quia respondendum est lo. d. ita esse hoc illud expressisse propter mentem praetoris, qui voluit similem testatoris voluntatem et affectum esse sequendum quae ea fuisse videtur

ut legata coniunctis personis relicta eis praestarent quia alias vera cessat quoties quis non coniunctis, sed eorum servis legat cum periculum non sit dominis relictum acquiri possit a servis manumissum tale legatum sibi habere et cessit eo casu mens Praetoris qui coniunctis tantum personis relictum voluit servare ut docte considerat Duar. in relect. dicti loci in ord. ad hanc ind. leg. 3. §. fin. ff. de o. rub. respondet Praetorem in edicto de o. rub. imitari ius civile. leg. non ea autem. ff. eod. ubi ideo exigere institutum eius filii sive eius approbatum ad hoc ut eum excludat diversum quippe est in nostro casu in quo ut gravamen desistat sufficit quod commodum hereditatis legati filio aut servo relicti ex iure testatoris ad patrem sive dominum perveniat ut saepius iam supra admonuimus. &

Deinde non obstat quod expensum est in leg. legatum. 21. ff. de adimen. leg. quia dicendum est legatum filio sive servo alieno ademptum verbis sonare non esse legatum patri sive domino, quia licet nominati non sint fideicommissarios tamen eos dicimus attenta interpretatione quam ex voluntate testatoris volunt sumimus et ad hoc legatum filio sive servo relictum patri sive domino adimi non posse dicatur, nam si testator iudicat quod filio sive servo legavi id patri nec domino nec legatum nihil filio sive servo adimit, quia praedicta verba adimendum apta non sunt cum non personam ipsius legatarii, sed domini sive patris cui adhuc non est acquisitum respiciant. &

Nec obstabit si replicetur posse patrem sive dominum repudiare legatum servo sive filio relictum. leg. legatum. 7. leg. si fundum §. 1. §. 1. infra eod. quia respondetur patrem sive dominum posse repudiare legatum post aditam hereditatem quo in tempore iam eis legatum

N. 54

N. 55

Ad textum in l. cum filio

acquisitum est. Docent Bar. Paul. Cuma. et ceteri communiter in d. l. licet eum. subribis noster Cumacero [illegible] iur. c. 3. vult cum ante aditum hereditatis nullum ius quesitum pater seu dominus habeant sine filio aut servo eam repudiare non poterunt l. is qui heres. 13. § fin. ff. de acquir. hered. ubi Angelus, textus in l. servus dotalis. 58. ff. solut. matr. textus ita intelligendus in l. quod autem. 6. § si servum. vers. quia similiter ff. que in fraud. cred. Iason et Parisius in d. l. cum textus de regulam in textus et d.

N. 56.

Ex eius dudum declarat quod est in vers. ac tunc demum co [illegible] fideicommissum filio seu servo relictum valere ex persona patris seu domini vires acciperet quod ex eo est summe difficile, nam quemadmodum hereditas filio seu servo relicta patri seu domino acquiritur, ita et fideicommissum eisdem relictum ex mente l. [illegible] patri seu domino acquirendum erat, nam qui sic [illegible] ne perdat neque solvere neque restituere [illegible] l. qui sic ff. de solutio. ex qua ratione tale fideicommissum iure debuit iudicari l. quis [illegible] allegat.

N. 57

Varie occurrit huic difficultati Alciatus huiusmodi verba cum [illegible] recepta tamen [illegible] prior eius expositio, que dicit huiusmodi verba [illegible] cum fideicommissum filio relictum sub conditione seu [illegible] incerta, ut in [illegible] Cuma. ibi. nu. 6. vel [illegible] filius a patria potestate fuerit liberatus seu servus liber effectus [illegible] [illegible] expositio [illegible] ex eo Par. in [illegible] non esse de fideicommissi valore, sed potius de [illegible] siam dilatione [illegible] valorem fideicommissi supponens et sic ex [illegible] videnius [illegible] est quando tale fideicommissum [illegible]

ni utile quod evenit quando sub conditione in diem incertum relicta sit. Quod probat ex tex. in lege quod de serv. ff. ad Treb. ubi verba haerede servo dominus rogatus est eam restituere haereditatem cum liber erit. utile fideicommissum iudicatur. ... ex ... verba colligi videtur quod si fideicommissum non ... in tempus libertatis non erit utile: ... non valet ... non posse nisi servus efficiatur ... tempus ... utile collatum intelligatur ... in casu quo a patre domino, filio servo haeredibus institutis relinquatur cum inter eos ... diversa ratio considerari non possit. ... Castren. 15. ... 10... lib. 3. ... in ... ad ... Gouea. 2. var. c. 32.

Verum ... expositio ... quod ... conditione ... ultima ... expositio ... filio servo ... fideicommissum a patre domino ... in tempus ... utile, quando ... servus ... fuerit ... colligitur ex ... filium instituendo ... patrem rogando ut filio fideicommissum ... sentit quod ... pater ... quo filius ... possit. ... ad ... 32 ff. eod. ... si mulier. 22. ... voluntas ... fideicommissi ... cum pater. 11. ...

N. alter z intg. cum filio

23. ff. de leg. 2. &

59

solet considerato dicto ex tex. in l. cum filio vers. ff. de auro et argento leg. ubi cum reg. in eum tenebit quod verbo servandum quod sufficit dicit in id tempus fidei commissi quo sui iuris fuerit ex tempore debeat. quod quidem ex aliis verbis testatoris colligi videtur, fideicommissum filio pure et simpliciter relictum eidem acquiri, cum ei tunc intelligitur semper in tempus quo sui iuris sit. Et

Deinde suadet dicto tex. in l. cum ita. § 2. ff. de cond. et demonst. Et in l. quoties 15. C. de fideicom. in quibus tradit quod si filio instituto pater eum emancipare rogatus sit et si heredit. ei restituenda nisi expressum sit quod cum rogatus sit emancipare, idem quod affirmandum est, cum simpliciter eidem fideicommissum datum fuerit ut demum intelligatur in tempus quo capere possit. Et sane interpretatio usque cum re sic traditur. Bart. nu. 2. et ceteri dixerunt. Ripa. nu. 34. Iason. 63. Marius Curtius. in repeti. nu. 38. Donel. in resta. ad tit. 11 et com. e. 10.

Nec dicto sensu notenda contrarium tendunt. obstare non [illegible]. neque Pap. non solum de dicto [illegible] 4. versus de fidei commissi valore in presenti colligit et a quo vires caperet cum ei filio servo instituto a patre domino eidem relictum p[illegible] esset et cum nulla conditio in tali fideicommisso expressa esset non est supponenda cum sine separari vel ei servo [illegible] adat. Et per traditum loquuntur. Et 2. 2 ex l. quoties 25. § si ex ff. ad Treb. ex sponsalibus Iason. sic. nu. 67. verba illa cum liberi erit non esse dilenoganda cum praecedentibus, sed cum sequentibus ut dicat diximus fideicommissum valere cum servus ad libertatem pervenerit non autem significet in tempus libertatis eidem servi constatum [illegible].

Sed dissolvo hac solutio obiit in nobis libris per illa verba ... fuerit ... Unde dicendum quod ex illis verbis cum liber vult heredi regat, a contrario solum debeat quod si testator voluit ... restituere fideicommissum, nunc erit inutile ex regula § an servo inst. ... dicendum est nostri ... debebat de valore fideicommissi quod pro stabat valere licet obiit ...

† na cum servus non posset ad libertatem pervenire nisi volente domino pro nihilo videbatur aestimandum fideicommissum cuius utilitas nulla ... praestaret servo ad libertatem non perducto cum verosimile videretur dominum non daturum eius servum liberaturum sed cum in multis casibus domino nollente servus libertatem asequatur ... si quis ingrati ... § ... 14. ff. ad Sylania. l. qui a bonis § ff. qui sine ma... l. 1. cum seq. C. in qui causis servi pro praem. libertatem mer. utile fideicommissum iudicatur et iuxta hanc interpretationem verba illa liberandi non pro ratione decidendi sed dubitandi apposita intelliguntur.

illa non fuisset apposita quia tacite subintelligebatur, sed solum dubitabatur an fideicommissum fuerit utile, licet ... expressa sed non expressa voluntas ... dubitari ...

Ad ultimum respondetur diversam voluntatem continere vigere in fideicommisso quod simpliciter relinquit filio a patre herede scripto quam vigeret quando filius haeres instituit et eidem a patre fideicommissum relinqueret, nam hic geminata voluntas testatoris qui filium heredem scripsit et non voluit ut semel patri quaesita hereditas filio restituatur, et etiam debet ut subintelligatur tacita conditio per quam tempus habitae relictum iudicatur iuxta ea quae de geminata voluntate supra dixi, ... in l. Ballista cum aliis ff. ad Treb. quae voluntas aliter dici non videtur quando ipse pater heres scribitur et rogatur filio restituere ex regula §. an servo inst. de leg. ubi Baldus, Bulgarus, ... Sedar. noster. Nec adversatur tex. immo cogit in §. si pater. 11. ff. ad Treb. nam supponendum est fideicommissum in

N. 62.

Albericus in lo. cum filio.

cum prius habile collatum fuisset et de alia diversa quaestione dubitat utrum filius iussu patris cogi adire haereditatem suspectam dicatur sed non pendente utrum Bart. Paulo. Cuma. et aliqui cetera animadvertunt

N 63.

Valet 2.o fideicommissum relictum a patre s. domino filio s. servo haeredibus institutis quod utrum accipit ex persona patris s. domini est manifeste Pap. hic docet et vincens a contrario sensu quod si fideicommissum extraneo relictum fuerit, tunc ex persona filii s. servi utrum sumitur. Cuius rei ratio ex eo dimanat quod quando relictum est extraneo, tunc persona patris et filii, domini et servi pro una iudicatur ex legis fictione lo. si [illegible] 10. ff. de op. leg. lo. fin. C. de impub. et sic gravamen patris filio ut haeredi impositum iudicatur et gravamen domini videtur impositum servo instituto quae identitas s. vel personarum unio non admittitur quando filio s. servo fideicommissum relictum est cum tunc de eius destruitur tenere quia si et ipse filius videretur gravatus et filio indicendo [illegible] tunc equitas cessat et per consequens ipsa fictio iuris cum [illegible] Bart. dicitur in lo. si is qui pro emptore nu. 22 ff. de usucap. Quae lex sane interpretatur et propositum intelligendum est [illegible] in hac parte difficilis in d. lo. si alienus 62 ff. de leg. 2. [illegible] neque verius quod ad rogatum non est neque praedicta identitas et unione personarum admissa rogatus intelligitur:

In vers. deinde talia Pap. ex sententia Iuliani differentiam refert inter fideicommissum extraneo s. filio sive servo a patre s. domino relictum ut in primo pater Trebellianicam deducat ex secundo non [illegible] id est ex duabus rationibus deducitur [illegible]

Ran. 1° §. quoniã ex persona filii. ecc. quae omissis traditis ab Accur. §. nu. 2. et Alex. 3. Jasone 13. Jaro et Ant. 19. Covea. 2. var. c. 32. ex nuper traditis intelligenda est nempe quo dicto tempore quo patri s. domino per filiu sive servu hereditas acquirit vel fideicommissi obligatio nascatur et eo tempore persona patris et filii una censeatur ex ea licet a. de promissis patrem ut heredem gravari et sic commodum quartae deducendae habere. Tractato proponit in istis verbis ac pater non ut heres, sed ut fiat rogari videtur, nam testator qui filium instituendo cognovit hereditatem ad patrem perventuram fore et insuper eum oneravit tunc licet gravasse eo modo quo hereditas ei iure erat perventura et ex tali fideicommisso quartam non deducit cum non ut heres gravatus proponatur l. mulier. 22. § fin. ff. ad Treb.

Verum istis valde adversatur 1° difficultas in l. 1. § si filio 10. vers. idem e. ff. ad Treb. ubi in eadem specie si pater restituat transfert in filium act. ad Treb. iota et quod potuisset deducere nam si transfert ut heres deducit ut heres quod et ulterius comprobatur in lo. filius fam. 18 ff. ad leg. Fal. ubi pater gravatus restituere licet non restituat ut heres quartam deducit. § obstat in lo. invenimus vers. idem quod in restituenda ff. ad Treb. ubi pater quartam deducit ex fideicommisso filio relicto.

N 65

Priori difficultati respondendum est pensata natura senatus consulti Treb. et Pegassiani nam ex Treb. translatio actionum inducitur et ex Pegassiano ius deducendi quartae ut eo lucro allectus heres hereditatem adiret. Caeterum praedictum ius dedu-

N 66

[illegible] in [illegible] filio

cendi quod ex Pegasiano ei iure competit cuius adit̃ confirmari

fideicommissum fuit et per consequens adversus heres, hoc iure rogari

iussus transferendi actiones in fideicommissarium videtur prove-

dit quoque hereditatis commodum retinere quis rogari ut

dicitur ex d. l. 1. § dedit. et § inde. Veratius in l. si [illegible] ratione,

ff. § quod fideicommissum ff. ad treb. ex quo illud resultat quod fuit

quis actiones transferre et tamen hic deducendi quod non habere

Prursus addit quod licet consequentia sit legitima non tamen re-

tinendo ex senatus consulto ideo neque quod retinet d. l. mulier,

§ fin. ad treb. a contrario tamen non procedit quia alicui quod ro-

retineat fuit tamen ex senatus consulto restitutio fieri. Id

Item in d. l. filius fam. § ff. ad l. fal.

respondet ideo patrem ex fideicommisso bonorum castrensium

quartam treb. detrahere posse quia licet castrensia bona patri videbantur

hered. sed pater tamen quoad hanc successionem pater vicem heredis sui

tenet quod docuit [illegible] in d. l. filius et § sed menon detrahere quin

debeat indulgeri id quod legis beneficium siquidem quasi patris fami-

lia bona restituere cogitur et heres scriptus omissa ex [illegible] adit

exemplo edicti legatorum nomine venire c. xqq. constat patrem in

hac parte gravatum a filio perinde iudicari ac si ab extraneo ora-

tus fuisset et quod si pater predictam successionem omisisset et

bona iure pristino peculii ab intestato velit obtinere incur-

reret in edictum si quis om. cau. [illegible] ut docet Pap. in l. pater. 17.

§ 1 ff. de castren. peculio. Unde cum suscepit fideicommissum a

patre relictum filius videtur pater fam. et eius pater iudicatur extra-

neus quemadmodum si extraneus suscepisset deduceret [illegible]

Ca. 2. l. proponi-
Bart. l. 1 ff de
castrensi peculio

67.

[illegible]

ex deduxit non licet ante restitut. hereditatis pendentis etc. obtinendi per restitut. incipit hereditas iudicari et sic ex ea retiner.

[illegible] ex textu in lege iuvenus vi. ad treb. respondetur quod pater institutus gravatus fuit filio hereditatem restituere [illegible] gravatus fuit ut heres in modo ut casu gravatus fuit ut pater [illegible] adit a filio pater tamquam herede habeatur Bart. etc. nec tamen proprie heres non est ex quo a patre fideicommissi tantum non licet [illegible] sic colligitur ex Paulo in lo. Nense. 22. § serva ff. ad [illegible] infra [illegible] 25. vers. filio Govea. 2. var. c. 32. Donel. sic Bar. ubi supra.

Rursus et illud ut pater non possit [illegible] quod dicendum in d. lo. iuvenus vers. idem in retinenda quia ut diximus [illegible] heres gravatus fuit.

Tandem in vers. ideo Pap. ducet quod si pater rogatus fuerit ut post mortem suam filio restituat quod ex legato vel hereditate ad eum pervenerit, et filius ante patrem mortuus pater legatum filio relictum seu hereditatem per filium acquisitum retinebit quarta fideicommissum ex persona patris ubi quae acceperit. Quod ratio [illegible] ab omnibus difficilis reputatur quia ex ea colligi videtur quod si fideicommissum non caperet heres ex persona patris sed ex persona filii prout capit quando extraneus relinquit, hinc apud patrem mortuo antea fideicommissario non remaneret. arg. a [illegible] [illegible] lo. adiecre. §. quamvis, ff. de leg. patri quod admittendum non est [illegible] [illegible] in lo. heres meus 79. § 1. ff. de cond. et demonst. lo. vni § sin autem aliquid sub cond. C. de cad. toll. ubi probatur [illegible] fideicommissi [illegible] prout

Al[illegible] inde ex [illegible]
meus Sarrets non cedere [illegible] fideicommissarij decedend[illegible]

et per cons[illegible] quod idem in utroque casu affirmandum erat.

N 10

Ista ac difficult. Accurs. in presen. verb. [illegible] verss. sed secundum hoc duas sshet[illegible] adducit. prior[illegible] utroque casu fideicommissum deficere si filius et extraneus superstite adhuc patre gravato mortui [illegible] a[illegible] sensu [illegible] non subaudienda est dictio maxime ita [illegible] sit idem inconde[illegible] re quia ubi fideicommissum non ex persona patris, sed filii [illegible] acquiritur sed a[illegible] dilucidius ex ratione considerata a [illegible] [illegible] in presenti apperte [illegible] Accurs. attendo tradentem dictum maxime. [illegible]

N 11.

Quare 2a [illegible] fuit idem in utroque casu observandum fore verum in presenti quia ubi, [illegible] filium ante patrem decessisse, [illegible] tamen i[illegible] fideicommissarium extraneum patri gravato [illegible] ita impleta fuisse conditionem mortis sub qua fideicommissum relictum proponebatur. sed improbant Accurs. Bart. [illegible] nu. 7. Iason. 103. et 133. et recte non pares termini non proponuntur ab Accurs. cum utroque casu deberet supponere mortem non solum filii, sed et extranei et ita praemortuo [illegible] filio fideicommissum deficeret quoniam ex persona patris [illegible] capit extraneo autem ante patrem decedente fideicommissum deberet quia non ex patris, sed ex filii persona fideicommissum [illegible] [illegible]

N 12

Bart. [illegible] in presenti. nu. 7. ut supradictum [illegible] [illegible] effugiat [illegible] fideicommissum de quo in presenti non conditionale sed purum [illegible] tamen in die mortis patris qua[illegible]

non solum hereditatis possit, sed eius executionem adidetur intelligitur et consequenter fideicommissum tradere transmittit acquisitis fideicommissi aliquid ex ... ante patrem decessit, si tamen postea decesserit. Sed respondetur quod ... extra ex ... tone de re. 134

Ino ... aliter ex ... dicere ... quae fideicommissum filio relinquit ... filius praedecedit quo ... personam ... fideicommissi ... acquirit sic cum eam ... acquirit ex persona filii praedicti ... relinquitur extraneo si praedecessit extraneus non pater, sed filius fideicommissum retinetur ... iuxta Sanc. Pauli interpretationem ... a dio non est referendus ad effectum transmissionis faciendae a fideicommissario ut Bart. voluit cum alioquin casu transmissio esset propter defectum ..., sed est referendus ad effectum retentionis considerandae prout supra quae Pauli ... inlo. qui liberis ... verba ... ut ex illa ... quisquis mihi heres erit idem filio meo heres esto non pater sed filius admittitur

Sed si verum amamus dicendum ... procedit quia per illa verba quisquis mihi heres erit ... vocatus censetur qui ultimo loco fuit heres scriptus et sic filius et non pater quae ratio cessat in ... nam cum pater fuerit gravatus post mortem suam extraneo hereditatem restituere et eam semel acquisitam per filium et fideicommissi ... defecerit extraneo praemoriente apud ipsum patrem non apud filium hereditas remanere cum ea non ad ipsum sed ad patrem ... acquisita pertineret. resp.

vant Ripa ex nu. 59. relati a Jasone nu. 18. Rober. 2. sent. c. 8. Govea lib. 2. var. c. 32. Alcia lib. 5. parer. c. 14.

N. 15.

Cuiacius lib. 10. obser. c. 38. differentiam [illegible] nuit inter fideicommissum hereditatis quod relinquitur filio post mortem patris et inter fideicommissum quod relinquitur extraneo quasi illo relinquatur et filius ante patrem decedat cum fideicom= missi [illegible] deficiat pater [illegible] hereditatem retinebit si vero extra= neo relinquatur et ante patrem decedat licet deficiat fideicommissi [illegible] dictio pater tamen hereditatem non retinet quia [illegible] defunctus hereditas caduca esset et ex aliis [illegible] dispositionis fisco deferretur iuxta notata in l. g. uni. C. de cadu. tollen. Ratio cuius ex eo des cendit quod onus caduci non imponitur nisi heredi cum ergo pater quando gravatur filio restituere non gravetur ut heres sed ut pa= ter [illegible] dispositio in eo non obtinet, verum cum gravatur ut heres quando [illegible] restituere extraneo [illegible] [illegible] ex eo [illegible] quae heredes [illegible] caducorum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ea [illegible] l. si quis. 17. [illegible] pater filium [illegible] fideicommiss. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] erat cum odiosa caducorum ob= servatio [illegible] iuris [illegible] inter [illegible] quantum fieri poterat eam semper coercerent [illegible] filius [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] deicere. cod. l. 2. ff. de cur. [illegible] [illegible] 59. ff. de [illegible] [illegible] 135. ff. de ver. s[illegible] quare et [illegible]

Deciditur ...

in ea specie qua pater non est hares rogatus videri poterat
restituere mortuo eius fratris vel hereditas restituerent. Resp. respondit
quod sane in altero casu quo pater est hares restituere tenebatur
... habere non ostensum eius nullus tuetur color, ... excluder
dicto Sant Iacobi ... sent. ... probabiliore videri ... sequitur
Iacobin. 26.5. contra. c. 56. Isual. in nota ad ... lib. f. 3.5.
c. 10. ... Sed ... in eo deficere videtur quod ... iam
hereditatis qua legari causa iungere et id simul posse a patre
retineri ex filius promoriatur docet quoniam fideicommissus ex per
sona patris vires capit. o a ... sensu constituit nullum
posse a patre retineri, ne hereditas s. ... fideicommis=
sus ex persona filii vires accipiat. ... pro ... dicamus quod
dicitur ab initio caducum observando in omnibus locum habere ...
tamen semper consultis specialiter ... excepta postea fuerant
... lex siquis ... bella fo. cum sim. ff. de leg. 2. ...

Secundo ... consil. 1. de pa. c. 1. ... de ... f. 11

considerare ait ... ssi ita fieri nec caduca ... nota. con=
firmit ... Resp. ... adversus caducorum ... repetitione ... Resp. ...
ex ... causa augendi ... bellis ... ex ...
in caducis ... quae hereditas ... fideicommissus ab initio ...
... mortuo aut ... differebat caducum ... quia ab eo
cadebat ... esse ... vivo ad ea
filio sive mortuo exteris ... fideicommissi hereditas
... ... patre decesserit ... casu caducum ... ...
... ... remanere ... observa...
... ... casu ... pater ... ... eius
in eo quodmodo ... patris ... per fideicommissum

Loro

Additio ad lo. cum libro.

Porro lex Papia non abrogavit leges antiquas in casu in quo parentes et liberi sui eorum erant heredes ... ...

ante aper. tab. quod beneficia invenit [illegible] ...

in casu quo pater quasi pater filio ... restituere rogatus est ...

quod filius habere non potuit retineat ... pater quasi ...

... sublata ... Papia ... iure antiquo ...

tinenet ... fideicommissum extraneo relictum ... filius si vivet rema-

nebit et per eum mox patri acquiret si vero decesserit ... apud ...

... iure ... remanebit ... supra ...

non satisfacit decisioni textus ... lo. si quis ... ff. de legat. 2.

... aperit ... ex specie agere ubi a filio dec...

... ex verbis

... filius ... fuisse ... id ...

non satisfacit decisioni textus ... C. ... In fine ... Senatus

... Govea. 2. var. c. 32. postquam ... sensit ...

... scripsit ... veram ... sed ...

Quare in re ... difficili ... quod melius ...

adverto in illis verbis quoniam fideicommissum ex persona patris

vires accepit ... ideo patrem retinere ...

... filio fideicommissi filio praemortuo deficit ... ex. ... meus

§ 1. ff. de adit. et demonst. et sic quoad acquirendum et transmitten-

dum fideicommissum sufficit ut filius patri supervivat et quoad

retinendum sufficit quod filius ante patrem decedat quoniam fideicom-

missum ex persona patris vires accepit ... a contrario sensu

sic erit colligendum, quod si relinquat fideicommissum extraneo

cum tunc capiat vires ex persona filii non sufficit quod extraneus

patri

patri super vivat sed insuper est necessarium ut super vivat filio
quasi dies mortis respectu duorum apposita respectu patris expresse
respectu filii tacite et ex intermedia legis quia pater ex persona
filii tenetur et ideo si fideicommissarius extraneus patri super
vixerit sed non filio et e converso si filio super vixerit sed non
patri pater scilicet heredes filii omissum retinebunt nam quotiens
plures conditiones scilicet una vel plures pluries apponuntur necesse est
ut omnes impleantur l. 2. ff. de condit. inst. sic similiter et
in presenti necesse est ut conditio quoad mortem patris et filii impleatur
ad hoc ut extraneus fideicommissum acquirat. quibus finitur fideicommissum
ad laudem Dei et B. V. Mariae ab. q. sine originali concepta.

Finis.

SEQVITVR EXPLICA tio tit. de Acquirenda, vel amittenda poss. ubi selecta iura huius tit. explicantur

AD RV

brica. lex eam 1. § in prin. lex 3. § in amittenda, et § ex contrario. et § ult. lex clam possidere 6. §. qui ad nundinas. lex quemadmodum 8. lex 10. §. si is qui. lex interdum 21. in prin et ultimo. lex sive 47. hoc tit.

De possessionis titulo cum veri, ubi apud nostrates tot reperiuntur scripta, doctissimorum monumenta, quae et memoriam eorum retinent et immortalitatem pene acquirunt, aliorum quedam praemanibus typis mandata non minoris lucubrationis fructus erit inter tot sydera fulgentissima aliqua proferre lucem, quippe qui in vasto iuris prudentiae pelago tot scirpe lydia capitibus comprehensis alias saepe inde convulsa renascuntur et pullulant. Unde antequam ad ipsius dubia perveniamus in num. seq. 1. pro tit. et materiae explicatione aliis omissis sequentia mea libanda erunt servanda.

1.

vos.

Ad rubricam

Possessionis nomen aliquando usucapionem significare. l. si vendas 16. de fund. dotal. ibi non tamen interpellat ea possessione, de qua plura Cuiac. lib. 14. observ. c. 9. Hotho. illustr. quaest. c. 11. Cesar Contardus lib. 1. disputat. c. 3. melior textus in l. cum miles 30. et seq. cum maior. ibi quia possessio detinendi simul iuncta descendit ad haeredes, i. usucapio alioquin contrarium foret responsum Consulti. in l. cum haeredes 23. Sect. ita Cuiac. lib. 3. quaest. Pap. in l. denique 19. illius omissa emendatione eiusdem quae sequenti ss. Petrus Faber. lib. 2. semest. c. 25. Ant. Faber. in rationali ad d. l. cum miles. ubi Gothofredus, sic similiter possessionis nomine accipit in d. l. denique ibi placuit interruptam possessionem postliminio non restitui, quia haec sine possessione non consistit. ubi prima verba ibi interruptam possessionem interpretanda sunt i. usucapionem ob servant ultra relatos Brisonius de verb. iuris. verbo possessio vers. interdum. Tornerius lib. 2. rerum quotidiana. c. 25. cuius rei ratio est, nam usucapio sine possessione esse non potest. l. 3. de usucap. Unde similiter statuendum est ut dotis promissio mente facta ipso iure nulla est. in l. si mulier 22. §. si dos. quod mirum causa. licet alia promissiones nec iure foret non dicant ipso iure obligatum. l. penult. C. de inutilibus, nam dos sine matrimonio esse non potest, id circo cum matrimonium mente celebrans ipso iure nullum sit c. veniens. el 2. de sponsa. idem promiscue recepit in dotis promissione observat glossa in verbo exactus. in c. 2. de his quae vi. Sequuntur Covar. et Alii commulatim ibi Sanchez lib. 4 de matri-

monio

modo i. sptet. 13. nec §. Sed similiter quia substitutio non
est ea sine institutione quamvis dixerit. l. g. 2. §. si prius de vulg.
aliquando institutione et institutionis nomen pro substitutione
et substitutione usurpatur in l. g. mulier 20. §. ultimo ff. de
conditionibus institutionum. ibi nil refert quo gradu is
ate heres institutus. lege ex facto 43. §. Lucius in fine
ff. de vulgari et pupillari substitutione. Ad 2. 3.
Quaestione secundi heredis institutio valeat, i. substitutio ut ob
servat Cujac. lib. 9. quaest. Pauli b. l. o. ult. de leg. 3. et substitui
ubi Cujac. lib. 2. observat. c. 32. existimat reponendum esse insti
tui et ita species de qua b. possit substitui.

Quo possessionis nomen usurpat pro praediis sti=
pendiariis sive vectigalibus provincialibus quorum dominium non
erat apud privatos possessores provinciales, sed apud Populum
Romanum legg. in l. g. si captivus 20. §. 1. de captivis. in l. g. cum
sponsus 12. § in vectigalibus de publiciana actione in l. g. si
finita 15. §. sed in vectigali de dam. infect. in l. g. si domus 7. 8.
§. si fundus de legat. i. cum pluribus possitionis literatura
tribus congestis a Petro Fabro. lib. 2. semest. c. 4. Diebaldo
ad leges duodecim tab. c. 16. Brisonio lib. 4. antiquitatum
c. 1. iels Desfardus lib. 1. var. c. 5. Osical. ad Done. lib. 4 com.
c. 19 lit. A. quamsensu possessionis nomen habet in l. g. quaes
tio 115. verss. quidquid em. de verb. sig. ubi possessio usus
dr. ager. vel proprietas, nam cum supra dicta praedia usum tan
tum rasperent, non dominium aut proprietatem possessiones nuncu
pabantur quoniam cum propriet. nunquam permisebantur.

N. 2.

Notant

Ad rubricam ff

Notant Cuiac. h. et supra relati ubi de interpret. legis in agris 16. de acquir. rer. dom. quam sententiam affirmant D. Isidorus et Festus in locis relatis ab eodem supra. h. possessiones appellantur agri late patentes publici et privati qui non mancipatione sed usu tenebantur. Refert plura Cuiac. lib. 5. com. c. 6. hi ff. ubi Donel. animadvertit quod usucapio d. quasi possessione temporis capto, qua quidem significatio multum distat ab ea, de qua in nostro tit. ubi possessio etiam diversa est a proprietate. et ab usu. lo. 1. de host. lo. 3. §. ult. iuncta lege rei v. commodat. lo. Vie 17. lo. ult. de servitut. iuncta lo. 1. §. si via de usucap.

Inde possessio accipitur aliquando pro dominio et proprietate, sive patrimonio nostro. lo. interdum 78. ff de verb. signat. Ex quo plura iura interpretanda sunt ut textus in lo. 4. C. de sinad. emp., ne alioquin expressa oriatur antinomia cum lo. 3. §. ex pluribus infra hoc tit. idem probant textus in lo. 2. C. de probat. licet aliter Accursius h. q. 1. ut observat Petrus Greg. lib. 1. Syntagmat. c. 53 nu. 2. sic similiter interpretantur textus in lo. si de vi. 37. de iud. in lo. uxore 39. §. legaverat de leg. 3. in cap. possessiones 10. de reb. Eccles. cum tu. 5. de usur. et apud D. Matth. c. 19. h. Erat enim erat multas habens possessiones. Cic. in paradoxis h. dives est cuius tanta possessio est ut liberaliter possit vivere. aliis significationibus pluribus accipitur hoc nomen possessionis ut videtur ex traditis ab scribentibus in ... ff de verb. iur. verbo possessio in nostro tamen tit. et tractatu pro insistit eo detentione rei, quae corpore et animo fit ut ex infra dicendis latius apparebit.

Inde ... quam ... Paulus in ... in lo. 1. etsimi=

libus

De acquiren. s. amitten. poss.

Ibus perueniamus pro subiectae complemento definitio possessionis nobis eruenda est. Ex qq. omissis traditis a Bartolo. in lege 1. cum definitio amplissime ... in re ... possessor. 2. part. c. 1. ... 3. cum aliis traditis a ... Gregorio ... c. 13. ... infra ... et lib. 1. disp. c. 18. cum pluribus cumulatis ab antecessore nostro lib. 2. c. 2. nu. 7. Donelli definitio placuit, alter vissetur semper nostris ... lib. 5. com. c. 6. quo ita habet: possessio est detentio rei corporalis, quae in commercio sit aliis possessoribus vacua cum affectu domini s. dominantis iuncta. Quae quidem definitio a recentioribus nostri temporis suspecta redditur ex seqq. 4. ... verba illa, quae in commercio sit superflua videntur cum necessario illud supponendum sit. unde in definitionibus legati donationis et similibus verba illa non extant. 2.o quia liber homo in commercio non est, et tamen ab ignorante bona fide possidetur. lege 1. § sed et verum, l. si servus 34. de stipulat. servo. Praeterea eodem vitio superfluitatis laborant verba definitionis ... aliis possessoribus vacua, cum ex natura possessionis non possint duo in solidum possidere. lege 3. § ex contrario ... tandem quia ultima verba definitionis falsa videntur cum creditor vere pignus possideat lege qui pignoris. 36. infra ... l. si pignus 35. de pign. act. et tamen affectum domini non habet. lege pignori 13. de usucap. l. quaero 13. § 1 de pignor. ... simili ter habet de eo, qui ... precario tenet. l. si servus 22 § 1. de noxali. qui tamen vere possidet. lege Pomponius 13. § ... qui ... et habent 15. § cum qui ... de precar. ergo affectus domini s. dominantis non requiritur ad possessionem.

Quare

Ad rubrica ff

Quare ista definitio proponit a recentioribus, que ita se habet. Possessio e detentio rei corporalis cum animo sibi possidendi, que quidem superfluis vitio non minus quam nellana laborat, siquidem res incorporales, nec detineri, nec possideri poss. l. 4 § si via de usucap. de cuius interpret. ... § libertatis eiusdem legis videndus e Cuia. lib. 3. com. c. 12 idem probant textus in l. si edes § 1. de servitut. urbano. in l. si servus 43. § 1. de acquiren. rer. dom. exornant Petrus Gre. d. c. 13. nu. 12 Duaré. et Cuiac. in lo. possideri hoc tit. praeterea, nam plures res corporales sunt quae tamen possideri non poss. l. 1. cum heredes 23. § item lo. qui universas 30. § 1. infra hoc tit. unde interpretanda est verba legis usucapione 9. de usucap. h. usucapione maxime recipiunt res corporales, i. regulariter unde perspique colligitur non omnes res corporales possessione et usucapione recipere ex supradictis.

Ergo omissis aliis definitionibus relatis a DD. supra et ultra eos a Zorio 3. tom. inst. moralium lib. c. 21. Molina de iust. et iur. disp. 12. Rebello de obligat. iust. 1. part. q. 8. sect. 3. Lario lib. 2. de iust. c. 3. nu. 40. placet definitionem ita comprehendere. Possessio e detentio cum animo sibi possidendi diversa, in qua definitione loco generis extant verba illa detentio quod, et vera possessio, et detentatio sive incubatio solet apprehendi. arguit. textus in l. quod servus 24. cuius textus ad speciem valde singularem praxi expendunt. Matienzo. in l. 1. tit. 4. lib. 5. recopilat. glo. 1. nu. 7. Mendez de Castro in l. cum oporteret 1. part. nu. 21. ... de bon. ... Gregor. Lopez in lo

in lg. 5. n. 17. part. 4. q. 5. Baeza de decima tutori. c. 26. ex nu. 2.) lg. possessio quae 49. §. 1. Socin. lg. 4. §. in que rem. de usucap. lg. de possess. 38. de parti[illegible]. melior. hiis. in lg. 1. §. quoties de iniur. Unde ista posse ssio detentatio dr. in lg. 5. de impens. in res dotales factis in lg. ab hostibus 15 §. ult. ex qq. caus. in fine. sic eodem sensu incubatio appellatur in lg. utr. C. de ne rei domi nicae f. templorum loco dicta proponunt verba illa cum ato sibi possidendi quia vera possessio non quaerit[ur] nuda insist. et detentat. sed ato sibi tene ndo lg. 3. §. 1. et §. Neratius et §. in amittenda lg. quae ad modum 38. Suius n. in lg. fere 153. Ter eq. [illegible] in iis verbis possessio distinguitur a nuda deten tatione, haec definitio ex genere et differentiis, ut verba in sua definitio probanda est iuxta regulas tr. in lg. 1. §. hoc lege. [illegible]

ADLEGEM I. HUIUS TIT.

His proemiali et rubrica explicatur in ea mad versis [illegible] inferi[illegible] interpretatio ad Paulum in nota lg. 1. quae quidem ultra praedictissimus appellat imperator in lg. Obsi. C. de neg. verba [illegible] secundum Florent. ita habentur: Possessio appellata est (ut et Labeo ait) a sedibus quasi positio quia naturaliter tenetur ab eo, qui ei insistit apud vulgares [illegible] literam aliter haec verba habentur. Possessio appellata est a pedibus quasi positio. Florentina

A. 2. 13 Juris H.

Una litera nent Alcia. lib. 1. dispunct. c. 1. Vinnius senti obt. Cujat. & Duar. Donel. lib. 5. comm. c. 6. ibique Osvaldus ubi gata 3. post Bart. Bologne. Cast. et caeteros pragmaticos defendentur Cona. 3. com. c. 8. nu. 5. Hispanicus in lectura ad Torpsina quod nunc tiz. Ant. Gomez in lg. 54. Taur. nu. 18. Medicis de requiren. poss. fl. 1. 2. part. pa. 2.

N. 2.

Vera una et altera lectura recte ad mitti pot quas defendunt plures relati ab Illig. Ad [illegible] ad Donel. d. c. 6. lit. A Florent. comprobaner. i. ex nominis notatione non possidere nil aliud est quam posse sedere ut Donel. observat sagi e Vigl. in pr. tlo. inst. de itt. nu. 3. Unde antiqui in apprehendenda possessione sedis positione utebanter. ut quod Ovidius lib. 4. de tristibus elegia. 1. 6.

Sic ego solicite iaceo novus incola sedis
Et apud Virgilium et Cred. Ciceron. et alios. in [illegible] ubi ante scriptibus relatis. Unde intellig. [illegible] inc. uinre 9. de gf. e Presidiae soni c. proponere Abates et Abatisas in sede. i. in possessione e. dilecto. 19. depraebend. qq. a vendi lex 4. tt. 6. part. 1. Unde Paulus noster. in lg. 3. ex contrario infra soc. tt. rong. assignans quare duo insolidum non valeant possidere inquit Non 3. natura est ut ubi ego sedeo tu quoque sedeas. Vel spata vel lectura fuleri. ex d. lg. 3. in pr. tlo. d. et qui fundum possidere velit omnes glebas circumambulet.

Sed

sed sat sit quolibet eius fiendo parte introire, idque etiam comprobat'r ex pluribus bonarum literarum cultoribus enumeratis a D. D. supra quos omitto. habens tabulare enim scripto ra suffragia intelligisse potius quam verbe aut lucem dixi...

Ex qua dispute schola nostri exeg. phe. nec sibi interpretanda sic. Iq. lex acceptare verba obscura nostri Iacobi textu ubi postquam docuit possessionem a pedibus sedibus nuncupari sed obtinendi rem, quia naliter tenet ab eo qui ei insistit.

Finiglit. qua verba exaudienda, si ita quia vere facto secundum nat. corporaliter tenet ab eo, qui rem sibi insistit. notat Cuiac. in praesenti Donel. lib. 5. com. c. 6. vers. possidere, quod enim sensit facto non per fictionem iuris naliter fieri dicit, et quo modo interpretamur verba Consultis in lq. in causa 13. §. idque Pomponius ff de minor. in lq. item 22. §. ult. locati sicut aliter ad eaiura Cuiac. 6. Petrus Fabr. in lq. iure nat. 206. de reg. iur. Ioan. Rober. lib. 5. sent. c. 12. cum aliis pluribus congestis ab Osual. lib. 15. com. c. 40. lit. C. hinc etiam fit ut possessio diminutio dicatur naliter amorum cum vere amittitur lq. naliter. 5. de usucap. lq. sive contractu singuliter intervenit. lq. nemo. C. sic H. Observatio Duaren. ad nr. c. 7. Conan. lib. 3. com. c. 14. Donel. lib. 5. c. 21. et plura ex interpretibus istius adversativa adversus de qua ind. lq. 5. et in lo. 1. in fine de iur. fisci. Cuiac. ad Ulpian. in reg. tit. 20. et ind. lq. 5. Sic similiter restitutio hereditatis naliter fieri dicitur cum verbo sine traditione restinetur hereditas. lq. restituta lq. post hanc 44. §. sed huiusmodi ad Trebel. cum vero perfectio iuris restitutio habet

Act. § 2 Sulas N.

ito Saber profasta ut in tribus speciebus degg. inlo. ... § cum aute. C. eode tit. civiliter vestius quam naturaliter ... ... ut sterl. ... ret animae vertit. ... Bart. ... antiquioribus ind. §. cum aute. Peregrino de fideicom. art. 2. ex nu. 53. Osual. lib. 7. comm. c. 24. ... D. ... aliter Antonius Faber. de error. decade 65. error. 10. eode sensu verbu hoc naliter usurpat inlo. 3. §. si quis ... ad Sy.a. inlo pen. de solut. Et inde hoc sensu possessionis acquisitio naliter non civiliter fieri dicit inlo. ex qua civiliter. 53. de acquirend. rerum dom.

2°. Ex supradictis recte infert minime possessionem acquirere thesauri qui tesaurum in suo fundo esse cognoscit licet voluerit tesaurum habere, antequam eum moverit. Et loco moverit secundum Sabini et aliorum meliorem sent. lo. 3. §. Neratius infine infra hoc tit. sicut nec depositario rei depositae possessio acquirit ex volunt. sibi possidendi, nisi contrectaverit. d. lo. 3. § sim. ac per cons. domino, qui deposuit non antea intervertit possessio aut furtum rei depositae fit. lo. inficiando 67. de furt. d. §. sim. Nec obstant in contrarium adducta quae obtici poss. ... ex lo. certi ... §. ult. de reb. cred. 2° inlo. sim. 47. infra hoc tit. Nam ad tex. ind. §. ult. respondendum est depositarium rei depositae habere nalem ... lo. 2. §. 1. pro herede. Unde si pecunia depositam rogaverit mutuam possessionem acquiri iustum et vim eum corpore et animo. ex volunt. domini pecuniam mutuam habuerit, quoque volentas domini pro nova tradit. haber. lo. sim. 62. de evict. ... de rer. divis. Et possessionem transferri inde ...

poni

possessionem argumento textus in leg. cum et sortis 33. § ult. de poss. att. Caeterum in d. § si rem. et in d. leg. infitiando depositarius non ex voluntate domini uti poterit re deposita, sed potius infitiando contra eiusdem voluntatem. Unde nova contrectatio requiritur, inde etiam in illis iuribus non offenditur regula d. legis 3. § illud. infra eod. tit. cum similibus.

Alteram ex d. leg. si rem dicendum esse arbitramur cum Cuiac. lib. 26. quaest. Pap. 6. qui existimat textum illum intelligendum non solum de depositario, qui alio solo coepit sibi possidere rem deposita, sed ipsam contrectando iuxta textum in d. leg. 3. §. si rem. Unde dictio illa confestim ad dominum refertur eo sensu, ut si depositarius, seu commodatarius rem sibi contrectaverint dominus confestim amittat possessionem etsi ignoraverit contrectatam fuisse, quod quidem isto argumento a fortiori confirmat Cuiacius. Nam si neglecta atque omissa rerum mobilium custodia veteris possessionis damnum afferre coeperit etsi alius eas non occupaverit d. leg. 3. §. Nerva infra eod. tit. quanto magis id praecurrendo invasio alterius intervenit, quod quidem argumentum fortissimum est alia constat ex Africani responso. in leg. Servum 22. §. quod si stipulator. vers. argumentum rei desiderium. iuncta interpret. Cuiac. tract. 7. ad Afri. 6. ideo autem in d. leg. si rem proponitur exemplum in rebus mobilibus quoniam siquis rem immobilem per alium possideat non ante amittit possessionem quam si ipse seu alius ab eo missus deiiciatur. non autem si colonus aliam habuerit tantum sibi possidendi

[illegible]

dendi lo. colloncus. 12. lo. cum fundum 16. de vi et vi. quod quidem iuris [illegible] sionat in lo. 3. § quod observes [illegible]. secundum vulgatam lecturam § sed si alii tradiderit quam defendunt [illegible]. et [illegible] ipsa. [illegible] Merilius lib. 1. obser. c. 7. Donel. lib. 12. comm. c. 12. vers. iis modic. qui satis tractant de interpret. illius legis cum lo. cum quis 30. de dolo malo. lo. si colloncus, lo. si de eo 40. infra [illegible] neque immerito id procedit, quia in re immo[bili] non dat contrectatio ut pluribus exornat Cujac. lib. 26. quest. Pap. in lo. 1. de distract. pig. ac per cons. rei immobilis possessio non amittitur, nisi possessor [illegible] s. alius suo nomine missus. ex supradictis in hac parte multa a Doctoribus et antecessoribus illustrantur. et illa quaestio utrum possessio facti sit s. iuris, quam a nobis omittimus ut ad alia diffici[li]ora pergamus.

N13. Sed ex mo [illegible] illud dignum observo sedes possessionis adiungi s. domini [illegible] sionare apud [illegible] in lo. in leo c. 203. de verb. sig. [illegible] ubi quisque sedes ubi quisque sedes s. [illegible] [illegible] sub [illegible] suarum [illegible] [illegible]. unde ego interpretor [illegible] in § [illegible] demili tari [illegible] ubi habet [illegible] non gaudere pri[vilegio] militari [illegible] expedit in aliis locis s. [illegible] [illegible]. quo in loco alda lectura ha[bet] in suis sedibus quam [illegible] et laudant [illegible] [illegible]

Silus et Baldus. l. ubi Cuiat. quasi sensus sit militis extra expeditiones in suis possessionibus, [illegible] domicilijs non gaudere privilegio militiae, quomodo legenda ss. simili verba in l. ult. ff. de restitut. milit. in l. ult. C. qui non obstitit bon. poss. ut notat Gothofr. in l. milites. C. de Cert. aud. cuius rei ratio ex superioribus colligitur. deinde ex hac observatione interpretandus est textus singularis in l. si fideius- sor 7. §. ult. qui satis dare cog. l. si id iudici sederit, quae verba quasi sine sensu Triboniano tribuuntur ab Ant. Fab. in rational. ad eum textum intelligenda tamen ss. ex superioribus hoc sensu si hoc iudici sederit, i. si iudici ita visum fuerit ut [illegible] l. notant antiquiores [illegible] quod iudex pro- pria animi apprehensione arbitratur supra dicto modo [illegible] improprie explicat a Consulto in d. §. ult. [illegible]

Secundus [illegible] Hispanus iure Romano [illegible] [illegible] et alterius annitentibus nobis licet ab altero mu- nere et [illegible] praxi observandum est interdicta possessoria competere ei, qui sedes habet intus [illegible] alio loco si [illegible] [illegible], quoniam sedibus quaesita fuit illi possessio [illegible] quasi possessio [illegible] toties [illegible] litteras [illegible] quae resolutio in [illegible] tenent Bal. in c. licet causa. in l. de probat. ubi Felin. nu. 1. Menoch. de recuper. poss. remed. 15. nu. 45. novissime Steph. Gra tianus. discep. 210. ex nu. 56. imo et [illegible] competere [illegible] amoventes [illegible] [illegible] sedes alicuius in

aliquo

Ad leg. 1. Siue eis

aliquo loco tenere comparatur in l. 1. nu. 3. de iniuriis dict. cum re[la]latis a Grattia supra nu. 53. et diss. 110. ex nu. 22. Neq[ue] obstat text. in l. iniuriarum 13. §. si quis de honoribus de iniuriis. Nam procedit in eo, qui impedit ne deferat honor alteri, ex quo actio iniuriarum non competit, secus vero procedit cum honor dequisitus immerito causa auferri, nec hospes esset, qua non administer hospes. c. quemadmodum le[?] cur. iura. c. aliquis. de iniuriis.

Viene vero ut ad argumentum Paulus noster per ventamus omittimus quasi (?) apud intermetes valde aggitata in praesenti textu s. argumentum ab etimologia vocabuli firmum est in iure, de qua admirat textus ad l. 2. § 1. de testel. l. 3. § 1. de liber. l. 3. 2. §. appellata de reb. cred. l. 3. 1. de pact. cum similibus. Et[?] idem[?] Mendoza lib. 1. disput. c. 7. nu. 1. Lizar. in disp. de mora ex nu. 5. et in §. 1. de testel. nu. 11. Oberas. in hoc ius loco ab etimologia D. Isido. lib. 18. et Simo. c. 10. sohem advertendum est non solum pedibus, verum et manibus, aut oculis clauium tradit. s. alio quovis corporali actu possessionem acquiri. l. 1. §. si iusserit. l. 18. §. si venditorem infra sp[?] l. clauibus. 54. de contrahenda empt. l. si ego. 19. §. vlt. de iur. dottum §. ex iis inst. per quas personas. Nec est immerito: na licet pes proprie imo inferiori parte corporis acceptatur. l. absentem. 38. de verb. sig. aliquando tamen ut in nostro textu v[=]surpatur pro quacumque parte corporis. Unde idem dicit noster in manibus ut videre licet ex c. si quis suadente, canone o[?] 17. q. 4. Ubi excoteat[?] sententiam liget non solum qui vio[-]lentas manus in clericos impossuerit verum etiam si alio[-]

gerit.

quo otis membro fertur. illustrant Saiius lib. 3 de cens. re. 26. nu. 11. Navar. in manua. c. 27. nu 77. ver. 4. Philarchus. lib. 3. de officio Sacerdotis. c. 33.

Quae omnibus pro illustratione mei Paelii Malphis exornationis superis. nunc quaedam subtiliora considerare qq. Paulus. ita exornatus impugnari videtur. a me tamen considero consulti responsum in lo. 3. § in amitten. infra Doct.º in illis verbis. itaque si insistendo sis et nolis possidere protinus amittes possessionem. Quae verba manifeste probant possessionem minime a pedibus nuncupari posse alioquin pedibus insistendo non potuisset amittere poss. Quae difficultas ausit ex eo. Quoniam eadem est ratio acquirendi et amittendi possessionem. l. 2a. ff. quemadmodum. infra Doct.º lo. nu. 39. lo. fere. 153. de regul. iur. Praeceptus difficultatis caput iat. plura interpretamenta a DD. considerantur. omissa tamen emendatur. Marsu Gribaldi lib. 1. de ratione studendi. c. 16. alia Duarenus in d. § in amittenda alia Gilbertus Regii lib. 2. enantioph. c. 19. cum aliis pluribus cumulatis a Genua Icon. scilicet in illis iurib. pag. 560. in parvis. Osual. ad Donel. lib. 5. com. c. 13 lit. C. Facinei erudite sustinere. prot lib. 8. controver. c. 21. qui existimat ad amittendam possessionem des. absto. solius animi necessarium esse. d. § in amittenda, ceterum corporis facti necessariam esse ut animus explicet nempe iret possessor ex ea discedendo

d. lo. quemadmodum, atque ita si dolo possessor alium habuerit amittendae possessionis, et si post multum temporis spatium exierit de fundo amissa intelligitur possessio ab instanti quo noluit possidere, nec obstat noster textus nam possessio dicitur a pedibus quando de acquirenda vel retinenda possessione agitur, quod in amissione non procedit in qua potius de actu animi agitur, quo dependet possessione.

17. 10 Quod si hac interpretatio contraria d. § in amittenda involvit, quemadmodum atque non implicat dicendum est possessionem solo actu amitti d. § in amittenda, quod idem probat textus in d. lo. quemadmodum in illis verbis. quemadmodum nulla possessio nisi corpore et actu acquiri potest, ita nulla amitti, nisi quae utroque in contrarium actu est, nam in amittenda possessione non solum in actu, verum et in corpore contrarium agendum est ei quod in acquirenda requiritur, in actu quoniam ad acquirendum requiritur quod quis voluerit possidere; ad amittendum vero in contrarium, quod possidere noluerit, in corpore quoniam ad acquirendum corporis factum requiritur, ad amittendum contrarium solus actus desideratur. quomodo similiter interpretandus est textus in lo. fere 44. § quaecumque ff. eod. tit. Possessio. possessionem amitti solo actu et corpore si modo eo actu inde digressi possemus ne possideremus.

15. 2º adversus Paulum mea in mayerem (?) est de eo quod si possessio a pedibus ut dicebat dicerat duo in solidum non possent eandem rem eodem tempore possidere, siquidem contra nam est ut ubi ego sedeo sedeas tu quod sedeas. lo. 3. § ex contrario infra eod. tit. lo. 5. § si duo vel commodati. lo. duo § de praecario uniusque contrarius veritas

rius ex apparet ex segg: l. cum quae difficile inslo. et habet 15. §. eius qui depraecatur. Ubi precario possidetur ab eo qui rogavit corpore et ab eo qui rogatus est animo, a communi Pomponii dictio et ratio ex eo difficilior redditur neque adeo vera est. non possedisse eandem rem possidere ut alius iusta, sive civili possessione habeat, alius vero naturali detineat l. 3. §. ex contrario, d. l. g. duo cum similibus a nobis infra explicandis.

Praeterea idem affirmatur ex lo. 3. ubi possidetis ubi diversis verbis concludens probat posse duos insolidum eandem rem, et eodem tempore, quod idem continetur ex lo. cum possidere 6. § qui ad nundinas. lo si id quod 25. §. ult. infra hoc titulo, in locis qui absentis possessionem ingressus possessionem acquirit quam nihilominus retinet absens. 6. possessio apud duos [illegible] minime necessario posse.

Sit tamen minime retractantibus [illegible] nostri veteris defendatur. asseverationi affirmantium possessionem minime esse posse apud duos in solidum neque obstant in contrarium proposita; non [illegible] ind. lo. et habet 15. §. eius qui depraecatur. neque si interpretes superati difficultate diversas conclusiones, si [illegible] ita ut inter Sabinianos et Proculeianos contraria fuerit doctrina ut videre licet ex fonte manu traditis [illegible] a [illegible] Duarena [illegible] ind. §. ex contrario [illegible] obser. c. 32. et lib. 17. c. 2. [illegible] lib. 2. obser. c. [illegible] Gerardo [illegible] ca. [illegible] q. [illegible] [illegible] [illegible] Nicolao [illegible] ind. §. eius qui

[illegible]

Ad l. 13 Sextus H.

pro. b o 2. in paruis, nobis tamen digna inter dealios nonè admi- randa silin amicitia perunuus redigere supradicta iura, quae vniuersa vera interpret. per alcm sequenda in vicendo.

Ad tex. ibi. et Sabel. §. cum qui antecessores nostri melioris literaturae respondentium existimant peculiari precari natura admisse. Regula sit §. ex contrario vero duo precario possideant, qui rogauit corpore, qui cessit animo. l. §. cum qui Trig. ticius ido. Longpony 13 §. si is qui precario infra dict. tit. io. si seruus 22. §. 1. de noxalib. et cum similibus. Licet is qui precario rogauit in fundo morari liceat nullam poss. habeat. l. certe §. si is qui rogauit de precario cuius ipsius tatis ratione ea esse arbitrantur quoniam si dominus qui precaria cessit non pos- sideret non promisset revocare precariam cum voluisset naturalis precarii. l. 1. et 2. lo. cum precario 12. de precario. Ea ratione probant posse dominum rogare re precario absq. cessisse et precariam desinere quoniam per eam precarii ro- gatus possessionem corporalem adquiri, quae antea aliena erat. lo. de precar.

Hac tamen interpretatio mihi suspecta red- ditur hiis rationibus. 1. quoniam in ea superonis maximum discrimen versari vna regione precario sedet quo casu possessio corporalis transit in accipientem, alia de latere a domino retinetur. vero quando quis precario rogauit vt sibi morari liceat in fundo, quo casu nulla transfertur possessio in accipientem, secundo superlare interpretes exquisita similiter ... iura in d. l. Sextus §. is qui ... lo. et

Sab.

habet § cum qui, quae tamen ipsa substinere nequit, na corporalis possessio non dicitur omnis illa, quae corpore et pedibus habetur, sed quae praeter corporis facultatem, possessoris sibi possidendi habetur l. facto ff. l. sine eo. Unde licet colonus pedibus rem teneat non tamen habet aliquam corporalem possessionem l. 1. § deiicitur vers. denique de vi et vi arm. ff. non tamen si colonus. l. non solum 33 § 1. cum seq. de usucap. d. § is qui. Caeterum nullam detentionem habet nullo animo. Unde efficitur ut si colonus suo nomine rem teneat, possessor efficiatur ita ut debeat interdictum de vi habeat. l. si colonus 12. l. quod fundum 16. de vi et vi ar. Quae quidem iura ita componenda sunt ut d. § deiicitur et similibus. quod ille qui precario rem tenet nomine domini nequeat corporalem possessionem habere, sed tamen nullam detentionem pro qua parte capiendi probat sonus textus in l. ult. § si nepti idas. de precar. ubi ea interpretatur Cuiacius lib. 7. obs. c. 9. Cum superior interpretatio evitatur, nam si possessio retineret adeo ab eo qui precario vult recipit precario ex ea possessio potuisset impleri usucapionem, neque quod scripsit nec habuisset necessarium usum accessione possessionis, eius qui precario rogavit, cuius omnia ex praesenti habet in satis obscura quaestione textus in l. Pomponius. 13. § si is qui in tra hoc ff. tandem evincit superior interpretatio quandam rationem dominium protestat dominus revocatur precarium quantumvis apud eum nulla fuisset possessio, at iure ratione praecedentis traditionis ab

antecess.

Ad l. 13 Sedes lt.

antecessoribus necessaria non est.

Quare pro vera interpretatione superioribus di[…] [illegible] indendum est arbitror vtrum precario [illegible] des simpliciter scilicet ipsa possessio in casu qui rogauit corpore possidet, sed solum in rebus ... Sabet d. l. vlt. § si per[illegible] cum similibus. quod idem dicendum quando quis impetrauit precario vt sibi in fundo morari liceat. d. l. certe. §. is qui eo lect. ... ita superior interpretatio ad superficiem de la iura supra relata ne[…] conuenit omnino, quomodo similiter interpretando alij iura ambigua circa in l. 3. § creditores vt possidetur cum de[…] qui precario 17. de precar. ita vt [illegible] ind. l. qui precario [illegible] est Sabemus ... quando ipsa possessio precario rogata [illegible]. Quod item fieri potest l. si aliqua 20 infra eod. tit. in qua [illegible] [illegible] possessio in aliquem [illegible] transferri, quando [illegible] iura in l. 4. tit. de precar. in l. Pomponius 13. §. si is qui infra eod. tit. Sic similiter in [illegible] exstimari procedere [illegible] in l. et [illegible] 15. §. eum qui. Iacob. lib. 8 [illegible] cap. 16. ad fin. [illegible] de error. decade 11. error. 7. qua distinctio confirmatur a [illegible] in l. siquis aliter. 10. §. idem Pomponius infra eod. tit. [illegible] [illegible] iura, quae inter se pugnare videntur in [illegible] 17. §. vlt. depositi cum l. [illegible] 3 infra eod. tit. adde videndi [illegible] ad [illegible] c. 1. et lib. 3. de sacris Ecclesiae ministeriis c. 10. Carondas lib. 1. verosi. c. 6. Donel. lib. 5. com. c. 13.

Verum enimvero licet haec distinctio verissima sit [illegible] [illegible] amplectenda, difficilis ta=
men

men ... ex ... 10 ... 15. § eu qui de precar.
... eu qui precario rogauit ut sibi possidere liceat ...
... verbis ... possessionem ... precario rogata et nisi
dominus ... possessionem habere eum qui rogauit ...
vero qui dicit ... distinctio ... a nobis ex
... respondit ... ind. lo. si quis ante §. idem eu simi
libus proximis relatis. Quae tamen ... difficilis
explicanda maxime torquent interpretes omissis tamen
... traditis ab antiquioribus ... Sinod. c. 16.
... interpretatio relata supra a nobis ... nu 24 ex
traditis ... omissa ... alia existimamus ...
illam intelligendam de precario simpliciter ... in
quo casu ... dominus quam qui rogauit possident ...
tamen ... eodem modo ... inquit ...
... sicut ... verum ex premissis ...
sed diversis respectibus quam ... sententia ...
... probata a Pomponio ind. §. eu qui
Trebatio et Labeone in specie ... possessionis
sessionis in l. 3. ... possidetis et ind. §. ex contrario
ubi ex Labeone non improbat Trebatii et Labeo
nis sententia, sed tantum ratio subintellecta, quam Trebu
tius non ... satis explicat Duaren. ... quamquam
de ... ex prioribus verbis d. § eu qui ...
... simpliciter; sed possessio precario rogata sit
... omissis aliud a nobis ... est.

Quare

c. 26

Ad l. 13 [illegible]

Quare in re tam difficili licet erit fortasse aliquid ex cogitare semper ex principiis iuris prudentiae deprompta . . . pensitatis a[illegible] dictis verbis Pomponii in d. §. cum quis [illegible] in eam partem propendere cum ut existimem dicendum cum superiore specie distinctionis pro commutatione Pomponium enim in 1. parte loquitur quando [illegible] rogavit precario possessionem ut colitor et [illegible] [illegible] et ideo tanquam [illegible] absolute [illegible] rogante possidere postea in vers. [illegible] specie dicit in eo, qui re sive domine simpliciter precario rogavit, in qua specie, inquit, dominum animo rogante, corpore possidere [illegible] [illegible] cum sine eo sibi possidendi non possit [illegible] corporalem possessionem ex [illegible] quae quidem interpretatio comprobatur, nam si Pomponius non [illegible] [illegible] specie frustra repeteret rogante corpore possidere cum in primo [illegible] et sine [illegible] possidere [illegible], nam in 1. casu cum possessio [illegible] precario rogata fuit inquit Pomponius [illegible] accipiente precariam possidere deinde [illegible] inquit cum qui simpliciter dominum accepit, non [illegible] [illegible] possidere, sed corpore tantum sine eo quidem non est possidere sed [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sic cum possessio precario rogata maneret [illegible]

precario possidet. et ad dominium ei pro precario pe
tiisset qui concessit ex propria sua possessione alio re
tinere [illegible] nec necessarium est fuisset ut ac
cessione possessionis rogantis caius domini est precario ex tat
tendit. Comprobatur quod si is qui infra hoc ut illa ratione
quia manente precario tota res vel possessio fuit apud eum qui
rogavit; tamen vi recepit alio qui cessit ut constat ex textu
h. si tamen recepit possessionem nam precario ex iure precario
tolli quod in precario nunquam possessio manet apud dom
na si precario possessio cedit tota in accipientem transfertur
si vero res simpliciter sola detentatio et possessio manet a
pud eum qui cessit ex supradictis.

Ex qua interpretatione dicit ... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... [illegible] quia inter eas res. s. pro herede et
pro emptore possideat nihil interest an vero titulo desinat ex
causa possidere, qui precario eam rem voluit ... qui pa
tet aliis omissis interpretationibus intelligendum est cum pos
sessio ipsa precario rogata fuit alioquin si res simplic
iter domino fuit tolli cum precario rogata fuisset pos
sessio eleganter inquit Pomponius. quod possessio precaria
et pro emptore non habere ... nisi usucapione ex titulo
procedere ac per consequens qui in precario possideat qui ante
... pro emptore ... precarii non sit u

Ad lg. 23. ff.

utis ad usucapionem, qui precario rogavit non videtur rem usucapere. quia est ratio inter intelligendum est ... datur precario. ubi verba illa a precario ... rogavit vel sibi retinere ... intelligentia ... possessionem non rem ipsam precario rogavit ... colligitur ex ... verbis ... quoniam ... per ... precario rogando pervenit. i. possessio quae aliena sit ... intelligendum de eo cui possessionem ipsam precario rogavit ... possessionem ... dominus petit ... precario ... possessio ... per precarium dominus ... possessionem ... translatam ... qui precario rogaverat ... interdicto 21. ... Hispanus ... qui ... quare ... possessionem ... inst. 3. ... illud inst. ... vide 20. ... quare videndum ... donel. lib. 5. com. c. 19.

... ex ... interdicta 21. ... in ... interdicta ... possessionem ... non ... veluti ... qui ... possidebat ... quam dominus ... precario ab ... rogavit. ... ubi quis rem simpliciter precario rogavit ... dominus ... possessio ... nostra doctrina ... responsio ... difficultas non modica in vera ... proponenda ... inquam pluribus omissis ...

verbo domini et adversarius [illegible] et Alpha.
in eodem loco duplicites [illegible] [illegible] speciem [illegible]
[illegible] ubi ad intelligentiam recte [illegible] ea [illegible]
[illegible] posse aliquem pro herede possidere velut cum [illegible]
[illegible] verus et legitimus heres, vel quando bona fide
existimat se verum heredem, cum vel quando [illegible] se
heredem non esse, possidet tamen pro herede. l. 10 pro herede
ll. de poss. hered. l. non solum 33. § quod vulgo de
[illegible] animadvertis ita proponit speciem de [illegible]
quilla res pro herede possidebat bona fide existimans se
[illegible] ante tamen, quam dominus fieret [illegible] s. illud
[illegible] precario rogavit [illegible] perdere [illegible] rogat
desinit possidere pro herede. l. 6. pro empto. l. ult. de [illegible]
et vero heredi quaerit vera possessio pro herede, precarii [illegible]
[illegible] qui precario rogavit [illegible] possessio accedenti [illegible]
precarii rogatione, qua ipse non [illegible], quod in dominio non e
[illegible] [illegible] de acquir. rer. dom. cum similibus cuius
[illegible] rei ratio [illegible], nam [illegible] non nisi domino aut
possessori rogat ai per [illegible] et precario teneat possessio quaeritur
accedenti quod [illegible] [illegible] [illegible] nam sicut heres
videtur adire hereditatem cum facit aliquid quod [illegible] et nomen
heredis [illegible] nequit [illegible] lege pro herede. l. de acquir.
hered. quomodo similiter interpretandum [illegible] in l. 2. [illegible]
ne liber. [illegible] causa, ante additionem [illegible] [illegible] liber
[illegible] § ult. eodem [illegible] ita [illegible] qui precario rogat facit domi-
num aut possessorem eum, quem rogat nam [illegible] quod possessio [illegible]

rat. cum rei tam precario rogata fuerit a domino ut, ne verba

credi facilius acquirenda erat possessio nec est quod ratio ius ar[illegible]

sectat quomodo similiter intelligendus est text. in l. qui pi-

gnori 36. infra de acq. poss. cum Cuiac. in d. l. interdum.

3. Ex eisdem interpretandus venit text. non minus

difficilis in l. eodem. interdum §. 1. infra de acq. poss. ubi [illegible]

cum res simpliciter usque fuit non d. ipsa possessio et nihilo-

minus rogantis quaesita fuit possessio tum ex illis verbis [illegible]

trans[illegible] d. quia alienam rem precario rogavit si eadem a domino

conduxit possessio ad dominum revertitur, quod verbum revertitur

significat possessionem antea quaesitam fuisse rogantis. arg. text.

in l. volunt. 10. § creditor. cum multis simil. [illegible]

sed vide l. eleg. 7. §. cum qui alienam quir. rei dom. d. super

[illegible] sublineri non potest. = In difficultate o[illegible]

missis plurimis traditis ab antiquioribus d. a [illegible] in-

terpret. Cuiacii in eod. text. vero dicendum est inesse

specie possessionem fuisse a non domino bona fide pre-

cario rogatam quam postea a domino conduxit quod rogan-

tem fuisse [illegible] probari videtur res s. precario ro-

gata fuisse quod quidem ex fundamento iuris praedemonst-

ratur. nam Scaevola inquit quod ille qui precario a non

domino rem rogavit, si eam conduxit a domino quod

in hac specie possessio ad dominum revertitur, et ita

significat acquisitam fuisse rogantis cum [illegible] revertatur

quod semper fuit apud dominum. d. l. volunt. §. creditor

denota quia quando precario res tanto [illegible]

[illegible] fuerit rogantis [illegible] [illegible] rogatio [illegible]
qui rogavit. et dimisit. 10. [illegible] ante 10. §. idem Pom-
ponius [illegible] quia in pari causa [illegible] est [illegible] unus
alterum excludere 10. si rem 12. de dem. [illegible] [illegible]
[illegible] procedit quando possessio [illegible] precario [illegible]
[illegible] [illegible] novissima causa [illegible]
[illegible] §. ille [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] possessio revertatur de homine [illegible] 10. interdum
§. [illegible] [illegible] possessionem [illegible] rogato [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ab eo quod rogavit
[illegible] [illegible] dictis.

Hic [illegible] [illegible] difficultatem explicandi [illegible]
[illegible] alia duo [illegible] [illegible] supra [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in solidum [illegible] possidere [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et ego [illegible] supra [illegible]
[illegible] [illegible] difficultati [illegible] [illegible]
[illegible] verbo [illegible] [illegible] [illegible] cois sen-
[illegible] [illegible] [illegible] scilicet Sabini [illegible] Trebatii [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] possidere [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 3. §. ex [illegible] infra [illegible]
[illegible] quare [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in 10. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] possidere [illegible] [illegible]
[illegible] antequam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] lib. [illegible] c. 32. [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] possideri.

in quo non requirit vere possessio, sed quod [illegible] sit [illegible] [illegible] se vere possidere contendit quod [illegible] [illegible] est quod in hoc interdicto quando inter duos litigantes contendentesque datur solumque requirit quod uterque [illegible] nec clam, nec precario possideat [illegible] [illegible] in illo tit. ait [illegible] iusta animaduersione sit possessio adversus alios nil refert adderit. in hoc interdicto quod similiter [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in l. 3. [illegible] [illegible]
[illegible]. his suppositis interdictum illud nec-[illegible] [illegible] est ita uti possidetis, quoniam inter duos litigantes possessores redditur scilicet inter duos contendentes se possidere. Unde clarius dicetur hoc interdictum quia in eo ambo ex litigantibus et actores [illegible] et rei. l. 3. § hoc interdictum illo tit. § penul. inst. de interdictis. [illegible] [illegible] autem quod interdictum illud inter duos redditur [illegible] a [illegible] [illegible] supra quando res [illegible] [illegible] [illegible] eiusdem rei possessores. 1.us 2.us et 3.us [illegible] [illegible] 3.us a 2.o bona fide, aut vi clam scilicet precario possideat. 1.us [illegible] [illegible] profectus fuisset nemine [illegible] relicto quo absente 2.us clam [illegible] aut possessionem [illegible] [illegible] si [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]. 3 [illegible] ubi eo [illegible] versa possessione interdictum uti possidetis [illegible] ambo expellantur. 1.us quia [illegible] retinuit possessionem. 2.us quia [illegible] [illegible] [illegible] nec obstat quod vi clam aut precario possideat [illegible] [illegible] adversario [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] l. 2. [illegible] uti possidetis. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

c anâe non obstar ... ex ...
... possidere ... quid ad nundinas infra ... eiusque ...
... facilis ... precipua quas ... pla. ...
... ill. ... a ... possess. ... dicatur ... pos-
sidere. ... pla. ... existimat ... et ...
possidear dic. a ... possessione ... quod si absens re-
versus ... et qui ... ... spoliaverit absentem reverso-
sus ... possidere ... absens tamen ...
... possess. ad nundinas ... versio ...
pla. in ... nullo modo ... possidere,
... insolida ... ad nundinas
possess. ... possidere ... ele-
ganter insinuat ... pla. ... quando ... retinere
possess. ... ad nundinas abiit ...
... antecedens ... de ren-
... Sabaudie ... possess. ... absente reversus
sic ... vera acquirit possess. ... absens ...
amisit. ... sic ... de ...
... alio ... proposuit et confirmat ...
... quod ... antiquitatis
... ad nundinas.

Preterea ... possess. ... 32.
... considero, ... necesse
... possessio ... 10. dou.
26. infra ... possess. ... in lo.
... 12. §. ... de ... heredit. ...

Ad l. 3. ff.

membranas christinas ex is massa relent[ur] [illegible]
data est incerti condict. aliterius si ea sub[illegible] sit [illegible]
[illegible] fructus condictionis non [illegible] nisi [illegible]
calente l. 1. ff. 4. [illegible] seq. [illegible] res [illegible] condic. fiert.
quamvis sit interversio possessionis [illegible] dicitur [illegible]
sane [illegible] ex incerta res condictio [illegible]
certi [illegible] possessio [illegible] incerta res consideret [illegible]
difficultatibus [illegible] omissis [illegible]
rationibus ad [illegible] §. Iteratus vero dicendum est
[illegible] condictio fiet [illegible] in re certa, [illegible] incerta
[illegible] res persequatione [illegible] in re [illegible] absolute
quo modo intelligenda [illegible] condict. fiert.
[illegible] vel [illegible] quae ad modum [illegible] incerti [illegible] §.
[illegible] cred. alia [illegible] condictio incerti [illegible]
mi pro re pignori data sibi [illegible]
[illegible] aliis personis [illegible] quarum interest [illegible]
[illegible] constituta causa re subrepta non esse [illegible]
quidem condictio [illegible] ad interesse, non ad rem persequendam
[illegible] incertitudinem quia id quod interest semper in
certum est. l. [illegible] de noxal. [illegible]
[illegible] nunquam res incerta possessio
dari, nec cum [illegible] condictio [illegible]
§. Iteratus [illegible] interesse [illegible] animadver
tit Ant. Faber [illegible]

[illegible] possessio [illegible] in [illegible] §. [illegible] 20. [illegible]

[illegible] de quar. [illegible] [illegible] discedit, [illegible] a videndis ss. [illegible] [illegible] 4. [illegible] nu. [illegible] Covar. lib. 1. var. c. 5. [illegible] [illegible] c. 1. ex nu. [illegible] qq. [illegible] in 10. 4. [illegible] n. 180.

N. 4.

[illegible] resolutio [illegible] acquir. [illegible] possessio acquiritur sine [illegible] aut [illegible] [illegible] ubi [illegible] sententia adversarii non [illegible] in vera [illegible] possess. ipso iure ex [illegible] post annum verus possessor [illegible] in [illegible] de causa possess. in le. [illegible] de bon. [illegible] judicii [illegible] leg. [illegible] et apud nos in rebus maior. verus possess. vera transit in sequentem successorem sine aliqua apprehensione ipso iure ex dispositione legis 4. [illegible] possess. intrusus semper [illegible] successoris [illegible] legitimo restituendus [illegible] mortis [illegible] possessionis exer[illegible] scribentes [illegible] 10. 45. [illegible] Gomez ex nu. 101. Cirao [illegible] in 10. [illegible] 4. part. [illegible] Molina lib. 3. [illegible] c. 32. per [illegible] Covar. lib. 1. var. c. 14. ex nu. 3. Guttierre lib. 2. practicar. quaest. 86. [illegible] inter possess. [illegible] si beneficium ecclesiasticum non [illegible] eo quod renunciavi[illegible] regula [illegible] in favorem alterius [illegible] causa permutationis [illegible] non [illegible] effectum [illegible] causa quando nec [illegible] [illegible] possess. [illegible] Vide Gratian [illegible] Garcia de beneficiis [illegible] part. [illegible] ex nu.

130. [illegible] maior [illegible] quaest. [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] nobis [illegible]
[illegible] in laude [illegible] m. [illegible]

[illegible] p[illegible]

Salmanticae [illegible] Anno 1630

SEQVITVR VTILIS

Disputatio quando contractus vitiosi vtiles ab initio si in ea causa inciderint a qua non potuerunt initium habere. ad leg. pro parte u. de servitut. l. inter stipulantem 83. § sacrum vers. neque enim quis l. existimo et l. pluribus 140. § etsi placeat de verb. oblig.

Quam difficilis et obscura est hec disputatio ... responso Dan. in suo verbo s. ad legem fal. affirmauerit nunquam inter consultos constare quid in ea dicendum est, neque immerito, nam consultorum ... perplexi ss. et discordes in ipsius enodatione ... facilius nectas, quam illos in concordiam redigas; verum cum plerumque pleniora sint recentiora veteribus infelix profecto esset in scholasticis ... nisi liceret ... meliora praesentis addiscere, aut nisi iis quae a maioribus inventa ... usi erant ... praestantiora adiicere ... ut rectius ... ; quae bono ... ex supradictis iurib. et aliis in progressu ... colligitur actum aut contractum vtiliter ab initio celebratum vitiari si in eam causam devenerit, a qua incipere non potuit ut in exemplis ...

Pondus ... quaestionis difficultas ex eo nascitur quod ab initio vitiosum est tractu temporis non convalescit. l. 1. de reg. Catoniana l. quod

quod adiuctio 27. derog. iur. i adm videt quod adimetio utiliter constitu ss. non ee infirmanda quavis in eum casum devenerint, a quo non potuerunt initium habere ut pluribus exemplis confirmat in iure nro, degg. in lo. verbis 5. ad leg. falci. in §. siquis debitori vers. quod si vivo inst. delec. in lo. pater severinus 8 de iis qui sunt sui. iuncto c. quemadmodum desere iurandi lo. ult. in prin. unde Al. lo is cui .16. de test. lo. orat. 16. §. ult. de sponsal. lo. 6. C. de contrah. empt. §. semel inst. qq. ex caus. manum. non licet. lo. in ambiguis 85. §. non e novum de reg. iur. cum similibus degg. infra in progressu.

N 3

Proquum consultorum concordia omnis schola docet distinguendum esse utrum actus perfectus et consumatus fuerit, quam in specie et si devenerit ad eum casum a quo incipere non potuit non tamen corrumpitur, ut in exemplis degg. in d. lo. pater severinus cum adductis supra nu. 2. c. factum legitime de reg. iuris. in 6. si vero nondum actus perfectus fuerit et ante quam consumatus et absolutus sit devenerit in eum casum a quo exordium sumere non pot. vitiat. omnio ut in d. lo. pro parte d. lo. existimo. et similibus adductis a nobis in prin. supra quam interpretatur post Bart. Iason et antiquiores. Cuiat Donel. et scribentes in d. lo. existimo. et d. §. cum si fieat. sequuntur plures relati a Gomez 2. tom var. c. 10. nº 21. Matie. in lo. 1. in d. lo. pro parte et in lo. quia in eum ad leg. Aquilia. Pelaez 1ª part de maio rat. quast. 2. nu. 18.

lt. 8. q. 1ª nu 20. Ant. Taberi in rona li ad textum

N 4.

Ex qua com interpretatione antequam ad ulteriora progrediamur aliqua sume utilia deducunt. i. quod pater non tenet servare modum praescriptum in dote constituenda quando tantum unica filia hab et, sed solum quando alii sit liberi, quorum praeiudicium sit quomodo intelligunt iuras in lo. 1. tt. 2 lib. 5. recop. et in novissima pragmatica promulgata an-

no

nu 1623. Unde dos data unica filiae ultramodum praescriptae in d[ict]is legibus non ideo retractatur quod alii liberi postea nascantur. Notant Covar. in c. quamvis pactum. 3. part. § 4. nu. 7. Pelaez ubi proxime sic similiter si aliquis delictum perpetraverit in minori aetate attinentes propter, quae excusatur habeat a poena maior factus non poterit puniri. Notat Accursius. glossa in l. in to. si ante. C. de Leo. hered. sicut eadem ratione siquis habens aliquas qualitates requisitas in fundatione Capellaniae seu maioratus admissus fuerit, non ideo excludendus erit quoniam alius incipiat habere qualitates quas praeferendus esset, si tempore vacaturae eas habuisset. Notat Molina lib. 3. de primog. c. 10. nu. 44. Perez de Lara lib. 2. de Capellaniis. c. 10. nu 66. Ceballos. pract. quaest. 698. nu 18. Gutierrez cons. 1. Pelaez ubi supra 4 part. q. 1. nu 66. Unde annis praeteritis in quadam causa ... quam monialis vi oppressa ex femina fuit reversa in virum iuxta notata a Plinio lib. 7. nat[ura]lis historiae c. 4. Tiraquel. de leg. connubialibus in gl. 1. part. glo. 1. nu. 10. ... 6. ...

Et puer cornus et iuvenis quondam nunc femina Caeneus

Rursus et in veterem fato revoluta figuram.

Ovidius 3. ... amor ...

Nec loquar ut quondam natura iure novato

Ambiguus fuerit modo vir modo femina Sithon.

dubitatum fuit utrum frater minor repelleret a successione maioratus quo masculus aetate maior vocatus erat. respondit ex supradictis minime repellendum esse.

Haec tamen interpretatio etsi generaliter pro ... supradictis iuribus communiter recepta fuerit, minime tamen sustineri pot. ex sequentibus. l. ex d. § etsi placeat ubi proceditur genera

neraliter proponit extingui obligat. si in eum casum inciderit a quo incipere non pot. ergo nulla ad sibi ita distinct. regula illa amplectenda e arguet. tex. in l. de pratio § de publiciana rursus neq in diversis speciebus consultorum contraria sent. non pot. considerari, sed tantum eodem vno casu; sed in quaest. nra fuerunt consulti disentientes vt proveri pot ex d. l. existimo, § Iulius H. ib. et maxime secundum illorum opinionem qui etiam ea qua recte constiterunt resolvi putant cum d. l. debitor de leg. 2. ibi non vt quidam putant, et confirmat ex illo verbo etsi placeat de quo in d. l. pluribus 104. § etsi placeat Iulius H. quod significat contentionem et discordiam fuisse inter consultos in quaest. nra argum. tex. in l. cum res 47. § sed et si istius de leg. 1. l. si titio ss. in princ. et in § vlt. de leg. 2. Tum superior interpretatio convincitur ex eo, quod in vna et eadem specie reperit. in iure nro quod aliquando actus et contractus vtiliter celebratus ab initio corrumpitur si devenerit in eum casum vbi incipere non potuit. in qua in aliis iuribus expresse contrarium expresse contrarium continetur vt in quaest. d. l. debitor de leg. 2. l. verbis ss. ad leg. falcidiam l. inter stipulantem 83 § sacram vers. neque et cum quis Iulius H. l. pluribus 104. etsi placeat eodem ergo in vna et eadem specie vbi contrarium expresse reperit. supradicta distinctio doctorum admitti non pot. Tandem superior distinctio convincitur pluribus iuris prudentie ex quibus de quibus in l. in ff. 13. de adoptionibus. in l. Stranius 71. de fideiuss. multo tertio in l. non distinguemus 32. § sacerdotio de recep. arb. vbi compromissum non dum sententia probata, atque ita ante perfectionem, etsi devenerit ad eum casum a quo incipere non potuit minime vitiatur. idem probat tex. in l. iudex 46. de iudic. ergo superior distinctio minime iuri consona est.

Quare in hac quaestione vbi plura sunt iura nobis ex-

plican-

plicanda singula singulis explicare conabor. si i. regula affirmativa pre oculis habeamus quae certissima est iudicio nempe actus, aut contractum utiliter ceptum ab initio. corruptionem sibi cum casum inciderit, a quo exordium non potuit habere nisi culpa promissoris id contingat. d. lo. pro parte. d. lo. cat. cum similibus adductis supra in principio, neque obstant iura, quae contrarium probari posse non est. ex d. lo. patre furioso. de iis qui sunt sui. d. lo. oratione 16. § ultimo. de ritu nup. quae iuribus matrimonium utiliter contractum non dissolvi propter furorem alterius coniugis contrahi probant, atque ita contractus ab initio utiliter celebratus non vitiatur etsi devenerit ad eum casum, a quo incipere non potuit. cui difficultati omissis variis distinctionibus traditis a Bart. Alexandro Alberico et ceteris antiquioribus in pre citatis iuribus dicitur est contractus esse naturam ut ab initio contrahi non possint, absque consensu contrahentium. vulgata lo. i. § conventionis de pact. adeo deficit. sicut ab initio utiliter celebrati contractus non vitiantur, nec dissolvuntur, nisi utriusque contrahentis dissensu. lo. 3. de rescin. vend. unde dici solet contractus ab initio voluntarios. postea vero necessarios esse. l. o. si id quod 7. § idem pot quaeri. de rescind. vend. lo. sicut initio 5. C. de oblig. et act. ideo eadem ratione ex defectu consensus furiosus matrimonium contrahere non potest. d. lo. patre furioso. lo. 3. de ritu nup. decretum Tridentini sess. 24. c. 1. de reformat. et Arout. late in lo. qui ad certum locum cum similibus ceterum si semel matrimonium utiliter contractum propterea et si furor supervenerit non vitiatur quia sicut furiosus consentire non potest in contrahendo, ita etiam nec dissentire in dissolvendo. lo. si tibi 8. § unius de optione. legata. lo. 2. § voluntas. solut. mat. secundum veram interpretationem quam illustrant praeter ceteros Bernardus D. Donel. in lo. 2. nu. vlt. C. de contrahenda emp. Zenus Augusti. in tempor. i. part. tit. 9. in principio. nu. 71. cum matrimonium retineatur donec dissolvatur. lo. 2. de divortiis. ad matrimonium dissolvendum requiritur dissensus,

qui

Ad leg. pro parte

quiquidem cum furioso non reperiatur d. § voluntas cum similibus merito matrimonium non dissolvit furore superveniente.

Que quidem resolutio intelligenda est ita ut matrimonium furore superveniente alterius coniugis non dissolvat quoad vinculum contractus caeterum quoad torum et mutuam cohabitationem, in quo sententie etsi inter nostrates utrum furor matrimonium dissolvat negant D. Augustinus lib. 1. de sermone Dni c. 32. cuius sententia refertur in c. si in uxore 32. q. 5. et plures DD. cumulati a Patre Thoma Sanchez lib. 9. de matri. disp. 23. nu. 4. et lib. 10. disp. 18. nu. 18. affirmant alii congesti ab eodem arguntur in lo. si cum dote 22. § si maritus solut. mat. illa tamen distinctio tenenda est, ut si tantus fuerit furor alterius coniugis quod absque gravi periculo vitae, id alio iudicis prudentiae remisso, coniuges cohabitare non potuerint, iustissima caussa divortii sit furor superveniens, alioquin contrarium dicendum est. Quam sententiam amplectitur Petrus Barbosa in rub. solut. mat. 2. part. nu. 27. Enriquez lib. 11. de matri. c. 4. in fine et c. 8. nu. 13. Covar. et alii plures cumulati a Thoma Sanchez supra nu.

2°. non obstat. Cuius difficultas in lo. est unde lib. in cuius specie etsi verum sit filio emancipato non competere bonorum possessionis beneficium ex c. unde liberi. quando post emancipationem ante petitam eiusdem bonorum possessionem mutavit statum minima capitis diminutione dando se in arrogationem, tamen si postea quam filius emancipatus bonorum possessionem patris petiit statum suum mutavit nihil obest ei quominus id quod acquisivit retineat, quod idem affirmari potest ex lo. 3. § si emancipatus de bono. poss. contra tab. ubi idem habetur in bonorum possessione contra tab. quae non vitiatur ab eo ulterius celebratus si ad eum casum pervenerit, a quo incipere non potuit. Cui difficultati pluribus distinctionibus silencio omissis tradimus ad ostenditus

in d. lo.

ind. lo. existime et ind. lo. proparte vere dn̄i est. capitis diminutione, etiam minima extingui ea, quae iuris civilis ss. lo. tutelae ff. de capit. minut. lo. 2. lo. 3. § quari de leg. no. ff. lex 21. tit. 16. part. 6. explicat Antonius Goveanus lib. 2. var. lect. c. 12. quod idem per cons. attingit in iis, quae iuris Praetorii sunt ff. lo. 3. § si emancipatus. d. lo. ult. nec mirum, nam Praetorium ius non minima pars est iuris civilis. vulgata lo. ius civile de iust. et iur. § Praetorum inst. de iur. nat. & cum beneficium bonorum poss. Praetorium sit, inde deducit ut capitis diminut. minima quamvis attingenti capite minutus non possit bonorum possessionem petere, caeterum si tempore, quo arrogandum se dedit emancipatus filius iam ei delata et acquisita erat bonorum possessio, quod acquisitum retinet, quoniam nullum beneficium civile s. Praetorium ad retentionem bonorum est necessarium, merito non corrigit ut hus. utiliter ab initio calebratus cum ratio propter, quam ex capitis diminutione vitaret in retentione bonorum locum non habeat ac per cons. diversum ius statuum reperit. &c.

Ex qua interpretat. in amicitiam rediguntur duo discordium responsa, quae in utrumque inter se pugnare videntur in lo. Gallus 29 § et quid si tantum de lib. et post. & in lo. Statius Florus § Cornelio Felici de iure fisci ind. § et quid si tantum casum mortis extendit ad casum deportationis ita ut si nepos instituat in casum mortis filii iuxta formulam Galli recte institutus videbit in casu deportationis filii cuius contrarium videtur expressum ind. § Cornelio Felici ubi fideicommissarius vocatus post mortem haeredis scripti eo deportato et publicatis eius bonis non admittit ante mortem naturalem scripti haeredis cuius contrarietatis interpretatio pendet ex supradictis nam ind. § et quid si tantum deportatus fuit fuit filius vivo patre ante delatam sibi haereditatem cum vivo patre nepos qui iuxta Galli formulam

filius

filius de medio auferendus sit ac per cons cu tempore quo defert heredi
tas filius deportatus incapax fuerit successionis. l. 11. quibus de penis. l. 1.
C. de hered. inst. nepos ingreditur ex substitut. et facta Galli perinde
ac si pater morte sublatus eet de medio. Ceteru textus ind. §. Cornelius
procedit casu quo heres institutus post aditam hereditatem ante
diem incertum mortis ipsius deportatus fuit, in qua specie cu ad reti-
nenda bona nullus aliis iurisdictionis aut Praetorii necessarius fue-
rit deportat heredis fidicom. non admittit. sed fiscus bona retinet
interim, quoniam redacta fuerant in patrimonium heredis adit fallat
quoniam capitis diminutio adimit heredit acquirenda non vero quaesitas
ut ex d. l. gl. unde liberi recte observant mi Cumazerus selectarum iuris
disp. 11. nu 4. Ricardus ind. lo. Gallus. c. 7. nu 52 et 61. licet aliter noster
maia lib. 1. obser. c. 11. ex nu. 10.

Praeterea adversus relatum ut video nos siquis dominum
sequerit generaliter, l. per stipulat promiserit non poterit solvere sibi ut
filius creditoris proprium post stipulat ante solut et si tempore solutionis
iam alienatus fuerit a creditore, quoniam acquisiit dominii rei promissae et
in eum devenerit casum a quo incipere non potuit ut in specie probat Pa
pinianus in d. l. illud. lib. § duorum. vers. non idem respondet de leg. 2.
Cuius tamen contrarium expresse probare videt Marcellus in l. si quis
duos lib. de solut. quod ut supra traditur, quod ex Papiniano in hac specie
affirmari videt infirmat ex Marcello. — Quae in difficult varia com
mentarii ab interpretibus ut videri licet praeter scribentes antiquio
res ex Cujac. lib. 14. quaest. Papi. ind. §. duorum et lib. 14. observat. c. 20.
Antonio Fab. lib. 2. coniect. c 15. Bitonio lib. 2. de solut pag. mi 161603
Conano lib. 6. com c. 2. Benedicto Pinello lib. 2. select. c. 18 nu 34.

et in fiscum cum ceteris bonis translata

N 10

Ex quorum placitis magis placet sent.ª Cuiac. pumpe ind. § duorum vers. non idem procedere, cum homo promissus factus est creditoris s. legata rii alterius, quem promissoris culpa, aut facto. quo cassu vitiatur actus, neque idem homo solvi pot. cum res pervenerit in eum cassum, aquo incipere non poterat, sine culpa promissoris iuxta reg. cet., caterum tam in d. l. siquis duos procedere quando facto et culpa promissoris homo factus fuit creditoris, quia stipulatori solutus proponitur adebitore qui duos hoes generaliter promisserat ac per cons. cum res pervenerit ad eum cassum, aquo incipere non potest culpa promissoris non vitiatur actus et itaque solvi poterit servus qui semel factus fuit creditoris. l. si servum 91. Dicus tit. l. siquis inquilinos 102. § 1. de legat. 1. cum similibus de qq. infra.

Sed tunc ad hunc salva res non extat. obiicit adversus supradictam interpretationem difficilis tam in d. l. qui duos 12. § stichum vers. sed et desolet. ubi si homo generaliter fuerit promissus recte solvi poterit is servus, qui abinitio s. ante solutionem stipulatoris fuit dummodo tempore solutionis alienatus fuerit, sine aliqua distinctione, de qua anobis supra. Cui difficultati omissa Antonii Fabri opinione lib. 2. coniect. c. 15. existimantis Consultos sine pace pugnare ind. vers. non idem et in vers. sed et si alia interpretatio Conani ubi supra, alia emendatio Cuiac. lib. 14. observat. c. 20. et 21. existimantis verba d. versiculi sed et si emendanda esse et loco illorum verborum unum etc. legendum tum etiam dicendum est verba illa interrogative legenda esse. ita. unum etc ex iis etc. ut ita in istis questio proponatur res possum vero in seqq. b. ut quidem ipsa ex die ex sui dari stipulans est, qui eius non erat. qq verbis satis probat dicitus solutionem minime existere in eo servo ac per consequens contrario videtur cum d. versiculo non idem est potius quam discernere.

N. 10.

12

Ad leg. pro parte

Sed non iterum adversus supradictam interpretationem maxime insurgit idem textus in d. § Stichum vers. fingamus. ubi ita quis proponitur stipulatus dominum ex his quos Sempronius reliquit dare spondes? inquit Iurisconsultus quod si Stichus factus fuerit stipulatoris et ceteri moriantur solus Stichus si alienatus fuerit tempore solutionis cum solus superstes maneat, quia et si res pervenerit ad eum casum, a quo incipere non potuit sine culpa promissoris non vitiatur actus. — Qua in difficultate omissis pluribus interpretationibus traditis ab Accursio in d. § Stichum vers. fingamus alia Bart. in eodem textu dum est cum Cuiac. d. lib. 17. quest. Papiniani in d. § duorum quod cum aliquis simpliciter et generaliter stipulatus est dominum semper intelligitur in ea stipulatione is modus ex his qui alicuii non sunt d. § Stichum vers. sed et erit secundum magis interpretationem proxime relatam d. lo. Alciatus § duorum vers. non idem, ceterum in d. vers. fingamus alia lex, sive alius modus propositus fuit stipulationi nempe stipulans quem fuisse generaliter dominum ex his, quos Sempronius reliquit quo in casu si Sempronius decedens tres reliquit servos et unus stipulatoris erat, si duo moriantur et superstes post eorum mortem desierit esse stipulatoris extinguitur obligatio stipulatio cum neque in mortuis possit cadere neque in superstitem similiter. quia eo tempore quo alii s. mortui iste erat in dominio stipulatoris, si vero ante mortem duorum superstes alienatus fuit a stipulatore, sine dubio in eo obligatio et solutio consistit cum ex vi formulae si a Sempronio relinquatur in eo utiliter solutio et obligatio consistat. in hac parte poterat explicare textum in l. Eleu[?]. 34. § si eadem res. vers. sed si duorum de leg. 1. quem ut ad alia difficiliora pergamus videndum omitto apud Ricardum in § si res aliena. num. 1. inst. de legat. Donellus lib. 16. comm. c. 5. ad finem

N. 13.

Varsus adversus supra dicta certe ego considero sequentem speciem l. si quis. V. g. Sempronius habeat fundum proprium et Caius similiter habeat alium fundum suum, Titius vero habeat alium fundum qui serviat fundo Sempronii et Caii extinguetur servitus si Sempronius et Caius in commune emerint fundum Titii, nam ab initio servitus non potest acquiri fundo proprio per fundum communem s. e. d. iuxta expressam Consulti decisionem in l. si quis duas C. §. item si duo verss. sitamen. comm. prædiorum. quod tamen falsum est ex eo apparet quod Iulianus scribit in l. si communi 1. de servitutibus rust. C. at si proprio meo et proprio tuo idem serviat manebit servitus quia proprio fundo per communem servitus deberi potest. — Quæ indifficultate vt ss. interpretati et distinctis, quos interpret. vt videre licet ex plurimis traditis ab Accursio in d. l. si communi verbo deberi et omnibus Accursianis C. qui omnissis alia interpret. Antonii Fab. in ronali ad d. §. item si duo alia emendat. Ant. August. lib. 4. emendat. c. 17.

Verius et non insubtiliter dicendum ab initio posse fieri pacto servitutem ita vt fundus proprius communi serviat s. e. d. dominis assentientibus neque enim id in aliqua parte iuris prohibitum reperitur, neque obstat Iaui. in d. §. item si duo, nam in eo solum probat socium qui cum alio communes ædes habebat alias proprias non posse sine volunt. socii in suis ædib. per communes acquirere s. e. d. imponere servitutem in communibus quia socius sine volunt. socii non potest acquirere servitutem prædio communi s. imponere l. 2. s. ce fine. com. prædior. l. 2. si unus 19. de servitut. rust. l. unus. 34. eodem l. si quis C. §. 1. commun. præd. ita Alber. in eodem § item si duo ergo. si ab initio non est prohibitum assentientibus sociis vt fundus proprius communi serviat, s. d. quid mirum

Ad l. pro parte.

N 14

Sineq cosq servitus pervenit ut non extinguatur ind. l. si com.

Ex his resol. iter. difficilis tex. in l. pluribus. 140. § et si placuit. Salicet. ubi et si servitus ab uno ex sociis non possit acquiri pro parte adeo ut si quis viam stipulatus ad suum fundum postea ante constitutam servitutem fundi partem alienaverit stipulatio vanescat. l. pro parte 11. de servitut. l. si sub una 136 §. 1. Salicet. l. l. Secunda 14. § 1. de adim. legat. tamen si semel viam siter. servitus constituta fuerit non extinguit parte fundi alienata ex supra citatis iuribus quod quidem supradictis et communi magis me contrarium videtur, sed dicendum est supradictam regulam non habere locum in hac specie caussa et ratione singulari, quia quando ratio

Aãe leg. pro parte 1

12. deser vi hesi breg. etc.

Ad leo. [illegible]o parte

AD LEGEM PAULUS

ꝯ in florentinis lege debitore ꝯ ff de solut. ꝯmentarius, et de facultate, aut necessit. certi generis nummos solvendi et ad quem incre mentum, seu decrementum æstimationis mone ta pertineat brevis et utilis disputatio.

Scholasticas, et forenses disputationes, quas superiori anno faventibus civibus melioris genii, ingeniique auditoribus dicebarecap[illegible] hodie continuaverus ordior memorabilla, quae circa varias numma riorum debitorum solutionem in nobilissima hac lege Paulus tractari solet: est enim res hoc tempore iudiciorum usu celebris et sequenti atque intercirca varietate difficilis, quare ut clare et breviter explice mus sciendum est in moneta legitima tria praecipue externa de siderari, materiam formam et pondus teste Divo Isidoro lib. 16. ori ginum c. 17. glosa cetter recepta in c. quanto. 18. verbo patris extra de iure iurando. et exprimitur in lege 1. ff de contrahenda empt. lege 1. C. de veteris numismatis potest. lib. 11. novella Leo nis 52. numismatis de genus quod quidem, fratres magis non adulteratum et plenum pondus habeat. et probatur genesis 23. cap. appendit illi quadringentos siclos argenti probatae monetae publicae. quae verba explicant post alios Pedelanus de censibus tom. lib. 4. c. unico. nec. 16. et ex nostratibus Marquez in guber natione. lib. 2. c. ultimo §. 2. Bobadillas legionensis parte variar.

disp.

dis rerum relictae ... penuria ingenti commercium ... difficultas permutationis pecuniariae usu requireret. nullo sicasit. Siquidem ma eligi cois apud ouis frequentis estimatio nis, l. q. 1. ff de contrahenda emptione. l. q. 1. §. speciebus ... C. de veteris numismatis potest. lib. 11. et facilius atque accomodata ad commertia tractationis ut ait Aris. lib. 1. polit. c. 6. qualia sunt metalla aeris auri atque argenti. l. q. 2. § eodem tempore. 30. ff de originis... l. q. lege Cornelia, 9. §. 1. ff ad leg. Corneliam de falsis. Explicant Romanus. lib. 4. antiquitatis 1a parte c. 1. Petrus Gregorius lib. 36. sintagmatis. c. 2. Densetius ad Rosinum lib. 7. antiquitatis c. 31. Marcellus donatus dilucidatione in Vopis... imalin Antonius faber de variis nummariorum debitorum solut. c. 1. deinde metalo electo figura sive figura publica imprimi placuit, quae nummi quantitatem et estimationem legitimam designaret d. l. q. 1. ff de contrahenda emptione, qualis erat apud Romanos imago principis. d. §. 1. l. q. C. de veteris numismatis potestate lib. 11. l. unica C. Theodosiano si quis solidi circulum exteriorem et in pragmatica Iustiniani c. de mutatione solidorum. exornant praeter laudatos, ubi proxime Caso Bulengerus lib. 2. de Imper. Romano. c. 15. Gaspar Antonius ... de augmento monetarum 1a parte nu. 7. Denique post figuram et materiam monetae pondus certum metali singulis nummis tribui necesse fuit, ut ex quantitate et pretio materiae legitima nummi valor et estimatio statueret, unde in moneta imprimis legitimum pondus requiritur. c. quanto 3. extra de iureiurando.

36 Sic itibus praecedentibus materia, forma et pondere ... lit

dit æstimatio legis auctoritate nummorum assignata, quam extrinsecam bonitatem monetæ vocant interpretes, et ideo internales partes monetæ recenset ab Isidoro d. lib. 16. quam immerito carpit Ottomanus ubi supra c. 1. quoniam effectu ipso in iis continetur semper enim naturali æstimationi metali quam intrinsecam vulgo dicimus respondere solet et debet nec ab ea potest regulariter recedere nisi quatenus impensa formandæ monetæ postulat, aut moderatis leviori ratio intra communem materiæ pretium patitur, ut eleganter Divus Thomas de regimine Principum lib. 2. c. 13. Covar. in collat. veterum numismatum c. 1. nu. 5. late post multos Marquez, et faber ubi supra. plane cum pecuniæ usus ad merces omnes æqualiter æstimandas inventus sit. d. lg. 1. ff de contrahenda emptione. lg. si in 41. ff de fideiussoribus apparet in nummis quærenus nummi sunt. præcipue considerari debere æstimationem rerum publica auctoritate destinatam. lg. cum scriptus 27. lg. si is cui nummos 94. ff de solut. lg. 1. §. non solum ff ad legem falcidiam. quoniam secundum dictam suæ suo munere alias res æstimandi nummi funguntur. et ideo pretium monetæ potestas eiusdem in lg. 3. ff de eo quod certo loco. circa rubrica C. de veteris numismatis potestate lib. ... Notat Ottomanus illustrium quæstionum cap. 15. Anus Robertus lib. 1. rerum iudicatarum c. ultimo. Cujac. lib. 8. quæstionum Papiniani in d. lg. si is cui ff de solutionibus; sic explicandum est, quod Paulus ait in d. lg. 1. ff de contrahenda emptione monetam semel signatam usum s. æstimandi et dominium rerum præbere, non tam ex substantia, quam ex quantitate i. non tam ex ut materiæ et qualitatis metali, quam ex æstimatione monetæ publica statuta, quam numerorum quantitas vocat lege cum mariorum 19. ff. de auro et argento legato. lg. extrinsecus 65. ff. de verb.

obligat.

obligat. l. si is, cui nummos 94. hoc tit. ita exponit Cuiatius lib. 33. Pauli ad edictum ind. l. 1. Faber 5. parte ronalium de. Duarenus. lib. 1. disputationum. c. 6. et ad tit. de in litem iurando nu. 5. Forcatulus dialogo 48. Covar. d. c. 1. nu. 2. omissa emendat. Pelus in anotationibus prioribus ind. l. 1. et aliis interpretationibus Caronda lib. 3. verosimilium. c. 11. Roberti lib. 3. sententiarum. c. 6. Pinelli in rubrica C. de rescindenda. 1a. parte. c. 3. nu. 7. Fesauri de augmento monetarum 1a. parte nu. 3.

N 3.

Ex superioribus facile veluti manu ducimus ad propriam legis nostrae quaestionem quod ut recte ponamus monendi estis in florentinis pandectis legem nostram priumum ita conceptum esse, debitorem non esse cogendum et deinceps; Sane autem lectionem, quam ut improbent fere omnes, et inter eos Cuiat. in l. quoties 59. in fine ff. de verborum obligat. ubi pro verbo debitorem reponit creditorem, quoniam inepta, aut inconspecta quaestio foret de debitore in alia forma nummos accipere co- gendo, cum debitoris sit solvere, non accipere; idem tamen Cuiat. lib. 4. responsorum Pauli in praesenti retenta florentina lectione speciem fingi posse ait in debitore, qui promisisset centum aureos ex causa mutui sibi numerandos iuxta legem si ita. 6. dum lege sequenti ff. de novat. in quo quaeri potest an si postea in alia forma auri offerantur cogatur eos accipere debitor sic et promissor ex causa mutui, verum quamvis florentina ita defendi possit recepta magis est alia lectio, quae in vulgaris sic habet. Paulus respondit creditorem non esse cogendum, eamque tamquam veriorem et clariorem probant post Accursianos omnes sic. Ot. Romanus illustrium quaestionum. quaest. 15. Petrus Faber in l.

in lg. actus 78 ff de regulis iuris. Donellus in lg. 3 ff de rebus credit. Brisinius lib. 1. de solutionibus pagina mihi 186. Quorum et mea sententia quaestio huius legis. an scilicet is, qui mutua centum accepit in aureis nummis certae formae possit hoc centum solvere creditori suo in nummis alterius formae, et cogendum sit creditorem accipere: probare videtur id quod diximus in nummis quantitatem, sive estimationem publicam quasi principaliter considerari. lg. si ideo nummos 24. soc. tit. lg. quae extrinsecus 65 ff de verborum obligat. et proinde liberandus debitor videatur, qui eandem quantitatem, id est centum quae in alia moneta fuit creditori suo restituit, quasi solutum eius quod debebat. pro inst. quibus modis tollit obligatio. ex contrario creditorem non cogendum accipere suademur ex eo quod diximus ex natura monetae formam eius desiderari. lg. 1. C. de veteris numismatis potest. lib. 11. lg. unica C. Teodosiano si quis solidi circulum exteriorem, et ideo cum in aliam formam nummi reddunt, aliud pro alio invito creditori solvi videtur. quod non permittit. lg. 2 § 1. lg. 3. ff de rebus cred. lg. manifeste 17. C. soc. tit. his contrariis rationibus coactus Paulus nostri consultationi ex facto respondet hanc ita temperans ut significet regulariter creditorem etiam in altera forma nummos accipere cogi posse, quia in his solam estimationem et quantitatem inspicimus. lg. 1. ff de contrahenda emptione. Notat Cuiac. in lg. quae extrinsecus 65 ff. de verborum obligat. eadem autem quantitas est cuiuscumque formae moneta sit; sed hoc ita nisi ex solutione nummorum alterius formae damnum aliquod creditor passurus sit, quo casu iniquum esset cogi eum accipere, veluti si pecunia gravis et onerosa ad gestationem, aut quae in alia provincia non admittitur peregre transportaturus reddat. lg. ubi autem 4. in vulgatis. lg. 6. § melior ff. de in diem adiectione, sic enim damni

verbum

verba de eo quod patrimonii diminutum aliqua detineat l. 3. ff de damno infecto; non quod ex sola affectione creditoris alterius formae nummos recusantis estimet; quoniam haec in nummis iusta affectio non est. l. nummis 3. ff de in litem iurando explicant post Accursium hic vers. 5. l. ex prone Bart. Cumanus, et Castrensis in praesenti Donellus in d. l. 3. ff de rebus creditis et lib. 16. comm. c. 9. ubi illigeras lit. M. et Romanus d. quaestio 15. Antonius Faber de veris numerariorum debitorum. c. 3. ad finem.

Haec certa, relinquitur legis maioris expositio, iuxta quam disputari solet an si damnum creditor non patiatur cogi possit accipere non solum nummos in alia forma veluti simplices aureos pro duplicibus; sed etiam alterius materiae, veluti argenteos, aut aereos pro aureis, in qua quaestione pro creditore ne accipere cogatur expenditur quod vulgo dicimus aliud pro alio invito creditori solvi non posse l. 2. § 1. ff de rebus creditis Romani lesli 17. C. hoc titulo; aliud autem pro alio solvit cum aes pro argento; aut argentum pro auro datur. l. in venditionibus 9. § ultimo cum l. sequenti ff de contrahenda emptione. l. si cum aurum 50. supra hoc titulo audit quod scriptum est. mutuum reddit vere in eodem genere, et in eadem qualitate. l. 3. ff de rebus creditis qualitatis autem verbo sublata et materiae intelligimus. l. Iteribus 21. § quis. ff de actionibus empti, et ideo cum pecunia aerea diversae materiae sit ab argentea aut aurea mutui obligatione liberare non potest, et cum diversi generis sit non fungitur vice pecuniae creditae, quae functionem seu subrogationem non recipit nisi in suo genere. l. 2. § 1. ff de rebus creditis. His praecipue argumentis movetur Bart. in praesenti ut existimet non posse debitorem alterius materiae,

quam

quam auxerit numos creditori solvere: consentiunt post Castrensem et Albericum. Sic Iason in lg. non amplius. §. ultimo nu. 11. de legat. 1. Parladorius lib. 2. rerum quotidianarum capite ultimo 5 parte §. 1. nu. 27. Faber de variis numariorum debitorum solutionibus c. 3. c. 5. Verum generali totius Europae consuetudine receptum est in numero, quam in aliis omnibus certae quantitatis obligationibus debitorem alterius materiae numos solvere posse, id quod ita in usu esse observari contra apices iuris scriptores testatur Bartolus in praesenti. Tesaurus de augmento monetarum 1 parte nu. 79. Parladorius et Faber ubi supra. Covar. in collatione veterum numismatum c. 7. §. unico nu. 1. Gutierrez lib. 2. practicarum quaestionum cap. 179. nu. 3. Matheus de afflictis decisione 90. Boetius decisione. 327. Ego semper putavi hanc sententiam non tantum iudiciorum usu; sed etiam apertissima iuris ratione probari, ut existimant Rafael Cumanus hic nu. 2. Burgula in lg. cum quid. nu. 26. et seqq. ff de rebus creditis. Ordomanus illustrium quaestionum. quaest. 15. Pinellus in rub. 1 part. c. 3. nu. 16. C. de rescindenda vendit. confirmat autem haec consuetudo ex eo quod diximus quantitatem solam inspici in omnibus pecuniariis obligationibus, adeo quod et si certi generis aureis numis in stipulatione deducantur, promitti utiliter possint eadem certe in argentea moneta, lo. quae extrinsecus 65. ff de verborum obligat. lg. si is qui numos 94. supra hoc titulo nimirum quia numorum eadem semper certa et perpetua aestimatio est lg. 3. ff de eo quod certo loco. lg. 3. ff de in litem iurando. lg. 1. ff. de contrahenda emptione. Deinde adstipulatur huic sententiae quod scriptum est in lg. 1. §. ultimo. lg. cum

certum

certu. ff. de auro et argento legato. l. si quis argentum 35. C. de donationibus. quoties certum argenti vel auri pondus ex test.o aut ex contractu debetur non materia; sed aestimatio, praesertim praesentis argenti aut auri solvi debere. Denique probat sane sententia Paulus noster in praesenti, quia dum fatetur alterius formae nummos creditori solvi posse, si damnum non patiatur, tacite admittit idem fieri posse in alterius materiae nummis: de quo enim in moneta forma et materia requirimus, ut monuimus supra nu. 1. l. expendit Bobadilla in d. l. cum quid nu. 20. ff. de rebus creditis.

Ex superioribus argumentis constat tam in mutuo, quam in ceteris conventionibus, quam in annuis reditibus quos censos dicimus, etiam si debitor in argenteis aut aureis nummis sortem acceperit; solvere tamen posse, et censum redimere in moneta qualibet currente, ut Osvaldi, ut scripsit etiam in c. 2. de maledicis. clem. 2. de decimis. l. 6. tit. 14. lib. 6. novae compilationis, adeo ut etiam si in minutissimis nummis aereis recte solvat, ut argumento ex l. nummis 15. ff. de legat. 3. Docet Gutierrez lib. 2. practic. quaest. 119. Tiraquellus de retract. lignager. § 1. glosa 20. nu. 4. et sequentibus Thesaurus de augment. monet. 1.a part. nu. 86. nisi si damnum creditor patiatur ex solutione alterius monetae, quo casu res arbitrio sic temperanda, ut neque onerosus creditor, neque delicatus debitor audiatur, argumento legis si servos 25. ff. de pignoratitia act. Nolam Rodriguez de annuis reditibus. lib. 1. quaest. 18. nu. 40. et lib. 2. quaest. 15. nu. 75. Parladorus d. c. ultimo 5 part. § 17. nu. 20. Gratianus disceptiones forenses c. 40. c. 55. nu. 28. Faber

D. C.

d. c. q. Nec refragatur huic sententiae quod supra consideravimus pecuniam ex mutuo solvendam in suo genere functionem recipere creditoris qualitatis reddi oportere l. q. 1. § 1. l. 2. § 5. ff. de rebus creditis, quia cum id est praedictum monetae munus et functio sit aliarum mercium aestimatio. l. g. si ita 42. ff. de fideiussoribus. Unde in nummis quantitas, et aestimatio publica potius quam quantitas aut substantia materiae inspicitur. l. 1. ff. de contrahenda empt. apparet etiam si alterius metalli nummi reddantur admittere tamen functionem in suo genere, ut considerat Berigella ind. l. cum quid nu. 28.

Nec etiam obstat nimis argumentum ex d. l. in venditionibus 9. § ult. de contrahenda emptione l. si cum aurum 50. ff. de solut. l. quum enim de certa specie auri, aut argenti vendita aut promissa ubi si per errorem pro argento plumbum vendatur aut pro auro promisso 35. solvatur placuit vitiari venditionem, et solventem non liberari, id certo scitur quoniam in argento et auro quatenus aurum et argentum cum materiam inspicere possumus, quae si diversa sit veluti aes aut plumbum non potest fungi vice eius quae venditur aut promittitur, aliter autem in moneta vice alterius monetae fungente quia ex quantitate sola aestimatur. d. l. quae extrinsecus 65. ff. de verb. oblig. Unde et fit ut debitor pecuniae nummorum auri aut argenti quae quantitatis debitae efficiatur, vili creditori solvere non possit ut arguitur ex l. g. si ita 42. ff. de fideiussoribus. Docent Dec. in l. g. 2. § 1 nu. 20. ff. de reb. cred. Pinell. in rub. 1. part. c. 3. nu. 14 de rescind. vend. sicut e contrario cum aurum aut argentum omne vel argenti certum genus legatur non continetur legato argentum publica moneta signatum. l. q. 1. § ultimo. l. g. cum aurum 19. l. g. Cainny 17. § 1. ff. de auro et argento leg. l. d. Baeth vera 25. nisi certum auri aut argenti pondus legetur, quo casu quantitas et aestimatio materiae iuxta pondus

designa

designat legatum intelligimus et ideo heres aut num argenti pretium ei praestare potest l. 1. § ult. l. cum aurum 19. l. titia 35. ff. de auro et argento leg. et notat Cujac. lib. 14. responsorum Pauli in d. l. titia 35. et lib. 12. observat. c. 31. Iason ind. l. 1. § 1. nu. 4. ff. de rebus creditis. Illigerus ad Donellum lib. 18. commentariorum c. 7. litt. M. Magis controversum est, an in l. cum certum 9. ff. de auro et argento legato ubi certo argenti pondere legato non materiam; sed pretium praestari debere cautum est, quod post Pinellum d. c. 3. nu. 18. ubi nodum nec hic nec solvit. respondendumque est verbum illud non debet aut accipiendum pro verbo potest cum Alberico ind. l. cum certum Pacto center. 6. quaest. 45. aut pronunciet seu pro cogitur ut sensus sit elligendum esse heredis mei, an pretium praestet, ut explicat post Meursium ind. l. cum certum. Illigerus ad Donellum lib. 8. comm. c. 19. litt. M. illud notandum hodie apud nos ex consuetudine regni ut qui pecuniam debet argentum reddere non teneatur, offerens liberetur, ut testatur Parlador. de ultimo 5. part. § 17. nu. 19. id tamen contra iuris est, et an ita in praxi observetur dubito, credo potius negandum Pinello d. c. 3. nu. 14.

Verum quia progressi sumus de solutione in alterius monetae materia, admittenda solutione herede quotiens simplici aureo vel argentea pecunia data et aerea reddit; caeterum si ab initio convenerit, ut in eodem monetae genere solveret, alia et obscura quaestio est, in qua quamvis plerique existimaverint posse debitorem in alterius materiae moneta solvere, idque consuetudine regni testetur Covar. in collat. veterum numismatum c. 7. § unico nu. 1. Pichus de usuris 149. nu. 3. lib. 6. Valenzuela cons. 30. per totum. Ludovicus Cenitius de censibus 1. parte capite secundo quaest. 4. art. 4. nu. 12. Scaccia de commerc. §. 2. glosa 3. numero 124;

verius

Verius tamen est tam in mutuo et dote quam in redemptione annui redditus caeterisque similibus conventionibus pactionem stricte servandam esse, dicto modo in eo moneta genere pecuniam debitor acceperit quo solvere promisit, ut argumentum ex lo. semper 34. ff de regulis docet post multos Parladores d. § 17. nu. 21. Rodriguez de annuis redditibus lib. 1. quaest. 13. nu. 43. et sequentibus. Tesaurus de augmento monetarum 1a parte nu. 81. alter Tesaurus descissione 174. nu. 5. Gutierrez lib. 2. practicarum quaest. 179. nu. 2. Farinasius descissione 762. et descissione 623. nu. 2. Barbosa in remissionibus ad ordinat. lib. 4. tit. 21. nu. 1. si autem obligationi conditio adiciatur certum nummorum genus solvendi cum non id acceperit debitor quamvis ad hanc pactionem praecisse standum sentire videantur nuper laudati apud nos tamen descisa quaestio regia praematica publicata Matriti anno 1625. cuius haec tria capita verbis ipsis subiicio.

1 caput ait que en las obligationes o contratos ya hechos de pagar en oro o en plata los deudores cumplan lo que no vbieren recebido en las dichas monedas o en pasta con pagarlo en moneda de vellon a razon de los dichos diez porciento. id quod inspecta praesenti argentei et aurei numismatis penuria, qua laboramus iuris et aequitatis rationi congruit argumentum ex lo. non dubium 4. § ultimo ff de legat. 3. agnoscunt Puteus Cenedo et Valenzuella ubi proxime. Gratianus 1 tom. discept. forensium c. 55. nu. 34. et c. 34. nu. 65.

2 caput ait que esto mismo se entienda en los censos que vbieren condicion de pagar los reditos en plata que han de cumplir los deudores con pagarlos en vellon y el trueco de lo que montaren

arazon

aracon de los dichos diez por ciento o como corriere si pasare o menos al tiempo de la paga y esto se entienda tambien en el capitulo precedente que trata de las obligaciones. Ex his aut corrigenda aut dirigenda est. quae circa conditionem solvendi reddituus annuos in argenteis aut aureis nummis scribit Rodriguez de annuis redditibus lib. 2. quaest. 15. nu. 93. 3. caput ait. que no se puedan hazer ni hagan despues de la promulgacion desta ley obligaciones ningunas de qualquier calidad que sean a pagar en oro o en plata sino fuere lo que se ubiere recibido en ella y que si se hizieren o acerca desto ubiere alguna simulacion o fraude sean en si ningunas y de ningun valor y efecto. iustissima est haec prohibitio in hac praecipue monetarum auri et argenti difficultate ob quam enormiter apud nos crebro fuerunt aut premium pro permutatione pecuniae datur et hanc collibus dicitur, cum sensu constitutum est, ut omnes solidi uno pretio estimentur l. unica C. de veteris [illegible] siquis solidi circulum exteriorem [illegible] Theodosii de pretio solidi, et eleganter Cuiac. obs. 5. in verbo collibus et quod pro usu tamen omnes uno genere nummorum illustrat Budaeus in annotationibus prioribus in l. ultima in fine ff de pignoratitia act. Cuiac. lib. 10. observat. c. 14.

Sed quaerimus paulo diserimus de nummis et historia [illegible] redendis habent hanc exceptionem, nisi reproba pecunia solvatur, quae solventis debitorem non liberat. l. eleganter 24. §. qui reprobos. ff de pignoratitia act. et ideo creditor ad suae quantitatis debitum petere [illegible] sed except. doli a debitore submovebitur, nisi nummos, quos ac-

cipit reddat ut nisi in specie scriptum est in leg. si cum aurum 50. ff. eodem tit. et quoquis sciens debitor dederit cum liberare se, et creditorem decipere voluerit donandi animum habuisse non praesumitur, ut arguitur ex leg. Campanus 47. ff. de operis libert. concludit post multos Castillo lib. 2. contr. c. 23. nu. 10, sicque explicanda est cum Cuiacio et Costerio in d. leg. elegantor 24. §. qui reprobos illa verba. reprobis videlicet nummis reddendis, cum quis Triboniano adscribat Faber in rationali ibidem. reprobos autem nummos vocamus, qui forma ponderis, aut materia probae non sunt quos falsos etiam, et adulterinos dicimus. leg. 1. C. de falsa moneta leg. 2 C. quae ex causis servi pro praemio. leg. sacrilegii. 6. §. 1. ff. ad leg. Iuliam peculatus. leg. lege 9. ff. ad leg. Corneliam de falsis. late Tiraquellus de retractu lignagier. §. 1. glosa 20. nu. 12. qualis est grossa pecunia cuius mentio in leg. creditor. 102. ff. Doct. hoc est, quae cum aurea aut argentea videatur multum aeris admixtum habet, ut omissis Alciato, et Forcatuli emendat. explicant praeter laudatos ab Illegero ad Donellum lib. 16. comment. c. 9. lit. M. Tesaurus de augmento monetarum. 1. part. nu. 11. Demsterus in paralipomenis ad Rosinum lib. 7. antiquitatum c. 31. Marcellus Donatus. dilucidat. 1. in Vopiscum in Tacito in fine. Ottomannus lib. 4. antiquitatum c. 1. in fine et praesensit Cuiacius in d. leg. creditor.

Verum ut ad quaestionem de mutatione monetae iam procediamur. si ponamus publica lege certum monetae genus ita reprobatum, ut deinceps non sit in usu, consequens iis, quae proxime diximus reprobatam hanc pecuniam, etiam si specialiter promissa esset a debitore solvi non posse d. leg. elegander 24. §. qui reprobos, sed eandem quantitatem solvendam esse in moneta ut loquimur usuali, iuxta aestimationem reprobatae monetae N. 11.

nete. c. cum canonicis 26 extra de censibus. et Doc. ibi, in contrarium quam in ceteris obligationibus verior et receptior sententia est, quam post glossam in d. c. cum canonicis firmant fusse Albertus Brunus de monetis 2a particula nu. 2 et sequentibus. Antonius Sola eodem tractatu de monetis. capite 22. Tesaurus de augmento monetarum 1a parte nu. 59. et 64. et sequentibus. Franciscus Marcus decisione delphinali 632. tom. 2. Bicius collectanea decisionum 1223. unde explicandum est quod legibus in d. l. creditor 102 infra hoc titulo per clusum pecunia, quam debitor obtulit creditori, et ille quasi alia die accepturus dimisit, et pupillaris pecunia, quam tutor penes se habuit donec idoneos debitores inveniret, quibus mutuam daret si postea ea pecunia quasi crassa reprobata sit, nec pertinere ad creditorem, nec ad tutorem, sed potius ad dominum pecuniae, scilicet debitorem, scilicet pupillum, s. si ponamus ut praescisse ponendum est. in d. l. creditor. 102. quemadmodum tutore, donec idonea nomina inveniret, ita creditorem iusta ex causa oblatam pecuniam accipere distulisse, vel quia in opportuno, aut tempore offerebatur, ut observant Laursius Bart. et Castrensis, et Cuiac. tractatu 8. ad Africanum in l. si solaturus 39. ff. hoc titulo vel quod similius veri est, quia cum pecunia postea quasi crassa reprobata fuerit legitima oblatio non erat et recusari poterat donec nummi probarentur. l. si soluturus 39. ff. hoc titulo Notat Cumanus in praesenti nu. 8. et in d. l. creditor. 102.

N. 12. Sed tamen quae docuimus vera sunt quoties certa moneta ipsa intrinsece reprobata est. et non usualis effecta, bubilior, et utilior quaestio est. si ponamus monetae aestimationem legitimam, quam extrinsecam dicimus publica lege mutatam esse ita ut vel augeretur, vel minueretur ma-

monet

nente eadem bonitate et quantitate materiae, quam intra monetam estimatur vulgo vocant, ut ecce apud nos aureorum, quos escudos dicimus valor et estimatio cuius olim esset quadringentorum marapetinorum ex leg. 13. tit. 21. lib. 5. compilationis postea auctus est usque ad summam 440 marapetinorum ex leg. 16. tit. 21. lib. 5. compilationis sic similiter hodie valor aereae monetae diminutus est usque ad dimidiam estimationis, quam ante habebat ut ostendit necessarius Regia pragmatica publicata novissime Madriti hoc anno 1628. in similibus speciebus, quae monetae valor augetur, aut diminuitur, ut discerne cognoscatur ad creditorem an ad debitorem incrementum, aut decrementum estimationis mutatae monetae pertineat duo casus distinguendi sunt. I est. quoties in obligatione deducta erat certa monetae species veluti centum aurei in eisdem aureis speciebus solvendi, aut centum in moneta aerea, cuius estimatio extrinseca aucta postea, aut deminuta est, hoc enim casu si quam promittit monetam debitor accepit ita ut eandem restituere praecise cogi possit iuxta tradita supra nu. 8. et 9. plane eundem semper aureorum numerum, aut aereae monetae restituendum creditori debere, sive estimatio monetae promissae extrinsecus creverit; sive decreverit, ut proinde si estimatio extrinseca tempore solutionis diminuta sit, damnum sit creditoris, qui centum in speciebus monetae, quam dedit accipere cogetur quamvis nunc tanti non sint, quanti olim erant tempore contractus, et e contrario si monetae promissae valor augeatur commodum sit creditoris, cui semper idem numerus aureorum vel alterius monetae in obligatione deductae solvendus est quamvis hodie pluris sit, quam fuerat tempore contractus, veluti si ponamus annui reditus sortem principalem ab initio constitutam esse in centum aureis, qui contractus tempore estimationem habebant quadringentorum marapetinorum ex leg.

13. tit. 21. lib. 5. compilationis. pactione adiecta redimendi census in ea
de aureorum speciebus; in hoc casu si tempore redemptionis aureorum
estimatio extra creverit usque ad summam 440. marapetinorum ex
d. lege 16. tit. 21. lib. 5. compilationis solvendis esse dicto creditori centum
aureis, quos dedit etsi nunc maioris estimationis sint, quoniam
etsi estimatio minuta esset debitor eis redditis liberaretur. ita resol
vunt late Antonius Sosa de monetis. casu 24. Antonius Fabr.
de variis nummariorum debitorum solutionibus c. 8. Narbona in lege
21. glosa 1. nu. 19. tit. 21. lib. 5. compilationis. sed etsi certa monetae s
pecies promissa sit eamque non eandem debitor acceperit, quamvis hoc casu
in alia qualibet moneta quantitatem debitam solvi posse salva ra
tione premii permutationis iuxta pragmaticam, cuius memini
mus supra nu. 9. quod tamen attinet ad mutationem estimationis
extrinsecae, quae in moneta promissa sequuta est. planè tempus con
tractus inspiciendum esse et proinde sicuti superiore casu ita in hoc
sive diminuta estimatio sit, sive aucta damnum et commodum ad
creditorem pertineat. ita sentiunt Antonius Sosa d. casu 24.
Thesaurus de augmento monetae 2a part. nu. 58. planè si mone
ta in obligatione deducta tempore contractus estimata et taxata
sit, veluti centum aurei estimati certis marapetinis verissimum est
estimationem hanc attendendam esse, quae contractus tempore facta est.
argumento ex lege Rutilia Polla 69. § imperatores 1. ff de contrahenda
emptione, et ideo quamvis postea solutionis tempore moneta promissa plu
ris vel minoris estimetur solvenda tamen est creditori iuxta estima
tionem taxatam tempore contractus. argumento ex lege plerumque 10. ff de iure dotium

ff. periculi. §. mancipia ff. soluto matrimonio. Docent Covar. in collat. veter. numismatum c. 1. §. unico. nu. 5. Antonius faber. de variis nummariorum debitorum solut. c. 2. Narbona in d. lg. 21. glosa 1. nu. 13.

2º casus est quotiens certum monete genus debitor accepit a creditore sine speciali pacto in eadem moneta solvendi, et ea postea Principis edicto mutata est, vel incremento, aut decremento extrinsece estimationis, quo casu tam in mutuo et dote, quam in empt. et annuis redditibus tamen est solet inspiciendum et et... si debitor in mora non fuerit lucrum augmenti, et damnum diminutionis ad creditorem pertinere, qui eundem in speciebus monete, quam dedit aut in aliis usualibus accipere cogitur, etiam si nunc tanti non sint, quanti tempore contractus erant et e converso eandem certum accipit etiam si maiorem nummum nunc efficiant, ut arguitur ex lg. 2. C. de veteris numismatis potestate lib. 11. docent Covar. et faber ubi supra c. 5. Sola d. casu 24. nu. 4. Budelius de monetis c. 2. nu. 23. et sequentibus Tesaurus ubi proxime nu. 52. et 6. post multos Narbona in d. lg. 21. glosa 1. nu. 7. Rodriguez de annuis redditibus lib. 2. quest. 15. nu. 92. Robertus lib. 1. rerum iudicatarum c. ultimo et lib. 4. c. 18. mihi tamen verior videtur aliorum sententia existimantium contractus tempus inspiciendum esse et ideo commodum et incommodum mutationis ad debitorem pertinere qui semper quamtitatem numerorum quos accepit veteri certum reddere debet iuxta estimationem quam habebant tempore contractus etiam si nunc diminuto valore extrinseco speciebus nummis opus sit ad eam summam implendam, et e contrario si valor creverit solum quantitatem auctam, quam vis nunc paucioribus nummis efficiatur restituere cogitur, ut rectissime resolvunt post Panormitanum et alios Ins. quamvis ex. extra de iure iurando Ill. Somanus illustrium quest. 5. noster Pasthius var. collect. 1. part. 4. in princ. ... et alii a

Ad lo. Paulus 99.

Narbona ubi supra nu. 5. Fachineus et probat in l. 3. mo
dinor. 102. ver. 10. lg. 2 vers. yen quanto alos contratos nº. 13 lib. 5 com.
ubi Matienzo glosa 8. nu. ultimo, idq. extra controversiam omnium est quo-
ties monetæ ampla quantitas non reducitur ad certam speciem nummorum con-
veluti si ponamus centum ex his quos ducados vocamus aureos esse
in moneta area, cuius postea æstimatio minuta est per pragmaticam, cu-
meminimus quia cum nullus certus apud nos nummus sit qui vocetur du-
cado a parte obligationis est generalis, et ideo debitorem eadem summam centum
ducatorum in moneta nova solvere debere quia diminutio, quæ contin-
git in valore areæ monetæ considerari non potest. Tradidit et Bu-
dellus de monetis. c. 2. nu. 29. Menochius cons. 49. nu. 15. lib. 1. Sed
omnia vera sunt nisi creditor, aut debitor in mora fuerit quominus quanti-
tatem debitam ante mutationem acciperet, aut solveret, quo casu ad eum semper
periculum spectat qui moratus est ut fatentur præter omnes laudatos Tho.
in collat. veterum numismatum. c. 7. § 1. nu. 4. Tesaurus ubi supra nu. 5.
Quæ sufficiant pro sensus mei expressione et dubii prædicti circa
pragmatica elucidat. Omnia in laude Dei Omnipotentis. Et

In. abso. pacea. corrupto.

Salmantica

Ioannes ... 377.

AD RUBRICAM codice de in officioso testamento.

N. 1.

Naturali ratione parentum hereditas filiis debetur. l. cum ratio ff. de bonis damnatorum, l. scripto herede. ff. unde liberi et parentes illis relinquere solent ut eos plus quam se ipsos diligant. l. ... sibi quidem. §. ultimo. ff. de eo quod metus causa ex naturali erga liberis omni param, ut ex Casiodoro Seneca et aliis tradit Solorzano. lib. 2. de parricidii crimine cap. 10. unde exheredatio, qua pater filium privat hereditate non nisi ex magna causa consequitur: omnia enim tentare pater debet antequam ad remedium exheredationis exheredationis accedat, quae patriae potestatis fulmen appellatur, ut ex Quintiliano tradit Solorzano dicto lib. 2 de parricidii crimine cap. 8.

N. 2.

Ex quibus fit quod si pater sine iusta causa exheredasset iniuste fecisse existimabatur et eius testamentum appellabat inoratum, ut ex Suetonio Tranquilio in Caligula adduxit Osualdus in notatis ad Donelum lib. 1. commentariorum cap. 4 litt. Y, et plenum furoris, ut de Elucia tradit Valerius.

Ad[illegible] in [illegible] quoniam [illegible]

lerius Maximus lib. 7. Historia cap. 8. referente Osualdo dicto cap. 4. Cum vero filius exheredato querella inofficiosi testamenti dabatur, de cuius effectu infra videbimus.

Sed quo iure haec querella inofficiosi testamenti inducta sit ingens controversia est inter interpretes. Camillus, et Clausius in rubrica. Cod quia ad nu. 40. iure Praetorio originem querellae tribuit, quae refellit Osualdus. dicto cap. 4. Cuiacius 2. observationum cap. 21. et lib. 3. cap. 8. et lib. 14 14. et lib. 24 quaestionum Papiniani in lege nam et si parentibus hoc titulo affirmat querellam legis via inductam fuisse. sequitur Angelus Matheacius lib. 2. de via iuris. cap. 25. nu. 19 Borcolten in princi pio insti. hoc titulo, et alii relati ab Osualdo ubi supra. qui moventur ex eo quod in pandectis Florentinis in inscriptione, seu epigraphe legis 4 de hoc titulo sic legatur. Caius lib. singulari ad legem Titiam. Quae opinio levissimo fundamento nititur, nam inscriptio dictae legis 4 varie legit in aliquibus pandectis proiectis verbis. Caius lib. singulari ad legem Titiam reponitur, et Maximus ad legem Falcidiam, alibi vero ad Titiam testatur Loinerius Varro in dicta lege 4 de inofficioso testamento. Ant. Augusti de legibus ad legem Titiam. pag. mihi 65. epigraphes [illegible]

illius textus mendosum esse asserit, et Cuiacius mul
tis argumentis convincit.

Cuiacii igitur opinione reiecta, ex aliis aliorum
interpretationibus dicendum est inofficiosi testamenti que=
rellam Populi Romani consuetudine inductam fuisse; i
nanque exheredati liberi coram iudicibus petere cape=
runt testamenta rescindi, ex a iudicibus concessa sunt. pos
tea in mores abiit, deinde consuetudo legibus fuit com
probata, ita ut iam iure certo, et scripto conveniat, ut
ex nostro titulo, et ff. et inst. eodem satis constat. ita Violi
in rubrica huius tituli. Hortensius in principio eiusdem tituli
Ottomanus ibidem et in dictis §. de 4a legitimaria. cap.
i. nu. 2. Donellus. lib. 19 comment. cap. 4. Castillo
quotidianarum controver. cap. 19. nu. 13. Iulius Pacius
lib. 3. Methodi ad caput 27. nu. Pro qua
opinione expendo textum in lo. §. hoc titulo, et ob=
tinere assidue soleant. Ubi verba assidue soleant
denotant factum, usum, et consuetudinem. 2o expen=
do etiam textum in lo. non putavit ff. de bonorum
possessionibus contra tabulas. Ubi iurisconsultus Papinianus scribit
filios exheredatos nec pretorio, nec civili iure admit
tendos. Ubi iam civile pro iure civili scripto recte ac=
cipit Pacius dicto cap. 2. lo. 7. de iustitia et iure.
Quo sine iure pretorio nec civili scripto querella
inofficiosi testamenti introducta est, necessario fatendum est consuetudine P. R. originem habuisse.

Ratio autem inducende querelle inoffi=
ciosi

N. 4

N. 5

Ad text. in lo. quoniam in rab.

ciassi testamenti ea fuit ne filii sine causa debita successione parentum fraudarent, ut consideravit Iurisconsultus in lo. 4. ff de inoff. testo. Cui malo necessario succurrendum fuit, etiamsi testamentum validum sit nec possit impugnari quibus cavetur ultimas morientium dispositiones inviolabiliter observandas. lo. verbis lo. 120. de verborum significatione quidam color quaesitus fuit, ut possit filius exheredatus testamentum paternum agere, qui eum exheredavit sine iusta causa quasi furiosum fuisse. lo. 2. et lo. Postia. 13. lo. si mater. 19 vers. praeterea testo. principio inst. eodem. Cuiacius in lo. 2. de inoff. Petrus Gregorius de testo. nu. 3. neque enim dicat filius exheredatus patrem furiosum fuisse iure, sed quasi furiosum, quia si vere fuisset furiosus, testamentum nullum est iuxta notissima iuris principia.

Ex superioribus igitur apparet inofficiosum testamentum illud dici quod in se quidem iure valet, contra officium tamen pietatis factum, ea persona indigne exheredata vel praeterita, cui legitima quaedam portio ex bonis testatoris debetur. Iulius Clarus dicto lib. 3. testo. 28. cap. 28. cap. 1. Verbum praeterita in definitione intelligendum est de praeteritione quae exheredationis instar habet ut praeteritio filii a matre facta, vel nepotis ab avo materno § ultimo. inst. de exheredat. liberorum, nam praeteritio filii familias a patre facta nullum reddit testamentum lo. inter caetera et similibus de liberis et posthumis.

2 inqui

N 7

2o apparet querellam inofficiosi testamenti esse
quoddam remedium extraordinarium competens iure ex
heredatis ad rescindenda testamenta inofficiosa di=
cimus extraordinarium remedium, quia illi qui poss. ve=
nire alio iure ad hereditatem de inofficioso testamento non
poss. agere. § tamen aute hoc tit.o Donellus lib. 19 comm.
cap. 4. Coveanus lib. 1. vari. lectionum cap. 5. Osual
dus in notatis ad Donellum dicto cap. 4. litt. m. 2a
Vbi sembecdius inst. hoc tit.o imo merito de querella vl=
timum adiutorium dr. in l. vltima. cod. de iure deliberandi
et ex eo remedio exheredati implorant iudi
cis officium, vt testamenta inofficiosa rescindant, sive
filii sint exheredati a parentibus sive parentes a filiis
nam et parentibus debetur filiorum hereditas. l.
nam etsi parentibus. ff hoc tit.o, sive frater sit a pa
tre exheredatus dummodo nunc turpis persona non
fuerit heres instituta l. fratres. infra hoc tit.o prin
cipio inst. eodem. Harpreeus lib. 6. obs. cap. 2.
Donellus lib. 19. comm. cap. 4 Pacius [illegible] lib. 3.
methodi. cap. 4. nu. 17.

N 8

Diximus supra de origine et ratione inducendae que
relle et quibus competat videamus nunc de effectu qui talis
e testamento rescinditur rescisso res ab intestato causam
devoluit ac perinde habet ac si testator testamenti fac
tionem non habuisset. l. Papinianus 8. §. penul.
ff.

Ad textu in l. g. quonia inreb.

lo. qui repudiantis. 17. ff. hoc tit. et filius exheredatus habit idem ab intestato, quod habiturus esset. Fachineus dicto lib. 3. cap. 7. nu. 54. ff.

Querella inofficiosi testamenti non e petitio hereditatis, ut falso putarunt Cumanus in lo. filia §. lucius nu. 1. de legatis 2° Viglius inst. hoc tit. nu. 6° distinguit namque querella a petitione hereditatis ut causa a causato, quemadmodum institutio heredis non e petitio hereditatis, sed causa petendi, ita et querella preparatoria e ad petitionem hereditatis, convincit q. error Cumani et aliorum i° ex eo quod querella inofficiosi testamenti lapsu quinquennii s. pi. licet. lo. si quis filius, infra hoc tit. [illegible] causa non est. lo. Papinianus. §. penul. ff. hoc tit. sed petitio hereditatis 30 annis durat. lo. hereditatis. cod. de petitione hereditatis. lo. hereditatem. C. in quibus causis in integrum restitutio non e necessaria. o querella inofficiosi multum differt a petitione hereditatis. 2° convincit quia petitio hereditatis datur heredi contra eum, qui nullo titulo possidet. lo. regulariter ff. de petitione hereditatis. lo. 2. cod. eodem. sed querella inofficiosi testamenti datur exheredato contra heredem. dicta lo. Papinianus. § si conditioni. ff. de inofficioso testamento. Ant. Faber. lib. 17. coniecturarum cap. 1. o querella distinguit a petitione hereditatis,

nec minus dum est querella actus esse, ut recte scribit doc-
tissimus Gisbar[illegible] in § hoc 4°. nu. 13. qui late trac-
tat numeris antecedentibus utrum querella inofficiosi tes-
tamenti hodie locum habeat attento iure nostro Regio.
et cum his finitur rubrica.

AD LEGEM QVONIAM in prioribus. C. de inofficioso test° commentum atque declaratio.

N. 1.

Quae et fama celebrem nostra lex quoniam in prioribus, eiusque decissiones miris magnisque laudibus merito omnes interpretes extollunt ut ex Seq. p. Balb. cons. 145. constat quippe qui eius materia famossa plures continet difficultates, ut Baldi. in presenti in additionibus ad Rodericum Suarez affirmat ipseque Suarez testatur in suis legis prologo. valde utile esse quotidie in practica versari, ab eius principiis questiones arduissimas et quotidianas in materia successionis, tam in maioratibus, quam in aliis bonis quae vinculantur deribari, et tam in consulendo quam in iudicando, varia dubitatissimaque negotia esse occurrisse. Quare rei publicae utile iudicavi [illegible] commentari legem, quod licet in polito sermone, ut testatur Osualdus ad Donellum lib. 19 comm. cap. 4. recte fecit.

Quam

Ad text. in leg. quoniam

N 2

Quam nra lex preter ordinarios exornant. Hildenius lib. 2. obser. pract. obser. 119. Otomanus in disp. de quarta legitimaria. Cenaius comm. cap. 10. Antonius Gabriel. lib. 6. communium concl. 4 de legitima. concl. 1. Vergius. q. 87. Groisferus. novel. 18. iustiniani cap. 3. Iulius Pacius in methodicis ad codicem lib. 3. tit. 28. cap. 6. Gomez in lo. cum Baronus elegantis i. Menchaca de successionum creat. lib. 2. § 10. Costa lib. 1 selectarum. cap. 1. nu. 34. et in lo. Gallus. § et quid si tantum. nu. 474. de liberis et posthumis. Tiraquellus. si pater verbo iure certo ex ra. de testamentis. Covarrubias in cap. Rainaldus de testamentis in decretalibus. Molina lib. 2. de primogenitis. cap. 1. a nu. 20. Mieres 1a p. de maioratibus. q. 10. Ordoñez in lo. si pater anu. 11. de institutionibus et substitutionibus. Molina de iustitia et iure. tract. 2. disp. 179. Picardo in rubrica inst. de vulgari nu. 53. et in §. conditiones. nu. 6. inst. de verborum obligationibus. Gregorius lopez in lo. 9. tit. 4. part. 6. verbo valdria el testamento. et Tapius in lo. 11. dicto tit. 4. Donellus dicto lib. 19 cap. 4. et laudatur ab Osualdo in notatis ad eundem Donellum eodem lib. et cap.; licet. N. nrum o textum ut eius elegans decisio percipi possit explicemus, sed eius q. sensus audiamus.

N 3

dicimus o iure inofficiosi querelle non tantum ex 3c redatio filio dabatur sed instituto si in tota legitima eidem non fuisset relicta etiamne. lex Despania neque

quo

§ quoniam autem et § 4. l. si non mortis 25. ff. eod. tit.^o l. cum quaeritur. cod. eodem. Costa in l. Gallus. § et quid si tantum in 1.^a parte nu. 5. Suarez in emendationibus ad Zoenesium lib. 3 nu. 1. Petrus Gregorius lib. 44. syntagmatum. Donellus. lib. 19. comm. cap. 4. ea ratione quia inofficiosi testamenti querella filio propter paternam impietatem quando exheredavit, dabatur, quae impietas pater debat quando filio integram legitimam non relinquebat, quod quidem ius iuri imperatoris iustiniani nostris legibus emendatum est l. omnimodo. 30. cod. eod. tit.^o quam iniquum esse male contendit Ant.^o Faber de erroribus pragmaticorum. deca. de 14. error. 8. ea namque dicta l. omnimodo et similibus cavet inofficiosi testamenti querellam in bonis testatoris filiis et reliquis personis, quibus legitima debetur non dare si illis integra legitima non relinquatur, sed debere ad dicta legitimae suplementum agere per exempliora. Filio autem de legitima patris debebantur quinquaginta tantum et relicta ss. non potuit petere, querella inofficiosi paterni testamenti rescindi, sed ut legitima suppleatur, in eo quod etiam praestent ubi testant. Here...aco desucessionis ereat. § 10. nu. § 14. Donellus ubi supra Gregorius lo. pez in l. 5. tit.^o 8. parti. 6. Cuiacius lib. 4. senten. Pauli. tit.^o 5. vers. si filius. Spino de testamentis. glos. 87. principali. nu. 32

Itaque

Ad quintum quoniam

Filiis enim indicta l. omnimodo. ex ea ratione, quia iure antiquo fiebat quod quando pater filium instituisset, et non integram sibi legitimam reliquisset testamentum per inofficiosi querellam rescissum testantis defraudabatur voluntas, qui ipsi filium non fuit impius, et licet eo fuerit animo ut filio legitimam integram relinqueret, nec ullam iniuriam inferret errabit tamen in suo patrimonio estimando et se minus habere in bonis, quam habebat putans ideo ampliorem summam filio non reliquit, quare noster Imperator Iustinianus indicta l. omnimodo testatoribus et filiis prospexit, testatoribus ne eorum rescinderent testamenta, filijs, ut suam integram legitimam acciperent. videndus Ant. Faber de erroribus pragmaticorum. dicta decade 14 error. 8. ubi reputat ad legitimae supplementum actionem ex testamento filio competere quasi ex testatoris voluntate succedat qui multo libentius siquidem hoc existimaret filio integram legitimam relictam esset quam ut eo preterito ne testamentum suum rescinderet. quasi hoc is non cavens, quae opinio verior est quam alia Salicetus. Pauli de Castro et aliorum, quos refert Menchaca §. 10. nu. 517. existimantium pro legitimae supplemento non actionem ex testamento, sive ex opinione hereditatis sed de condictione ex lege competere, quos refert et vincit Menchaca ubi supra.

Testamentis enim non satis provisum erat, si quidem dis-

debat ut in portione legitima filiis relinqueret aliquo in onere, §. ddi[illegible] ... oravata, quod in casu inofficiosi testamenti querella locum debat, et testamentum ut inofficiosum rescindebat, quare in nostro textu Iustinianus statuit conditionem, modum, moram sive dilationem, seu aliud gravamen quod cum legitime appositum ipso iure tolli, ac perinde haberi ac si scriptum non fuisset, ut sic testamentum valeat nec querella rescindi possit, quod prioribus sanctionibus dispositum non fuerat qui bus statutum erat legitima supplementum his praestandum quibus non in portione legitima relicta fuisset, ut ex Salicet et aliis tradit Costa in cap. si pater verbo in re certa. nu. 16. de testamentis lib. 6.

De gravamine legitime filiorum et aliorum nostri futurus est sermo, frustraneus ergo erit labor si quid sit legitima ignoremus ideo ut que dicturi sumus facilius intelligamus, aliqua circa legitimam notatu digna animadvertenda sunt.

Populi R. moribus inofficiosi testamenti querella inducta ex Donello lib. 19. comm. cap. 8. Osualdo ad eum ubi supra litt. F. Ottomano in suo institut. ... erindis p. de 4ª legitima, tria non lo. Qlitia, ut male putavit Cuiacius lib. 2. obser. cap. 21. et lib. 8. cap. 14. rete reprehensus ab Osualdo ubi supra, nec in re Praetorio, ut non recte affirmavit

Ad Xuriu lo. quoniã.

Camillus Plautius ad rubr. cod. qui admitti nec et qui vincit extractis a Bobeano in lo. 31. de bulgari fine. 4 et 5. Osualdo ubi supra filii a parentibus exheredati testamenta paterna oppugnare coeperunt petentes rescindi ut inofficiosa et quasi parentes furiosi et non sane mentis fuissent filios hereditate privando, sic pudor et verecundia parentis ledebat, hac ratione ad exemplum l.is Falcidiæ, qua quarta pars hereditatis data scripto heredi et legatis gravato ut adire hereditatem impellat, ex tit. ff. ad lo. Falcidiam introducta est portio legitima ut illi, quibus quarta legitima relinqueretur, non possent impugnare ut inofficiosa testamenta, sed quarta contenti essent. Quare in multis iuris locis appellat 4.a legitima 4.a Falcidia. lo. Papinianus. ff. 2.a § 4.a et §. meminisse. ff. hoc tit. lo. quisquis. 5. §. ad filios. C. ad leg. iuliam maiestatis. lo. quoniam nuper C. hoc tit. auth. ut luce nove constitutiones quasi in principio. colat. 5. ibi Falcidia quæ filiis parentibus relinquitur auth. de immensis donationibus in princ. colat. 7. ibi de falcidia et illius parte. Osuald. Romanus ubi supra. Pacius dicto cap. 6. nu. 29. Osualdus dicto cap. 4 lit. L 3.a Duarenus hoc tit. cap. ult. in fine Goveanus lib. 2. vari. lectionum concedentes quod legitima non ad exemplum l.is Falcidiæ, sed ex ipsa lo. Falcidia inducta fuisse.

N. 7. Neque cui mirum videri debet legitimam filiorum

ad exemplum quartae Falcidiae inductum, Falcidiam appellari,
nam hic loquendi modus non est insolens in iure, ut vi-
dere licet in quarta Trebellianica, quae in fidei commisso u-
niversali ad exemplum Falcidiae est introducta. §. sed quia
heredes. inst. de fidei commissariis hereditatibus, et ideo
Falcidia appellatur. in lo. cum filio 11. §. deinde. ff de lega-
tis i. ... titia. ff ad legem Falcidiam. observat Donellus
dicto. lib. 19. comm. cap. 4.

Portio enim haec legitima multis variis nomi-
nibus appellatur in lo. Papinianus 8. §. unde. ff hoc
titulo aliquando debitum naturale. lo. scimus 36. §. ultimo.
C. hoc titulo portio substantiae ... novissima hoc
titulo quarta debita portio. lo. si totas. C. de inofficiosis dona-
tionibus ... debitum ... bonorum subsidium. lo. siquis in
suo 33. C. hoc titulo multos et alios legitimae appellationum
congessit ... dicto. cap. 6. nu. ... Osualdus ad
Donellum dicto. cap. 4. litt. T. communiter tamen interpretes hanc
legitimam quartam non appellant testante Donello dicto cap. 4.

N. 8.

In novum quaestio est inter interpretes et antiquiores et novio-
res, quo iure legitima filiorum fuerit inducta. Concius lib. 1.
subcisivarum lectionum. cap. 3. Ribardus de authoritate pru-
dentum cap. 12. Hortensius in principio inst. hoc titulo male putant
eadem iuris parte, qua querella inducta est fuisse introductam
quartam legitimam. quorum opinio non convincit, quia querella inof-
ficiosi moribus inducta est ut supra diximus, at legitima

N. 9.

...

legibus

Ad 1a in lo. quoniam..

legibus a quibus nomen sumpsit ex traditis a Cosilicio de portione legitima cap. 4. Osualdo ad Donellum ubi supra.

N. 10. Succedunt duo adversantes inserpraeteritis opiniones affirmant alii iure civili non nati deberi legitimam filiis. Alii nati non civili, et iure civili non nati inductam fuisse defendunt relati a Suarez in praesenti limit. 2. ampl. Valdes. a lit. A. Petro Greggorio lib. 44. sintagmatis cap. 4. nu. 10. Mendoza de successionum creat. § 20. nu. 298. Fello Fernandez in lo. 1. Tauri. nu. 4. Costa in cap. si pater 3. p verbo privare non possit de testamentis lib. 6. Sarmiento. lib. 1. selectarum. cap. 14. nu. 6. et 7. Ant. Faber. de erroribus pragmaticorum decade 14. errore 3. et duade. 14. et laudati ab Osualdo ad Donellum dicto cap. 4. litt. V. qui acriter reprehendunt eos qui putant legitimam filiorum iure nati non civili deberi.

N. 11. Ex qua opinione inferunt supra relati auctores quod quia ea quae iuris civilis sunt passim abiolli, potuit et legitima filiorum lo. statuto. in toto etiam tolli. videndus Mendoza ubi supra a nu. 292. qui numero 397 affirmat lo. generali fieri posse ut pater faciat maioratum uni filiorum, nullis bonis neque alimentis relictis aliis filiis. sic defendit valere forum regni Aragonum, quo cavet

posse patrem libere exheredare filium, dum ei relinquat quinque solidos, de qua consuetudine videndi Sarmiento. dicto cap. 14. num. 9. Monterrosso. descissione. Aragonum. desci. 39. ex num. 308. et scribit Menchaca. Rodericus Suarez posse Principem de plenitudine potestatis dare licentiam patri plures filios habenti ut de universis bonis maioratum faciat siquidem et eidem potestate data refundatur, ut omnia bona sua abiciat in mare quamvis filios habeat et tandem concludit de potestate ordinaria non posse nisi causa cognita et legitima ea adsit: tunc enim his intervenientibus securum erit in conscientia principi per quam talis licentia concessit

Pro qua opinione facit quia si legitima est iuris naturalis nobilitas tolli non posset iuxta vulgare principium quo cavetur naturalia iura semper immutabilia permanere. §. sed naturalia inst. de iure naturali. sed legitimae filiorum tollitur in multis incasibus. ergo non est iuris naturalis, sed civilis, tollitur i. filia quam pater neque instituere neque exheredare tenebatur §. 1. vers. sed non ita de filiabus inst. de exheredat. liberorum et quod fortius est tollitur etiam lege divina, ut constat ex cap. 27. numerorum ibi homo cum mortuus fuerit sine filio, ad filiam transibit ad filiam. ergo cum filius habebat hoc iure divino filia hereditate privabatur, et propter relatam auctoritatem constat in dicto cap. 27. numerorum. ubi ex ea ratione petebant filiae dari possessionem inter cognatos suos quia pater earum filios masculos non reliquerat.

N. 12.

ergo tollitur

V 13.

Ad 3u iuri quoniā.

2º tollit legitima filio exheredat. paterna. auth. en. de nuptiis. §. aliud quoque capitulum et §. causas, et quod magis ē iure antiquo ferè nulla causa praecedente poterat pater filium exheredare quem poterat et occidere. l. in suis 11. ff. de liberis et posthumis neque exheredatio admittebatur iure civili aut praetorio. l. ad bona paterna. l. non putavit 7. ff. de bonorum possessionibus contra tabulas neque legitima aliqua filiis debebatur, donec introducta fuit querella inofficiosi testamenti. 3º nullam legitimam debebant filii in bonis matris ante senatus consultum Orficianum ex tit. C. et inst. ad Orficianum. 4º si iuris naturalis esset legitima iuramentum, quo filia renuntiavit eidem non esset observandum. cap. si quis. cap. inter cetera. cap. ultimo. 22. q. 4. sed tale iuramentum valet et est observandum. cap. quamvis pactum de pactis lib. 6. ergo legitima non est iuris naturalis, sed positivi civilis.

V 14.

Quibus argumentis non obstantibus vera non est superior opinio, quam non admittunt Suarez ubi supra dicta limitatione 2. anu 2. Osualdus in notatis ad Donellum lib. 19 comm. cap. 4 litt. V. nec obstat primum argumentum pro suprarelata opinione adductum, nam quamvis verum sit patrem non teneri media iurisprudentia attenta filias instituere, aut nominatim exheredare, ideo licet praeteritae fuissent testamentum valebat non ex eo dicitur legitimam fuisse sublatam filiabus, quia illae succedebant praeteritae

C. de inoff. test.

paribus iure accrescendi, si fratres fuissent instituti in testamen to, in quo praeterita filiarum continebatur succedebant filiae in virilem seu aequam portionem cum caeteris fratribus si extranei fuissent instituti, filiae praeteritae dimidiam partem auferebant hereditatis ut constat ex Vlpiano in fragmentis. tit. 22. §. scriptis. Paulo lib. 3. senten. tit. 4. §. filio. Vbi Cuiacius et Theophilus in §. 1. inst. de exheredat. liberorum. Videndus Otthomanus et Hilebenius in lo. maximum vitium C. de liberis praeteritis, sed et illam differentiam inter praeteritionem filiorum et filiarum sustulit Iustinianus in dicta lo. maximum vitium de liberis praeteritis ubi eos qui has differentias introduxerant merito appellat naturae accusatores quasi naturae accusent cur non omnes masculos generaverint.

Nec obstat difficilis auctoritas capituli 27. cui ex theologorum sententia reddendum est apud Hebreos filios tantum masculos vocatos fuisse ad possessiones trasimnas quae erant bona immobilia non filias ex eo quod voluerit Deus certitudinem familiarum conservari propter Messiam ad cognitionem veritatis, ne cum prophetae dixissent dominum nostrum Iesum Christum prius nascitum de tribu Iuda et semine David ad convincendos Iudaeos una quaeque tribus et familia habuit distinctas possessiones quae non poterant vendi in perpetuum aut alienari, ut constat ex Leuitico cap. 25. cum autem familia non possit conservari in feminis quae sunt finis familiae et transeunt in mariti familiam, et earum filii maritorum, non ipsarum nomen sumant, et sic possessio unius stirpis in aliam transibat, et

N. 15

familia

familiae continebant merito ad filias non pertinebat hereditas patris nisi indefectu filiorum, ad eos autem pertinebat, quia illi familiam patris conservant et hereditatem ad posteros transmittunt cum nomine familiae

N 16.

Non obstat 2um argumentum quo probat legitimam posse illi filio exheredato paterna aufferri. ut cum de appellatione non sit § aliud quoque capitulum, et § causas collat. 8. tenet enim filios posse paterna hereditate privari propter quatuordecim causas in dicto § causas contentas. quod ratione naturali non solo civili iure fit, namque cum filii parentibus debitam reverentiam naturali ratione exhibere teneantur. lo. veluti erga Deum religio ff de iustitia et iure. quos iure Romano velut Deos tenebant venerari. Covarruvias lib. 2. comm. cap. 13. num. 1. nali et late Solorzano de parricidii crimine lib. 2. cap. 2. pag. 10 et 100 summa cum ratione factum est ut filii erga parentes ingrati quavis ex quatuordecim causis in dicto § causas expressis possint exheredari enim ratione ingratitudinis ratione altera naturali, qua legitima debetur filiis in bonis parentum et haec, velut inferior illi superiori cedit, ut tenet Pichardo in rubrica de hereditatibus quae abintestato deferuntur nu. 6

N 17.

Nec obstat quod supra adduximus s. iure civili antiquo sine ulla iusta causa licuisse parentibus filios exheredare, et eo iure exheredatos ad bona paterna non admissos donec introducta fuit inofficiosi testamenti querella. Cui difficultati rendetur est quod licet lo. dic-

decim tabullarum permissum erat parentibus filios occide-
re lo. in suis ii. de liberis et posthumis lo. finali
C. de patria potestate. Probat Osualdus in nota-
ris ad Donellum lib. 2. comm. cap. 25. litt. A et sequen=
tibus, tamen cum patria potestas non in atrocitate, sed
in pietate consistere debeat, teste Marciano iuriscon-
sulto in lo. divus. ff. ad legem Pompeiam de parricidiis
fuit haec potestas mitioribus legibus coarctata, ita
ut patri non liceat ii filium atrociter animadvertere.
lo. 3. et 4. C. de patria potestate ex titulis ff. et C.
ad legem Pompeiam de parricidiis. lo. 3. ff. ad legem
Corneliam de sicariis, ubi in auditum filium per inobedien-
tem patri intelligere debemus. Videatur Dus Caldeira
lib. 3. variarum lectionum cap. 3.

N. 18.

Verum quia nimis restricta manebat patria potes-
tas ut filii in obsequii, et obedientia paterna contine-
rentur, licebat ad haec patri filium exheredare sine
ulla causa, ut sic venerabiliora fierent iura patriae
potestatis, et filii obsequentiores redderent parentibus ti=
mentes exheredari, si in patres deliquissent, aut
graviter peccassent. Quod eleganter expressit di-
vus Ambrosius lib. 5. epistolarum. epist. 5. ibi: usura
humanae hereditatis pecuniariae ora facit, ut vene-
rabiliora fiant iura pietatis, quia hoc quoque plus
defert parentibus ne cassa pietas patris videatur
se exheredaturum contumacis pignoris. Ex quo et Quinti=

lianu

Ad 3u. in l. quonia

liano refert Solorzano dicto lib. 2. cap. 8. quare ex heredati ad bona paterna nec prætorio nec civili iure admittebant. dicta l. non putavit 8. de bonorum possessionibus secundum tabullas, donec moribus introducta querella inofficiosi testamenti si immerito exheredarentur per parentes ceperunt paterna testamenta rescindi quasi parentes non sane mentis fuissent eos hereditate privando l. 1. 2. et 3. ff de inofficioso testamento. Quo tempore licet non iuxte exheredatis daret querella erat in iudicis arbitrio iudicare boni viri arbitratu an causa propter quam facta fuerat exheredatio esset iuxta ut recte probat Donellus lib. 6. comm. cap. 12. Postea vero quatuordecim causæ expressæ sunt in dicto aut. ut cum de appellatione § aliud quoque capitulum exstaretur ut si aliqua ex iis non adesset non posset pater filium exheredare.

Unde dici potest iura antiqua ante introductionem querellæ inofficiosi iniusta fuisse imo omnino esse summa ratione, ut filii in paterna obedientia continerentur, neque affirmari potest illis iuribus iniuriam irrogatam filiis, quos pro libito exheredare licebat parentibus, ideo enim antiquæ leges non præsumpsisse patres qui plus amare solent filios quam se ipsos leges istis quidem ff quod metus causa, iis et cum incumbentibus vitæ periculis solet comonere dignitas, ut ex Cassiodoro, et aliis tradit Solorzano dicto lib. 2. cap. 10. filios exheredaturos, nisi in

oratos de se male meritos, et iusta causa concurren-
te ad exheredat. quod et praesumebat Plato, qui sta-
tuens posse parentes filios exheredare credidit nun-
quam ea potestate abusuros testante Osualdo ad Do-
nellum dicto cap. 4. lit. D. ex quibus apparet filios
bonis debitis non fuisse privatos solo iure civili an-
tiquo sed id ius nali ratione obedientiae fundari. quare
nalis et superior vincebat aliam rationem nalis inferiorem, quae debet
portio filiis in bonis parentum.

Ex qua etiam ratione defendit Osualdus ubi supra fo-
rum Aragoniae quo cavet posse patres filios exheredare quinque
solidis relictis cuius fori argumento male affirmant Men-
chaca ubi supra. Sarmiento. dicto lib. 2. cap. 14. posse
legitimam filiorum ut pote iure civili introductam lege civili
seu statuto in totum tolli, item forum ratione nalis fundat
obedientiae videlicet erga parentes, quod non viderunt prae-
dicti Meneza cum Sarmiento.

Non obstat 3.um argumentum quo dicebamus ante sena-
tus consultum Orficianum non habuisse filios legitimam in bo-
nis matris quo etiam praecipuo argumento movetur Ant.
Faber ubi supra ut sit legitima filiorum iuris
civilis, ideo in totum tolli posse lege statuto, quia
ret quod licet filii ab hereditate materna excluderentur
lege duodecim tabularum ex ea ratione, quia non erant
sui heredes Ulpianus in fragmentis tit. 26. §. 7.
tamen alio iure vocabantur ad hereditatem maternam

Praetorio

N. 20.

N. 21.

Pretorio. s. et 4.º unde cognati ut constat ex prio inst. ad Tertillianum, pretor enim equitate motus eos admittebat lo. 2. ff unde cognati. Petrus Gregorius lib. 45. sintagmatis cap. 2. Canu. 3. Osualdus ad Donellum lib. 9 commentar. cap. 2. litt. A. donec latus est senatusconsultum orficianum sub Marco Aurelio Philosopho et Comodo eius filio anno 181. velut testatur Pontanus, qui legitima defert filiis in bonis matris. Petrus Gregorius et Osualdus ubisupra Ant. Augustinus de legibus et senatus consultis ad senatus consultum orficianum pag. mihi 207.

N. 22.

Non obstat ultimum argumentum de pactis lib. 6. cui respondet Costanus ubi supra cotum filia ob inire locum legitima prohibentis. lo quoniam novella C. hoc 4.º et filia dote affecta licet modica renuntiasse ius iuramento hereditati paterna, ac proinde cum non renuntiaverit intoto legitima, sed quo ad legitima iuramentum observandum, siquidem legitima debetur iuris natis, non ut quo ad legitimas, ut infra dicemus ex quibus satis factum manet fortioribus argumentis opinantium legitimam iure civili inductam fuisse aliis rent. Suarez in presenti limitatione 3. Costanus et Osualdus ubisupra

N. 23.

Videamus nunc de altera opinione 3.ª ria quia filiorum legitima. Suarez ubisupra. Donellus dicto lib. 19 commentar. cap. 4. Hildenius lib. 1. observationum. obser. 122. Cataiius novella 18. Baldus in §. penale. inst.

Soc. 4º. Molina lib. 1. de Hispanorum primogenitis cap. 1. nu. 16. Rojas de successionibus ab intestato. cap. 4. nu. 7. Covarruvias et alii, quos referunt et sequuntur Valdes ad Rodericum Suarez ubi supra litt. ... Ibi ... in rubr. inst. de hereditatibus quae ab intestato. nu. 61. affirmant legitimam deberi filiis in bonis parentum iuris naturalis errore ... ideo recte dici legitimam quoad substantiam esse iuris naturalis quoad vero seu quantitatem legitimam esse iuris civilis, quia constiterit quantitas legitima finita aut taxata est. Videndi Suarez et Molina ubi supra, qui hanc opinionem quam veram esse censent, probant ex tex. in l. scripto heredes. ibi liberis et non simul et parentum esse votum ff. unde liberi. l. cum ro. ff. de bonis damnatorum.

2º Hanc sententiam probant ex cap. ius naturale 1ª dist. ibi ut viri et feminae coniunctio liberorum successio et educatio. Quam opinionem licet in se veram non probat ille textus, nam illa verba liberorum successio non debent intelligi de successione hereditaria, sed de successione per carnis propagationem quod notavit glosa ibi verbo successio. Item Baeza lib. 2. de successionibus creat. §. 20. nu. 301. et apertius comprobat ex eo quod ille textus desumptus est ex divo Isidoro lib. 5. ethimol. cap. 4. ubi in probatis codicibus non legitur liberorum successio sed liberorum susceptio, alias enim male ante procreationem et educationem liberorum collocaret successio hereditaria. Opinionem igitur Suarez, Donelli, Molinae, Paci et aliorum ulteriori retenta quae-

N 24.

N 25.

licet

licet non probet in dicto capite ius naturale. Probant ex iuribus supra allegatis et ex iis quae adducunt doctores dictae sententiam sequentes.

1.º infert non posse legitimam filiorum lege civili statuto interim tolli, quia cum legitima quo ad substantiam sit iuris naturalis, et illud ius immutabile sit nulla lege civili tolli poterit, sed lex quae tolleret, nisi compensatione faceret filio in alia re, quae suppleret vicem legitimae esset contra leges divinas canonicas et civiles ex quibus apparet cavendum esse a ... miento Menchaca, Tello Fernandez, Antonio Fabro ... aliis affirmantibus legitimam iure civili lege seu statuto interim tolli posse.

N 26

2.º infert illam clausulam, quam in multis facultatibus maioratum se vidisse testatur Suarez in praesenti limitatione 2. nu. 14. Doos licencia y facultad para que de todos vuestros bienes o de qualquier parte de ellos podais hacer e hagais mayorazgo en uno de vuestros hijos qual quisieredes e por bien tubieredes iniustam fuisse et ... consulentis et concedentis onerosam, cum adversetur iuri naturali quod a Principe tolli non potest. Suarez ubi supra. Gregorius Lopez in lege 32. verbo no baldria. 4.º 9. parte ... Molina lib. 2. de primogeniis cap. .. nu. 24. ubi ... recte affirmat neque principes et eius consiliarios talem ...

facultatis concedentis ut s. possit pater quamvis plures filios habeat uni maioratus facere de universis bonis nec patris ea facultate utentis tutos ee in conscientia, licet alii filii divites sint quibus eis legitima relinquere tenet ut tradit idem Molina dic to lib. 2. cap. 15. nu. 24. qui in dicto cap. 1º. nu. 25. scribit nunquam tales facultates regias fuisse, sed maois credendis e Rodefrico Suarez qui se vidisse affirmat. cui assentire videt Gregorius Lopez ubi supra ibi damnat consuetus clausulas dicendas. Perez de maioratibus 1ª parte q. 93. nu. 14. Molina Theologus de iustitia tract. 2. ds p. 178. nu. 5.

3º infert non ee verus doctrina ferdinandi Menchaca dicto lib. 2. de successionis creat § 20. nu. 307. Cuius meminimus supra dum scribit posse Principe in totum tollere legitima filiorum qui postea nu. 308. intelligit de plenitudine potestatis, non vero de potestate ordinaria. Qua opinio convincit ex eo q. licet Baldus in lo. digna vox C. de legibus Angelus in lo. Princeps. ff eodem et alii putent differentia constituendam inter potestates Principis absolutas et ordinarias verius e non dari in Principe absolutas potestates nisi in tyrano ut ex Soto lib. 4. de iustitia et iure q. 4. art 1. adducit Morla in emporio iuris 4º 1. q. 1. nu. 7. unde merito quam plenitudinis potestatis appellant DD. aliqui plenitudinis tempestatis dicunt. Aimon cravetta de antiquitate temporum 1ª parte § non omitto. nu. 4. Antonius

N 21.

Ad tex in lo quoniam

Besaurus in decisionibus Pedemontanis decisione 9 nu. 1. Ant. faber in iurisprudentia Papinianea tit. 1. prio 2. computatione 3. et in eodem tit. prio 2. comp. 2. Osualdus in notatis ad Donellum lib. 5. comm. cap. 3. litt. A. qui recte affirmant non posse principem privato quaesitum sine legitima causa adimere non posse [...] intotum tollere legitimam, quoad filios pertinet, et iure nati et civili multo minus iubere, ut pater quis filios dicat bona sua in mare abiiciat ut [...] putavit Menchaca dicto nu. 308.

4° infert quod diximus legitimam filiorum lo. statuto, seu consuetudine intotum tolli non posse limitandum esse quando filii sint aliunde alimenta competentia ex quibus ali possint, tunc enim recte poterit lex, statutum seu consuetudo intotum tollere legitimam, nam quod dicitur legitimam deberi filiis iure nati, intelligendum est si aliunde non habeant alimenta competentia, Palatio Rubios, Covarrubias et alii quos refert et sequitur Molina dicto lib. 2. de primogeniis cap. 1. nu. 23. Matienzo in lo 2. glosa 1a nu. [...] tit. 7. lib. 5. recopilationis.

N 22

Quod tamen observandum in Principe, qui quamvis filii habeant aliunde competentia alimenta non poterit rescripto tollere intotum legitimam, videndus Molina ubi supra qui rationem diversitatis tradit et Molina theologus de

N 23

iustitia et iure tr.u 2. disp. 578. qui alterus Molinam sequitur, sed aliq. rones diffre tradere se affirmat, quae si bene inspiciat tradita fuit a nro Molina dicto cap. 1. nu 23. nam ipsius in nu 14. constat aperte loquens quando filius aliunde non debeat alimenta competentia, quo in casu legitima deberet filiis iure nali nec ipse Molina secus neoat.

Si infert quod quamvis legitima quando filii non sent unde ali possint non possit in totum tolli. lege statuto seu consuetudine, poterit tn minui, quia cum quantitas legitima lege civili ut diximus taxata sit, et per alia lege civili statuto s. consuetudine minui. Suarez in praesenti limite 2. anu 1. Gregorius Lopez in lege 32 tit 9. part. 6. in glosa magna in principio. Ant. Gomez in lege 40. tauri nu 54. Cobarrubias de sponsalib. 2 p. cap. 8. §. 6. nu 4 et 5. quos sequitur Molina dicto lib. 2. cap. 1. nu 14. quod intelligendum e dummodo supersint filiis alimenta competentia

N 30

Quod etiam procedit in Principe qui rescripto poterit minuere legitimam filiorum et dare facultatem patri ut instituat maioratum uni filio, dummodo relinquat ceteris competentia alimenta et filiabus dotes sufficientes considerata personarum ac patrimonii qualitate, quamvis alimenta et dotes sint minus legitima, ut quotidie concedunt a Rege facultates ad maioratus constituendos sub hac clausula. Contanto que

N 31.

dias

Ad tex. in leg. quoniã.

aias de dexar y dexeis a los otros hijos y hijas que
aora teneis y tubieredes de aqui adelante en quien no su
cediere el dicho maiorazgo alimentos aunque no sean en to
ta cantidad quanta les podra venir de legitima. De
qua clausula agit Molina lib. 2. de primogeniis. cap.
15. nu. 5. et 29. qui nu. 41. cautius eẽ asserit si in
facultate Regia assignet certa quantitas alimentorum
pro ut sæpe fit ne in taxatione innumera oriantur li
tes, et nu. 42. filiis incestuosis, spuriis et natalibus prę
standa eẽ alimenta ad quos facultates maioratus eum ius
tificandos, et minutionem legitimæ sufficiens ẽ causa publi
ca quæ versat in institutione maioratuum, nec alia
causa extra quærenda ẽ ut defendunt Gregorius Lopez
in dicta leg. 32. tit. 9. part. 6. glosa magna in principio.
Menchaca lib. 2. de successionum creat. §. 20 nu. 316.
Molina dicto lib. 2. cap. 1. nu. 26. Matienzo in leg. 1.
glosa 1.ª tit. 7. lib. 5. recopilationis Molina theolo
gus dicta disp. 518. nu. 5. qui quamvis in hoc regno sæ
in praxi obtinere fateat solere hos Catholicos Re
ges has facultates adminuendã legitimã concedere se. id
non consulere Regibus affirmavit cum in nostro reg
no possit pater de tertio et 5.º bonorum uni filio maio
ratum facere sine alia nova licencia Regia. Pro.

Pro huius 2.ª animadversionis coronide observandum est quod quivis pater uni filio maioratum instituens non relinquat aliis filiis alimenta competentia, et filiabus sufficientes dotes non ex eo poterunt filii et filiae dicere nullum maioratum nec nullum pronuntiabitur, sed substinebitur, et ex bonis ipsius praestabuntur alimenta et dotes competentes, pro quibus agi poterit a fratre maioratum posse sorum quod etiam procedit quando filiis et filiabus reliquit pater, pro dotibus et alimentis bonaque postea edita fuerunt, tunc enim etiam substinebitur primogenitus si ipsis filiis alia bona pro dotibus et alimentis praestabuntur ut multis rationibus et auctoritatibus defendit Molina dicto lib. 2. cap. 15. anu 24. usque ad 35. Suarez in praesenti limitatione 2. qui nu. 10. scribit ita multoties practicari vidisse in Regia Cancellaria.

N. 32.

3.º animadvertendum est frustra alteros de gravamine legitima, nisi sciamus quanta fuerit olim, et hodie legitima filiorum, ut ex eo an gravata sit cognoscamus, iure igitur digestorum et codicis legitima filiorum fuit 4.ª pars bonorum parentum. l. Papinianus 8. §. quemadmodum et §. 4. ff. de inoff. test.º l. omnimodo cum quaerit 6. l. si parentibus 8. C. eodem. cuius 4.ª partem relinquere tenebatur pater filiis, de aliis poterat tribus videlicet libere disponere postea autem Authenticorum iure ffrum et C.is iure immutato, aucta est legitima liberorum et sancitum patrum qui

N. 33.

omnes

vnus duos vel s. quatuor filios haberet ex asse i. duode
cim vnciis in quas dividebat hereditas trientem i. qua
tuor vncias filiis relinquere teneri ita vt ex tribus par
tibus vnam filiis daret, si vero plures quam 4or filios habe
semissem, i. sex vncias, quae erant dimidia pars here
ditatis filiis praestaret. auth. de triente et semisse §.
1. et 2. auth. novissima de tit. quod Iustiniani consti
tutio licet ratione alienam putet Ant. Faber de erro
ribus pragmaticorum decade 11. errore 9. quia rationi ma
gis congruebat vt quo quis plures filios haberet minorem
singuli portionem pro legitima consequerentur defendi
posse ex eo quod id concessum fuit multitudini filio
rum, cui maxima iura fabent Christophorus Beccius de portione
legitima cap. 6. in fine quem refert Osualdus in nota
tis ad Donellum vbi supra.

Iure regni Lusitaniae legitima filiorum est duae partes heredita
tis ita vt tantum de tertia possit pater libere disponere
ex lib. 4. ordinationum tit. 7. tradit Molina de iustitia tit.
2. disp. 158.

Iure Regio Castellae legitima filiorum et reliquorum
descendentium est omnia bona parentum praeter 5am de quo li
bere potest pater disponere s. in operibus piis vel in fa
vorem extranei. Constat ex lege 7. tit. 12. lib. 3. fori. lege 9.
tit. 5. eodem lib. quae approbatae est lege 28. Tauri, quae est
lex 12. tit. 6. lib. 5. recopilationis. Matienzo in
reco[...]

nu. 1. eodẽ t.° 6. et in dicta l. 12. obs. 4. Azebedo in ea-
dẽ l. nu. 1. scribit difficulter defendi posse hodie doctri-
nã Roderici Suarez in nra l. limit. 1. affirmantis q
quando pater ditissimus sit poterit pro anima s. pijs o=
peribus aliquid ultra 5.ã legare. videndus Molina. dicta
disp. 185. qui male allegauit l. 30. tauri vt probaret
legitimã filiorũ eẽ oĩa bona parentũ, debuit em̃ allega-
re iura supra adducta. videndus Escobar variarũ compu-
tationũ. comp.e 2. nu. 4. Paz ad l. 214. Styli

Illud tñ omittendũ non ẽ quod si pater plures filios
habuerit et ex eis nepotes, poterit unũ filiũ s. nepotẽ me-
liorare, quãuis pater vivat in 3.° et 5.° bonorũ. l. 1. et 2.
l. 20. t.° 6. lib. 5. recopilationis quo in casu alia bona
praeter 3.ã et 5.ã manent pro legitima filiorũ exempli grã.
testator qs in bonis habat unũ filiũ s. nepotẽ in 3.° et 5.°
melioravit. 3.ã et 5.ã. q sextũ et manent pro legitima
aequaliter inter oẽs filios dividenda. ceto. Molina dicta
disp. 185. et in eodẽ tt.° 2. disp. 578. nu 5. Escobar
ubi supra comp. 1. ubi late de computatione 3.ª et 5.ª

De foro Araconiae iã diximus apud Navarros
quae sit legitima filiorũ constat ex cap. 3. t.° 8. lib.
3. fori illi[us] regni de quo tractat Blancus in concordia
iuris verbo. Elegitima nu. 12. cuius fori disposi=
tionẽ

n. 34

n. 35

rionem iniquitatem contineri et ea ratione defendi posse quam defendit Osualdus in notatis ad Donellum. dicto lib. 19 comm. cap. 4. ut diximus supra.

N 36.

Patria igitur quae fuerit legitima filiorum et antiquo etiam veri iure quibus iuribus si quis obiiciat eam ex eo quod certam tantum partem bonorum prolegitima filiis assignaverint quod dictae rationi naturali, tacitum videtur usum earum filios ad universam parentum hereditatem vocaverit l. cum ratio de bonis damnatorum. l. scripto herede ff unde liberi veri potest verissimum esse ratione nati filios ad universam parentum hereditatem vocantis sed et aliam rationem naturalem suadere ut quisque de rebus suis libere disponat. l. frater. § idem responditur ff pro socio. l. 1. C. de sacrosanctis ecclesiis. l. ex tenore C. de iudeis ideo testamento hac nati ratione iure contrarium originem habuisse non iure civili dicendum est, ut dicit Alredus de contrahenda stipulatione cap. 2. col. 1. num. 22. Antonius Faber in iurisprudentia tit. 2. principio 4. illatione 1. defendunt Osualdus in notatis ad Donellum lib. 6. comm. cap. 4. litt. A. secutus Covarruviam, Donellum et alios, quos refert et Hilebernius in l. 1. C. de heredibus instituendis ubi viginti et duo argumenta pro contraria opinione adducit, quibus respondet ibidem a num. 10. Benedictus Finellus lib. 2. selectarum interpretationum

pretationum. cap. 10. pertons. Quare currentibus his duabus ronibus, natibus, merito legislatores temperamentum adhibuerant et certam portionem constituerunt quam tenerentur parentes filiis relinquere, aliquid vero de quo parentes ipsi libere disponere possent eam relinquendo cui voluissent.

Circa hanc animadversionem aliquae offeruntur quaestiones, quarum vera resolutionem sufficiet attingere. Prima quaestio est an filii exheredati, seu monachi franciscani et similes qui ex testamento capere non poss. in numero filiorum computentur. Exempli gratia. Petrus duos filios habuit Ioannem et Iacobum ad quos ex legitima patris una pertinebant. Iacobus fuit exheredatus seu monachus franciscanus factus, dubitatur utrum integra uncia praestanda sint Ioanni, an vero quinqua [illegible] tantum ut sic frater exheredatus seu monachus sibi partem non accrescat, partem faciat, quae quaestio adeo difficilis est ut reliquerit indecisam Bartolus in auth. novissima hoc titulo. Iaso vero ibidem fatetur se attingere noluisse ut arduas altiores radices habentem quam quis facile crediderit referente Hilebenio in dicta auth. nu. 10.

N 37.

Et here filius integram unciam non minus ac si alter filius exheredatus, seu monachus mortuus fuisset defendunt Baldus in allegata auth. nu. 6. Michael Grassus in thesau

N 38.

[illegible] intro quoniam.

in tesauro edit opinionum verbo legitima q. 1. nu 1. Menochia qui dicit sane est eorum opinionem lib. 2. de successionum creatione § 20. nu 206, et alii quos refert et sequitur Hilibenius ubi supra nu. 13.

N 39

Contra tamen opinionem S. Ioanni quinquagesimam profunda est non solum ab his iuris consultis, ex Scridas S. monachis partem alias dimidiam auferret. Tuentur Bartolus in l. Pater filius ff. de cont. Duarenus lib. 1. de iure accrescendi. cap. 14. Berengarius in l. in 4° ff. ad l. Falcidiam qui sane opinionem veriorem dicit. eius referunt licet non sequantur Menochia ubi supra nu. 26. Hilibenius in dicta auth. novissima nu. 12. Cuius opinionis est fuit Donellus lib. 19 comm. cap. 10. sequitur Osualdus ibidem in notatis litt. A.

N 40.

Verum Baldi et Hilibenii opinionem verius iudico, cui et assentire videtur Ant. Faber de erroribus Pragmaticorum. decade. 12. error. 7. et expresse in C. lib. 3. tt. 19. definitione 2. ubi asserit in Sabaudia servari fuisse dysceissum monachos non solum partem non facit, verum etiam nec in numerum liberorum computari idem in eodem C. lib. 1. tt. 3. definitione 2. ubi refert edicto ducis Sabaudiae statutum fuisse ut monachi ab omni successione excludantur, quod

non solum de Franciscanis intelligit, qui iure iure Canonico succedere non poss. Sed nec eorum monasteria sed de dominicanis quavis rescripto Clementis 4 admit tantur ad successiones veluti si in saeculo mortui essent, quae extensio ad dominicanos facta an recte procedere possit Sabaudia ut repugnet rescripto Summi Pontificis non est nostri instituti disputare.

Pro qua opinione Hilebenii faciunt lex qui repudiantis 17. lex si proponas 23. §. finali ff. de [illegible] 4. ubi filius exheredatus partem non facit. Alia fundamenta adducit Hilebenius in dicta auth. novissima arti. 11. qui artic. 13. argumentis, quae pro contraria opinione adducunt res.

Facit etiam pro Hilebenio dominus Osualdus qui in dicto cap. 10. lit. A ab eo discedit et contrariam sententiam amplectitur affirmans filium exheredatum partem facere sequens consideratio quod in quaestione proposita non agimus de filio iniuste exheredato qui in querella inofficiosi potest obtinere, hoc enim in casu non negamus filium exheredatum qui potest admitti per querellam quandiu partem facere quandiu admitti speratur et agere potest sed agimus de filio exheredato, qui tamen admitti non potest ad paternam hereditatem scilicet quia iuste exheredatus est fratre altero instituto in legitima portione et accunte scilicet iniuste exheredatus fuit et querellam repudiavit scilicet quinquennii

N. 49.

quenii tempus quo querellam movere debuit lapsum si querella non praeparavit nec filios reliquit in quos nondum praeparatam transmitterent quibus in casibus exheredatus agere non potest dicta lege qui repudiantis 17. hoc 4o. lege Papinianus 8. §. ultimo eodem 4o. lege si quis filius 34. Codice hoc eodem 4o. tunc enim filium incapacem manere successionis paternae nemo negare potest, sed Osualdus in notatis ad Donellum lib. 17 comm. cap. 4. litt. B scribit eos qui iure D. incapaces successionis veluti deportatus et monachus franciscanus pro mortuis haberi et partem facere omnes eisdem prius idem affirmari debuit de filio exherede in quaestione proposita a Hilhenio.

N42.

Nec in contrarium obstat textus in lege Papinianus 8. §. quoniam autem ibi. utrique faciet ubi frater exheres partem facit, qui textus repugnare videtur ex diametro dictae legis qui repudiantis. ibi partem facit. lege 23. §. ultimo. ibi alteri accrescit, hoc 4o. quae iura pro sua opinione adducit Hilhenius nec respondet dicto §. quoniam qui etiam obstat lege filio 16. ibi fratri non accrescit. ff. hoc 4o. cui difficultati vidistis solutionem Donelli lib. 19 comm. cap. 9. ex mente Accursii, Bartoli et Cuiacii in dicto §. quoniam et eiusdem Cuiacii novella 18 circa medium nempe dictum §. quoniam intelligendum esse de filio exheredato, qui ad hereditatem paternam

nec admitti sperat et succedere pot. per querellam inoffi
ciosi testamenti quo in casu partem facere diximus quan
diu agere pot, sat v.° dictam. no. qui repudiaverit simi
lis intelligendus est de filio exheredato qui non admit
ti nec admitti sperat forte quia repudiavit querellam
s. alia ex causa agere non pot. quib. in casibus fi
lius exheredatus partem non facere diximus.

2° ex huius questionis resolutione patet resolutio alterius N 43.
que attingit Osualdus in notatis ad Donellum dicto lib. 19. com
men. cap. 4. litt. C an si pater habeat quinque filios quorum
unus fuit exheredatus, alii quatuor habituri sint mentum
iure auth. an v.° semissem, cum quinque filii reperiant licet
unus sit exheredatus et dm.° ut in superiori questione
exheredatus partem non facere nisi in casu quo admitti spe
rat per querellam ut supra diximus, ideo trientem tantum ha
bituros de aliis similibus questionibus tractat Osualdus
in notatis dicto cap. 4.

3° se offert difficilis et deaurata questio an filius he N 44.
res instituens in legitimam et reliquam hereditatem restituere ro
gatus s. legata praestare ipsius possit detrahere legi
timam et simul quartam trebellianicam s. falcidiam, et quid dica
re canonico, quid civili Romanorum, quid nostro theolo
obtineat et iure canonico legitimam et trebellianicam
sive falcidiam posse deduci a filio omnes fere interpretes
fatentur per textum in cap. Raynuncius et cap. Raynal-
dus

Attende in lo. quoties

q. de restamentis ubi & Canonistae. Faciunt nec ad verum
ut Romanam decisionem dicti capitis Rainerius defendens
lib. 5. contro. cap. 2. Barbadorius lib. 1. rerum quotidianarum
cap. 11. nu. 4. et alii plures laudati ab Osualdo in no-
tatis ad Donellum lib. 7. comm. cap. ultimo. Paciis in ...
codicis ad Codicem tit. 28. cap. 6. nu. 31. Antonius Faber
in C. lib. 6. tit. 25. definitione 4. quod ius Canonicum
in omnibus fere tribunalibus nunc passim servari testant!

N 45.

Quid factum fuerit iure civili Romano valde con-
tendunt interpretes putant aliqui distinguendum esse an fi-
lius fuerit gravatus restituere pure et sub conditione aut
in diem, pure gravatum legitimam tantum detrahere posse
contra gravatum sub conditione et in diem et legitimam et
Trebellianicam sive falcidiam deducere posse. Huius sententiae
fuerunt Accursius et Bartolus, quos refert et sequitur
Barbadorius lib. 1. rerum quotidianarum cap. 11. nu. 4. Anto-
nius Gomez in lo. 3. Tauri nu. 80. Sed hunc errorem
reprehendunt Raimundus lib. 5. contro. cap. 2. Cuiacius
lib. 8. obser. cap. 3. Antonius Fab. de erro. pragmat.
decade 11. err. 7. et in C. Fabriano dicta definit. 4.
Quare verius est eo iure inspecto nulla distinctione ad sibitum an
filius fuerit gravatus pure aut sub conditione et in diem
nunquam posse detrahere nisi legitimam tantum non vero tre-
bellianicam sive falcidiam Donellus lib. 7. comm. cap.
ultr. sequitur Osualdus ibidem in notatis. Cuiacius et
...

Ant. Fab. ubi supra. Faiz dicto. lib. 3. meth. ad Codicis
4° 28. cap. 6. § 31.

Videamus nunc quid iure nostro Regio observandum sit, quo attento affirmant Ant. Gomez in d. lo 3. tauri a nu. 80. Covar. et alii quos refert et sequitur Parlad. c. d. c. 11. nu 4. iure Regio etiam distinguendum esse an filius sit gravatus restituere pure aut sub conditione si indigeat quorum distinctionem non esse admittendam censeo prout non admissimus iure Romano inspecto. Contra vero Gregorius Lopez in lo. 12 tit. 5. parti 5. § finali. et in lo. 1. tit. 11. eadem parti. § 3. quem sequitur Parladorius dicto lib. 1. rerum quotidi. c. 11. nu. 5. affirmat filius gravatum sine ulla distinctione sive aut sub conditione si indigeat solam legitimam tantum detrahere posse non legitimam et trebellianicam seu falcidiam a qua opinione recedere non licet in iudicando et consulendo propter auctoritatem Gregorii Lopez n° 458.

Quaeritur ita quaestio quod tempus in computatione legitima sit inspiciendum et dicendum est tempus mortis testatoris spectandum esse ex lo. cum quaeritur 6ª C. de hoc titulo. lo. etiam 3 § finali. ff. si patronus 44. § si ex bonis ff. de bonis libertorum sumpto argumento de legitima patroni ad legitimam filiorum ut in computatione falcidiae

tempus

Ad rem in lo. quonia

tempus mortis inspicimus §. quantitas inst. de le. Falcidia.

l. eo tempore §. si creditor ff. de peculio de inoff. con-

stitutione cum l. si creditor 83. ff. ad leg. Falcidia.

Et videndus Cuiacius lib. 2. obser. cap. 30. ubi

ea iura recte consiliat ex rone texto in l. cum quo 11.

ff. ad leg. falcidiam sic etiam in computat. legitime

tempus mortis inspectamus. tradunt Matheus de Affl.

in decis. Neapolitana. 382. Hildenius ind. lo. cum

quaerit 6a. ulimo Faber in C. lib. 3. tit. 28

def. 35. nu. 2. ex quo prio ut patet ind. def. 35.

in Sabaudia senatu decissum est. id quod donat

filiis. contemplat. defuncti patris et respectu obse

quiorum quae donator a vivo patre acceperat non de

beri a hereditarius ad hoc ut in hereditate computetur ad

augendam legitimam.

Ratio huius assertionis est. quia cum legitima di-

catur pars successionis, seu portionis quae ab intestato de-

fert. l. parentibus §. l. quod nuper. 31. hoc titulo

et viventis nulla sit hereditas usque ad mortis

patris non debet unde recte Placius d. cap. 6. § 23. improbat observantiã a liquorũ locorũ ubi propter delictũ filii confiscat legitima, quãvis parentes vivant ideo non mirum si in computat legitima tempus mortis patris inspiciamus. videndi ad plures practicos quest. Matienzo. in lo. 1. glos. 2. tit. 6. lib. 5. recopilat. Ant. Gomez. Tello Fernandez in lo. 23. tauri. Alvarado de partitionibus. 1. p. cap. 3. Mosi decdo. de divissione bonorũ lib. 4. cap. 5. Stephanus Gratianus 2. tom disertat. forensiũ. cap. 247. anu. 32.

Ex qua doctrina infert Ant. Gomez in lo. 23. tauri eã lo. disponente in melioratione tertii inspiciendũ esse tempus mortis patris ex eã rone procedere, quia melioratio tertii dicit legitima filiorũ respectu extraneorum quibus tertio relinqui non pot. Sequit. Matienzo dicta glos. 2. nu. 3. Curia lo. dis[illegible] des[illegible]ssionũ ad 5. bonorũ extendendũ esse affirmat Tello Fernandez ibi qui alias rones adducit sed verior est ro Antonii Gomez et Matienzo ubi supra.

N 48.

Limitat tamen superior regula dicta lo. si non

N 49

querit

Altrui (?) in le quarta.

querit quando pater immensa donat, & sciit tenendum non tempus mortis, sed tempus facte donationis inspiciendum ut immensa donata in calculum redigantur. Baldus, Paulus de Castro, Iason et alii in auth. Unde si parens. Peregrinus de fideicommissis art. 36. nu. 35. Surdus lib. 4. cons. cons. 432. nu. 14. et cons. 473. nu. 3. Graecianus ubi supra nu. 55.

N. 50.

Solet tamen dubitari cum doctrina textus in d. l. quarit an auctis patris facultatibus post eius mortem avocatur legitima filii. in qua quaestione distinguunt tractatores inter augmentum internum et externum: internum augmentum appellant quod provenit ex ipsis bonis vel ex eorum aestimatione. exempli gratia. bona que tempore mortis patris erant valoris trium millium aureorum, et postea uno forte anno ellapsso valoris 6000 aureorum fuerunt quo in casu inspiciendum esse tempus quo filius legitimam petit non tempus mortis. Defendunt Verendari in d. §. in aug. nu. 122. ad l. Falcidiam Corneus lib. 2. cons. cons. 273 et alii plures quos refert et sequitur Fac. Sinnus lib. 4. contro vers. cap. 46. que opinio verior est inspectis iuris, quamvis altera in parte de partitionibus cap. 3. contra

3. contrariis sententiis amplectatur quinimo etiam crescente valo
re bonorum inspiciendum est semper tempus mortis testatoris
non tempus quo filius legitimam petit.

Contrarium si augmentum sit extrinsecum Cappellani autem ex
trum augmentum si quod accedat bonis extra, veluti allubione
vel propter alias similes causas) hoc in casu inspiciendum
est tempus mortis testantis, et non tempus quo filius legitimam
petit. Defendunt Paulus de Castro et Alexander in lo.
in ratione 30. ff. ad leg. falcidiam, et alii plures, quos refert et
sequitur Faccineus ubi supra. Quid autem erit observan
dum quando pater dedit legitimam filio dum viveret si postea pa
tris facultates augeantur, si filius voluerit ampliorem por
tionem petere an inspiciendum sit tempus mortis testantis. Di
cendum Faccineus. lib. 4. controver. cap. 27. Gratianus ubi
supra nu. 54. Tello Fernandez in l. lo. 23. tauri et
Matienzo quem sequi debemus in hac parte in lo. 7. glossa
2. tit. 6. lib. 5. recop.

Ultima quaestio est, an legitima sit quota bonorum,
an quota hereditatis et dicendum est quotam bonorum esse, non he
reditatis, quia hereditas est dicitur quae multis debitis est obnoxia
bona vero ea tamen, quae deducto aere alieno superest. lo sub=
signatum

Ad mei intelligentiam

signatis 39. §. 1. de verborum signat., ideo legitima quarta bonorum pars appellatur. Secundum quaerit 6.to supra dicto n. 11. num ante est solvenda, quam creditoribus sit satisfactum. Ant. Faber de erroribus pragmaticorum decade. 14. err. 6. et in C. Fabriano Sec. 11.o def. 6. Menochius. Valascus. Castillo. Mamia, et alii plures laudati ab Osualdo in notatis ad Donellum lib. 19. comm. cap. 4. lit. C. quae omnia libuit disputare ut sic facilius textus perciperetis. ita Rodericus Suarez et eius additionator Baldus ad dictam legem quoniam ante citatis probatur pro possessione.

N. 53.

Gravamen seu aliud quodcumque subducit et tollit de legitima et valet relictum legitimae ac si gravamen relictum seu appositum non fuisset. Quae omnia ex textu in lege 11. titulo 4. part. 6. probatur. Dubitandi rationem movet illa quaerens consideratio, cum cui aliquid relinquimus gravare possumus ex regula legis a. eo C. de fidei commissis, sed pater filio relinquit, ergo eundem gravare potest, nec gravamen tale de legitima est subducendum. Decidendi ratio est legitimae ex lege providentia et non testatoris iudicio filiis debetur. lege cum ratio

ff de bonis damnatorum l. scripto herede ff. un de liberi et date supra dictum est ideo quem ho norauit testator eundem grauare non potest omnino cum ratione grauamen de legittima tollit

Ratio decidendi ratione reterta difficilis ad haec videtur Iustinianea decissio quatenus imperator scri bit se nove statuisse de legittima grauamen tollen dum. Urget enim textus in l. cum patronus de leg. 2. Ubi Marcellus grauamen relictum in legiti ma patroni subducit o non nove imperator consti tuit in presenti. quo argumento oppressi Paulus de Castro et Segura in dicta l. cum patronus. So cinus in l. Centurio 15. nu. 10. ff de vulgari Be rolus ibi cap. Rainuntius de testamentis nu. 49. observatum ante Iustinianum grauamen de legittima sublatum fuisse praecipue cum legittima liberis magis quam patronis debeatur. optima glosa in l. si quis bonis § si patronus verbo. non posse. ff ad leg. Cornelii de falsis. sed Alexander in l. quod de bonis 15. § cum fidei commissum ff ad leg. Falcidiam. Aretin. in l.

in l.

in l. 0. in suis 11. ff. de liberis et posthumis credunt olim
matrem oblare valuisse gravamen in legitima reliquiis, quae-
rella tamen auferri, argumento leg. Papinianus 8. §. unde si quis
ff. de inoff. test. ex ipso iure sublatum est hodie per nostrum textum
ad propositum vero loquitur Patronus. rem Consaluus minime
me docuisse gravamen ipso iure submovendum fore; sed
Patronus non est cogendus subire onus in sua persona sus-
tinendum vero [illegible] haerede [illegible] ex verbis legis et magis
deberi fideicommissum. Atque ita onus fideicommissi
valere in substituto [illegible] haerede, non in patrono de-
bita portione sic ita [illegible] Caldeira lib. 3. var.
cap. 1. nu. 33. ex abeo relatis, tamen vera interpretatio
illius textus sit in casu speciale legitima, nempe in legitima
Patroni ipso iure illis temporibus subduci onus et gra-
vamen, quia is non rescindebat in totum testamentum per bonorum
possessionem contra tabullas; sed pro sua legitima, atque ita in-
terest ipso iure tolli gravamen, discrimen inter Pa-
tronum et filium id erat, quod filius per querellam rumpe-
bat totum testamentum et patrem ipso iure intestatum relinquebat, in
totamque haereditatem vocabat, Patronus vero ad suam legiti-
mam tantum contendebat. l. 1. et 2. C. de bonorum poss.
contra tab. liberti ideo rescindebat gravamen, quia
nullus favor erat illi in subvertendo testamento, imo
lex

sicq exoriebant, quas ab dorrebant patres. l. 6 idem sicq 4. §. itaq qui. ff de alienat. iudicii mutandi causa cum a videndus Ant. Gomez lib. 1. var. cap. 11. nu. 24. Rodericus Suarez ad l. ex tunc incidentialibus nu. 18 rc Stati ab Osualdo ad Donellum d. lib. 19. cap. 4. litt. N

Neque ex dicta lo quodcumque grauamen de legitima patroni subducebat; sed tantum grauamen fideicommissi relicti extraneo seu si liberis liberti aut parentibus, quia etiam in legitima patroni recipiebat grauamen fideicommissi relicti parentibus et liberis liberti. l. o. sicut pupilli 64. §. final. ff ad trebel. l. o. siis legatorum 4. ff de condit. et demonst. quamvis patronus l. odie sine onere suo percipiat legitimam ex §. sed nra inst. de successione libertorum imo filius digestorum tempore in legitima grauabat, ut condit. potestativa adimplere teneretur, videlicet eam quae in eius potestate erat l. o. suus quoque 4. in prin. ff de heredibus instituendis. l. o. finali ff de condit. institutionum. Quare corrigens Imperator ista iura ut Suarez ubi proxime notauit noue dicit fuisse sublatum quodcumque grauamen a legitima ex nro texte.

Verum l. o. sent.a iuris correct. consituens dif ficiles reddit ut grauamen conditionis potestatiue adscri

non vide

non videat sublatum, neque etsi Iustinianus videat remo-
vere conditiones a legitima, eas tamen videat sustulisse quae
ad querellam inofficiosi inducebant, ut ex constitutione apparet
versi b. eorum iura qui ad memoratam actionem vocabant
imminuta esse videbam. Sed conditio potestativa que-
rellam inofficiosi non inducebat, cum filius sub ea institutus
non posset dicere inofficiosum item . d. lo. final. de con-
ditionibus institutionum. ergo dici est. non esse imminuta
correcta iura quae conditionem potestativam decernebant
et confirmat, quia nullus labor filiis potest reperiri in
amovenda huiusmodi conditione. sicut conditionem non im-
plet ex sua voluntate hereditatem reiicit et repudiat
neque potest dici exheredatum remanere argumento legis
ita dubitari 86. ff de heredibus inst. Notarunt Iason
in lo. si pater C. hoc titulo nu. 8. in fine. Ubi Veri-
tanus nu. 151. rellati a Roderico Ordonez in eo
libri reperit ad illum nu. 36. qua considerat mo-
lexander. in lo cum posset in fine de liberis et post-
humis. Aquilinus in lo Gallus § et quid si tantum
versi quod si nepos ff eodem nu 43. Iulius Clarus
quaest. 39. nu. 1. in § . item affirmarunt conditionem
potestativam non excludi a legitima neque esse correctam
di-

C. dict. off. 14.

dicta lo suus quoq de heredibus instituendis et lo
finali de conditionibus institutionum. Latius pro
sequitur Menochius Libro i de successionem crea
tione §. 10: nu. 173. et 266.

Et 5° conditionem potestativam sublatam fuisse certius
est non infirma argumenta suadent. 1° quia Imperator ge
neraliter loquitur sit nec facilis aut difficilis considera
ri conditionis sed dilatationis inserere et quodcumque grauamen.
2° quia antequam filii voluntas declaretur et conditio adim
pleatur non serit suus et necessarius heres. lo verba ff. de
conditionibus institutionum. lo. Cornelius lo. lo iam
dubitari de heredibus instituendis ita ut si filius ante
decederet non transmitteret hereditatem. lo. 1. §. sin autem
C. de caducis tollendis sed non transmittere hereditatem
e maximum grauamen. Arg. lo. his Panormitanus 85. in
principio ff. de acquirenda hereditate. 10 grauamen con
ditionis potestativae subductum legitima per nostram text.
his et aliis fundamentis pro constanti defendit Anto.
Gomez ind. cap. 11. nu. 30 vers. sed his non obstan
tibus indubitanter dicitur tenendum. Roderius Sua-

rez

Ad ... in 10. quoniam

re in presenti amplius veriorque et magis receptam docet Ricardus ad rubricam inst. de vulgari nu. 11.

Cuia opinio ne retenta non obstat contrarii fundamentum, nam etsi Iustinianus in presenti voluerit querellam inofficiosi tollere voluit et moram ... aliud gravamen ferre, at videtur in potestativa conditione gravamen reperiri, ut supra ostensum est, quo exclusa fuit a Iustiniano potestativa conditio, ut non relinquat legitimam eo, ad confirmationem respondet similiter ... favorem ... in removendo predicto gravamine aliis ... sententie contrarie ... Antonius Gomez ubi proxime, quia ... vis in ea conditione potestativa, quod gravamen in ... importat, nempe si voluerit. ... inter ... tradite sententie disentiant et non esse reiecta ... textus affirment, quae in ... veriorque ... Antonius Gomez ... nu. 30 in fine, licet a ... non recedat, satis facit ... impugnationibus ex fundamento ... et transmissionis sequitur Suarez ... Valdes. ... Menchaca ... num. 3. et ... § . 10. nu. 243.

N 58.

Sed quia generaliter sequutus est Iustinianus in presenti conditione ... removendam fore, et de conditione ...

potestativa dictum est, nunc videamus, quae aliae conditiones
sublatae sint, conditionum enim alia potestativa, de qua su-
pra alia casualis, ut illa si navis ex Asia venerit
alia mixta, ut si mariam duxeris, plures alias species con
numerat Cuiacius ad librum 23 quaest. Papiniani in
lo. finali de condi. inst. Donellus. lib. 8. comm. cap.
33 Sed de mixta et casuali inquiramus, quod sub alio
[illegible]. plures disputant an. s. sit correcta per nostrum tex
tum dicta lex si pater 4. C. de institu. et subst. in qua
quaestione dominus videbat conditionem casualem et mixtam sublatam
non esse, quia institutio sub iis conditionibus ipso iure
nulla erat, et ita nullus. d. lo. si pater. at Iustinia
nus in praesenti respicit querellam [illegible] et rescissionem
[illegible] ut sublata conditione firma testatoris remaneat
voluntas. omnino nullitas, et praeteritio nihil dispositum
[illegible] quia ex praedictis conditionibus, nullum grava
men remanebat cum filius totam hereditatem obtineret absque
diminutione et gravamine et intestatus pater decederet illis
relictis. Sed Iustinianus in praesenti intendit querellam
[illegible] aliud quodcumque gravamen tollere. o conditionem casua
lem mixtam minime sustulit, sicuti ex dictis nullus con
sequitur. Sane sententiam sequuntur. Cristoph. Porcius de

Ad praein.o quenio

de Castelion. Baldus et innumeri quos cumulat Rodericus Ordonez ind. l.e si pater. nu. 113. quam nos etiam in puncto iuris veriorem existimamus.

Trig. in doum Bartolus ind. l.e si pater nu. 2. Paulus et immola ind. l.s. suus quoque de haeredibus institu. dis Guillermus Benedictus in cap. Raimuntius extra de test. 1a parte verbo reliquit. nu. 28. plurys relatis Suarez in praesenti ampliat. 1a. cui nos adde Iulius Clarus receptarum sententiarum lib. 3. §. test. quaest. 39. Molina de primogenitis lib. 2. cap. 1. nu. 32. Menochio d. § idem nu. 188. Costa in §. et quid si tantum l. Gallus. de liberis et posth. 3a parte nu. 101. Quos sequitur Suarez ubi proxime nec facili ratione, nam textus noster intelligendus est iuxta sensum l. omnimodo supra hoc tit. cum se referat ad superius sanctionem et lex secunda l. inter pretata debeat interpretari. aut. de filiis ante dotalia instrumenta natis §. finali. colum. 3. sed dicta lex omnimodo. de subversione ois tit. et nra, atque ita praeservat test. praedictis conditionem submovenda ss. indubitanter etiam prius

probat lex si inus. §. cum autem infra hoc tit. et ex ratione nro partit. expresse lex 3. tit. 4. part. 6. provincias aut erit ab hac sententia in iudicando et consulendo recedere non licet. etc.

N. 6.

Quodsi conditio in fauorem filii sacta sit, maior difficultas an etiam submoveatur de legitima per ruum textum dni enim videtur minime sublatum est ex lo. filius matrem 25. supra hoc tit. quod per Iustinianum in praesenti non videtur correcta, cum ipse postquam quen... nrae constitutionis confirmare videatur in lo. si quis in suo infra sequenti §. his hoc eodem tit. Nota vir pulchre Vall. in additionibus ad Rode ricum Suarez in praesenti limit. 1. nu. 1. litt. A.

Rursus quia in fauorem filii nra decisio introducta fuit, ideo si amoveret conditionis vis sibi met repugnaret, quod dicitur est conditionis fauorabilis non fuisse sublatum. Sequuntur Salicetus, Baldus in praesenti, Angelus in d. lo. filiis matrem, plures refert Antonius Gomez d. cap. 11. nu. 27. in prin. alios cumulat Suarez dicta limit. 1. ex qua sententia Palatio

Rubios

Aut[h]u in l[eg]e quoniam

Dubios in eas per vestras extra de donat inter. relatus ab Antonio Gomez ubi proxime affirmationem dictis de non alienando quousque ad vigesimum quintum annum filius perveniat posse in legitima sustineri. Suarez ex ubi proxime non posse sustineri affirmat si filius esset dilapidator [et] patris sapiens. — contrariam sententiam probat et sequitur Gomecius ubi supra ex eo quod praecise debeat legitima absque conditione pro quas ad [h]unc textum in authentica ut liceat matri et aviae vers. 1° colum. 2. et confirmat nam conditio si volet respicit ex favore filio si decedat ante implementum non transmittit haeredibus idem erit dominus in condit[ion]e dicta lo[co] filiis matris et filiis lo[co] si quis in suo. dicit cum Alexander. in l. muli[er] ff. ad Trebellianum. Bartolus in aut. excipitur de bonis quae liberis. l[ab]ant quarta dicit Menochia d. § 10. nu. 236. in fine, alios refert Antonio Gomez ubi proxime neque obstat § lo[co] quia conditio si emancipet non nocet iuri filii contra ferat de legitima per nostrum textum et puniatur odiis

odiu marito in alia p. hereditis arcut lo. lis scimus §. cu autem infra hoc tit. Ciat Ubaldus lib. 19. comment. ad Donellum cap. 4. litt. N. admediam Roderici Suarez sententiam amplius videat et grauamen de non alienando donec ad etatem legitimam perveniat filius valere etiam in legitima referat nimis namque restringit nostrum textum ut notat Ant. Gomez d. nu. 27. et magis ex seq. dubio confirmat.

Aliud discrimen est si de consensu filii conditio seu grauamen in legitima substineat et consentiente filio submoveri debent textus in lo. si quando §. illud. infra hoc tit. lo. qui superstitis 93. ff. de acquirenda hereditate. Defendunt Bartolus in d. lo. si quando §. generaliter nu. 3. Salicetus in lo. si quis posthumus ff. de liberis et posthumis et alii relati a Suarez in praesenti ampliat. 10. nu. 32. Menochius ca. lib. i de successione creat. § 10. nu. 521. cum sequentibus hoc comprobat lex non putavit § si quis sua manu. ff. de bonorum possessionibus contra tab. argumento lis multi non nota ff. de liberis et posthumis lo. cum donationis C. de transactionibus sequentem Decius in lo nemo fraudare ff.

N. 61.

de regulis

Ad quinto. quaeris

de reg. iuris Covarrubias. in cap. Raynaldus

de test. §. 2. plures retulit a Menochius ubi proxi-

me nu. 529. vers. et tu. Valdes in additionibus

ad Suarez d. ampliat. 10. lit. H. Concordia di-

sidii sit 1a sententia servetur sine consensu et volunt.

patris grauamen oriatur et tunc accedat consensus fi-

lii. 2a locus dicat si pater nolit grauamen relin-

quere aut exheredare et filius illud in potius, aut ex-

heredari petat optime Suarez ubi proxime nu. 57.

quem minus bene percepit Osualdus. in praesenti

at si filius nolet grauari et in ipso actu respondit, vel

et nihilo minus suus consensus a querella excludit

et grauamen substinet: quia in hac specie loquitur tex-

tus in d. §. si quis sua manu, seu si dixerit. si vero

mens, quia submoveri grauamen ex d. §. illud. nisi

post mortem patris consentiat. ex eodem §. vers. ad

hoc. videndus Menochius ubi supra nu. 532.

cum tribus sequentibus. Ant. Gomez d. cap.

11. nu. 31. ad medium sed melius Suarez ubi

supra qui hunc articulum praedicti persolvit.

N. 62.

Ex quibus facile interpretatur textus in cap. li-

cet universis de voto. ubi in legitimam filius

omni

gravamen fuit, quia sponte suscepit onus iniurie ne operari. l. Assumpto crucis signaculo promissis, et infra et ates sponte suscepit. Sequunt Covar. in cap. si haeredes de test. nu. 18 Peralta in l. 3. §. qui fideicommissum ff. de haeredibus inst. Molina lib. 1. de primog. cap. 2. art. 5. qui respondit Suarez in allegationi 3. nu 20. Sequuntur Innocentii interpretationem quam etiam aliqui antecessores sequuti sunt, ut me sius dictas oriens sententias defenderet. Sed quidquid diversus definiant divinatoria profecto videtur, licet ex Antonio August. 3. collum. Decretalium c. 2. de voto propter crimen laesae maiestatis privatum esse filius inspecie illius textus interpretent ut notavit Valdes ad dictum numerum 20. Roderici Suarez verius reputant mis interpretamentis plures rellatia, Molina ubi supra quod adde Raphaels de la torre ad quaestionem 28 divi Thomae art. 3. disp. 5. de tacito consensu per lapsum temporis. est enim controversia quae sub alio tra, videlicet si ipso iure summoveat gravamen. disputant supra citati et Suarez d. ampliat. 10. pro utraque parte resolvit tantum lapsu temporis non censeri gravamen nisi probatum sequitur Faguinus lib. 12. contro. c. 6. suadat, ad tractatum

Et ita in lo. quoniam

d. c. 4. Donelli eadem lit. ex lo. si adrogator 22. ff de adop.
et ex lo. filio preterito ff de iniusto rupto. Unde si pa-
rentes sine Principis indultu maioratus instituerent ita
ut filius de legitima minime possit disponere, eiusdem vi-
ita quesivit et transact. hoc e tempus 20. aut 30 ann. non
nocet successori et poterit libere disponere, nisi
p. tempus in memoriale bona vinculata mansissent
ut ita communi resolvit Ant. Gomez in d. c. 11. nu. 17.
et in d. l. 41. tauri nu. 1.

N. 63. Praeterea onus substans a legitima adeo remo-
vendum est ut non possit aliqua compensatione ruarteri, neque
etsi imperator in lo. si pater 12. supra hoc titulo com-
pensatio admittere videatur ex qua in uno relevatur
possit in alio gravari. Unde filius in aliqua parte
haereditatis libere institutus posset onus in legitima
sustinere compensando huius gravamen cum emolu-
mento illius ut ex aliquibus refert Paulus in lo.
finali ff de conditionibus inst. nu. 2. verius est legitimam
liberam et puram manere et dictam lo. si pater correctam
fuisse per nostrum textum. ex quo est submovenda de le-
gitima compensatio. Defunt Suarez in praesenti
amplit. 6. nu. 5. Ubi plures refert Valdes

et comprobat ex lo. 11. n.° 1. part. 6. Sicut enim iu-
corrigunt defendant Berberanus in lo. si pater C.
de inst. et subst. nu. 16. cum aliis a Mereda ala-
adductis dicto § 10. nu. 174. conditio vel gra-
vamen in residuo sustinetur ex textu expresso in lo.
sumus §. cum autem infra docet quem intelligis
iuxta interpretat. Imola in lo. ig. dubitari ff.
de heredibus inst. vers. et de opinio ... da-
ny conditio sustinet ... spectet conditionis eventum
... in solidum, quia non spectato eventu condi-
tionis legitima et residuum debitur ... pro parte ...
... et pro parte intestati manat pater lo.
... solis 27. § sed si re herede lo. si quis
nu 33. ff de heredibus instituendis. Sed et si ... d.
§ ... autem in residuo sustineri posset quaelibet conditio
tam potestativa quam mixta vel casualis, hodie ex l. 11. n.°
4. part. 6. solum conditio potestativa tolleratur, et aliae
conditiones reiiciuntur. quae dictio ... nimis rigida visa est.
Roderico Suarez in praesenti ampliat. 2. cum absque
rationabili causa corrigat dictum §. ... autem. verum Moli-
na lib. 2. de primogeniis c. 1. anno 30. late defendit
praedictam lo. ... partitae iuri com. consonam esse distinguendo

dictum

Ad vsu in so quoniam

dicto §° in aut. Sommus fuisse in fidei commisso. Io § vi

partitae in insinuet videndus Olanus in concordia legis

regni litt. V. nu. 27. et litt. P. nu. 12. quam dis no

viori iure ex l. 11. tit. 6. lib. 5. recop. quae lex 21 tau

ri per quilibet gravamen apponi in melioratione

dum fiat inter descendentes s. destdentes. Sic inter ascen

dentes s. socerum defectu inter extraneos relinquitur quam

decissione correctae lex partitae sequendus Baeza

de non meliorandis ratione dotis filiabus c. 8. nu. 5.

Tias de successionibus c. 7. nu. 38. cum pluribus

laudatis a Valdeslla de amplat. 12. Roderici

Suarez.

Nec supra dicta doctrina quam compensat obiter

rubi sent in lo. quod de bonis 15. § 19 fidei commissum et

lo. Falcidia ubi in legitima iure naturae debita compen

sari debitus docet quod intelligendus est de iure commun

igitur quo attento non erat gravamen sublatum de le

gravamen sublatum de legitima. Sic intelligit Angelus in

d. §. cum fidei commissum et Paulus Alexander in

mola. quos sequitur Suarez in presenti ampliat 7. cum

pluribus comprobans debitus ig. minime posse compen

sari cum legitima ex nostra decisione et dicta lo. parti

vita inde interpretor textus in lo. unus ex familia §. §. sed et si heredes et §. sin. ff de legatis 2.° ubi ex tacita compensatione potest testator legare extraneo res heredis, quem textum excellenter Bartolus, Paulus et Alexander in d. lo. unus. textus in lo. filius familias. 114. §. cum pater ff delegatis 1.° lo. cum a matre 14. C. de rei vendicatione qui procedere debent quando in residuo hereditatis potest adimpleri compensatio, manente legitima absque aliquo onere, alias enim, neque legatum per solvet. neque compensatione parendum ut expendit Baldus in lo. 2. C. de iure dotium. Suarez. d. ampliatione 1. Romanus in d. §. cum pater. Inde si pater legaverit uni filiorum rem alterius nempe ex peculio, fundum alteri; ius fructus fundi maioratus, et ultra legitima capiat bona equalia legato ut contingit simili ... in tertio tenetur compensare, quia in residuo gravamen substinet ex d. lo. scimus § cum autem et ex tacita compensatione obtemperare debet dispositioni testatoris d. § sin autem videndus Suarez in d. ampliatione 1. et Baldus Valdes nu. 4.

Ex quo dicebam erat genuina esse interpretatio Angeli in aut. 3. de triente et semisse §. providemus colat. 3. ad lo. uxori meae 31 ff de usufructu legato. ubi in preiudicium filii valuit legatum usus fructus omnium bonorum

N 65.

usque ad 18. annum ætatis suæ, quia credit Angelus in Accursio l. cum propriet. resid. dni compensari posse gravamen usus fructus legati ita ut quæ ad propriet. ultra legitimam relicta amortizant gravamen amissi usus fructus. Sequitur Sesoler dicit. 2. Verum coiter respondent ex eo quod usufructu legitimæ minime licet defraudari auth. novissima. C. Doctr. optimus tex. in d. §. pro liberis. q. q. iuribus correctis et docent decisionem legis uxori l. med. Cuiacius novel. 18. Sicardus in d. auth. novissima. nu. 25. Castillo de usufructu. c. 4. nu. 11. et 12. Suarez in præsenti ampliat. 3. nu. 2. Antonius Gomez d. c. 11. nu. 23. relati ab Osualdo lib. 19. c. 4. litt. N. ad medium qui indubitanter affirmant usus fructus legitimæ portionis detractus non compensandus cum propriet. residui hæreditatis. &

Nota. Verum legitima in solo usufructu potest constitui si usus fructus æquivaleat quantitati legitimæ constitutive namque usus fructus insuper et propriet. dominij Imperator in d. §. pro liberis ex q. q. utiliter notanter cum Roderico Suarez ubi proxime nu. 4. quod si pater filius hæredes universales instituat et usus fructus omn

oim bonorum uxori relinquat, poterit filius abdicare non
solum propriet. verum et usumfructum oim bonorum, praeter
quod quia in ipso quinto reliqui ex iure nro pertextus in
leg. 9. tit. 5. lib. 3. fori, et in leg. 28. tauri est liberum sed
tima, in qua non potest gravari, neque in usufructu, neque in
propriet. ut proxime visum est, atque ita solum in residuo
quod est quod potest substineri legatum ex d. leg. scimus. quod usque
... neque ultra tenetur praestare, imo in hoc casu uxor
tantum habebit usumfructum. sed non propriet. quia testa
tor solum usumfructum legavit, qui ut non possit dispo
nere, nisi in ... illud tantummodo percipiet. Quam sen
tentiam veriorem dixit Segura in repetitione dictae legis unum
ex familia. §. sed si fundus ff de legatis 2°. nu. 204.
Peralta in l. Titia cum m. §. Titia ff eodem. nu. 22.
Gomez Arias in leg. 48. tauri nu. 17. Bernardo
Diaz in additionibus ad Palacios Rubios in rub.
cap. per vestras §. 25. nu. 1. litt. A. ex Baldo
et Castrensi in d. auth. novissima. Sed et alios
refert et sequitur Valdes d. ampliat. 3. ad Suarez
nu. 6. licet videatur disentire idem Suarez idem
et Palacios Rubios ubi proxime.

Verum etsi sublatum sit gravamen de legitima N. 67.

tam in usu

dam in usu fructu quam in propriet. et sic conditio, sive dicatur

ingenuitatis potestativa, mixta et casualis comprehendi

dicitur, idem conditiones ad praeteritum et praesens tempus, ut

docet textus in l. instituendo talis 10. §. 1. ff de cond. inst.

et late explicant Bart. in l. cum ad praesens ff. si certum

petat. Costa lib. 1. selectarum c. 1. anu. 4. existit

in conditione impossibili dicitur, quae sublata non fuisse

per nostrum textum defendunt Baldus in l. si pater C. de

inst. et subst. nu. 7. Guillermus in c. Raynutius extra de test. in verbo reliquit. Castrensis in l. conditiones 14.

ff de cond. inst. nu. 3. et plures relati a Mene. [illegible]

1. de successionis creat. §. 10 nu. 4 28. ex eo quod antiquum

iure reiiciebant conditiones turpes et impossibiles d. l.

conditiones. l. non dubitamus ff de conditionibus et de

monst. et ni. [illegible] institutio filii sui turpi con

ditione vitiabatur. quo existente nostra l. Barsus, fuit

nostra dispositio ad removendam querellam [illegible] non

admittit nullus, ut supra retulimus pro ea parte sua de

fendit non esse correctam dictam l. si pater a qua institutio

sub impossibili condit. nulla est. l. filius 15 ff.

de cond. inst. quod non est submota impossibilis condi

tio, nec correcta dicta lex filius, [illegible] tamen submotae

[illegible]

e conditiones impossibiles, correctis q. descissiones legis si filius observant Suarez in praesenti limit. 8. in fine. Berbe ranus ind. l. si pater. nu. 151. relatus ab Ordonez filius nu. 127. expresse mene Surez d. § 10. nu. 4 258. ex fundamentis supra traditis ad correctionem dictae legis si pater. maxime propter leges 9 et 11. tit. 4. part. 6. quorum autoritatem in iudicando et consulendo sequemur, licet in practica veriorem sit contraria vt late prosequitur Suarez vbi proxime nec obstat d. lex conditiones et similibus cui respondet Cuiacius ad lib. 16. quaestionum Papiniani in expositione dictae l. si filius diversus est in institutione extranei de qua loquitur d. lex conditiones aqui sub dicit institutio filii in hoc sequuntur rationem differentias assignat idem Cuiat. quia filius institutus sub conditione quae non est in eius potestate praeterei sibi io haberet et ab intestato haereditatem vindicat extraneus vero ex toto ne habeat ratione illicitae conditionis, sed et si congrua sit praedicta interpretatio; alia mihi acceptior videtur, nempe conditionem impossibilem non vitiare testamentum sed vitiari ex d. lege conditiones veras quia filius instituendi deberet sub conditione potestativa ex lege suus quoque 4. de haered. inst. et impossibilis non sit in eius potestate deficit forma institutionis et corruit testamentum ex defectu formae substantialis vt in d. lo. filius institutus extranei non deficit forma et substinetur testamentum sublata conditione, vt in d. lo. conditiones, cum ergo testamentum est nullum

ind. lo.

ind. l. filius quemadmodum ind. l. si pater rem dni est de una quod dictum fuit de altera. sequuntur post Ale cursiu Bart. et immola in l. 1. ff de cond. inst. Ru latia Suarez ubi supra nu. 27. in fine.

N 63. Maius dubium est in ea parte quae excedit legitima nam si corruta sit d. leg. filius et si pater corru... tum debet locum in legitima quia Iustinianus in praesenti solum amovet conditionem et gravamen de legitima. quo ... reliqua parte institutus sub conditione casuali, mixta, vel impossibili vitiata sit tum, qua in dubitatione conditionis mixtae vel casualis plures affirmant, quod filio datum sit cohaeres Iustinianus spectet ... conditionis. l. liber homo 57. §. si ita scriptum ff de haeredibus inst. optimus textus in l. cum ... 52. §. qui ex parte ff de acquirenda haered. si vero solus institutus sit non expectata conditione iure accrescendi acquirit illam partem conditionalem cum non expectetur conditio cuius eventus ... d. §. qui ex parte. l. si quis ita scripserit ff de haeredibus inst. hodie tamen ex d. l. 11. tit. 4. part. 6. tollitur conditio casualis ... non solum de legitima verum de residuo, atque ita dubitatio supra proposita sublata existere ... Prosequuntur Cou. in c. si pater 1a parte verbo ... filio nu. 46. Suarez in praesenti ...

ampliat. 2. Ant. Gomez 1 tom. var. c. 9. nu. 49
quos laudat Suarez ubi supra; sed in condit. impossibili
non admittunt supra citati, qui defendunt nanec correctam
descisione [illegible] filias. Nostrates [illegible] idem esse dm docent, quia
ex nro textu submover defectus ora institutionis quo
ad legitimam, atque ita residuum accrescat ut dictum est ne
pro parte testatus et pro parte testatus et pro parte
intestatus decedat, licet Suarez supra existimet correc
tum fuisse [illegible] filius quoad legitimam, non quoad resi
duum, quod minime placere potuit pro parte substi
nere, et pro parte abrogare decisionem verum est Sadis=
crepantes sententias citatas fuisse ex nra [illegible] 11. part. quas
[illegible] contrarium dixerat Suarez d. ampliat. 2.
Vidimus filium non posse institui in legitima portione
sub condit. [illegible] gravamine, an sit idem observandum in nepote
[illegible] videndum est: dubitat [illegible] Jacobus in glo=
sa in d. lo. si pater [illegible] de inst. et subst. verbo erat
duplex vertitur an nepos possit institui sub omni condit.
et quod possit institui sub qualibet plene probat
textus in lo suus quoque 4. ff. de hered. inst. ubi ex ap
to filio suus heres sub omni conditione institui potest
[illegible] expresse affirmat Ulpianus in lo. eadem si 6. § ne
potes ff. eod. lo. non tm. 3. § si sub ea. vers. sed
et si nepos. ff. de bonorum poss. contra tab. lo 1. § scien
dum. vers. si nepos. ff. de suis et leg. hered. ex quibus ab
sa [illegible] affirmant nepotem institui posse sub omni condit.

Alexander

Ad tex. in d. l. quomiq.

Alexander Fulgosius. Christo. fr. orius de Cyrtelion ind. lo. si pater. Cumanus ind. §. nepoti. Cyn in d. lo. Gallus §. et quid si tantum 3 parte nu. 6. plures refert et sequit Menchaca lib. 1. de successionum creat. §. 10. n. 21. et illustrium questionum c. 105. nu. 5. Sed contra me defendunt nepotes non posse instituere sub quacumque condit. Accursius ind. lo. si pater et in iuribus supra rellatis. Bartolus ind. lo. suus quoque et ind. § nepotes ubi Baldus et Paulus de Castro. Cinus ind. si pater ubi cum dicit Salicetus pro parte disputat Vulteranus a nu. 25. Suarez in praesenti amplat 4. movent per textum in lege post humorum 13. ff de iniusto rupto. idem probare videtur lex Gallus §. et quid si tm. et § nunc de lege. ff de liberis et post. ubi ex lege velleia nepos ad praeteritis excusanda ut filius erat instituendus quo ad excusanda nullitatem eodem modo de instituere ex presse probat textus in auth. ut cum de appellat cognoscit. §. aliud quoque capitulum.

N 69

Sed quia novi iuris Cid expresse decisum est in lo. final. vers. sancimus. C. de liberis praeteritis non est immorandum in disputat. proposita. Iustinianus enim ind. lo. final. filio et nepoti ...

ex equavit ut instituant, ex Berendur equa lance quod lege correctum fuisse iuris decisionem quod sub vitij condit.e nepotem institui posse docent iuxta verio rem sententiam ex immola d. l. final. defendunt Cos. ta ind. §. et quid sit m.° 3. part. nu. 104. Iulij Clarij lib. 3. senten. §. test.m q.° 39 nu. 3. quem vis Menochius d. c. 106. contrarium defendere tentaverit, sed ind. § 10. nu 221. vers. sed hodie fatetur ex d. l. finali inmutatum fuisse ius antiquum, verum cum dicta lex in ab. post iuris decissionem edita sit non potest suffragium huius legis quomodo in prioribus nepotibus procede, et si correcta fuit supradicta iuris decissio ante d. l. finalem non erat mandandum nepotem institui potuisse sub vitij condit.e et per nostrum textum huiusmodi condit.es sublatas fuisse, tamen iuxta probabilem sententiam, quod defendit nepotem non potuisse institui sub vitij condit.e tempore iuris consultorum negari non potest nostrum textum nepotes etiam comprehendisse nec iura contraria nocent, quia loquuntur de nepotibus non obtinentibus, cum hic nos loquimur de nepotibus qui rum pere poterant test.m ut in d. lo. post Bumorum, et in d. §. nunc de lege Velleia quod, non est dubium nostrum textum suffragari praecipue cum Iustinianus in d. l. finali supra dictam sententiam confirmaverit, et ad instar filij

nepotes.

nepotes institui debeant, ex quibus dicitur nostra decisione ad nepotes ... locum obtinentes expendi, et ex ipsorum legitima removeri gravamen dilat. ... aliud quodcumque, ut dictum in filiis, Sequent. Suarez in presenti. ampl. 4. ... Baldo. in d. lo. si pater nu. 1. Cost. in d. §. ... quia si tm. 4. parte. nu. 49. ... Menochius ... me d. nu. 221. infine. proqua ... videtur ... expressus in lo. si quis. filius 34. infra de ... 4.

N 10.

Sed an legitimae filii fieri possit substitutio fidei commissaria, qua filius gravetur legitimam alicui restituere, et utrum heredes filii, in quos transmissa legitima nondum agnita per filium, eo onere fidei commissi ad restituendum teneantur. deducta 4. trebel. non parum continet difficultatis, etenim quo ad pupillarem substitutionem posse patrem impuberi filio ... propter ... retento etiam in legitima substituere etiam extraneo dare indubitati iuris est. ex ratione textus in lo. papinianus 8. §. sed nec impuberis. ff de inoff. test. et textus in lo. ex iis quibus. C. eodem pro ... per totum inst. de pupillari. ... C. de impub. et aliis. subst. ut pater ei pupillariter substituendo ipsius filii causam agat, eiusque commodum et ... sionem respiciat, argumento textus in §. licet inst. quibus ex causis manumittere non licet. lo. et quia ...

ff. de interrogatoriis actionibus, talisq. substitutio e test. filii eius conficiendi una, eademq. causa, unus et idem utriusq. test. l. patris et filii ff. de vulg. et pupill. §. igitur. et §. liberis inst. eod. tit. ac perinde e, et habetur, ut si pupillus ipse test. fecisset. d. §. igitur vers. tanquam si ipse et in suis bonis haeredes instituisset. l. sed si plures 10. §. ad substitutos. ff. de vulgari et pupil. notat Ricciardo in explicat. et commento l. si adrogator. nu. 45. ff. de adoptionibus et in primo et rub. tit. de pupillari subst. nu. 16. Suarez in repet. nostra l. Quoniam in prioribus limit. 1. nu. 13. cuius ratio stat et fundatur in maxima illa relat. quae filius dicit. ad patrem, et quam eius representat et refert adeo ut una eademq. persona cum eo censeatur. l. final. cum fin. C. de impuberum et aliis subst. l. cum scimus 12. C. de agricolis et censitis lib. 11. §. et vero inst. de inutilibus stipulat. taliter ut quod quid filius adquirit statim transvolet ad patrem, nec in eius persona momento aliquo subsistat. l. placuit ff. de acqui renda haered. §. 1. inst. per quas personas et iniuria, quae filio irrogatur. patri fiat. §. patitur autem inst. de iniuriis in fidei commissaria vero substitutione quavis Accursius in d. l. ex his bus te-

neat

neat idem ius est quod in pupillari, et Acursio ne-
cirato. Hoc idem teneat et sequat. Hobeanus. Ce-
lebr. cartis civilis. c. 5. spag 8. ad finem contra com-
mu
cois et veriorem. s. quod fidei commissaria substitutio ...
digestorum et confiscare ante Iustiniani legem maro ...
valebat, neque ... anullabat. sed inofficiosi querela ...
producebat propter fidei commissi onus et gravamen
ex lo. Papinianus 8. §. unde si quis. et §. meminisse
Hodie vero post nostram desessionem issociare ... quo
ad filius, neque quoad eius heredes tale ... fi-
dei commissum, quoniam onus continet et gravamen ...
lo. co. heredi. §. cum filio ff. de vulg. Quam sententiam ...
et veram reputat ... in lo. ex ... ...
4o. nu. 2. et Ind. §. cum filio vbi colligit ...
Segura et Zeballos. quaestiones comunes contra comunes q. ...
a nu. 18. usque ad 20. eleganter tamen intelligit ...
quoties filiicommissum sic iniungit filio in ...
effectu est fidei commissum pupillare, in quo requisitae ...
pupillaris substitutionis interveniant, velut si ... he-
redibus abintestato filii impuberes ... in ...
paterna decedentis ante puberty relinquat ... fidei
commissum, tunc enim ea valebit ... quia ...
ter substituendo extraneum pupillariter filio ...
...

ab intestato excludere, quod cum non fecerit videtur pater ipse vocasse venientes ab intestato ad legitimam filii, et sic eos honorasse consequenter ex fideicommisso gravasse ex regula l. liberis ab eo C. de fideicomm. ~~l. ex facto 55. § 2.~~ l. si fundus 92. a si titio § 16 iuncta de legatis 1. ubi notat glosa, quem textum singularem plurimi dicunt, de quo per Berengarium in repet. l. sin. § 9. ad l. Falcidiam 1a parte, et Peralta in d. l. cum patronus. Castalianus in l. Centurio ff. de vulgari. Segura in l. ab exheredato substituti 129. de legatis 1. quae sententia vera intellige etiam si mater sit in medio quoniam ab ipsa avocabitur legitima filii virtute talis fideicommissi pupillaris, quae virtus durabit solum donec filius pubes fiat, ita tamen si verba fideicommissi ad heredes ab intestato filii impuberis dirigantur, nam si ad ipsum filium ex hac lege reiicietur, quae filium ipsum in legitima gravari non permittit, eius tamen gravantur heredes, quia perinde habetur, ac si filius ipse heres impubes mortuus fuisset, et suos heredes gravasset prout in pupillari substitutione ex § penult. vers. tanquam inst. de pupil. et idem pupillare fideicommissum vocatur quia pupillaris substitutionis naturam sortitur, sicque intelligas d. l. si titio § 1. vers. sensus et preter

eos heredes

Ad tex in l. quonia

cuj Suarez in repet. nrae l. quonia in pri. cas. limit. 1. a nu. 13. usq. ad 17.

N 12

Supra dicta in doctrina .s. quod per fideicommissu non possit substitui filio in legitima intelligi vera, tunc quando filius legitima sua acceptasset. sed si ea repudiasset ... se qua agnovisset mortuus esset quo casu ad substitutu transferri, tunc dicit nominatim ... fideicommissu impuberi filio iniunctu fecisset, et ea rone nullius sit momenti, tamen quia ad substitutu legitima transiret, et substitutus ad ... fideicommissu licet sibi iniunctu non fuerit tenetur. quo in proposito tractanda et discutienda venit quaestio utru gravamen qualitercumq. legitimae filii adiectu ... debeat pro non scripto ex dicta nra ... insinuent quavis filius legitima non capiat substitutus ... ris ipsius non teneatur ad id gravamen, an vero ... decisio solu procedat in eventu quo filius capit legitima, quasi illi soli voluerit lex favere, in qua ... tione Rumanus et Paulus de Castro in l. tanti ... tronus 25. de legatis 2°. Iason in d. l. ... ex nu. 108. et Bal. Segura ex numero 251. ... Iaso in l. si ... §. finali. ff. de legatis 1°. Bald. ... gelus et Peralta ubi supra variant et ...

propterea quia cum tale gravamen habeatur pro non scrip
to ex sistema nra legis et ipsa additio s. dilatio tollatur
ac perinde res procedat quasi nihil eorum mᵒ additum esset non
potest postea ex repudiatione filii convalescere, maxime si a=
nimadvertas nra legis dispositionem velocissimam esse quae ita
properanter a legitima esse reiicit gravamen ut in instan
ti mortis paterna a legitima filii reiiciatur. ex regula legis
Iulianus 85. ff de conditionibus et demonst. cuius difficul
tatis ea vera sit resolutio quod tale gravamen a principio
nec reiiciatur a legitima, nec valeat ita ut statim legitimam
afficiat, sed sit in pendenti suspensum a futuro eventu
nimirum si filius agnoscat legitimam evanescat gravamen;
si ipsam non captat gravamen cohaereat ut nota bilior
secundum eius veram et subtilem interpretationem. Probat lex
cum patronus 28. de leg. 2. a qua valet argumentum
de legitima patroni ad legitimam filii ex Peralta in d.
l. Cum patronus nec novum si videas in pendenti tale
gravamen valere cum talis pendentia passim soleat
dari in dispositione hominis et legis ut optimis rationibus
notat Ricardo in commentario et explicat legis si
adrogat 22. ff de adopt. num. 4-6. et licet non ita
expresse Suarez in repet. nra legis limit. 1. num. 19.

Quaest.

N. 12.

Ad tex. in l. eo. quaeris

Quaestio tu. hanc ut absolbamus oro notabis fideicommissaria substitutio seu fideicommissum ab intestato venientibus appositum ipsius filii puberis adveniente spirare. textus singularis et ad propositum minus in l. quod fideicommissum 76. ff. de legat. 2. rationem autem quare perimat ea potissima assignatur ab Angelo in d. §. Sciendum quia ab intestato venientes filio puberi post pubertatem non succedunt ex patris providentia, nisi unico tantum casu quo filius pubes intestatus est, tunc enim tantum in eius haereditate ipsius puberis venientes ab intestato vocantur, ac proinde nil mirum si per patrem gravari non possit. iuxta l. si fuerit. §. 1. ff. de legat. 3. Quare in praesenti l. per istam.

N. 13.

Utrum autem filio in legitima possit per patrem vulgaris substitutio fieri in ea verba si filius haeres non erit sit haeres Sempronius substitutus et contra praeclarus quidem parte negativa quam plurimi tenent credentes filium substituti vulgaris datione suitatem, et ius transmittendi haereditatem ad suos perdere pro sua namque opinione adducunt textum in l. si patronus nt. 12. §. si patroni filius ff. de bonis libertorum ubi si filius substitutus

vulgaris deat libere adire s. repudiare haereditatem ex patris voluntate, post haereditatem voluntarius efficitur, et ius transmittendi non habet. Facit itaque textus in lo. qui haerede 86. §. qui filius. vers. sed hoc ita ff ad leg. falcidiam. Ubi si filio vulgaris substitutus sit datus et non addita haereditate decedat statim substitutus admittitur, et omnia legata a patre relicta solvere tenetur. Quod ad hoc ut substitutus admittatur necesse dum erit filius sciat, et ius transmittendi perdere. Facit praeterea celebris textus in lo. si filius haeres 16. ff de liber. et posth. et quae circa eius intelligentiam notat ibi Bart. nu. 1. Iasson. 14. Sarmiento. 13. et sequentibus. Antonius Gomez var. tom. 1. c. 3. nu. 15. et ante eos Accursius in lo. Papinianus 8. §. quarta autem. verbo ad substitutum ibi. respondeo in hoc casu. ff de inoff. test. movemur praeterea ex elegantissime ratione textus in lo. si posthumus 14. §. quod vulgo ff de lib. et posth. ubi non requiritur haereditatio filii agnitu substitutionis vulgaris, quia talis substitutio nec gravamen, nec iniuriam filii continet siquidem vulgaris substitutus solus vocatur in casu quo filius s. nolit, s. non possit legitima capere iuxta llo. 3. C. de haered. inst. §. final. inst. de vulgari. lo. pater fam. ff de haered. inst. et ita vulgaris subs=

titutus

Ad tex. in l. quoniam

vinctus deficiente filio legitimo capiet eum. Dec. in d.
lex quoniam in prioribus solum in casibus quibus legitim.
filii gravamen adiiciat provideat et vulgaris sub.
titulo dat. gravamen esset iuxta com. sent. ex Ias.
Bacc. de successione creat. lib. 1. §. 10. nu. 4. 21.
mola in d. l. si filius haeres Alexander et Iason in
l. vincus in l. precibus. C. de impub. colum. 4. in
fine. Socinus in l. 1. nu. 15. ff de vulgari. Cornaeus
in l. 3. nu. 22. C. de iure deliberandi. Peralta in d.
l. cum patronus nu. 21. sed torquemur eis qui com.
sent. tenent quod substitutio vulgaris sui vel
transmissionis impediat, et sic gravamen inferat ex d. l.
si filius haeres ubi Bal. et alii in prin. ff de lib. et
post. d. tamen quia substitutio vulgaris, quod ad per-
sonam filii resolvit in adit. si voluerit filius legitimus
si sub ea ei detur. quia substitutio sin. sit legitima
ei pater redemit quae ex l. aliquando ff de adi.
et demonst. substitutio de dit, talis conditio si volet
transmissionem impedit si antequam dicat se velle mori
ex l. si ita legatus §. illi si volet. ff de legat. 1. cum
si ita expressus l. 3. ff de adit. et demonst. quam fa-
cultate vitare putabit Ant. Gomez var. 1. tom.
c. 3. tenendo quod vulgaris substitutio in legitima

ma filii facta impune capit solus comprehendas
et non nollentatis; verior tn̄ sit sententia adversus
plures qui a cōi discesserant quod etiā hodie possit fi=
lio fieri in legitima vulgaris substitutio non quidem
ex textu dicti §. quod vulgo, in quo filio vulgaris
substitutus non fuit datus; sed filii cohaeredi, cōis tn̄
sententia ex eo vera ē quod vulgaris substitutio nullum
inferat filio gravamen cum ipsi sulla non tollat ut
resolvit Cayo in d. l. si filius heres sciatis Chris
tophorus de Castro Guan et alios, qui cēs et Antoni
Gomez i tom. var. c. 3. Corrasius lib. 2. mischaleans
c. 7. Verum illius textus hoc non probare dicimus. Patet
namque eus vulgariter filio substituit ipsis relinquit
in terminis beneficii pretorii ad abstinendum, quo tra=
tor sciat filii non perimens ipsi abstinere permittit.
et ex necessario voluntarius fuit hereds ex l. necessa
rtis 57. ff de acquirenda hereditate et § sed inst. de
heredes quali et differ. presumit eum voluisse,
patris se dispositioni h.e conformare ex l. si duo de
finis ff de acquirenda hereditate nec minus vulga
ris substitutio iure sust. transmissione impedit quin
moriens filius ante agnitam legitimam ipsa ad quoscus
heredes et extraneos transmittat. additio eius illa si
voluerit filius de qua supra subintelligitur et ta=
cita

ita que transmissione non impedit ex lo. condit. que
ex trinsecus ff de condit et demonst. tunc enim impe
dit quando e expressa ex d. §. illi si volet et dic
si ita expressa nec mirum si operet expressa trans
missionis impedimentum quod tacita non operatur ex
lo. non utrumque § 1. ff de condit et demonst. et ex lo.
si quis Sempronia ff de hered. inst. et cum legitima
filii nullum gravamen afferat non e cur filii caus
ex hac tra lo. quia a legitima gravamina dat
sit neque stat hac tra lex tollat a legitima condit ex
pressa si volet filius propterea quod expressa gra
vamen impediende transmissionis impedit quamvis
cum expressa eet de iure ff [illegible] et C. ante hered
lo. implenda sicuti conditio si ascenderit capitolium
ex lo. sum quoque et lo. in dubitari et lo. [illegible]
ff. de hered. inst. neque inofficiosi [illegible] quare
filio ita gravato ad ascendum capitolium [illegible]
latranda volentate parabat quonia hac gra
vaminis diminuet legitima non attentia [illegible]
attendebat ut beneficio querella succurreret
merito [illegible] destinatamque in praesentica gravami
na transmissione impedientia a legitima reiec
in casu ut dil. quod conditio si volet sit expressa
que in in ab [illegible] vulgari nomine ut optimis [illegible]

et exemplis docet Richardo in § itidem inst. de hered. quae ab intestato deferunt. et Ceballos com munium q. 10 y 3. tom. q. 761. et alii multi ab eo citati.

14

Praeterea non erit infructuosum quaerere res ingg. legitima as signari libeat cum possit et filius gravari in speciali assig nat. alio nomine disputat. de quaesito an scilicet in substa. seu inquantitate relinquat legitima assignanda est in quantitate probat lex omnimodo 30. vers. et hac quidem C. aliqua eis quantitas. lex si quis filium 34. profecto C. nisi certa quantitas. lex sequenti § illud C. certas res seu pecunias C. hoc tit.° ex quibus et aliis defendit Menchaca d. § 10. nu. 259. vers. sed hac communis posse legitima assignari in quantitate, in pecunia nempe refer. Suarez in praesenti amplitat 11. nu. 2. ex Angelo in lo. si pater C. de inst. et subst. d. tamen ex communi sent. quia maximum esset gra vamen assignare legitima in re quacunque communiter expenditur lex 1. § quaestum ff. de [illegible] ita in substa. non in quantitate assignanda erit. arguit. legis scimus 36. § repletione infra hoc tit.° aut. de trien te et semisse colat. § prohibemus. observan Bartolus Baldus Alexander in lo non amplius § finali ff. de legat. 1. Menochius de arbitrariis. casu 163. nu. 3.

Ad quinto quonia

nu. 3. Berengarius in lo. in 4. ff ad leg. falcidia nu. 11. Peralta in lo. fideicommissum ff. de hered. inst. nu. ...

Neque obstant iura domine sententie, quia loquuntur de quantitate quoad estimationem ut supplicari defectus legitime portionis necessarius fiat incompetens, et quaevis imaginaria res quae C. communia de legat. Baldus in suis quod ff de hered. inst. relati a Suarez d. ampliat. ... affirment filius posse suo arbitrio deligere ... velit legitima recipere boni viri arbitrio ... subst. assignandas ei ita ut nullus filio inferatur ... men communis dicit Bart. in d. lo. suis quoque Paulus de Castro in lo. scimus C. de ... Menochius supra nu. 16. Suarez supra nu. 8. et 9. et Valdes ... nu. 7. ... res alios referens) Morquecho de divisione bonorum lib. 3. c. 1. nu. 32.

Finalis

Tandem videamus si in donatione inter vivos contemplatione legitima facta sit locus nostra dispositioni ... nos ... Consultus Paulus in lo. Titia Seio ... Lucius Titius ff de legat. 2. gravamen fidei commissi substitueré docet cuius auctoritate Mercedaria ... lib. 1. de successiones creat. § 19. nu. 247. ... dicendo tentavit omnes predictos non ... quod est ultra legitimam donatus vere in eo quod ... legi...

legitima tenetur et anullo unquam tempore ei dicit movere ex eo. Quod gravamen in donat. relictis modis pertineat ad l. si omnimodo supra sic it. ex quo defectus legitima supplebatur non ex eo tollitur gravamen fidei commissi, aliud enim est agere ad supplementum, aliud removere gravamen. l. addit ut Justinianus in praesentiarum Paulus ex in l. si non mortis. § sic it. docebat ad repletionem agere posse si donatio contemplatione legitima facta non haberet. Quae decisio super utraque leis se videbatur. Dixi l. omnimodo, ita ut Accursius in d. l. omnimodo ad excusandum Justinianum asserat ex d. l. Justiniani a compositoribus addita fuisse l. si non mortis illud, illud de repletione supplementi quod minime credendum est, atque ita discrepantia hate pla... tendunt Suarez in cuidentialib. ad nostrum textum nu. 3. et 4.° Ricardus in § final inst. sic it. numero 32. Sed verius existimo in d. l. si non mortis poneis se agere querella vel supplementum petere sub distinctione una l. alterum Justinianus vero in d. l. omnimodo id novum attulit ut tantum ageret ad supplementum removendo altero remedio querella eleganter ex aliis docuit Ioscaldus sed Donellus lib. 19 com. c. 4.

Ar. 2ni inse quonia

Sit hc alius conciliat^s adducit. sablus ad. Suare

supra nu. 3. lit. L ad dubiu deniq respondendum

et in donatione tangente debita portione onus subla

tu fuisse ne impie graver, filius in legitima, nec resta

ost. textus in d. §. Lucius quia loqt. in eo quod ex

adit. et bono verbus ce censati. Menoch. dicta. sym

nu. 1. 4 5. infine quibus adductis nostre disputatio

nis materia manu licet non ultima imponimus qui

eni plura scire capiat. doctissimus Suarez consulat

et Pinellus et Oscaldus dicto libro 17. cap. 4. 5

Cu finitur textus.

Vicent ... Anno 1626 ...

+ 21.

AD LEGEM LICET 8.

Codice de locato commentarius.

Extat in hac lege licet nobilis in schola et foro quaestio de remissione mercedis propter sterilitatem iure Caesareo, Pontificio et Regio celeberrima, quae nos ex utilissimo hoc de locatione tractatu, cuius explicationem Academia in iure disputandam selegimus. Deo auspice vestroque plausu.

Deo auspice vestroque plausu, quare ut imprimis legis nostrae contextum breviter explanemus ita ponenda species est. Cum quidam rusticus fundum colendum, fruendumque conduxerat in annos aliquot pensione certa in pecunia numerata in singulos annos promissa, quae quia praestat nummis et mercede, seu pensionis certa quantitate colere dicitur. lo. cum de lanionis 10. § ca de vilico. lo. scia 20. § liberto. ff. fundo instructo et instrumento legato. lo. quidam 22. ff de pactis dotalibus. lo. si apes 26. ff de furtis. et ab eo distinguitur qui pensionem in fructibus sive speciebus solvit. lo. domini. 5. lo. litibus 19. C. de agricolis et censitis. libro 11. lo. si merces 25. § vis maior. ff. hoc titulo sicque explicanda sunt verba illa legis nostrae, certis annuis quantitatibus, id est quanti

Ad text. in lo. licet 7.

quamvis verbum plenum ad nummos refert. lo. cum nerum 19. ff de auro, et argento legato. lo. si is qui 34. ff de solutionibus. lo. si ex . . . 65. ff de verborum obligationibus, quamvis de pensione in fructibus solvenda intelligant, Accursius et Baldus. Sil. . . in lo. si sibi 21. infra . . . Madera . . . c. 15. nu. 12. et 17.

Ad 2.

Deinde ponendum est conductorem . . . unius anni pensionem solvere damnatum provocasse . . . in appellatione . . . exceptione sterilitatis, quae cum fructus eius anni contigerat ob . . . sibi pensionem remitti postulabat, permittitur enim litigatori . . . lanti novis assertionibus aut exceptionibus cum veteres . . . uti, ut oportuerit in praesenti Albericus notat ex lo. per . . . 4. C. de temporibus, et reparationibus appellationum. lo. . . . ferendis 35. in fine C. de appellat. dubitandi ratio . . . conductorem ex eo nascitur, quod quemadmodum emptione perfecta periculum omne ad emptorem pertinet non ad venditorem et si . . . iore fundus venditus perierit. . . . id quod . . . lo. si . . . perfe, 9. § ultimo, cum lo. sequenti ff de periculo et commodo rei venditae. § cum autem inst. de emptione et venditione, ita et ad conductorem casus sterilitatis spectare debet in . . . quod iis . . . iuris regulis constituit. . . 1. et 2. ff . . . eodem titulo. Huic tamen consultationi Alexander noster . . . fit sterilitatis . . . rationem conductoris haberi debere, . . . et, ut pensio remittatur, idque in appellationis iudicio . . .

dici iuxta bonam fidem ut ait lex ma, Sed quaenam bona fides
quae in contractibus exigit? lg. bona fides 31. ff depositi. lg bonam
4. C. de obligationibus, et actionibus maxime in locat. quae bonae
fidei est § actionum inst. de actionibus. lg quaero 54. ff locati et
aequitas et aequalitas conventionum, in quibus mutuum negotium geritur,
et ultro citroque obligatio nascitur ut in locat. et conduct. lg. iuris
gentium 7. ff de pactis. lg. labeo 19. ff de verborum signat. Quare
res ita temperari, ut quod locator sibi praestari debet, id conductori
suo praestet. lg 1. ff quod quisque iuris. lg. ratas 7. C. de rescindenda vend.
lg. ultima. C. de fructibus et litium expensis, et ut casus fortuitus ste-
rilitatis
cedat eius damno locatoris, qui hactenus fructuum dominus est
quandiu colonus eos non percepit. lg. si servus 64. §. locavi. ff de
furtis. lg. qui scit 25. ff de usuris iuncta regula legis si pignus 9.
codice de pignorat. act. non conductoris solius, ad quem fortuitos
casus pertinere iniustum est. lg. in hereditate 8. in fin. locati. lg. contrac
tus 23. in fine. ff de reg. iuris et iniquum, atque inaequale sit ut
fructuum nomine pensionem promiserit sterilitate eveniente supra
damnum seminis amissi etiam mercedem agri praestare cogatur ut
scriptum est in lg. ex conducto 15. §. si vis tempestatis. ff locati.
lg. 22. tit. 8. part. 5. a talibus enim solas lacrimas exigi, quibus quod
non invenit imponit ut eleganter Cassiodorus lib. 12. var. epist.
6. et ac certa, rataque remittendae pensionis propter sterilitatem
ratio est, eiusque omissis aliorum aliis praesentibus Immola in c. propter
sterilitatem nu. 7. extra locati. Molina in [illegible] tit. 10.
d. 2.

Ad text. in l. Licet 8.

q. 2. nu. 6. Faber in l. si merces 25. §. vis maior. ff. locati. et post eos. noster Amaia lib. 3. observat. c. 3. nu. 13.

N 3.

Nec obstat subtilitas dictae rationis, quam expendimus, quod in servo in venditione solvi pretium, fructuum, quae contra venditionem praesens est et in rerum natura et ideo venditur, ut dominium eius emptori acquiratur. l. clavibus 74. l. cum manu sata 40. §. ultimo ff. de contrahenda emptione. l. nunquam 31. ff. de acquir. rer. dom. § venditae inst. de rerum divisione. Unde fit, ut venditor speciei certae debitor per emptam speciem venditam liberetur. l. quod te mihi 5. ff. de rebus creditis. l. si ex legati 23. ff. de verborum obligationibus. at in locatione non promittitur pensio pro re praesenti; sed potius tanquam pretium rei futura; usus nempe, et fructuum percipiendorum, neque id agitur, ut dominium transferatur in conductorem. l. non solet 39. ff. locati. l. qui re 20 infra eodem tit. et ideo cum locator dominus maneat, periculum sterilitatis ad eum pertinet iuxta l. quae fortuitis 6. l. pignus 9. codice de pignoraticia act. et consultissime pensio remittitur fructibus non perceptis, quia locatio tacitam conditionem habuisse videtur, si fructus nascantur. arguit. ex l. nec emptio 8. ff de contrahenda emptione in fine ff de conditionibus et demonstr. l. cum illud 25. § ... ff. quando dies legati cedat. l. interdum 13. ff de verborum oblig. ita post Bartolum quaest. 4. nu. 8. et in l. si uno. § ... nu. 1. ff. loc. docet Fulgosius l. nu. 4. Decius consil. ... nu. 2. Salianus sic oppositum 2. Italasius de iure emphyteutico ...

rico quaest. 27. nu. 26. Morla d. tit. 10. quaest. 2. nu. 22. qq. addi
in vendit. periculu emptoris est, quoniam in posses. eius fuit oblato
pretio dominiu rei vendita consequi. lq. Iulianus 13. § offerri. ff.
de actionib. empti, aut venditore in mora constituere. lq. illud 17.
ff de periculo et commodo rei venditae quod in locat. diversu est.
ubi nisi conductori imputari pot. cu fructus habere non possit
ante quam perceptioni maturi sint, ut considerat Baldus in rub.
nu. 1. C. de periculo et commodo rei venditae, et post eu Faber
ind. lq. si merces 25. § vis maior. ubi superiore Bartoli ratione impug-
nat, non tamen adeo valide. ut expugnet.

Hac tamen regula de remittenda pensione propter
sterilitatem excipit duas habet clares praeceptoris, quae seq. sine
verbis exprimunt. i. e. nisi specialiter convenerit, ut sterilit. casus ad
conductore pertineret, ubi pensio n. remittit. lq. si quis dom. 9. § i. etiam in vulgata.
lq. si quis fundu 10. lq. item quaerit 13. § si gemma ff. loc. tit. lq. 23. tit.
part. 5. quoniam contractus ex conventione contrahentiu legem accipiunt
lq. 1. § si convenit et § saepe ff. depositi. lq. contractus 23. ff de regulis
iuris, et hoc e quod ait lex nostra si tamen expressu non e in locatione
ut mos regionis postulabat. et deinceps. quae tn. verba mendosa e, et
sic potius legendu aut mos regionis postulabat, ut sensus sit duobus
casibus pensione non remitti s. cu ex pacto locationis vel ex consuet.
regionis fortuiti casus conductori imputant. censet Radulphus, Ter
nurius lib. 5. rerum quotidianarum c. 5. Cuiat. in loc. cit. 5. Hispanicus
in lq. si olei 21. infra loc. tit. quoniam iuxta vulgatam lectione sig
nificaret more regionis solu sine pacto non sufficere ut conductor.

cuius

casus ster. lit. agnos cat. q falsus e cu ex qua ess. moris et consuet. . . te exprimi videam, maxime in bonae fidei iudiciis l. quod si nolit § quia assidua ff de edilitio edicto. l. ultima C. de fideicomissis c. cum dil. 9. extra de constitutionibus. l. circa 19. infra hoc tit. . . pro verbis illis, si nihil specialiter exprimatur consuet. regionis . . . emendandus est siquid specialiter docet Cujac. lib. 16. obs. capt. 24. Hispanis in l. si ob sexu 21. infra ho. tit. 5. quoniam . . . suetudine, quae alioquin servaretur pactione contrahentium, . . . ta 72. ff. de contrahenda empt. l. semper in stipulationibus 34. ff de re. . . his iuris . . .

Sed vera emendatio inepta est. aut inconspecta. . . Hispanis ad Donellum lib. 13. comm. cap. 7. litt. C. et merito quia iuxta . . . lectione rectissime . . . lex nostra argumento a contrario sensu . . . ne remissio conductori quoties pactio qua sterilitatis periculum colonus . . . se suscipere solet hone expressa . . ., ut mos regionis exprimi . . . labat. quo casu absurdum esset haberi pro expressa pactione hanc . . . ter consuet., cum consuetudo pro forma postulet ut exprimatur. ita . . . Angelum et Baldum in praesenti nu. 12. explicat laso in l. cum . . . num mos. nu. 26. ff de reb. cred. et in l. . . . ut liberis nu. 4. C. de . . . Menochius cons. 37. nu. 72. lib. 1. et praesensit Accursius . . . postulabat. ex qua doctrina colligo hodie inspecta Regia lege . . . 25. lib. 4. compilat. quae clausulas et renuntiationes omnes in instrumentis publicis specialiter exprimi pro forma requirit pactione, hanc . . . alias consuetas. si omissae sint non haberi pro expressis ut refert . . . Olanus in concordia iuris verbo notarius. nu. 24. Flores de Mena lib. 1. var. quaest. 11. nu. 45. ultra quos ego observo etsi simplic. . .

ponamus ex consuet. regionis pauisci solere, ut sterilitatis casus conduc-
toris dapno sit, ut supprimit Angelus in praesenti lectura. reprehenditur
immerito a Iasone et Menochio ubi supra et apud nos talis pactio consue-
ta est in locationibus ad dicet tamen pensionem remittendam esse propter
sterilitatem si casus specialiter non exprimat nam quod dicitur pactionem consuetus ha-
beri pro appositis intelligendum est in his quae sunt iuxta naturam contractus ut stipula-
tio dupli in emptione d. lg. quod si nolit 31. §. quia assidua iuncta lg. emp-
tori 37. ff de evictionibus. lg. ex empto 11. ff de act. empti non vero in his
quae contra naturam actus interponuntur qualis est in locat. pactio, quae in con-
ductorem periculum sterilitatis transferre solet. lg. in iudicio 28. infra hoc
titulo ita et alii quae tres distinguunt post Olradum cons. 139. nu. 13. Alexan-
der cons. 28 nu. 2. et seqq. lib. 1. Decius in lg. ut liberis nu. 18. C. de collatio-
nibus. Covar. lib. 1. var. c. 15. nu. 9. Sed et posterior emendatio in d. lg. cerae 19.
vitiosa est, quia recepta lectione retenta appertissimum est verbum maxime, quod
in principio legis ex sua referendum, et iungendum est clausulae illi nisi si specia-
liter. ut proinde legis sententia sit in locat. pacta servanda esse maxime sed
praecipue si nisi si specialiter exprimantur consuet. nam etsi exprimant
servanda sunt. Ut significat vis verbi maxime. lg. in omnibus, 90. ff de reg. iur.
lg. eius qui 12. ff de decurionibus, ut liceat omnibus renuntiare favori, quem
lex, aut consuetudo eis indulget. lg. pacisci 31. lg. pactum 46. ff de pactis.
lg. si iudex 41. ff de minoribus. ita cum decursio Baldus in d. lg. cerae 19.

2a exceptio regulae nostrae est nisi sterilitas unius anni cum ubertate
aliorum compensari possit. quo casu pensionem non remitti propter ste-
rilitatem exprimit in praesenti, et in lg. ex conducto 15. §. Papinianus in vulgari-
his. lg. si uno 17. ff hoc titulo lg. legatum 17. §. 2. ff de annuis legatis lg. ex eo
13. ff de tritico vino vel oleo legato. c. propter sterilitatem extra hoc titulo

lg.

lg. 23. tit. 8. part. 5. et locatio, sive compensari sterilitas possit cum ubertate anni proxime praecedentis, l. subsequentis, sive cum aliis annis posterioribus aut prioribus et inter positis et longe distantibus eiusdem locationis in plures annos factae, non diversarum locationum, ... solvunt post multos Balasius de iure emphiteu. quaest. 29. nu. ... Morla d. tit. quaest. 1. nu. 18. Faber de error. decade 8. err. 8. nu. 6. Pater Molina de iust. et iure tomo 2. disput. 495. nu. 16. Gregorius Lopez in d. lg. 23. glos. 3. sed et si in uno anno ubertas et sterilitas ... compensatio admittenda, veluti si diversorum praediorum eiusdem domini conductor sit una pensione pro minus obstricta, quo casu unica eorum locatio est lg. si duos 44. ff. de contrahenda emptione lg. cum eiusdem 34. ff. de aedilitio edicto, et ex uno praedio uberrimos ... alio nullos fructus percipiat, veluti si sterilitate in frumento ... niente; ubertatem sentiat in oleo, aut vino, ut notat Bossius in ... tit. de remissione mercedis nu. 20. Carrasius d. quaest. 8. nu. 52. Cessat enim his casibus aequitas remissionis inducendae propter sterilitatem, ut considerat Barbosa in lg. divortio 2. § ult. nu. ... ff. soluto matrimonio, nam ut eleganter Divus Ambrosius lib. 6. Exameron ... rata fidelis est et si quando non solverit alio anno superioris anni damna compensat.

N. 1. His ita pro illustrando huiusmodi controversiae errore breviter constitutis, ut totam sane materiam ex professo explicemus removendum in primis est difficultas, quae nascitur ex l. si merces 25. § vis maior ff. locati. ubi scriptum est lucrum immodicum percipere colono auferendum ei non esse, et contra nec pensionem augeri propter ubertatem fructuum, et nec propter sterilitatem pensio remittenda est, cum ...

et dami ratio, & per eadem esse debeat l. unica. §. pro 2°. C. de caducis toll. l. 1. §. sed cum in secundum C. de furtis. l. si non fuerit. in §. ult. ff pro socio l. scribit 33. vers. novissime ff ad Senatus Con. Treb. sed ut paucis rem complicamus fatendum est ex iuris ratione pensionem non augeri etsi immodicum nimis fructus ex fructibus capiat colonus, sive id eveniat eius industria meliorem fundum faciendo ut probant mihi singularis textus in l. q. 2. C. de praediis naviculariorum lib. 11. l. 1. 2. C. de fundis rei privatae lib. 11. l. 2. C. de alluvionibus. l. penult. C. de omni agro deserto lib. 11. iuncta novella 33. Theodosii de relevatis sive contingat venire insolita ubertate soli, sive alio extra fortuito casu, ut generaliter probatur in d. l. si merces 25. §. vis maior. nec ad rem pertinet regula aequalitatis et damni, quam expendimus cessat enim ea regula quoniam diversa inter utrumque ratio est, ut in quaestione nostra, in qua propter sterilitatem pensionem remitti aequissimum est, quoniam insperata colono et improvisa fuit ea calamitas. 2° vero pensionis augmentum non recte petit propter fecunditatem, quoniam ea res locatori, quae colono optata fuit sperata, atque promissa. ut considerat Cuiac. lib. 26. observat. c. 33. hinc etiam quoniam ut notat Faber in d. l. si merces 25. § vis maior. in casu ubertatis certat de lucro captando, in casu sterilitatis solus colonus de damno vitando ut colligitur ex l. ex conducto 15. §. si vis. ff loc. 4°. quia dominus si non locasset fundum nihil hodie ex fructibus haberet vel etiam si admittamus dominum quoque agere de damno vitando ne pensionem remittere cogatur id sue tamen utroque casu melior conditio esse debet conductoris quia in pari causa reus et possessor est. l. 1. si ser vum 91. §. sequitur in fine ff de verb. oblig. et l. si ob turpem §. ff de condictione. ob turpem causam. Docent praeter Cuiac. et Fabrum ubi proxime Fulgos. in d. §. vis maior nu. 13. post multos. Barbosa

in d.

in l. 4. divortio 8. § vlt. nu. 1. ff. soluto matrimonio, nec restat ibi
l. ex 2. C. de alluvionibus, quia omissa interpret. Pinelli in l.
2. part. 1. c. 3. nu. 35. C. de rescindenda, vel possit in d. l. 2. verba
eius X. sent. insinuata a Cujat. in ... ad tt. C. de al
luvionib. in proo ca ... inundat. Nili fluminis, quae quotannis ...
... aperit l. q. 1. § ripa ff. de fluminibus. l. q. unica C. de Nili aggeribus
non rumpendis. l. penult. ff. de extraordinariis criminibus. l. q. unica C.
de Alexandrinae primatibus lib. 11. ex cuius magnitudine fertilitas
aut sterilitas futura reputatur teste Plinio lib. 5. naturalis historiae c. 9.
lib. 18. c. 18. Dominus quidem quorum agros fructuosiores inundatio fuit
fertilitate terrae quas possident tributum maius imponet, alios autem qui ...
tibus non per agris diminutum patrimonii possit st. tributi onere relebari
pro eo anno, quo vis seqq. annis in censu, seu descripto praediorum, quae
fit ad statuendum quantitatem tributi a singulis pro solo solvendi, ei subi...
pro modo possessionum, quas retinent. Ex quo apparet non tractari in d. l.
2. de pensione ... augenda propter ubertatem, sed potius de
tributo pro modo fructuum singulis imponendo postquam ex inundatione fertilitas
aut sterilitas futura previdetur iuxta legis forma 4 § illa ff. de censibus l.
4. C. de censibus et censitoribus lib. 11. sed si adversus haec urgeas ex l.
3. C. de alluvionibus ubi, quae vis alieni praedii portio per alluvionem
acquisita sit possessori non plus tributi solvit pro incremento respondeo
id specialiter obtinere in his, quae per alluvionem accrescunt, quia ...
eorum semper sit incerta possessio et dominium, nam quod hodie possidetur
mox plerumque abradit in alteram ripam translatum vicini fundi dominio
acquiritur. ut scripsit ... in novella Theodosii ii. de alluvion. ...
in l. q. ergo 30. § alluvio ff. de acquirendo rerum dom. non posset ...

quæ acrevit onerari tributo nisi ab eo qui vitia, erimonst allevionis ignorare videat, vt siquificat ind. l. 5. explicat Cuiac. in recitationibus ad tit. C. de alluvionibus in fine. quæ vts perperam emendet Hieronimus Magius lib. miscellaneor. c. 10. Unde nec propter incrementum alluvionis augetur hodie pensio conductoris vt resolvit Carrocius de locato tit. de remissione mercedis. q. 8. nu. 121.

N. 8

Sed quamvis hæc sententia iure civili verior sit et in praxi recepta teste nunc cum aliis Valascus de iure emphyt. quæst. 27. nu. 52. hodie tamen apud nos admittenda est Accursii distinctio in d. §. vts maior verbo cum in fine. s. vt si bonitate agri aut industria coloni insolita vbertas contingat pensio non augeatur, sin autem inopinato et extrinseco casu augmentum peti possit veluti si molæ aquariæ, sive molendini conductor longe vberiores redditus ex eo percipiat destructis impetu fluminis aliis molendinis, vt explicat Castrensis in l. q. cotus. §. qui maximos nu. 2. ff de publicanis et preter laudatos a Valasco d. nu. 52. Barbosa in d. l. q. divortio. §. vlt. nu. 6. Docent Carrocius de locato tit. de remissione mercedis. quæst. 8. nu. 118. Morla d. tit. 10. quæst. 1. nu. 21. Molina de iust. disputat. 495. nu. 23. Gratianus discep. foren. 1. tom. c. 10. sicque explicanda est lex 23. in fine tit. 8. part. 5. et iuxta hanc distinctionem conciliandi sunt contrariæ sententiæ autores cum aliis, qui indistincte defendunt vbertatis casu contingente pensionem augendam esse quos refert et sequitur Amaia lib. 3. observat. c. 3. nu. 15.

9.

Superioribus ita positis succedit iam necessaria et nobilis disquissitio, nempe quæ et quanta sterilitas, seu fertilitas esse debeat vt pensionis remissio, seu augmentum peti possit. in qua quæstione omissis secundum communes opinionibus, quas recensent late post Clasicos Valascus d. quæst. 27. nu. 24. Franciscus Marcus 2. tom. decissione. 208. Medices de

formi

formini vsibus. 2. part. q. 3. Andreas Gail. lib. 2. practic. c. 23. Castren-
sius vbi supra q. 1. Ceballos com. contra com. q. 53. et Sandoval ab Ximen-
ad Donellum lib. 13. comm. c. 7. lit. d. Verius ergo recipitur ... sterili-
tatis arbitrio iudicis relinquendam esse. arguit. ex lo. 1. ff. de iure deliberan-
di. l. q. 1. vbi Baldus. C. si a. versus vendit. pignoris. Docent post menoc.
Covarr. in practicis. c. 30. nu. 1. Meno. lib. de arbitrariis. capu. 76. Mas-
cardus de probat. conclusione. 1339. nu. 7. arbitrabitur autem iudex ...
re iuxta com. opiniones in hac quaest. exq. duae ... probabiliores.
quibus vt sterilitas probetur ex vbi fama et opinione vulgi sterilitatem
contigisse affirmantis cum interrogati ad examen testium ab aduocato
peritis pretori debere notant post ... in praesenti verbo sterilitas
om. Sandoval vbi proxime. 2a opinio est vt sterilitas ad remissionem
unda sufficiens dicatur quoties colonus vltra dimidiam pensionis ...
se habet veluti si fructus percepti deductis expensis dimidiam partem
pensionis soluendae non efficiunt, idque post Bartolum in praesenti ...
quae receptissima firmant ... vbi supra. Nicolaus ...
contract. c. de locat. verbo ... nu. 15. Gama decisio.
42. nu. 1. Faber in suo codice. lib. 4. tit. 42. definit. 3. Mola d. ...
q. 1. nu. 12. sit similiter vbi ... arbitrio iudicis relinqui ...
e d. tamen ... ex his quae tradunt ... Carrotius ...
supra. q. 8. nu. 46. Valasius d. q. 27. nu. 45. Molina d. disputat. 49...
17. Mola d. q. 1. nu. 14.

N. 10.

Ex his satis colligitur, aut intelligitur vt pensionis remissio lo-
cum habeat non eam sterilitatem requiri, quae fructus omnes auferat vt arg.
ex lq. ex conducto. 15. §. si vis. vers. sed si labes. affirmat Pinus ...
lib. 2. ... c. 1. nu. 23. Faber in d. lq. ex conducto 15. §. cui ...
Donellus lib. 13. comm. c. 7. et ante eos Bart. reprobans ... in d. ...

... 27. § vis maior. glosa in cap. propter sterilit. extra . de lt. sed
sufficere talis sterilitas ei, quae plus quam tollerabilis est. ... non
... in magno incommodo conductorem afficiat ... scriptum est
ind. §. vis maior. et ind. c. propter sterilit. quod pertinet, quod ibi
de ... remissione faciendae ei pro rata scilicet pensionis. ...
... 20. ... fructus ... deductis impensis ... dumtaxat
... amplius solvat nisi novem: et quod inde superest ...
... remittetur. ut computat Valascus ... q. 27. nu. 30. quam
... Menochius ... 3. contro. c. 54. nu. 4. Menochius de ar
bitrariis ... nu. 2. sic ... explicandum est versus pro rata in
... de rata nempe pensionis ...
... ut observant post Valascum. Madera animad
versionum c. 16. nu. 3. non de rata temporis. ut contendit post ...
... q. 1. nu. 6. neque obstat ... ind. ...
... 15. §. cum quidam, quoniam alia est exiguitas fructuum quae
intervenisse creditur. quoties fructus percepti deductis impen
sis impleant saltem dimidiam pensionis. quo casu damnum modi
cum ... tollerabile videtur. et ideo pensio non remittitur ... §. cum quidam
... 15. §. vis maior. ... 27. ... loc. ...
... Cassios et Fabrum in ... Valascus nu. 25. Madera
nu. ... ubi supra. Gregorius in l. 22. glosa ... 8. part. 5.

Illud primum forsan observo falsum esse quod in ...
... in ... damni sterilitatis supra
... pensionem deducendum ... semines quae
... debeat. Repugnat tamen
... in aequit. et aequalit ... contractus
... contrariis sane est. ut in ...
... qui pensionem remittere cogitur. et nullum conducto
ris

Ad tx.ū in § sitem 8.

ris qui semen et impensas deducit. repugnat etiam
D. Stano ind. § . et conduct. 18. § . 31 vtc. vers. sed si stabs
et arans eē donec seminis quod collonus pertinere. ita Cuja-
cius et Fabes. ind. § . vbicumque Cujat. lib. 26. observat. c. 33
quereque ad oneffiam. libro 13. commentarior. c. 1.
omissa emendat Hotomani lib. 4. observat. c. 21.
damnus seminis ad Collonus pertineat. apparet eum im-
putanda lectione impensas seminis deducere sibi non
N. 12. Sum hec iure Romano certa, reimque sed apud
observanda l. lex 22. tit. 8. part. 5. que si sterilitas tanta sit
fructus nulli percipiantur pensionis totius remitti vult; sin autem
aliqui nati sint electio colloni est. vt vel pensionem integram
solvat. vel deducto semine et impensis. reliquos fructus domino
tradat. simodo ita pauci sint. vt sterilitas contigisse videa-
tur iuxta tradita supra. nu. . quod observanda ad nu. 11.
legis 22. vt explicant cum aliis Gutierrez in . 2. part. 1. c.
nu. 29. C. de rescindenda. Molina d. disp. 35. nu. 8. Valas
§ . 1. nu. 12. Madera d. c. 16. nu. 11. et laudatis a Cas. lib.
contro. c. 3. nu. 36. sed et in legis inita eadem electio
ne in agris frumentariis. ita vt semen . deducat. in
autem prediis nulla deductio facta vt observat Valasius d.
nu. 30. vtroque tamen iure necesse est vt collonus denuntiet domino
vt presens adsit fructibus colligendis, vt arguitur ex l. 14. quam
14. § . exercitibus. Soc tit. Po. et Cobar. in pract. c. 30. nu. 2.
ruis d. . 1028 Rich. collect. decis. 68. hec autem
saltim antequam fructus domum auferantur fieri debere
bet; . ad . collonum vt . Veritas
benigni est vt notat post alios Molina d. tit. supra. nu. 10.
constat ex quantitate fructuum perceptorum . dixisse sterilitas

probatio colloni qui eam allegat, tempore invenitur siccus, sequitur Socini, ut resolvunt Aloria ubi supra nu. 16. Mascardus de probat. c. 1339. plane infertilitas definienda hodie eo iure dicimus ut quoad compensat. ubertatis cum sterilitate talis esse debeat ubertas ut solvendae utriusque anni penssioni et impensis colloni fructus sufficiant ut explicat Mostra ubi supra nu. 17. Caeterum quo ad hoc ut augmentum penssionis peti possit iuxta tradita supra nu. 8. requiritur ubertas, quae duplum fructuum pereiti solitorum excedat ut cauet[?] utrumque in lg. 2. num. 8. part. 5.

Deinde ut ex generali legis nostrae traditione quadam [illegible] valle utilitatum in sterilitatem prenihas declaramus sumi est. regula hanc remittendae penssionis propter sterilitatem locum habere, sive meras in pecunia promissa sit, sive incerta quantitas fructuum, ut distinximus supra nu. 1. docent Carrocius d. tr. de remissione mercedis. q. 4. nu. 2. Madera animadvers. c. 15. nu. 16. Faber in suo codice lib. 4. tit. 42. diffinit. 22. nisi si sit collonus partiarius, in quo de remissione mercedis frustra tractatur, quia quasi socius damnum et lucrum fructuum cum domino partitur. lg. cum duobus. § 1. § si in coeunda. ff. pro socio. lg. si merces 25. § vis maior. ff. loc. tit. Carrochus ubi supra nu. 8. Franciscus Marcus 2. tom. decis. 211. ... in lg. cum. 5. supra hoc tit. sed et in conductore ad longum tempus qualis est qui in decennium fundum conduxit admittenda est remissio propter sterilitatem ut resolvunt Franciscus Milanus 2. tom. decis. 212. Mascardus de probat. c. 1339. nu. 9. quamvis per pere dubitet Carrocius d. quaest. 4. nu. 5. Unde etiam sicut secundus conductor, cui nempe generalis conductor unius, seu plurium praediorum unum aut eius partem sublocavit iuxta legem nemo 6. supra hoc tit. potest penssionis remissionem petere a conductore generali. firmat Carrocius ubi supra q. 7. Faber in suo codice lib. 4. tit. 42. diffinit. 27. quo ex exemplo conductori praedii urbani, qui inquilinus dicimus, penssionem remittendam est si fortuito casu habitare eo ubi prohibeat, velut propter pestem bel-

lum

[illegible] aut incendij. constat ex lg. si quis domus 7. §. 1. lg. habitatores 27. § [illegible] lg. si fundus 33. ff. loc. et cond. Covar. in pract. c. 30. nu. 3. et lib. [illegible] c. 6. Tonares lib. 7. comm. c. 11. nu. 15. Padilla in lg. cum proponas nu. 11. [illegible] [illegible] in lg. certi [illegible] supra loc. et c. Donellus lib. 13. comm. c. 7. [illegible] de [illegible] lg. [illegible] Gironda de Gabellis 2. part. § 1. nu. [illegible] Rocius ubi supra q. 8 ex nu. [illegible] ex nu. 81 Mor. [illegible] de contract. [illegible] locat. verbo [illegible] nu. 2. et sequentibus apud quos alia [illegible] multa, quae non transeri [illegible] quia poterat de remissione propter sterilit. [illegible]

Morla d. q. 1. nu. 7.

[illegible] 14.

Praeterea ex superioribus quaestionibus an emphyteuta [illegible] dij perpetuo fruendis accepit ita ut ei non auferat quandiu certa [illegible] nes solverit. si sterilitate passus sit pensionis remissionem petere possit. [illegible] cuit non posse. lg. quinque 3. C. de fundis patrimonialibus lib. 11. [illegible] tiectas, quia res in emphyteusim data particulariter laditur emphyteuta [illegible] a pensione non liberatur, nisi tota res perierit extinguat. lg. 1. C. de iure emphyteutico. § adeo inst. loc. et c. lg. 2. 2. part. 5. id [illegible] nia emphyteuta pensionem modicam solvit, non propter fructus [illegible] in locat. diximus supra nu. 2. et 3. sed in recognit. dominij, quod [illegible] concedentis manet et si fundus sterilis, aut deminutus sit. Explicat post Glosam ind. lg. 1. [illegible] Alph. Sanchez in lg. 2. in prin. C. de iure emphyteut. Donellus lib. 9. comm. c. 14. Ubi Illigerus lit. [illegible] nus ubi supra nu. 50. Dicastillus in § adeo ex nu. 60. inst. loc. Morla d. q. 1. nu. 22. in quo largiter aberrat Gama decis. 150. rotius seu repugnans et impugnans ubi supra q. 3. et ideo si non [illegible] pensio sed fructus quantitati respondens, vel multo minor quam [illegible] ductore solveret et emphyteuta solvat obtinuit merito pensionem remittendam esse propter steril. late praeter laudatos a [illegible] d. q. 27. nu. 11. [illegible] in remissionibus ad ordinat. lib. 4. [illegible] nu. 3. Mascardus d. concl. 1339. nu. 10. [illegible]

ad [illegible] decis. 150. et decisione [illegible] Tesaurus decis. 20. Rota romana decis. 720. nu. 5. part. 1 divers. in novissimis. Habetur in suo C. lib. 4. tit. 45 de f. 36.

Sed repugnat acriter Papinianus in l. ex conducto 15. § Papinianus. alias l. si uno 17. ff locati, ubi scripsit e regula remittendae pensionis propter sterilitatem, nisi cum sterilitas pervenit admittendum esse in agro vectigalis, cum tamen vectigalis fundus sit emphyteuticarius ut constat ex rubrica, et l. 1. ff si ager vectigalis i. emphyteuticarius petatur. l. sciendum 15. § 1. ff qui satisdare cogantur quare omissa solutione Cuiacii, et [illegible] ind. l. 1. et 2. C. de iure emphyteutico, alia Baldi, quam probat Valascus d. q. 27. nu. 8. alia Faguneri lib. 1. contro. c. 3. cui subscribit cum Valascus d. de iure emphyteutico q. 31. in fine Caldas eodem tract. 1. part. de extinctione emphyteusis. c. 2. nu. 7. et 8. Bosius in praxi tit. de remissione mercedis con[illegible] nu. 16. quas convincit [illegible] si recte extendat textus non de expensis aut expressis in locatione in l. 2. § ultimo. ff de administratione rerum ad civitatem pertinentium dicit non tractari de fundo vectigali, seu emphyteutico ind. § Papinianus vers. Sociis, sed propterea de eo damno sensitivi casus, quo reditus publici vectigalis, seu tributi gravit minuuntur aut consumuntur, quo casu conductori vectigalis pensionem remittendam esse, nisi postea alio anno reditus augeatur Papinianus respondit exemplo s. sterilitatis praediorum, aequum ad vectigalia argumentari solet. l. 3. § 1. ff de administratione rerum ad civitatem pertinentium. Sensit ita, aut praesensit Bart. in l. certe. § qui maximos. ff de publicanis idem quod in aliis conductoribus tribuendum quoad augmentum mercedis propter lucrum insolitum, et remissionem propter damnum argumento ex l. forma 4. § illud. ff de censibus admittunt post multos. Bosius tit. de remissione mercedis. Publicanorum in prin. nu. 22. post Carrotius Narbona in l. 57. glossa unica nu. 73. tit. 1. lib. 2. compilat. Sardus decisione 326. nu. 14. ed Sodie co[illegible]

iure

Ad tex. in 1.o dicit &.

iure utimur ut conductores vectigalium et aliorum prediorum redditum nunquam
pensionis remissionem petere possint etiam si fortuito casu bellica [illegible]
[illegible] damnum patiantur quoniam ea semper condit. conducuntur ex [illegible]
n. 9. lib. 9. compilat. de qua plura post plures Castillo lib. 3. controv.
c. 3. ex nu. 4. et ex nu. 59. Gutierrez de gabellis q. 136.

N. 6. Diversum ut progrediamur de decimarum fructibus et aliorum ecclesiasticorum
[illegible] redditibus conductores remissionem pensionis petere possunt propter
sterilitatem arguendo ex c. 2. extra de locato, nisi vel aliter ab initio conve-
nerint aut synodali constitutione caveatur docet Narbona in d. lege 7. glossa
nu. 67. Franciscus Marcus 2. tom. decis. 209. porro in annuis redditibus, quos
[illegible] dicimus, distinctio adhibenda est, in iis quibus enim reservati sunt [illegible]
nes dominii rei meae in alium transfert reservata mihi annua pensione
ta c. constitutus ubi glossa [illegible] extra de religiosis domibus. [illegible]
tibus propter sterilitatem non perceptis pensionem minuendam esse ex [illegible]
[illegible], in qua pensio fructibus respondet, argumento ex l. [illegible]
vino l. oleo legato. l. [illegible] quidem 17. de usuris [illegible]
annuis redditibus lib. 2. q. 15. nu. 55. Carrocius de locato. [illegible] de remis-
[illegible] q. 2. nu. 12. Gutierrez lib. 2 pract. q. 171. nu. [illegible] in fine. nisi [illegible]
tet redditum constitui non pro fructibus fundi venditi, sed pro [illegible]
[illegible] quando non solvitur ut in l. quam vir 5. supra de [illegible]
[illegible] 13. §. ex venditione [illegible] quo casu [illegible] pensionis [illegible]
[illegible] est etiam si fructus nulli percipiantur l. si [illegible] 10. §. 1. [illegible]
[illegible] glossa [illegible] Faber ff. hoc tit. [illegible] Cujacius lib. 16. observ. c. [illegible]
Robertus lib. 1. animad. c. 11. Baldus et alii relati a Covar. lib. 3. var.
c. 4. nu. 3. in terminis Carrocius ubi supra q. 3. nu. 36. [illegible]
quos [illegible] ponit et comprobat Flores de Mena in addit. [illegible]
decis. 42 in censibus autem consignativis qualis [illegible]

... certa est quantitas annuae pensionis promissae et obligatio conventionis ... certissimum apud nos est nisi remittenda ex ... obligat. et nullos aut exiguos fructus reddant ... 10. ff. de alim. et cib. Feliciano de censibus lib. 1. c. 8. nu. 20. Rodriguez d. lib. 2. q. 7. nu. 13. in fine, et in praxi receptum fatetur ... de Mena d. decis. 42. Denique et in pensionibus, quae imponi solent taxative super fructibus beneficii, ... commune ... vt de ... congruae sustentat. beneficiarii fructus non supersint ad solvenda pensionis dimidia, aequissimum est pensionem pro rata minui vt post Castrensem resolvit late Gigas de pensio. quaest. 62. Mor... d. ... 10. q. 1. nu. ... in stilo Curia Romana soleat non retardari propter remissionem pensionis, vt verissimum ... Velasquez d. q. 21. nu. ...

Finitima superioribus quaestio est de speciebus ... N. 17 ... qq. scribentes contingit disputant post Cujac. in l. q. certi s. ... Sol... et lib. 15. obser. c. 28. et lib. 28. c. 32. Hotomanus lib. 4. obser. c. 16 noster Amaya lib. 3 obser. c. 3. qui addit vt ... explicat. non vacat captas ... et finitur textus.

Deo auspice et Beata Maria
Virgine sine originis
labe concepta

Salmanticae Anno 1625.

cum venditor qui locavit re postea vendita et tradita ius suum etiam amittat et in emptorem transferat. lo. clavibus. 14. ff de contrahenda empt. lg. traditio 20. ff de acquirendo rerum dom. collori, qui ab eo adduxit ius eo tranquille? secest. ut desideram utra insinuantes rone post Bart. Alijs Barbosa in lg. si ille cum. 25. §. ultimo. nu. 3. ff soluto matr. Morla in emp. tit. 10. q. 2. nu. 4. faber de error. decad. 6. err. 6. nu. 3. et in lg. qui fundum ff. Soc. tit. illiocrus ad Donellum lib. 13. comm. c. 2. lit. H. innumeri laudati a Barbosa in remiss. ad ordinat. lib. 4. tit. 9. nu. 1.

Nota.

Unde ut iam dis qua pro ratione dubitandi expendimus, ... ciamus satis observanda est in Soc. tit. differentia insignita inter emptore et heredem. quia quamvis vere successor sit, emptor tamen singularis successor est. nempe in re vendita, heres autem universalis, sive iuris universi successor. quo modo distinguunt in lg. quaedam. 2. §. nihil. cum §. sequenti ff de edendo iuncta lege de accessionibus 14. ff de diversis et temp. praescript. et ideo emptor in venditoris ius non succedit nisi velipse eo uti velit. ut in accessione temporis, quo venditor possedit ad implendam usucapionem d. lg. de accessione. pontius. 13. § 1. cum sequentibus ff de acquir. poss. lg. uni. C. de usucap. transform. cum similibus vel nisi ius tale sit quod rem ipsam afficiat, et ut ita dicam reale ... sit ut in lg. idem 16. § ultimo. ff pro socio. lg. si separatus 3. ff de ... ribus. lg. fluminum 24. §. ad ... ff de damno infecto. lg. 1. §. illud. ff quorum ... lg. ait Praetor 7. cum lg. sequenti ff de iureiurando. lg. viria 11. C. de acquir. poss. lg. 4. §. de auctoris ff de doli exceptione. lg. item 14. § aliquando vers. unde ff quod metus causa. Unde quamvis exceptio rei venditae et traditae, quae ... ditore eam postea vindicante competere emptori soleat et successoribus singularibus emptoris det, et contra successores singulares venditoris videtur ... quamvis dominium rei postea ab eodem venditore consequutus sit venditori ...

vi stare cogitur. quia exceptio rei venditae realis est. et rei traditione et translatione respicit. lg. 2. et 3. ff de except. rei venditae. lg. si a titio 72. ff de rei vindicat. lg. 4. §. si a titio. ff de doli except. qq. iungendis ss. Cuiac. lib. 18. obser. c. 31. Donellus lib. 29. comm. c. 2. ubi illo eras lit. M. Faber de error. decad. 86. error. 3. Benedictus Pinellus. lib. 1. sellect. c. 18. emptor tamen in locat. a venditore facta non succedit quia nullum in re ius habet conductor, quo emptorem vtat; sed solam personalem ex conducto actionem, quae singularem successorem non sequitur ex regula D. legis ultima § ultimo. ff. de contrah. empt. lg. aeris 15. C. de donat. et contra haeres in universum ius defuncti et obligationes et personales succedit. lg. 2. lg. ultima. C. de hered. actionibus. lg. 1. C. si certum petat, idcirco et locationi, aut conductioni a defuncto factae stare cogitur. d. lg. viam 10. infra hoc tit. lg. si eidem 19. §. ex conducto. lg. cum in plures 60. § 1. ff hoc tit. lg. si sororis 18. C. de iure dominii [illegible] post Baldum in prosenti nu. 1. Morla d. tit. 10. q. 2. nu. 4. Pichardus in § mortuo. nu. 8 et 16. inst. hoc tit. Carrocius de locato 4. parte. tit. de successore. q. 7. Duenas regula 240. Similiter.

Ex his recte intelligitur emptorem fundi locati qui volente venditore possessionem ingrediens colonum vi deiecit interdicto unde vi non teneri neque colono quia is non possidebat. lg. 1. §. quod servus. ff de vi et vi armata. lg. 1. C. eodem de usucap. lg. non solum 33. §. quod vulgo ff de usucap. et ideo sola ex conducto actio colono expulso competit contra locatorem. lg. si de fundo 25. infra hoc tit. lg. si merces 25 § 1. ff hoc tit. neque locatori veteri domino tenetur emptor quoniam eo volente possessionem adeptus est. lg. 2. § 1. cum lege sequenti ff de act. empti. Doces Accursius. hic verbo colono. Cuiac. intercitat. ad hunc tit. vers quaeritur in fine neque obstat [illegible] in lg. colonus 12. lg. cum fundum 18. ff de vi et vi armata ubi colono videtur [illegible] ab emptore interdictum unde vi contra emptorem dari: id enim ex eo fit quia colonus prius emptorem hunc venditoris

toris fundum ingredi volentem vi prohibuerat, quo facto venditorem ipsum
deiecisse videtur, qui possessionem animo retinebat donec emptori traderet
et ideo interdicto unde vi a venditore, colonus qui a locatore conveniri [illegible]
pot. ut exprimitur in d. l. colonus 12. d. l. cum fundum 18. cum aliter emp-
[illegible] vero quamvis iniuste colonus possidere cupiit se [illegible]
tore videtur interdicto unde vi emptorem ipsum ex parte [illegible]
vamento ex l. 1. §. deiicit ff de vi et vi armata quia neque ab emptore [illegible]
vi possidebat quo casu interdictum unde vi contra eum non competeret
regula l. qui possessionem 17. ff de vi et vi armata, sed a venditore
quem deiecisse prius videtur. cum emptorem non admisit. d. l. colonus [illegible]
l. cum fundum 18. ubi eleganter Cuias. lib. 22. quaest. Pap. Donellus [illegible]
15. comm. c. 31. Menochius de recuperanda remedio 1. nu. 66. [illegible]
bosa in l. si alienam nu. 109. ff soluto matrimonio. Et antea [illegible]
ius et Baldus in l. si defendo 15. infra hoc tit. qq. contra est quod
vulgo post Accursium [illegible] et in l. ede 3. supra hoc tit. resolvunt
Accursiani et praecipue Albertus hic in principio nempe colonum emptori [illegible]
lenti nec resistere posse, nec debere. arguitur ex l. 3. §. cum inquilinus
ff uti possidetis, sed hoc ita verum nisi iustam causam retinendi fundi
colonus habeat velut propter expensas d. l. colonus 12. ff de vi et
vi armata. l. si quis [illegible] 20. ubi Cuias. ff de acquirenda poss. [illegible]
tat post Baldum hic nu. 1. Carrocius de locato tit. de expensis nu. [illegible]

N. 1.

Imprimis autem iusta causa retinendi fundi est quae insinua-
tur hic in v. nisi ea lege emit. His verbis enim praecipua regula[illegible]
hanc exceptio proponit. s. ut emptor locationi stare cogatur si ea con-
ditione emit ut colono vel inquilino [illegible], vel habitare liceret. l. [illegible]
habitanus 13. §. si venditor. l. si merces 53. §. ultimo ff de act. empti [illegible]

lg. si merces 25. § 1. ff loc. et cond. lg. 19. nu. 8. part. 5. Notat Decius regula 240. nu. 4. Molina de iust. disp. 490. nu. 3. quia quamvis regulariter ex pacto, aut stipulatione unius, alteri nec actio neque exceptio acquiratur lg. quaecumque § 4. ff de oblig. et act. lg. stipulatio 38. § alteri ff de verborum oblig. si tamen paciscentis intersit alteri acquiri exceptio propter pactum alterius, alteri quoque dabitur. lg. rescriptum 10. § ult. lg. et heredi 21. § ultimo. lg. si unus 27. § quod si sine ff de pact. lg. stipulatio 38. § si stipuler ff de verb. oblig. ut evenit in proposita specie, in qua quia venditoris interest conductorem ab emptore non repelli, ne ex conducto actione eī teneatur d. lg. si merces 25. § 1. lg. qui fundum 32. ff loc. et cond. ex pacto, in venditione interposito ut emptor colonum frui aut inquilinum habitare permittat actio ex vendito acquiritur venditori contra emptorem ut pactioni stetur d. lg. Iulianus 13. § si venditor ff de act. empt. iuncta lg. Iurisgentium 7. § quinimo et § adeo ff de pactis lg. in bonae fidei C. de pact. et exceptio colono, qui fructus contra emptorem retineat, ut consideravit post Accursium b. verbo eni in textu Baldus et Fulgosius in praesenti. Faber Surdus de alim. 2. 6 4. nu. 22. Gregorius in d. lg. 19. glosa C. nu. 8. part. 5. quamvis perperam impugnet Salizenus hic numero 8. Donellus libro 13. commentariorum capite 17. Faber in dicta lege si mercedes 53. § ultimo et in dicta lege si merces 25. § 1. licet inspecto iure Regio sine controversia certum et indubitatum est. cum apud nos cum aliud nos ex aliena pactione aut stipulatione frui quoque uti, et ita vere habemus exceptionem vel retentionem. lg. 2. tit. 16. lib. 5. comp. in terminis Gregorius in d. lg. 19. glosa 6.

Sed antequam hinc abeamus explicanda est Pauli ... sententia

N. 5.

nota

nota [illegible] l. si mercede 53. §. ultimo. ff de act. emp. [illegible] sabeo respondit [illegible]
excepta habitat. habitatoribus in vendit. domus locatae o[illegible] habi-
tantes habit. invito emptore sibi retinere posse praeter dominum venden-
tem qui sibi nominatim habit. excipere debuit. l. si sterilis 21. §. ultimo. ff
de act. emp. iuncta regula l. in quaesitio 18. C. de solut. Paulus [illegible]
vas eos qui venditor habitat. gratis concesserat eos sibi defendere non
se etiam si habitatio excipiatur illa forma ea habitatoribus, aut in quaque
dis conductae habeat quae solemniter [illegible] in his venditionibus [illegible]
l. Iulianus 13. §. si venditor. ff de actionibus. l. gen. de [illegible]
comod. rei vend. observat Brisonius de formulis lib. 6. pag. 55[illegible]
[illegible] observat. iuris. c. 52. quod sane difficile est. nam et si [illegible]
habitam verbo habitatores continent. l. 1. §. habitare. ff de [illegible]
effuderint s. deiecerint et multo magis in hac formula, quia [illegible]
tatores distinguantur ab his qui in conducto habitant. [illegible]
habitatores gratis habitantes intelligi quare omissa interpret. [illegible]
d. c. 52. alia [illegible] in d. l. si mercede 53. §. ultimo. emendat. [illegible]
Gothofredi [illegible] potius idcirco eos qui gratis habitant [illegible]
ab emptore posse quia ea exceptio in quaestio accommodatur ex [illegible]
[illegible] ea sola ratione quoniam ipsius interest conductionem non [illegible]
[illegible]. l. qui fundum 32. ff hoc t. ei autem qui gratis habitat [illegible]
emptore expellatur nihil venditor praestare debeat. l. si tristo 12. §. [illegible]
iuncta l. in aedibus 9. ff de donat. l. 2. C. de [illegible] q. ad res donatas 62. [illegible]
de aedilitio edicto non videtur venditor habitat. generaliter habitato-
ribus recepta eis cavere voluisse, quod obligatus non est [illegible] explicat [illegible]
et Romanus Tosar. lib. 2. var. c. 15. nec [illegible] plane si nominatim [illegible]
[illegible] gratis venditor habitat. [illegible] erit exceptio eis contra emptorem [illegible]

vt signat Faber in l. si in re ed. 13. § vlt. quia interest venditoris vi
dere an is habitandi beneficio eius potiri saltim ex causa iustae affectionis
uius in bona fidei iudiciis ut in vendit. haberi ratio solet. l. ex. servus
34. ff mandati l. servus 7. ff de servis exportandis.

Sed in hac exceptione explicanda longius a lectura procedimur
N 6.
... pacto emptor ... ... tacite, ut recte ... notat
vulgo receptas ... consensum probet ut colonus in conductione maneat ei parere cogi
decernit ... si sine scriptura ... ... quia in venditionibus ... ...
sunt ... et bonae fidei ex qua pacta incontinenti eius apposita for
mam ... l. iurisgentium 7. § quinimo ers § adeo ff de pactis l. ex empto 11. ff
de act. emp. ... scripturae defectus ... si pactum testibus probari possit
... pactis quae bona ... C. de pact. ... de obligat. ... ...
... tacite ... ... ut pensiones fundi ven
diti a conductore solvendae ad emptorem pertineant, quo casu id emptor ... ...
... e ... ... venditori promiserat. l. ... 53. ff.
de act. emp. l. ... in ... 58. ff ... nempe ita ut ex locati actio contra colo
num a venditore emptori cedatur, quae sine cessione transferri non pot. l. Iu
lianus 13. § si venditor ff. de act. emp. ... l. ultima § vlt. ff de contr.
empt. et conductor ab emptore expelli non pot quia pensionibus sibi
reservatis tacite consensisse videtur ut in eadem conductione maneat. l.
arboribus 59. § 1. ff de usufruct. Docent late ... ... 2 ... nu.
15. et seq. Gratianus disputat. forensium 1. tom. c. 20. nu. 5. sed et
nota
si in vendit. exprimatur rem alteri locatam esse eme rem scientem
locationi stare compelli verius est arguit. ex l. si quis domus 6. § si
in vendit. alias ... l. si in venditione 7. ff com. ... praediorum
quia ... ius dumtaxat quod venditor habuit et quam ... habuisse ...

cepisse

uisse emptor videt et locationi se tacite subiecisse. arguto ex l. qui ... 3. l. quis venderet 59. ff de contrahenda emptione. firmant ... sentes affirmant Surdus decis. 225. nu. 6. et decis. 264. nu. 2 et decis. 265. per tot. Gratianus disceptat. 1. tom. c. 32. nu. 27. et seqq. ... los com. ... com. ... 56. nu. 44. et seqq. quamvis per ... Barbosa in l. si filia tam. § vlt. nu. 31. ff solut. matri. ...

Verum ut expositi in quaestionis nra ro et contextus ... desiderabant regulam ... de emptore seu successore singulari locationi stare non cogendo exprimimus obstat imprimis ... obscurus tex. in l. ultima ... iure fisci. ubi cum praedia fiscalia locata essent eadem postea a procuratore fisci vendita et emptori adiudicata ... deinde alio emptore meliorem conditionem seu maius ... offerente intra tempora licitationis, quae servantur in vend. rerum fiscalium iuxta leg. ... C. de vend. rer. civitat. lib. 11. ... et iure ... fiscalis lib. 10. l. Iulius 21. § vlt. ff ad ... Primus emptor ... offerens 2ae adiectionis ... praedia ... vacuam possessionem induetus et quaesitum et de fructibus perceptis medio tempore inter ... et 2am adiect. ... autem placebat ad fiscum, qui vendiderat, fructus pertinere, quia et emptio et adiectio pro ... l. item quod 6. § vlt. cum ... seqq. ... de in diem adiect. ... fructus vindemiarum perceptos fuisse post 2am emptionem ... emptoris ... videbantur ex regula ... Iulianus ... § si fruc. ... de act. empt. l. fructus ... C. eod. ... l. ... in fine ... videamus ... excausa ff. de usuris. Papinianus tamen nove ... fructus perii ... colonum debere neque ab emptore ... si pensionem ei solvat ne alioquin colonum expulisse ...

conveniat quavis in cæteris prædiis quæ sub colono non erant fructus universi ad emptorem pertineant ut pronuntiatum est ab Imperatore tandem conclusit in d. lg. ult. ff de iure fisci cæterum cum ius hoc de colono fiscali a emptore non expellendo cum vulgatissima legis nostræ regula pugnet fateri debes singulare idem et speciali favore fisci introductum ut agnoscunt ... Vicecasta et alios Hispanius in praesenti Romanus singulari 62. Cujac. in recitationibus ad hunc textum vers. quaeritur. Barbosa in lg. si filio fam. §. ult. nu. 38. ff soluto matr. Carrocius de locato ... de successore q. 14 nu. 3. ... tius in coll. ... a. de sicinto. 4. 1. art. collectio 951. eoque referenda sunt verba illa in d. lg. ultim. ait si hoc ipsum in emendo convenisset, quæ significat prædii fiscalis emptorem locationi stare compelli quia vulgaris conventio illa quæ in emptionibus exprimi solet ut colonum uti frui patiatur emptor. lg. Iulianus 13. §. si venditor. ff de act. empt. lg. pen. ff de periculo et comodo rei vend. lg. emeras 25. §. 1. ff loc. hoc in emptionibus et addictionibus fiscalibus tacite intervenisse præsumitur singulari privilegio fisci ne s. colono teneatur ut considerant Cujac. in d. lg. ult. Molina de iust. disp. 490. nu. 9. Merilius l. 6. 2. observat. c. 20. quavis ad ius com. reducere conetur Pinellus in lg. 1. 3. par. nu. 62. C. de bonis maternis.

Ex eod. filo pendet quod scriptum est in d. lg. ult. §. ult. fructus aridos venesque medio tempore ante eam emptionem si non dum dies pensioni eorum nomine solvenda venisset cum addictio postrema facta ad emptorem pertinere, ideo sic exaudiendum est ut eos percipere videatur emptor dum pensionem a colono petit ut post Accursium in d. §. ultimo explicat Cujac. 62. quo vis regulariter contra sit ne et fructus post emptionem percepti emptori cedunt lg. Iulianus 13. §. si fructibus ff de act. emp. lg. fructus 13. C. eod. item et pensionem prædii locati, deinde venditi, si post venditionem earum dies venerit

adsue sc. venditoris, qui locaverat non emptoris, nisi nominatim co[illegible]
venerit. d. lg. iulianus 13. §. si in locatis. ff de act. emp. dicta. 10. [illegible]
in vendit. a privato facta cum emptori collono stare non teneatur [illegible]
lus post venditionem suo iure percipit et pensiones venditori a[illegible]
qui locaverat, cui collonus tenetur et ipse collono. at cum a fisco loca[illegible]
dia. venduntur quemadmodum collonus fructus percipit, quia conventio
videtur ut in eadem maneat, ita ad emptorem pensiones pertinent,
aequissimum est, cum fructus collono relinquat observant. Meriltus lib. [illegible]
obser. c. 20. et ante eum Bart. in d. lg. ultim. § ultim. fulgosius in [illegible]
in lg. defuncta 58. ff de usu fruct. Coba. lib. 1. var. c. 15. nu. 5. Molina
de iust. disp. 386. nu. 5. exemplo tamen fisci eum, qui ab Ecclesia emit con
ductioni stare cogendum arg. ex lg. ult. C de sacra. Eccles. existimant
Bart. post eum lb. in lg. cognovimus C. de mancipiis et colonis lib. 11. [illegible]
in lg. 1. 3. part. nu. 63. vers. infert. 10. C. de bon. matern. Salas cons. [illegible]
Polidorus Ripa observat. 115. Carrocius d. tr. de sucessione q. 20. nu. 3. [illegible]
contraria sent. verior est. quia neque exequatio fisci et Ecclesiae in hoc casu
exprimitur in d. lg. ultima C. de sacro. eccle. nec privilegium illud fisci [illegible]
cessor eius collono stare debeat ad Ecclesiam producitur sine lege [illegible]
ex. lg. lucius 21. §. ultimo. ff ad municipalem. lg. 1. § illud. ff de [illegible] edic.
Probant mastris Barbosa in d. lg. si filio fam. 25. § ult. nu. 41. [illegible]
in d. lg. 19. glosa 3. tr. 2. part. 5. facineus lib. 11. contro. c. 21. [illegible]
eo qui a civi emit resolvit Caballos com. contra com. q. 756. nu. 11. [illegible]

N. 9. Deinde in hoc desino. Sarmento a argumento aeriter [illegible]
nostra refragari videtur Pauli iuris in lg. si filio fam. 25. § [illegible]
matri. ubi locatio fundi dotalis a marito facta in quinquennium [illegible]
primis forte locationis annum divortium fiat susceptum est non a [illegible]

dic mulieri reddi debere, quae si marito caveat de indemnit. Et quidquid
ille collono expulsso ex conventio solvere danari pro muliere praestare de-
beat, ex consequenti regula, vane successore singulari locationes stare non co-
pellendo cesare in muliere quoad locat. fundi dotalis a marito, alias praes
tare observari debet. ita ut neque collonem intra tempora locationis possit
expellere. docent glosa in lege divortio § in princ. ff solut. matri. Albasinc. ult.
nu. 8. et ita reproalleri vius suas. Casarte de decima vendictionis. c. ult.
nu. 98. Dicies collect. decisiones 19 §§ 4. par. Ulares laudatis albar
in d. lege si filio fam. 25. § ulti. nu. 1. Sed quidquid isti reludent long.
verius, et receptius est constructionis nostrae regula a d. l. doctores pertinere
quae locationi dotalis fundi a marito factae stare non cogitur collonum
eiusque iure post quia si non posset nec maritus in id quod interest.
teneretur collono. cum liceret ei fundum retinere, et mulieri resistere. lege collo
nus. 12. ff de vi et vi armata. lege si quis 20. ff de acquirend. poss. et
cautio indemnitatis quam marito praestare mulier debet in d. lege si fi
lio fam. 25. § ultimo. superervacua peteres si collonum muliere expellere
non posset quod absurdum est. lege Sed stipulatio 14. § divus ff de legat.
nemini. caveat marito autem cavere de indemnit. mulier cuo iure
quidquid fundum in dotem dederit ut perpetuo sit penes maritum et haere
des eius successorum. lege 1. ff de iure dotium. lege pro oneribus. 20. C. eod.
Hic societas vitae et communio vitae inter coniuges omnia ex bono et ae-
quo estimari suadeat. lege 2. § ff de cap. minut. lege unic. § sed et
si non ignoramus C. de rei uxoriae act. Ne non liceat maritus qui bona
fide fundum locavit fructus totos ita percipiens. lege cum antiquitas. 13. C.
de usufruct. soluto post matrimonio damno affici. dic collono, vel
cive [illegible] praestiterit non habens exi[illegible] retenet, id que.

illud

illud est, quod in terminis nostris iaceant vxoris locationi a marito factae non praestare obligari; sed negative, nisi ex cautione de indemnitate viri velit explicare Aversius ... 2. § ultimo ... ultima ... de ... prosequuta ... Barbosa in d. l. si filio fam. 25. § ultimo. nu. ... Cuiacius lib. 36. Pauli ad edictum ... et lib. 2. obser. c. ... ... nu. 9. ... de locat. ... de iure dotium nu. 4. et 5. ... de ... disputat. ... nu. 3. Faber de error. decade 24. error. 4. ... Donellus lib. 13. c. 6. lit. ...

Sed an hac cautionis praestandae necessitas, quae ... marito per divortium soluto admitti Paulus in d. l. si filio fam. 25. § ultim. imponat et mulieri quoties mariti morte matrimonium solvitur quaestionis est, in qua Cuiac. lib. 36. Pauli ad edictum ... et lib. 23. obser. c. 32. existimat mulierem hoc casu cavere non debere quoniam haeres mariti locationem ad ... nonobligat ... haeredi fructuari, in quo hoc scriptum est in l. si quis domum ... hoc ... maritus enim in bonis dotalibus fructuario comparatur l. ... quaerit. 19. § 1. ff de ... l. ... 45. ff de ... l. si legato. 65. ff de iure dotium ... l. si servi 21. ... ff de usufruct. sed resonat huic Cuiac. sent. ... ratio ... quo ... in quibusdam marito fructuario compares, regulariter tamen ... maritus ... indote ut apparet ... l. doce ... C. de rei vendicat. ... inst. ... et consequenter ... mariti locationem ... obligari ... vig. 10. infra hoc ... differentia idonea ... domini et mariti nulla sit ut agnoscunt post Classicos ... Barbosa. in d. l. si filio fam. 25. § ultimo. nu. 16. Faber de error ...

24. eiu. n. nu. 3. quod ad den. non dicere expensas in hac parte, text. in l. 1. § ultimo. ff de dote praelegata. ubi si maritus, qui dotalem fundum locaverat uxori suae dotem legaverit responsum est non aliter fundum mulieri reddi oportere, quam si caverit haeredi mariti se passuram colonum frui, dummodo ipsa pensiones percipiat. unde consiliarii nova opinio quae vineam? et elegans dictum fra. observat. inter cautionem cuius mentio in d. l. si filius fam. § ulti. et illam, quae praestatur dote mulieri legata in d. l. 1. § ulti. in ea cautio indemnitatem mariti l. haere dis dumtaxat continet, nec mulierem colono stare praecise cogi. 2da vero cogentur ut colonum mulier uti frui pattatur et pensiones percipiat, ideo et colono exceptio acquiritur. ne a muliere expelli satis l. arboribus 59. § 1. ff de usu fruct. tenetis his quae notavimus supra. nu. 4. et 6. quia cum accepta dote praelegata mulier de here de mariti ius debitum acquisivit, eius fructus colono locatis impedire non debet. l. pen. § ult. cum l. sequentibus ff de instit. act. fructu nim C. manent. in d. l. si filius fam. §. ulti nu. 1. ut quod uti legatarius nequiter post aditam haereditatem colonum, cui defunctus locaverat expellere et fructus suos facere possit. l. si his l. 120. § ult. ff de leg. 1. l. cui fundus 32. ff hoc tit. in muliere tamen cui maritus dotem praelegavit aliud dicit, quia cum maritus suo facto. hoc est praelegando quodammodo fuerit ut a muliere colonus prohiberi possit salte ante quam posset si dos legata non esset. l. 1. § 1. ff de dot. prael. § sed et si uxori inst. de legat. si mulieri colonum expellere liceret tenerentur ei mariti haeres non tantum ut pensionem remitterent; sed et in id quod interest non expelli propter fructus, quos lucraretur si mulier eos non auferret ex voluntate mariti. l. si fundus 33. ff hoc tit. et ideo ut indemnis maritus servetur a muliere, quae ex eius

nº

Ad leg. Emptorem §.

m. Licet reimpensa a dote consequitur cauere debet ut colloni... pellat ut fruct aliter ... dos locata non est. quia cum neve ex iure ... cessit soluto matrimonio, sicuti quae ex voluntate mariti dos mulieri ... tineat, sic a colono fruct prohibeatur ... maritus colono remittat ... pensionem et remittat eius temporis, quo non fruitur, non in omnem ... interfuit d. lg. 33. ff. Loc. H. et ideo cauere ... mulier debet ut ... quantum ex obiectione damnatus fuerit. d. lg. si filio fam. 25. § ... lg. si mulier. ... soluto matrimonio. d. ...

N. 11.
de hac ... vide Gutierrez. lib. 2 Cano. c. ... num. ... ubi explicat late d. leg. emptorem per totum caput.

* Sed ut ig dedicemus iuris ratione subtiliora hoc utilioribus ... materiis ex superioribus i. colligitur maritus qui fundum ab uxore ... nuptias locatum in dotem accepit cauere mulieri debere non tantum de indemnitate ... et ... in lg. divor. 40. d. in fine verbo sequentis ff. solut. matr. Barbosa in d. lg. si filio fam. 25. §. ultr. nu. 14. ... decius ... nu. 4. Sed quod magis est. ut cum colonum ... frui, quoniam aequitas et aequalitas inter coniuges ... par. perinde ... non uxorem, ... ab uxore maritus indemnem servari ... non tan... lg. 20. ff. ... lo. ... C. ... et ... indemnitate mulier. hoc casu sequitur nisi colonus ... in omne id quod interest teneri, ... ultro et sponte fundum marito ... derit. d. lg. si fundum 33. ff. Loc. H. id ... in praxi servandum ..., quia ... cum pluribus Carrocius de locat. H. de iure do... nu. ... in bonis parafernalibus, quae mater ... mulier. in matrimonio ... et a marito administrantur. lg. ... lg. ... C. de pact. convent. lg. maritus ... C. de procur. ... 1. H. 3. lib. 5. comp. mulier. locationi a marito facte ... stare cogitur. quoniam ipsius nomine maritus locauit ... administrator. arg. ... ff. de administ. tutor. ...

lina d. disp. 492. nu. 2. Gutierrez de iure. 2. part. c. 20. nu. illud de-
nique sciendum est notatu ut puto adsum et notandum paucis de re apud nos
uno casu, quando vel dos praelegata non sit mulier locationi bonorum dota-
lium constante matrimonio factae praecise obligari, nempe si soluto ma-
trimonio iura supersint inter coniuges dividenda iuxta legem. 2. tit.
lib. 5. comp. et ea mulier amplectatur quia cum tione reddituum et pensionum
rei dotalis locatae, quae constante matrimonio deberent pertinent pro dimi-
dia mulier percipiat. l. 4. tit. 9. lib. 5. comp. aequum ipsa lucrorum locationi
assentire videtur cuius pensionum percipit arguitur ex d. l. arboribus. 59. § 1. ff de
usufruct. et si res alienum manente matrimonio a marito extrahitur soluto co-
niugio l. 3. l. 9. tit. 9. lib. 5. comp. iuncta l. 27. l. verum 63. § id quod ff
pro socio. iure Lusitaniae in Lusitania si matrimonium cum pactione medietatis
in bonorum sive ut loquuntur per dotem et arras. contractum sit, quia cum in ca-
su quo ad dicta bona 2° v. quoad fructus constante matrimonio percepta
contracta societas inter coniuges videatur ut probat ordinatio in principio tit.
46. et 47. lib. 4. Societatis natura postulat et onus locationis servandae
ad mulierem pertinere, quae lucra sequitur l. si fuerit 29. in principio et §
ult. ff pro socio. et locatum a marito in coatum quando vel soluto postea matri-
monio societas solvatur perficere et impleri, ha. nam et Servius 21. § si vivo ff de
neg. gest. l. Saeris 40. l. ult. 62. § 1. ff pro socio. in terminis Molina
d. disp. 492. nu. 3. et adducuntur notata a Gutierrez lib. 2. pract. q. 130.
Morquecho de diviss. bonorum lib. 2. c. 12. nu. 18. ubi mulierem, quae lu-
cra agnovit actioni vectigalis a marito susceptae stare cogi defendum.

2° ex eodem principiis decedi pro oppido nobilis in 3a. m. quaest. N. 12.
rio. an praelati, aut alterius beneficiarii in beneficio successor locationi
ab antecessore suo factae stare cogatur. in qua quaestio omnium variis

Varion

verioremque sententiis. res distinctione casuum componenda est quippe si beneficii possessor fructus eiusdem proprio nomine locaverit successor locatione non obligatur. arguitur ex l. lex vectigali. 31. ff de pign. l. vlt. § vltimo. ff de contrah. empt. Praelatus enim, aut beneficiarius in percept. fructuum beneficii quodammodo fructuarius est c. praesenti vbi omnes. de off. ordinarii lib. 6. et ideo beneficiarii successor in beneficio vt potest singularis locationi obligari non potest arguitur ex l. si quis domum .9. § 1. ff locati. [illegible] premisit aperte in l. .9. tit. 17. part. 1. docent post glossam in c. vltimo. [illegible] eo terminus in fine, extra ne praelati vices suas Molina de primogenitis lib. 1. c. 21. nu. 22. Covar. lib. 2 var. c. 15. nu. 6. Barbosa in l. si filio fam. § vltimo. nu. [illegible] alter Barbosa plures laudans in remissionibus ad ordinat. lib. 4. tit. 9. nu. 4. Garrocius de locato tit. de rebus ecclesiae [illegible] Faber de error. decade 24. err. 5. nu. 5. et sequentibus. vita in successore [illegible] larie respondit ex facto Consultus. Azebedo cons. 31. per totum id quod [illegible] verum est. vt etiam si locatio fructuum beneficii in re sua a beneficiario [illegible] ta auctoritate Episcopi, vel eiusdem vicarii confirmetur. vt plerique [illegible] iuxta caput. veniens 8. de transact. vel etiam si beneficii reddituus conducti obligentur aut locatio stat in longum tempus, ad hoc tamen locationis onus ad successorem non transeat. arguitur ex c. 2. de precariis. Docet Barbosa in d. l. si filio fam. 25. § vlt. nu. 20. Azebedo d. cons. 31. nu. Decius collecta decis. 1007. porro quemadmodum successor in beneficio potest conductorem expellere, ita conductor in conducto manere cogi non potest ex eadem aequalitatis ratione. l. Iulianus. 13. § si quis a pupillo. ff de act. Emp. l. qui fundum 32. ff locati. ex consequenti nec heredes beneficiarii, qui locavit actionem conductor habet, sicuti nec heredem fructuarii, quia propterea debuit ius locatoris eo mortuo extingui

p.^o ore. 10. obstat domus . § . ff. hoc tit. Castillo Barbosa ubi supra nu. 21. Faber C. decad. 24. err. 5. nu. ... diversus tamen est si praelatus aut benefi ciarius res Ecclesiae ad usus fabricae, aut alios similes usus destinatas loca verit tunc enim non suo nomine, nec in rem suam, sed potius tanquam legiti mus bonorum Ecclesiae administrator et in eius utilitatem locasse cred. et ideo suc cessorem in contractu locationis obligatum relinquit. l. si tutor ... § . ff. de administra tionem . c. 1. de solut. hyp. Barbosa ubi supra nu. 22. Gratianus disceptat. forensium 1. tom. c. 37. nu. 18. Tiraquellus ... 1007. et 1055. Carrocius de locato. tit. de rebus Ecclesiae ca. 2. ... in comendatariis perpetuis suo eodem casum distinct. firmat Molina de iust. disp. 492. nu. 5.

3.º ex praepositis deduci potest quod valoo docent fructua rius locationem factam ab eo qui usumfructum habet personalis parere nomine quia personalis et ita ex iure ... quemadmodum in venditione contra emp torem non transit, ita neque contra fructuarium. l. arboribus 59. § 1. ff. de usufructu, quamvis longe aliud sit in servitute praedio imposita quam fructuarius sustinere necesse habet. l. si pendentes. § ultimo. ff. de usufructu. late Castillo de usufructu. c. 73. ex nu. 2. Carrocius de locato tit. de usufructu quaest. 18. in quo leviter aberrat Gratianus disceptationum 1. tom. c. 37. nu. 14. ... autem maius in hac parte est fruc tuario id. cui usus fundi dumtaxat relictus est. quia ut fructus ad eum non pertineant principio inst. de usu et ha. prohibere non potest colonum quominus fruatur, aut agricolendi causa in eo sit. l. si habitatio 10. § ulti. l. fundi 15. § 1. ff. de usu et habitat. notat Barbosa in d. l. si filio fam. 21. § ulti. nu. 5. Carrocius de locato tit. de usu et habitat. ... 2. et tit. de successore. q. 19. Caeterum eadem ratione dominus proprietatis, ad quem fructuarii morte usus fructus revertitur eum cui fructuarius locaverat

pot repellere, quia perinde ac emptor ... prioris successor est ...
ce, et nec contra heredes ... conductori actio dabitur in id quod interest
vel expensarum nomine, quas intuendo locato fuerit ... ratio ...
cellus apud Ulpianum, in d. l. si quis domum 9. § 1. ff loc. Ant.° Exp...
llo de usufruct. c. 13. nu. 1. Carrocius de locato ... de usufruct. q. ...
6 cum sequentibus, nisi fructuarius ... cum conductore quasi dominus
proprietatis fundum locaverit, ubi propter dolum ... heredes ...
petere verius est. d. l. si quis domum 9. § 1. Notat Carrocius ...
me. q. 2. nu. ...

4.

4.° Ex eius de principii fronte profecit successor in maioratu
aut fideicommisso familiae relicto conductori, cui prior maioratus pos-
sessor locaverat stare non ... l. pe... §. praedia ff de ...
quia singularis est successor primi maioratus institutoris, non ul-
timi possessoris. l. unum ex familia. §. si falcidia ff de legat. 2. ...
3. ff de inter... relegatis. l. ult. vers. si ... maritus ...
... unde conductori expulso, nec contra heredes eius, qui locavit
in id quod interest actio datur, nec ut sumptus in re locata factos re-
cipiat, nisi ultimus possessor bona maioratus tanquam ...
locaverit, aut saltim simpliciter non exprimens bona maioratus
esse, quo casu quasi pleno iure dominus locare videtur, et ideo ...
... heredes locatoris in id omne, quod interest ... fruct., ...
expensas eius teneri ex ... s. fructuarii, cui maioratus pos-
sessorem in his omnibus comparamus. d. l. si quis domum 9. § 1. ...
l. necessario. §. ult. ff de peric. et comod. rei vend. l. ...
7. ff de iure dotium. docent post multos Molina de primogen. lib.
1. c. 21. nu. 1 et sequentibus. Gutierrez lib. 1 cano. c. ... nu. ...

Casarte de decim. vend. c. 18. nu. 71. Molina de iust. disp. 491. na. 2. Moli.a 4°. le locato. q. 2. nu. 16. et sequent. Heredes et alii Barbosa in remissio. ad ordinat. lib. 4. tt. 3. nu. 2. Sed hae ex... [illegible] habent claras praeceteris. [illegible] si in [illegible] rahes possessore proxime successerus et [illegible] q [illegible] eius [illegible] ... locationi [illegible], nec quoque postea in maioratu succedat colonum non [illegible] expellere. arouet. ex lo. si merces 52. § si primo. ff. locati empt. lo. si merces 25. § [illegible] lo. [illegible] 42. ff. de usucap. ... nouis quod semel 21. [illegible] [illegible] lib. [illegible] Molina d. lib. 1. c. 21. nu. 4. Gutierrez d. lib. 1. c. 16. nu. [illegible] [illegible] ultimo possessore, qui [illegible] pensionem [illegible] successor [illegible] arouet. ex d. lo. arboribus 52. § 1. ff. de usufruct. [illegible] ... lo. si pignus 22. § 1. ff. de [illegible] officio. tt. comissaria 4. C. [illegible] inter emptio. Firmat post multos Barbosa in d. lo. si fili o fam. 22. § ubi nu. [illegible] Quo tamen casu non totius temporis exventione [illegible] locat. [illegible] rata debere videtur successor in maiorane, sed eius duntaxat anni cuius pensio [illegible] recepit et ideo annis sequentibus conductori stare non cogitur, si [illegible] locatio in annos singulos sit distribuens. arouet ex lo. item quaeritur [illegible] § qui impleri ff. loc. [illegible] resolvunt post Molina Gutierrez d. c. 36. nu. 13. et sequenti. Idemque in successore in beneficio, qui pensionem recepit [illegible] [illegible] 33. nu. 7. et sequentibus. [illegible] Gratianus disceptat. [illegible] [illegible] d. cons. 31. nu. 19. 2° exceptio est si successor in ma[illegible] [illegible] extitit ultimo possessori, qui locauit, quia [illegible] [illegible] [illegible] possessoris maioratus conductori expulso a successore maioratus. [illegible] si quis domum [illegible] § 1. tamen idem successor et haeres est [illegible] incommodum ferre debet. ne conductore expulso [illegible] suo facto improbare videatur lo. ... 14. C. de rei vindicat. [illegible] ... persona 49 ff. de [illegible] iuris [illegible] [illegible] [illegible] inventarii non [illegible] haeredi fructuarii in d. lo. si qui domum § [illegible] sine [illegible] [illegible] proprietarius conductore [illegible] expellere proprio

primum

ponant, q neq. [illegible] Larre. de iure [illegible] de possessore maiorat. q[illegible]
maio. 4. part. q. 5. nu. 5. [illegible] n.o 10. q. 2. nu. 21. et alios comm[illegible]
6. 36. nu. 19. qua vis res. [illegible] Gutierrez d. c. 36. nu. 30.

Sed nec dictius dissimulem, quae cu[m] Vlpiano prosequimur
ind. l. si quis domu[m] 2. § 1. vers. id[e]q[ue] quaerit Colloneus, cui fruc[tuarius]
beneficii aut maioratus possessor locaverat, sumptus in fundo [illegible]
fere non posse iniqua prorsus aut inepta est prima fronte. [illegible]
conductori, qui bona fide impendit sumptus deduct[io] negari, q[uae] [illegible]
ni[illegible] heredit. l. plane 38. ff de haeredit. petit. l. et pupillis [illegible]
ser. et si quis ff de neg. gest. his cu[m] non oporteat successorem in maior[atu]
aut beneficio, velut dominus proprietatis cu[m] iactura conductoris locuple[tari]
l. nam hoc nu. 14. ff de condit. indebiti. l. si me et Titius 32. ff [illegible]
et ineptus pariter aut insspectus videtur, quia casu mortis locatoris [illegible]
futuros conductor debuit ut ait Vlpianus ind. § 1. impensarum [de]
ductionem impediri.

Tanquam l. fundus qui 52. ff fam. ercis. l. divortio. alias l. fructus [illegible]
viri. ff solut. matr. cum attenta ea ratione nec fundus colliere, neq. impensas [illegible]
recipere conductor deberet, q[uod] absurdum est l. dominus 55. § 1. l. colloneus [illegible]
hoc n.o 10. iis si fundi [illegible] ff de usufruct. q[uae] arguit Vlpiani sententiam
iuri et aequitati contrariam et apud nos in praxi improbandam. Notat [illegible]
ter Valascus de iure Emphyteut. q. 25. nu. 35. sed hoc nimirum
ut lenissime dicam carpere, quae non capias, quem affirmandum
potius est Vlpianus ind. § 1. non simpliciter conductori ademisse
petitionem impensarum: sed eam dumtaxat, quas fecit quasi [illegible]
fructuarius i. toto tempore locationis quas faceret conductor [illegible]
buit, cum sciret in quoq. anno morienti fructuario ius [illegible]
tinietur ut Vlp. considerat ind. § 1. hoc autem culpa [illegible]

damnum sentire videatur. deductor cum impensas non recuperet, l. quod quis 203. ff de reg. iur. et donasse quodammodo eas praesumatur. arg. text. in l. si ita ius 21. §. si oblig. ff ad leg. Aquiliam l. adeo 7. §. ex diverso ff de acq. rerum dom. Unde nec ab herede fructuarii sumptus recipiet ad quem nihil inde pervenit l. ult. §. empti. C. com. de leg. at, nec a proprietario cuius negotium non gessit sed proprium, fructus impendens. 3. qui fructus ex quos tenor cepit ras eos toto quinquenio. l. 3. l. ult. ff de impen. in res dotales factis sane si necessariae, vel utiles impensae forent in perpetuam rei utilitatem factae, quemadmodum cum a mala fidei possessore deducerentur. d. l. si pupilli §. idem si quis ff de neg. gest. l. plane 38. ff de haered. petit. ita et a deductore fructuarii, cum fundum proprietario restituit. l. cum, ad quem 1. C. de usufruct. l. dominus 55. §. 1. l. colonus 61. ff Soc. item sed et impensas fructuum eius anni, quo fructuarius moritur. recipere deductor potest a proprietario, ad quem fructus pendentes pertinent. § is vero inst. de rerum divis. quia: in his imputari deductori non potest cur non prospexerit hoc evenire posse, cum fundum colere debeat l. item si fundi. ff de usufr. ita Bart. in l. fructus. 10. ff solut. mat. Sensit Covar. lib. 7. commentariorum c. 11. nu. 2 15. Carro. de locat. tit. de usufruct. q. 6. nu 3. quamvis aliter Garcia de expensis. capite 14. numero decimoseptimo. i. la Barbosa in d. l. divortio d. § ult. 1. part. nu. 17.

Quod adiiciendum est. ut quae viri hodie utiles, et necessarii sumptus, quae editur maioratus reparant, aut meliorant asseutore in maioratum peti non possint ex l. 4 Tauri sicuti nec expensae, quas deductor rerum maioratus fecit, quasi toto tempore locationis intercurrens ratione. Molina de primog. lib. 1. c. 21. nu. 9. expensae tamen eius anni, quo locator mortuus est. solvendae sunt. cond. iuri successore in maioratu, qui fructus

N. 16.

nus auctent, id q. aequissimum e(st) et in terminis observandum in quos successo-
ari successorem docet Barbosa ind. l. si filio fam. 25. §. ult. nu. 12 et 38. in
quo labitur Garcia d. c. 14. nu. 17. in fine. 2° ut hodie decreto heredes Prelati
aut beneficiarii, qui fructus beneficii locavit conductori aut tenentur reddi id quod
interest conductori impleri et propter sumptus, quos fecit nec a successore in
beneficio potest repetere l. g. d. tit. 17. p. 1. Cui iungendus Gutierrez lib. 1. canc.
c. 36. nu. 16. et segg. reprehensus immerito a Barbosa ubi proxime nu. 22.

11. § Ex eadem ratione fit, quod scriptum e(st) in l. nisi si 120. § ult. ff.
de legat. 1. l. qui fundum 32 ff loc. tit. eum, cui fundus legatus est colonum
cui defunctus locaverat expellere posse, quia personalis actio conductionis
in legatarium transire non potest, qui singularis successor est. nominus heredi-
taris ius dicunt ord. l. ult. C. de hered. act. Notat arro. debreato ...
successore q. 9. Duenas regula 240. nu. 1. tenebitur tamen heres colono in
in id, quod interest vti frui d. l. qui fundum 32. nempe ex persona domi-
ni, qui fundum locatum legando fecit ut prohiberi a legatario colonus
l. si in l. 24. § colonus. l. si fundus 33 ff loc. tit. aliter autem in herede
legatarii, qui conductori non tenetur ut praestet vti frui d. l. si quis domum
quoniam sine eius aut defuncti facto prohibetur quia iure proprio
proprietarius potest l. co. conductoris. §. ... Sed et ... in ...
quia colonus nec ... cogi potest in ... manere quo-
nisi ei id interest eum fundum ... legatarium ... d. l. qui fun-
dum 32. nec etiam a legatario quia ... colonum non
tenetur, tamen ei colonus ... ex l. Iulianus. 13. § si quis a pu-
pillo ff de act. emp. et generaliter quoties successor locationi stare
non cogitur nec conductor cogi potest ut resolvunt Gutierrez d. c. 36. nu. ...
Barbosa in d. l. si filio fam. §. ult. nu. 20.

Quartum ... ingressum ... definitio debet casum ...

queamus, superioribus proximus et quod ... in vendit ... 8.

1. ff de rebus auth. iud. poss. creditores missos in possessionem bonorum debito

ris locatis eorum ... servare cogi, quia quamvis singularis

successor sit, necessarius tamen est ... necessit. quam volunt ... debi

toris. ... ff. ... quo ... necessarium successorem locationi

obligari, quamvis voluntarius non obligetur ... post ... in ...

tio 8. glosa 1. ... mat. Gracia. disceptat. 1. tom. c. 37. nu. 4. Guttier

rez de iurament. 3. part. c. 20. nu. 3. et 12. verum ... successoris necessarii

et voluntarii distinctio ... alia est. et ... Lucas

collat. ... 33. pluribus probat Barbosa ind. ... tam. 25. ...

nu. 4. ... affirmat creditores missos in possessionem idcirco locationi a

debitore factae obligari ind. ... in vendit. 8. § 1. quia missus tamen erat

ex 1. decreto, quod custodiam solam tribuit, non possessionem aut plenam ...

administrandi. ... 3. § ultimo. ff de acquirenda pos. ...

manus ind. § 1. Carrocius de locato. ... de creditore. q. 5. et 7. ...

... Morla ... 10. q. 2. nu. 44. ... quamvis fiscus neces

sarius successor sit in bonis confiscatis, et ... bona ...

... locationi stare cogatur ... ad ...

... Notant Molina de iust. disp. 491. nu. 1. Carrocius ... de

successore. q. 14. si tamen solus fundus locatus publicatur ...

... expellere. ... si fundus 33. ff ... expellit ...

tione ... ff de evict. ... fundi, et ...

de ... lib. 2. ... 18 et 19. q. 2. et ... Ama

ia lib. 1. observat. c. 1. nu. 53. et sequentibus.

... ex superioribus deducitur ... aut minor 25.

anni: locat. a tutore, aut curatore facta et [illegible], aut [illegible]
stare debere, quia tutori, et curatori legitima administratio [illegible]
pupilli s. adolescentis deferri certum est. l. si [illegible] 8. ff. de admin. tut.
l. qui fundum 7. § tutor. ff. pro emp. [illegible] firmat [illegible]
[illegible] de locato tit. de tut. [illegible] C. Morla d. q. 2. nu. 10. [illegible] ad [illegible]
lib. 13. c. 7. lit. L. Faber de error. decade 24. error. 4. nu. 10. [illegible]
vbi supra nu. 2. et 7. plures cong. [illegible] ab Augustino Barbosa in remissio-
nibus ad ordinat. lib. 4. tit. 9. nu. 9. qua etiam ratione locatio a patre facta [illegible]
vare filius cogit. in bonis adventitiis, quorum administratio ad patrem [illegible]
tinet l. cum oportet 6. § non autem C. de bon. quae lib. Pinellus in [illegible]
part. nu. 63. C. de bon. mater. Carrocius tit. de pat. potest. nu. 4. idem
in ceteris administratoribus legitimis, veluti in rectoribus hospitalium
civitatum statuunt post alios Gutierrez de tut. 3. part. c. 20. nu. 7.
[illegible] de iust. disp. 492. nu. 5. [illegible]

Vltimo

§ denique recipiendum est regulam legis nostrae cessare quotiescumque con-
ductor ius aliquod habet in re locata, quo emptori resistere possit, velut
si locatio in longum tempus facta sit, puta in decennium, quo casu ius
in re, in conductorem transferri videtur [illegible] ex l. 1. § quod ait, et
[illegible] ff. de superf. l. 1. in fine ff. si ager vect. et ideo emptorem locationi
obligari [illegible] Morla d. q. 2. nu. [illegible] Carro. tit. de locat. ad longum
[illegible] q. 10. Faber de error. decade 24. error. 8. [illegible] mihi probari [illegible]
cognovimus [illegible] C. de mancipiis et colonis lib. 11. et iure nostro ex l. [illegible]
[illegible] ordinatio Lusitana lib. 4. tit. 9. in princ. vbi Barbosa
remiss. nu. 11. quamvis ex mera, et vera, iuris ratione, [illegible]
l. qui fundum 32. vbi Faber ff. [illegible] tit. [illegible] a [illegible]
[illegible] lib. 1. [illegible] tit. [illegible] Faber de err. decade 100. err. [illegible]

tamen a cedente prelo et certus et nuptiis, ut si a conductor tempore non potest [illegible] beat in re locata a tempore expelli non possit, sive generaliter bona omnia locator obligaverit sive specialiter res locata, ut firmant [illegible] Bart. Cujar. in lo. nisi. l. 120. § ult. ff de leg. 1. Faber in lo. si merces 25. § 1. ff loc. et cond. Barbosa in remissionibus d. 4. 9. nu. 12. adeo ut ipse successor id quod interest offerat conductori, non possit eum repellere, quia patientia utendi et fruendi praestanda est ut d. pertes de fendum Zeballos comm. q. 104. 4. 75. Faber d. decade 24. err. 5. 7. Molina de iust. disp. 490. nu. 1. Jus Sineas lib. 1. obro. c. 88. idque iuris est si res locata specialiter obligata venerit debitus ne alter. ne l. lo. si creditor. 7. § ult. ff de distract. pign. lo. ult. 4. 5. parts. late. Barbosa in d. lo. si filio fam. § ult. ex nu. 33. Zeballos et Molina ubi supra quibus iungendus Faber d. decade 27. err. 2 et decade 87. err. 1. et cum his sol viver totus in laudem Dei Omnipotentis

et Beatae Virginis Mariae

absque originis peccato

in concepta. Anno 1[illegible]

Salmanticae

AD L. EGE IVVENTIUS

usque ad fine C. ad Trebellianum

[illegible] tribus potissimum quaestionibus totius §§. universalis Seius tractatio continet quae merito singularis et valde notabilis Bart. appellatur, primum enim de imputat. redditum in 4. deducendae ex fideicommisso relicto in dies l. sub conditione secunda de remissione satisdat. filiis gravatis regulariter remittenda, tertio de numero et qualit. liberorum necessario ad implendam conditionem si sine liberis decesserit concepta est nos ita perspicue et breviter singula hac totius capitibus complectemur

Caput 1. de imputat. fructuum in quartam.

Proponitur in facto Seius [illegible] testatorem cum plures filios haberet heredes omnes instituisset et per fideicommissum onerasset ut qui prior ex iis sine liberis moreretur portionem suam fratribus superstitibus restitueret. casu fideicommissi eveniente videlicet cum gravatus sine liberis moritur deinceps de la quarta [illegible] quaeritur, et imprimis quasi certum supponitur filium gravatum, seu potius heredem, qui mortuo eo sine liberis hereditatem restituit deducere quartam posse iure communi quod in omnibus fiduciariis heredibus observatur ex Senatus Cons. Pegasiano. §. sed quia heredes instituti fideicommiss. hered. quamvis in praesenti actu Senatus Trebell

bell

belliani quartae retentio tribuat, nec per versus prior ex manu et mente Triboniani, quos suo grente Iustinianus vim omnem et potestatem Pegasiani in Trebellianum transfudit §. sed quia stipulat. instit. de fideicomm. hered. Unde quartae deductio et coactio heredis rogati, quae propria Pegasiani fuerant passim in libris nostris adscribuntur Trebelliano ut in leg. 3. supra hoc tit. leg. qui totam 45. ff hoc tit. Deinde supponit fructus vivo filio perceptos apud heredem eius manere, nec in restitutionem fideicommissi venire in quo certum est receptum quia est, quoniam plane fructus ab herede gravato ante diem aut conditionem fideicommissi ex iudicio testatoris percipi, et ideo acquiri. leg. mulier 22. § si heres ff.

N. 2

Illud in ista specie singulare valde est et paradoxum quod Zeno statuit ita fructus filio gravato acquiri ne in quartam imputentur, quam ex fideicommisso deducit; sed perinde ex ipsis rebus hereditariis integram retineat, ac si nullos reditus perceptos haberet. Repugnat enim manifesta iuris ratio quae docet quidquid ex voluntate defuncti capitur in quartam Trebellianicam imputari leg. in quartam 91. ff ad leg. Falcid. et fructus ab herede gravato ante diem fideicommissi cedentem, aut pendente conditione perceptos ita ei acquiri ut in quartam imputare cogatur et tanto minus ex bonis retineat. leg. in fideicommissaria 14. leg. mulier 22. § si ... leg. deducta 58. § ante diem ff hoc tit. leg. quod de bonis 15. §. fructus. leg. ... fam. 18. leg. qui quadringenta 88. §. ultimo. ff ad legem Falcid. quare ... dum est speciale ius in hac parte observari solo filiorum favore introductum ut in quartam Trebell. fructus non imputent ut insinuant post Bal. et ... Donel. Cuiac. et Mynsa. Sic Pisa in leg. in fideicommissaria ...

ut. ff. hoc tit. Illio vers. ad Donellus lib. 7. com. c. 30. ut C. id autem verum sive pater invicem filios omnes per fideicommissum rogaverit ut qui prior ex ils sine liberis vita cederet portionem suam fratribus superstitibus restitueret sive simpliciter, ut ait lex nostra, hoc est distincte et separatim quosdam ex his oneraverit fideicommisso si sine liberis morerentur, quomodo verbum simpliciter quamvis alibi aliter accipiatur exaudit Cutat in recitat ad eunc. tit. in praesenti.

Sed refragatur valde huic sententiae obscurus locus in lege Papinianus 8. § unde si quis ff. de inoff. test. ubi scriptum est fructus per eos a filio rogato haereditatem restituere post certum tempus impurari solere in quartam ex inofficiosi querella excludere, quare omissa prius solut. hic verbo haereditatis quam sequitur Costhens. nu. 3. in fine, qui extendit per hanc distinctionem abrrogator. ex sententia d. § unde si quis, respondendum potius est generalem regulam proponi in d. § unde si quis cum filios nepotes pronepotes et deinceps, ut fructus ex fideicommisso post certum tempus restituendo in quartam imputare cogantur, ab hoc autem communi iure quod generaliter in omnibus, qui inofficiosi querella movere poterant certum erat insignificatur in d. lo. Papinianus 8. § si conditioni cum §. sequenti excipiuntur filii primi gradus quos citra imputationis necessitatem fructus percipere lex nostra vult singulari s. eorum favore, qui quamvis in nepotibus et aliis inferioris gradus liberis aeque vigere videatur, ad eos tamen speciale hoc ius non pertinet ut apperte exprimitur in § ult. lo. nostrae. quia quae exceptionis tenorem inducuntur ad consequentias non producuntur. lo. quod vero 14. ff. de leg. etsi si alia idonea differentiatio nulla sit ut considerat Dal. in praesenti nu. 11. in fine. Donel. in § ult. lo. nostrae nu. 1. ut proinde appareat non corrigi hac lege sententiam Papiniani de fructibus in quartam imputandis in d. §. unde si quis sed explicari potius ita ut deinceps de his duntaxat intelligatur qui praeter filios primi gradus de inoff

inoff. agere poterant ut sic ex novo iure vetus interpremur. iuxta l. non est novum 26. cum legibus seqq. ff de legibus. et quies nra a generali regula exipi videatur arcut. ex l. sancio 41. ff de poen. l. in totum ff de iur. ita interpretatur Donel. hic nu. 4. Cuiac. in d. l. Papi. d. § unde si quis et ante eos Accursius hic verbo haereditariis vers. 3 dicunt.

Haec tamen si certa, nec tangis. difficile est. quod Papinianus docet in l. quod de bonis 15. § quod avus ff ad leg. fal. nepotem ab avo institutum, et rogatum haereditatem restituere si sine liberis intra certam aetatem decederet 4am ex bonis, quae moriens avus reliquit deducere posse, nec in eam fructus medii temporis imputare debere, sed non obscura ut pauci dicunt eius difficultatis solutio est quoniam in d. § quod avus proponitur ex caussa tutelae avum nepoti obnoxium extitisse cum autem quod defunctus haeredi debuit in imponenda ratione leg. Falcidiae imprimis tanquam aes alienum ex bonis deducatur l. qui fundum [illegible] 1. § si quis haerede. ff ad leg. fal. l. 6. vers. § [illegible] C. de rei uxoriae act. l. [illegible] imponenda C. l. [illegible] C. ad leg. fal. et fructus interim ex haereditate a nepote percepti non possint in utraque caussa et 4ae et debiti simul imputari, quia cum in una imputantur non remanent fructus, qui in alia imputari possint. necesse est imputari sive compensari usque ad concurrentem quantitatem cum tutelae debito. l. cum pater 77. § titio ff de leg. 2. quoniam [illegible] num 4ae deductum praecedit. § cum autem inst de l. falc. sin autem compensato debito fructibus superest ad haec ex his aliquid in 4am imputandum est [illegible] tribus et extraneis aliis institutis ut idem Papinianus ostendit in d. l. quod de bonis 15. § fructus. iuncta l. filius fam. 18. ff ad leg. falcid. l. in fideicommissaria 18. l. deducta 58. § ante diem ff ad Sc. Treb. explicant post Accursium et Accursianos in § ult. l. nra. hic Donel. et in d. § quod avus Cuiac. lib. 13. resp. Papi. d. leg.

Ruar

Rursus cum nepotes quo minus fructus medii temporis in quartam imputare cogamus expendi recte potest Iustiniani consultatio in lege scimus. 36. § repletionem. C. de inoff. testamento. Ubi scriptum est legitimam portionem filiis debitam replendam scilicet supplendam esse ex substantia ex bonis quae parentis sunt, non autem extrinsecus quae aliunde filius lucratus est velut ex substitutione scilicet. [illegible] in pupillarem casum impuberi filio alter filius a patre substituitur, scilicet ex substitutione fideicommissaria cum extraneus a patre institutus rogatus est restituere filio exheredato post certum tempus = etiam quamvis utroque casu filius ex iudicio parentis ad hereditatem impuberis aut ad fideicommissum vocetur, aliunde tamen potius quam ex substitutione patris lucrari videtur nempe ex bonis impuberis vel heredis gravati ad quos substitutio sive hereditas patris quasi proprium patrimonium post aditionem pertinet argumento ex lege sed et si plures 10. § ad substitutos ff de vulgari et pupillari. lege si filius familias 18. ff ad legem Falcidiam sed nec repletio legitimae portionis fit eo quod lucratur filius ex iure accrescendi ut puta usus fructus, ut Iustinianus loquitur in dicta lege scimus 36. § repletionem velati si ponamus exheredato filio fundum legatum esse scilicet eius usum fructum et tertio eiusdem fundi usum fructum eius cassum, si tertius suam partem iam quaesitam amiserit morte scilicet alio legitimo modo filio tanquam coniuncto defertur iure accrescendi iuxta legem 3. § interdum lege 3. § ult. ff de usufructu accresc. et tamen non proficit ad repletionem legitimae portionis quoniam extrinsecus ex bonis tertii. cuius usus fructus accrescens, fuit capere filius videtur non ex substitutione patris ut explicant apposite Cuiac. lib. 13. resp. Papi. in d. lege quod de bonis. 15. § quod autem. Donell. lib. [illegible] comm. 14. vers. sed nec [illegible]. proinde recte Iustinianus concludit filium haec omnia quasi adventitio iure lucrari etiam in legitimam non imputari

putari. ergo arguit. Bart. in d. l. Papinianus. 8. § unde si quis [illegible] das. dic. nu. 11. in fine. Castren. nu. 3. in fine et in d. § repletionis nu. [illegible] post alios antiquiores ostenderunt abrogato iure veteri, secundum quod fructus pendente die, aut aditione fideicommissi percepti in portione legitima imputabantur. d. l. Papinianus 8. § unde si quis [illegible] nontamen filios, in quibus id distinctione nostra receptum est, sed etiam nepotes et descendentes ceteros ex fructibus medii temporis legitima portione replere sive quod idem est fructus in legitimam imputare non cogi, quia si adventitio iure fuerunt, quemvis cum nepotes in quarta Falcidia na seu Trebellianica supra observetur ut resolvimus supra nu. 2.

N. 6.

Verum hoc Castrensis sententia improbabilis videtur, quia nisi fructus a filio vel nepote, qui restituere rogatus est percepti ante diem vel aditionem existentem inter adventitia lucra numerari non possunt: percipiunt enim non propter adventitium fortunae casum ut in exemplis substitutionis, et iuris accrescendi annotavit in d. § repletionis; sed ex certo apperto iudicio parentis, qui post tempus, aut aditionem fidei commisso relicto, fructus interim ad filium pertinere voluit. Et si in mulier [illegible] si heres [illegible] hoc tantum et percipiunt non aliunde, sed omnimodo [illegible] substantia parentis; sive quod idem est ex rebus hereditariis, quae fructus ipsi accepto ferentur. l. in fideicommissaria. 18. § 1. [illegible] hoc [illegible] de in persona nepotum et aliorum descendentium ex mera et vera iuris ratione in quartam eos imputari, et ex iis legitimam suppleri necesse est. ex aliis primi gradus filiis duntaxat, quos ut imputare non cogant specialiter lex nostra indulget. nec ad rem pertinet quod [illegible] est in d. § repletionis, quia [illegible] respondendum est dictam illam quaternam imputationem in legitimam in liberis de filiis primi gradus intelligendam esse de quibus lex nostra [illegible]

ut notat Caigt. lib. 13. respons. Papini in d. § quod avus s. quod similiter verie affirmandum est non vacilari in d. § repletionem de non imputandis fructibus in legitima quos imputari neque est a nepotibus et aliis descendentibus quam nec ex substitutione eruditio parentis percipiunt ut agnoscit Accur. in d. § repletionem verbo substitutione patris sed de adventitiis aliis lucris et iure accrescendi et substitutionis de qua supra et Iustinianus in d. § repletionem loquitur eo casu quo pater filio minus legitima portione reliquit et ideo usque ad legitimam suppleri vult ex substitutione et patrimonio parentis. Caeterum si ponamus ut nos proponimus nepotem ab avo ex ea parte institutum, quae legitimam implet s. credit quam vis sub conditione s. post tempus restituere rogatus sit sive mel alii ex testamento fructus medii temporis in legitimam imputari debet § cum filio ubi glosa verbo non valuit ff de vals. cuius argumentum ita docent Cumanus d. § ag. nur. et in leg. in hac commissaria 18 ff. de ... Tulo. in d. leg. Papinianus d. § unde si quis nam. vers. sextafuit.

Sed antequam hinc abeamus ex superiori puncto iuris de fructibus ante diem s. conditionem fidei commissi perceptis generaliter in quarta s. legitima s. Trebel. imputandis explicandus est Papiniani locus in leg. quod de bonis 15. § fructus ff ad leg. Fal. ubi scriptum extat in imputanda ratione quartae deducendae ex fidei commisso singulari veluti praediorum inspicienda est quantitate bonorum, quae mortis tempore defuncti fuerant, ita ut ex eo die quartae et quarta fructus haeres retineat et si quos interim ex haereditate perceperit in quartam et eius fructus imputet et accepto sibi faciat: et tamen utrumque falsum videtur quoniam in quarta quae ex fidei commissis debuit ex Senatus Cons. pegasiano. § sed quia haeredes inst. de fidei com. haered. quo ad computat. patrimonii non tempus mortis sed restituendae haereditatis inspicitur et ideo incrementa medio tempore quaesita quadrantem augent et decrementa minuunt. lo.

deducta §. ante dig. ff ad Sc^m Treb. observant Forel. lib. 1. comm. c. 3. in q.
Falcidia, quae ex legatis deducitur, quantitas patrimonii testatoris mortis
tempore inspicitur. lo. in quantitate 73. § 1. lo. cum 56. ff ad l. falcid. § qua
ntitas inst eod. et lo. eo tempore 50. § si creditor. ff de peculi. de cuius co
sit. et composit. cum lo. si creditor. 83. ff ad lo. falci. videndi ss. Cuiat. in
9. quaest. Papi. in d. lo. eo tempore 50. § si creditor. et lib. 2. obser. c. 30. et
lib. 8. com. c. 25. et fructus post mortem testatoris percepti hereditatem non
augent sed lucro heredis cedunt quasi inhererent ita adeo ut nec in
id. imputet. lo. in ratione 30. lo. in quantitate 73. ff ad lo. falcid. quam om
sive de 4^a Pegasiana, sive de Falcidia, accipiamus Papiniani responsum in
lo. quod de bonis 15. §. fructus in compari. bis ce videt quod idem ait, et quan
titas bonorum tempore mortis inspici et fructus medii temporis in eam imputari

N 8

Plane ut prima ex his quas expendimus difficultati satisfacia
mus satis sciendum e in fidei commissis singularibus quale fuit quod reli
ctum proponit in d. § fructus deduci quidem 4^a ex Senatus Consulto Pegasia
no quo lex falcidia ad fideicommissa producta est. § sed quia heredes
inst de fidei com hered. docent Curt. Socinus et Iason in rub. ff ad Sc^m Treb.
Duaren. in paratit. ad Sc^m Treb. c. 7. Cuiat. lib. 2. observat. c. 4. Fach
neus lib. 5. controver. c. 12. quamvis per pero repugnent Postglosatoris
in glo verbo legaret inst. de lege falci. plures relati a Berengario in
lo. in 4^a. 91. nu. 202. ff ad l. falci. Costa in c. si pater verbo nobi
liani ca nu. 16. Menochius de successione resolut. § 1. sed ita tamen
haec 4^a. qualitatem et quantitatem eius quae ex legatis deducitur per omnia sequi
ut quemadmodum in legatis facultatem ultra dodrantem legandi adimit lex
Falcidia et ipso iure 4^{am} heredi reservat et resecat a ceteris bonis.
Sinea 26. lo. in quantitate 73. §. ult. ff ad leg. falcidiam. ita in fidei commis

missis singularibus, quae in hac parte penitus legatis exaequata s. lo. ff. de ve... quae ita interpretatur Faber lib. 6. coniect. c. 3. Cuiac. lib. 8. observat. c. 4. nisi magis placeant, quae ei super illa observat post multos Amaia lib. 2. obser. c. 3. deinde, quia admodum in falcidia ingerenda quantitas patrimonii mortis tempore inspicitur d. lo. in quantitate 73. lo. cum quo 56. ff. ad legem fal. ita in Pegasiana seu Trebellianica quarta quae ex fidei commissis singularibus deducitur ut exprimitur in d. §. fructus ubi pro verbis illis fructus praediorum sub conditione verbis fidei commissi relicti hos. legendum omnino e. relictorum ut praedia ipsa non fructus relicta proponantur: quod et mirum verba illa in causa fideicommissi non deductos et obseruant post Albertum et Immolam Cuiac. ita ad Africanum in lo. qui quadringenta §. qui ducenta ff. ad legem fal. et lib. 13. respons. Papiniani in d. §. fructus Giovanus lib. 2. ... 7. Unde etiam fit ut quamvis singulare fideicommissum sit, nempe praediorum fruct. tamen ex eis pendente conditione perceptos in quartam imputare, sine quod idem est acceptos sibi ferre in quartam et quarta fructus haeres cogatur: non solum ea ratione quoniam haec quarta Pegasiana est, sed Trebellianica in qua imputari solet quidquid ex voluntate defuncti capit, veluti fructus ex fidei commisso sub conditione: lo. mulier 22. §. si haeres ff. hoc titulo lo. cum pater 77. § titio ff. de leg. 2. sed etiam ideo quia quamvis haec quarta in fidei commissis singularibus qualitatem et naturam falcidiae quae ex legatis deducitur per omnia imitetur, idem tamen est in legato sub conditione relicto, in quo perinde haeres fructus ex re legata medio tempore perceptos in quartam imputaret quia tanto minus in legato et consequenter tanto plus in haereditate fuisse credimus quartam ex fructibus rei legatae haeres percipit. lo. in quantitate 73. §. ei in d. lo. qui quadringenta §. qui ducenta ff. ad legem falcidiam lo. Papinianus §. unde si quis ff. de inoff. quod tamen diversum est in legatis

in legatis et fideicommissis puris, in quo fructus post mortem testatoris ante aditionem haereditatis collecti in quartam non imputantur, nec haereditatem augent sed haeredis cedant. d. lo. in rone 20. l. in quantitate 73. ff. ad leg. falcid. ita docet et distinguit post classicos Cuiac. d. libro. 13. resp. Pap. in d. lo. quod de bonis. 15. §. fructus. Antonius Goveanus d. lec. et in d. lo. qui quadringenta §. qui ducenta ff. ad lo. falcidiam.

Verum ut infinitam disputationem de fructibus in quartam non imputandis in persona filiorum iam persequamur. subiicit contrario vera illa servanda esse et perinde in quarta, quae ex fideicommisso deducitur fructus medii temporis non imputentur etsi redditus imputari testator iusserit. et rogaverit ad haeredem filii rogati ante aditionem existente fideicommissi suo iure fructus haeredi tenentur. nec fideicommissario restituunt, quia quamvis regulariter fructus haereditatis ex fideicommisso sub aditione restituendo possint in causa fideicommissi deduci, cum haeres specialiter rogat fructus etiam restituere. l. in fideicommissaria 18. ff. hoc tit. Notant illi ha. Gic. Cuiat. lib. 13. resp. Pap. in d. §. fructus in persona tamen filiorum naturalis necessitudo et ius sanguinis, quo liberi ex communi parentum vero ad eorum bona vocantur l. cum ratio 7. ff. de bonis damnat. lo. nam etsi parentibus 15. ff. de inoffic. testo. lo. 60. §. ultimo. ff. unde liberi privilegium hoc exigit. ne filii a fratribus redditus haereditatis, quam ex fideicommisso restituere debent et bonorum, quorum quodammodo vivo quoque patre domini existimantur l. in suis 11. ff. de lib. et posth. in quartam imputare cogi possint ut animadvertunt Alpa. in d. lo. in fideicommissaria 18. nu. 28. ff. hoc tit. illud fatis est quamvis non fratribus suis ut haeredibus possumus sed neposibus aut pronepotibus testatoris haereditatem restituere si sine liberis decesserint filius a patre rogatus sit nam et hoc casu perinde fructus perdurare conditi

conditione peregrini sueros filii cramati adere, nec in quarta ex fideicommisso deducenda imputari sed omnimodo eam ex ceteris bonis retineri sed contra velit in illis verbis idemque in retinenda legis Falcidiæ mentione. Vbi meminit dictæ Falcidiæ portionem vocari quartam quæ ex Pegasiano Senatus Cons. ex fideicom. deducitur, quæ cum exemplo falcidiæ quæ ex legatis detrahitur inducta est, non immerito Falcidia interdum vocatur ut in lege cohæredi 41. §. cum filia ff. de vulgari substit. lo. mulier 22. §. si heres. lo. ita tamen 1. § trebellianum ff. Soc. l. lo. ita ff. ad leg. Fal. iuncta § ult. legis mea cum multis aliis congestis per rel. in præsenti nu 4. a Brisonio de verb. sig. verbo falcidia.

Nec adversatur nimis nobile ... testimonium quod extat in lege cum filio fam. 11. ff. de leg. 1. ubi scriptum est patrem qui filio suo sub conditione hæreditatem restituere rogatus est falcidiam deducere non posse quippe observandum est diversas longe species eas quæ proponuntur ind. lege cum filio fam. ut in præsenti. Ibi enim filius fam. hæres institutus est et quia per eum patri hæreditas semper acquirebatur iure veteri rogatus pater eam filio restituere cum moreretur, in qua specie rectissime responsum est patrem non admissa falcidia restituturum quia cum ipse institutus non sit non potest quartam retinere nisi ex persona filii qui institutus est, non potest autem idem filius et tanquam hæres qui restituit quartam deducendi ius habere et tanquam fideicommissarius cui restituitur hæreditas ex fideicommisso sequi, at in nostra specie filius ipse institutus est et rogatus hæreditatem restituere nepotibus testatoris ex alio filio sub conditione si sine liberis decesserit. Sed etsi ita ponere vellimus rogatus est restituere filio suo eidem nepoti testatoris sub conditione alia, veluti si navis ex Asia venerit utroque autem casu postulat manifesta iuris ratio ius quartæ retinendæ

N. 10.

tinendae patri vidētur quoniam ipse instituitur et gravatus videre rem past Accursium et Bart. in praesenti. Donel. nu. 4.

A.12. Plane ut in explicandis quaestionibus quae circa hoc consensum tractari solent ita procedamus dubitatur imprimis utrum filius a patre institutus et rogatus hereditatem extraneo restituere si sine liberis moreretur privilegio legis nostrae uti possit ne in quartam fructus imputare cogatur et imputare non debere sentiunt post Accursium et Bart. in leg. in fideicommissaria 18. ff. hoc tit. et in leg. quod de bonis. 15. § quod autem ubi filius ad leg. Fal. Salic. et Cast. in praesenti Menoch. de arbitra. lib. 2. casu 256. nu. 34 et aperta ratio id suadere videtur. quoniam si filius gravatus a patre in quartam fructus non imputat quoties hereditatem restituere rogatus est filiis aliis aut nepotibus testatoris quorum favorabilior ratio quam extranei caussa est fortius contra extraneum si ei restituere rogatus sit privilegium hoc exercebit. Mihi tamen contraria sententia verior longe videtur. Cuiacium post glossam et alios. Fulgo. in praesenti nu. 14. et relatis a Menochio ubi supra nu. 34. Et quidem recte, quia singulare hoc ius descendentibus in quartam a filiis primi gradus non imputandis extendi ad alios casus non debet quamvis par aut maior ratio versetur. leg. quod vero 14. ff. de legibus praesertim cum lex nostra in § ubi diserte abstineat quidquid de retentione non ex reddituum sed ex ipsis rebus hereditariis caveatur ita est intelligendum durat in iis personis et casibus quorum expressa mentio facta est et sane interdum gravius filiis videtur onus paternae hereditatis restituendae fratribus suis aut aliis testatoris nepotibus, quam extraneo ut Fulgo. recte consideravit argumento leg. cum oportet 6. C. de bon. quae lib. ut omittam nature necessitudine sanguinis dicentis inter fratres et nepotes satis legislatori [illegible] fratres adversus fratres, aut nepotes privilegio legis nostrae

defuit

de fructibus non imputandis nunquam usuras nisi urgente ratione propria necessitatis, quae consideratio cum in extranei persona cesset diversum quoque ius admitti postulat, quo etiam exemplo filios natos a patribus institutos et rogatos haereditatem fratribus aut nepotibus restituere privilegio legis nostrae frui non debere docuit rectissime post Angel. in praesenti plures laudati a Menoch. d. casu 256 nu. 41.

Constat ex his quae diximus, filium institutum et rogatum haereditatem restituere quartam ex trebel. retinere posse iure certo, et legitimam portionem filiis deferri in bonis parentum ita ut eis adimi non possit. l. quoniam in prioribus C. de inoff. testamento. Unde quaesitum est an filius haeres institutus ac restituere rogatus legitimam portionem ac trebellianicam simul habere possit l. una deducta debeat esse contentus, in qua quaestione varia comminiscuntur interpretes ut apparet ex his, quae post ordinarios in praesenti disputant Covar. in c. Rainaldus § 3. extra de testamentis. Curat. lib. 8. obser. c. 3. Govea. in lo. 1. nu. 39. et seqq. ff. de vulgari. Donel. in praesenti et lib. 1. com. c. ultimo. ubi illi referuntur. lit. Costa in c. si pater. 2. part. verbo absque deductione portionis. Andreas Gail. lib. 2. obser. c. 121. Fachineus lib. 5. controver. c. 2. Hotboma. quaest. illust. c. 37. Antonius Faber. de error. decade 11. error. 1. Enriquez Caricius de differentiis inter Pontificium ius et Caesareum. differentia 26. Quare ut breviter rem explicemus monendi estis Pontifices eam sententiam sequutos fuisse, ut tam legitimam portionem quam trebellianicam habere filius possit, ut apperte probat in c. Rainaldus et c. Rainutius de testamentis. 2° vero eandem sententiam suadet ex eo: quoniam ex duplici caussa duplex detractio conceditur, ut in lo.

N 12

quoties

quoties 67. ff ad leg. falci. sed trebellianicam deducit filius ut heres legitimam ut filius. utramque retinere poterit. Hoc idem expressim in lo. quanquam 10. ubi recte notat Accursius. C. ad leg. Fal. 4. Nam legitimam habiturus est filius, etiam si alius heres institutus sit, si ipse institutus sit multo magis eandem retinere poterit. argum. ex lo. sequens 68 ff de leg. 2. §. id confirmatur ex auth. de restitut. et ea quae parit in undecimo mense. §. quam obrem ubi Iustinianus vult legitimam portionem filiis debitam ingressum fideicommissi, quo gravati sunt. sed perinde filius trebellianicam 4. deducit, posse legitimam enim iure proprio quasi filii; trebellianicam vero iure heredi tario quasi heredes gravati sibi vindicant, ut alibi considerat Papinianus in lo. Pater 14. ff ad lo. falcid. quam argumenti hanc sententiam de legitima et trebellianica simul retinendis amplectuntur communiter antiquiores post multos. Iacobinus lib. 5. contro. c. 2.

13

Ex diverso vero filius gravatus trebellianicam solam aut legitimam portionem utramque eligerit deducere, posse probari manifeste videtur in praesenti §. ita ut dodrans restituatur. iuncta auth. sequenti ubi Baldus. C. com. de leg. signatur enim his verbis dodrantem hereditatis restituendum esse fideicommissario et contra unam dumtaxat 4. legitimam trebellianicam remanere apud filium debere. 2o Haec eadem sententia confirmatur ex aliis casibus in quibus unica tantum 4 detrahitur lo. Papinianus 8. §. si quis impubes. ff de inofficios. lo. 1. §. penult. ff si cui plus. quam per leg. Fal. His tamen opinionibus conciliandis distinctio adhiberi solet. utrum filius pure institutus sit an sub condi tione, quippe quoties pure institutus est unica dumtaxat 4. potest deducere, eo quod causa exadiendae et accipiendae sunt leges in [illegible]

Catera

Caeterum si sit sub condit. institutus duplicis retentionis habet ut apparet probat ind. c. Rainaldus. et c. Rainuncius de test. sed ab hac dist. recedit merito Hotdo. quaest. illust. c. 37. quia neque lege neque certa iuris ratione confirmari haec distinctio pot. deinde, quoniam si diversis temporibus duae detractiones permittuntur quoties filius sub condit. instituitur, cur non et eodem tempore permittantur quoties pure instituitur.

Quare in eam sent. frequentius inclinant interpretes ut iure pontificio trebellianicae 4.ae et legitimae portionis retentio filio concedatur non quidem contra dispositionem Caesarei iuris novissimi; sed ex interpretat. et mente eiusdem: posteaquam enim placuit filios in portione legitima onerari non posse et eam non a patribus, sed a lege donatam ipso iure a caeteris bonis separari et deduci, l. quoniam in prioribus. C. de inoff. auth. de restitut. et ea quae parit in unde. men. quo obrem, consequenter fuit ut legitima portio ex iudicio parentis concedi non videretur et conferri, neque imputaretur in trebell. quam ut haeres filius deducit, quoniam in eam imputantur dumtaxat quae ex iudicio defuncti haeres consequitur. l. in 4.am § 1. ff ad leg. falc. docent post Baldum Castrens. et Iason, quos referunt Canisius de diffis. inter Pontif. et Caesar. diffia. 26. Vaconius. lib 4. declarat. c. 59. nu. 7. aut si cui magis placeat dicere post Bonelo et Hotdom. ubi proxime. Pontificium filiorum commodis prospicere voluisse et staruisse ut quamvis ex legibus Caesareis antiquioribus unica dumtaxat detractio permitteretur, hodie tamen duplicis retentionis com=

N. 14.

pendio

pendia filii suam? quia iuris Pontifitii decisio in vtroque foro observanda est. quoniam in hac parte pontifitiae sanctiones ind. c. Raynuntius et c. Rajnaldus apud eos qui coi iure dumtaxat utuntur consuetudine iuditiorum recepta ss. vt testant post Cyhr. in praesentinu. 3. plures relati a Costa ind. c. si pater 2a parte verbo absque deduct. nu 5. apud nos tamen duplex haec detractio filiis haeredibus institutis et rogatis haereditatem restituere, locum non habet: quia legibus Regiis pro legitima portione assignata filiis est. universa bona parentis excepta quinta parte, quae libero ipsius iuditio permittitur. vt in terminis resolvunt Cyhr. ubi supra Gragorius Lopez in lege 12. titulo 5. part. 6. Azevedo et Matienzo. in lo 1. ti.o 4 lib. compilat. Parlado. lib. 1. rerum quot. c. 7. nu 7. Molina lib. 1. de primog. c. 17. nu 8.

Illud componendis et conciliandis authoribus vtriusque sententiae observandum est iure civili vetere quod ante Iustinianum obtinuit vnam dumtaxat quartam deduci potuisse s. legitimam vel trebellianicam vt probant exempla sic intelligenda quae extant ind. lo. Papinianus D. §. si quis impubes ff de inofficioso. d. lo. 1. §. penult. ff. si cui plus quam etc. quia quavis legitimam tanquam filius et trebellianicam tanquam haeres qui gravatus est vindicare; alia tamen in aliam imputabat et compensabat cum semel vna obtenta esset. vt considerat Faudi. lib. 5. contro. c. 2. vnde etiam fit quod in magni scriptis quarta a filio retenta dodrantem restituendum esse. sic enim Zeno legis mai author. disponit ex antiqui iuris ratione, quae duas quartas deduci prohibebat, nisi quis malitiam

cum Castren. in praesenti nu. 3. legem nostram interpretari ex mente novissimi iuris, secundum quod portio legitima filiis debita ipso iure a ceteris bonis deducta et separata intelligitur d. auth. de restitut. et ea quae pa. in uno. § quum obiit. ut sic cum in tempore restituendi fidei commissi legitima aut hodie legis deducta in haereditate non inveniatur rectissime dici possit filium deducta quarta trebellianica restituere debere dodrantem nempe eorum bonorum, quae tunc superess. = Ratio vero computationis legitimae et trebellianicae inspecto iure Pontificio ea est ut non ex bonis integris utraque portio simul deducatur, sed prius s. legitima, mox trebellianica ex bonis reliquis ut bene notat Faber de error. pragm. decad. 11. error. 7. qui ex hoc infert falsam esse opinionem asserentium semper pro legitima et trebellianica semissem haereditatis deduci oportere haec enim sententia non aliter vera est potest, quam si filii instituti et fidei commisso gravati pauciores sint quatuor, quo tamen casu pro legitima portione triente, i. quatuor uncias haereditatis; pro trebellianica vero quadrantem, i. tres uncias et sic amplius semisse filii deducunt ex dispositione iuris novi; ceterum si plures filii fuerint, quam quinque et gravati omnes sint pro legitima portione semissem semper habebunt et pro trebellianica quadrantem, atque ita novem uncias deducent et tres duntaxat fideicommissario restituent, auth. de trient. et sem. in princ.

Postremo meminisse oportebit privilegium hoc lege nostra filiis concessum ne in trebellianica fructus medii temporis imputare cogantur observandum hodie non esse nobis quod ex consuetudine iudiciorum filius legitimae portionem et trebellianicam simul

deducit

N. 16

Ad ... iuvenes.

deduxit: quod enim Imperator noster favorabiliter filiis indul-
get inspecto antiquo iure, quo unius duntaxat et retentio con-
cedebat extendi non debet ad eum casum, in quo ex novo
Pontificio iure legitimam et Trebellianicam retinet filius in
damno fideicommissarii, quia singulare hoc legis nostrae privi-
legium deficientibus verbis et mente legislatoris producen-
dum non est ad casum ut exprimitur in fine legis nostrae. Docent post
Castrensem in praesenti nu. 3. in fine, Faber de error. decade 11.
error. 5.

Caput. 2.

De necessitate cautionis remittenda in specie § 1. legis nostrae.

N. 1.

Singulare non minus est, quamvis levioris opera ex-
plicandum, quod subiungit in hoc §, ac in supradictis duo-
bus, nempe in illis casibus, quibus filius gravatus agatur proxi-
mus ut fratribus suis, aut nepotibus testatoribus hereditatem
restituat sub conditione si sine liberis decesserit cessare satisdationem
fideicommissorum servandorum nomine: cum enim heredes, a quibus
testator legata seu fideicommissa sub conditione aut in diem relinquit,
ex edicto Praetoris idonee cavere aut satisdare iubeantur lega-
tariis seu fideicommissariis de solvendis relictis quae diebus venient
dari, praestari ve voluit. leg. 1. leg. haec stipulatio 14. ff. ut legatorum vel
leg. 1. C. ut in possessionem legatorum, cogendus similiter filius
gravatus videbatur ut fideicommissi nomine satisdaret; sed
in quo...

in quaestione nostra necessit. satisdationis remittit. Et singulare hoc ius filiis indulget favorabilis eorum causa in hereditate paterna, concurrendo cum fratribus aut nepotibus, quibus restituere rogantur, quae singula suadent fratres fideicommissarios, aut nepotes de fratris aut patris fide, qui gravatus est tamquam sibi possessori debere, ut satisdationis onus ei non iniungant, ut consideravit post antiquiores Donel. Cuiat. et Hispanus in praesenti.

Cessat tamen hoc privilegium duobus casibus, in quibus filii gravati satisdare cogi possunt. primus casus est, cum testator a filio gravato restituendi fideicommissi satisdationem praestari specialiter iussit, quia quemadmodum ex voluntate testantis cautionis regulariter praestandae legatorum nomine necessitas remitti potest. l. ult. ff. ut legatorum seu fideicom. l. scire 7. C. ut in possessionem legatorum. ita in his casibus, in quibus propter privilegium satisdationis onus remitteret, ut in praesenti testatore inventi eius voluntati pareri aequissimum est, ut considerat Cuiat. in recitatio. ad hanc legem circa fin. 2. casus est quatenus filius rogatus hereditatem restituere filiis suis, eius testatoris nepotibus ad secundas nuptias transit, tunc enim iuris praesumptio, quae suadet eos, qui in matrimonii vinculis adstringuntur filios primi matrimonii reiectuos, ipsorumque quodammodo addictare secundis nuptiis ut colligit ex lege. lex quae tutores 22. in fine C. de administ. tut. l. assiduis 12. C. qui potiores aequissimum est compelli ut satisdationem filiis primi matrimonii praestent, quibus restituere rogati sunt. et ideo utraque hac privilegii nostri exceptio rectissime proponitur in praesenti.

N 2

Sed adversatur valide superioribus insignis

N 3

Pap.

excludit. lo. liberorum 220. §. divus. ff de verbo. signat. lo. 1. C. de edit. insert. lo. pater 101. §. 1. ff de edit et demonst. quia quamvis pluralis liberorum appellatio plures filios exigere videatur, et additio repugnat tamen testatoris voluntas, qui non credit aliena successione propria anteponere et hereditatem nepoti suo ereptam ad alium transferre ex sectura pietatis. lo. cum avus 102. ff de edit et demonst. lo. cum acutissimi 30. C. de fideicom. maxime cum enuntiatio habet liberos, semper plurali numero proferatur. lo. non est sine liberis. 148. cum lo. sequen. de verb. sig. ubi cum in verbis legis Iuliae et Papiae, quae multa liberos habentibus tribuebat et orbis vel caelibibus denegabat, scriptum est liberos habere, videri eum, cui si unus filius est. explicant post Alcia. Rebuffus et Cuiac. ind. lo. non est sine liberis. 148. Caldas in lo. si curatorem, verbo sine curatore. nu. 47. C. de in integ. rest. Illigerus ad Donell. lib. 8. comm. c. 33. lit. A. et libro 14. c. 32. lit. G. Cuiac. in recitationibus ad tit. C. de edit. insert. &c.

Deinde ait lex nostra editiones hane si sine liberis decesserit deficere et fideicommissarium excludi, si gravatus moriatur relicto nepote, aut pronepote ex filio vel ex filia, quod certum est iure nostro, quo docemur liberorum appellatione nepotes et ceteros descendentes in infinitum significari, quemadmodum parentum verbo omnes ascendentes continentur. lo. iusta 220 §. liberos autem ff de verborum signif. lo. ult. §. parentes. ff de gradi. lo. 3. §. emancipati ff de assignandis libertis. lo. moris 5. §. parentes. ff de poenis. lo. si dotali 48. ff solut. mat. lo. cognoscere 46. §. liberorum. lo. liberorum 220. ff de verbo. sig. quamvis post in nepote descendentes

sicut post tritavum ascendentes, non proprio, sed com. nomine, liberi aut posteri nuncupantur. d. l. ult. § parentes. resolvit Baldus in l. si curatorem verbo, sine curatore nu. 48. C. de in integ. rest. Pacius cent. 1. quaest. 63. Alex ab Alex. lib. 1. dierum genialium c. 15. Et ideo in constitutionibus Principum interpretandis, quae numero filiorum liberorum excusat, tribuit antelis. l. 1. C. qui num. lib. l. 2. C. de excusat. tutor. plane liberorum s. natorum appellatio ad nepotes extendi. l. natorum 104. ubi Cuiac. ff. de verb. sig. l. 2. § liberis ff de excusa. tut. princ. inst. eodem tit. illustrant Anto. August. lib. singulari ad Modestinum in d. l. 2. § liberos Cujac. lib. 10. comment. c. 7. nu. 1. Petrus Fab. lib. 3. semest. c. 24. ut proinde mirum non sit conditione Sane si sine liberis decesserit deficere videri quoties sine nepotes relinquuntur.

Duo duntaxat in lis. illis verbis explicanda discutienda supersunt. id est quod legimus in hoc §. sin autem, sufficere ut excludatur fidei commissarius quasi non impleta conditione si sine liberis ut nepotes habeat gratus quamvis ex filia suscepti sint quippe tales nepotes liberorum numero computari non solent, quia nec in potestate aut familia avi materni ss. § ult. inst. de patr. test. l. pronunciatio 195. in fine cum l. seqq. ff de verb. signat. sed nihilominus nepotes ex filia inter liberos recenseri, nec illa inter descendentes per personas foeminini aut masculini sexus distinctio adhibita. probatur aperte in l. 2. § quod ait ff. qui satisdare cog. l. ult. iuncta l. penul. in fine. ff. de postliminio et l. cognoscere. 56. § 1. ff de verb. signat. illustrat Cuiac. in l. 2 ff de excusat. tut. Quod attinet ad conditionem Sane si sine liberis decesserit ne=

potes

N. 3.

Ad leg. Iuvemus

nepotes ex filia obstare fideicommissario casus iam pridem est in leg.

de addit. insert. Quamvis interdum qualitas materiae quae favorabiliter interpretatur non admittit veluti cum immunitas conceditur

posteris alicuius indulgeri; l. cum poena filiis aut posteris alicuius

irrogant liberorum et generis appellatio stricte magis accipiatur,

ne nepotes ex filia contineantur. leg. vacatio 13. ff de muner. leg. 1. Cod.

ff de iur. immunit. cap. statutum 4. de poenis lib. 6. late Tiraquell.

de retractu lignag. §. 1. gloss. 9. nu. 243. 2um est quod pro-

ponitur in praesenti postumos eos, qui s. post mortem filii gravati

nascuntur efficere ut conditio illa si sine liberis non extitisse videatur

et fidei commissi petitio denegetur cum tamen si rem ipsam et veritatem

naturae inspiciamus dici non possit eum, cui post mortem filius natus

est liberos habuisse cum moriebatur quamvis iam in utero postumus

esset. argum. ex leg. in falcidia 9. §. ult. ff ad leg. falc. Sed in contrarium

nos vocat iuris ratio quae docet eos, qui in utero sunt iuris fictione

pro natis haberi in his omnibus quae ad eorum commoda pertinent

leg. qui in utero 7. leg. penult. ff de statu hom. leg. sed et si ad simile

20 ff de (?) Unde fit ut quod attinet etiam ad excludendam fidei-

commissarium et retinendam hereditatem quam pater postumi restitue-

re debuit si sine liberis decessisset filius eum, qui patre mortuo

natus est, eo vivo natum existimet ut deficiat conditio si sine liberis

Notat Cuiac. in d. leg. 2. ff de excusat. tut. et cum his textus finit

Ad laudem Dei Omnipotentis et gloriosae

Virginis Mariae absque labe

Salmanticae — originis conceptae — anno

Ad Tit. Cod. de iure Reipublicae. Libro 11.

Ad Rubricam

E[illegible] [illegible] postliminio redeunt et navali expedit[illegible] [illegible], quae ex academiae praescripto pro illustrando de naviculariis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] politica iurisprudentia mu[illegible] [illegible] de iure reipublicae tractat quae nulla [illegible] [illegible] libris illustrior [illegible] nulla. quare ut breviter [illegible] quae rubrica nostra [illegible] exponamus, [illegible] iuris verbum [illegible] variis [illegible] [illegible] solent. [illegible] de iust. et iure, [illegible] tamen accipi[illegible] pro eo quod singularis iure [illegible] [illegible] [illegible]. 10. [illegible] [illegible] et [illegible] passim, eo sensu ius reipublicae [illegible] quod [illegible] iure [illegible] aut singulari competit seu [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] et in rub. supra de iur. [illegible] lib. 10.

Respublica [illegible] quasi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] iuris consensu et utilitatis communione [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 30. [illegible] de [illegible] l. 1. § 1. [illegible] [illegible] universitate. Illustrant [illegible] Simancas lib. 2. [illegible] c. 2. Bobadilla lib. 1. polit. c. 1. nu. 31. [illegible] [illegible] lib. 1. c. 25. [illegible] Petrus Gregor. lib. 1. [illegible] c. 1. nu. 6. [illegible] sequentes quos non [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in aut. [illegible] [illegible]

sub imperio quorum obedientia ... Bart. in rub. ...
iure 3. ... 6. ... 6. vero ... nempe ...
... iuris ... generaliter ... sub ...
... ut in l. ... ff. de ... ubi ... 4 ...
imperium, ... vere ... una ... res. 2° ...
elarior magis ... ipsa Roma ... ut in l. 2. ...
ff. de orig. iuris. ... in ... ff. de verb. sig. ...
... civitatis ... ut in l. 1. C. de officio ... qui ...
dicis ... pro quolibet villa aut oppido ...
universit. ... sed ... si imagine 31. § 1. ff. de hered. ... aut ...
reipublicae appellatio superioribus modis ... ab ...
... in ... quaestio ... sive ... rempublicam ...
universitatis ... imperii, sive Roma ...
... civitatis. fiscus autem nihil aliud est nisi saccus publicus ...
Isidorus lib. 20. ... in ... sive ut in ...
nostri loquendi fiscus est camera ipsius imperatoris ...
reipublicae quae specialiter olim aerarium dicebatur, ut ...
... in rub. supra ... fis. et in ... quest. ...
... l. C. de ... quaevis ... rempublicam ...
... Bart. ...
... supra ... in l. ... ff. de ...
in l. ... 2. ff. de off. assessorum ...
2. ... in l. ... ff. de ...

Quod ex ... quos ...
reipublicae appellatio ... debeat ...
... privilegia ...

proponunt, quaeq. [illegible] rub. ca appellatio in commentariis
[illegible] Domini [illegible] Rom. [illegible] notat. lo. 1. [illegible] Pedon. de iust.
et iur. [illegible] [illegible] [illegible] et civil. [illegible] [illegible]
[illegible] inter [illegible] cara [illegible] abusi [illegible] [illegible]
[illegible] nuncupant. vetat [illegible] quod [illegible] universitas
referendi [illegible] 15. cu lo. seq. [illegible] ver. 5 lo. notat
[illegible] Paul. ad edict. in lo. munus. 18. [illegible] eode. t. rei publica [illegible]
[illegible] accipiendum [illegible] civitatibus municipiis et uni=
versitatibus non sola [illegible] inque [illegible] [illegible] ipsa
[illegible] [illegible] [illegible] deinde [illegible]
[illegible] ad [illegible] ad eas [illegible] [illegible]
[illegible] est [illegible] ex [illegible] libris [illegible] Romae cu
seq. [illegible] lib. sequens [illegible] in praesenti [illegible] quae recipiens
[illegible] con [illegible] aut singulari [illegible] comprehen. [illegible]
[illegible] in lo. Bononia [illegible] ad Sane [illegible] Bart. [illegible] de Pena
et Garcia in [illegible] nu. 5. Sed [illegible] ins partibus
[illegible] simpliciter reipublicae aliquid [illegible] ad [illegible] pertinet [illegible]
[illegible] in lo. 1. C. de officio eius qui vice alicuius iudicis obtinet [illegible]
[illegible] [illegible] simpliciter respublica, [illegible] minori
[illegible] in lo. 2. infra [illegible] Tit. rei publica 4. C. ex [illegible] caus.
maior. [illegible] qui [illegible] provinciae administrat [illegible]
[illegible] respublica nomine non Romana [illegible] cuius [illegible]
[illegible] provincia [illegible] quae gubernat [illegible] Romana rempublica
solus [illegible] [illegible] urbi [illegible] Bartolus in [illegible] 16
[illegible] [illegible] sequentibus [illegible] de minor. [illegible] aliis argumentis [illegible]
[illegible] post Accursium et alios [illegible] in sum. [illegible] in lo.
C. ab [illegible]

absolutus § sed quaero simpliciter. nu. 4. ex qq. cau. mat. ... civiles. nu. 4. l. de reb. cred. et relat. a Mauritio ... 3. art. 9. nu. 61. ut omissa materia qualitatis et cau. plerumque ... casus ratione, quae in omnibus ... pariter ac in ... fieri solet satis continere de omnibus civitatis pertinere quae ... a materia illa ... reipublicae appellatur, quae ... nec respicit idem apud nos ... in lo. 19. ff. 10. par. ... concessis. quibus ita positis utique praecipua quaedam iura communia et singularia, quae extra ... dispersa ... breviter ... sciendo, imprimis quod ad testamentaria causa attinet ... omnibus privatis iure ... ut in acquirendis haereditatibus ... legatis, fideicomissis et bonorum possessionibus, quarum ... capaces ... 10. omnibus 26. ff. ad senat. Trebel. lo. ... univer. lo. si haeres 73. § ult. lo. si quis relictum 117. ... tibus 122. ff. de leg. 1. lo. haereditas 12. C. de haeredin. ... mus in dissertat. extemporanea ad lo. si usus fructus ... seqq. ff. de usufruct. legat. sed et ex legatis reipublicae ... detra 4. retinet et ex fideicommissis Trebellianica lo. 1. § ... ncipe. lo. 3. § ult. ff. ad lo. fal. lo. 3. C. ad sena. Treb. lo. ... ia 9. § si quis ius ignorans. ff. de iur. et fact. igno. ... ... adscriptas immitere res pub. ... lo. ... ... fructus ... ann. legat. lo. ... 17. ... de usuf. legat. ... illatur ad effectum publicum ... civitati relinquatur ... ut spectacula edat quod ... celebrare non licet quocumque ... capere et in aliis ... civitati necessarius ...

l. legatis. C. de usufr. et l. legat. l. legata 4. infra ff. de adm.
ad civit. pertin. l. Imperatores 13. § ult. ff. de pollicit. si tamen te=
stator in alios usus pecuniam verti nominatim prohibuerit aut si
modus non impleatur legatum apud haeredes suos remanere se velle sig=
nificaverit omnimodo voluntati eius obtemperare res publ. debe=
bit si id tamen non permittat legatum apud haeredes relinquere. d. l. liber=
to 21. § huius et d. l. quidam 17. quas ita cum aliis quarum memi=
nimus exponunt et componunt postoteriores. Bart. in d. l. legata
16. nu. 4. et in d. § huius nu. 2. ubi citat Tara de antiquit.
c. 10. nu. 5. et 27. Lucas Gutierrez de iure mantu. lib. 2. c. 9.
et 13. et lib. 3. c. 27.

7 Deinde in contractionibus et aliis quae inter ci=
vos accurrunt eo iure respublica utitur, tum in contrahendo, quam in
aliis, seu causis proinde ac privatus obtinet respublica et illa re=
gere patrimonii sui et locare et in emphyteusim dare potest. l.
1. § ult. ff. si ager vectigalis. l. 1. ff. de loco publico fruendo. l. qui=
quaginta 30. § qui Sortos. ff. de legat. 3. et in venditione a Reipub.
facta actionibus aedilitiis locus est quamvis in venditionibus fisca=
libus non admittantur. l. 1. § illud ff. de aedil. edict. et similiter
venditio s. locatio a respub. perfecta non rescinditur praetextu
adiectionis [illegible] tamen in fiscalibus observet l. 1. et 2. de
venden. reb. civitat. infra hoc lib. l. huius 21. § ult. ff. ad
munic. l. 4. supra de fide et iur. hasta fisca. lib. 10. et quam=
vis fiscus semper habeat ius tacitae hypothecae in suos debi=
tores l. aufertur 46. § fiscus ff. de iur. fis. respublica tamen
non habet nisi speciali privilegio concessa contractione

[illegible]

ius promerit. sequitur ut lo. 2. infra eodem tit. lo. [illegible]

37 ff de reb. auct. iud. poss. lo. si pignus [illegible] ff qui [illegible]

notat [illegible] lib. 2. obser. c. 24. tametsi inaequirendo [illegible]

respublica utitur, nam et per servum promittendo [illegible]

acquiri poss. lo. respublica [illegible] ff de servitut. et [illegible]

lo. 2. ff de stipulat. servor. et [illegible] [illegible]

[illegible] per servum [illegible] per liberam personam. lo. 1. § [illegible]

lo. sequenti ff de acquir. poss. lo. [illegible] § item [illegible]

[illegible] ex [illegible]. Sed et in iudiciis, quemadmodum per procuratorem

[illegible] respublica [illegible] aut syndicum solemniter [illegible]

[illegible] lo. 1. § quod [illegible] lo. seq. et toto tit. ff quod cuiusque universit. [illegible]

[illegible] ff [illegible] quod si nec syndico nec [illegible]

respublica condemnata sententia [illegible] indefensa [illegible] nullitas [illegible]

lo. 1. infra eodem tit. quemadmodum si [illegible] privatus indefensus [illegible]

[illegible] quomodo et quando iudex lo. de [illegible]

lo. 1. § item [illegible] edicto ff quae sententiae sine appel. res. [illegible] si [illegible]

syndicus reipublicae rite condemnatus sit iudicati actio non [illegible]

in rempublicam danda est. lo. 4 § [illegible] ff de re iud. [illegible]

delicta pertinet quamvis [illegible] et [illegible] respublica

universitas delinquere non possint, quia doli et [illegible]

non delinquit [illegible] non est. lo. sed et ex dolo 15. § 1. [illegible]

lo. 1. § [illegible] cum lo. sequenti ff de acquir. poss. lo. 1. de [illegible]

delinquere tamen videtur per eos qui eius personam [illegible]

praesentant si eius nomine et [illegible]

aut [illegible] quod [illegible] bonis moribus [illegible]

[illegible] § animadvertendum ff quod metus causa lo. 4.

[illegible] § infra [illegible] quando [illegible] quaerimus in iis [illegible] singularem personam [illegible] nomine de singularibus, quae semper [illegible] reipublicae [illegible] tom. var. c. 1. nu. 52. et seq. [illegible] lib. 4. obser. c. 78. et 79. [illegible] Farina. [illegible] crim. 1. tom. quaest. 24. nu. 10[illegible] et seqq.

Pende[illegible] casu [illegible] quaestionem [illegible] an [illegible] pecunia reipublicae, seu [illegible] crimen peculatus committatur [illegible]

[illegible] crimen peculatus commi[illegible] in [illegible] 4. § [illegible] ad leg. Iul. peculatus [illegible] lib. 1. [illegible] c. 3. [illegible] c. 26. [illegible] pecunia [illegible] interpretationibus [illegible] in l. 4. § [illegible] lib. 15. [illegible] lib. 3. obser. c. 7. [illegible] nu. 20. [illegible] imagine 31. § 1. ff. [illegible] § 1. [illegible] dicendum est iure Romano [illegible] pecunia [illegible] non crimen peculatus [illegible] crimen [illegible]

A d. singula.

ergo ... bona civitatis Roma ... exceis aliquid ...

Peculatus crimen committi certum est et distinctionibus ...

... quae bona civitatis Romanae quasi per ...

publica ... c. 10. 4. § ... ...

Petrus Greg. lib. ... c. 19. nu. 1. ...

lib. 15. c. 29. ... A.

Praeterea ... de iure singulari reipublicae ...

... meminisse oportet ... reipublicae ...

... civitatis ... qui ... relinquatur ...

... ad annu. ... l. 56. ... de ...

... dixi ... de usufructu ... in legato ...

... relinquat ... ad ludos ... ad alia publica ...

... annu. ... l. annua 6. ... annua 20. § 1. et ... 10.

quidam 23. ... seqq. ff. de annuis ... sancimus. 4. 6. §

... 10. ... § 7. vers. ... C. de ... et ...

... Rogerius et alii. docet Covar. lib. 3. var. c. ...

10. ... in ... § 4. de ann. legat. Castillo de ...

lib. 1. c. 61. nu. 20. Quare ad ... ff ad leg. falci. c. 8. ...

lib. 3. var. c. 6. Tara de anniversar. lib. 1. c. 4. ...

§ 2. nu. 2. Deinde in ... singulari iure reipublicae ...

... pater usuras ... exigit 10. ...

usur. ... non aliter ... quasi ...

in ... probet ... civitas 27. ff. de rebus ...

alienari aut vendi civitatis bona poss. nisi sub certa ...

... in l. ... de vend. rer. civit. ...

... et aliis quae ... pertinent civitatis ...

[illegible] claro vel [illegible]
[illegible] adcentis xxiii. [illegible] 23.
[illegible] dividi [illegible] praeterea [illegible]
[illegible] ut quas minor [illegible] petere possint [illegible] 5.
infra [illegible] respublica 4. [illegible] ex quibus causis maior. [illegible]
infra [illegible] loc. [illegible] est. [illegible]

AD LEGE. I. HVIVS T. DE IVRE REIP. LIB. II.

Singularis [illegible] est et nusquam alibi in [illegible] ris expressa [illegible] [illegible] quadamus [illegible] [illegible] seu civitas inde [illegible] ellius [illegible] momenti [illegible] [illegible] eo quod [illegible] rempublicam minoris [illegible] iure censeri [illegible] 3. [illegible] hoc [illegible] lo. res publica 4. [illegible] ex quibus caus. mai. [illegible] est semper lata [illegible] pupillis, aut minores [illegible] ipso iure nulla [illegible] lo. [illegible] 45. [illegible] ult. lo. [illegible] pupillus 54. ff. de verbis. [illegible] minores 4. [illegible] si adversus rem iud. [illegible] 2. [illegible] lo. 1. [illegible] [illegible] 3. quia quemadmodum persona [illegible] et [illegible] [illegible] societas [illegible] politica representans, quam rempublicam dicimus [illegible] [illegible] individuo [illegible] non [illegible] [illegible] 10. 1. [illegible] de [illegible] [illegible] 8. [illegible] ff. de acquir. poss. ita minor in [illegible] casus [illegible] [illegible] individuo, sive [illegible] idem est [illegible] persona [illegible] individuo non habet [illegible] 2. [illegible] legitima persona [illegible] 10. [illegible] 10. clari 4. [illegible] praestanda. [illegible] expressius [illegible] antiquiores in praesenti [illegible]

in [illegible]

[illegible] consil. 54. [illegible] de restit. [illegible] in [illegible]
[illegible] est in usio. [illegible] [illegible]. 10. et caeteri [illegible]
[illegible] perse. et [illegible] respublica [illegible] [illegible]
[illegible] de nullitat. ex defectu in [illegible] nu. 42.
[illegible] si adversus [illegible] vers. [illegible] necessarius est. [illegible]
[illegible] si cui [illegible] nu. 10. [illegible] de in integr. rest. [illegible]
[illegible] 3. art. 10. [illegible] verbo non [illegible]
[illegible] par. 2. [illegible] lib. 17. comm. [illegible]

2

Planeq dicimus sent. [illegible] minor [illegible]
defensa nullius esse momenti, sic accipienda, ut eo casu indefensi
in quo nec respublica defensores creavit, ut ex nra signat.
curatore [illegible] [illegible] et ideo non aliter minores [illegible]
in iudicio consistere audiunt, quam si tutore vel curatore [illegible]
[illegible] in inst. de curat. [illegible] sic explicandus [illegible]
[illegible] de restit. [illegible] lex 11. [illegible] 2. part. 3.
[illegible] infra [illegible] [illegible] nu. 31.
[illegible] cons. 31. volum. 1. Alde Brandi. in prin. [illegible]
[illegible] auct. tutor. [illegible] [illegible] in arte pruden. [illegible]
[illegible] simile est et ad [illegible] explicanda valde [illegible]
[illegible] quae in iure [illegible] aequiparant [illegible]
[illegible] notant [illegible] per [illegible] in fin. [illegible]
[illegible] ut quemadmodum sent. [illegible] respublica [illegible] defensa nullius
momenti, ita similiter [illegible] prosequi [illegible]
[illegible] de in integr. rest. [illegible] fin. [illegible]
sent. [illegible] non aliter consistere, quia [illegible]

[illegible] ver. [illegible] i. 2. 11.
[illegible] ut [illegible] et iste [illegible]
[illegible] servari [illegible] intestor. rest. [illegible] 2. [illegible]
[illegible]
[illegible] causa mai. [illegible] lex cons. [illegible]
Cod. [illegible] cons. [illegible] 5. nu. 7. lib. 2. [illegible]
[illegible] contra [illegible]
[illegible] in intestor. [illegible]
nu. 1. [illegible]

Ex superioribus sa[illegible] [illegible]
[illegible] Sextio 2. [illegible] ut minores [illegible]
[illegible] iure [illegible]
[illegible] ee momenti. idem [illegible]
[illegible] probat [illegible]
[illegible] non possit [illegible]
notandum [illegible] in illis versis. sane [illegible]
apud veteres omnino [illegible] superiore [illegible]
proba[illegible] [illegible] ut minores [illegible]
[illegible] Sabens. nu. 2. de intestor. rest. [illegible] Aldobrandinus
in [illegible] inst. de auct. tutor. [illegible] 2. [illegible] Gramma[illegible]
[illegible] Sabens in [illegible] nu. 10.

Sed adversus superioribus quod [illegible]
[illegible] persona [illegible] momentanea possessione exerceri
[illegible] persona [illegible] 2. 5. [illegible]
[illegible] minores [illegible] solla[illegible]

[illegible]

(73.)

aliar, . . . minoris . l. a . . . . . .

nisi curator . . . . quam . . .

missis interim opinionibus . . . .

memini . . . . et seqq. . . .

perso . . . . . lib. . . . .

lib. 17. com. c. 4. . . . et seqq. praemonendum est . . .

tanea possessionis nihil aliud est nisi causa possessionis . . .

l. . . . . momentanea autem appellatur quoniam

in ea quidquid ad . . . causam . . . . servatur . . .

. . iudicio et possessio adiudicata . . . .

. . postea ad alios . . . .

. . adiudicari videtur ut non perpetuo apud eum sit permanens

sed uno veluti momento quandiu . . . .

explicat Donel. lib. . . com. c. 4. . . . . momentanea

causa appellatur . . . uno quasi momento . . . . .

. . . reformatur. . . . .

. . et . . . . . . lo. unica. C. si de momen. poss. . .

mentaria . . C. . . . illustrat . . . lib. 1. obser. . .

et lib. 2. c. 32. . . . 4. C. si de momen. possessione . .

. . . .

. . . .

. . . . in causa momentanea possessionis appellatio non . .

. . . .

. . . .

. . . .

. . . . singulari . . . .

[illegible] possessionis [illegible] i. immittens [illegible] et retinendae,
recuperandae possessionis movere et exercere [illegible] 10 [illegible]
[illegible] persona, quemadmodum [illegible]
[illegible], in qua erat domini absentis nomine, dicitur [illegible]
[illegible] ad [illegible] possessionem proponere [illegible]
[illegible] modo [illegible] 2. part. 5. quod [illegible] momenta
neae possessionis [illegible] exerceri a minore posse, intelligendum [illegible]
[illegible] casu quo minor [illegible] et possessor [illegible]
[illegible] intendit, caeterum minori possidenti ab alio [illegible]
[illegible] moveat curator [illegible]
[illegible] nullius [illegible] momen. [illegible]
antiquiorum [illegible] Castrens. nu. 12. [illegible]
[illegible] minus [illegible] C. de [illegible], in quo [illegible]
[illegible] cum [illegible] non debeat [illegible]
[illegible] C. [illegible] de recep. et qui arbitrium recepe-
[illegible] expens. in quas [illegible] tamen [illegible]
[illegible] quia [illegible] in favorem minoris [illegible]
[illegible] in iudicio [illegible] in ea causa [illegible]
[illegible] praeiudicium [illegible] alio momentanea possessione non
[illegible] in iudicio comparere [illegible]
[illegible] quod admitti non [illegible] nullo [illegible] de [illegible]
[illegible] C. eod. [illegible] pro [illegible]
[illegible] non debet [illegible]
[illegible]
[illegible] legitima persona [illegible]
C. de [illegible] minoribus [illegible]

[illegible] de leg[illegible]

[illegible] papillis [illegible] curatoris [illegible]

[illegible] v. rennoza [illegible] Inst. de auctor. tutor. [illegible]

[illegible] § [illegible] de aet. [illegible]

[illegible] videtur [illegible] § ide ser. [illegible]

ut minor. quorum [illegible] vendenda [illegible]

[illegible] persona [illegible] sine curatore; qui [illegible]

[illegible] non habet.

N6. Aliud quaestionis est an quando [illegible]

d minore aut re publica nullius momenti [illegible]

sit minor [illegible] publica [illegible] contra [illegible]

quaestionis [illegible] opinionem [illegible] in lo. eum qui [illegible]

[illegible] de verb. sig. quod [illegible] affirmat [illegible]

rei publicae [illegible] ut sent. adversus [illegible]

[illegible] in [illegible] iure [illegible]

nos [illegible] quia [illegible] si sent. [illegible]

fuerit ipso iure non valebit [illegible]

[illegible] de re iud. [illegible] § [illegible]

quae sent. sine [illegible] rescindatur [illegible] absentis [illegible]

[illegible] de [illegible] propter [illegible] naturali

[illegible] est. quia [illegible] se defendere [illegible]

[illegible] lo. [illegible] si quandoque

[illegible] quum aliter [illegible]

[illegible] si [illegible] qui [illegible] sicuti [illegible]

[illegible] valere [illegible] praesentibus [illegible] interest [illegible]

[illegible] absente [illegible]

De iure resp[ectu] [illegible]

Duas [illegible] de [illegible] q. [illegible] De [illegible] [illegible]
[illegible] ver[illegible] nu. 33. [illegible] [illegible] q. 7. [illegible]
[illegible] de prob[illegible] 3. tom. [illegible] 367. [illegible]
[illegible] q. [illegible] nu. 67. [illegible] [illegible] [illegible]
lib. [illegible] c. [illegible] [illegible] c. [illegible] [illegible] 23. com.
c. 2. [illegible]

Sed [illegible] super[illegible] adh[illegible] [illegible]
ni[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] numero [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] memoria[illegible] defend[illegible] [illegible] impossi[illegible]
[illegible] non [illegible] [illegible]
[illegible] ad illud [illegible] quando [illegible] missione impossi[illegible]
[illegible] ex [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] dubitemus. Sed [illegible] [illegible] ineas.
[illegible] [illegible] [illegible] incremen
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ex [illegible] [illegible] alijs [illegible] al. [illegible]
[illegible] minus. De [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] aut [illegible] aut [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in republica [illegible]
[illegible] difficultatibus [illegible] respondendis imprimis [illegible]
[illegible] quod [illegible] quod utique [illegible]
[illegible] [illegible] in alijs [illegible] terminis. nos enim dicimus
[illegible] [illegible] [illegible] momento quoque [illegible]
[illegible] persona [illegible] seu [illegible] non [illegible] aut
[illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Ad [illegible]

crearet. ita ut vere affirmari possit in delictu rempublicam [illegible]
si e diverso proponat [illegible] eos [illegible] pudentiam [illegible]
et cum dolo [illegible] factum quominus defensor aut [illegible]
aliquis rempublicam defenderet dubitari non debet quin [illegible]
[illegible] creditorum reipublicae [illegible] bonorum [illegible]
quod [illegible] ei [illegible] rempublica [illegible]
[illegible] dolo [illegible] damno afficit et [illegible] credi[illegible]
[illegible] Paulus in d. l. 1. §. quod si nemo.
[illegible] nec noverit rempublicam [illegible]
perpetranda [illegible] existimari. l. [illegible] §. animadverten[illegible]
[illegible] sed et dolo [illegible] §. 1. ff. de dolo [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] rempublicam in iudiciis [illegible]
[illegible] passim [illegible] quod [illegible] universitatis imperare [illegible]
[illegible] non fecerint [illegible] verba [illegible]
[illegible] quod si nemo [illegible]. Et si admoniti non exiverint ad sui defe-
sione.

Propria [illegible] elegans in [illegible]
ferentia inter rempublicam et pupillum, quia quamvis quod [illegible]
[illegible] ad missionem in possessionem [illegible] eodem iure [illegible]
[illegible] bona [illegible] si non defendat ex edicto [illegible]
[illegible] passim. l. [illegible] apud Iulianum ff. §. ult. cum duabus [illegible]
[illegible] ex [illegible] differunt [illegible]
valde quo ad distractionem bonorum [illegible] adversus
rempublicam [illegible] non solum [illegible] missiones [illegible]
Praetor vero [illegible] bona alienari [illegible]

De iure reipub. [illegible]

D. 10. 1. §. quod nemo. [illegible] ventre [illegible] in quo [illegible] misio in [illegible] cui [illegible] remissionis [illegible]

[illegible] q. e. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] mens [illegible] [illegible] remaneat [illegible]

Italia nu. 2. [illegible] inter [illegible] [illegible] credita [illegible] et honor [illegible] respicient [illegible] verba [illegible] numquam [illegible] intercessio [illegible] nisi [illegible] [illegible] compellit [illegible] manet [illegible]

[illegible] possit nisi [illegible] si [illegible] 9. §. et generaliter. l. si cui [illegible] non obstare [illegible] nisi 4. §. [illegible] diversis [illegible] [illegible] [illegible] inferiorio non [illegible] [illegible] sua [illegible]

[illegible] quod attinet ad [illegible] [illegible] [illegible] sine [illegible]

[illegible]

Ad Heirmann.

permittr. vel ut timor lie c illo delicto ex st. .. propter libertatis ... qui in servitute ...

quia in causa possessionis quae ... habet legitima persona ... Sabo. l. 10. vlt. C. ...

... persona ... similiter ... ut in matrimonio ... minor ... pote ... eo quia ... matrimonio ...

... possit sine curatore ... in causa ...

... sine ... ex parte 14. ...

Docent ... verso ... minor. Petrus ...

... c. 4. nu. 4. Boethius de nullitate ...

... eadem ratione ...

... persona minor ...

... lib. 6. similiter ... sine ... aut ...

... si alimenta ...

... l. 1. C. de alim. ... praes. ...

ad Donel. lib. 17. com. c. 4. lit. D.

Rursus quid ... de nullitate ...

... in quo nec defensores ...

fuerunt, ... ut ait lex nostra ...

... Syndico aut defensore interveniente, ...

... ipsa sit dubitari ...

... restitutione ... debeat, in qua ...

... verba ... affirmandum est ...

... restitutione in integrum ...

... minori 25. annis ... subvenitur ...

Dolem. rei publ. lib. 11.

... curatore dato ... in ... reg. 10. ...
... §. 10. 1. ... ...
minori et adversus restitutionem ... curatori ...
... inter venientes lo. 1. lo. ... minores ... C. si adversus
re iud. ... C. si saepius in integrum restitutio ...
peremptorias. C. ... non posse lo. 1. ... part.
... Docent ... ind. ... C. si adversus re iud. ...
... de ... par. q. 2. ...
... in republica observandum est quoniam ...
quo ... lo. ... lo. ... C.
... caus. mai. ... si ... adversus rempublicam
... aliqua pronuntiatio ... legitimo defensore
... contente et ... res publ. ...
... in minorum et ... Docent ... Bal.
... res publ. ... C. ... caus.
maior. ... lo. ... 27. ff. si ...
... et ... de ... res ...
... 10. ... nota ... de ...
... ad ... C. ... caus. maior. ... mil.
... lib. 21. com. c. 7. ...
... bona ... vers. ex quo ff. de ver. ...
... similes res publica et mino... in eo quo
... suo ... in
... in integrum restitutio ... res publica ...
... aeque ...
... in ... res ...

[illegible] de [illegible] [illegible] liber [illegible] [illegible]
[illegible] servo competere [illegible] nec [illegible] minor [illegible]
per restitutionem in integrum [illegible] [illegible] l. si ex causa [illegible]
[illegible] [illegible] seqq. ff. de minor. [illegible] l. ff. de minor. [illegible]
§. si adversus libertatem. l. illud. [illegible] ff. de appellat. [illegible]
[illegible] [illegible] in d. l. §. si adversus libertatem [illegible] [illegible]
[illegible] in integrum adversus libertatem minori [illegible] [illegible]
quaerit an minor adversus libertatem restitui debeat [illegible]
[illegible] [illegible] libertas [illegible] [illegible] quo casu [illegible]
[illegible] aut republicae [illegible] libertatem restituet [illegible] [illegible]
appellat. d. l. si ex causa [illegible] an si non [illegible]
§. [illegible] §. si advers. liber. [illegible] Praetor [illegible]
[illegible] commissaria servo libertas [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] restitutio minori competit [illegible]
[illegible] [illegible] in d. l. [illegible] [illegible]
[illegible] aliqua [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] sicut [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]

Sed [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] quia [illegible] [illegible] [illegible]
commissaria servo deberi ipso iure post [illegible]
[illegible] manumissione libertas competit [illegible] ex [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] servo [illegible] fidei commiss[illegible]

C. de icaro Fiet. ... [illegible]

[illegible] redditam fundari ... libertatis causa ... cur. ... [illegible] solvendum, et ... libert. ... [illegible] ... Paspiano. si ex iusta causa absens sit qui fidei ... commissaria libertas debetur ... non tantum 26. ... non tantum 51. §. Senatus consulto ... de fideicommiss. liber. ... deinde ex senatus consulto ... Iunciano si ... alienus servus sit, non ... non tantum § ... sed si ... hereditario ... servus ... fideicom. liber. Proinde ... momentaneam ... fideicommissaria libert. servo ... ipso iure libertatem ... in tutore minori ... libert. ... quare ... ideo ... C. si adversus libert. ... in tutore minori ... adversus ... Praetoris pro libert. ... ex legis verbis ... servo libertas fuerat ... eius potestate erat ... servus ... nunquam ... ex senatus consulto ... meminimus ... libertas com... nisi ... data sit ... libera fuerit. ... si ... fideicom. libert. ... Praetoris libertas ... cere ... non ... debebat ... C. §. ... senatus consulto ... fideicom. liber. tamen quia ... de ... momentaneae, ... Praetor. ... libert. ser... momentaneam quasi ... in ... perservus non ... incominus ... per ...

D. io. si filius. 33. §. .. D. io. si vider. § si s[...] [illegible]
minor debet [illegible] sent[entia] [illegible] nocere debet.

N. 12

Illud postremo inquirendum qui rei [illegible]
nomine citari debeat quoties [illegible] versia moveri [illegible]
dus [illegible] latea in praesenti [illegible]. Innocentius. in [illegible]
son. [illegible] verbo [illegible] inc. si casu [illegible]. de [illegible]
lib. 6. [illegible] DD. [illegible] [illegible] pr. [illegible]
demonstra. [illegible] in [illegible]

Ad leg. GE. AN RES publica 2. infra Socte. l. 6. 12.

[illegible] rescriptis [illegible] creditores [illegible] succedere [illegible] satis fecerunt [illegible] creditores non erant prioribus [illegible] credito [illegible] in iure et privilegiis eorum succedunt ipso iure [illegible] personalibus creditoribus praeferantur [illegible] ff. de privilegiis cred. [illegible] quae in fraudem cred. [illegible] ff. de eccles. [illegible] in iure vero pignoris quod in bonis debitoris priores creditores habuerunt non aliter succedunt quam creditores [illegible] non [illegible] eis solverunt, nisi [illegible] conventione et consensu debitoris id nominatim fiat [illegible] 3. ff. in quibus causis pignus [illegible] priorum creditorum [illegible] prioris creditoris [illegible] transeat. l. 3. C. [illegible] de privilegiis fisci. l. cum alter 11. C. de fideiuss. [illegible]

Deinde [illegible] in qua [illegible] res publica creditrix [illegible] debito [illegible] deinde [illegible] an respublica [illegible]

sui debitoris pignori obligare habuerit. §. vt inde, …
habil ius pignoris suis [illegible] qui reipublica solverent …
quaestionis sitas de pignore reipublica dividendo. §. …
idonea ratio erit nisi supponamus in satisfactis ei reipublicae
iure eius pignoris si quod habuit respublica succedere …
solverint quare tenendum est, eos quos reipublica debitum
fecisse diximus fuisse posteriores creditores eiusdem …
et illa iure eius pignoris succedere ipso iure potuisse …
in hac causa specie proponit. in l. 5. ff. de his qui in pri…
cred. l. et Titio … extraneo qui creditor non erat …
publicae satisfaciens ut iure eius pignoris si quod reipublica …
fuerit succedere posset. l. volunt. de debitoris … auctorit…
ut iusta tradita supra nu. 2.

Sed quaestioni proposite rescribit Antonius …
respublica pignoris ius habuerit in fundo debitoris, …
… iudice hoc est provinciae praeside … qui vice …
administrat. l. 1. ff. de off. eius qui vice alterius iud. Si enim …
… pignoris in bonis debitor habet …
publica velut in l. Antiochensium. ff. de reb. auct. iud. poss. …
speciali conventione pignoris obligatio contracta est. ut in l. 2. …
q. … qui potior. in l. 5. ff. de his qui in prior. cred. …
nota non habet respublica nec alii … aut praeter …
personalibus creditoribus qui hypothecas non habent. …
… sent… quae … post … in praesenti …
lib. 11. … c. 31. et lib. 10. … cap. …
… ff. de … cred. … de pignor. …

[illegible] Cevir. reipub. lib. [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] c. 10. [illegible] in
magna [illegible] nu. 14. [illegible] de poena [illegible] var. q. 6.
[illegible] Molina de iust. disp. 36. nu. [illegible] Scaccia [illegible]
[illegible] nu. 6. [illegible]

Verum [illegible] quominus [illegible]
verba quominus affirmant causa reipublicae non separari a [illegible]
creditoribus [illegible] in l. 6. bonis 23. [illegible]
[illegible] [illegible] est respublica [illegible]
[illegible] [illegible] hypothecariis, seu personalibus creditori[bus]
[illegible] [illegible] est respublica [illegible]
[illegible] quos in [illegible] omnibus personalibus creditoribus
[illegible] hypothecariis [illegible] quia [illegible]
[illegible] privilegio [illegible] speciali [illegible] agnoscunt
[illegible] post Bart. [illegible] in d. l. 6. bonis [illegible] respublica [illegible]
[illegible] de poena [illegible] in l. 1. [illegible] ff. ad [illegible]
[illegible] lib. 4. comm. c. 16. [illegible] lib. 10. observat.
c. 3. Donel. lib. 23. com. [illegible] 10. [illegible] in l. 7. nu. 37. [illegible] lib.
[illegible] comm. [illegible] [illegible] personalibus veros
[illegible] quaestio [illegible] [illegible] quod respublica
in bonis [illegible]
[illegible] non separari [illegible] personalibus creditoribus [illegible]
[illegible] [illegible], seu [illegible]
[illegible] respublica [illegible]
tamen [illegible] personalibus creditoribus quibus [illegible]
[illegible] ad modum illi qui privilegium [illegible]
[illegible] hypothecariis creditoribus non [illegible]

Art. [illegible] an respub. 2.

respub. [illegible] equiab privilegio aut [illegible] ut vivescat. ita sentiunt [illegible] sentiunt [illegible] de privileg. cred. c. 10. Escobar de ratiociniis c. 3. [illegible] Dom. d. lib. 23. c. 10. At D. quaeris aliter [illegible] nerius lib. 2. selectionum. c. 22. notatur facile a [illegible]

Ex qua inter privilegia [illegible] [illegible] pleandus e Marciani [illegible] in l. simil. 10. ff. ad [illegible] docemur [illegible] seu [illegible] non habere simile privilegium in bonis debitoris nisi nominatim id a [illegible] [illegible] nimirum quia quaeris resp. privilegio [illegible] [illegible] personalibus praeferatur ex d. lo. bonis [illegible] privileg. cred. id tamen privilegium bona debitoris non [illegible] sicut [illegible] quod quaeris fisco in bonis [illegible] semper competat. [illegible] q. 6. [illegible] fiscus ff. [illegible] [illegible] [illegible] reipublicae tamen non [illegible] nisi ex speciali beneficio principis aut expressa [illegible] in quo sensu verba d. lo. simil. 10. interpretantur [illegible] [illegible] Bandera. Et Escobar ubi maxime [illegible] in [illegible] [illegible] c. 7. [illegible] de Mena. lib. 1. var. q. 6. art. [illegible] [illegible] pertinet similitudo fisci et reipub. [illegible] aequitatis et utilitatis ratio [illegible] fiscus et respub. [illegible] existimavit [illegible] art. et post eum [illegible] antiquit [illegible] [illegible] fiscus vel [illegible] respub. qualiter [illegible] semper tamen et fisco [illegible] nec [illegible] aut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
eca [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] qua [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] commod[illegible] [illegible]
[illegible] provincie [illegible] [illegible] pro [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] sese debere [illegible] magis [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] lib. 12. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] lib. 3. c. 13 [illegible]

Deinde ex [illegible] principiis [illegible] est non
[illegible] [illegible] expensa [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] reip. creditrice [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] debitoris [illegible] missa fuit [illegible] legem [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] legat. [illegible] C. eo. le. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ceteris creditoribus [illegible] personalibus eiusdem debitoris [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] creditor [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ceteris creditoribus non prefert[illegible] quia non [illegible]
[illegible] creditoribus [illegible] donec [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] lo. [illegible] 12. ff. de reb. auct. iud. [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] legat. lo. [illegible] [illegible] sciendum ff. qui [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] lib. 9. obser. c. 37. [illegible] [illegible] C.
qui [illegible] [illegible] 3. prefert rempub. ceteris creditoribus, non
propter [illegible] [illegible] [illegible] permissionem impositis, [illegible]
[illegible] reipub. [illegible] [illegible] omne creditor [illegible] [illegible] propter [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] reipub. sicuti potior est [illegible] [illegible]
creditoribus [illegible] bonis. 23. [illegible] ff. de privileg. [illegible] ita similiter
[illegible] debet [illegible] ceteris creditoribus qui eadem non [illegible]

rem

+ . +

Ad leg. an reipub. 2.

ve. [illegible] habent. Senit. et sequit. [illegible] brevis [illegible] 3.

[illegible] formalis. [illegible] collectiones c. [illegible]

[illegible] sunt. sent. refragari [illegible]

[illegible] verba in d. l. 3. ex qu. [illegible] reipub. alijs creditoribus

praeferri, non ex privilegio praelationis; sed iure [illegible]

alij creditores non contraxerant, quare ut res intelligatur [illegible]

[illegible] ita specie [illegible] debere in d. l. 3. ut respub. [illegible]

[illegible] non creditrix fuerit sed legataria, quae legatum sibi [illegible]

[illegible] nomine relictum, ut satis dare non praestaret [illegible]

[illegible] ex edicto Praetoris, [illegible] pignoris [illegible]

[illegible] possidere coepit. quo casu certum est alios defuncti creditores

[illegible], aut personale [illegible] habuit [illegible]

l. 3. non concurrere cum reipub. in pignore praetorio, quia [illegible]

[illegible] uno creditore in bonis possessionem debitoris [illegible]

[illegible]; alij creditores pariter [illegible] eadem bona [illegible]

[illegible] d. l. cum unus. 12. ff. de reb. auct. iud. poss. l. [illegible]

§. si plures. ff. ut in possess. legat. id tamen cessat [illegible]

diversae conditionis sint creditores, [illegible] creditores

creditores qui cum defuncto contraxerunt, nec enim [illegible]

[illegible] in persona legatarij permissione in possessionem

[illegible] alijs creditoribus defuncti non [illegible] l. 3. [illegible]

in poss. legat. l. 2. C. quae [illegible] id ergo in d. l. 3. [illegible]

[illegible] ulteriori reipub. legatarij missa in possessionem

[illegible] iure pignoris Praetorij alijs creditoribus, qui cum defuncto

[illegible] quoniam ei [illegible] in persona rei publicae [illegible]

diversae conditionis creditoris [illegible]

... commissarij romani ... collitur ex mimimis
... que non sine ... mise ...
... in honore ... heredis ... hic ...
... emolumentis ...
... regulariter ...
... heredis ...
... heredis ...
... heredis propria ... emolumentum
... Tradidit quod bona ...
...
... legatarius ... heredis ...
... quando ...
... in ... legat. ... imperator ...
...
... lib. 2. sell ... c. 7. in fine. ...

... ad ...
...
...
...
...
... si reipublice ... credit ... privatis ...
... reipublice privatis ...
... ... c. de remiss. ... si prior ...
... publice ... sibi ...
... privato ...
...
... quoniam et ... privatis ... si

modo [illegible] ex [illegible] praeferendus est [illegible] rationem [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] posteriores.

[illegible] inter duos [illegible] [illegible]
[illegible] reipub. tribuit, quae iuris auctor [illegible]
[illegible] imprimis [illegible] privilegium [illegible] quod [illegible]
ex l. [illegible] reipub. [illegible] pertinet [illegible] in [illegible]
ff. de privilegio cred. [illegible] Antiochensium civitas
hoc [illegible] privilegium in bonis debitoris [illegible]
[illegible] [illegible] vera et Romana [illegible]
[illegible] quae [illegible] aliter [illegible] [illegible]
[illegible] in l. [illegible] lib. [illegible]
[illegible] lib. [illegible] c. 16. nu. 2. et 3. Barbara. [illegible]
[illegible] quae [illegible] eius legis est. an privilegium
[illegible] quod in bonis [illegible] Antiochensis civitas
[illegible] l. [illegible] et maneat [illegible] [illegible]
competat [illegible] ratio [illegible] [illegible]
[illegible] Antiochia civitas in illa Syria [illegible]
Syria Cele vocat a Plinio lib. 5. nat. hist. c. 23. [illegible]
[illegible] meruit [illegible] [illegible] civitas [illegible]
Syriae Metropolis et Orientis [illegible] ex veteri [illegible]
Nebrisensis in quinquage. c. 15. [illegible]
Belenger. de imp. Rom. lib. 2. c. 9. [illegible] tamen [illegible]
[illegible] ab Imperatore Septimio Severo qui [illegible]
privilegiorum multa ademit ut memorant Spartianus
Herodianus lib. 2. [illegible] respondit tamen [illegible]
[illegible] quod Antiochensis competat [illegible]

jeta diversis privilegiis ... ademit quae viderentur ...
... a ... non ... ... alt more ...
... habebant ... sed ... lib. 10. obser. c. ...
10. respons. ... Pap. indie ... quandoque ... quidem ...
... leges propria ius tacitae hypotecae ... sibi possit alterius ...
... est qua post ... in praesenti nu. 1. tractantur ... in lo. cuius pro=
... diuiso iure. et explicabitur opportunius in lo. vltim. infra eod. tit.

Superest expeditio obscura ... in lo. vlt. ...
ordine ... infra eod. tit. ... probari videtur rempub. ius tacitae
hypotecae in bonis ... debitoris semper habere ... asseritur ... successores ma=
gistratus ... administrationem rerum civitatis ... possessores bonorum eorum ... ad=
ministrationis ... a repub. posse quod sine iure tacitae hypotecae fieri
... quia personalis actio adversus ... possessores bonorum debitoris
... competit. lo. vlt. ... Ff. ... traditur ... cui ...
... post ... ibidem ... dispensionibus q. ... num. ...
... 1. part. q. 32. nu. ... in ... Padilla in ... et in pro=
vincial. 3. nu. 6. ... de ... Capellan. lib. 1. c. ... nu.
4. ac seqq. ... Gomez lib. 2. var. c. 2. nu. 2. sed respondendum est.
... quotiens respublica tanquam creditrix ad bona debitoris ...
... cum aliis creditoribus, hanc enim ius pignoris non habet, nisi
... ex ... ex conventione ... habemus ... diver=
sum ... est ... debitor sit ex causa administrationis bonorum reip. hanc enim
tacitam pignoris ius reipub. ... in bonis administratoris et illo
... eorum possessores hypotecariam ... convenire ... lo. ... quo
... quo ... quoquis non satis apposite hoc exprimi
videatur ... Molina de iust. disp. 5. 36. nu. 7. ...

tamen vero id eveniet quia scitissima est tempus [illegible] minori [illegible]
rari. lo. respueb. 4. C. [illegible] caus. maio. lo. 3. infra [illegible]
[illegible] et ff. [illegible] [illegible] cum minor [illegible]
in bonis sed heredis [illegible] curatoris [illegible] [illegible] [illegible]
sequenda debita ex causa administrat. [illegible] pro officio C. de ad
ministrat. tutor. lo. vni. §. et vt plenius C. de ministr. [illegible]
lo. fin. § inventario. [illegible] curator. tutor. [illegible] 13. [illegible]
Rault. [illegible] [illegible] 12. [illegible]
[illegible] 12. [illegible] lib. 4. com. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] consumere est tempus. [illegible] tacita [illegible]
sed administratoris [illegible] in his terminis [illegible]
[illegible] in [illegible] membro [illegible]
[illegible] nu. 10. [illegible] vendano de exequen. [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] 3. [illegible] in verbo [illegible]
[illegible] 2. verbo guardadores. [illegible]
in [illegible] lib. 3. c. 4. nu. 10. in fine [illegible] de [illegible]
C. Molina de [illegible] disp. 536. nu. 7. [illegible] 10.
23. Ex eisdem [illegible] [illegible]
[illegible] in bonis eius qui [illegible]
ministrauit. vt [illegible] simili [illegible]
et in c. ex [illegible] verbo [illegible]
nu. 200. Molina [illegible] disp. 36. nu. 6. [illegible]
13. [illegible] [illegible] ratio [illegible]
[illegible] in [illegible] valet [illegible]
[illegible] [illegible] ceteri [illegible]

tamen. aequalibus. in hoc d[illegible] justa [illegible]
[illegible] ca et [illegible] comparatio [illegible] audiri [illegible]
[illegible]
[illegible] quo [illegible] tepuone [illegible] liber. in hoc
[illegible]
[illegible] ab [illegible] ad [illegible]
[illegible] 30. [illegible]
[illegible] justa in bonis [illegible]
[illegible] habent in [illegible] idcirco [illegible] causa si [illegible]
[illegible] 30. nu. 7. [illegible]
[illegible] nu. 123. [illegible]
[illegible] adversus [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] comparari
[illegible]
[illegible] nu. 120. [illegible] var. 4. [illegible]
[illegible] 4. num. 6. 2. par. nu. 120. [illegible]
[illegible] nu. 23. Deinde ex eo [illegible] rei. et
[illegible]
[illegible]
[illegible] 10. 2. [illegible] par. [illegible]
[illegible]

552

Ad l. [illegible] qui res pro. 2.

[illegible] [illegible] dome [illegible]

12.

Ex [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible]

[illegible] 2. de [illegible] [illegible] ubi [illegible]

[illegible] publica civitatum [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] debito [illegible]

[illegible] non [illegible] mora [illegible]

[illegible] usuras [illegible]

[illegible]

illo casu habere [illegible] in bonis [illegible]

[illegible] usuris [illegible] quod [illegible]

[illegible] bonis [illegible] non [illegible]

[illegible]

[illegible] verum [illegible]

[illegible]

[illegible] spectare [illegible]

[illegible] quod si haberet non [illegible] mora [illegible]

[illegible] sed [illegible] bonis [illegible]

[illegible]

[illegible] hered. [illegible] quare [illegible]

[illegible] mora [illegible] [illegible] quo [illegible]

qui personaliter [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] non [illegible] quia personalis a [illegible]

[illegible] non sequitur [illegible]

[illegible] necessitate [illegible] [illegible] ratione [illegible]

[illegible] quia minus [illegible] alienandi [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] de patrimonio [illegible] [illegible] [illegible], [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Bandera. de priuileg. [illegible] c. 10.
Barbos. de signif. [illegible] [illegible] ad Donel. lib. [illegible] c. [illegible] 8.

Sed et pro coronide quae [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] debitis qui [illegible] creditoribus [illegible] succedunt [illegible] [illegible] sup. nu. 1. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] oportebit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] debitores [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] non aliter quam [illegible] [illegible] in illis pignora prior creditor, pro [illegible] [illegible] [illegible], quae [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nu. 1. [illegible] [illegible] [illegible] 5. [illegible] 3. [illegible] nu. [illegible] et seqq. [illegible] [illegible] c. 19. Cujac. in rec. ad tit. C. [illegible] in pignored. [illegible] Donel. de pign. [illegible] c. 11. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nu. 20 [illegible] [illegible] 90. nu. 60. et seqq. [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] observand. [illegible] [illegible] posteriores creditores prioribus soluen[illegible] [illegible] in hypothecam [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] hypothecarijs, qui si prioribus [illegible] [illegible] [illegible] debitis soluant [illegible] [illegible] hypothecae succedunt, et chyrographarii [illegible] [illegible] personalem actionem habeant non [illegible]. [illegible] prioribus soluant in hypothecam [illegible] [illegible]

Al. fi. an reipub.

nominatim quod si con ventione facere dn. [illegible]

de bis rei in pecia cred. l. Aristo. 5. ff. in ea quae

Doct. quod Authen. et alios Barbo. in d. l. post dotem

Quod autem quod affirmamus extraneos et qui creditores

erant si prioribus satis facerent succedere in eo iure [illegible]

quia translationis et [illegible] creditoris [illegible]

ex de privilegio [illegible] causa et actioni con [illegible]

iur. de privilegio actionis funerariae et similibus. [illegible]

[illegible] in l. si ventri ... ff. de privilegiis cred.

[illegible] 10. § 1. 4. quae in fraudem cred. l. ... ff. de [illegible]

Contra si privilegium personale sit velut pupilli [illegible]

[illegible] succedit in id quod pupillo solvit, quia [illegible]

[illegible] expresse ass. transferri ad alios id privilegium

[illegible] ita necessaria, quia persona cohaeret. l. [illegible]

[illegible] ff. de adm. tutorum resolvit Barbo. [illegible]

l. post dotem 40. nu. 62.

Nec repugnat huic declarationi [illegible]

[illegible] consilio, quod est in l. vlt. C. de privil. fisc.

[illegible] videtur privilegium praelationis fisco competens

[illegible] singulare et ex favore reipublicae et personale

[illegible] sit, transferri posse in eum, qui fisco debita [illegible]

[illegible] secunda. l. [illegible] 43. ff. de [illegible]

[illegible] C. de privilegio. [illegible] sed omissa interpret.

[illegible] l. post dotem nu. 62. asserentis [illegible]

[illegible] privilegium seu praelationem quamvis [illegible]

[illegible] sit transferri ad alios [illegible]

[illegible] . Sic [illegible] lex [illegible] [illegible] 11.

[illegible] [illegible] dicendi [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] non [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Sec

[illegible] [illegible] transfert [illegible] quicunque credit [illegible]

[illegible] ex [illegible] id [illegible] [illegible] quasi vel conventio

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] 11. [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] matris Maria [illegible] [illegible]

AD LEGE RESPVB.

3. infra Socll.º de iure reip. lib. n.

Remq. pub. ut pupillus extra ordinem ... ce scripsit ... impressione ex quo ... et ... iure reip. pub. posse tanquam minorem ... restitutionem ... sive impetrari si in aliquo ... lesa inveniat ... [illegible]

qui ... [illegible]

... administrant ... publica ... administrator ... [illegible]

[illegible]

[illegible] supponit [illegible]

De [illegible] an [illegible] pertineat [illegible]

[illegible] Romanus [illegible]

[illegible] Tiberius [illegible]

[illegible] Mantuana [illegible]

[illegible] caus. maior. [illegible]

[illegible] provinciae [illegible] administrat [illegible]

[illegible] provincia quam administrat [illegible] Romanae reip.

[illegible] in causa 16. [illegible]

[illegible] 26. [illegible] caus. maior. [illegible]

[illegible] in integrum restitutionis [illegible]

[illegible]

meminit ... in vel. supra ...

... controversia ... alterna ... lo. 10. ...

... et car. concilia ... conce...

... hic ...

N 3

Vee adversar ... quod ...

in lo. ... 15. ff. de Senatus consult. Maced. ...

Macedoniani ... civilis sicut privato ...

... fam. mutua ...

... minor. 25. anno filio fam. ... Maced. ...

... in integrum restituit ... ne per exceptionem ...

... resolleat ... pecunia ... lo. vere 11. ...

ff. de minor. 10. ... §. 1. ff. de Senat. consult. Maced. ...

... §. 1. ... minor. ...

... non ... in integrum iure minoris, sed ...

... Donel. lib. 2. com. c. 24. ...

ff. de senat. consult. Maced. c. 1. ... est ...

... iure et ... et minore ... quia ...

... Macedoniani ...

... quae mutua pecunia ... lo. ...

... lo. 3. §. 1. ff. de Senat. consult. Maced. ...

de minor. ... adversus exceptionem Macedoniani ...

... extra ordinem in integrum restitutio ...

... quae Senatus ... lo. veris. 11. ...

ff. de minor. lo. regula ... §. 1. ff. de iur. et ...

... ratione ... restituit in integrum extraordinarie ...

... exceptionem, quae ... ordinaria iure ...

[illegible]

[illegible]

[illegible] regu[illegible] [illegible] Mart. 12. [illegible]

[illegible] ex eadem regula [illegible]

[illegible] minoris [illegible] [illegible] [illegible] audiri [illegible] definimus [illegible] [illegible] lib.

[illegible] [illegible] ad [illegible]

[illegible] de Ecclesia [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] minoris [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible] maxime vero [illegible] scrit. [illegible]

[illegible] in [illegible] locis [illegible], quam aut [illegible]

[illegible] inter [illegible]

[illegible] verbo [illegible]

[illegible] quia [illegible] Gutierr. lib. 1. cano.

[illegible] 35. [illegible] 105. nu. 5.

[illegible]

374

[illegible]

... [illegible] ... rejici ... [illegible]

... [illegible] ... summa ... [illegible] ... quando ...

minis ... [illegible] ... ita ... minoris

... [illegible] ... restitut...

... Sbarcia ... [illegible] ... contra ...

... [illegible] ... verbo ...

... [illegible] ... de ... [illegible]

7. Ex eisdem principiis deducitur Regem ...

... vt ... caput ... tamen ... restitut. in integrum ...

debere quando ex eius ... sine restitut. ...

... corona ... [illegible] ... ex ... [illegible]

... patrimoniale Principis ... fiscale ...

... Sabel. ... est ... explicat ...

... [illegible] ... Caldas ... verbo ...

... 62. Sbarcia ... q. 3. art. 14. Illoer. ...

... in integrum restitutionis ...

... restitut. ... quodam modo ...

... Gregor. verbo ... et ...

... Romano ... [illegible] ... aduersus ...

Docent Sbarcia ... q. 3. art. 13. Caldas et Illoer. ...

... [illegible] ... ratione ... opinio ...

improbabiliter defendi possit. Quam tenet ...

... lib. 9. controuer. c. 8. ...

... et vniuersitates quae ... permissa ...

... in integrum restitutionis iure minoris ...

posse: militant enim ... rationes ...

tionis quae in minore et veteri ... inde etiam ... tionis quod ... paraverant in lib. ... quibus ... eodem ... Suarez de Suarez quaest. 3. art. 12.

... minima est ... ultima ... publicae imponi ... mus manu ... observanda ... est ex quo quadragesimo minor quadragesima minor ... 25. annis ... in minore restitui potest et post ... intra quadriennium ... quod novo iure ... induc ... veteris, iure veteri correcto, ut ... tit. ... 19. ... ille ... de minor. ... Ordinem ... in integrum rest. ... 8 = ... quaest. 19. nu. 19. ... persona, quae minimis ... restitutionem in integrum postulare posse ut ex ... 2. de in integrum restitut. lib. 6. ... 10. 10. ... 19. part. 6. ... unde ... in integrum restitut. ... illa antiqua ... inter ... altercatio an 5. ... tempore ... in integrum restitui possint; an ... ut ... an quinquennio ... lib. c. 1. ... Thom. ... de in integrum restitutione ... 2. part. ... de in integrum rest. ... intra ... 2. ... de ... 22. ... in ... part. ... 15. ... 23. ... nu. 5. ... 10. ... ut quadriennio ... in minori ... comprehendur. ... tempore ... completa nempe a 25. anno ... Tallay. ... 10. ... Suarez ... q. 20. nu. 1. et 2. in ...

tamen Ecclesia constituta non sit, ex c. [illegible] 15.

ind. ubi gl. et Tormota nu. 19 de in integrum [illegible]

ubi Gregor. glo. 3. Desbarda d. q. 20. nu. 22 et seq. [illegible]

Vlaz. [illegible] 15. Narla d. l. 5. in praelud. nu. 15 [illegible]

Alii tamen quia [illegible] [illegible]

imperador noster scribit rempub. pupillo esse et Ecclesia minori

comparari, et autem nullum certum tempus sit, in quo [illegible]

et rempub. aut Ecclesia ad maiorem aetatem pervenisse [illegible]

ideo perpetua ius petendi in integrum restitutionis [illegible]

videtur, et si quadriennium a tempore lesionis elabatur eo[illegible]

[illegible] quod scriptum est in d. c. 1. de in integr. rest. Ecclesia iure

minoris debeat semper illaesa servari, i. omni tempore [illegible]

[illegible] et exponit Gofr. Sredius relatus ab [illegible] Barbosa in

c. 1. nu. 17. vera sic obiectioni hoc fieri satis [illegible]

rempub. publica [illegible] quae versatur in eo ne [illegible]

fiant immortales et tamen semper re dominia [illegible]

hoc 13. Cod. [illegible] de sacros. eccles. [illegible] quam [illegible]

rempub. [illegible] semper minores sunt, non [illegible]

tamen in integrum restitui nisi intra quadriennium a tempore [illegible]

[illegible] in quo favor [illegible] ipsius Ecclesiae et reipub. desiderat [illegible]

alioqui omni tempore [illegible] in integrum restitutionis [illegible]

quodammodo commercium eis interdiceretur, nemine propter [illegible]

restitutionis [illegible] illis contrahere volente arg. l. 10. quod [illegible]

[illegible] non semper ff. de minor. Notat Desbarda d. q. 20. [illegible]

et 29. [illegible] quod legimus in d. c. 1. verba [illegible]

debeat semper illaesa servari [illegible] applicanda sunt [illegible]

[illegible] quadrilecte [illegible]
[illegible] [illegible]
nu. 3. [illegible] [illegible] in [illegible] nu. [illegible]
[illegible] nu. 30. [illegible] d. [illegible] 5. in [illegible] nu. [illegible]

Gravius sane et [illegible] [illegible] estare videtur
[illegible] ex [illegible] [illegible] [illegible]
a Romano Pontifice [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Innocen. 3. [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
restituto [illegible] 8. fore Pontifices [illegible] Innocen. 3. [illegible]
[illegible] Alexander. Celestinus. quorum mentio [illegible]
et alii quorum meminerunt. [illegible] Pontifices [illegible]
[illegible] anni [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] post quadrilennium [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] quam [illegible] quae in [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] In d. c. cum ex litteris Innocen. [illegible] nu. 1. Cardinal. [illegible]
2. Immola nu. 12. [illegible] nu. 8. [illegible] d. [illegible] 5. q. 3. nu. 33.
Verbus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
post quadrilennium [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quia [illegible]
[illegible] erat, quae sufficere solet ad impetranda [illegible]
[illegible] [illegible] quae per Celestinum [illegible] [illegible]
[illegible] quoniam causa [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in c. 1. de [illegible] [illegible] lib. 6. [illegible]
rationabilis causa [illegible] [illegible] [illegible] quadrilennii
[illegible] nu. 8. q. [illegible] 15. [illegible]
[illegible] Maria.

AD LEGEM SI SECUNDUM

Locum. 4. C. de iur. [illegible]

[illegible] ... ante [illegible] castum legis [illegible]
[illegible] tempora ... fieri debere, [illegible]
[illegible] ... quinquies [illegible]
[illegible] ... defendi posse [illegible]
[illegible] ...
loco [illegible] concessio [illegible] area [illegible]
[illegible] obsiat [illegible] de leg. [illegible]
[illegible] ... alterius inserta [illegible]
2. [illegible] si quis a [illegible] ... nequaquam loco [illegible]
[illegible] ...
[illegible] ... [illegible]
[illegible] liber. [illegible] manifestissime [illegible]
[illegible] ... area [illegible]
[illegible] ...
[illegible] ...
[illegible] ... [illegible] de [illegible] nature [illegible]
ff. de [illegible] post [illegible]
10. et [illegible] Cons. lib. 1. com. c. 1. et 2. [illegible]
3. et quib. [illegible] nu. 50 [illegible] ff. de liber. et post. [illegible]
c. [illegible] ...
[illegible] verba illa secundum locum [illegible]
[illegible] civitatis [illegible]

[illegible] per [illegible] sen [illegible]
[illegible] civili et naturali [illegible]
[illegible] naturalia [illegible]
[illegible] alleg [illegible]

Vera [illegible] sar [illegible] [illegible]
[illegible] et omissis [illegible]
de hoc propria civitatis, qua [illegible] erat [illegible]
[illegible] car dominium amitterent [illegible] rem publ. per
[illegible] cia [illegible] retom [illegible] ex eo [illegible] antecessores ill[illegible]
Romani [illegible] semper cura [illegible] in [illegible]
servat. [illegible] necessitate remis [illegible] Romanorum
[illegible] oratione veteres [illegible] appar[illegible]
Senatus. 52. [illegible] ff. in [illegible]
ra 43. ff. de lega. 1. [illegible] 20. § [illegible]
oper. nun. [illegible] 2. § [illegible]
[illegible] § 1. ff [illegible]
[illegible] § [illegible]
[illegible] et [illegible] an. [illegible]
[illegible] 12. [illegible] 14. Petrus [illegible] in [illegible] ff. de leg. [illegible]
[illegible] 3. successivas [illegible] 7. Bova. in [illegible] 3. c. 5.

Sed [illegible] perfecti [illegible] materia
[illegible] dicemus [illegible] est quaestio [illegible]
[illegible] inter [illegible] meminerunt. [illegible] Bar. [illegible]
[illegible] populi. nu. 3. [illegible] ff. de [illegible] 5. [illegible]
[illegible] legem [illegible] facere [illegible] in qua
[illegible] est. [illegible] incerta [illegible] in [illegible]

... iure S. ... in ... S. ... maiori ... aut loque= ... simplici= ... habente

... quaestio ... reg.

Distinguendi est ... aut loquitur ... nomine ... habente, vel ... in terminis ... aut denti loquimur ... habente ... causa ... posse ... ff. de ... Bart. in d. ... nu. 3. plures relati a ... possess. 2. part. § 3. ... nu. 1. et 2. ...

... simili ... habens ... sive ... vera ... quaedam similitudo ... veluti ... extra eas ... si quis ... inutile est, quia similitudo causa, similitudinem producit ... l. in agris 16. ff. de acq. rer. dom. ... tit. 2. ... Bart. in d. lo. ... nu. 4. et 5. ... in ... receptum ... extra de ... nu. 11. ... canones ... extra de ...

Obscurior quaestio est in 3. casu. quando ... nomine ... habet iurisdictionem ... [illegible] ... docet Bart. ... de ... plures relati a ... in ... nomine ... nu. 1. ... receptior est ... iurisdictionem ... probatur ... derogari ... et aequalis ...

Ad tit. C. de navicularis lib. 11. iuncto tt. 10. lib. Regiae recopilat.is breves et dilucidae enarrationes.

[illegible] tit. navicular[illegible] privilegia [illegible] crin singulis [illegible] quibus [illegible] non paucos [illegible] quae [illegible] perpetuitate et [illegible] explicabimus [illegible] pro parte [illegible] attingendum est [illegible] rubrica [illegible] sic saber [illegible] collatione [illegible] in rub. suma de indictionibus lib. [illegible] sequuntur [illegible] dotat [illegible] [illegible] c. 44. [illegible] propria, ne [illegible] [illegible] de comerciis [illegible] quamvis aliter [illegible] lib. 1. [illegible] c. 57. [illegible] praeter eos, quos [illegible] ad reges [illegible]

sionat

Ad 4um

... aurarius. Aquitaniæ ... mercatoribus ...
... quintum ... in caritate ...
Jos. Scaliger lib. 2 ... cap. 23.
... collatione ... Cujacius 11. ... observ.
delusus ... ad ... Cujac. ... observat. ...
... de verb. sig. verbo ... Lazius in ...
... in ... nomia ad ... Valentiniani
Romana lib. 9 c. 45. ... quinq.
... sent. ... post ... in ...
... in ... Budæus in annota-
... ad ... ff. de ... Cornel. Vitellius ...
... c. 20. Brissonius de verb. sig. verbo Lustral. ...
... var. lect. c. 19. ... quadriennii ...
et Scaliger ... Lazaro in ...
... 16. ... Nebrissensis in quinquagena
24. ... certum ... sublatam esse ... conat...
... quæ in hoc ... non ...
possuit et exposuit Cujac. ... Velingerus lib. 9 ...
c. 45.

N. 2.

His ita breviter repetita nos impedi-
... per ... primam et præcipuam ...
... quæ ... de navicularis, seu naucleris ...
... portantibus. Sunt autem ... navi...
... qui naves ... conven... ...
... nauclerus ... cap. 10. 1. et seqq. infra hoc n. 10. ...
de littora ... 12. interdum ...

quia nauticis praesunt. 10 ponica § ix navarca. ff. de eo
hom. posi. c. 2. et 3. militis. Sic dicuntur apud nos Senores Patrones
... Maestros de la nave. lib. 1. tit. 9. 10. 13. tit. 2. part. 5. leg. 5
tit. 4. part. 2. eo sensu navicularios et Nauclerios ...
... docuerunt de his et aliis nautarum appellationibus
... conferentes post Alciat. Garcia ad ... n. 3.
... in annotat. prioribus. ad leg. 1. § qui sunt ff. nautae
caup. etc. Stracha de mercatura 1. part. nu. ... de
nautis 1. part. per totam. Cuiac. lib. 27. observat. c. 31. et inde 3.
de naufragiis infra hoc tit. ... Brissonius et caeteri de verb. sig. verb.
navicularii. Stebechius in amm. ad Vegetium lib. 5. de re mil.
tit. c. 13. Bulenger. lib. 6. de imperio. c. 7. Azebedo inde
3. tit. 10. lib. 7. compilat. Solarzo in comercio terrestri lib. 2.
c. 4. ex qq. apparet dictionis sue que in rub. nra inter naucu
larios et naucleros ponit non eos quasi diversos distinguere
sed potius tanquam eosdem ... et quamvis dissimilitudo pro
inde tamen hic usurpari vel explicanda erant, blanda causa
quod plerumque lit. 10. lege 53. vel ... ff. de verb. sig. No
tant ... et ... Tellin. in ... inter caeteras. 4.
...3. extra de rescrip. ... Castellan. discep. ... c. 218. nu. 29.
... exemplum ... insq. si quis lex 30. ff. locati et ...
... de hinc intellectu Cuiat lib. 26. observat. c. 34. et inde
lex verb. 124. ff de verb. sig. Coban. lib. 2. var. c. 5. nu. 10. ...
... animad. c. 22. Pinel. inde. si in quis 63. nu. ... de verb.
... Iacobinus lib. 5. contro. c. 4. ...

Aliud monendi estis in hoc tit. pro ... magis et ...

liter

Ad l. 3.

liter tractat de his naviculariis qui publicas spec[ies] vel vinum oleum frumentum et alia pleraque ad annonam civium aut militum necessaria ex provinciis transvehebant ut signat in rub. et in l. 2 lo. et eum sequ. infra eod. tit. et utrobique notant Bart. Paulus et Lucas de Pena. Horum naviculariorum proprium corpus erat collegium fuit. l. 1. § 1. ff. quod cuiusque univers. l. semper 5. § ... et § vii. ff. de iure immu. l. 1. C. de heredit. decurionum et alii horum patrimonia muneri transportandae annonae et aliis necessitatibus publicis obnoxia erant. l. 1. et toto tit. de prediis et omnibus rebus navicul. infra eod. lib. unde et eorum munus functio navicularia dr. l. 3. infra de consortibus lib. 11. l. 1. ff. de muneribus et honoribus. et ipsi quasi per excellentiam naviculari simpliciter vocant. l. vni. C. Theodos. de his qui ... atque aetatis monstrarunt. l. semper 5. § negotiatores ff. de iure immu. Probat ex vetere glossario Brissonius de verb. signif. verbo naviculari. Valenocras lib. C. de imperio ... quod primus forsan observo privilegia naviculariis concessa, quae ... hoc tit. mentio et alia plura ad eos duntaxat pertinere, qui publicis speciebus transportandis deserviant ut exprimit idem ... per 5. § negotiatores et § Divus. l. pro commodit. 1. l. ... ... 30. hoc tit. in C. Theodosiana. l. 3. ff. de vacat. ... legis. apud nos naviculari de las flotas de Indias, ingentia publicas species ... frumenti atque alia ad annonam regni, aut ... necessaria transportantibus privilegia haec ... conservari aequissimum est cum salute publica ex spiritu ... sui reportent ut Quintilia. loquit declam. 12 unde

maneranda pericula certe, quin etiam excitanda praemiis merito
[illegible] pro se ipsis in d. [illegible] negotiatores. Caeterum extendenda [illegible]
ad eos qui [illegible] armatis classibus [illegible] [illegible] [illegible] serviunt
[illegible] propria [illegible] [illegible] immediate publicae utili-
tati [illegible] [illegible] et privilegiis fruantur propter generalem rationem
quae docet navium exercitionem ad summam reipub. pertinere ut
Ulpia. loquitur in l. 1. §. licet. ff. de exercitoria actio. quam illustrat
Cuiac. lib. 12. obser. c. 32. Brisonius lib. 2. de formulis pag. mihi
184. vers. de republica, et de utilitate navigationis multa Alber
na in l. 12. n. 10. lib. 7. compilat. Camillus Borrelus de praestan
tia Regis Catholici c. 8. et c. 19. [illegible] [illegible] [illegible] elegans
in l. 1. n. 10. lib. 7. compilat. de qua [illegible]

Sed ut pergamus ex superiori [illegible] [illegible] publi-
cas species transportantium favore descendunt privilegia multa eis
data, inter quae ut ab antiquioribus et antiquatis [illegible] incipiamus
primum licet ex edicto Claudii imperatoris, qui naves mercatu-
ra causa fabricantibus praemia multa proposuit teste Suetonio
in Claudio c. 18 et 19. veluti ut si liberti latini essent iuxta §
ulti. inst. de libert. civitatem romanam acciperent si non minorem
quam decem milia modiorum navem fabricassent et Romam sex annis fru-
mentum portassent ut ait Ulpia. in fragmen. n. 3. in fine. Notat
Petrus Fabec. lib. 1. semest. c. ult. Cuiac. lib. 17. respon. Papi. in l. 3.
3. ff. ad l. Rodiam de iactu. sin autem femina latina esset ius qua-
tuor liberorum consequebatur sine quo filio suo legitima heres non
erat iure vetere §. 1. inst. de Senat. C. Tertulliano. l. 2.
C. de iure. liber. [illegible] [illegible] [illegible] Suetoni. d. c. 19. quam pra-
rem

Ad Cod. C

nu. consideravit Petrus Gregor. in 3. 4 5. Syntag. c. 9. nu. ... in proto inst. nu. 4. Baldui. nu. 3. ad senat. cons. ... va... sicut Romani erant & naues ad annonam fabricassent va... catis legis Papiae Poppaea exequerentur vt ait Suetonius ... quod affirmare e... pro comoditate 1. Soc ... in C. ... Dossia. nimirum vt quonia per legem Papiam ... liberis ... tes. decimam ... duntaxat partem ex ... alterius coniugis ... re poterant matrimonii nomine & reliquum fisco vindicabatur. authore ... in fragmen. ... 15. ... qui vxori 15. ff. ... arg. legat. lo. 2 C. de infirman. panis caelibatus. lo. vni. C. ... de vir. & vxor. lo. vni. C. de iis qui se deferant. lib. 10. lo. vni. ... de iis qui vt indignis. si tamen erant Nauicularii ... erat inter se capere possent & nullis interuenientibus liberis ... eodem ... pro comodit. 1. Notat Cuiac. ad ... Fi. ad ... C. de infirmandis panis. caeli. infra.

Deinde Nauicularis annonae transportandae ... ventibus ... vacatio e. a publicis muneribus. lo. semper. 5. ... ff. de iur. immu. dummodo in corpore nauiculariorum ... in fraudem publicorum munerum & vt iis se subducant. sed ... ipso annonam transportant & maiorem patrimonii partem ... ex re ... vt colligit ex d. lo. semper. 5. ... licet cum duobus ... ... verbo. annona. lo. Nauicularii. 5. ff. de muner. ... lo. defatag 16. Soc ... in C. Theodo. ... immunitas ... ... praescripta vt ad filios & libertos Nauiculariorum extendatur. d. lo. semper. 5. ... immunitas. & Nauiculariis ... taxat competat. quandiu ... ipso rei publicae seruient ...

ratores, neque contrarius est Scaeuola in l. Nauicularii. 5. digestis de muneribus et honoribus.

Et si nauicularius muneris publici vacat. iam videtur intra quinquennium, postquam in actu nauigationis esse desierint, ... quinquennium ... est ... intelligendus Scaeuola ... de vacatione munerum personalium et extraordinariorum, quae ... appellat vacatio ... intelligitur. ... supra de vacat. publici muneris lib. 10. l. quae muneris 12. ff. de muneribus et honor. l. ... 6. l. in honoribus 8. §. qui muneris ff. de vacat. muner. ... nauicularii intra quinquennium postquam in actu esse desierint ... patrimonii ... ubi quando in actu ... §. negotiatores ... ut nauicularii ... supra de muneribus patrimoniorum lib. 10. l. ... ubi et ... l. sequenti ff. de vacat. muner.

Deinde superioribus obstat idem Scaeuola in l. 3. ff. de vacat. muner. quatenus ... ultra conditiones supra scriptas ad immunitatem nauiculariorum illud amplius requirit ut non minorem nauem habitauerint quam quinquaginta millium modiorum, aut plures ... non minores decem millium modiorum ... non sufficiat ... patrimonii in naue annonaria ... requiritur. ind. l. semper ... §. ... si ... naues ... expressit ind. l. 3. Sed respondendum ... ind. l. 3. de nauicularis qui propter quantitatem ... in quo ... nauicularii annonae ... et tamquam nauicularii immunitas

N. 6.

Ad C. 3 C.

munit. habent, c. 9. ind. §. negotiatores cum seqq. ...
ris, qui cum ipsi non essent ex nu. aut corpore naviculariorum ...
sponte naves maritimas fabricarent et ad annonam praeberent
qq immunitas dat. propter naves. Sed ita demum si et maritimae
naves sint iuxta ... sic adiciendum ind. l. q. semper 5. §. ...
drianus et non minores ... quae dei ... ibi. l. 10. 3. ... aliqui
modica pecunia comparatis navibus onus muneribus publicis se sub-
trahere possint. d. l. q. semper 5. §. negotiatio et §. penult. ...
autem ind. l. 10. 3. senatores ad quos hac immunitas non pertinet ...
naves habere eis non licet sicuti nec rectoribus provinciarum in pro-
vincia in qua administrant. ... 6. §. quod a Praeside ...
iur. ... exornat Cuiac. ex lib. 6. observ. c. 38. Lazarus
Baisius de re nava. pag. mihi 84. hodie moribus nostris cum non
sit proprium corpus naviculariorum, nec navium magnitudo certa le-
gibus definita omnes naviculari species publicas sive fiscales, sive ad
annonam regni aut alicuius oppidi necessarias transportandas imm-
unit. supra scripta gaudere debent ut in his notat Bolan...
in comment. terrest. lib. 3. nu. 60. ...

N. 1. — Plane cum omnia munera publica, vel sint personalia
quae sola persona opera expediuntur sine patrimonii sumptu, vel patri-
monialia, quae solius patrimonii sumptu exercentur. l. civilia ...
mixta quae personae labore et patrimonii sumptu simul ...
tum. l. 1. §. ult. ff de muner. et honor. immunitas naviculariis
data liberat eos imprimis a muneribus personalibus ...
... postea intra quinquennia d. §. negotiatores ...
... 5. ff de muner. et hono. unde ...

excusantur nisi ex eorum numero aut corpore pensiti sint. l. penult.
ff. de excusat. tut. l. 19. pro commodit. et ibi in l. Theodos. Cou-
tacir. lib. 2. lib. 17. part. 6. notat. uiglius. ad dictum l. de excusat. tut.
Donel. lib. 3. com. c. 9. nisi enim est quod dicitur infra. non tamen. 17.
§. domini. ff. de excusat. tut. dominos nauium quos nauicularios
... ipsa ... non haberi inter priuilegiatos ut a tutelis
excusentur quia ... esse ... tutelis quod
... ante ... d. l. 19. penult. ff. de excusat. tut. dom. quia
nauicularii quamuis ... muneribus publicis immunes sint enim
a tutelis tamen non excusabantur quia nulla ... vel ... priu-
ilegium ... spectaliter quod ... a tutelis quis excusetur
... non tamen 17. §. ... ff. de excusat. tut. ... ex men-
te Iustiniani non ... d. §. domini. de nauicularijs ...
... quorum ... excusatis ... in ... generali
... qui ... causa ... sponte ...
... quo casu ... immunitatem habent ... l.
3. ff. de uacat. muner. ... tamen non excusantur quia ... spe-
cialiter ... non ... d. §. non ...

... autem ... munera personalia quae ... sunt
... annexa ... ad quae uacatio muneris ... hec
... extendi non solet. l. 10. qui muneris ... ff. de muner. et
honor. l. 10. §. 2. §. muneris. l. 10. ... honoribus. ff. de uacat. muner.
Nauicularii tamen quandiu annonae seruiunt ... ab honori-
bus ... et immunitatem habent. d. l. 10 ... 7.
l. 17. ... in l. Theodosiano ... decurionatus
... onera ... non tamen

Ad n. 3 C. dei

nec a eos su[illegible] nisi in vendit. frumenti per mare [illegible]

nausvero non s[illegible] aliunde aut ad alia onera [illegible]

[illegible] de [illegible] 20. nu. 64. Gutierre [illegible]

nu. 5. Bobadilla lib. 2. politica c. 3. nu. 58. [illegible]

2um est. s[illegible] dic. nauicularios quando annonae servitium [illegible]

si quidem a muneribus personalibus [illegible] diximus supra [illegible]

a patrimonialibus [illegible] mixtis illis, quae propter ipsa [illegible]

[illegible] inter cives singulos iuxta patrimonii modum [illegible]

[illegible] qualia es. quae referuntur in lo. si [illegible]

si quid glodiarii ff. de vacatione. Tessauensius Buxetius [illegible]

[illegible] c. u. non tamen attribuens [illegible] Regni [illegible]

[illegible] specialiter [illegible] 36. [illegible]

sa aut [illegible] est [illegible] generaliter nauicularii annonae [illegible]

[illegible] immunes [illegible]

N. 10. Sed superioribus opponi pot. elegans [illegible]

quae extat in lo. 4. infra Socti. cuius haec sit [illegible] magis

[illegible] paraphrasis. Navarcorum, seu Nauicularorum [illegible]

corpus cuius mentio in lo. pro comoditate 7. lo. iuxta. 14.

ff. in C. Theodo. impediebatur in orientalibus provinciis

in [illegible] nauium, quae ex Aegypto quotannis frumenti quantitatem

signatam Constantinopolim transportare solebant. lo. 2. C.

de frumen. urbis Constantino. infra hoc lib. 11. illustrant [illegible]

aliis Perezpscerus ad Bossinum lib. 7. antiquit. c. 30.

[illegible] lib. [illegible] de imperio. c. 15. Lipsius lib. 1. elect. c. 7.

[illegible] Fran. Modius in notis ad Libanium lib. 2. post princ. [illegible]

autem si Nauicularii ex orientalium insularum portibus [illegible]

timerent. Et occuparent inquirendis classibus ad annonam transportandam designatis, deqq. praeter laudatos ubi maxime mus la Bulenger. d. lib. 6. c. 6. Stewechius ad Vegetium lib. 5. de re militari. c. 2. et seqq. Et dilato interim effectu transportationis frumenti timeret dictionatio iudicum, hoc est Praefecto rum Praetorio, et aliorum, aqq. Naviculariorum mora, seu culpa puniri solet lo. 2. cum seqq. de naufrag. et lo. 1. de canone frumen. Urbis Rom. infra hoc libro providentissime huic periculo suc= ventum est ab Antonio Praefecto Praetorio Orient. ad quem adstricti d. lib. 9. articuli et sub cuius dispositione orientalis classis erant. lo. viii. ubi Cuiac. de classicis et lo. 2. de annonis civili bus infra hoc lib. lo. ultima C. de offic. Praefectorum Praetorio Orientis. observat Pancirola in notitia Imperii orient. c. 7. His igitur ad similis in osilio Praefecto Augustali, sive legis ii, qui pro officio frumenti transvectore ex Egypto curare debuit. Ex edicto. 13. Iustiniani. iuncta lo. 1. ff. et C. de offi Praefecti Augustalis. et vocato similiter Praeside insularum Asiae adiacentium, cuius mentio in lo. ultima 6. C. de offi. rect. provi. ncarum. et iudicum. 8. §. a Spectat ibi. cum fine, et aut §. de relevat. tributorum. l. 63. §. remittimus exornat Cuiac. in novella. 41. et lib. 16. observ. c. 6. Pancirola ubi supra. c. 102. Briso. de verb. sig. verbo. insulas adduxit simul. sumates seu primates Naucleros. cla= sis Alexandrinae, deqq. in lo. 1. de frument. alex. et in lo. viii. de Alex. primat. infra hoc lib. Et naviculariis classis Carpathiae sic nomi= natae a Carpathia insula, maris Aegaei Scarpanto, ubi obser= rabat, ut notat post alios Alciat. ind. lo. 4, qq. et talis navicula=

Ad [illegible] C

talis pena fuit ut publicar. omnium ex c. 5. l. 10. [illegible]
lo. seq. Socr. in C. Theo. et tandem ind. lo. 1. [illegible]
dece librarum auri statuta est ut in simili re in lo. [illegible]
navicula [illegible] de mari [illegible] intra hoc lib. que autem [illegible]
nova vetus [illegible] auri estimatio [illegible] ex [illegible] quottiens [illegible]
suis ab [illegible] lib. 10. iunctis [illegible] a Cobar. in collatione veter. [illegible]
c. 3. et lib. 1. var. cau. nu. 3. Cujat. lib. 17. obser. c. 9. [illegible]
lib. 27. syntag. c. 13. nu. 7. Pancirola in notitia imperii [illegible]
c. 74. vers. procuratores [illegible] et lib. 1. thesauri variar. c. [illegible]
70. Buleng. de Imperatore. lib. 2. c. 15. ex fine. Covarr. lib. 2 [illegible]
varr. c. 2. nu. 8. et c. 20. nu. 6. [illegible] proximum est quod [illegible]
in lo. abbis 3. Socr. [illegible] regulariter in quadruplo [illegible]
[illegible] simpli [illegible] estimatio rei ablatae [illegible]
[illegible] tamen, qui per vim de navicularis [illegible]
[illegible] librarum auri fisco inferenda [illegible]
[illegible] Bart. [illegible] et Cujat. i. d. lo. 1. [illegible]
ablatae [illegible] navicularii [illegible] in quadruplum [illegible]
solvendum est pena nomine ut probat in lo. [illegible]
Soc. 4 in C. Theo. Notat Cujat. ind. lo. 3. [illegible]
[illegible] Bart. [illegible] et Andreas de Barulo.

13. Porro ex sent. [illegible] lo. 2. [illegible] primis [illegible]
et Rebuffus [illegible] navicularios [illegible] publica transpor[illegible]
civili aut criminali [illegible] posse [illegible]
[illegible] ind. lo. 2. [illegible] aliquando [illegible] incon[illegible]
[illegible] et tempus [illegible] in quibus [illegible]
[illegible] ind. lo. 1. [illegible] multa [illegible]

[illegible] cuius [illegible] [illegible] aut [illegible] quae eius, qui [illegible] navigat [illegible] [illegible]. l. [illegible] minoribus 6. ff. de minor. l. 4. § 1. ff. de [illegible]. Hac autem securit. fruuntur naviculari euntes et remeantes [illegible] ind. l. 1. ubi [illegible] l. [illegible] ubi Gregor. gl. [illegible] 5. tit. 7. part. 5. [illegible] silicare cogant [illegible] utilitas publica quae [illegible] [illegible] [illegible] ne [illegible]. argui. ex l. 2. § [illegible] faciat. quo exemplo [illegible] an[illegible] [illegible] iudicibus. promitti et praestari [illegible] doct. ex [illegible] Bobadilla lib. 3. [illegible] c. 4. nu. [illegible] illud extra [illegible] [illegible] observo. [illegible] nos. [illegible] cessare in exteris naviculariis [illegible] aut [illegible] [illegible] importantibus. quorum personas in [illegible] detineri et bona pignori capi [illegible] proprio [illegible] nomine, aut eius [illegible] fideiussorem sive [illegible] debeant sive privato [illegible] l. 11. tit. 17. lib. 5. [illegible] iune ta l. 18. ubi Grego. gl. [illegible] 2. tit. 14. part. 3. non tamen pro eo quod alii [illegible] provincia debent [illegible] adl. in l. 12. tit. 17. lib. 5. comp. [illegible] et [illegible] [illegible] sic [illegible]

[illegible] intelligenda est. [illegible] illa [illegible] [illegible] deudas que deban a aquella de cuia tierra son. quia quamvis [illegible] exteris [illegible] mercatoribus et naviculariis [illegible] promittant. l. [illegible] tit. 7. part. 5. [illegible] personas et bona [illegible] [illegible] quae [illegible] vocant [illegible] [illegible] nullus ex [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] l. 10. part. 7. l. 1. 2. et 3. l. 10. et seqq. tit. 17. lib. 5. [illegible] exteris navi[illegible] [illegible] quam [illegible] illis debent ius [illegible] aequissimum est ne in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sub [illegible] [illegible] cogant. [illegible]

Deinde [illegible] l. 10. l. 2. 6. [illegible] [illegible] 4.

[illegible]

incommodi colligunt Bart. Rebuffus et Platea et de. ...

lus spectus publicas transportant destinentur non proprie vectigalium nomine

quas pro transvehit rerum venalium in portu aut litore solvunt ...

vestia ss. portoria et similia lo. inter 17. §. 1. ff. de verb. sig. lo ...

res .... §. vectigalium ff. locati. lo. si quis. 21. ff. de donat. inter ...

autem vectigalia naviculari non praestant non solum pro specialibus

... sive fiscalibus ... et iis, quas ad usum suum transportant, ...

iure immunes. ... §. ult. ff. de public. ... universi. ...

vectig. lo. in lo. 203. ff. de verb. sig. ... 5. ... 7. part. 5. sed nec ...

... mercibus, quas proprie negotiat causa deferunt ...

in ... infine. C. de vectig. lo. uni. intra de ... ...

... 12. ... 5. lo. de lata. 16. cum seq. lo. nec quia 24. ...

... Notat ... C. de vect. in ...

immunitas Romana ... iure solis naviculariis ...

cas transportant ... est. et ideo mercatores ... navicularii ...

vel ... quas mercaturae causa important ... exportant ...

nonaria sint praestant dare vectigalia, quae apud nos vocant ...

... 2. ... 22. lo. 3. ... 23. lo. 1. cum seqq ...

... lo. 1. cum seqq. ... 20. ... lo. ... lo. locatio. 9. §. ult. ...

... dicit Bart. in lo. cum proponas. nu. ... C. de nautico ...

tractatus de gabel. q. 7. principali. nu. 3. et seqq., ...

... aut ... merces in portu ... receperint, ...

... expresse in vectigalia non solvunt ... ex ...

... 10 Casaregis ... propter ... ff. de rubrica ... ...

... mercatura in ... navib. 2. part. nu. 26. ...

... proposita in ... pero. ... 22. lo. 4 ...

... committat.

De naucleris. tit. 11.

[illegible] quia nauiculariorum privile-
gia, quibus ii [illegible] vel dignitate [illegible] ordinis obtinerent [illegible]
[illegible] inclyta [illegible] pulsari convenerunt. 10. [illegible]
C. Theodo. [illegible] de [illegible] dignit. in [illegible] C. [illegible]
[illegible] maxima naucleris [illegible] quarto [illegible]
[illegible] aut fabricandas [illegible] inter regalia enumeret, quae [illegible]
[illegible] supremo comprehen. c. 1. quae sint regalia in usib. feud. [illegible]
10. lib. 7. comp. [illegible] de [illegible] c. 6. [illegible]
[illegible] tamen privatis [illegible]
[illegible] 131. de navibus non excusa. [illegible]
maritimis navibus fabricatis ex [illegible] aut privatis [illegible]
5. parte praedae, quae ad Regem pertinere solet pro [illegible]
lo. 21. tit. 4. lib. 6. comp. [illegible] c. 12. tit. 10. lib. 7. [illegible] Narbona. [illegible]
[illegible] arte [illegible]
[illegible] quantitate [illegible]
[illegible] acabamiento. [illegible] 2. tit. 10. lib. 7. comp.
[illegible] erant concessa naucleris [illegible]
[illegible] 7. 10. [illegible]
[illegible] l. 3. de naufra. in eodem [illegible] in [illegible] mer=
[illegible] maritimas [illegible]
lo. 1. C. 7. tit. 13. lib. 3. comp. [illegible] c. 3. [illegible] 10. lib. 7. ita [illegible]
[illegible] navigia plura [illegible] plura ex [illegible] maiora
[illegible] 5. quae sic [illegible] 4. 10. [illegible]
[illegible] in comer. [illegible] lib. 3. c. 1. nu. 2. [illegible]
seqq.

Ad n. 3 C.

Quando vero quae de venis naviculariorum ... [illegible]
fontarius nobis proposuit Oleostr ex ponamus scindas ... [illegible]
cularius qui publicas s. fiscales species transportandas ... [illegible]
si per incuriam, aut certa literam navicularii eas interverterint ... [illegible]
distraxerint capitali ... poena puniri l. qui fisca ... [illegible] ... 32.
n. in ... tunc quia navicularii quamvis a ... [illegible]
vectis immunes sint ut diximus supra n. 4. merces tamen ... [illegible]
profiteri ... apud publicanos exactores ... [illegible]
si et in aliqua res transferant quae ... ex ... importari
aut exportari non possint ... publicanus 4. § ... vir. ... quae
... § Divus ff de publican. ... si profitentis aut ... [illegible]
... causa omissa via aut porta ubi vectigal solvitur per
littora et itinera commeaverint incidunt in poenam commissi ... [illegible]
sionis mercium quas ... l. ult. ... si quotiens ... § Divus ... [illegible]
... 6. n. 7. ... l. siquis ... infra de causa ... lib. ...
sequuntur post medicus. ... de privileg. ... [illegible]
... in ... Sabtra ... 40. C. ... [illegible]
6 ... in ... 6 ... [illegible]
... in ... tom. ... part. q. 32 ... [illegible]
Item et quia peculiossi excepti ... publicas ... in ... [illegible]
proprios usus vertere et emendo aut vendendo inter ... [illegible]
idem capitis poena ... l. ... et ... C. quae res ... [illegible]
... crim. pecula. ... capitis poena ... [illegible]
... in poena quadrupli ... ex novella ... [illegible]
... quod nos tamen observandum est ... qui res ... [illegible]
... retinuerint ... ex l. 12. n. 25 ... 7. ... [illegible]

[illegible] de [illegible] Decius [illegible] eu[illegible]. 29-11.
[illegible] [illegible] lib. 10 [illegible]
[illegible] n. 13. et seq.
[illegible] c. 34. nu. 1. [illegible]
[illegible] lolo[illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] terminaverint [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] 34. [illegible] in [illegible] et [illegible]
[illegible] quia [illegible] et [illegible]
non observatis, [illegible] [illegible] cap. 2. §.
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] lib. 16. obser. c. 6. [illegible]
[illegible] lib. [illegible] nu. 14. et seqq. et lib. 11. [illegible] nu. 7. [illegible]
[illegible] in laudem Dei Om. et [illegible]
B. V. M. [illegible] [illegible] [illegible].

Finis.

[illegible]

[illegible] 1[illegible].

[illegible]